KARANLIK CEVHER 3

KEHRİBAR DÜRBÜN

Philip Pullman

Karanlık Cevher 3 Kehribar Dürbün

III of *Karanlık Cevher*

Philip Pullman

İthaki Yayınları (2008)

Derecelendirme: ★★★★★

Etiketler: Fantastik

Will keskin bıçağın taşıyıcısıdır. Şimdiki görevi, ölen babasının son isteğini yerine getirmek, yani bıçağı Lord Asriel'e ulaştırmaktır. Ancak Lyra ortadan kaybolmuşken, Lord Asriel'i aramaya nasıl gidecektir? Etrafını kuşatmış sayısız entrikanın iç yüzünü yalnızca Lyra'nın yardımıyla görebilir. Bu arada pek çok dünyanın içinde yer aldığı iki büyük güç, şimdiye kadarki en korkunç savaş için saf oluşturmaktadır. Will

Karanlık Cevher Dizisi

Üçüncü Kitap
KEHRİBAR
DÜRBÜN
Çeviren: Sevin Okyay
Tarayan: Bilinmiyor
Düzenleyen: eldkaan

Özdeyiş

Ah kudretini anlat, inayetini söyle,

Cüppesi ışıktan, çatısı uzaydan olanın;

Gazap arabası gür gökgürültülü bulutlar yapar,

Ve karanlıktır yolu fırtınanın kanatlarında.

---Robert Grant, Eski ve Çağdaş İlahiler.

Ey yıldızlar,

Siz değil misiniz, âşığın yüzünü görme arzusunu doğuran maşuğun?

Onun saf hatlarına dair gizli kavrayışı gelmiyor mu

takımyıldızların saflığından?

---Rainer Maria Rilke, Üçüncü Duino Ağıdı.

Canlıları her ne yapıyorsa, ince dumanlar kaçar ondan.

Gece soğuk, narin ve meleklerle dolu

Yaşayanların üzerine çöken.

Fabrikaların hepsi aydınlık, Sürüyor çınlama işitilmeden.

Ne kadar uzakta olsak da, bir aradayız hep birden.

---John Ashbery, Rahip

1

Büyülü Uyku

... derin mağaralardan gelen yaratıklar,
uyuyan kıza baktılar...

•William Blake•

Ormangülü fundalıklarının gölgelediği bir vadide, karın başladığı yerin yakınında, erimiş kar sularının süt beyazı çalkalandığı ve devasa çamların arasında kumruların, ketenkuşlarının uçuştuğu yerde, yukarıda sarp kayalıklar ve aşağıda kıpırtısız, ağır yapraklarca yarı gizlenmiş bir mağara vardı.

Orman seslerle doluydu: kayaların arasında akan dere, çam dallarındaki iğne yaprakların içinden esen rüzgar, böceklerin çıtırtıları, küçük orman memelilerinin bağırışları, kuş cıvıltıları... Zaman zaman güçlü bir esintiyle sedir ya da köknar dalları birbirine sürtünüyor, çello gibi inliyordu.

Her daim parlak ve benek benek güneş ışığı ile dolu olan bir yerdi; limoni altın sarısı ışınlar, kahverengi-yeşil gölgelerin arasından orman zeminine düşüyordu ve ışık asla durağan, asla değişmez değildi, çünkü ağaç tepelerinin arasından sık sık sis bulutları süzülüyor, gün ışığını süzerek sedef parıltısına dönüştürüyor, çam kozalaklarını bir nem tabakası ile kaplıyor, sis kalktığında da ışıldamalarını sağlıyordu. Bazen bulutlar yoğunlaşıyor, yarı sis, yarı yağmurdan oluşan minik damlalara dönüşüyor, damlalar düşmek yerine aşağı süzülüyor ve

milyonlarca iğne yaprak arasından usulca, hışır hışır, pıtır pıtır yağıyordu.

Dereyi takip eden dar patika, vadinin eteklerindeki -birbirine sokulmuş çoban kulübelerinden ibaret olan- köyden vadinin tepesinden sarkan buzulun yakınındaki yarı yıkık mabede gidiyordu. Yüksek dağların kesintisiz rüzgarlarında solmuş ipek bayrakların dalgalandığı, dindar köylülerin arpa ekmekleri ve kuru çaylarla adak adadığı bir yer. Işığın tuhaf etkisi, buz ve buhar, vadinin başına daimi gökkuşakları sarıyordu.

Mağara patikanın biraz yukarısındaydı. Seneler önce burada kutsal bir adam yaşamış, tefekküre dalmış, oruç tutmuş, dua etmişti ve onun anısına, mağara kutsal sayılıyordu. Mağaranın derinliği dokuz metre kadardı ve zemini kuruydu: Bir ayı ya da kurt için kusursuz bir indi, ama senelerdir içinde kuşlarla yarasalardan başka hiçbir şey yaşamamıştı.

Ama girişe çömelip sivri kulaklarını dikmiş, kara gözleriyle sağı solu tarayan şekil ne kuştu ne de yarasa. Güneş altın rengi, parlak kürkünü ışıl ışıl aydınlatırken, o bir çam kozalağını evirip çeviriyor, ince parmaklarıyla pulları kırıyor, tatlı çam fıstıklarını ayıklıyordu.

Arkasında, güneş ışığının uzandığı sınırın hemen arkasında, Mrs. Coulter neft sobasının üzerindeki küçük tencerede su ısıtıyordu. Cini uyarırcasına mırıldandı ve Mrs. Coulter başını kaldırdı.

Ormandaki patikadan, köylü bir kız yaklaşıyordu,

Mrs. Coulter onun kim olduğunu biliyordu: Ama günlerdir ona yemek getiriyordu. Mrs. Coulter buraya ilk geldiğinde, tefekkür ve dua için burayı seçmiş, erkeklerle konuşmamaya yeminli, kutsal bir kadın olduğunu açıklamıştı. Ziyaretlerini kabul ettiği tek kişi Ama'ydı.

Fakat bu sefer kız yalnız değildi. Babası da yanındaydı. Kız mağaraya doğru tırmanmaya devam ederken adam biraz uzakta

bekledi. Ama mağaranın girişine geldi ve eğildi.

"Babam hoşgörünüz için dualarını gönderdi," dedi.

"Selamlar çocuğum," dedi Mrs. Coulter.

Kız elindeki solgun pamuklulara sarılmış bohçayı Mrs. Coulter'ın ayaklarının dibine bıraktı. Sonra, pamuk ipliğiyle bağladığı yaklaşık bir düzine gelincikten oluşan küçük çiçek demetini uzattı ve endişeli bir sesle, çabuk çabuk konuşmaya başladı. Mrs. Coulter bu dağ köylülerinin dilini biraz anlıyordu, fakat ne kadarını anladığını belli etmek olmazdı. Bu yüzden gülümsedi, kıza dudaklarını kapayıp iki cini izlemesini işaret etti. Altın maymun küçük siyah elini uzatmıştı. Ama'nın kelebek cini kanat çırparak ona yaklaştı, yaklaştı ve kemiksi işaret parmağına kondu.

Maymun onu yavaşça kulağına götürdü ve Mrs. Coulter zihnine, kızın sözlerini açıklığa kavuşturan minik bir kavrayış selinin aktığını hissetti. Köylüler onun gibi kutsal bir kadının mağaraya sığınmasından dolayı mutluydu, ama söylentilere göre yanında güçlü ve tehlikeli biri daha vardı.

Köylüleri korkutan buydu. Bu diğer varlık Mrs. Coulter'ın efendisi miydi, yoksa hizmetkârı mı? İnsanlara zarar vermeyi düşünüyor muydu? Neden gelmişti oraya?

Çok kalacaklar mıydı? Ama bu soruları bin ayrı kuruntuyla aktardı.

Cinin kavrayışı kendi zihnine akarken, Mrs. Coulter'ın aklına yeni bir yanıt geldi. Gerçeği söyleyebilirdi. Doğal olarak, hepsini değil, yalnızca bir kısmını. Fikir aklına gelince minik bir kahkaha atma dürtüsü hissetti, fakat açıklama yaparken bunu sesine yansıtmadı:

"Evet, yanımda biri daha var. Fakat korkacak bir şey yok. O benim kızım ve devamlı uyumasına sebep olan bir sihrin etkisinde. Ona sihir yapan büyücüden saklanmak için buraya

geldik. Ben onu tedavi ediyorum ve tehlikeden koruyorum. İstersen gel ve gör."

Mrs. Coulter'ın yumuşak sesi Ama'yı biraz yatıştırmıştı, fakat hâlâ biraz korkuyordu; büyücülerden ve sihirlerden bahsetmek, hissettiği huşu duygusunu artırmıştı. Ancak, altın maymun, kelebek cinini öylesine nazikçe tutuyordu ve kendisi de öyle meraklanmıştı ki, Mrs. Coulter'ın peşinden mağaraya girdi.

Aşağıdaki patikada bekleyen babası mağaraya doğru bir adım attı ve karga cini kanatlarını bir iki kez kaldırdı fakat adam olduğu yerde kaldı.

Gün ışığı hızla solmakta olduğundan Mrs. Coulter bir mum yaktı ve Ama'yı mağaranın arkasına götürdü. Loş ışıkta, küçük kızın iri iri açılmış gözleri parıldıyordu. Kafa karıştırıcı kötü ruhları uzak tutmak için elleri devamlı aynı jesti yapıyor, parmağını başparmağına dokundurup duruyordu.

"Gördün mü?" dedi Mrs. Coulter. "Kimseye zarar veremez. Korkacak hiçbir şey yok."

Ama uyku tulumunun içindeki şekle baktı. Kendisinden yaklaşık üç dört yaş büyük bir kızdı ve saçları Ama'nın hiç görmediği bir renkteydi aslan yelesi gibi bir sarımsı kahverengi. Dudaklarını sıkı sıkı kapamıştı ve derin uykudaydı, buna kuşku yoktu, çünkü kızın boynunda kıvrılmış olan cini kendinde değildi. Cin gelinciğe benziyordu, ama kızıl-altın renkte ve daha küçüktü. Altın maymun uyuyan cinin kulaklarının arasını sevecenlikle okşuyordu. Ama bakarken gelinciğe benzeyen yaratık huzursuzca kıpırdandı ve boğuk, küçük bir miyavlama kopardı. Ama'nın fare şeklini almış cini Ama'nın boynuna yaslandı ve korkuyla saçlarının arasından baktı.

"Babana gördüklerini anlatabilirsin," diye devam etti Mrs. Coulter. "Kötü ruh yok. Yalnızca, bir sihrin etkisi altında uyuyan, benim gözetimimdeki kızım var. Lütfen Ama, babana bunun sır olarak kalması gerektiğini söyle, Lyra'nın burada olduğunu

ikinizden başka kimse bilmemeli. Büyücü onun nerede olduğunu öğrenirse bizi bulur ve onu, beni ve yakındaki herkesi yok eder. Bu yüzden, sakın konuşmayın! Babana söyle, ama başka kimseye söyleme."

Lyra'nın yanında diz çöktü ve nemli saçlarını uyuyan yüzünden geriye sıvazladı, sonra eğilip kızının yanağını öptü. Başını kaldırıp hüzünlü, sevgi dolu gözlerle Ama'ya baktı ve öylesine cesur bir sevecenlikle gülümsedi ki, küçük kız gözlerinin yaşlarla dolduğunu hissetti.

Mağaranın girişine dönerlerken Mrs. Coulter, Ama'nın elini tuttu ve kızın babasının aşağıda endişe içinde mağarayı gözlemekte olduğunu gördü. Kadın ellerini bir araya getirdi ve adama eğildi. Ama, Mrs. Coulter'a ve sihir altında uyuyan kıza eğildikten sonra dönüp, alacakaranlığa boğulmuş yamacı inerken, adam da rahatlayarak Mrs. Coulter'ın selamına karşılık verdi. Baba kız son bir kez mağaraya dönüp eğildikten sonra patikadan aşağı inmeye başladılar ve sık ormangülü fundalıklarının arasındaki loşlukta gözden kayboldular.

Mrs. Coulter sobanın üzerinde ısınmakta olan suya döndü. Kaynamak üzereydi.

Çömelerek, suyun içine iki tutam bu torbadan, bir tutam diğerinden ekledi, bazı kuru yapraklar ufaladı ve üç damla açık sarı yağ koydu. Suyu karıştırdı ve içinden sayarak beş dakika geçmesini bekledi. Sonra tencereyi sobanın üzerinden aldı ve oturup sıvının soğumasını bekledi.

Çevresine, Sir Charles Latrom'un öldüğü mavi gölün kıyısındaki kamptan alınmış bazı eşyalar saçılmıştı: bir uyku tulumu, yedek kıyafetlerin ve banyo malzemelerinin bulunduğu bir sırt çantası, vesaire. Ayrıca, çadır bezinden, sert tahta çerçeveli bir bavul vardı. Bavulun içi kapok astarlıydı ve içinde muhtelif aletler vardı; bir de, kılıfı içinde bir tabanca.

Seyrek havada karışım hemen soğudu. Vücut ısısına iner inmez, Mrs. Coulter sıvıyı dikkatle metal bir bardağa doldurup mağaranın arkasına taşıdı. Maymun elindeki çam kozalağını bırakıp onunla geldi.

Mrs. Coulter bardağı dikkatle alçak bir kayanın üzerine koydu ve uyuyan Lyra'nın yanında diz çöktü. Altın maymun, uyanırsa Pantalaimon'u yakalamaya hazır bir şekilde diğer yanda çömeldi.

Lyra'nın saçları nemliydi ve kapalı gözkapaklarının altında gözleri hareket ediyordu. Kıpırdanmaya başlamıştı:

Mrs. Coulter onu öperken kirpiklerinin titreştiğini hissetmişti ve Lyra'nın tamamen uyanmasına az kaldığını anlamıştı.

Elini kızın başının altına kaydırdı ve diğer eliyle alnındaki nemli saç tutamlarını sıyırdı. Lyra'nın dudakları aralandı ve kız hafifçe inledi; Pantalaimon göğsüne biraz daha sokuldu. Altın maymun gözlerini Lyra'nın cininden asla ayırmıyordu ve küçük kara parmakları uyku tulumunun kenarında seğiriyordu.

Mrs. Coulter'ın bir bakışı üzerine elini çekti ve azıcık geriledi. Kadın kızını, omuzları yerden kalkıp başı arkaya devrilecek şekilde hafifçe kaldırdı. Lyra nefesini tuttu, gözkapakları titreşerek zorlukla aralandı.

"Roger," diye mırıldandı. "Roger... neredesin... göremiyorum. . . "

"Şş," diye fısıldadı annesi, "sus hayatım, bunu iç."

Bardağı Lyra'nın ağzına götürdü ve bir damlanın kızın dudaklarını ıslatmasına izin verdi. Lyra'nın dili bunu hissetti ve damlayı yaladı. Sonra Mrs. Coulter Lyra'nın ağzına sıvıdan biraz daha damlattı büyük bir dikkatle ve daha fazlasını dökmeden önce kızın bir önceki yudumu yutmasını bekledi.

Bu dakikalarca sürdü, ama sonunda bardak boşaldı ve Mrs. Coulter kızını yatırdı. Lyra'nın başı yere değer değmez Pantalaimon tekrar kızın boynundaki yerine döndü. Onun kızıl-

altın kürkü de Lyra'nın saçları kadar nemliydi. İkisi yine derin bir uykuya dalmışlardı.

Altın maymun hafif adımlarla mağaranın ağzına döndü ve bir kez daha patikayı gözlemeye başladı. Mrs. Coulter soğuk su dolu bir çanağa bir bez batırdı ve Lyra'nın yüzünü sildi, sonra uyku tulumunu açıp kızın kollarını, boynunu ve omuzlarını temizledi, çünkü Lyra sıcaklamıştı. Sonra bir tarak çıkardı ve Lyra'nın dolaşık saçlarını nazikçe açtı, alnından arkaya doğru götürerek düzgünce ayırdı.

Kız serinlesin diye uyku tulumunu açık bıraktı ve Ama'nın getirdiği bohçayı açtı: birkaç pide, bir kalıp sıkıştırılmış çay yaprağı, büyük bir yaprağa sarılmış yapış yapış pirinç. Ateş yakma zamanı gelmişti. Geceleyin dağların soğuk havası daha da sertleşirdi. Yöntemli bir şekilde çalışarak biraz kuru çıra kesti, odunları hazırladı ve bir kibrit çaktı. Bu da düşünülmesi gereken şeylerden biriydi: Kibritleri tükeniyordu, sobayı yakmakta kullandığı neft de öyle; bundan sonra ateşi gece gündüz yanık bırakmak zorunda kalacaktı.

Cini huzursuzdu. Mrs. Coulter'ın burada, mağarada yaptığı şeyden hoşlanmıyordu. Endişesini ifade etmeye çalıştığında Mrs. Coulter onu başından savmıştı. Cin üzerinden nefret akarak sırtını döndü ve çam kozalağından kopardığı pulları karanlığa fırlattı. Mrs. Coulter ona aldırış etmedi, düzenli ve becerikli bir biçimde çalışarak ateşi canlandırdıktan sonra tencereye çay suyu doldurup sobaya oturttu.

Yine de, cinin kuşkuculuğundan etkilenmişti. Koyu gri çay kalıbını suya ufalarken, burada ne işinin olduğunu, yaptığı şeyin delilik olup olmadığını ve, tekrar tekrar, kilise öğrenirse ne olacağını düşündü. Altın maymun haklıydı. Burada yalnızca Lyra'yı saklamıyordu: Kendi gözlerinden de kaçınıyordu.

Küçük oğlan karanlıktan çıkarak, hem umutlu hem korkmuş bir halde, tekrar tekrar fısıldadı:

"Lyra... Lyra... Lyra..."

Arkasında, ondan daha gölgeli, ondan daha sessiz, başka şekiller vardı. Aynı gruptan ve aynı türden gibiydiler, ama yüzleri görünmüyordu ve sesleri çıkmıyordu ve oğlan sesini asla bir fısıltıdan öteye yükseltmiyordu. Yüzü, yarı unutulmuş bir şey gibi gölgeli ve bulanıktı.

"Lyra... Lyra..."

Neredeydiler?

Demir karası gökyüzünde hiçbir ışığın parlamadığı, sisin her yönde ufku gizlediği, büyük bir ovada. Zemin çıplak topraktı, tüyden de hafif milyonlarca ayağın baskısıyla ezilmiş, dümdüz olmuştu; demek ki toprağı ezen zamandı, ama bu yerde zaman da durmuştu; öyleyse olağan hali buydu. Burası her yerin sonu, tüm dünyaların sonuncusuydu.

"Lyra..."

Neden oradaydılar?

Hapsedilmişlerdi. Biri suç işlemişti, ama suçun ne olduğunu, kimin işlediğini, hangi otorite tarafından yargılanacağını kimse bilmiyordu.

Küçük oğlan neden Lyra'nın adını seslenip duruyordu?

Umut.

Onlar kimdiler?

Hayaletler.

Ve Lyra, ne kadar uğraşırsa uğraşsın, onlara dokunamıyordu. Şaşkın elleri içlerinden geçip gidiyordu ve küçük çocuk orada durmuş, yalvarıyordu.

"Roger, " dedi, ama sesi bir fısıltı olarak çıktı, "ah, Roger, neredesin? Burası neresi?"

"Ölüler dünyası Lyra," dedi çocuk. "Ne yapacağımı bilmiyorum - burada sonsuza dek mi kalacağım, kötü bir şey falan mı yaptım, hiçbirini bilmiyorum, çünkü iyi olmaya çalıştım, ama ondan nefret ediyorum, ondan korkuyorum, nefret ediyorum..."

Ve Lyra dedi ki, "Bizi...

2

Balthamos ve Baruk

Sonra yüzümün önünden bir ruh geçti;
tüylerim diken diken oldu.

•Eyüp'ün Kitabı•

"Sessiz olun," dedi Will. "Susun ve beni rahatsız etmeyin."

Lyra'nın kaçırılmasından, Will'in dağın tepesinden inmesinden ve cadının babasını öldürmesinden hemen sonraydı. Will babasının çantasından aldığı küçük teneke lambayı, lambanın yanında bulduğu kuru kibritlerle yaktı ve rüzgardan korunmak için kayanın arkasına çömelerek Lyra'nın sırt çantasını açtı.

Sağlam eliyle içini karıştırdı ve ağır, kadife kumaşa sanlı aletiyometreyi buldu. Alet lamba ışığı altında parlıyordu. Will onu kaldırıp yanında duran iki şekle, kendine melek diyen iki şekle gösterdi.

"Bunu okuyabiliyor musunuz?"

"Hayır," dedi bir ses. "Bizimle gel. Gelmelisin. Hemen Lord Asriel'e gel."

"Babamı takip etmenizi kim söyledi? Onu izlediğinizi bilmediğini söylediniz. Ama biliyordu," dedi Will haşin bir sesle. "Bana, sizin geleceğinizi söyledi. Sandığınızdan daha fazlasını biliyordu. Sizi kim gönderdi?"

"Bizi kimse göndermedi. Kendimiz geldik," dedi bir ses. "Lord Asriel'e hizmet etmek istiyoruz. Ölü adam... o, senin bıçakla ne yapmanı istiyordu?"

Will duraksadı.

"Onu Lord Asriel'e götürmemi söyledi," dedi.

"O zaman bizimle gel."

"Hayır. Lyra'yı bulmadan olmaz."

Aletiyometreyi kadifeye sardı ve sırt çantasına koydu.

Sırt çantasını taktı ve yağmura karşı babasının kalın pelerinine sarındı. Olduğu yerde çökerek bakışlarını iki gölgeye dikti.

"Gerçeği mi söylüyorsunuz?" dedi.

"Evet."

"O zaman, insanlardan daha mı güçlüsünüz, yoksa daha mı zayıf?"

"Daha zayıf. Sizin gerçek bedenleriniz var, bizim yok. Yine de, bizimle gelmelisin."

"Hayır. Eğer ben daha güçlüysem, siz bana itaat etmek zorundasınız. Dahası, bıçak bende. Bu yüzden, size emrediyorum: Lyra'yı bulmama yardım edin. Ne kadar süreceği umurumda bile değil, ilk önce onu bulacağım ve ancak ondan sonra Lord Asriel'e gideceğim."

İki şekil saniyeler boyunca sessiz kaldı. Sonra süzülerek uzaklaştılar ve aralarında konuştular, ama Will söylediklerini duyamıyordu.

Sonunda yine yaklaştılar ve Will konuştuklarını işitti: "Pekala. Hata yapıyorsun, ama bize seçenek tanımıyorsun. Bu çocuğu bulmana yardım edeceğiz."

Will karanlığın içinde onları daha açık görmeye çalıştı, ama yağmur damlaları gözüne giriyordu.

"Daha yakına gelin ki sizi görebileyim," dedi.

Yaklaştılar, ama daha da bulanıklaştılar sanki.

"Sizi gün ışığında daha iyi görebilir miyim?"

"Hayır, daha kötü. Biz, melekler arasında yüksek düzeyde değiliz."

"Eh, sizi ben göremiyorsam, başka kimse de göremez, bu yüzden saklanabilirsiniz. Gidin ve Lyra'nın nerede olduğuna bakın. Kuşkusuz çok uzaklaşmış olamaz. Bir kadın vardı -Lyra onun yanında olmalı- kadın onu alıp götürdü. Gidin ve arayın. Sonra geri gelin ve gördüklerinizi bana anlatın."

Melekler fırtınalı havada yükseldiler ve gözden kayboldular. Will üzerine büyük, kasvetli bir ağırlık çöktüğünü hissetti; babasıyla girdiği kavgadan önce de pek az gücü kalmıştı zaten. Artık tamamen tükendiğini hissediyordu. Tek istediği ağır gelen, ağlamaktan şişen gözkapaklarını yummaktı.

Pelerinini başının üzerine çekip sırt çantasını göğsüne bastırdı ve hemen uykuya daldı.

"Hiçbir yerde yok," dedi bir ses.

Will sesi uykusunun derinliklerinde duydu ve uyanmaya çalıştı. Sonunda (iyice dalmış olduğu için yaklaşık bir dakika sürmüştü) gözlerini önündeki parlak sabaha açmayı başardı.

"Neredesin?" dedi.

"Yanında," dedi melek. "Bu tarafta."

Güneş yeni doğmuştu. Kayalar ve üstlerindeki likenler, yosunlar sabah ışığında gevrek ve parlak görünüyordu, ama Will hiçbir yerde melek göremiyordu.

"Gün ışığında bizi görmenin daha zor olacağını söylemiştim," diye devam etti ses. "Bizi en iyi yarı aydınlıkta, yani şafakta ya da alacakaranlıkta görürsün; karanlıkta bundan biraz daha az; en az da gün ışığında. Arkadaşım ve ben dağın aşağılarını araştırdık, ama ne kadına ne de çocuğa rastladık. Ancak mavi suları olan bir göl var. Kadın orada kamp yapmış olmalı. Orada ölü bir adam ve bir Heyula tarafından yenmiş bir cadı gördük."

"Ölü bir adam mı? Neye benziyor?"

"Altmışlı yaşlarında. Toplu ve derisi kırışıksız. Gümüşi kır saçları var. Pahalı giysiler giymiş ve çevresinde ağır bir koku asılı."

"Sir Charles," dedi Will. "Adam o işte. Mrs. Coulter onu öldürmüş olmalı. Eh, en azından bu iyi bir şey."

"Kadın iz bırakmış. Eşim onları takip ediyor. Kadının nereye gittiğini öğrenince dönecek. Ben seninle kalacağım.

Will ayağa kalktı ve çevresine bakındı. Fırtına havayı temizlemişti. Temiz ve taze bir sabahtı. Bu, çevresindeki sahneyi daha da tedirgin edici kılıyordu. Babasıyla buluşmaya giderken ona ve Lyra'ya eşlik eden cadıların cesetleri çevreye saçılmıştı. Zalim gagalı bir leş kargası bir tanesinin yüzünü parçalamaya başlamıştı bile. Will daha, büyük bir kuşun, en zengin ziyafeti seçmeye çalışırmış gibi, yukarıda halkalar çizdiğini görebiliyordu.

Will diğer cesetlere sırayla baktı, ama hiçbiri cadı klanının kraliçesi, Lyra'nın can dostu Serafina Pekkala'ya benzemiyordu. Sonra hatırladı: Pekkala akşam çökmeden uzun süre önce bir başka işle ilgilenmek için aniden gitmemiş miydi?

Öyleyse hâlâ yaşıyor olabilirdi. Bu düşünce onu neşelendirdi ve ondan bir işaret görme umuduyla ufku taradı, ama baktığı her yönde mavi gökyüzü ve keskin kayalar dışında hiçbir şey yoktu.

"Neredesin?" dedi meleğe.

"Yanında," dedi ses, "her zamanki gibi."

Will soluna, sesin geldiği yere baktı, ama hiçbir şey göremedi.

"Demek kimse seni göremiyor. Benden başka biri sesini duyabilir mi?"

"Fısıldarsam duyamaz," dedi melek aksi aksi.

"Adın nedir? Adınız var mı?"

"Evet, var. Benim adım Balthamos. Eşimin adı da Baruk."

Will ne yapacağını düşündü. Pek çok yoldan birini seçtiğinizde, seçmediğiniz diğer yollar, hiç var olmamışçasına, mum gibi söner. O anda, Will'in tüm seçenekleri oradaydı. Ama hepsini alıkoymak, hiçbir şey yapmamak anlamına geliyordu. Seçim yapması gerekiyordu.

"Dağdan aşağı ineceğiz," dedi. "O göle gideceğiz.

Orada, kullanabileceğim bir şey olabilir. Hem, susamaya başladım. Doğru olduğunu düşündüğüm yoldan gideceğim. Yanlış yöne dönersem bana rehberlik edebilirsin."

Will patikasız, kayalık yamaçta yürümeye başladıktan dakikalar sonra elinin artık acımadığını fark etti. Aslında, uyandığından beri yarası aklına gelmemişti.

Durdu ve kavgadan sonra babasının onun eline sardığı kaba kumaşa baktı. Kumaş, üzerine sürülen merhemle yağlanmıştı, ama kan izi yoktu. Parmaklarını kaybettikten sonraki durmak bilmez kanamanın ardından, bu o kadar hoş bir duyguydu ki, yüreğinin sevinçle hopladığını hissetti.

Parmaklarını denercesine oynattı. Evet, yaralar hâlâ acıyordu, ama farklı bir şekilde: önceki gün olduğu gibi, canını alırcasına derin bir ağrı değil, daha hafif, daha donuk bir his. İyileşmeye başlamış gibi geliyordu. Bunu babası başarmıştı. Cadıların sihirleri işe yaramamıştı, ama babası onu iyileştirmişti.

Yamaç aşağı neşeyle yürüdü.

Küçük mavi gölün kıyısına gelmesi için üç saat ve melekten pek çok uyarı gerekti. Oraya vardığında susuzluktan ölüyordu. Sıcak güneş altında pelerin ağır ve bunaltıcıydı. Ama onu çıkardığında, korumasının eksikliğini hissetti, çünkü kolları ve boynu yanıyordu. Pelerini ve sırt çantasını yere bırakıp gölün kenarına kalan son birkaç metreyi koşarak aştı. Yüzüstü uzanarak, buz gibi sudan kana kana içti. Su öyle soğuktu ki, dişlerini ve kafatasını ağrıttı.

Susuzluğunu giderdikten sonra doğrulup oturdu ve çevresine bakındı. Önceki gün hiçbir şeyi fark edecek durumda değildi, ama şimdi suyun yoğun rengini açıkça görebiliyor, her yönden gelen tiz böcek seslerini duyabiliyordu.

"Balthamos?"

"Her zaman buradayım."

"Ölü adam nerede?"

"Sağındaki yüksek kayanın ardında."

"Çevrede Heyula var mı?"

"Hayır, yok."

Will sırt çantasını ve pelerinini aldı, göl kıyısı boyunca yürüyerek Balthamos'un bahsettiği kayaya tırmandı.

Kayanın arkasında küçük bir kamp kurulmuştu. Beş altı çadır ve yemek pişirmek için yakılmış ateşlerin kalıntıları vardı. Will canlı kalmış ve saklanmış biri olması ihtimaline karşı ihtiyatla ilerledi.

Ancak, böcek tırmalamalarının yalnızca yüzeyini çizebildiği, derin bir sessizlik vardı. Çadırlar kıpırtısız, su durgundu. Su içtiği yerden yayılan dalgalar yavaş yavaş süzülmeye devam ediyordu. Ayağının yanında yeşil bir hareket sezince irkildi, ama yalnızca minik bir kertenkeleydi.

Çadırlar kamuflaj malzemesinden yapılmıştı. Donuk kırmızı kayaların üzerinde daha beter göze çarpmalarına sebep oluyordu. Will ilk çadırın içine baktı ve boş olduğunu gördü. İkincisi de boştu, ama üçüncüsünde kıymetli bir şey buldu: bir yemek kabı ve bir kutu kibrit. Bir de, ön kolu uzunluğunda ve kalınlığında, koyu renk bir şerit. Başta kösele olduğunu sandı, ama güneş ışığında bakınca, kurutulmuş et olduğunu açıkça gördü.

Eh, bir bıçağı da vardı. İnce bir dilim kesti. Çiğnenebilir ve hafifçe tuzlu, ama lezzetli olduğunu gördü. Eti, kibritleri ve yemek kabını sırt çantasına koydu ve diğer çadırları araştırdı, ama onlar da boştu.

En büyüğünü en sona bırakmıştı.

"Ölü adam orada mı?" dedi havaya.

"Evet," dedi Balthamos. "Zehirlenmiş."

Will çadırı dikkatle dolanarak göle bakan girişi buldu. Ters dönmüş kanvas sandalyenin yanında, Will'in dünyasında Sir

Charles Latrom, Lyra'nınkinde Lord Boreal olarak tanınan adamın cesedi yatıyordu. Adam Lyra'nın aletiyometresini çalmış ve bu hırsızlık Will'i keskin bıçağa götürmüştü. Sir Charles rahat tavırlı, sahtekar, güçlü bir adamdı ve ölmüştü. Yüzü nahoş bir biçimde çarpılmıştı ve Will ona bakmak istemiyordu, ama çadırın içine göz attığında, çalacak bir sürü şey olduğunu gördü, bu yüzden cesedin üzerinden aştı ve daha yakından baktı.

Asker ve kaşif babası olsa, ne alması gerektiğini çok iyi bilirdi. Will'in tahmin yürütmesi gerekti. Çelik kutusu içindeki küçük büyüteci aldı, çünkü onu kullanarak ateş yakabilir, kibritten tasarruf edebilirdi. Sağlam bir sicim yumağı. Kendi keçi derisi matarasından çok daha hafif, metal alaşım su matarası. Küçük bir teneke kupa. Küçük bir dürbün. Yetişkin bir erkeğin başparmağı büyüklüğünde, kâğıda sarılmış bir dizi altın para. İlk yardım çantası. Su arındırıcı tabletler. Bir paket kahve. Havası alınmış üç paket içinde kurutulmuş meyve. Bir torba yulaflı bisküvi. Altı paket Kendal marka naneli şeker. Bir paket balık oltası ve misina. Ve son olarak, bir defter, iki kurşun kalem ve küçük bir elektrikli fener.

Hepsini sırt çantasına koydu, etten bir dilim daha kesip, karnını doyurdu, matarasını gölden doldurdu ve Balthamos'a sordu:

"Sence başka bir şeye ihtiyacım olur mu?"

"Biraz sağduyu işe yarayabilirdi," diye yanıt verdi Balthamos."Bilgeliğe rast geldiğinde onu tanıyabilmeni, ona saygı duyup itaat etmeni sağlayacak biraz yetenek."

"Sen bilge misin?"

"Senden çok daha fazla."

"Eh, görüyorsun, ben anlayamadım. Sen erkek misin? Sesin erkek gibi."

"Baruk erkekti. Ben değildim. O şimdi meleksi."

"Demek..." Will en ağır nesneleri en dibe yerleştirerek sırt çantasını düzenleme işine ara verdi ve meleği görmeye çalıştı. Görecek hiçbir şey yoktu. "Demek o erkekti," diye devam etti "ve sonra... İnsanlar öldüklerinde melek mi olurlar? Olan şey bu mu?"

"Her zaman değil. Çoğu durumda değil... Çok nadiren olur."

"O ne zaman yaşadı?"

"Üç aşağı beş yukarı dört bin sene önce. Ben çok daha yaşlıyım."

"Peki, benim dünyamda mı yaşıyordu? Ya da Lyra'nınkinde mi? Yoksa bu dünyada mı?"

"Seninkinde. Ama çeşit çeşit dünya vardır. Bunu biliyorsun ."

"Ama insanlar nasıl melek oluyor?"

"Bu metafizik spekülasyonun amacı nedir?"

"Yalnızca merak ettim."

"Sen kendi işine baksan daha iyi olacak. Bu ölü adamın eşyalarını yağmaladın, seni canlı tutacak bütün oyuncakları aldın; artık yola çıkabilir miyiz?"

"Ne yöne gitmemiz gerektiğini anladığımda."

"Ne yöne gidersek gidelim, Baruk bizi bulur."

"O zaman, burada kalırsak da bulur. Yapmak istediğim bir iki şey daha var."

Will, Sir Charles'ın cesedini göremeyeceği bir yere oturdu ve naneli şekerlerden üç parça yedi. Yiyecekler bedenini besledikçe dinçleşiyor, daha güçlü hissediyordu. Sonra yine aletiyometreye baktı. Fildişi üzerine boyanmış otuz altı minik resim son derece açıktı: Bunun bir bebek; şunun bir kukla, onun bir ekmek somunu, vesaire, olduğundan kuşku yoktu. Belirsiz olan anlamlarıydı.

"Lyra bunu nasıl okuyordu?" dedi Balthamos'a.

"Büyük ihtimalle uyduruyordu. Bu aletleri kullananlar onları senelerce inceledi, ama buna rağmen, onu ancak pek çok başvuru

kitabının yardımıyla anlayabiliyorlar."

"Lyra uydurmuyordu. Gerçekten okuyordu. Bana, o söylemese, asla bilemeyeceğim şeyler söyledi."

"O zaman, seni temin ederim benim için de bir sır bu," dedi melek.

Will aletiyometreye bakarken Lyra'nın onu okumakla ilgili söylediği bir şeyi hatırladı: aleti çalıştırabilmek için nasıl bir ruh hali içinde olması gerektiği ile ilgili bir şey. Aynı ruh hali, Will'in gümüş bıçağın bazı inceliklerini hissedebilmesini sağlamıştı.

Meraklanarak bıçağı çıkardı ve oturduğu yerden küçük bir pencere kesti. İçine baktığı zaman mavi hava dışında hiçbir şey göremedi, ama aşağıda, çok daha aşağıda ağaçlar ve tarlalardan oluşan bir manzara vardı: Kendi dünyası, kuşkusuz.

Demek bu dünyadaki dağlar kendi dünyasındaki dağlara denk gelmiyordu. Sol elini ilk defa kullanarak pencereyi kapadı. Onu yine kullanabiliyor olmanın sevinci!

Sonra aklına öyle ani bir fikir geldi ki, içinden elektrik geçmiş gibi hissetti.

Çeşit çeşit dünya varsa, neden bıçak yalnızca bu dünya ile kendi dünyası arasında pencere açıyordu ki?

Kuşkusuz diğerlerinden birine de pencere açabilmeliydi.

Giacomo Paradisi'nin söylediği gibi, zihninin bıçağın ucuna akmasına, bilincinin atomların arasına sokulmasına izin vererek bıçağı yine kaldırdı ve havadaki her minik pürüzü, dalgalanmayı hissetti.

Her zaman yaptığı gibi, ilk duraksamayı hisseder hissetmez kesmek yerine, bıçağın bir başkasına, sonra bir başkasına kaymasına izin verdi. Bıçağı bir dizi dikişin üzerinde gezdirmek, ama hiçbirine zarar vermeyecek kadar az bastırmak gibiydi.

"Ne yapıyorsun?" dedi havada bir ses, Will'i kendine getirerek.

"Keşif," dedi Will. "Sessiz ol ve önüme geçme. Bu bıçağa yaklaşırsan kesilirsin ve seni göremediğimden, seni kesmekten

kaçınamam."

Balthamos usulca homurdandı. Will bıçağı yine kaldırdı ve o minik duraksamaları, tereddütleri aradı. Sandığından çok daha fazlaydılar. Ve onları hemen kesme ihtiyacı hissetmeden yoklarken, her birinin farklı bir niteliği olduğunu anladı: bu sert ve belirgindi, şu bulutsuydu; üçüncüsü kaygandı, dördüncüsü kırılgan ve hassas...

Ama aralarında, diğerlerinden daha kolay hissedebildikleri vardı ve yanıtı zaten bildiğinden, emin olmak için bir tanesini kesip pencere açtı: yine kendi dünyası.

Pencereyi kapadı ve bıçağın ucuyla, daha farklı bir his veren bir takılma aradı. Esnek ve dirençli bir tane buldu ve bıçağın içine kaymasına izin verdi.

Evet! Açılan pencereden gördüğü dünya kendi dünyası değildi: Burada yer daha yakındı ve manzara yeşil tarlalardan ve çalı çitlerden değil, yükselip alçalan kum tepeleri ile bir çölden oluşuyordu.

Pencereyi kapadı ve bir-başkasını açtı: bir sanayi şehrinin üzerindeki duman yüklü hava, zahmetle fabrikaya doğru yürüyen, zincire vurulmuş, asık suratlı işçiler.

Bu pencereyi de kapadı ve kendine geldi. Başı biraz dönüyordu. İlk defa, bıçağın gerçek güçlerinin bir kısmını anlamıştı. Onu dikkatle önündeki taşın üzerine koydu. "Bütün gün burada mı kalacaksın?" dedi Balthamos.

"Düşünüyorum. Ancak yer aynı düzeydeyse bir dünyadan diğerine rahatlıkla geçebilirsin. Belki öyle yerler vardır ve belki kesme işlemlerinin çoğunluğu bu tür yerlerde gerçekleşiyordur... Ayrıca, kendi dünyanın bıçağın ucunda nasıl bir his verdiğini bilmen gerek, yoksa asla geri dönemezsin. Sonsuza dek kaybolursun."

"Kesinlikle öyle. Ama izin verirsen biz..."

"Bir de, hangi dünyada yerin aynı hizada olduğunu bilmen gerek, yoksa pencere açmanın bir anlamı olmaz," dedi Will, meleğe açıklama yaparken kendi kendine de konuşurmuş gibi. "Bu yüzden, eskiden sandığım kadar kolay değil. Oxford ve Cittâgazze'de şansımız yaver gitti, herhalde. Ama ben şimdi..."

Bıçağı yine eline aldı. Kendi dünyasına pencere açacak noktaya dokunduğunda gelen berrak ve açık hisse ek olarak, birden çok kez dokunduğu bir başka duygu vardı: Bir yankı hissi, ağır bir tahta davula vurmuş gibi bir his, ama elbette, tüm diğerleri gibi, boş havada ağır ağır hareket ederek geliyordu.

İşte buradaydı. Will o noktadan uzaklaştı ve başka bir yeri yokladı: işte, yine aynısı.

Kesti ve tahmininin doğru olduğunu gördü. Yankı, pencere açtığı dünyada yerin şimdiki ile aynı yerde olduğu anlamına geliyordu. Kendini kapalı bir gökyüzü altında çimenlik bir yaylaya bakarken buldu. Uysal bir hayvan sürüsü otluyordu - daha önce hiç görmediği cinsten hayvanlar. Bizon boyundaydılar, geniş boynuzları ve kaba mavi kürkleri vardı ve sırtları boyunca kılları dimdik duruyordu.

Pencereden geçti. En yakındaki hayvan meraksızca ona baktı, sonra otlamaya geri döndü. Will pencereyi açık bırakarak diğer dünyadaki çimenlikte durup, bıçağının ucuyla aşina pürüzler aradı ve bulduğu pürüzleri denedi.

Evet, bu dünyadan kendi dünyasına pencere açabiliyordu ve yine çiftliklerin ve çalı çitlerin yükseğindeydi ve evet, biraz önce terk ettiği Cittâgazze dünyasına has güçlü yankıyı kolaylıkla bulabiliyordu.

Will derin bir rahatlama duygusuyla bütün pencereleri arkasından kapadı ve göl kıyısındaki kampa döndü.

Artık eve dönüş yolunu bulabilirdi; artık kaybolmayacaktı; artık gerektiğinde saklanabilecek, güven içinde gezinebilecekti.

Bilgisi arttıkça güç de kazanıyordu. Bıçağını belindeki kınına soktu ve sırt çantasını omzuna attı.

"Ee, artık hazır mısın?" dedi aynı alaylı ses.

"Evet. İstersen açıklarım, ama pek ilgilenmiş görünmüyorsun ."

"Ah, yaptığın işi daimi bir hayret kaynağı olarak görüyorum. Ama sen beni boş ver. Yaklaşan insanlara ne diyeceksin?"

Will şaşkın şaşkın çevresine baktı. Patikanın aşağısında -epey aşağıda- göle doğru ağır ağır tırmanan bir dizi yolcu ve yük atları vardı. Henüz onu görmemişlerdi, ama olduğu yerde kalırsa yakında göreceklerdi.

Will güneş gören bir kayanın üstüne serdiği pelerinini topladı. Kuruyunca epey hafiflemişti. Çevresine bakındı-. Taşıyabileceği başka hiçbir şey yoktu.

"Aşağı inelim," dedi.

Sargı bezini çözüp tekrar bağlamak isterdi, ama bu iş bekleyebilirdi. Sırtını yolculara vererek göl kıyısı boyunca yürümeye başladı ve aydınlık havada görünmez halde olan melek de peşinden gitti.

O gün ilerleyen saatlerde çıplak dağlardan çimen ve cüce ormangülleriyle kaplı bir çıkıntıya indiler. Will dinlenmeye can atıyordu ve çok geçmeden, mola vermeye karar verdi.

Meleğin sesini pek az duymuştu. Balthamos zaman zaman, "O taraftan değil," ya da, "Sol tarafta daha rahat bir patika var," gibi öğütler vermişti ve Will onu dinlemişti. Ama aslında hareket ediyor olmak ve o yolculardan uzak durmak için hareket ediyordu, çünkü diğer melek haber getirene dek bulunduğu yerde kalsa da olurdu.

Artık güneş batıyordu ve Will tuhaf yoldaşını görebildiğini sandı. Işıkta bir insan silueti titreşiyordu ve siluetin içindeki hava daha yoğundu sanki.

"Balthamos?" dedi. "Bir dere bulmak istiyorum. Yakında dere var mı?"

"Yamacın aşağısında, yan yolda bir pınar var," dedi melek, "şu ağaçların hemen üzerinde."

"Teşekkür ederim," dedi Will.

Pınarı buldu ve matarasını doldurarak kana kana içti.

Ama henüz küçük koruluğa inemeden, Bakhamos'tan bir nida geldi ve Will döndüğü zaman meleğin siluetinin yamaç yukarı fırladığını gördü -ne? Melek ancak bir anlığına kayan bir gölge gibi görünmüştü ve Will doğrudan bakmadığında onu daha iyi görebiliyordu. Ama melek sanki duraksadı, dinledi ve sonra havaya fırlayıp hızla Will'in yanına süzüldü.

"Buraya!" dedi. Bu sefer sesinde onaylamazlık ve alay yoktu. "Baruk bu tarafa gelmiş! Ve şu pencerelerden biri var, belli belirsiz. Gel, gel. Hemen gel."

Will bitkinliğini unutarak hevesle peşinden gitti. Yanına geldiğinde pencerenin tundralıklara benzeyen loş bir manzaraya açıldığını gördü. Cittâgazze dünyasından daha düz, daha soğuktu ve hava bulutluydu. Pencereden geçti ve Balthamos hemen onun arkasından.

"Bu hangi dünya?" dedi Will.

"Kızın kendi dünyası. Buradan gelmişler. Baruk onları izlemek için gitmişti."

"Nerede olduğunu nasıl biliyorsun? Aklından geçenleri mi okuyorsun?"

"Elbette aklından geçenleri okuyorum. Nereye giderse gitsin, yüreğim de onunla gidiyor; ayrı olmamıza rağmen, bir hissediyoruz."

Will çevresine bakındı. İnsan izi yoktu ve aydınlık soldukça, hava da her geçen an soğuyordu.

"Burada uyumak istemiyorum," dedi Will. "Bu gecelik Ci'gazze dünyasında kalalım. Sabah geri döneriz. En azından orada

ağaçlar var. Ateş yakabilirim. Hem, artık Lyra'nın dünyasının nasıl bir his verdiğini bildiğime göre, bıçakla onu bulabilirim... Ah, Balthamos? Başka şekle bürünebilir misin?"

"Neden bunu yapmamı istiyorsun?"

"Bu dünyada, insanların cinleri var. Ben cinsiz dolaşırsam kuşkulanırlar. Lyra beni ilk gördüğünde bu yüzden korkmuş. Onun dünyasına gideceksek, benim cinimmiş gibi davranman ve hayvan şekline bürünmen gerekiyor. Belki bir kuş. O zaman en azından uçabilirsin." "Ah, ne can sıkıcı."

"Ama yapabilir misin?"

"Yapabilirim..."

"O zaman hemen yap da göreyim."

Melek şekli havada belli bir eksen etrafında dönerek yoğunlaştı sanki. Ardından da bir karatavuk çimenlerin üzerine, Will'in ayaklarının dibine kondu.

"Omzuma kon," dedi Will.

Kuş denileni yaptı ve sonra meleğin her zamanki ekşi sesiyle konuştu.

"Bunu yalnızca mutlaka gerekli olduğunda yapacağım. Ne kadar küçültücü olduğunu anlatamam."

"Ne fena," dedi Will. "Bu dünyada ne zaman insanlarla karşılaşsak, kuşa dönüş. Kızmanın, itiraz etmenin anlamı yok. Dediğimi yap, yeter."

Karatavuk Will'in omzundan uçup havada yok oldu ve melek yeniden belirerek yarı aydınlıkta surat astı. Diğer dünyaya geçmeden önce Will çevresine bakınarak havayı kokladı, Lyra'nın tutsak tutulduğu dünyayı tanımaya çalıştı.

"Eşin şimdi nerede?" dedi.

"Kadının peşinden güneye gidiyor."

"O zaman sabah olduğunda biz de o tarafa gideceğiz."

Ertesi gün Will saatlerce yürüdü, ama kimseyi bulamadı. Daha çok kısa, kuru otlarla kaplı alçak tepeleri görüyor ve ne zaman

yüksek bir yere rast gelse, çevresine bakınarak insanlara ait yerleşim yerlerinden bir iz arıyor, ama bulamıyordu. Tozlu kahverengi-yeşil ıssızlıktaki tek değişim, uzakta beliren daha koyu yeşil lekeydi. Will o tarafa yöneldi, çünkü Balthamos onun bir orman olduğunu ve içinde güneye akan bir ırmak bulunduğunu söylemişti. Güneş en tepeye tırmandığında Will alçak çalıların arasında uyumaya çalıştı, ama uyuyamadı. Akşam çökerken ayakları ağrımaya başlamış ve bitkin düşmüştü.

"Yavaş ilerliyoruz," dedi Balthamos ekşi ekşi.

"Elimde değil," dedi Will. "İşe yarayacak bir şey söyleyemiyorsan, hiç konuşma daha iyi."

Ormanın kıyısına vardığında güneş alçalmıştı ve hava polen doluydu, öyle ki Will defalarca hapşırarak yakınlardaki bir kuşu ürküttü ve kuş haykırarak uçup gitti. "Bugün gördüğüm ilk canlı varlıktı," dedi Will.

"Kampını nerede kuracaksın?" dedi Balthamos.

Melek zaman zaman ağaçların uzun gölgelerinde görünür oluyordu. Will onun yüzünde hırçın bir ifade olduğunu görebiliyordu.

"Buralarda bir yerde durmam gerekecek," dedi Will.

"İyi bir yer bulmama yardım edebilirsin. Bir derenin sesini duyuyorum ,bak bakalım, bulabilecek misin?"

Melek kayboldu. Will ayaklarının izleyebileceği bir patika olmasını dileyerek ve ışığın solmasını endişeyle izleyerek, çalılarla bataklık mersinlerinin arasında yürümeye devam etti. Bir an önce mola verecek bir yer seçmeliydi, yoksa karanlık, seçme fırsatı tanımadan, onu durmaya zorlayacaktı.

"Sola," dedi Balthamos bir kol boyu uzaktan. "Bir dere ve ateş için ölü bir ağaç. Bu taraftan..."

Will meleğin sesini izledi ve biraz sonra onun tarif ettiği yeri buldu. Yosunlu kayaların arasında bir dere hızla çağıldıyor ve bir çıkıntının üzerinden küçük, dar bir yarığa akarak derenin

üzerine eğilmiş ağaçların gölgesinde gözden kayboluyordu. Derenin yanında, bir çimenlik biraz gerideki yabani otlara ve çalılara doğru uzanıyordu.

Will dinlenmeye geçmeden önce odun toplamaya girişti ve biraz sonra çimenlerin üzerinde kararmış taşlardan bir halkaya rastladı. Biri, burada ateş yakmıştı. Bir kucak dolusu inceli kalırdı dal topladı ve onları uygun boylarda kestikten sonra ateş yakmaya girişti. Ateş yakmanın en iyi yolunu bilmiyordu, odunları tutuşturmayı başarmadan önce epey kibrit harcadı.

Melek bir tür bıkkın sabırla onu izliyordu.

Ateş yandığında Will iki yulaflı bisküvi, biraz kurutulmuş et ile biraz naneli şeker yedi ve yemeğini soğuk su içerek tamamladı. Balthamos sessizce oturuyordu. Sonunda Will sordu.

"Devamlı beni mi izleyeceksin? Hiçbir yere gitmiyorum. "

"Baruk'u bekliyorum. Yakında döner. O zaman, dilersen seni görmezden gelebilirim."

"Yemek ister misin?"

Balthamos hafifçe kıpırdandı: Canı çekmişti.

"Demek istediğim, yemek yiyebiliyor musun, bilmiyorum," dedi Will, "ama bir şeyler istersen, yiyebilirsin."

"O ne" dedi melek titizlikle, naneli şekeri göstererek. "Daha çok şeker, sanırım. Ve nane. Al."

Will bir kare şeker uzattı. Balthamos başını eğerek kokladı. Sonra şeker parçasını aldı; Will'in avucuna değen Parmakları hafif ve serindi.

"Sanırım beni besler," dedi melek. "Bir parça yeterli, teşekkür ederim."

Oturdu ve sessizce şekeri kemirdi. Will, melek göz ucundayken, ateşe bakarsa onu daha iyi görebildiğini fark etti.

"Baruk nerede?" dedi. "Seninle iletişim kurabiliyor mu?"

"Yakında olduğunu hissediyorum. Çok yakında burada olur. Geri döndüğünde konuşuruz. Konuşmak en iyisi."

On dakika sonra kulaklarına yumuşak kanat sesleri geldi ve Balthamos hevesle doğruldu. Bir sonraki an iki melek kucaklaşıyordu ve alevlere bakan Will sevgilerinin karşılıklı olduğunu gördü. Sevgiden fazlası vardı: Birbirlerine tutkuyla âşıktılar.

Baruk eşinin yanına oturdu. Will ateşi karıştırdığında ikisinin üzerinden bir duman bulutu geçti. Dumanlar meleklerin siluetini çizdiğinde Will ilk defa ikisini de açıkça görebildi. Balthamos inceydi, dar kanatlarını omuzlarının arkasında zarifçe katlamıştı ve yüzünde kibirli bir hor görüyle karışık hassas, şevkli bir duygudaşlık ifadesi vardı. Sanki her şeyi sevebilecekmiş, ama mizacı kusurlarını unutmasına izin vermiyormuş izlenimi uyandırıyordu. Ama Baruk'ta kusur göremiyordu, orası kesindi. Baruk, Balthamos'un söylediği gibi, daha genç görünüyordu ve yapısı daha güçlüydü, kanatları kar beyazı ve kocamandı. Onun daha sade bir doğası vardı; Balthamos'a, her tür bilgi ve coşkunun kaynağıymış gibi bakıyordu. Will ikisinin birbirine duyduğu aşktan etkilendi ve meraklandı.

"Lyra'nın nerede olduğunu öğrendin mi?" dedi haber almak için sabırsızlanarak.

"Evet," dedi Baruk. "Himalayaların çok yükseklerinde, buz yüzünden ışığın gökkuşaklarına dönüştüğü yerde, bir buzulun yakınında bir vadi var. Yanlış anlamaman için toprağa harita çizeceğim. Kız ağaçların arasındaki bir mağarada tutsak. Kadın onu uyutuyor."

"Uyutuyor mu? Kadın yalnız mı? Yanında asker yok mu?"

"Yalnız, evet. Saklanıyor."

"Lyra yaralanmamış mı?"

"Hayır. Yalnızca uyuyor ve düş görüyor. Sana nerede olduklarını göstereyim."

Baruk solgun parmağıyla ateşin yanındaki toprağa bir harita çizdi. Will defterini çıkardı ve haritayı kopyaladı. Birbirinin hemen hemen aynısı üç dağ zirvesinin arasında ilginç, yılansı bir şekille uzanan bir buzulu gösteriyordu.

"Şimdi" dedi melek, "yaklaşıyoruz. Mağaranın bulunduğu vadi buzulun solunda uzanıyor ve vadinin içinde kar sularının aktığı bir ırmak var. Vadinin başı burası..."

Bir harita daha çizdi ve Will bunu da kopyaladı; sonra daha yakından, bir üçüncü harita. Will güçlük çekmeden oraya gidebileceğini hissediyordu -tundra ile dağlar arasındaki yedi sekiz bin kilometrelik mesafeyi aşabilirse tabii. Bıçak dünyalar arasında pencere açabiliyordu, ama belli bir dünya arasındaki mesafeleri aşamıyordu.

"Buzulun yakınında bir mabet var," diye bitirdi Baruk, "kırmızı ipek bayrakları rüzgardan yırtılmış. Ve küçük bir kız mağaraya yiyecek getiriyor. Kadının bir azize olduğunu, ihtiyaçlarını görürlerse onları kutsayacağını düşünüyorlar ."

"Öyle mi," dedi Will. "Demek saklanıyor... Anlamadığım da bu işte. Kiliseden mi saklanıyor?"

"Öyle görünüyor."

Will haritaları dikkatle katlayıp kaldırdı. Biraz su ısıtmak için teneke kupayı ateşin yanındaki taşların üzerine koymuştu. Kupaya biraz kahve tozu ekledi ve bir çubukla karıştırdı. Kupayı alıp içmeden önce mendilini eline sardı.

Ateşin içinde yanan bir dal düştü; bir gece kuşu öttü.

Aniden, Will'in sezebildiği bir sebep olmaksızın, iki melek başlarını kaldırıp aynı yöne baktılar. Will bakışlarını takip etti, ama hiçbir şey göremedi. Bir seferinde aynı şeyi kedisinin de yaptığını görmüştü: Uyuklarken başını kaldırıp bakmış, görünmez birinin ya da bir şeyin odaya girip önünden geçmesini izlemişti. Bu, Will'in tüylerini diken diken etmişti. Şimdi de ediyordu.

"Ateşi söndür," diye fısıldadı Balthamos.

Will sağlam eliyle bir avuç toprak alıp ateşi söndürdü. Soğuk hemen iliklerine işledi ve titremeye başladı. Pelerinine sarındı ve yine başını kaldırıp baktı.

Şimdi görecek bir şey vardı: Bulutların üzerinde bir şekil parlıyordu ve o şekil ay değildi.

Baruk'un mırıldandığını duydu: "Savaş Arabası? Olabilir mi?"

"O nedir?" diye fısıldadı Will.

Baruk eğilerek yaklaştı ve fısıldayarak yanıt verdi: "Burada olduğumuzu biliyorlar. Bizi buldular, Will, bıçağını al ve"

O sözlerini bitiremeden gökyüzünden bir şey uçtu ve Balthamos'a çarptı. Bir an sonra Baruk o şeyin üzerine atlamıştı ve Balthamos kanatlarını kurtarmak için kıvranıyordu. Üç varlık, kudretli bir örümceğin ağına yakalanmış dev yabanarıları gibi alacakaranlıkta sessizce çabalayarak bir o yana, bir bu yana gittiler. Onlar mücadele ederken Will'in tek duyabildiği kırılan dalların sesi ve yaprak hışırtılarıydı.

Bıçağı kullanamazdı: Çok hızlı hareket ediyorlardı.

Will bunun yerine sırt çantasından feneri çıkarıp yaktı.

Bunu hiçbiri beklemiyordu. Saldırgan, kanatlarını havaya kaldırdı. Balthamos koluyla gözlerini örttü. Yalnızca Baruk tutmaya devam edecek sağduyuyu gösterdi.

Ama Will düşmanının ne olduğunu görebilmişti: diğer ikisinden çok daha iri, çok daha güçlü bir başka melek. Baruk elini yeni meleğin ağzına kapamıştı.

"Will!" diye haykırdı Balthamos. "Bıçak, bir pencere aç..."

Aynı anda saldırgan, Baruk'un ellerinden kurtulup bağırdı:

"Lord Naip! Onları buldum!"

Ses Will'in kulaklarını çınlattı; hiç böyle bir feryat duymamıştı. Bir an sonra melek havaya fırlayacak oldu, ama Will feneri bırakıp öne atladı. Bir yamaç-öcüsü öldürmüştü, ama bıçağı kendisine benzeyen biri üzerinde kullanmak çok daha zordu.

Yine de, çırpman büyük kanatları kollarında toparladı ve bıçağı kuş tüylerine tekrar tekrar indirdi, öyle ki sonunda hava döne döne düşen beyaz tanelerle doldu. Vahşi duyguların etkisi altında olmasına rağmen Balthamos'un sözlerini de hatırlamıştı: Sizin gerçek bedenleriniz var, bizim yok. Doğruydu, insanlar meleklerden daha güçlüydü: Will meleği yere çökertiyordu. Saldırgan hâlâ o kulak paralayan sesle bağırıyordu:

"Lord Naip! Bana doğru, bana doğru!"

Will başını kaldırıp bakmayı başardı ve bulutların hareketlendiğini, döndüğünü gördü. Bulutların kendisi plazma gibi enerjiyle parlıyormuşçasına, o muazzam ışıltı gittikçe güçleniyordu.

Balthamos bağırdı, "Will. O gelmeden meleği bırak da bir pencere aç..

Ama melek şiddetle mücadele ediyordu. Bir kanadını kurtarmıştı ve yerden doğrulmaya çalışıyordu. Will ya tutmaya devam edecek, ya da onu tamamen kaybedecekti. Baruk ona yardım etmeye koştu ve saldırganın başını arkaya doğru zorladı.

"Hayır!" diye haykırdı Balthamos. "Hayır! Hayır!"

Kendini Will'in üzerine fırlatıp onun kolunu, omzunu, ellerini sarstı. Saldırgan yine bağırmaya çalıştı, ama Baruk eliyle ağzını örtmüştü. Yukarıdan, kuvvetli bir dinamodan çıkarmış gibi gelen, neredeyse işitilemeyecek kadar pes, ama havadaki atomları titreten ve Will'in iliklerini ürperten derin bir sarsıntı duyuldu.

"Geliyor...” diye sızlandı Balthamos. Sonunda korkusu Will'e de bulaştı. "Lütfen, lütfen, Will..."

Will başını kaldırdı.

Bulutlar aralanıyordu ve karanlık boşluktan çıkan bir şekil hızla alçalıyordu: Başta küçüktü, ama an be an, yaklaştıkça büyüdü ve daha da etkileyici oldu. Doğrudan onlara doğru geliyordu. Kötücüllüğünü sezmemek imkânsızdı. Will gözlerini

bile görebildiğinden emindi. "Will açmak zorundasın," dedi Baruk telaşla.

Will, "Onu sıkı tut," deme niyetiyle doğruldu, ama sözler daha aklından geçerken melek yere çöktü, sis gibi çözülüp yayıldı ve sonra gözden kayboldu. Will aptal gibi hissederek ve midesi bulanarak çevresine bakındı.

"Onu öldürdüm mü?" dedi titreyerek.

"Öldürmek zorundaydın," dedi Baruk. "Ama şimdi..."

"Bundan nefret ediyorum," dedi Will tutkuyla, "gerçekten, gerçekten, öldürmekten nefret ediyorum! Ne zaman sona erecek?"

"Gitmeliyiz," dedi Balthamos usulca. "Çabuk, Will... çabuk... lütfen..."

İkisi de ölümüne korkuyordu.

Will bıçağının ucuyla havayı yokladı: Bu dünyadan başka her dünya onlara uyardı. Hızla kesti ve başını kaldırıp baktı: Gökyüzünden inen diğer meleğin yetişmesine yalnızca saniyeler vardı ve yüzündeki ifade dehşet vericiydi. Bu mesafeden, o telaşlı saniye içinde bile, Will engin, zalim ve amansız bir zekânın, benliğini bir ucundan diğerine araştırdığını, taradığını hissedebiliyordu.

Üstüne üstlük meleğin bir de mızrağı vardı -fırlatmak için onu kaldırıyordu...

Meleğin uçuşunu kontrol altına alıp dik durmak ve silahı fırlatmak üzere kolunu kaldırmak için harcadığı o bir an içinde, Will, Baruk ile Balthamos'un peşinden pencereden geçip pencereyi arkasından kapadı. Parmakları son santimetreyi bastırıp kaparken havada bir baskı hissetti ama baskı geçti ve Will artık güvendeydi: Bu, diğer dünyada, kendisini delip geçebilecek olan mızrağın baskısıydı.

Parlak ay ışığı altında kumlu bir kıyıdaydılar. Karaya doğru dev eğreltiotları büyüyordu; kıyıda, alçak kum tepeleri

kilometrelerce uzanıyordu. Hava sıcak ve nemliydi.

Will iki meleğe döndü ve titreyerek, "O kimdi?" diye sordu.

"Metatron," dedi Balthamos. "Yapman gereken..."

"Metatron mu? O kim? Neden saldırdı? Bana yalan söyleme."

"Ona anlatmalıyız," dedi Baruk eşine. "Çoktan anlatmış olmalıydın."

"Evet, anlatmalıydım," diye onayladı Balthamos, "ama ona kızmıştım ve senin için endişeleniyordum."

"Şimdi anlatın madem," dedi Will. "Ve unutmayın, ne yapmam gerektiğini söylemenizin faydası yok -bunların hiçbiri benim için önemli değil; hiçbiri. Yalnızca Lyra ve annem önemli. Ve" diye ekledi Balthamos'a hitaben, "senin deyişinle, her tür metafizik spekülasyonun anlamı bu işte."

"Sanırım bildiklerimizi sana anlatmalıyız," dedi Baruk. "Will, seni aramamızın, seni Lord Asriel'e götürmek zorunda olmamızın sebebi bu. Krallığın -Otorite'nin dünyasının- sırlarından birini keşfettik ve onu Lord Asriel'le paylaşmalıyız. Burada güvende miyiz?" diye ekledi, çevresine bakınarak. "Buraya gelmelerinin yolu yok mu?"

"Bu farklı bir dünya. Farklı bir evren."

Üzerinde durdukları kumlar yumuşaktı ve yakındaki kum tepesinin yamacı davetkardı. Ay ışığı altında kilometrelerce uzağı görebiliyorlardı; tamamen yalnızdılar.

"O zaman anlatın bana," dedi Will. "Bana Metatron'u ve bu sırrı anlatın. Neden melek ona Naip diyordu? Ve Otorite ne? Tanrı mı?"

Will oturdu. Ay ışığı altında, Will'in biçimlerini her zamankinden daha açık görebildiği iki melek de yanına oturdu.

Balthamos sessizce konuştu, "Otorite, Tanrı, Yaradan, Efendi, Yahweh, El, Adonai, Kral, Baba, Kadir-i Mutlak -kendine verdiği isimler bunlar. O asla yaratıcı değildi. Bizim gibi bir melekti- evet, ilk melek, en güçlüsü, ama o da Toz'dan oluştu, tıpkı bizim

gibi ve Toz, madde kendi kendini anlamaya başladığı zaman olan şeyin adı yalnızca. Madde maddeyi sever. Kendini daha iyi anlamayı ister ve Toz oluşur. İlk melekler Toz'dan yoğunlaştı ve Otorite onların ilkiydi. Ondan sonra gelenlere, onları kendisinin yarattığını söyledi, ama bu yalandı. Daha sonra gelenlerden biri, bir dişi, ondan daha bilgeydi ve gerçeği öğrendi, bu yüzden Otorite onu sürgüne yolladı.

Biz hâlâ o dişiye hizmet ediyoruz. Krallığa hâlâ Otorite hükmediyor ve Metatron da onun Naip'i.

"Ama Bulutlu Dağ'da keşfettiğimiz şeye gelince, özünü sana anlatamayız. Bunu ilk duyanın Lord Asriel olacağına dair birbirimize yemin ettik."

"O zaman anlatabileceğiniz kadarını anlatın. Beni karanlıkta bırakmayın."

"Bulutlu Dağ'a giden yolu bulduk," dedi Baruk ve hemen devam etti:

"Affedersin; bu terimleri çok rahat kullanıyoruz. Ona bazen Savaş Arabası denir. Sabit bir yerde değildir, anlıyor musun; yer değiştirir. Nereye giderse gitsin, krallığın yüreği, onun kalesi, sarayı orası olur. Otorite gençken de orası bulutlarla kaplıydı, ama zaman geçtikçe o daha fazlasını topladı ve bulutlar daha yoğun oldu. Binlerce senedir kimse zirveyi görmedi. Bu yüzden kalesi artık Bulutlu Dağ olarak biliniyor."

"Orada ne buldunuz?"

"Otorite dağın yüreğindeki bir odada oturuyor. Onu gördük, ama yaklaşamadık. Gücü..."

"Gücünün büyük kısmını aktardı," diye araya girdi Balthamos, "daha önce söylediğim gibi, Metatron'a. Neye benzediğini gördün. Ondan daha önce de kaçtık, ama şimdi bizi yine gördü, daha da önemlisi, seni gördü, bıçağı gördü. Ben söylemiştim..."

"Balthamos," dedi Baruk nazikçe, "Will'i paylama. Yardımına ihtiyacımız var ve bizim öğrenmek adına bunca zaman

harcadığımız bir şeyi bilmediği için onu suçlayamayız."

Balthamos bakışlarını kaçırdı.

"Demek sırrınızı bana söylemeyeceksiniz?" dedi Will. "Tamam. O zaman bana şunu söyleyin: Öldüğümüz zaman ne oluyor?"

Balthamos şaşkınlıkla ona döndü.

"Eh, bir ölüler dünyası var," dedi Baruk. "Nerede bulunduğunu, orada neler olduğunu kimse bilmiyor. Balthamos sayesinde benim hayaletim oraya hiç gitmedi; ben, eskiden Baruk'un hayaleti olan şeyim. Ölüler dünyası bizim için de aynı ölçüde karanlık."

"Orası bir hapishane," dedi Balthamos. "Otorite ilk çağlarda kurdu orayı. Neden bilmek istiyorsun? Zamanla göreceksin zaten."

"Babam yeni öldü de ondan. Öldürülmeseydi, bildiği her şeyi bana anlatacaktı. Bir dünya olduğunu söyledin -bu dünya gibi bir dünya mı? Bir başka evrende mi?"

Balthamos Baruk'a baktı. Baruk omuzlarını silkti.

"Peki, ölüler dünyasında ne oluyor?" diye devam etti Will.

"Bilmek imkânsız," dedi Baruk. "O dünyayla ilgili her şey sır. Kiliseler bile bilmiyor; inananlarına Cennet'te yaşayacaklarını söylüyorlar, ama bu yalan. İnsanlar gerçekten bilseydi ..."

"Babamın hayaleti oraya gitti."

"Kuşkusuz. Ondan önce ölen milyonlarca insan gibi."

Will hayal gücünün titrediğini hissetti. Peki, büyük sırrınız her neyse, neden onunla hemen Lord Asriel'e gitmediniz de beni aramaya geldiniz?" dedi. "Yanımızda iyi niyetimizi kanıtlayan bir şey götürmezsek onun bize inanacağından emin değildik," dedi Balthamos. "Uğraştığı onca kudretli varlığın arasında, alt tabakadan iki melek -bizi neden ciddiye alsın ki? Ama ona bıçağı ve taşıyıcısını götürebilirsek belki dinler. Bıçak güçlü bir silah ve Lord Asriel seni yanında görmekten memnun olur."

"Eh, kusura bakmayın," dedi Will, "ama bu bana zayıf bir açıklamaymış gibi geldi. Sırrınıza güvenseydiniz, Lord Asriel'i görmek için bir bahaneye ihtiyaç duymazdınız."

"Bir sebep daha var," dedi Baruk. "Metatron'un bizi izleyeceğini biliyorduk ve bıçağın onun eline geçmesini istemedik. Seni ilk önce Lord Asriel'e gitmeye ikna edebilirsek, en azından o zaman..."

"Ah, hayır, böyle bir şey olmayacak," dedi Will. "Siz benim Lyra'ya ulaşmamı kolaylaştırmıyor, zorlaştırıyorsunuz. En önemli şey o ve siz onu tamamen unutuyorsunuz. Eh, ben unutmuyorum. Neden siz Lord Asriel'e gidip, beni rahat bırakmıyorsunuz? Onu dinlemeye zorlayın. Benim yürüyebileceğimden çok daha hızlı bir biçimde, uçarak gidebilirsiniz. Ne olursa olsun, ben ilk önce Lyra'yı bulacağım. Siz dediğimi yapın. Gidin. Beni bırakın ."

"Ama bana ihtiyacın var," dedi Balthamos gergin gergin, "çünkü ben senin cininmişim gibi yapabilirim, Lyra'nın dünyasında cinin olmadan dikkat çekersin."

Will konuşamayacak kadar kızmıştı. Ayağa kalkıp yumuşak, derin kumlarda yirmi adım yürüdü, sonra durdu, çünkü sıcak ve nem baş döndürücüydü.

Arkasına döndüğü zaman iki meleğin kafa kafaya vermiş, konuştuğunu gördü. Sonra mahcup ve alçakgönüllü, ama aynı zamanda gururlu tavırlarla Will'in yanına geldiler.

"Özür dileriz," dedi Baruk. "Ben tek başıma Lord Asriel'e gideceğim ve bildiklerimizi ona aktaracağım. Ondan, kızını bulman için sana yardım yollamasını isteyeceğim. Dosdoğru gidebilirsem, uçarak iki gün alır."

"Ben de seninle kalacağım Will," dedi Balthamos.

"Şey," dedi Will, "teşekkür ederim."

İki melek kucaklaştı. Sonra Baruk kollarını Will'e doladı ve onu iki yanağından öptü. Öpücükler, tıpkı Balthamos'un elleri gibi,

hafif ve serindi.

"Lyra'ya doğru ilerlemeye devam edersek," dedi Will, "bizi bulabilir misin?"

"Balthamos'u asla kaybetmem," dedi Baruk ve geriledi .

Sonra havaya fırladı, gökyüzünde hızla yükseldi ve dağınık yıldızların arasında kayboldu. Balthamos ümitsiz bir özlemle onun peşinden bakıyordu.

"Burada mı uyuyalım, yoksa devam mı edelim?" dedi sonunda Will'e dönerek.

"Burada uyuyalım," dedi Will.

"O zaman sen uyu. Ben tehlikelere karşı nöbet tutarım. Will sana karşı aksi davrandım. Hata ettim. En büyük yükü sen taşıyorsun. Seni paylamak yerine sana yardım etmeliydim. Bundan sonra daha nazik olmaya çalışacağım. "

Böylece Will ılık kumların üzerine uzandı. Yakında bir yerde meleğin nöbet tuttuğunu biliyordu, ama bu pek az teselli veriyordu.

Buradan çıkaracağım, Roger, söz veriyorum, Will de geliyor, geleceğinden eminim!”

Roger anlamıyordu. Solgun ellerini açtı ve başını iki yana salladı.

"Onun kim olduğunu bilmiyorum ve buraya gelmeyecek, " dedi "ve gelse bile beni tanımayacak."

"Bana geliyor, " dedi Lyra "ve Will ile ben, ah, nasıl olacağını bilmiyorum Roger, ama yemin ederim yardım edeceğiz. Bizim tarafımızda başkalarının da olduğunu unutma. Serafina var, Iorek var ve...

3

Leş Yiyiciler

Şövalyenin kemikleri toza,
iyi kılıcı pasa dönüştü, ve ruhu,
umarım, Azizlerin yanındadır.

•S. T. Coleridge•

Enara Gölü cadılarının klan kraliçesi Serafina Pekkala bulanık Arktik göklerinde ağlaya ağlaya uçuyordu. Öfke, korku ve vicdan azabıyla ağlıyordu: Coulter denen, öldürmeye yemin ettiği kadına öfke; sevgili ülkesine olanlardan korku ve vicdan azabı... Vicdan azabıyla daha sonra yüzleşecekti.

Bir yandan da, aşağıda uzanan, erimeye yüz tutmuş buzlu zirveye, sel basmış ovadaki ormana, kabarmış denize bakıyor ve yüreği burkuluyordu.

Ama anayurdunu ziyaret etmek ve kız kardeşlerini teselli edip, cesaretlendirmek için durmadı. Bunun yerine kuzeye, daha kuzeye, Svalbard'ın, zırhlı ayı Iorek Byrnison'un krallığının sislerine ve fırtınalarına doğru uçtu.

Ana adayı zor tanıdı. Dağlar çıplak ve siyahtı, güneşe sırtını dönmüş birkaç saklı vadinin gölgeli köşelerinde birazcık kar kalmıştı yalnızca; ama senenin bu vaktinde güneşin burada ne işi vardı ki zaten? Doğa tamamen altüst olmuştu.

Ayı-kralı bulması gününün büyük kısmını aldı. Onu adanın kuzey kenarındaki kayaların arasında, bir morsun peşinden hızla yüzerken buldu. Ayıların suda avlanması daha zordu: Toprak buzla kaplı ve memeliler nefes almak için yüzeye çıkmak

zorundayken, ayılar kamuflaj avantajını kullanıyor ve avlarını alışık olduğu ortamın dışında yakalıyordu. İşlerin böyle yürümesi gerekiyordu.

Ama Iorek Byrnison açtı ve kudretli morsun keskin dişleri bile onu uzak tutamadı. Serafina yaratıkların beyaz deniz serpintilerini kırmızıya dönüştürerek savaşmasını izledi. Iorek'in mors leşini dalgaların içinden çıkarmasını, ziyafet sırasının kendilerine gelmesini saygılı bir mesafeden bekleyen hırpani üç kürklü tilkinin bakışları altında geniş kayalık çıkıntıya taşımasını izledi.

Ayı-kral yemeğini bitirdiğinde Serafina onunla konuşmak için aşağı doğru uçtu. İşte, vicdan azabıyla yüzleşme zamanı gelmişti.

"Kral Iorek Byrnison," dedi, "lütfen, sizinle konuşabilir miyim? Silahlarımı yere bırakıyorum."

Yayını ve oklarını aralarında duran ıslak kayanın üzerine bıraktı. Iorek silahlara kısa bir bakış fırlattı. Serafina, ayının yüzü duygularını yansıtabiliyor olsaydı, şu anda şaşkın gözüküyor olacağını anladı.

"Konuş Serafina Pekkala," diye homurdandı Iorek.

"Biz hiç savaşmadık, değil mi?"

"Kral Iorek, yoldaşınız Lee Scoresby'yi korumayı başaramadım."

Ayının küçük siyah gözleri ve kan lekeli burnu oldukça kıpırtısızdı. Serafina Pekkala rüzgarın ayının sırtındaki bej-beyaz kılların uçlarını oynattığını görebiliyordu.

Iorek hiçbir şey söylemedi.

"Mr. Scoresby öldü," diye devam etti Serafina. "Ayrılmadan önce, ihtiyaç duyarsa diye, beni çağırmak için kullanabileceği bir çiçek verdim ona. Çağrısını duydum ve ona uçtum, ama onu bulduğumda çok geçti. Bir Moskovalı birliğiyle savaşırken öldü, ama onları oraya neyin getirdiğini, rahatlıkla kaçabilecekken Mr.

Scoresby'nin neden onları oyalamaya çalıştığını bilmiyorum. Kral Iorek, vicdan azabından perişan oldum."

"Bu nerede oldu?" dedi Iorek Byrnison.

"Bir başka dünyada. Bunu anlatmam biraz zaman alacak ."

"Öyleyse başla."

Serafina ona Lee Scoresby'nin ne yapmak üzere yola çıktığını anlattı: Amacı Stânislaus Grumman olarak bilinen adamı bulmaktı. Serafina ona Lord Asriel'in dünyalar arasındaki engeli nasıl aştığını ve bunun bazı sonuçlarını anlattı -buzların erimesi gibi sonuçları. Cadı Ruta Skadi'nin meleklerin peşinden uçmasını anlattı; o uçan varlıkları ayı-krala, Ruta'nın kendisine tarif ettiği gibi aktarmaya çalıştı: üstlerinde parlayan ışığı, kristal gibi ber rak görünümlerini, zengin bilgeliklerini.

Sonra Lee'nin çağrısına koştuğunda neyle karşılaştığını anlattı.

"Korumak için cesedine büyü yaptım," dedi ona.

"Görmek isterseniz, siz görene dek sağlam kalacak. Ama bu beni tedirgin ediyor Kral Iorek. Her şey ediyor, ama en çok da bu."

"Çocuk nerede?"

"Onu kız kardeşlerimin yanında bıraktım, çünkü Lee'nin çağrısına yanıt vermem gerekiyordu."

"Aynı dünyada mı?"

"Evet, aynı dünyada."

"Buradan oraya nasıl ulaşabilirim?"

Serafina açıkladı. Iorek Byrnison ifadesizce dinledi ve sonra, "Ben Lee Scoresby'yi bulacağım. Sonra güneye gitmeliyim," dedi.

"Güneye mi?"

"Bu topraklarda buzlar eridi. Bu konuda düşünüyordum Serafina Pekkala. Bir gemi kiraladım."

Üç küçük tilki sabırla beklemekteydi. İkisi uzanmış ve başlarını pençelerinin üzerine koymuş bir halde izliyorlardı. Üçüncüsü hâlâ oturuyor ve konuşmaları takip ediyordu. Leş yiyici olan

Arktik tilkileri, biraz dil öğrenmişlerdi, ama beyinleri öyle biçimlenmişti ki, geniş zaman kipiyle kurulan cümlelerden başkasını anlamıyorlardı.

Iorek ile Serafina'nın söylediği pek çok şey onlar için anlamsız gürültüydü. Dahası, konuştukları zaman, söylediklerinin çoğu yalan olurdu, bu yüzden işittiklerini tekrarlasalar da önemli değildi: Kimse nelerin doğru olduğunu anlamazdı, ama safdil yamaç-öcüleri genellikle işittiklerinin çoğuna inanırlardı ve hayal kırıklıklarından asla ders almazlardı. Ayılar ve cadılar, tıpkı geride bıraktıkları leşlere olduğu gibi, konuşmalarının da didik didik edilmesine alışıktılar.

"Ya sen Serafina Pekkala?" diye devam etti Iorek.

"Sen şimdi ne yapacaksın?"

"Çingenleri bulmaya gideceğim," dedi Serafina. "Onlara ihtiyaç olacağını sanıyorum."

"Lord Faa," dedi ayı, "evet. İyi savaşçılardır. Hoşça git."

Sırtını döndü ve su sıçratmadan denize daldı. Düzenli, yorulmak bilmez pençe darbeleri ile yeni dünyaya doğru yüzmeye başladı.

Bir süre sonra Iorek Byrnison yanmış bir ormanın kıyısındaki kararmış çalıların ve sıcaktan yarılmış kayaların arasından geçti. Güneş dumanlı bir sisin içinden parlıyordu, ama Iorek, tıpkı beyaz kürkünü kirleten kömür tozu ve bir lokma yiyecek arayan tatarcıklara yaptığı gibi, sıcağı da göz ardı etti.

Çok uzun yoldan gelmişti ve yolculuğunun bir noktasında, kendini o diğer dünyaya yüzerken bulmuştu. Suyun tadındaki, havanın sıcaklığındaki değişimden anlamıştı, ama hava hâlâ nefes alınabilecek gibiydi ve su hâlâ vücudunu taşıyordu, bu yüzden Iorek yüzmeye devam etti. Şimdi denizi geride bırakmıştı ve Serafina Pekkala'nm tarif ettiği yere yaklaşıyordu. Çevresine göz gezdirdi, kara gözlerini kaldırıp tepesinde yükselen ve güneş altında parlayan kireçtaşı kayalıklarına baktı.

Yanık ormanın kıyısıyla dağlar arasındaki, ağır kayalar ve taş yığınlarıyla kaplı yamaca kavrulmuş, çarpılmış metal parçalar saçılmıştı: karmaşık bir makineye ait gergiler ve kayışlar. Iorek Byrnison onlara, hem bir savaşçı hem de bir demirci olarak bakıyordu, ama o parçalar arasında kullanabileceği bir şey yoktu. Çoğundan daha az zarar görmüş bir gergiye kudretli pençesiyle bir çizik attı ve metalde zayıflık sezince hemen sırtını dönüp yine dağı taradı.

İşte o zaman aradığı şeyi buldu: çıkıntılı duvarların arasında geriye doğru giden dar bir sel yatağı ve girişinde, iri ve alçak bir kaya.

İstikrarlı adımlarla o tarafa tırmandı. Dev ayaklarının altında, kuru kemikler kıpırtısızlığı bozan bir sesle kırılıyordu, çünkü burada çok insan ölmüş, çakallar, akbabalar ve daha küçük yaratıklar tarafından yenmişlerdi. Ama büyük ayı onları görmezden geldi ve dikkatle kayaya doğru ilerledi. Kaygan ve ağır bir yürüyüş oluyordu. Ayaklarının altındaki taşlar birkaç kez kaydı ve Iorek'i bir toz ve çakıl seli eşliğinde aşağıya sürükledi. Ama Iorek düşüşü sona erer ermez bir kez daha sabırla, amansızca tırmanmaya başlıyordu. Sonunda kayaya ulaştı ve ayaklarını yere daha sağlam bir şekilde bastı.

Kaya, mermi izleri ile delik deşik olmuş, çentilmişti. Cadının anlattığı her şey doğruydu. Ve cadının işaret olarak bir çatlağa ektiği küçük bir Arktik çiçeği -mor bir taşkıran- olanaksız görünmesine rağmen çiçek açmıştı.

Iorek Byrnison kayanın üst tarafına geçti. Aşağıdan saldıran düşmana karşı iyi bir sığınaktı, ama yeterince iyi değildi, çünkü kayayı çenten mermi yağmurundan birkaç tanesi hedefini bulmuş ve gölgede kaskatı yatmakta olan adama saplanıp durmuşlardı.

Hâlâ bir cesetti, iskelet değil, çünkü cadı onu koruyan bir büyü yapmıştı. Iorek eski yoldaşının yüzünün yaraların acısıyla

gerilmiş olduğunu görebiliyordu. Mermilerin girdiği yerde, giysilerindeki düzensiz delikleri görebiliyordu. Cadının büyüsü dökülmüş olması gereken kanı korumamıştı; böcekler, güneş ve rüzgar akan kanı tamamen dağıtmıştı. Lee Scoresby ne uyuyormuş gibi görünüyordu ne de huzur bulmuş gibi. Savaşta ölmüş gibi görünüyordu, ama aynı zamanda, savaşının başarılı olduğunu biliyormuş gibiydi.

Ve Texaslı balon pilotu, Iorek'in saygı duyduğu birkaç insandan biri olduğu için, adamın ona sunduğu son armağanı kabul etti. Becerikli pençe darbeleri ile ölü adamın giysilerini parçalayıp kenara itti, cesedi tek bir darbeyle açtı ve eski dostunun eti ve kanıyla kendine ziyafet çekti. Günlerdir ilk defa yemek yiyordu ve karnı acıkmıştı.

Ama ayı-kralın zihninde karmaşık bir düşünceler ağı oluşmaktaydı ve içinde açlık ile tokluktan daha fazlası vardı. Gümüşdil adını verdiği, en son Svalbard'daki kendi adasında, buzullardaki büyük bir yarığın üzerindeki kırılgan kar köprüsünden geçerken gördüğü küçük Lyra'nın anısı vardı. Sonra, cadılar arasındaki çalkantı, antlaşmalar, ittifaklar ve savaş söylentileri vardı. Ve bir de, son derece tuhaf olan yeni dünya gerçeği ve cadının buna benzer pek çok dünya bulunduğu ve hepsinin kaderinin bir şekilde çocuğun kaderine bağlı olduğu konusundaki ısrarı vardı.

Sonra, buzların erimesi konusu vardı. O ve halkı buzların üzerinde yaşardı. Buzlar onların eviydi, buzlar onların kalesiydi. Arktik'teki engin kargaşadan sonra buzlar yok olmaya başlamıştı ve Iorek soydaşları için buzlarla kaplı bir mekân bulması gerektiğini biliyordu, aksi halde yok olacaklardı. Lee ona güneydeki dağların bazılarının, balonuyla üstlerinden uçmasını imkânsız kılacak kadar yüksek olduğunu, zirvelerinin sene boyunca kar ve buzlarla kaplı olduğunu anlatmıştı. Iorek'in bir sonraki görevi bu dağları keşfetmekti.

Ama şimdilik yüreğinde daha basit bir şey vardı, daha parlak, daha haşin ve daha sarsılmaz bir şey: intikam. Balonuyla Iorek'i tehlikeden kurtaran ve kendi dünyasındaki Arktik'te onun yanında savaşan Lee Scoresby ölmüştü. Iorek onun intikamını alacaktı. O iyi adamın eti ve kemiği onu hem besleyecek hem de yüreğini doyuracak kadar kan dökülene kadar ona huzur vermeyecekti.

Iorek yemeğini bitirdiğinde güneş batıyordu ve hava serinliyordu. Kalan parçaları tek bir yığın halinde toplayan ayı, çiçeği ağzıyla kaldırdı ve insanların yapmayı sevdiği gibi yığının tam ortasına bıraktı. Cadının büyüsü artık bozulmuştu; Lee'nin cesedi gelen her şeye açıktı. Yakında bir düzine ayrı yaşam biçimini besliyor olacaktı.

Iorek yamaç aşağı denize, güneye doğru yola koyuldu.

Yamaç-öcüleri, bulabildikleri zaman, tilki severlerdi. Küçük yaratıklar sinsiydi ve yakalaması zordu, ama etleri yumuşak ve pis kokuluydu.

Yamaç-öcüsü yakaladığı tilkiyi öldürmeden önce konuşmasına izin verdi ve onun aptalca gevezeliklerine güldü.

"Ayı güneye gitmeli! Yeminle! Cadı tedirgin! Gerçekten! Yeminle! Söz veririm!"

"Ayılar güneye gitmez seni yalancı pislik!"

"Gerçekten! Kral ayı güneye gitmeli! Morsu göstereyim -güzel yağlı iyi..."

"Kral ayı güneye mi gidiyor?"

"Uçan şeylerde de hazine var! Uçan şeyler -melekler- kristal hazine!"

"Uçan şeyler mi -yamaç-öcüleri gibi mi? Hazine ne?"

"Işık gibi, yamaç-öcüsü gibi değil. Zengin! Kristal! Cadı! huzursuz -cadı üzgün- Scoresby ölü..."

"Öldü mü? Baloncu adam öldü mü?" Yamaç-öcüsünün kahkahası kuru yamaçlarda yankılandı.

"Cadı öldürür -Scoresby ölü, kral ayı güneye gider..."

"Scoresby öldü! Ha, ha, Scoresby öldü!"

Yamaç-öcüsü tilkinin başını kopardı ve iç organları için kardeşleriyle savaştı.

gelecekler, gelecekler!"

"Ama sen neredesin Lyra?"

Lyra buna yanıt veremedi. "Sanırım rüya görüyorum, Roger," diyebildi yalnızca.

Küçük çocuğun arkasında başka hayaletler görebiliyordu; düzinelercesi, yüzlercesi kafa kafaya vermiş, dikkatle izliyor, her kelimeyi dinliyorlardı.

"Ya o kadın?" dedi Roger. "Umarım ölmemiştir. Umarım yaşayabildiğime yaşar. Çünkü buraya gelirse, saklanacak hiçbir yer bulamaz, sonsuza dek bizimle kalır, ölü olmakta görebildiğim tek iyi şey bu, o kadının ölmemiş olması. Ama bir gün öleceğini biliyorum..."

Lyra korkmuştu.

"Sanırım rüya görüyorum ve onun nerede olduğunu bilmiyorum!" dedi. "Yakında bir yerde. Ben...

4

Ama ve Yarasalar

Oyun oynuyormuş gibi yatıyordu...
Canı sıçrayıp gitmişti...
Geri dönmeye niyetliydi...
Ama pek de yakında değil...

•Emily Dickinson•

Çoban kızı Ama uyuyan kızın anısını hafızasında taşıyordu: Onu düşünmeden edemiyordu. Mrs. Coulter'ın söylediklerinin gerçekliğinden bir an bile kuşku etmemişti. Büyücüler vardı, kuşkusuz ve onların uyku büyüleri yapmaları ve bir annenin kızına o haşin, sevecen tavırla bakması pekala mümkündü. Ama mağaradaki güzel kadın ve büyülenmiş kızı için tapınmaya varan bir hayranlık besliyordu.

Fırsat buldukça, sık sık küçük vadiye gidiyor, kadın için ufak tefek işler yapıyor ya da yalnızca gevezelik ediyor ve dinliyordu, çünkü kadın harika hikâyeler anlatıyordu. Uyuyan kızı görme umuduyla tekrar tekrar o tarafa bakıyordu, fakat onu yalnızca bir kez görebilmişti ve buna bir daha izin verilmeyebileceği gerçeğini kabullenmişti.

Ve koyunları sağarken, yünlerini tararken ve eğirirken, ekmeklik arpa öğütürken, yapılmış olması gereken büyüyü ve niye yapıldığını durmaksızın düşünüyordu.

Mrs. Coulter bunu ona söylememişti, fakat Ama hayal etmekte özgürdü.

Bir gün balla tatlandırılmış bir parça pide aldı ve üç saat taban tepip manastırın bulunduğu Cho-Lung-Se'ye gitti. Sabırla dil dökerek ve ballı ekmeğin birazını kapıcıya rüşvet vererek, büyük şifacı Pagdzin *tulku* ile görüşmeyi başardı. Pagdzin *tulku* daha geçen sene beyaz humma salgınını tedavi etmişti ve bilgeliği muazzamdı.

Ama yüce adamın hücresine girdi ve yerlere kadar eğilerek kalan ballı ekmeğini becerebildiğince alçakgönüllü bir tavırla uzattı. Keşişin yarasa cini Ama'ya doğru çullandı ve çevresinde uçarak Ama'nın cini Kulang'ı korkuttu. Kulang saklanmak için Ama'nın saçlarının içine daldı, fakat Pagdzin *tulku* konuşana dek Ama sessizce ve kıpırtısızca beklemeye çalıştı.

"Evet çocuğum? Çabuk ol, çabuk ol," dedi adam her kelimeyle uzun kır sakalını sallayarak.

Loş ışıkta sakalı ve parlak gözlerinden başka pek az şey görülebiliyordu. Cini tepedeki kirişe kondu ve sonunda kıpırtısızca oradan sarktı. "Lütfen, Pagdzin *tulku*" dedi Ama, "bilgelik kazanmak istiyorum. Nasıl büyü ve sihir yapılır, öğrenmek istiyorum. Bana öğretebilir misiniz?"

"Hayır," dedi adam.

Ama bunu bekliyordu. "Şey, bana tek bir çare öğretebilir misiniz?" diye sordu alçakgönüllülükle.

"Belki. Ama sana ne olduğunu söylemeyeceğim. Sana ilacı verebilirim, ama sırrını söylemem."

"Tamam, teşekkür ederim, bu büyük bir nimet," dedi Ama tekrar tekrar eğilerek.

"Hastalık ne ve kim yakalandı?" dedi yaşlı adam.

"Uyku hastalığı," diye açıkladı Ama. "Babamın kuzeninin oğlu yakalandı."

Şifacının mağaradaki kadını işitmiş olması ihtimaline karşı, hastanın cinsiyetini değiştirerek fazla akıllılık ettiğinin farkındaydı.

"Peki, bu oğlan kaç yaşında?"

"Benden üç yaş büyük Pagdzin *tulku*," diye tahmin yürüttü Ama "yani on iki yaşında. Devamlı uyuyor, bir türlü uyanamıyor."

"Neden anne babası gelmedi bana? Neden seni gönderdiler?"

"Çünkü köyümün diğer tarafında, uzakta yaşıyorlar ve çok fakirler Pagdzin *tulku*. Akrabamın hastalığını daha dün duydum ve hemen sizden öğüt istemeye geldim."

"Hastayı görmeli, onu iyice muayene etmeliyim. Uykuya daldığı saatte gezegenlerin hangi konumda olduğunu araştırmalıyım. Bu tür şeyler aceleye getirilmez."

"Götürebileceğim bir ilaç veremez misiniz bana?"

Yarasa cin tutunduğu yeri bıraktı ve yere düşmeden hemen önce kara kanatlarını çırparak kenara kaçındı, odanın içinde sessizce bir o yana, bir bu yana uçtu. O kadar hızlıydı ki Ama takip edemiyordu. Fakat şifacının parlak gözleri onun nereye gittiğini çok iyi görebiliyordu.

Cin bir kez daha kirişten sarkıp kara kanatlarına sarındığında, yaşlı adam ayağa kalktı ve cinin ziyaret ettiği sırayla raf raf, kavanoz kavanoz, kutu kutu arandı; buradan bir kaşık dolusu toz aldı, oradan bir tutam ot ekledi.

Topladığı malzemeleri bir taş havana doldurdu ve bir sihir mırıldanarak hepsini ezip karıştırdı. Sonra tokmağı çınlayan havanın kenarına tıklatarak son zerreleri de silkeledi; bir fırça ve mürekkep aldı ve bir kâğıda birkaç harf yazdı. Mürekkep kuruduğunda tozu yazının üzerine boşalttı ve kâğıdı çabuk çabuk katlayıp küçük, kare bir paket haline getirdi.

"Uyuyan oğlan nefes aldıkça bu tozdan biraz biraz burnuna sürsünler," dedi Ama'ya. "O zaman oğlan uyanır. Çok dikkatli yapılması gerek. Çok fazla sürerlerse, oğlan boğulur. Çok yumuşak bir fırça kullan."

"Teşekkür ederim Pagdzin *tulku*," dedi Ama paketi alıp iç gömleğinin cebine yerleştirerek. "Keşke size verecek bir ballı ekmeğim daha olsaydı."

"Bir tane yeter," dedi şifacı. "Şimdi git ve bir daha geldiğinde bana gerçeğin tamamını anlat, yalnızca bir kısmını değil."

Kız utandı ve şaşkınlığını saklamak için yerlere kadar eğildi. Çok şey belli etmediğini umuyordu.

Ertesi akşam Ama ilk fırsatta vadiye seğirtti. Yanına,kalp meyvesi yaprağına sarılmış tatlı pirinç almıştı. Kadına yaptığı işi anlatmak, ilacı vermek ve onun övgülerini ve teşekkürlerini kabul etmek için can atıyordu. En çok da büyülenmiş kızın uyanıp onunla konuşmasına heves ediyordu. Arkadaş olacaklardı!

Ama patikadaki köşeyi dönüp yukarı baktığında altın maymunu ve mağara ağzına oturmuş sabırlı kadını göremedi. Mekân boştu. Sonsuza dek gittiklerinden korkarak, son birkaç metreyi koşarak aştı -ama kadının oturduğu sandalye, kap kaçak ve diğer eşyalar oradaydı.

Ama yüreği küt küt atarak mağaranın arkasındaki karanlığa baktı. Uyuyan kızın henüz uyanmamış olduğu kesindi: Mağaranın loşluğunda uyku tulumunun şeklini, kızın saçları olan açık renk lekeyi ve kıvrılmış uyuyan cininin beyazlığını görebiliyordu.

Birazcık daha yaklaştı. Kuşkuya yer yoktu -dışarı çıkmış, büyülenmiş kızı yalnız bırakmışlardı.

Ama'nın zihninde bir düşünce müzik notası gibi çınladı: Ya kadın dönmeden kızı Ama uyandırırsa...

Daha fikrin heyecanını yasayamadan dışarıdaki patikadan ayak sesleri geldi ve Ama ile cini suçluluk duygusuyla ürpererek mağaranın yanındaki kaya çıkıntısının arkasına saklandı. Ama burada olmamalıydı. Gizlice orayı gözetliyordu. Bu yanlıştı.

Fakat altın maymun mağara girişine çökmüş, başını bir o yana, bir bu yana döndürerek etrafı kokluyordu.

Ama onun keskin dişlerini çıkarttığını gördü ve kendi cininin fare biçimini alıp titreyerek giysilerinin altına kaçtığını hissetti.

"Ne oldu?" dedi kadının sesi maymuna hitaben. Sonra kadın girişe gelince mağara gölgelendi. "Kız mı gelmiş? Evet, -bıraktığı yiyecek burada. Ama içeri girmemeliydi. Getirdiği yiyecekleri patikada bırakabileceği bir yer ayarlamalıyız."

Kadın uyuyan kıza bakmadan eğilip ateşi canlandırdı ve cini patikayı izlemek üzere yakınına çömelirken, kadın ısınması için ateşin üzerine bir tencere su koydu. Cini zaman zaman kalkıp mağarada çevresine bakmıyordu. Daracık saklanma yerine sıkışmış ve rahatsız hisseden Ama içeriye girmemiş, dışarıda beklemiş olmayı diliyordu. Ne kadar kısılı kalacaktı burada?

Kadın ısınan suya bazı otlar ve tozlar karıştırıyordu.

Ama buharla süzülerek gelen kekre kokuları alabiliyordu. Sonra mağaranın arkasından bir ses geldi: Kız mırıldanarak kıpırdanıyordu. Ama başını çevirdi: Uyuyan kızın hareketlendiğini, yattığı yerde döndüğünü, kolunu gözlerinin üzerine attığını görebiliyordu. Kız uyanıyordu!

Ve kadın hiç ilgilenmiyordu!

Kızı duyduğu kesindi, çünkü kıza bir bakış fırlattı, ama yine kaynayan suya ve otlara döndü. Karışımı bir bardağa doldurdu ve bekletti, ancak ondan sonra dikkatini uyanan kıza çevirdi.

Ama bu sözlerin hiçbirini anlamıyordu, ama gittikçe artan bir hayret ve kuşkuyla dinledi:

"Şşş, hayatım," dedi kadın. "Endişe etme. Güvendesin."

"Roger..." diye mırıldandı kız yarı uyanık bir halde. "Serafina! Roger nereye gitti... O nerede?"

"Burada bizden başka kimse yok," dedi annesi ezgili bir sesle mırıldanarak. "Kalk da annen seni temizlesin... Hadi kalk bakalım, hayatım..."

Ama kızın inleyerek, çabalayarak uyanmasını, annesini ittirmesini izledi; kadın bir çanaktaki suya sünger batırıp kızının yüzünü ve vücudunu sildi, sonra da kuruladı.

Şimdi kız hemen hemen tamamen uyanıktı ve kadın hızlı hareket etmek zorunda kalıyordu.

"Serafina nerede? Will nerede? İmdat, yardım edin! Uyumak istemiyorum -Hayır, hayır! İçmeyeceğim! Hayır!"

Kadın bardağı bir elinde sağlamca tutarken, diğeriyle Lyra'nın başını kaldırmaya çalışıyordu.

"Kıpırdama hayatım... sakin ol... şşş... çayını iç..."

Fakat kız kıvranırken içeceği dökecek gibi oldu ve daha yüksek sesle bağırdı:

"Beni rahat bırak! Gitmek istiyorum! Bırak beni! Will, Will, bana yardım et... ah, bana yardım et..."

Kadın kızın saçlarını sıkıca kavrayıp, başını arkaya eğdi ve bardağı kızın ağzına dayadı.

"içmem! Bana dokunmaya cüret edersen Iorek kafanı koparır! Ah Iorek, neredesin? Iorek Byrnison! Bana yardım et Iorek! İçmem... içmem..."

Sonra kadın bir kelime söyledi ve altın maymun Lyra'nın cininin üzerine atlayıp, sert, siyah parmaklarıyla onu sıkı sıkı tuttu. Cin art arda öyle hızlı şekil değiştirdi ki, Ama böylesini görmemişti: kedi-yılan-sıçan-tilki-kuş- kurt-çita-kertenkele-kırsansarı...

Fakat maymunun eli gevşemedi; sonra Pantalaimon oklu kirpiye dönüştü.

Maymun ciyaklayarak bıraktı. Pençesine üç uzun diken saplanmıştı. Mrs. Coulter hırladı ve boş elinin tersiyle Lyra'nın yüzüne öyle şiddetli bir tokat attı ki, Lyra yere devrildi; daha o kendine gelemeden, Mrs. Coulter bardağı ağzına dayamıştı ve Lyra ya içecek ya da boğulacaktı.

Ama kulaklarını tıkayabilmeyi diledi: Yutkunmalar, ağlamalar, öksürmeler, hıçkırmalar, yakarmalar, öğürmeler dayanılmazdı. Fakat sesler yavaş yavaş soldu; bir kez daha uykuya dalmaya başlayan kızdan yalnızca birkaç titrek hıçkırık geliyordu -büyülü uyku ha? Zehirli uyku! İlaçlı, aldatmacalı uyku! Ama kızın boğazında beyaz bir leke oluştuğunu gördü. Kızın cini kar beyazı kürkü ve parlak siyah gözleri olan, kuyruğunun ucu siyah biten, uzun ve esnek bir yaratığa zahmetle dönüşerek kızın boynuna uzanmıştı.

Ve kadın usulca şarkı söylüyor, bebek şarkıları mırıldanıyor, kızın saçlarını alnından geriye sıvazlıyor, terlemiş yüzünü siliyordu. Kadının mırıldandığı şarkıların sözlerini bilmediğini Ama bile anlayabiliyordu, çünkü kadının ağzından bir dizi saçma hece çıkıyordu yalnızca, tatlı sesiyle la-la-la, ba-ba-buu-buu gibi sesler çıkarıyordu.

Sonunda bu da kesildi ve sonra kadın şaşırtıcı bir şey yaptı: Bir makas alıp uyuyan kızın saçlarını kısalttı. Bir yandan da başını bir o yana, bir bu yana çevirerek nasıl olduğuna bakıyordu. Koyu sarı bir bukle aldı ve boynunda taşıdığı küçük altın madalyonun içine yerleştirdi.

Ama nedenini anlayabiliyordu: Kadın o saç buklesiyle başka büyüler yapacaktı. Fakat kadın bukleyi önce dudaklarına götürmüştü... Ah, bu çok tuhaftı.

Altın maymun kirpi dikenlerinin sonuncusunu da çıkarıp kadına bir şey söyledi. Kadın uzanıp mağara tavanından uyuyan bir yarasa kaptı. Küçük siyah yaratık kanatlarını çırparak, Ama'nın kulaklarını delip geçen, iğne kadar ince bir sesle bağırdı. Sonra kadının yarasayı cinine uzattığını gördü. Cin kara kanatlardan birini koparana kadar çekti, çekti ve sonra kanat beyaz bir sinirin ucunda asılı kaldı. Ölmekte olan yarasa çığlık attı ve diğer yarasalar şaşkın bir ıstırap içinde mağarada uçuştular. Çat... çat... pat... Altın maymun hayvanı parça parça

ederken kadın canı sıkılmış gibi ateşin yanındaki uyku tulumuna uzandı ve bir parça çikolatil yedi.

Zaman geçti. Aydınlık soldu ve ay yükseldi ve kadınla cini uykuya daldılar.

Her yanı tutulan, acılar içindeki Ama saklandığı yerden çıkıp parmak uçlarına basa basa uyuyanların yanından geçti ve patikayı yarılayana dek çıt çıkarmadı.

Korkunun verdiği hızla dar patika boyunca koştu, baykuşa dönüşmüş cini yanında uçuyordu. Temiz soğuk hava, ağaç tepelerinin daimi hareketi, karanlık gökyüzünde ayın boyadığı bulutların parlaklığı ve milyonlarca yıldız Ama'yı biraz sakinleştirdi. Küçük taş evleri görünce durdu ve cini yumruğuna kondu.

"Yalan söyledi!" dedi Ama. "Bize yalan söyledi! Ne yapabiliriz Kulang? Dada'ya söyleyebilir miyiz? Ne yapabiliriz?"

"Söyleme," dedi cini. "Daha fazla sorun çıkar. İlaç bizde. Onu uyandırabiliriz. Kadın uzaktayken oraya giderek kızı uyandırır ve alıp götürürüz."

Bu düşünce ikisini de korkuyla doldurmuştu. Fakat söylenmişti bir kere; küçük kâğıt paket Ama'nın cebinde güvendeydi ve onu nasıl kullanacaklarını biliyorlardı.

uyanıyorum, onu göremiyorum -sanırım yakında-beni incitti ..."

"Ah Lyra, korkma! Sen de korkarsan deliririm..."

Birbirlerine sıkı sıkı sarılmaya çalıştılar, ama kolları boş havadan geçti. Lyra ne demek istediğini açıklamaya çalıştı, karanlıkta onun küçük solgun yüzüne doğru fısıldadı:

"Yalnızca uyanmaya çalışıyorum —hayatım boyunca uyumaktan ve sonra da ölmekten o kadar korkuyorum ki- ilk önce uyanmak istiyorum! Bir saatliğine olsa da olur, yeter ki gerçekten uyanayım ve canlı olayım -bunun gerçek olup

olmadığını bile bilmiyorum- ama sana yardım edeceğim Roger! Söz veriyorum edeceğim!"

"Ama düş görüyorsan Lyra, uyandığında buna inanmayabilirsin. Ben olsam inanmazdım, yalnızca bir düş olduğunu düşünürdüm."

"Hayır!" dedi Lyra haşin bir sesle ve...

5

Adamant Kule

...Tanrı'nın tahtı ve monarşisine karşı
hırslı bir amaçla,
savaşçı bir gururla gökyüzünde
kafir bir savaş açtı

•John Milton•

Eriyik sülfür dolu bir göl muazzam kanyon boyunca uzanıyor, ani gazlar püskürterek pis kokulu buharlar saçıyor ve kenarında duran yalnız, kanatlı şekle giden yolu engelliyordu.

Şekil gökyüzüne yükselse, onu görmüş ve sonra gözden kaybetmiş olan düşman izcileri hemen bulurdu yine, ama yerde kalırsa, bu iğrenç çukuru geçmek o kadar çok zaman alırdı ki, mesajı yerine ulaştığında çok geç olabilirdi.

Risklerin büyüğünü seçmesi gerekecekti. Sarı yüzeyden pis kokulu bir duman bulutu yükselene dek bekledi, sonra o bulutun en yoğun olduğu yere fırladı.

Gökyüzünün farklı yerlerinde dört çift göz o kısa anı gördü ve dört çift kanat dumanla kirlenmiş havada aynı anda çırpınarak izleyicileri buluta doğru itti.

Sonra avcıların avlarını, avın ise hiçbir şeyi göremediği bir av başladı. Gölün uzak ucunda buluttan çıkan ilk kişi avantajlı olacaktı ve bu, hayatta kalmak ya da başarılı bir cinayet anlamına gelebilirdi.

Ne yazık ki, ilk havalanan varlık temiz havaya takipçilerinin birinden birkaç saniye sonra ulaştı. Dumanlar sürükleyerek,

mide bulandırıcı kokular yüzünden başları dönerek hemen birbirlerine saldırdılar. Başta av üste çıktı, ama sonra buluttan bir avcı daha çıktı ve üçü hızlı, vahşi bir mücadele içinde havada alev parçaları gibi kıvrandılar, yükselip alçaldılar, tekrar yükseldiler ve sonunda gölün uzak kenarındaki kayaların üzerine düştüler. Kalan iki avcıysa buluttan hiç çıkmadı.

Diş diş sıradağların batı ucunda, hem aşağıdaki ovayı hem de arkadaki vadileri gören bir zirvede, bir milyon sene önce bir yanardağ patlamasıyla dağdan yükselmiş gibi görünen bazalt bir kale vardı.

Yüksek duvarların altındaki engin mağaralara her tür erzak dizilmiş ve etiketlenmişti; cephaneliklerde ve silahhanelerde savaş makineleri kalibre ediliyor, doldurulup sınanıyordu; dağın altındaki imalathanelerde, yanardağın ateşleri kudretli demirhanelere aktarılıyor, orada fosfor ve titanyum eritiliyor, daha önce hiç bilinmeyen, hiç kullanılmayan alaşımlar imal ediliyordu.

Kalenin en açık tarafında, kudretli duvarların kadim lav derelerinden dimdik yükseldiği, bir payandanın gölgesindeki bir noktada küçük bir kapı vardı; kapıda gece gündüz nöbetçi bekliyor, girmek isteyen herkesi sorguluyordu.

Yukarıdaki surlarda nöbetçi değişirken, bu kapıdaki nöbetçi ısınmak için ayağını bir iki kez yere vurup eldivenli elleriyle kollarına şaplaklar attı, çünkü gecenin en soğuk saatiydi ve yan tarafta desteği üzerinde yanan küçük neft alevi sıcaklık vermiyordu. Onun nöbet değişimi on dakika sonraydı ve bir kupa çikolatille biraz tütün yaprağı içmeyi ve her şeyden çok da yatağına girmeyi dört gözle bekliyordu.

Küçük kapının vurulması beklediği en son şeydi.

Ama tetikteydi ve gözetleme deliğini açarken dışarıda duran payandadaki neft lambasının pilot alevini parlatacak musluğu çevirdi. Lambanın düşürdüğü ışıkta, başlıklı üç şekil gördü. Şekli

belirsiz, hasta ya da yaralı görünen bir dördüncüsünü taşıyorlardı.

Öndeki şekil başlığını arkaya attı. Nöbetçinin bildiği bir yüzdü, ama adam yine de parolayı söyledi ve ekledi:

"Onu sülfür gölünde bulduk. Adının Baruk olduğunu söylüyor. Lord Asriel'e iletmesi gereken acil bir mesaj varmış."

Nöbetçi kapının sürgüsünü çekti ve üç şekil yüklerini güçlükle dar kapıdan içeri sokarken nöbetçinin teriyer cini ürperdi. Nöbetçi taşıdıkları şeklin yaralı bir melek olduğunu görünce cin usulca uludu, ama sonra hemen sesini kesti: alt tabakadan, pek az gücü olan bir melek, ama yine de melek.

"Onu nöbetçi odasına yatırın," dedi nöbetçi ve onlar denileni yaparken telefon zilinin kolunu çevirerek olanları subayına raporladı.

Kalenin en yüksek surunda bir adamant kule vardı:

Bir merdivenle, pencereleri kuzeye, güneye, doğuya ve batıya bakan bir dizi odaya çıkılıyordu. En büyük odada bir masa, sandalyeler ve bir harita dolabı vardı; bir başka odada ise portatif bir yatak. Odalar küçük bir banyo ile tamamlanmıştı.

Lord Asriel adamant kulede oturmuş, dağınık bir belge yığınının üzerinden casuslarının kumandanına bakıyordu. Masanın üzerine bir neft lambası sarkıtılmıştı ve gecenin acı soğuğuna karşı mangal közlerle doluydu.

Kapının içinde küçük bir mavi atmaca tüneğinde duruyordu .

Casusların kumandanının adı Lord Roke idi. Etkileyici bir adamdı: Lord Asriel'in bir karışından daha uzun değildi ve yusufçuk kadar inceydi, ama Lord Asriel'in diğer kumandanları ona derin bir saygı gösterirlerdi, çünkü Lord Roke topuklarındaki zehirli iğnelerle silahlanmıştı.

Masanın üzerinde oturmak gibi bir alışkanlığı vardı ve büyük bir nezaket dışında her tür davranışı kibirli ve kötücül bir dille reddetme âdetindeydi. O ve kendi türü, -Gallivespianlar- son

derece küçük olmaları dışında, iyi casusların pek az niteliğine sahiptiler: O kadar gururlu, o kadar alınganlardı ki, Lord Asriel'in boyunda olsalar, asla gizli saklı kalamazlardı.

"Evet," dedi Lord Roke berrak ve keskin bir sesle, gözleri mürekkep damlaları gibi parlayarak, "sizin çocuğunuz, Lord Asriel: Kızdan haberim var. Açık ki sizden daha bilgiliyim."

Lord Asriel onun gözlerine baktı ve küçük adam kumandanının nezaketini istismar ettiğini hemen anladı. Lord Asriel'in bakışlarının gücüyle fiske yemiş gibi hissetti, öyle ki dengesini yitirdi ve ayakta kalabilmek için uzanıp Lord Asriel'in şarap kadehine tutunması gerekti.

Bir an sonra Lord Asriel'in yüzü, tıpkı kızının becerebileceği gibi, ılımlı ve erdemli bir ifadeye bürünmüştü ve o andan itibaren Lord Roke daha dikkatli davrandı.

"Kuşkusuz Lord Roke," dedi Lord Asriel. "Ama anlamadığım sebeplerden dolayı, kız kilisenin ilgi odağı oldu ve nedenini bilmem gerek. Onun hakkında neler diyorlar?"

"Majisteryum spekülasyon kaynıyor; bir organ bir şey diyor, diğeri başka bir şeyi araştırıyor ve her biri keşiflerini geri kalanlardan saklamaya çalışıyor. En hareketli organlar da Yüksek Disiplin Divanı ve Kutsal Ruh Çalışmaları Cemiyeti," dedi Lord Roke "ve ikisinde de casuslarım var. "

"Cemiyet üyelerinden birini yanınıza mı çektiniz?" dedi Lord Asriel. "Sizi tebrik ederim. İçlerine sızılması imkânsızdır ."

"Cemiyet'teki casusum Leydi Salmakia," dedi Lord Roke "çok becerikli bir ajan. Uyurken fare ciniyle görüştüğü bir rahip var. Ajanım adamı İrfan çağıran yasak bir ayini gerçekleştirmeye ikna etti. En önemli anda Leydi Salmakia adamın önünde belirdi. Rahip artık her dilediğinde İrfan ile iletişim kurabildiğini, İrfan'ın bir Gallivespian biçimine sahip olduğunu ve onun kütüphanesinde yaşadığını sanıyor."

Lord Asriel gülümsedi. "Peki, Leydi Salmakia neler öğrendi?"

"Cemiyet kızınızın yaşamış en önemli çocuk olduğunu düşünüyor. Yakında büyük bir kriz kopacağını ve her şeyin kaderinin kızınızın o noktada nasıl davranacağına bağlı olduğunu düşünüyorlar. Yüksek Disiplin Divanı'na gelince, şu anda bir soruşturma yürütüyor ve Bolvangar'dan ve başka yerlerden tanıklar dinliyorlar. Divan'daki casusum Şövalye Tialys her gün, mıknatıslı yankı cihazı aracılığıyla benimle iletişim kuruyor ve öğrendiklerini bana aktarıyor. Kısaca, Kutsal Ruh Çalışmaları Cemiyeti'nin çocuğun nerede olduğunu çok yakında öğreneceğini söyleyebilirim, ama bu konuda hiçbir şey yapmayacaklar. Disiplin Divanı'nın aynı şeyi öğrenmesi biraz daha uzun sürecek, ama öğrendikleri zaman hemen ve kararlılıkla harekete geçecekler."

"Daha fazlasını öğrenir öğrenmez bana aktarın."

Lord Roke eğildi ve parmaklarını şaklattı. Kapının yanındaki tünekte bekleyen küçük mavi atmaca kanatlarını açtı ve masaya süzüldü. Atmacaya gem, eyer ve üzengi takılmıştı. Lord Roke bir anda kuşun sırtına sıçradı ve Lord Asriel'in onlar için açtığı pencereden dışarı uçtular.

Lord Asriel acı soğuğa rağmen pencereyi bir süre daha açık bıraktı ve pencere oyuğundaki divana yaslanarak kar leoparı şeklindeki cininin kulaklarıyla oynadı.

"Svalbard'da bana geldi ve ben onu görmezden geldim," dedi. "Şoku hatırlarsın... Bir kurbana ihtiyacım vardı ve gelen ilk çocuk kendi kızımdı... Ama yanında bir başka çocuk olduğunu ve bu yüzden onun güvende olduğunu fark ettiğimde rahatladım. Bu ölümcül bir hata mıydı? Bundan sonra, kız bir daha aklıma bile gelmedi, ama o önemli Stelmaria!"

"Açık açık düşünelim," diye yanıt verdi cini. "O ne yapabilir?"

" Yapmak -fazla bir şey yapamaz. Bildiği bir şey mi var acaba?"

"Aletiyometreyi okuyabiliyor; bilgiye ulaşabiliyor."

"Bu özel bir şey değil. Aynısını yapan başkaları da var. Hem, şimdi hangi cehennemde olabilir?"

Kapı çalındı ve Lord Asriel hemen döndü.

"Lordum," dedi içeri giren subay, "biraz önce batı kapısından yaralı bir melek geldi sizinle görüşmek için ısrar ediyor."

Bir dakika sonra, Baruk oturma odasına getirilen portatif karyolaya uzatılmıştı. Bir sıhhiye eri çağırılmıştı, ama melek için pek az umut olduğu açıktı: Yarası ciddiydi, kanatları koparılmıştı ve bakışları solmuştu.

Lord Asriel meleğin yakınına oturdu ve mangaldaki közlere bir avuç ot attı. Tıpkı Will'in kendi ateşinin dumanlarına bakarak öğrendiği gibi, bu işlem meleğin bedenini daha açık görülebilecek şekilde belli ediyordu.

"Evet bayım," dedi Lord Asriel, "bana ne söylemeye geldiniz?"

"Üç şey. Lütfen siz konuşmadan önce hepsini söylememe izin verin. Adım Baruk. Eşim Balthamos ve ben asi grubundanız ve bu yüzden, siz bayrağınızı kaldırır kaldırmaz size katıldık. Ama gücümüz az olduğu için size değerli bir şey getirmek istedik ve kısa süre önce Bulutlu Dağ'ın, Otorite'nin krallıktaki kalesinin yüreğine girmeyi başardık. Ve orada öğrendik ki..."

Bir an durup bitkilerin dumanını içine çekmesi gerekti. Duman ona iyi geliyor gibiydi. Devam etti:

"Otorite hakkındaki gerçeği öğrendik. Onun Bulutlu Dağ'ın derinliklerindeki kristal bir odaya çekildiğini ve krallığın gündelik işlerini artık onun idare etmediğini öğrendik. Bunun yerine daha derin gizemler hakkında tefekküre dalıyor. Onun adına, Metatron adlı bir melek hüküm sürüyor. O meleği iyi tanırım, ama ben onu tanıdığımda ..."

Baruk'un sesi soldu. Lord Asriel'in bakışları alev alevdi, ama dilini tuttu ve Baruk'un devam etmesini bekledi.

"Metatron gururludur," diye devam etti Baruk gücünü biraz topladığında, "hırsı ise sınırsız. Otorite dört bin sene önce onu

Naip seçti ve planlarını birlikte yaptılar. Yeni bir planları var ve eşimle ben o planı öğrendik. Otorite, bilinç sahibi her tür varlığın tehlikeli ölçüde bağımsız hale geldiğini düşünüyor, bu yüzden Metatron insan işlerine çok daha faal bir biçimde müdahale edecek. Otorite'yi gizlice Bulutlu Dağ'dan bir başka yerdeki daimi kaleye nakletmeyi ve dağı bir savaş makinesine dönüştürmeyi düşünüyor. Bütün dünyalardaki kiliselerin yozlaşmış ve zayıf olduğunu, ödün vermeye dünden razı olduklarım düşünüyor... Her dünyada doğrudan krallık tarafından yönetilecek kalıcı birer engizisyon kurmak istiyor. Ve ilk seferberliği sizin cumhuriyetinizi yok etmek olacak..."

Hem melek hem insan, ikisi de titriyordu, ama biri zayıflıktan, diğeriyse heyecandan. Baruk kalan gücünü topladı ve devam etti:

"İkincisi ise şu. Dünyalar arasında pencere açabilen ve o dünyaların içindeki her şeyi kesebilen bir bıçak var. Gücü sınırsız, ama ancak onu kullanmayı bilen birinin elindeyse. Ve o kişi küçük bir oğlan..."

Melek bir kez daha durup dinlenmek zorunda kaldı. Korkuyordu; dağıldığını hissediyordu. Lord Asriel onun kendini toplamak için harcadığı çabayı görebiliyordu ve Baruk devam edecek gücü bulana dek gerginlik içinde sandalyesinin kollarını kavrayarak bekledi.

"Şu anda eşim o çocuğun yanında. Onu doğrudan size getirmek istedik, ama çocuk reddetti, çünkü... Size söylemem gereken üçüncü şey de bu: O ve kızınız arkadaş- Ve çocuk, kızınızı bulana dek size gelmeyi kabul etmeyecek. Kız ..."

"Bu oğlan kim?"

"Bir şamanın oğlu. Stanislaus Grumman'ın."

Lord Asriel o kadar şaşırmıştı ki, istemsizce ayağa fırladı ve meleğin çevresindeki duman bulutlarının çalkalanmasına sebep oldu.

"Grumman'ın bir oğlu mu vardı?" dedi

"Grumman sizin dünyanızda doğmamıştı. Grumman gerçek adı da değildi. Eşim ve ben, onun bıçağı bulma arzusu yüzünden ona gittik. Bizi bıçağa ve taşıyıcısına götüreceğini bilerek onu izledik. Taşıyanı size getirmeyi düşünüyorduk. Ama oğlan reddetti..."

Baruk bir kez daha durmak zorunda kaldı. Lord Asriel kendi sabırsızlığına lanet ederek oturdu ve ateşe biraz daha ot serpti. Cini yanına uzanmış, kuyruğunu meşe zeminde yavaş yavaş sallıyordu. Altın gözlerini meleğin acılı yüzünden asla ayırmıyordu. Baruk defalarca yavaş yavaş nefes aldı ve Lord Asriel sessizliğini korudu. İşitilen tek ses, yukarıdaki bayrak direğinde saklayan halatın sesiydi.

"Acele etmeyin bayım," dedi Lord Asriel nazikçe. "Kızımın nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Himalayada... kendi dünyasında," diye fısıldadı Baruk. "Büyük dağlar. Gökkuşaklarıyla dolu bir vadinin yakınındaki mağarada..."

"İki dünyada da, buradan çok uzakta. Çabuk uçmuşsunuz ."

"Sahip olduğum tek yetenek," dedi Baruk, "Balthamos'a duyduğum sevgi dışında. Onu bir daha hiç göremeyeceğim. "

"Peki, siz onu bu kadar kolay bulabildiyseniz..."

"O zaman bir başka melek de bulabilir."

Lord Asriel harita dolabından büyük bir atlas kapıp sertçe açtı ve Himalaya'yı gösteren sayfaları aradı.

"Kesin olarak söyleyebilir misiniz?" dedi. "Tam olarak neresi olduğunu gösterebilir misiniz?"

"Bıçakla..." demeye çalıştı Baruk ve Lord Asriel onun aklının dağıldığını fark etti: "Bıçakla dilediği dünyaya girip çıkabilir... Adı Will. Ama tehlikedeler, o ve Balthamos... Metatron sırrını bildiğimizi biliyor. Bizi takip etti. Beni dünyanızın sınırlarında yalnız yakaladı... Ben onun kardeşiydim... Bulutlu Dağ'ı ve onu bulabilmemizin sebebi bu. Metatron eskiden Mahalalel oğlu

Yeret oğlu Hanok'tu... Hanok'un pek çok karısı vardı. Şehvet düşkünüydü... Kardeşim Hanok beni sürdü, çünkü ben... Ah, benim sevgili Balthamos'um..."

"Kız nerede?"

"Evet. Evet. Bir mağarada... annesi... rüzgarlar ve gökkuşaklarıyla dolu vadi... mabette yırtık bayraklar..."

Atlasa bakmak için doğruldu.

Sonra kar leoparı hızlı bir hareketle ayağa fırlayıp kapıya doğru sıçradı, ama çok geçti. Kapıyı çalan er beklemeden kapıyı açmıştı. Olaylar böyle oldu; kimsenin suçu değildi; ama odanın içine bakarken askerin yüzünde beliren ifadeyi gören Lord Asriel arkasına döndüğü zaman Baruk'un yaralı bedenini bir arada tutma çabasıyla zorlandığını fark etti. Çaba fazla gelmişti. Açık kapıdan gelen esinti yatağa bir hava dalgası yolladı ve meleğin biçimini oluşturan, azalan gücüyle gevşemiş olan zerreler döne döne yükselip dağılarak gözden kayboldu.

"Balthamos!" diye bir fısıltı geldi havadan.

Lord Asriel elini cininin ensesine koydu; cin onun titrediğini hissetti ve onu yatıştırdı. Lord Asriel ere döndü. "Lordum, affedersiniz..."

"Senin suçun değildi. Kral Ogunwe'ye selamımı söyle. O ve diğer kumandanlarım hemen buraya gelirlerse memnun olurum. Mr. Basilides'in de aletiyometreyle birlikte gelmesini istiyorum. Son olarak, 2 Numaralı cayropter filosunun silahlanmasını, yakıt ikmali yapmasını ve bir tanker zeplinin hemen havalanıp güneybatıya doğru yola koyulmasını istiyorum. Havadan başka emirler de göndereceğim."

Er selam verdi ve boş yatağa son bir kez, huzursuzca baktıktan sonra dışarı çıkıp kapıyı kapadı.

Lord Asriel iki pirinç bölücüyü masaya vurarak tıklattı ve odayı aşıp güney penceresini açtı. Çok aşağıda ölümsüz ateşler parıldıyor, kararmaya yüz tutmuş havaya duman saçıyordu ve

bu yükseklikte bile, saklayan rüzgarın içinde çekiçlerin tangırtısı duyulabiliyordu.

"Eh, çok şey öğrendik Stelmaria," dedi Lord Asriel sessizce.

"Ama yeterli değil."

Kapı yine çalındı ve aletiyometrist içeri girdi. Orta yaşların başlarında, solgun ve ince bir adamdı; adı Teukros Basilides'ti ve cini bir bülbüldü.

"Bay Basilides iyi akşamlar," dedi Lord Asriel. "Sorunumuz şu ve bu sorunla ilgilenirken başka her şeyi bir kenara bırakmanızı istiyorum..."

Adama Baruk'un söylediklerini anlattı ve atlası gösterdi .

"O mağarayı bulun," dedi. "Koordinatları mümkün olduğunca kesin bir biçimde belirleyin. Bu şimdiye dek üstlendiğiniz en önemi görev. Lütfen hemen başlayın."

ayağını yere öyle hızlı vurdu ki, düşte olmasına rağmen canı yandı. "Bunu yapacağıma inanmıyorsun Roger, bu yüzden öyle söyleme. Uyanacağım ve unutmayacağım, o kadar."

Çevresine bakındı, ama tek görebildiği iri iri açılmış başka gözler, solgun yüzler, karanlık yüzler, yaşlı yüzler, genç yüzlerdi; bütün ölüler sessizce, hüzünle çevresini sarmış, o ise aralarında sıkışıp kalmıştı.

Roger'ın yüzü farklıydı. Umut taşıyan tek yüz onunkiydi .

"Neden öyle bakıyorsun?" dedi Lyra. "Neden diğerleri gibi üzüntülü değilsin? Neden umudun tükenmek üzere değil?"

Roger, "Çünkü...

6

Önleyici Af Andaçlar. Tespihler.

Düşkünlükler.
Aflar. Saçmalıklar.
Laf ebelerinin Eğlencesi...

•John Milton•

"Şimdi, Fra Pavel," dedi Yüksek Disiplin Divanı'nın sorgucusu, "elinden geliyorsa, cadının gemide söylediği son sözleri tam olarak hatırlamanı istiyorum."

Mahkeme'nin on iki üyesi loş akşam ışığı altında, son tanık olan kürsüdeki papaza baktı. Cini kurbağa biçiminde olan, âlim görünüşlü bir papazdı. Divan sekiz gündür, çok eski ve yüksek kuleli Aziz Jerome Koleji'nde bu davanın kanıtlarını dinliyordu.

"Cadının sözlerini tam olarak hatırlayamıyorum," dedi Fra Pavel bitkinlik içinde. "Dün de ifade ettiğim gibi, daha önce işkence edilen birini görmemiştim ve bayılacak gibi hissettim, midem bulandı. Bu yüzden cadının tam olarak ne dediğini söyleyemem, ama ne demek istediğini hatırlıyorum. Cadı, Lyra adlı çocuğun kuzey klanları tarafından uzun zamandır bildikleri bir kehanetin unsuru olarak tanındığını söyledi. Kız hayati öneme sahip bir seçim yapmak durumunda kalacak ve tüm dünyaların geleceği bu seçime bağlı. Dahası, akla paralel bir vakayı getiren bir ad vardı ve bu ad kilisenin kızdan nefret etmesine ve korkmasına sebep olacaktı."

"Peki, cadı bu adı söyledi mi?"

"Hayır. Cadı adı söyleyemeden, görünmezlik büyüsünün etkisi altındaki bir başka cadı onu öldürüp kaçmayı başardı."

"Demek ki bu durumda, Coulter adlı kadın da bu adı duymuş olamaz, öyle mi?"

"Evet."

"Peki, Mrs. Coulter gittikten kısa süre sonra?"

"Evet."

"Bundan sonra ne öğrendin?"

"Çocuğun Lord Asriel tarafından açılmış bir yırtıktan bir başka dünyaya geçtiğini ve orada, olağanüstü güçlere sahip bir bıçağı olan ve o bıçağı kullanabilen bir oğlandan yardım aldığını öğrendim," dedi Fra Pavel. Sonra sinirli sinirli boğazını temizledi ve devam etti. "Bu mahkemede tamamen özgürce konuşabilir miyim?"

"Mutlak özgürlük içinde konuşabilirsin Fra Pavel," dedi Başkan sert ve berrak bir sesle. "Sana söylenenleri bize aktardığın için cezalandırılmayacaksın. Lütfen devam et." Şüpheleri giderilen papaz devam etti:

"Bu çocuğun elindeki bıçak dünyalar arasında pencereler açabiliyor. Dahası, bundan da büyük bir gücü var -lütfen, bir kez daha söylüyorum, dile getireceğim şeylerden korkuyorum... Bıçak en yüksek melekleri ve onlardan da büyük olanları öldürebiliyor. Bu bıçağın yok edemeyeceği hiçbir şey yok."

Adam terliyor, titriyordu. Kurbağa cini heyecan içinde tanık kürsüsünden yere düştü. Fra Pavel acıyla inledi ve cinini hemen yerden aldı, önündeki bardaktan su yudumlamasına izin verdi.

"Peki, kız hakkında başka sorular sordun mu?" dedi Sorgucu. "Cadının bahsettiği adı öğrenebildin mi?"

"Evet, öğrendim. Bir kez daha, mahkemeden teminat rica ediyorum..."

"Teminat verildi," diye terslendi Başkan. "Korkma. Sen sapkın değilsin. Öğrendiklerini anlat ve daha fazla zaman harcama."

"Gerçekten özür dilerim. Bu durumda, çocuk Adem'in karısı Havva durumunda. Hepimizin annesi ve tüm günahların kaynağı olan Havva."

Her kelimeyi yazıya geçiren stenograflar, sessizliğe yeminli Aziz Philomel tarikatından rahibelerdi, ama Fra Pavel'in sözleri üzerine her birinden boğuk birer inleme çıktı ve telaşla haç çıkardılar. Fra Pavel irkildi ve devam etti

"Lütfen, hatırlayın -aletiyometre *kehanette* bulunmuyor. 'Eğer belli şeyler gerçekleşirse, o zaman sonuçları şunlar olur…' diyor. Ve eğer çocuk, tıpkı Havva gibi, baştan çıkarsa, büyük olasılıkla düşeceğini söylüyor. Ve her şey bu sonuca bağlı... Baştan çıkacağı koşullar oluşursa ve çocuk boyun eğerse, o zaman Toz ve günah galebe çalacak."

Mahkeme salonunda bir sessizlik oldu. Kurşunla yerine tutturulmuş büyük pencerelerden sızan solgun güneş ışınlarında milyonlarca altın zerre vardı, ama bu yalnızca tozdu, Toz değil, ama bazı mahkeme üyeleri o tozların içinde, kanunlara ne titizlikle riayet ederlerse etsinler her insanın üzerine yağan o diğer görünmez Toz'un hayalini görüyordu.

"Son olarak Fra Pavel," dedi Sorgucu, "bize çocuğun şimdiki yeri hakkında bildiklerini anlat."

"Kız Mrs. Coulter'ın elinde," dedi Fra Pavel. "Ve Mrs. Coulter Himalayalarda. Şimdilik ancak bu kadarını öğrenebildim. Hemen gidip kesin yerini sorarım ve öğrenir öğrenmez de mahkemeye aktarırım. Ama..."

Korkuyla büzülerek durdu ve titrek eliyle bardağı dudaklarına götürdü.

"Evet, Fra Pavel?" dedi Peder MacPhail. "Hiçbir şeyi saklama."

"Bu konuda Kutsal Ruh Çalışmaları Cemiyeti'nin benden daha fazla bilgiye sahip olduğuna inanıyorum."

Fra Pavel'in sesi o kadar alçak çıkmıştı ki, bir fısıltıdan farksızdı.

"Öyle mi?" dedi Başkan, dik dik bakan gözlerinden bir tutku yayılıyordu sanki.

Fra Pavel'in cini küçük bir kurbağa inlemesi çıkardı. Majisteriyum'un iki ayrı dalı arasındaki rekabetten papazın haberi vardı ve ikisi arasındaki çapraz ateşin altında kalmanın çok tehlikeli olacağını biliyordu, ama bildiklerini saklamak daha da tehlikeli olurdu.

"Sanırım," diye devam etti titreyerek, "onlar çocuğun tam yerini öğrenmeye daha yakınlar. Bana yasak olan başka bilgi kaynakları var."

"Elbette," dedi Sorgucu. "Peki, aletiyometre sana bundan söz etti mi?"

"Evet, etti."

"Pek âlâ. Fra Pavel, bu doğrultuda araştırma yapmaya devam etmen iyi olacak. Papaz ya da sekreter yardımı gerekirse, senindir. Kürsüden inebilirsin."

Fra Pavel eğildi ve kurbağa cinini omzuna alarak notlarım toplayıp mahkeme salonunda çıktı. Rahibeler parmaklarını gerdiler.

Peder MacPhail kurşun kalemini önündeki meşe sıraya tıklattı.

"Rahibe Agnes, Rahibe Monica," dedi, "çıkabilirsiniz. Tutanaklar gün bitmeden masamda olsun lütfen."

İki rahibe başlarını eğip çıktılar.

"Beyler," dedi Başkan, Yüksek Disiplin Divanı'nda âdet olan hitap tarzıyla, "oturuma son verip toplantıya geçelim."

On iki üye, en yaşlısından (gözleri devamlı yaşaran ihtiyar Peder Makepwe) en gencine (gayretkeşlikle titreyen, solgun Peder Gomez), notlarını topladılar ve Başkan'ın peşinden toplantı odasına geçtiler. Orada bir masanın çevresinde toplanacaklar, yüz yüze bakarak büyük gizlilik içinde konuşacaklardı.

Disiplin Divanı'nın şimdiki Başkanı Hugh MacPhail adlı bir İskoçtu. Genç yaşta seçilmişti. Başkanlar ömür boyu hizmet

ederdi ve MacPhail henüz kırklamadaydı, bu yüzden gelecek senelerde Disiplin Divanı'nın ve dolayısıyla tüm kilisenin kaderini Peder MacPhail'in biçimlendireceğine inanılıyordu. Esmer bir adamdı, uzun boylu ve heybetliydi, gür, tel tel kır saçları vardı ve vücuduna dayattığı zalim disiplin olmasa şişmanlardı: Yalnızca su içer, ekmek ve meyveden başka şey yemez, şampiyon atletlere antrenörlük yapmış birinin gözetiminde günde bir saat idman yapardı. Sonuç olarak, kırışık yüzlü, sıska ve huzursuzdu. Cini bir kertenkeleydi.

Yerlerine oturduklarında Peder MacPhail konuştu:

"Demek durum bu. Akılda tutulması gereken pek çok nokta var gibi görünüyor.

"Birinci olarak, Lord Asriel. Kiliseye dostça yaklaşan bir cadı Lord Asriel'in, meleksi güçleri de içinde barındırıyor olabilecek, büyük bir ordu topladığını raporluyor. Cadının bildiği kadarıyla, adam kiliseye ve bizzat Otorite 'ye karşı kötü niyetli.

"İkinci olarak, Adak Meclisi. Bolvangar'daki araştırma programını oluşturmaları ve Mrs. Coulter'ın faaliyetlerini finanse etmeleri esnasındaki eylemleri, Kutsal Kilise'nin en nüfuzlu organı olan Yüksek Disiplin Divanı'nın yerini almayı umduklarını düşündürüyor. Ağır kaldık beyler. İnsafsızca ve beceriyle hareket ettiler. Gevşek davranarak bunun olmasına izin verdiğimiz için paylanmayı hak ediyoruz. Birazdan ne yapmamız gerektiği konusuna geri döneceğim.

"Üçüncü olarak, Fra Pavel'in ifadesindeki, olağanüstü şeyler yapabilen bir bıçağı elinde bulunduran oğlan meselesi var. Onu en kısa zamanda bulup bıçağı ele geçirmemiz gerektiği açık.

"Dördüncü olarak, Toz. Adak Meclisi'nin Toz konusunda neler keşfettiğini öğrenmek için bazı adımlar attım. Bolvangar'da çalışan deneysel tanrıbilimcilerden biri, tam olarak neleri keşfettiklerini bize anlatmaya ikna edildi. Bu akşam aşağıda onunla görüşeceğim."

Rahiplerden bir ikisi huzursuzca kıpırdandı, çünkü 'aşağı' demek, binanın altındaki mahzenler demekti: ses yalıtımlı, anbarik akım veren noktalarla ve sıvı tahliye kanallarıyla donatılmış beyaz seramik döşeli odalar.

"Ama Toz hakkında ne öğrenirsek öğrenelim," diye devam etti Başkan, "amacımızı asla aklımızdan çıkarmamalıyız. Adak Meclisi'nin çalışmaları Toz'un etkilerini anlama amaçlıydı: Biz ise onu tamamen yok etmeliyiz. Daha azı yetmez. Toz'u yok etmek için, aynı zamanda Adak Meclisi'ni, Piskoposlar Koleji'ni, Kutsal Kilise'nin Otorite'nin işlerini yapmak için kurduğu her daireyi ayrı ayrı yok etmemiz gerekse bile öyle olsun. Kutsal Kilise'nin kendisi, tam da bu işi yapmak ve onu yaparken yok olmak için kurulmuş bile olabilir beyler. Ama günahın iğrenç yükü altında günbegün çabaladığımız bir dünyada yaşamaktansa, kilisenin ve Toz'un olmadığı bir dünya yeğdir. Bütün bunlardan arındırılmış bir dünya yeğdir!"

Ateş gözlü Peder Gomez tutkuyla başını salladı.

"Ve son olarak," dedi Peder MacPhail, "çocuk meselesi. Hâlâ, yalnızca bir çocuk bana göre. Baştan çıkacak ve öncelinin oluşturduğu örneğe bakarsak düşecek ve düşüşüyle hepimizi yıkıma götürecek olan bugünkü Havva meselesi. Beyler, bizim için oluşturduğu sorunla başa çıkmak için seçilebilecek tüm yollardan en radikalini seçmemizi öneriyorum ve bu konuda bana katılacağınızdan eminim.

"Kız baştan çıkma olasılığı ile karşı karşıya gelmeden önce, onu bulup öldürecek bir adam göndermeyi öneriyorum. "

"Peder Başkan," dedi Peder Gomez hemen, "yetişkin hayatımın her günü, önleyici kefaret çektim. Çalıştım, idman yaptım..."

Başkan elini kaldırdı. Önleyici kefaret ve af, Disiplin Divanı tarafından araştırılmış ve geliştirilmiş doktrinlerdi, ama genel olarak kilise içinde bilinmiyorlardı. Deyim yerindeyse, bir af birikimi oluşturmak amacıyla, henüz işlenmemiş bir günah için

insanın kendi kendine kefaret çektirmesi, hararetli ve yoğun kırbaçlamanın eşlik ettiği bir kefaret çekilmesi anlamına geliyordu. Kefaret, belli bir günahı karşılayacak düzeye geldiğinde, tövbekar o günahı hayatı boyunca hiç işlemeyecek olsa bile, ona peşin af ihsan ediliyordu. Örneğin, bazen insan öldürmek gerekli olurdu. Ve katil için, bunu şerefle yapabileceğini bilmek, çok daha az huzursuz edici oluyordu.

"Aklımdaki sendin zaten," dedi Peder MacPhail nazikçe. "Mahkeme de bana katılıyor mu? Evet. Peder Gomez takdislerimizle buradan ayrıldıktan sonra, tamamen kendi başına kalacak; ona ulaşılamayacak ve geri çağrılamayacak. He olursa olsun, Tanrı'nın oku gibi ilerleyecek, doğrudan çocuğa gidecek ve onu öldürecek. Görünmez olacak; Asurluları yıkan melek gibi gece gelecek; sessiz olacak. Aden bahçesinde bir Peder Gomez olsaydı, hepimiz için ne kadar iyi olurdu! Cennetten hiç çıkmazdık."

Gururdan içi kabaran genç rahip ağlıyordu. Divan onu takdis etti.

Tavanın en karanlık köşesinde, karanlık meşe kirişlerin arasında bir karıştan daha uzun olmayan bir adam saklanmış, oturuyordu. Topuklarındaki iğnelerle silahlanmıştı ve söyledikleri her kelimeyi duymuştu.

Mahzende, Bolvangar'dan gelen adam, üzerinde yalnızca kirli beyaz bir gömlek ve kemersiz bol pantolonla, çıplak ampulün altında durmuş, bir eliyle pantolonunu, diğeriyle tavşan cinini tutuyordu. Önünde, odadaki tek sandalyede, Peder MacPhail oturuyordu.

"Dr. Cooper," diye başladı Başkan, "lütfen oturun."

Odada sandalye, tahta bir karyola ve bir kova dışında mobilya yoktu. Başkan'ın sesi duvarları ve tavanı kaplayan beyaz seramiklerden nahoş bir biçimde yankılanıyordu.

Dr. Cooper karyolaya oturdu. Bakışlarını sıska, kır saçlı Başkan'dan alamıyordu. Kuru dudaklarını yaladı ve hangi yeni rahatsız edici şeyin geleceğini merak ederek bekledi.

"Demek çocuğu cininden koparmayı başarmanıza ramak kaldı?" dedi Peder MacPhail.

Dr. Cooper titreyerek yanıt verdi: "Beklemenin bir faydası olmadığına karar verdik. Zaten deney yapılacaktı. Çocuğu deney odasına koyduk, ama sonra Mrs. Coulter bizzat müdahale etti ve çocuğu kendi dairesine götürdü."

Tavşan cin yuvarlak gözlerini açtı, korkuyla Başkan'a baktı ve sonra gözlerini yumup yüzünü sakladı.

"Bu can sıkıcı olmalı," dedi Peder MacPhail.

"Programın tamamı son derece güçtü," dedi Dr. Cooper hemfikir olma telaşıyla.

"Disiplin Divanı'ndan yardım istememenize şaşırdım. Bizim sinirlerimiz sağlamdır."

"Biz -ben- biz programa izin verenin... Adak Divanı'nı ilgilendiren bir konuydu, ama Yüksek Disiplin Divanımın onayını aldıklarını söylediler. Yoksa asla katılmazdık. Asla!"

"Hayır, elbette katılmazdınız. Şimdi diğer meseleye dönelim," dedi Peder MacPhail, buraya ziyaretinin asıl sebebine gelerek, "Lord Asriel'in araştırmaları hakkında herhangi bir bilginiz var mı? Svalbard'da salıverdiği muazzam enerjinin kaynağının ne olabileceği hakkında?"

Dr. Cooper yutkundu. Derin sessizlikte, adamın çenesinden kayan ter damlası beton zemine düştü ve iki adam da onu açık seçik duydular.

"Şey..." diye başladı Dr. Cooper, "ekibimizden biri, koparma işlemi sırasında bir enerji yayılımı olduğunu gözlemledi. Onu kontrol altına almak, muazzam güçler gerektirecekti, ama tıpkı atom patlamasının geleneksel patlayıcılarla başlatılması gibi, bu da ancak anbarik akımın odaklanması yoluyla yapılabiliyordu...

Bununla birlikte, onu ciddiye alan olmadı. Ben fikirlerine hiç ilgi göstermedim," diye ekledi içtenlikle, "çünkü izin alınmazsa o fikirlerin sapkınlık sayılabileceğini biliyordum."

"Çok akıllıca. Peki, meslektaşınız? Şimdi nerede?"

"Saldırıda ölenlerden biri de oydu."

Başkan gülümsedi. O kadar iyilik dolu bir ifadeydi ki, Dr. Cooper'ın cini ürperdi ve bayılacak gibi olup doktorun göğsüne yaslandı.

"Cesaret Dr. Cooper," dedi Peder MacPhail. "Güçlü ve cesur olmalıyız! Yapılacak büyük işler, verilecek büyük bir savaş var. Bizimle eksiksiz işbirliği yaparak, hiçbir şeyi saklamayarak, en çılgın spekülasyonu, hatta söylentileri bile aktararak Otorite'nin affını kazanmalısınız. Şimdi, tüm dikkatinizi meslektaşınızın neler söylediğini hatırlamaya vermenizi istiyorum. Herhangi bir deney yaptı mı? Not bıraktı mı? Sırlarını başkalarına açtı mı? Ne tür aletler kullanıyordu? *Her şeyi* düşünün Dr. Cooper. Size kalem, kâğıt ve dilediğiniz kadar zaman verilecek.

"Bu oda pek rahat değil. Sizi daha uygun bir yere naklederiz. İhtiyaç duyduğunuz belli mobilyalar var mı? Yazmak için normal bir masa mı tercih edersiniz, yoksa yazı masası mı? Daktilo ister misiniz? Belki bir stenografa dikte etmeyi tercih edersiniz?

"Nöbetçilere bildirirseniz, ihtiyaç duyduğunuz her şey sağlanacaktır. Ama her anınızı, meslektaşınızı ve onun teorisini düşünerek geçirmenizi istiyorum Dr. Cooper. Size verilen büyük görev onun bildiklerini hatırlamak ve eğer gerekirse yeniden keşfetmek. Ne tür aletler gerekeceğine karar verdiğinizde, onlar da sağlanacak. Bu önemli bir görev Dr. Cooper! Bu konuda size güvenildiği için şanslısınız! Otorite'ye şükredin!"

"Ediyorum, Peder Başkan! Ediyorum!"

Yüksek Disiplin Divanı Başkanı hücresinden çıkarken, filozof, hemen hemen hiç fark etmeden, pantolonunun bol belini

tutarak ayağa kalktı ve tekrar tekrar eğildi.

O akşam Gallivespian casusu Şövalye Tialys meslektaşı Leydi Salmakia ile buluşmak üzere Cenevre cadde ve sokaklarında ilerliyordu. İkisi için de tehlikeli bir yolculuktu: Onlara meydan okuyacak herhangi biri ya da bir şey için de tehlikeli, ama küçük Gallivespianlar için kesinlikle tehlikelerle dolu. Avlanan pek çok kedi, onların iğneleriyle ölmüştü, ama daha geçen hafta şövalye neredeyse pis bir köpeğin dişlerinde tek kolunu kaybedecekti, ancak leydinin hızlı hareket etmesi sayesinde kurtulabilmişti.

Belirledikleri buluşma yerlerinin yedincisinde, küçük sefil bir meydandaki çınar ağacının köklerinin arasında bir araya geldiler ve haber değiş tokuşu yaptılar. Leydi Salmakia'nın Cemiyet'teki kaynağı, birkaç saat önce Disiplin Divanı Başkanı'ndan, ortak ilgi konularını tartışma amaçlı dostça bir davet aldıklarını bildirmişti.

"Hızlı çalışmışlar," dedi şövalye. "Ama bire yüz iddiaya girerim ki, onlara suikastçılarından bahsetmeyecek."

Leydi Salmakia'ya Lyra'yı öldürme planını anlattı. Kadın şaşırmadı.

"Yapılacak en mantıklı şey bu," dedi. "Çok mantıklı insanlar. Tialys sence bu çocuğu hiç görebilecek miyiz?"

"Bilmiyorum, ama görmek isterdim. Hoşça git, Salmakia. Yarın, çeşme başında."

O kısa vedanın ardında, asla bahsetmedikleri, telaffuz edilmemiş bir gerçek vardı: insanlarla karşılaştırıldığında ömürlerinin ne kadar kısa olduğu. Gallivespianlar dokuz on sene yaşardı ve daha uzun yaşayanlar nadirdi. Hem Tialys hem de Salmakia sekiz yaşındaydı. Yaşlanmaktan korkmuyorlardı; halkları en güçlü, en canlı oldukları zamanlarda aniden ölürdü ve çocukluk çağları çok kısaydı; ama cadıların ömürleri Lyra'ya ne kadar uzun geliyorsa Lyra'nın kalan ömrü de Gallivespianlara o kadar uzun geliyordu.

Şövalye, Aziz Jerome Koleji'ne döndü ve mıknatıslı yankı cihazı aracılığı ile Lord Roke'a göndereceği mesaj, yazmaya başladı.

Ama o Salmakia ile konuşurken, Başkan, Peder Gomez'i çağırtmıştı bile. Çalışma odasında bir saat boyunca birlikte dua ettiler ve sonra Peder MacPhail genç rahibe, Lyra'yı öldürmesini cinayet olmaktan çıkaracak önleyici affı ihsan etti. Peder Gomez yücelmişti sanki damarlarında akan kararlılık duygusu gözlerini akkora çevirmişti.

Para vesaire gibi pratik meseleleri konuştular ve sonra Başkan şöyle dedi: "Buradan ayrıldığın zaman Peder Gomez, sana verebileceğimiz her tür yardımla temasın sonsuza dek tamamen kesilmiş olacak. Bir daha asla dönemezsin; bizden asla haber almayacaksın. Şundan daha iyi öğüt veremem: çocuğu arama. Bu seni ele verir. Bunun yerine, baştan çıkaranı ara. Baştan çıkaranı izle. O kadın seni çocuğa götürür."

"Kadın mı?" dedi Peder Gomez şok içinde.

"Evet, kadın," dedi Peder MacPhail. "Aletiyometreden bu kadarını öğrendik. Baştan çıkaranın geldiği dünya tuhaf bir dünya. Seni şok edecek, hayrete düşürecek pek çok şey göreceksin Peder Gomez. Onların garipliklerinin dikkatini yapman gereken kutsal görevden uzaklaştırmasına izin verme. Senin imanına inanıyorum," diye ekledi iyilikle. "Bu kadın şer güçlerin rehberliğinde yolculuk ediyor. Sonunda, çocuğu baştan çıkarabileceği yer ve zamanda, onunla karşılaşacak. Yani, kızı mevcut yerinden uzaklaştırmayı başaramazsak. İlk planımız bu. Bu plan başarılı olmazsa, cehennem güçlerinin galebe çalmasını önlemek için tek güvencemiz, Peder Gomez, sensin."

Peder Gomez başını salladı. İri, parlak, yeşil sırtlı bir böcek olan cini kanatlarını tıkırdattı.

Başkan bir çekmece açtı ve genç rahibe katlanmış kâğıtlardan oluşan bir paket verdi.

"Kadın hakkında bildiğimiz her şey burada," dedi, "geldiği dünya, en son görüldüğü yer... Bunları iyi oku sevgili Luis, ve takdislerimle git."

Daha önce rahibin ilk adını hiç kullanmamıştı. Peder Gomez, Başkan'ı öperek veda ederken sevinç gözyaşlarının gözlerini yaktığını hissetti.

sen Lyra'sın."

Sonra bunun anlamını fark etti. Düş görüyor olmasına rağmen başı dönüyordu; omuzlarına ağır bir yük çöktüğünü hissetti. Ve yeniden uykusu geldiği için yük daha da ağırlaşıyor gibiydi, Roger'ın yüzü gölgelere çekiliyordu .

"Şey, ben... biliyorum... Bir sürü insan bizim tarafımızda, örneğin Dr. Malone... Tıpkı bizimkine benzeyen bir Oxford daha olduğunu biliyor musun Roger? Eh, o kadın... Onu bulduğum yer... Yardım eder... Ama tek bir kişi var, gerçekten..."

Artık küçük oğlanı görmek hemen hemen imkânsızdı ve Lyra'nın düşünceleri dağılıyor, otlaktaki koyunlar gibi yayılıyordu.

"Ama ona güvenebiliriz Roger, yemin ederim, " dedi son bir çabayla...

7

Mary, Yalnız

En son
haşmetli ağaçlar kalktı dans edercesine,
bereketli meyvelerle tartan dallarını
açtılar...

•John Milton•

Hemen hemen aynı zamanda, Peder Gomez'in takip etmeye hazırlandığı baştan çıkaran baştan çıkmak üzereydi.

"Teşekkür ederim, yo, yo, bu kadar yeter, daha fazla istemem, gerçekten, teşekkür ederim," dedi Dr. Mary Malone zeytinlikte, ona taşıyabileceğinden daha fazla yiyecek vermeye çalışan yaşlı çifte.

Yalnız yaşıyorlardı ve çocukları yoktu ve gümüş-gri ağaçların arasında gördükleri Heyulalardan korkuyorlardı. Ama Mary Malone sırt çantasıyla yoldan gelince Heyulalar korkmuş, süzülerek uzaklaşmıştı. Yaşlı çift Mary'yi asmalarla kuşatılmış çiftlik evinde konuk ettiler, şarap, peynir, ekmek ve zeytinle ağırladılar ve şimdi gitmesini istemiyorlardı.

"Yoluma devam etmeliyim," dedi Mary yine, "teşekkür ederim, çok naziksiniz -taşımam imkânsız- ah, tamam, küçük bir peynir daha -teşekkür ederim..."

Onu, Heyulalara karşı bir tılsım gibi gördükleri açıktı Mary gerçekten öyle olmasını diliyordu. Cittâgazze dünyasında geçirdiği hafta içinde yeterince yıkım, Heyulalar tarafından yenmiş yeterince yetişkin, yeterince yabanıl yağmacı çocuk

görmüştü ve o elle tutulmaz vampirlerden korkmayı öğrenmişti. Tek bildiği, gerçekten de o yaklaşırken uzaklaştıklarıydı; ama kalmasını isteyen herkesin yanında kalamazdı, çünkü yoluna devam etmesi gerekiyordu.

Asma yaprağına sarılmış son küçük keçi peyniri parçası için yer buldu, tekrar gülümseyip eğildi ve gri taşların arasından kaynayan pınardan son kez içti. Sonra, yaşlı çiftin yaptığı gibi, ellerini nazikçe çırptı ve kararlılıkla dönüp uzaklaştı.

Hissettiğinden daha kararlı görünüyordu. Kendisinin Gölge zerreleri, Lyra'nın ise Toz dediği o varlıklarla son teması, bilgisayarının ekranı aracılığıyla olmuştu ve onların talimatıyla bilgisayarını yok etmişti. Şimdi şaşkındı.

Ona, yaşadığı Oxford'taki, Will'in dünyasındaki Oxford'taki pencereden geçmesini söylemişlerdi ve Mary denileni yapmıştı ve kendini bu olağanüstü başka dünyada başı döner, titrer halde bulmuştu. Bunun ötesinde, tek görevi oğlanı ve kızı bulmak, sonra yılanı oynamaktı. O da her ne anlama geliyorsa.

Böylece yürümüş, keşfetmiş, soruşturmuştu ve hiçbir şey bulamamıştı. Ama artık, diye düşünüyordu zeytinlikten çıkıp yola dönerken, bir rehbere başvurması gerekecekti.

Çiftlik evinden rahatsız edilmeyeceğinden emin olacak kadar uzaklaştığında, çam ağaçlarının altına oturdu ve sırt çantasını açtı. Çantanın dibinde yirmi senedir sakladığı, ipek eşarba sanlı bir kitap vardı: Çinlilerin kehanet yöntemi, I Ching hakkında bir tefsir.

Onu yanına almasının iki sebebi vardı. Biri duygusaldı: Onu Mary'ye dedesi vermişti ve öğrenciyken sık sık kullanmıştı. Diğeri ise, Lyra'nın Mary'nin laboratuvarına ilk geldiğinde, "Bu nedir?" diye sorup kapıdaki, I Ching simgelerini gösteren posteri işaret etmesiydi. Ve bundan kısa süre sonra Lyra, bilgisayarı olağanüstü bir biçimde okuyarak, Toz'un insanlarla

konuşmasının başka yolları olduğunu öğrenmişti (iddia etmişti) ve bunlardan biri de o simgeleri kullanan Çin yöntemiydi.

Böylece, kendi dünyasından ayrılmak için alelacele toplanırken, Mary Malone Değişimler Kitabı adlı kitabı ve okumakta kullandığı küçük civanperçemi saplarını yanına almıştı. Ve şimdi onları kullanma zamanı gelmişti.

İpek eşarbı yere serdi ve bölüp sayma, bölüp sayma ve kenara koyma işlemine başladı. Tutkulu bir yeniyetmeyken bunu çok sık yapmıştı ve ondan sonra eline bile almamıştı. Nasıl yapacağını unutmuştu neredeyse, ama kısa zamanda ayini hatırladığını fark etti ve ardından Gölge ile konuşurken çok önemli rol oynayan bir sükûnet ve yoğunlaşmış dikkat hissi çöktü üzerine.

Sonunda, ona verilen heksagramı ifade eden sayılara, altı kesik ve düz çizgiye geldi ve anlamına baktı. En zor kısmı buydu, çünkü Kitap kendini bilmecevari bir tarzda ifade ediyordu.

Şöyle diyordu:

Besin edinmek için zirveye dönmek iyi talih getirir.

Doymak bilmez açlığı olan bir kaplan gibi keskin gözlerle çevreyi gözetleyerek.

Bu cesaret vericiydi. Okumaya devam etti, yorumların oluşturduğu labirentte ilerledi ve sonunda şu yoruma geldi: Dağ kıpırtısız kalmaktır; bir yan yoldur; küçük taşlar, kapılar ve açıklıklar anlamına gelir.

Tahmin yürütmek zorundaydı. 'Açıklıklar' bahsi, bu dünyaya girmek için kullandığı havadaki pencereyi hatırlatıyordu, ve ilk sözler de yukarıya doğru gitmesi gerektiğini söylüyor gibiydi.

Hem kafası karışmış hem de cesaretlenmiş olarak, kitabı ve civanperçemi saplarını kaldırdı ve yolda yürümeye başladı.

Dört saat sonra çok sıcaklamış ve yorulmuştu. Güneş ufukta alçalmıştı. İzlediği kaba patika solup kaybolmuştu ve yuvarlanmış taşlarla kayaların arasında gittikçe artan bir

rahatsızlıkla tırmanıyordu. Solunda, yamaç alçalarak, akşam ışığında puslara bürünmüş zeytinlikler ve limonluklar, bakımsız bağlar ve terk edilmiş rüzgar değirmenleriyle kaplı bir manzaraya kavuşuyordu. Sağındaysa, küçük taş ve çakılların oluşturduğu yığın yükselerek ufalanmaya yüz tutmuş kireçtaşından bir uçuruma dönüşüyordu.

Mary bitkinlik içinde sırt çantasını kaldırdı ve bir sonraki düz taşa bastı -ama ağırlığını vermeden önce durdu.

Işık ilginç bir şeye vuruyordu. Mary taşların parıltısına karşı gözlerini gölgeledi ve onu yine bulmaya çalıştı.

İşte oradaydı. Havada desteksizce duran bir cam tabakasına benziyordu, ama dikkat çekecek yansımaları olmayan bir cam tabakası: yalnızca kare şeklinde bir farklılık. Sonra I Ching'in ne dediğini hatırladı: bir yan yol, küçük taşlar, kapılar ve açıklıklar.

Sunderland Caddesi'ndeki gibi bir pencereydi. Sırf ışık sayesinde onu görebiliyordu: Güneş biraz daha yüksek olsa, muhtemelen hiç görülmezdi.

Küçük hava parçasına tutkulu bir merakla yaklaştı, çünkü ilk pencereyi inceleme fırsatı bulamamıştı. Ama bu pencereyi detaylı olarak, kenarına dokunarak, diğer yandan bakınca nasıl görünmez hale geldiğini anlamak için çevresinden dolanarak, bu ile o arasındaki mutlak farkı görerek inceledi ve bu tür şeylerin gerçek olabildiği düşüncesiyle zihninin heyecandan patlayacağını sandı.

Amerikan Devrimi sırasında bu pencereyi açan bıçak taşıyıcıları onu kapamayı ihmal etmişti, ama en azından bundaki dünyaya çok benzeyen bir noktada açmıştı: bir kayalığın yanına. Ama diğer yandaki kayalar farklıydı, kireçtaşı değil granitti ve Mary yeni dünyaya geçerken kendini yüksek bir uçurumun dibinde değil, engin bir ovaya bakan alçak bir çıkıntının neredeyse tepesinde buldu.

Burada da akşamdı ve Mary oturup havayı içine çekti bedenini dinlendirdi ve acele etmeden bu muhteşem olayın tadını çıkardı.

Geniş altın ışık ve sonsuz çayır ya da savana kendi dünyasında hiç görmediği türden bir şeydi. Her şeyden önce, çayırın büyük kısmı sonsuz çeşitlilikte devetüyü-kahverengi-yeşil-aşıboyası-sarı-altın tonlarda kısa otlarla kaplıydı, uzun akşam ışığını açıkça vurgulayacak şekilde hafif hafif yükselip alçalıyordu, ama aynı zamanda dantel gibi girift, açık gri yüzeyli, taştan ırmaklarla kaplı gibiydi.

Ve ikinci olarak, Mary'nin gördüğü en yüksek ağaçlardan oluşan kümeler vardı orada burada. Bir seferinde Kaliforniya'da, bir yüksek enerji fiziği konferansına katıldığında, kendine biraz zaman ayırıp büyük kızılağaç ormanlarını görmüş ve hayrete düşmüştü: Ama bu ağaçların cinsi her ne ise, kızılağaçlardan en az yarım boy daha uzundu. yaprakları yoğun ve koyu yeşildi, ağır akşam ışığında kalın gövdeleri kızıl-altın görünüyordu.

Son olarak da çayırda hayvan sürüleri otluyordu, ama o kadar uzaktaydılar ki, onları seçemiyordu. Hareketlerinde tam olarak çıkaramadığı bir tuhaflık vardı.

Feci yorulmuş ve ayrıca acıkmış, susamıştı. Ama yakınlarda bir yerden bir pınar sesi geliyordu. Bir dakika sonra onu buldu: Yosunlu bir çatlaktan sızan berrak sudan ve yamaç aşağı akan minik bir dereden ibaretti.

Uzun uzun ve minnetle içip şişelerini doldurdu ve sonra rahatça yerleşti, çünkü gece hızla çöküyordu.

Uyku tulumuna sarınıp kayaya yaslandı, kaba ekmekle keçi peynirinden biraz yedi ve sonra derin bir uykuya daldı.

Uyandığında güneş yüzüne vuruyordu. Hava serindi, saçlarında ve uyku tulumunda minik minik çiy damlaları oluşmuştu. Birkaç dakika boyunca, sanki yaşayan ilk insan kendisiymiş gibi hissederek, zindelik içinde uzandı.

Doğrulup oturdu, esnedi, gerindi, ürperdi ve soğuk pınarda elini yüzünü yıkadıktan sonra iki kurutulmuş incir yiyip çevresine bakındı.

Kendini üzerinde bulduğu küçük yükseltinin arkasında arazi yavaş yavaş alçalıyor, sonra yine yükseliyordu;

En geniş manzara önündeki engin çayırlıktı. Şimdi ağaçların uzun gölgeleri ona doğru uzanıyordu ve ağaçların önünde kuş sürülerinin döndüğünü görebiliyordu. Yüksek yeşil dalların önünde o kadar küçüklerdi ki, toz zerrelerinden farksızdılar.

Mary sırt çantasını yine doldurdu ve yedi sekiz kilometre uzaktaki ağaç kümesini hedefleyerek çayırın kaba ve gür otlarına doğru inmeye başladı.

Otlar dizine geliyordu ve aralarında ayak bileğini geçen ve ardıca benzeyen alçak çalılar gördü. Ayrıca, gelinciğe, düğünçiçeğine, peygamber çiçeğine benzeyen çiçekler vardı ve manzaraya farklı renk tonlarında lekeler ekliyorlardı. Sonra başparmağının üst boğumu büyüklüğünde bir arının mavi bir çiçeğe konduğunu ve onu eğip salladığını gördü. Ama arı taç yapraklarından ayrılıp havalandığında Mary onun böcek olmadığını gördü. Bir an sonra yaratık eline doğru gelip parmağına kondu ve iğneye benzeyen uzun gagasını son derece narin bir biçimde derisine dokundurdu ve nektar bulamayınca yine havalandı. Minicik bir arıkuşuydu, bronz tüylü kanatları görünmeyecek kadar hızlı hareket ediyordu.

Mary'nin tanık olduğu şeyi görebilseler, yeryüzündeki bütün biyologlar onu nasıl da kıskanırlardı!

Mary yoluna devam etti ve dün akşam gördüğü, hareketlerine şaştığı, ama nedenini bir türlü anlayamadığı, otlayan yaratıklardan oluşan sürüye yaklaştığını fark etti. Geyik ya da antilop büyüklüğündeydiler ve renkleri de onlarınkine benziyordu, ama Mary'nin yerinde kalakalmasına ve gözlerini ovalamasına sebep olan şey bacaklarının düzeniydi. Baklava

şeklinde dizilmişlerdi: ortada iki tane, önde bir tane ve bir tane de kuyruğun altında. Hayvanlar bu yüzden tuhaf tuhaf sallanarak hareket ediyordu. Mary birinin iskeletini inceleyip yapının nasıl işlediğini görmeye can atıyordu.

Otlayan yaratıklar ona ılımlı, meraklı gözlerle baktılar, âmâ korkmadılar. Mary yaklaşıp uzun uzun bakmak isterdi, ama hava ısınıyordu ve büyük ağaçların gölgesi cazip görünüyordu. Hem, ne de olsa bol bol zamanı vardı.

Kısa süre sonra otların arasından çıkıp tepeden gördüğü taş ırmaklarından birine bastı: Bu da şaşılacak bir şeydi.

Eskiden, bir tür lav nehri olabilirdi. Koyu bir renk hakimdi, siyaha yakın bir renk, ama yüzey daha açıktı. Sanki aşınmış ya da ezilmişti. Mary'nin dünyasındaki dikkatle yapılmış yollar kadar pürüzsüzdü ve otların arasında yürümekten kesinlikle daha rahattı.

Üzerinde durduğu taşı takip etti. Geniş bir kıvrım çizerek ağaçlara doğru gidiyordu. Ağaçlara yaklaştıkça, gövdelerin muazzam büyüklüğü karşısında hayrete düştü. Genişlikleri yaşadığı ev kadar vardı. Boyları ise... tahminde bile bulunamıyordu.

İlk gövdeye geldiğinde ellerini derin çatlaklarla bezeli kızıl-altın kabuğa koydu. Yer ayak bileklerine dek gelen ve ayağı uzunluğunda kahverengi yaprak iskeletleriyle kaplıydı. Üzerinde yürürken yumuşak ve güzel kokulu geliyorlardı. Kısa süre sonra, tatarcığa benzeyen, uçan şeylerle dolu bir bulutla sarıldı. Minik arıkuşlarından oluşan küçük bir sürü, kanat açıklığı kendi eli kadar geniş, sarı bir kelebek ve onu huzursuz edecek kadar çok sürüngen yaratık vardı. Hava uğultular, vızıltılar, sürtünme sesleriyle doluydu.

Koruluğun zemininde yürürken bir katedralin içindeymiş gibi hissediyordu: Aynı kıpırtısızlık, aynı yükseklik duygusu, aynı huşu vardı.

Buraya yürümesi sandığından daha fazla sürmüştü, öğlen yaklaşıyordu, çünkü dalların arasından süzülen ısınlar hemen hemen dikeydi. Mary otlayan yaratıkların sünün en sıcak zamanında, neden ağaçların gölgesine gelmediğini merak etti uykulu bir şekilde.

Biraz sonra anladı.

Daha fazla gidemeyecek kadar sıcakladığından, dinlenmek için dev ağaçlardan birinin köklerinin arasına uzandı ve başını sırt çantasına yaslayıp uyuklamaya başladı.

Gözleri yirmi dakika kadar kapalı kalmıştı ve tam olarak uyumuyordu. Çok yakından, yeri sarsan yankılı bir çatırtı geldi aniden.

Sonra bir tane daha. Korkuya kapılan Mary doğrulup oturdu ve kendini toparladı. Bir hareket sezdi ve sonra yaklaşık bir metre genişliğinde yuvarlak bir nesnenin yerde yuvarlandığını, durduğunu ve yana devrildiğini gördü.

Sonra biraz ötede bir tane daha düştü. Mary devasa nesnenin inmesini, en yakındaki gövdenin payandaya benzeyen köküne çarpmasını ve yuvarlanarak uzaklaşmasını izledi.

O şeylerden birinin üzerine düşebileceği aklına gelince sırt çantasını kaptı ve koşarak koruluktan çıktı. Neydi onlar? Tohum zarfı mı?

Yukarıyı dikkatle gözleyerek yine ağaçların altına gitti ve düşmüş olan nesnelerin en yakınındakine baktı. Onu çekerek doğrulttu ve yuvarlayarak ağaçların altından çıkardı. Sonra çimenlerin üzerine yatırıp daha yakından inceledi.

Kusursuz bir daire şeklindeydi ve avucu kalınlığındaydı. Ortada, ağaca bağlandığı yerde bir girinti vardı.

Ağır değildi, ama son derece sertti ve çeperi boyunca uzanan ince tüylerle kaplıydı, bu yüzden Mary elini bir yönde kolaylıkla gezdirebilirken zıt yönde aynısını yapamıyordu. Bıçağıyla yüzeyi sınadı: Çizemedi bile.

Parmakları şimdi daha kaygandı. Onları kokladı: Toz kokusunun altından hafif bir koku geliyordu. Tohum zarfına yine baktı. Merkezinde hafif bir ışıltı vardı. Mary oraya yine dokunduğunda, parmaklarının altında kolaylıkla kaydığını hissetti. Tohum zarfı bir tür yağ salgılıyordu.

Mary nesneyi yere yatırdı ve bu dünyanın nasıl bir evrim geçirmiş olması gerektiğini düşünmeye başladı.

Bu evrenler hakkındaki tahmini doğruysa ve kuantum teorisinin öngördüğü çoklu evrenler bunlarsa, bazıları kendi dünyasından çok erken zamanlarda ayrılmış olmalıydı. Bu dünyada evrimin devasa ağaçları ve baklava şekilli iskeletleri kayırdığı açıktı.

Kendi bilimsel ufkunun ne kadar dar olduğunu görmeye başlıyordu. Ne botanikten ne jeolojiden ne de biyolojiden anlıyordu -bir bebek kadar cahildi.

Sonra gökgürültüsüne benzeyen ve nereden geldiği belirsiz alçak bir ses duydu, ama sonra yollardan birinde hareket eden toz bulutunu gördü -ağaç kümesine,

Mary've doğru geliyordu. Yaklaşık bir buçuk kilometre uzaktaydı, ama pek de yavaş hareket etmiyordu. Mary aniden korkuya kapıldı.

Ağaçların arasına kaçtı. İki büyük kökün arasında dar bir açıklık buldu ve oraya sıkışıp yanındaki devasa payandanın üzerinden, yaklaşan toz bulutuna baktı.

Gördüğü şey başını döndürdü. Baştaysa, motosikletli bir çete gibi göründü gözüne. Sonra, bunun tekerlekli hayvanlardan oluşan bir sürü olduğunu sandı. Ama bu imkânsızdı. Hiçbir hayvanın tekerlekleri olamazdı. Böyle bir şey görüyor olması imkânsızdı. Ama görüyordu.

Yaklaşık bir düzineydiler. Otlayan hayvanlarla kabaca aynı büyüklükteydiler, ama daha ince ve griydiler. Boynuzlu kafaları ve fillerinki gibi kısa hortumları vardı. Otlayan hayvanlarla aynı

baklava şekline sahiptiler, ama her nasılsa, öndeki ve arkadaki tek bacaklarda birer tekerlek geliştirmişlerdi.

Ama doğada tekerlekler bulunmaz, diye ısrar etti zihni; bulunamazlar; dönen kısımdan tamamen ayrı bir dingil ve mil yatağı gerekir ki bu olamaz, imkânsızdır...

Sonra, yaratıklar elli metre uzakta durduğunda ve toz yatıştığında, Mary aniden bağlantıyı kurdu ve küçük bir sevinç nidasıyla gülmekten kendini alamadı.

Tekerlekler tohum zarflarıydı. Kusursuz bir biçimde yuvarlak, son derece sert ve hafif -daha iyi tasarlanmış olamazlardı. Yaratıklar ön ve arka bacaklarındaki birer tırnaklarını tohum zarflarının merkezine geçiriyor, arada ki iki bacakla da yeri ittirerek hareket ediyorlardı. Mary buna şaşarken biraz da endişeye kapıldı, çünkü boynuzları oldukça keskin görünüyordu ve bakışlarındaki zekâ ve merakı bu mesafeden bile sezebiliyordu.

Ve onu arıyorlardı.

İçlerinden biri Mary'nin koruluktan getirdiği tohum zarfını gördü ve yoldan ayrılıp ona doğru geldi. Oraya ulaştığı zaman zarfı hortumuyla doğrulttu ve arkadaşlarına doğru yuvarladı.

Tohum zarfının çevresine toplandılar ve o güçlü, esnek hortumlarıyla, hassas bir şekilde dokundular. Mary hoşnutsuzluk ifadesi olarak çıkardıkları yumuşak cıvıltıları, tıkırtıları ve ötüşleri yorumlarken buldu kendini. Biri bununla oynamıştı: Bu yanlıştı.

Sonra düşündü: Henüz ne olduğunu anlamasam da, buraya bir amaç için geldim. Cesur ol. Harekete geç.

Bu yüzden ayağa kalktı ve çekinerek seslendi:

"Buraya. Buradayım. Tohum zarfınıza ben baktım. Özür dilerim. Lütfen bana zarar vermeyin."

Başları hızla ona döndü. Hortumlarını uzatıp ışıl ışıl gözlerini ona dikerek baktılar. Kulakları dimdik olmuştu.

Mary köklerin arasındaki sığınağından çıkıp onlara döndü. Ellerini kaldırdı, ama böyle bir hareketin elleri olmayan yaratıklar için anlamsız olduğunu da fark etti.

Yine de elinden daha fazlası gelmiyordu. Sırt çantasını alarak otların üzerinde yürüyüp yola çıktı.

Yakından bakınca -aralarında beş adım kalmıştı- görünüşündeki pek çok ayrıntıyı seçebiliyordu, ama asıl dikkatini çeken yaratıkların bakışlarındaki canlılık ve farkındalık ve zekâlarıydı. Bir insan bir inekten ne kadar farklıysa, bu yaratıklar da otlayan hayvanlardan o kadar farklıydı.

Mary kendine dokunup, "Mary," dedi.

En yakındaki yaratık hortumunu uzattı. Mary yaklaştığında, onun göğsüne, dokunduğu yere dokundu ve Mary yaratığın gırtlağından gelen bir ses duydu: "Merri."

"Siz nesiniz?" dedi Mary ve yaratık, "Siznisinis?" diye karşılık verdi.

Mary'nin elinden yanıtlamaktan başka bir şey gelmiyordu. "Ben bir insanım," dedi.

"Benbirnsanım," dedi yaratık ve sonra daha da tuhaf bir şey oldu: Yaratıklar kahkaha attı.

Gözlerini kıstılar, hortumlarını savurdular, başlarını salladılar -gırtlaklarından çıkan eğlenti seslerini tanımamak imkânsızdı. Mary kendini tutamadı: O da güldü.

Sonra bir başka yaratık öne çıktı ve hortumuyla Mary'nin eline dokundu. Mary diğer elini de uzatarak yaratığın yumuşak, tüylü, meraklı dokunuşuna teslim etti.

"Ah," dedi, "aradığın koku tohum zarfınınki...

"Toum zarfininki," dedi yaratık.

"Dilimin seslerini çıkarabiliyorsanız, bir gün iletişim kurmayı başarabiliriz. Bu nasıl olur, Tanrı bilir. Mary," dedi yine kendine dokunarak.

Sessizlik. Onu izliyorlardı. Mary yineledi: "Mary."

En yakındaki yaratık hortumuyla kendi göğsüne dokundu ve konuştu. Üç hece miydi, yoksa iki mi? Yaratık yine konuştu ve bu sefer Mary sesleri taklit etmeye çalıştı: "*Mulefa*," dedi çekinerek.

Diğerleri onun söylediği şekliyle, "*Mulefa*," diye tekrarladılar. Hatta biraz önce konuşan yaratığa sataşır göründüler. "*Mulefa*!" dediler tekrar, güzel bir espriymiş gibi.

"Eh, gülebiliyorsanız, beni yemezsiniz herhalde," dedi Mary. O andan itibaren aralarında bir rahatlık ve dostluk duygusu oluştu ve Mary artık endişe etmez oldu.

Grup da rahatladı: Gelişigüzel gezinmiyorlardı, yapacak işleri vardı. Mary içlerinden birinin sırtında bir tür eyer ya da denk olduğunu gördü. Diğer ikisi hortumlarının hassas ve becerikli hareketleriyle tohum zarfını kaldırıp kayışlarla o yaratığın sırtına bağladılar. Yerlerinde dururken ara bacakları üzerinde denge kuruyorlardı ve hareket ederlerken ön ve arka bacaklarını çevirerek yön değiştiriyorlardı. Hareketleri zarif ve güçlüydü.

İçlerinden biri yol kenarına gitti ve boru sesine benzer bir ses çıkardı. Otlayan sürüdeki hayvanlar hep birden başlarını kaldırıp onlara doğru koşmaya başladılar. Yanlarına vardıklarında, sabırla kenarda durdular ve tekerlekli yaratıkların aralarında yavaş yavaş gezinerek kontrol etmelerine, dokunmalarına, saymalarına izin verdiler.

Mary bir tanesinin otlayan hayvanlardan birinin altına uzanıp hortumu ile onu sağdığını gördü ve sonra tekerlekli yaratık Mary'ye yaklaşıp hortumunu Mary'nin ağzına narin bir şekilde götürdü.

Mary ilk önce irkildi, ama yaratığın bakışlarında beklenti vardı, bu yüzden yaklaştı ve dudaklarını araladı. Yaratık tatlı, seyrek sütün birazını ağzına bıraktı, yutmasını izledi, sonra biraz daha verdi ve hareketi tekrarladı. Jesti o kadar akıllıca, o kadar nazikti ki, Mary bir içgüdüyle kollarını yaratığın başına doladı ve

onu öptü. Sıcak, tozlu postunun kokusunu aldı, altındaki sert kemikleri ve hortumun kaslı gücünü hissetti.

Grubun önderi alçak bir boru sesi çıkardı ve otlayan yaratıklar uzaklaştılar. *Mulefa* ayrılmaya hazırlanıyordu. Mary onu kabul ettikleri için coşku, gidecekleri içinse üzüntü hissediyordu; ama sonra şaşırdı.

Yaratıklardan biri çömeliyor, yolun üzerinde diz çöküyor, hortumuyla işaret ediyor ve diğerleri de onu çağırıyor, davet ediyordu... Kuşkuya yer yoktu: Onu taşımayı, yanlarında götürmeyi teklif ediyorlardı.

Bir başkası Mary'nin sırt çantasını aldı ve üçüncü yaratığın eyerine bağladı. Mary diz çöken yaratığın sırtına beceriksizce tırmandı ve bacaklarını nereye koyacağını merak etti -yaratığın önüne mi, arkasına mı? Hem, nereye tutunacaktı?

Ama daha o karar veremeden yaratık doğrulmuş ve grup, Mary'yi de taşıyarak, yol boyunca uzaklaşmaya başlamıştı bile.

"çünkü o Will."

8

Votka

"Garibim bu yabancı ülkede"

•Mısır'dan Çıkış•

Balthamos Baruk'un ölümünü, gerçekleştiği anda hissetti. Feryat ederek tundranın üzerindeki geceye yükseldi, kanatlarını çırparak ıstırabını bulutların içine haykırdı ve kendini toplayıp Will'in yanına dönebilmesi için biraz zaman geçmesi gerekti. Will uyanıktı, elinde bıçağı, başını kaldırmış, rutubetli ve soğuk bulanıklığa bakıyordu. Lyra'nın dünyasına dönmüşlerdi.

"Ne oldu?" dedi Will, melek titreyerek yanına yaklaşırken. "Tehlike mi var? Arkama geç..."

"Baruk öldü," diye haykırdı Balthamos, "sevgili Baruk'um öldü..."

"Ne zaman? Nerede?"

Ama Balthamos bilmiyordu; tek bildiği, yüreğinin yansının söndüğüydü. Yerinde duramıyordu: Yine yükseldi ve gökyüzünü tarayarak Baruk'u bir o bir bu bulutta aradı, seslendi, haykırdı, seslendi ve sonra vicdan azabına kapılarak aşağı indi ve Will'i saklanması ve sessiz olması konusunda uyardı, ona daima göz kulak olacağına söz verdi. Sonra acısının ağırlığı altında ezilerek yere çöktü, Baruk'un gösterdiği her iyilik ve cesaret anını aklından geçirdi, ki binlercesi vardı ve o hiçbirini unutmamıştı. Böylesine zarif bir mizacın asla yok olmaması gerektiğini haykırarak yine göklere yükseldi, dört bir yöne saldırdı,

pervasızca, çılgınca, kendinden geçmiş gibi havaya, bulutlara, yıldızlara lanet okudu.

Sonunda Will, "Balthamos buraya gel," dedi.

Emri üzerine melek çaresizce geldi. Tundranın acı soğuğunda ve kasvetinde, pelerini içinde titreyen çocuk ona şöyle dedi: "Artık sessiz olmaya çalışmalısın. Orada, bir ses duyarlarsa saldıracak şeyler olduğunu biliyorsun. Yakınımda kalırsan bıçakla seni koruyabilirim, ama sana yüksekte saldırırlarsa yardım edemem. Ve sen de ölürsen benim sonum olur. Balthamos, Lyra'ya gitmek için senin rehberliğine ihtiyacım var. Lütfen bunu unutma. Baruk güçlüydü sen de güçlü ol. Benim hatırıma, onun gibi ol."

Balthamos ilk başta konuşmadı, ama sonra, "Evet," dedi. "Evet, elbette, öyle yapmalıyım. Şimdi uyu Will. Ben nöbet tutacağım. Seni hayal kırıklığına uğratmayacağım.

Will ona güveniyordu; güvenmek zorundaydı. Hemen uykuya daldı.

Will çiyle sırılsıklam olmuş, iliklerine dek donmuş bir halde uyandığında melek yakında duruyordu.

Güneş doğuyordu ve tüm sazların, bataklık bitkilerinin uçları altın rengiydi.

Will daha kıpırdayamadan Balthamos konuştu: "Ne yapmam gerektiğine karar verdim. Gece gündüz seninle kalacağım ve Baruk'un hatırına, bunu neşeyle ve gönüllü olarak yapacağım. Yapabilirsem, önce seni Lyra'ya ve sonra ikinizi birden Lord Asriel'e götüreceğim. Binlerce sene yaşadım. Ölmezsem, binlerce sene daha yaşayacağım, ama beni iyi olmaya, nazik olmaya Baruk kadar özendiren hiç kimseyle karşılaşmadım. Defalarca başarısızlığa uğradım, ama her seferinde, onun iyiliği benim başarısızlığımı hafifletti. Artık o yok, onsuz denemek zorundayım. Belki zaman zaman başarısız olurum, ama yine de deneyeceğim."

"Baruk seninle gurur duyardı," dedi Will titreyerek.

"Şimdi ileriye uçup, nerede olduğumuza bakayım mı?"

"Evet," dedi Will, "yükseğe uç ve bana ilerideki arazinin neye benzediğini söyle. Bu bataklıkta yürümek çok uzun sürecek."

Balthamos havalandı. Will'e, kendisini rahatsız eden her şeyi söylememişti, çünkü elinden gelenin en iyisini yapmaya ve onu endişelendirmemeye çalışıyordu. Ama elinden kupayı kurtuldukları melek Metatron'u, Naip'i, Will'in yüzünü aklına kazımış olduğunu bilecek kadar tanıyordu. Yalnızca yüzünü de değil, onunla ilgili, meleklerin görebildiği her şeyi, ki bunlara Will'in farkında olmadığı şeyler, Örneğin Lyra olsa onun cini diyeceği mizacının özellikleri de dahildi. Metatron artık Will için büyük tehlikeydi ve Balthamos eninde sonunda ona söylemek zorundaydı; ama henüz değil. Bu çok zordu.

Odun toplayıp ateşin yanmasını beklemektense, yürüyerek daha çabuk ısınacağını düşünen Will sırt çantasını omuzuna taktı, her şeyin üzerine pelerinini sardı ve güneye doğru yola çıktı. Çamurlu, tekerleklerin açtığı oyuklarla kaplı, delik deşik bir patika vardı, demek ki insanlar zaman zaman bu taraflara geliyordu; ama düz ufuk her yönde o kadar uzaktaydı ki, ilerleme kaydettiğini hissedemiyordu.

Bir süre sonra, hava biraz daha aydınlandığında yanında Balthamos'un sesini duydu.

"İleride, yaklaşık yarım günlük yürüme mesafesinde geniş bir ırmak ve bir kasaba var. Kasabanın iskelesine tekneler bağlanmış. Yeterince yükseğe çıktım ve ırmağın uzun bir mesafe boyunca doğrudan kuzey-güney yönünde aktığını gördüm. Teknelerden birine binebilirsen, çok daha hızlı yolculuk edebilirsin."

"Güzel," dedi Will hevesle. "Peki, bu patika o kasabaya gidiyor mu?"

"Kilisesi, çiftlikleri ve meyve bahçeleri olan bir köyden geçip kasabaya gidiyor."

"Acaba hangi dili konuşuyorlar. Onların dilini konuşamıyorum diye beni hapsetmezler umarım."

"Cinin olarak," dedi Balthamos, "senin için tercüme ederim. Pek çok insan dili öğrendim; bu ülkede konuşulan dili kesinlikle anlıyorum."

Will yürümeye devam etti. Tekdüze ve sıkıcı bir işti, ama en azından hareket ediyordu ve yine en azından her adımı onu Lyra'ya daha da yaklaştırıyordu.

Köy perişan bir yerdi: birbirine sokulmuş ahşap kulübeler, ren geyiklerinin durduğu, çitlerle çevrili otlaklar ve Will yaklaşırken havlayan köpekler. Teneke bacalardan yükselen duman tahta kiremitlerle kaplı çatıların üzerine çökmüştü. Yer çamurluydu ve ayaklarına yapışıyordu, yakın zamanda bir sel olduğu açıktı: Duvarlar, kapıların yarısına dek çamurlanmıştı ve barakaları, verandaları ve hizmet binalarını süpürüp götürdüğü yerlerde kırık tahta kirişler ve sarkan oluklu sac plakalar görülebiliyordu.

Ama mekânın en ilginç tarafı bu değildi. Will başta dengesini yitirdiğini sandı, hatta bir iki kez sendeledi; çünkü binaların hepsi aynı yöne iki üç derece eğilmişti. Küçük kilisenin kubbesi kötü bir şekilde çatlamıştı. Deprem mi olmuştu?

Köpekler isterik bir öfkeyle havlıyordu, ama yaklaşmaya cesaret edemiyorlardı. Cin rolü oynayan Balthamos kara kulaklı, kar beyazı kürklü ve sımsıkı kıvrılmış bir kuyruğu olan iri bir köpek biçimine bürünmüştü. Öyle vahşice hırladı ki, gerçek köpekler mesafelerini korudu. Sıska ve uyuzdular, Will'in görebildiği birkaç ren geyiği de yara kabuklarıyla kaplıydı ve huzursuzdu.

Will küçük köyün ortasında durup, nereye gideceğini merak ederek çevresine göz gezdirdi. O orada dikilirken, ileride iki üç adam belirdi ve durup ona baktılar. Bunlar Lyra'nın dünyasında

gördüğü ilk insanlardı. Kalın, keçe ceketler, çamurlu çizmeler ve kürk şapkalar giymişlerdi ve hiç de dost canlısı görünmüyorlardı.

Beyaz köpek serçeye dönüştü ve Will'in omzuna kondu. Bunu gören hiç kimsenin kılı kıpırdamadı: Her adamın bir cini olduğunu gördü Will ve çoğunluğu köpek biçimindeydi. Bu dünyada işler böyle yürürdü. Balthamos fısıldadı: "Yürümeye devam et. Gözlerinin içine bakma. Başını eğ. Saygılı davranmak bunu gerektirir."

Will yürümeye devam etti. Göze çarpmamayı başarabilirdi; en büyük becerisi buydu. Onların yanma geldiğinde, adamlar ilgilerini yitirmişlerdi bile. Ama sonra yoldaki en büyük evin kapısı açıldı ve biri yüksek sesle seslendi.

Balthamos usulca konuştu: "Bu rahip. Ona nazik davranmak gerek. Dön ve eğil."

Will denileni yaptı. Rahip gri sakallı, iri yarı bir adamdı. Siyah cüppe giymişti ve karga cini omzundaydı. Huzursuz gözleri Will'in yüzünde ve bedeninde gezindi.

Onu yanına çağırdı.

Will kapıya gitti ve yine eğildi.

Rahip bir şey söyledi ve Balthamos mırıldandı: "Nereli olduğunu soruyor. Ne istersen söyle."

"İngilizce konuşuyorum," dedi Will yavaşça ve açık bir şekilde. "Başka dil bilmiyorum."

"Ah, İngiliz!" diye bağırdı rahip neşeyle, aynı dilde. "Sevgili genç adam! Köyümüze, artık dik durmayan küçük Kholodnoye'mize hoş geldin! Adın nedir, nereye gidiyorsun?"

"Adım Will ve güneye gidiyorum. Ailemi kaybettim ve onları yine bulmaya çalışıyorum."

"O zaman içeri girmeli ve bir şeyler yiyip içmelisin," eledi rahip. Kalın kolunu Will'in omuzlarına dolayıp onu kapıya doğru çekti.

Adamın karga cini Balthamos'a çok ilgi gösteriyordu.

Ama meleğin bunun için de çaresi vardı: Utangaçmış gibi yaparak fare oldu ve Will'in gömleğinin içine saklandı.

Rahip onu tütün dumanıyla dolu oturma odasına götürdü. Yan masanın üzerinde dökme demirden bir semaver sessiz sessiz buharlar saçıyordu.

"Adın neydi?" dedi rahip. "Tekrar söyle."

"Will Parry. Ama ben size nasıl hitap edeceğimi bilmiyorum. "

"Otyets Semyon," dedi rahip, Will'in kolunu okşayarak bir sandalyeye götürürken. "*Otyets Peder* demek. Ben Kutsal Kilise'nin rahiplerindenim. İlk adım Semyon ve babamın adı Boris, bu yüzden adım, Semyon Borisoviç. Senin babanın adı ne?"

"John Parry."

"*John*, *İvan*'ın dengidir. Yani sen, Will Ivanoviç'sin, ben de Peder Semyon Borisoviç. Nereden geldin Will Ivanoviç ve nereye gidiyorsun?"

"Kayboldum," dedi Will. "Ailemle birlikte güneye yolculuk ediyorduk. Babam askerdir, ama Arktik'i keşfediyordu. Sonra bir şey oldu ve kaybolduk. Bu yüzden güneye gidiyorum, çünkü bir sonraki durağımız orasıydı."

Rahip ellerini açarak, "Asker mi?" dedi. "İngiltere'den bir kaşif mi? Yüzyıllardır Kholodnoye'nin toprak yollarında bu kadar ilginç birileri yürümemişti, ama bu çalkantılı zamanlarda, kim bilir, yarın bile ortaya çıkabilir. Sen de hoş geldin Will Ivanoviç. Bu gece evimde kalmalısın. Sohbet eder, yemek yeriz. Lidya Aleksandrovna!" diye seslendi.

Yaşlıca bir kadın sessizce içeri girdi. Rahip onunla Rusça konuştu ve kadın başını sallayıp bir bardak alıp, onu semaverden sıcak çayla doldurdu. Çay bardağını, içinde gümüş bir kaşık bulunan küçük reçel tabağı ile birlikte Will'e getirdi.

"Teşekkür ederim," dedi Will.

"Reçel çayını tatlandırmak için," dedi rahip. "Lidya Aleksandrovna onu dağ mersinlerinden yaptı."

Sonuç olarak, çay hem acı hem de mide bulandırıcı olmuştu, ama Will yine de yudumlamaya devam etti. Rahip eğilip eğilip ona bakıyordu ve üşüyüp üşümediğini anlamak için ellerine dokunuyor, dizini okşuyordu. Will adamın dikkatini dağıtmak için binaların neden eğik olduğunu sordu.

"Yer sarsıntısı oldu," dedi rahip. "Hepsi Aziz Yuhana'nın Mahşer'inde anlatılıyor. Irmaklar geri geri akar... Buranın biraz ötesindeki büyük ırmak eskiden kuzeye, Arktik Okyanusu'na akardı. Yüce Baba Tanrı'nın Otorite'si yeryüzünü yarattığından beri, binlerce, binlerce senedir Orta Asya'daki dağlardan kuzeye akıyordu. Ama yer sarsıldığı ve sislerle, seller geldiği zaman her şey değişti ve sonra büyük ırmak yaklaşık bir hafta boyunca güneye aktı, sonra yine döndü ve kuzeye akmaya başladı. Dünya tepetaklak oldu. Büyük sarsıntı geldiğinde sen neredeydin?"

"Buradan çok uzaklarda," dedi Will. "Neler olduğunu bilmiyordum. Sis açıldığında ailemi kaybetmiştim ve şimdi nerede olduğumu bilmiyorum. Bana bu yerin adını söylediniz, ama neresi burası? Neredeyiz?"

"Bana alt raftaki şu büyük kitabı getir," dedi Semyon Borisoviç. "Sana göstereyim."

Rahip sandalyesini masaya yanaştırdı ve parmaklarını yaladıktan sonra büyük atlasın sayfalarını çevirdi.

"İşte," dedi kirli tırnağıyla Uralların epey doğusunda, Sibirya'nın ortasında bir yeri göstererek. Yakındaki ırmak, rahibin söylediği gibi, Tibet'teki dağların kuzey yanından ta Arktik'e kadar akıyordu. Adam Himalayalara dikkatle baktı, ama Baruk'un çizdiği haritaya benzeyen bir şey göremedi.

Semyon Borisoviç konuştu da konuştu, Will'e hayatı ile ilgili detayları, ailesini, evini sordu ve deneyimli bir yalancı olan Will hemen hepsine yanıt verdi. Hizmetçi kadın biraz pancar

çorbasıyla esmer ekmek getirdi ve rahip uzun bir dua okuduktan sonra yemeklerini yediler.

"Eh, günümüzü nasıl geçirelim Will Ivanoviç?" dedi Semyon Borisoviç. "İskambil mi oynayalım, yoksa konuşmayı mı tercih edersin?"

Semaverden bir bardak daha çay doldurdu ve Will kuşkuyla aldı onu.

"İskambil oynamayı bilmem," dedi "ve yoluma devam etmek istiyorum. Örneğin ırmağa gidersem, güneye giden bir buharlı gemiye binebilir miyim sizce?"

Rahibin ablak yüzü karardı ve bileğinin narin bir hareketiyle haç çıkardı.

"Kasabada sorun var," dedi. "Lidya Aleksandrovna'nın bir kız kardeşi var. Buraya geldi ve ırmak yukarı ayı taşıyan bir gemi olduğunu söyledi. Zırhlı ayılar. Arktik'ten gelmişler. Sen kuzeydeyken zırhlı ayı görmedin mi?"

Rahip kuşkulanmıştı. Balthamos yalnızca Will'in duyabileceği şekilde fısıldadı: "Dikkatli ol." Ve Will bunu neden söylediğini hemen anladı: Lyra'nın zırhlı ayılar hakkında anlattıkları yüzünden, Semyon Borisoviç ayılardan bahsedince yüreği küt küt atmaya başlamıştı. Duygularına hakim olmak zorundaydı.

"Svalbard'dan çok uzaktık," dedi "ve ayılar kendi işlerine dalmışlardı."

Rahip, "Evet, ben de öyle duydum," deyince Will rahatladı. "Ama şimdi anayurtlarından ayrılıyorlar ve güneye geliyorlar. Bir tekneleri var ve kasaba halkı yakıt ikmali yapmalarına izin vermiyor. Ayılardan korkuyorlar. Korkmalılar da -onlar şeytanın çocukları. Kuzeyden gelen her şey şeytani. Tıpkı cadılar gibi -şer kızları! Kilise seneler önce hepsini öldürmeliydi. Cadılar -onlara sakın bulaşma Will Ivanoviç, beni duyuyor musun? Uygun yasa geldiklerinde onların ne yaptığını biliyor musun? Seni baştan çıkarmaya çalışırlar. Sahip oldukları her tür yumuşak, sinsi,

aldatıcı şeyi, bedenlerini, yumuşak tenlerini tatlı seslerini kullanırlar ve senin tohumunu alırlar -bunun ne demek olduğunu biliyorsun- seni tüketirler ve bomboş bırakırlar! Geleceğini, doğacak çocuklarını alırlar ve sana hiçbir şey bırakmazlar. Her birinin öldürülmesi lazım."

Rahip sandalyesinin yanındaki rafın üzerine uzandı ve küçük bir şişeyle iki küçük bardak aldı.

"Şimdi sana biraz içki sunacağım Will Ivanoviç," dedi. "Gençsin, bu yüzden çok içme. Ama büyüyorsun ve bu yüzden votkanın tadı gibi şeyleri bilmen gerek. Meyveleri geçen sene Lidya Aleksandrovna topladı ve ben de içkiyi damıttım. Sonuç burada, şişenin içinde, Otyets Semyon Borisoviç ile Lidya Aleksandrovna'nın birlikte yattığı tek yerde!"

Adam bir kahkaha atıp şişenin tıpasını açtı ve iki bardağı da ağzına kadar doldurdu. Bu tür konuşmalar Will'i korkunç derecede huzursuz ediyordu. Ne yapmalıydı? Kabalık etmeden, içki içmeyi nasıl reddedebilirdi?

"Otyets Semyon," dedi, ayağa kalkarak, "bana çok iyi davrandınız ve daha uzun kalıp içkinin tadına bakmak konuşmalarınızı dinlemek isterdim, çünkü bana anlattıklarınız çok ilginçti. Ama anlamalısınız, ailem konusunda mutsuzum ve onları bulmaya can atıyorum, bu yüzden kalmayı ne kadar istesem de, sanırım yoluma devam etmeliyim. "

Rahip gür sakallarının arasından dudaklarını çıkardı ve kaşlarını çattı, ama sonra omuzlarını silkti. "Eh, gitmen gerekiyorsa git. Ama gitmeden önce votkamdan içmelisin. Şimdi benimle birlikte ayağa kalk! Bardağını al ve tek hamlede başına dik. Tıpkı böyle!”

Bardağı başına dikerek tüm içkiyi tek seferde yuttu ve sonra devasa vücudunu ayağa kaldırıp Will'in yanıbaşında durdu. Şişman, kirli parmaklarıyla uzattığı bardak çok minik görünüyordu, ama ağzına dek berrak içkiyle doluydu ve Will

içkinin baş döndürücü kokusunu, adamın cüppesinden gelen bayat ter ve yemek lekelerinin kokusunu alabiliyordu. Daha adam konuşmadan midesi bulanmıştı bile.

"İç Will Ivanoviç!" diye bağırdı rahip tehditkar bir candanlıkla.

Will bardağı kaldırdı ve alev alev, yağlı sıvıyı duraksamadan tek yudumda içti. Şimdi, kusmamak için büyük çaba göstermesi gerekiyordu.

Sıkıntıları bitmemişti henüz. Semyon Borisoviç koskoca boyuyla eğildi ve Will'i iki omzundan yakaladı.

"Oğlum," dedi ve sonra gözlerini kapayıp, bir dua yada ilahi söylemeye başladı. Adamdan güçlü bir tütün, alkol ve ter kokusu karışımı yükseliyordu ve o kadar yakında duruyordu ki, yukarı aşağı sallanan gür sakalı Will"in yüzüne sürtünüyordu. Will nefesini tuttu.

Rahibin elleri Will'in sırtına kaydı ve sonra Semyon Borisoviç ona sıkı sıkı sarıldı ve yanaklarını öptü, sağ, sol sonra yine sağ. Will, Balthamos'un minik pençelerinin omzuna battığını hissetti ve kıpırdamadan bekledi.

Başı dönüyordu, midesi bulanıyordu, ama kıpırdamadı.

Sonunda bu da bitti ve rahip geri çekilip, onu ittirdi.

"Git madem," dedi, "güneye git Will Ivanoviç. Git."

Will peleriniyle sırt çantasını toparladı ve dik yürümeye çalışarak rahibin evinden ayrıldı, köyden çıkan yola koyuldu.

Will iki saat yürüdü. Mide bulantısı yavaş yavaş dindi ve yerini ağır, zonklayan bir baş ağrısı aldı. Balthamos onu bir kez durdurdu ve serin ellerini Will'in ensesine ve alnına koyduğu zaman ağrı biraz azaldı; ama Will bir daha asla votka içmeyeceğine dair yemin etti kendi kendine.

Akşam geç saatlerde patika genişleyip sazların içinden çıktı. Will ileride kasabayı, onun ötesinde de deniz denebilecek kadar geniş bir su kütlesi gördü.

Uzakta olmasına rağmen Will sorun olduğunu görebiliyordu. Çatıların ötesinden duman bulutları çıkıyor, birkaç saniye sonra da silah patlamaları geliyordu.

"Balthamos," dedi Will, "yine cin olman gerekecek. Yanımda dur ve tehlikelere karşı dikkatli ol."

Perişan, küçük kasabanın eteklerine yürüdü. Burada binalar köydekinden daha tehlikeli bir şekilde eğilmişti ve selin duvarlarda bıraktığı çamur lekeleri Will'in boyunu geçiyordu. Kasabanın kıyısı terk edilmişti, ama ırmağa doğru ilerledikçe bağırışlar, çığlıklar ve tüfek atışlarının gümbürtüsü yükseldi.

Sonunda insanları gördü: Bazıları üst kat pencerelerinden izliyor, bazıları bina köşelerinden endişe içinde başlarını uzatmış, vinçlerin metal parmaklarıyla büyük gemilerin direklerinin çatıların üzerinden yükseldiği rıhtıma bakıyordu.

Bir patlama duvarları sarstı ve yakındaki pencereden camlar döküldü. İnsanlar önce geri çekildi ve sonra yine uzanıp baktılar. Dumanlı havada başka haykırışlar yükseldi.

Will sokağın köşesine vardı ve rıhtıma baktı. Duman ve toz biraz açıldığı zaman, paslanmaya yüz tutmuş bir geminin kıyıdan uzakta durduğunu, ırmağın akışına karşı yerini korumayı başardığını ve iskelede tüfekler ve tabancalarla silahlanmış, büyük bir silahın çevresini sarmış insanlar olduğunu gördü. Will izlerken büyük silah tekrar tekrar patladı. Bir ateş çakması ve sarsıntılı bir geri tepmenin ardından, geminin yanında sular yükseğe fışkırdı.

Will gözlerini gölgeledi. Gemide şekiller vardı, ama ne beklemesi gerektiğini bilmesine rağmen gözlerini ovuşturdu: insan değildiler. Dev metal varlıklardı ya da bir zırhlı yaratıklar. Geminin ön güvertesinde aniden parlak bir alev çiçeği gürledi ve insanlar korkuyla haykırdılar. Ateş, dumanlar ve kıvılcımlar çıkararak yüksele yüksele yaklaştı ve sonra alevler saçarak büyük silahın yanına düştü. İnsanlar bağıra çağıra dağıldılar,

bazıları alevler içinde su kıyısına koşup ırmağa daldı ve akıntıya kapılarak gözden kayboldu.

Will yakında, öğretmene benzeyen bir adam buldu ve sordu:

"İngilizce biliyor musunuz?"

"Evet, evet, biliyorum..."

"Neler oluyor?"

"Ayılar saldırıyor ve biz de onlarla savaşmaya çalışıyoruz, ama zor. Tek bir topumuz var ve..."

Gemideki ateş makinesi alev alev yanan bir zift topu daha gönderdi ve bu sefer alevler topun daha da yakınına düştü. Hemen ardından gelen üç büyük patlama, alev topunun cephaneye isabet ettiğini gösteriyordu ve topçular uzağa sıçrayarak namlunun yere düşmesine izin verdiler.

"Ah," diye hayıflandı adam, "kötü oldu, ateş edemiyorlar ..."

Geminin kumandanı geminin başını çevirdi ve kıyıya yaklaştı. Pek çok insan korku ve çaresizlik içinde haykırdı, özellikle de ön güvertede büyük bir alev topu daha oluştuğu zaman. Tüfeği olanlar bir iki mermi attılar ve sonra dönüp kaçtılar. Ama bu sefer ayılar ateş etmedi.

Biraz sonra gemi rıhtıma yan yan yanaştı. Akıntıya karşı tutunabilmek için makineler hızla çalışıyordu.

İki gemici (ayı değil insan) aşağı atlayıp dubalara halat attı. Bu insan hainleri görünce kasaba halkından büyük bir uğultu ve öfke feryadı yükseldi. Gemiciler duymazdan gelerek bir iskele sürdüler.

Sonra, onlar gemiye binmek için dönerken, Will'in yakınında bir yerden ateş edildi ve gemicilerden biri düştü. Cini -bir martı- üflenmiş mum alevi gibi yok oldu.

Ayılar saf öfkeyle tepki verdiler. Ateş makinesi hemen yeniden yakılıp kıyıya çevrildi ve yukarı doğru bir alev kütlesi fırladı, sonra yüz ayrı kola bölünerek çatıların üzerine yağdı. Ve iskelenin tepesinde, diğerlerinden daha büyük bir ayı, demirlere

bürünmüş bir kudret timsali belirdi. Ayının üzerine yağan mermiler vınladılar, tınladılar ve beyhude yere düştüler, ayının devasa zırhını çentmeyi bile başaramadılar.

Will yanındaki adama sordu: "Neden kasabaya saldırıyorlar?"

"Yakıt istiyorlar. Ama bizim ayılarla işimiz olmaz. Şimdi krallıklarını terk ediyor ve kim bilir ne amaçla, ırmak yukarı gidiyorlar. Bu yüzden onlarla savaşmalıyız. Korsanlar... Hırsızlar..."

Büyük ayı iskele tahtasından inmişti. Arkasında pek çok başkası vardı; o kadar ağırdılar ki, gemi yan yattı.

Will rıhtımdaki adamların topun başına dönmüş, namluya mermi koyduklarını gördü.

Aklına bir fikir geldi ve rıhtıma, topçularla ayılar arasındaki boşluğa koştu.

"Durun!" diye bağırdı. "Savaşmayı bırakın. Bırakın ayıyla ben konuşayım!"

Ani bir sessizlik oldu ve herkes, bu delice davranışa hayret ederek, kıpırtısızca durdu. Topçulara saldırmaya hazırlanmakta olan ayı olduğu yerde kaldı, ama vücudundaki her hat öfkeyle titriyordu. Büyük pençelerini yere gömmüştü ve kara gözleri demir miğferin altında öfkeyle parlıyordu.

"Nesin sen? Ne istiyorsun?" diye kükredi, Will ile aynı dili konuşarak.

İzleyen insanlar şaşkın şaşkın bakıştılar ve dili anlayabilenler diğerleri için çevirdi.

"Teke tek dövüşeceğiz," diye bağırdı Will "ve pes edersen, savaş duracak."

Ayı yerinden kıpırdamadı. İnsanlara gelince, Will'in ne dediğini anlar anlamaz, alaylı kahkahalarla bağırıp çağırdılar, yuh çektiler. Ama fazla sürmedi, çünkü Will kalabalığa döndü ve soğuk bakışlarla, sakin sakin, hiç kıpırdamadan kahkahaların

kesilmesini bekledi. Karatavuk biçimindeki Balthamos'un omzunda titrediğini hissedebiliyordu.

İnsanlar sustuğu zaman Will seslendi: "Ayının teslim olmasını sağlarsam, onlara yakıt satmayı kabul edeceksiniz. Sonra yollarına gidecek ve sizi rahat bırakacaklar. Kabul etmek zorundasınız. Etmezseniz, hepinizi öldürecekler."

Devasa ayının birkaç metre arkasında olduğunu biliyordu, ama dönmedi; kasabalıların kendi aralarında, ellerini kollarını sallayarak konuşmalarını, tartışmalarını izledi. Bir dakika sonra biri bağırdı: "Çocuk! Ayının kabul etmesini sağla!"

Will arkasına döndü. Sertçe yutkunup derin bir nefes aldı ve seslendi:

"Ayı! Kabul etmek zorundasın. Bana boyun eğersen, savaş durur, siz de yakıt alır ve barış içinde ırmak yukarı gidersiniz."

"İmkansız," diye kükredi ayı. "Seninle savaşmak utanç verici olur. Kabuğundan çıkmış midye kadar zayıfsın. Seninle savaşamam."

"Haklısın," dedi Will. Şimdi tüm dikkati önünde duran büyük, haşin varlığa odaklanmıştı. "Hiç adil bir dövüş değil. Sende onca zırh var, bendeyse yok. Pençeni bir kez savurup kafamı koparabilirsin. O zaman bu işi daha adil hale getirelim. Zırhından bir parçayı bana ver, dilediğin parçayı. Örneğin, miğferini. O zaman daha denk oluruz ve benimle savaşmak utanç verici olmaz."

Ayı nefret, öfke ve hor görü ifade eden bir hırlamayla kocaman pençesini kaldırdı ve miğferini yerinde tutan zincirin çengelini açtı.

Şimdi, tüm rıhtıma derin bir sessizlik çökmüştü. Kimse konuşmuyordu -kimse kıpırdamıyordu. Hiç görmedikleri türden bir şey olduğunu anlayabiliyor, ama ne olduğunu bilemiyorlardı. Artık tek duyulan, tahta kazıklara çarpan ırmağın sesi, geminin makinelerinin patırtısı ve başlarının üstündeki martıların

huzursuz feryatlarıydı. Sonra ayı büyük bir tangırtıyla miğferini Will'in ayaklarının dibine fırlattı.

Will sırt çantasını indirdi ve miğferi ucundan tutup kaldırdı. Zar zor taşıyabiliyordu. Tek bir demir plakadan yapılmıştı, kara ve çentik çentikti, tepesinde göz delikleri altında da bir zincir vardı. Will"in ön kolu kadar uzun, başparmağı kadar kalındı.

"Demek zırhın bu," dedi Will. "Eh, bana pek sağlam gelmedi. Ona güvenebilir miyim, bilmiyorum. Bir bakayım. "

Bıçağı sırt çantasından çıkarıp kenarını miğferin önüne dayadı. Tereyağı kesermiş gibi, bir köşesini kesip kopardı.

"Tıpkı tahmin ettiğim gibi," dedi ve bir parça, bir parça daha kesti; bir dakikadan az süre içinde kocaman şeyi bir demir yığınına çevirdi. Ayağa kalkıp bir avuç parça uzattı.

"Bu senin zırhındı," dedi ve parçaları bir tangırtıyla ayının ayaklarının dibine bıraktı, "bu da benim bıçağım. Madem miğferin işime yaramıyor, onsuz savaşmam gerekecek. Hazır mısın ayı? Bence güçlerimiz denk. Ne de olsa bıçağımı bir kez sallayıp kafanı koparabilirim."

Mutlak bir hareketsizlik hüküm sürüyordu. Ayının kara gözleri zift gibi parlıyordu ve Will bir ter damlasının, bel kemiğinden aşağı kaydığını hissetti.

Sonra ayının başı oynadı. Başını salladı ve geriye doğru bir adım attı.

"Çok güçlü bir silah," dedi. "Onunla savaşamam. Sen kazandın çocuk."

Will insanların bir an sonra tezahürat yapmaya, ıslık çalmaya başlayacağını biliyordu, bu yüzden daha ayı cümlesini bitirmeden insanların sesini kesmek için dönüp seslendi:

"Şimdi pazarlıkta size düşeni yapmalısınız. Yaralılarla ilgilenin ve binaları onarmaya başlayın. Sonra geminin rıhtıma bağlanmasına ve yakıt ikmaline izin verin."

Bunun tercüme edilmesinin, mesajın izleyen kasabalılar arasında aktarılmasının bir dakika alacağını biliyordu. Aynı zamanda, gecikmenin, tıpkı kumlu sığlıkların bir ırmağın akıntısını dağıtıp yavaşlattığı gibi, kasabalıların rahatlama ve öfke patlamalarını önleyeceğini de biliyordu.

Will bıçağı sırt çantasına koydu. O ve ayı bir kez daha bakıştı, ama bu seferki daha farklıydı. Birbirlerine yaklaştılar. Arkalarında ayılar ateş makinesini sökmeye başlamıştı. Diğer iki gemi manevra yaparak rıhtıma yanaştı.

Kıyıda bazı insanlar temizlik işine girişmiş, bazılarıysa, ayılara hükmetme gücü olan çocuğu merak ederek, Will'i görmek için toplanmıştı. Will'in bir kez daha göze çarpmayan bir çocuğa dönüşme zamanı gelmişti, bu yüzden her tür merakı annesinden uzaklaştıran, seneler boyunca güvenlik içinde yaşamalarını sağlayan büyüyü yaptı elbette, bu büyü değildi, yalnızca bir davranış tarzıydı. Sessizleşti, donuk donuk bakmaya ve yavaş hareket etmeye başladı. Bir dakikadan az süre içinde insanlara daha az ilginç, daha az cazip gelmeye başladı. İnsanlar bu sıkıcı çocuktan bıktı, onu unuttu ve arkalarını döndüler.

Ama ayının dikkati insansı değildi ve neler olduğunu görebiliyordu. Bunun, Will'in sahip olduğu sıra dışı güçlerden bir diğeri olduğunu anlamıştı. Yaklaştı ve geminin makineleri kadar derinden homurdanırmış gibi gelen bir sesle konuştu.

"Adın ne?" dedi.

"Will Parry. Başka miğfer yapabilir misin?"

"Evet. Ne istiyorsun?"

"Irmak yukarı gidiyorsunuz. Sizinle gelmek istiyorum. Dağlara gidiyorum ve en hızlı yol bu. Beni de alır mısınız?"

"Evet. O bıçağı görmek istiyorum."

"Ancak güvenebileceğim bir ayıya gösteririm. Güvenilir olduğunu duyduğum tek bir ayı var. Ayıların kralı, bulmak için

dağlara gittiğim kızın iyi bir arkadaşıyım. Kızın adı Lyra Gümüşdil. Ayının adı Iorek Byrnison."

"Adım Iorek Byrnison," dedi ayı.

"Öyle olduğunu biliyorum," dedi Will.

Tekne yakıt alıyordu; raylı vagonlar geminin yanına çekilmiş, yan yatırılmıştı ve ambar kapaklarından içeri gürleyerek kömür boşalıyor, üstlerinde yüksek bir siyah toz bulutu yükseliyordu. Cam süpüren ve yakıt fiyat üzerine pazarlık eden kasabalılar tarafından fark edilmeden, Will ayı-kralın peşinden iskele tahtasından geçip gemiye bindi.

9

Irmak Yukarı

... Bir bulutun öğlen vakti
kudretli güneşi sardığı zamanki gibi
bir gölge geçer zihinden...

•Emily Dickinson•

"Bıçağı göreyim," dedi Iorek Byrnison. "Ben metalden anlarım. Bir ayı için, demir ya da çelikten yapılmış hiçbir şey sır değildir. Ama seninki gibi bir bıçak görmedim ve ona yakından bakmak beni çok memnun ederdi."

Will ve ayı-kral, buharlı ırmak gemisinin ön güvertesinde, batmaya yüz tutmuş güneşin sıcak ışınlarının altındaydılar ve gemi hızla akıntı yukarı ilerliyordu. Gemi bol bol yakıt almıştı ve Will'in yiyebileceği yiyecekler vardı. O ve Iorek Byrnison birbirlerini bir kez daha tartıyordu. İlkini yapmışlardı zaten.

Will bıçağın kabzasını Iorek'e uzattı ve ayı dikkatle aldı. Başparmağı, diğer dört parmağına karşılık geliyordu ve böylece nesneleri bir insan kadar rahatlıkla kullanabiliyordu. Bıçağı bir o yana bir bu yana çevirdi, gözlerine yaklaştırdı, ışığı yansıtacak şekilde tuttu, çelik kenarını bir demir parçası üzerinde sınadı.

"Zırhımı bu kenarla kestin," dedi. "Diğeri çok tuhaf. Ne olduğunu, ne yapabileceğini, nasıl imal edildiğini anlayamıyorum. Ama anlamak istiyorum. Senin eline nasıl geçti?"

Will olanların çoğunu anlattı ona. Yalnızca, kendisinden başka kimseyi ilgilendirmeyen kısımları kendine sakladı: annesini,

öldürdüğü adamı ve babasını.

"Bunun için savaştın ve iki parmağını kaybettin, öyle mi?" dedi ayı. "Bana yarayı göster."

Will elini uzattı. Babasının merhemi sayesinde yaraları güzelce iyileşiyordu, ama hâlâ hassastılar. Ayı yaraları kokladı.

"Kanyosunu," dedi. "Ve seçemediğim bir şey daha. Onu sana kim verdi?"

"Bıçakla ne yapmam gerektiğini söyleyen bir adam. Sonra öldü. Kemik bir kutuda biraz merhemi vardı. Onunla yaramı tedavi etti. Cadılar da denemişti, ama sihirleri işe yaramadı."

"Peki, adam bıçakla ne yapman gerektiğini söyledi?" dedi Iorek Byrnison bıçağı dikkatle Will'e geri vererek.

"Lord Asriel'in tarafında, bir savaşta kullanmamı," diye yanıt verdi Will. "Ama ilk önce Lyra Gümüşdil'i kurtarmalıyım. "

"O zaman yardım edeceğiz," dedi ayı ve Will'in yüreği sevinçle doldu.

Takip eden birkaç gün boyunca, Will ayıların neden anayurtlarından uzaklarda, Orta Asya'ya bu yolculuğu yaptığım öğrendi.

Dünyaları yarıp açan felaketten bu yana Arktik'teki bütün buzlar erimeye başlamış ve sularda yepyeni, yabancı akıntılar belirmişti. Ayılar buza ve soğuk denizde yaşayan yaratıklara bağımlı olduğundan, oldukları yerde kalırlarsa yakında açlıktan öleceklerini anlamışlardı. Ve mantıklı hayvanlar olduklarından nasıl tepki vermeleri gerektiğini kararlaştırmışlardı. Bol bol kar ve buz olan bir yere göçmeleri gerekiyordu: Yarım dünya uzakta, ama aynı zamanda sarsılmaz, ebedi ve karlara gömülü bir yer olan en yüksek dağa, gökyüzüne dokunan sıradağlara gideceklerdi. Dünyadaki çalkantılar yatışana dek deniz ayılarından dağ ayılarına dönüşeceklerdi.

"Demek savaşmayacaksınız?" dedi Will.

"Eski düşmanlarımız foklar ve morslarla kayboldu. Yeni düşmanlarla karşılaşırsak, nasıl savaşacağımızı biliyoruz. "

"Herkesi ilgilendiren büyük bir savaş yaklaşıyor sanıyordum. Bu durumda kimin tarafında savaşacaksınız?"

"Ayılara fayda sağlayacak tarafta. Başka ne olabilir ki? Ama ayı olmayan birkaç kişiye saygım var. Biri, balonu uçuran adamdı. O öldü. Diğeri ise cadı Serafina Pekkala'nın. Üçüncüsü ise Lyra Gümüşdil denen çocuk. Bu yüzden, ayılara ne fayda edecekse öncelikle onu yaparım, sonra da çocuğa ve cadıya fayda edecek, ölen yoldaşım Lee Scoresby'nin intikamını alacak şeyi yaparım. İşte bu yüzden Lyra Gümüşdil'i, Coulter denen iğrenç kadından kurtarmana yardım edeceğim."

Will'e, birkaç uyruğu ile birlikte ırmak ağzına yüzüşlerini, altınla ödeme yaparak bu gemiyi mürettebatıyla birlikte kiralayışını, Arktik'teki suların boşalmasını avantaj olarak kullanarak ırmak akıntıları ile karanın içlerine doğru gidişlerini anlattı. Irmağın kaynağı onların aradıkları dağların kuzey yamaçlarında olduğundan ve Lyra da orada tutulduğundan, şimdiye dek her şey yolunda gitmişti. Böylece zaman geçti.

Wiil gündüzleri güvertede uyukluyor, güç topluyordu, çünkü benliğinin her zerresi bitkin düşmüştü. O izlerken manzara değişmeye başladı; yükselip alçalan stepler yerlerini alçak, çimenlik tepelere, sonra daha yüksek arazilere bıraktı. Gemi zaman zaman boğazlardan ya da çağlayanlardan geçiyor, buharlar saça saça güneye ilerlemeye devam ediyordu.

Will kaptan ve mürettebatla yalnızca nezaket icabı sohbet ediyor, ama Lyra'nın yabancılar karşısındaki rahatlığından yoksun olduğundan, söyleyecek çok şey bulamıyordu. Her durumda, onlar da onunla fazla ilgilenmiyordu. Bu yalnızca bir işti ve bittiği zaman arkalarına bakmadan gideceklerdi. Dahası, sahip oldukları onca altına rağmen, ayılardan pek hoşlanmıyorlardı. Will yabancıydı ve yemeğinin parasını

ödediği sürece, ne yaptığı umurlarında değildi. Ayrıca, cini tuhaf bir şeydi ve bir can cinine benziyordu: Bazen oradaydı, bazen gözden kayboluyordu. Çoğu denizci gibi batıl inançlı olan bu adamlar da Will'i rahat bırakmaya dünden razıydılar.

Balthamos da sessizliğini koruyordu. Bazen acısı dayanılmaz oluyor, gemiden ayrılıp bulutların arasına uçuyor ona Baruk'la paylaştığı deneyimleri hatırlatacak bir ışık parçası ya da bir koku, akanyıldızlar ya da basınçla oluşmuş sırtlar arıyordu. Geceleyin, Will'in kaldığı küçük kamaranın karanlığında konuştuğunda, yalnızca ne kadar mesafe kaydettiklerini, vadinin ve mağaranın ne kadar uzakta olduğunu söylüyordu. Belki Will'in onun duygularına aldırmadığını düşünüyordu, ama duygudaşlık arasa, bol bol bulacaktı. Gittikçe daha resmi ve az konuşmaya başladı, ama alaycılığa asla başvurmuyordu. En azından bu sözünü tutuyordu.

Iorek'e gelince, bıçağı incelemek onda takıntı haline gelmişti. Saatlerce ona bakıyor, kenarlarını sınıyor, esnetiyor, ışığa tutuyor, diliyle ona dokunuyor, kokluyor, hatta hava onun yüzeyinde akarken çıkan sesi dinliyordu. Will bıçak için korkmuyordu, çünkü Iorek'in çok başarılı bir zanaatkar olduğu açıktı; Iorek'in kendisi için de korkmuyordu, çünkü o kudretli pençeler hassaslıkla hareket edebiliyordu.

Sonunda Iorek, Will'e geldi ve "Bu diğer kenar. Bana söylemediğin bir şey yapıyor. Nedir bu ve nasıl yapıyor?" dedi.

"Sana burada gösteremem," dedi Will, "çünkü gemi hareket ediyor. Durduğumuz zaman gösteririm."

"Bu konuda düşünebiliyorum," dedi ayı, "ama ne düşündüğümü anlamıyorum. Gördüğüm en garip şey."

Derin, kara gözlerinde huzursuz edici, uzun ve okunmaz bir bakışla bıçağı Will'e verdi.

Irmağın rengi değişmişti, çünkü Arktik'ten yayılan ilk sel sularının kalıntılarıyla karşılaşmıştı. Will sarsıntıların dünyanın

farklı yerlerini farklı şekillerde etkilediğini gördü; önünden geçtikleri köyler, çatılarına dek su altında kalmıştı ve her şeyini kaybetmiş yüzlerce köylü kayıklarla, kanolarla eşyalarını kurtarmaya çalışıyordu. Burada toprak biraz çökmüş olmalıydı, çünkü ırmak genişledi ve akıntı yavaşladı. Kaptan geniş ve çalkantılı akıntılarda asıl rotasını izlemekte güçlük çekiyordu. Burada hava daha sıcak ve güneş gökyüzünde daha yüksekteydi. Ayılar güçlükle serinliyorlardı; bazıları geminin yanında yüzüyor, bu yabancı diyarda alışık oldukları suların tadını alıyordu.

Ama sonunda ırmak yine daraldı ve derinleşti. Kısa süre sonra ileride, büyük Orta Asya platosunun dağları yükselmeye başladı. Will bir gün ufukta beyaz bir çizgi gördü ve zaman geçtikçe onun büyümesini, ayrı zirvelere, sırtlara ve geçitlere bölünmesini izledi. O kadar yüksektiler ki, yakındaymış -yalnızca birkaç kilometre ileride- gibi görünüyorlardı ama hâlâ çok uzaktaydılar. Yalnız, dağlar muazzamdı ve yaklaştıkça kavranılması imkânsız ölçüde yüksek görünmeye başladılar.

Ayıların çoğu, Svalbard'daki adalarında bulunan kayalıklar dışında, hiç dağ görmemişti. Hâlâ çok uzaklarda olan dev surlara bakarken üzerlerine bir suskunluk çöktü.

"Orada ne avlayacağız Iorek Byrnison?" dedi biri. "dağlarda fok var mı? Nasıl yaşayacağız?"

"Kar ve buz var," diye yanıt verdi kral. "Rahat edeceğiz. Ve bol bol yabani hayvan var. Bir süre için yaşamlarımız farklı olacak. Ama hayatta kalacağız ve her şey olması gerektiği hale döndüğünde ve Arktik yine donduğunda, hayatta olup geri döneceğiz, oralara sahip çıkacağız. Orada kalsak açlıktan ölürdük. Tuhaflıklara ve yeni âdetlere hazırlıklı olun ayılarım."

Sonunda buharlı gemi daha ileriye gidemez oldu, çünkü bu noktada ırmak yatağı daralmış, sığlaşmıştı.

"Kaptan gemiyi bir vadinin dibindeki, normalde çimen ve dağ çiçekleriyle kaplı olan, ırmağın çakıl yatakları üzerinde dolana dolana gittiği yerde durdurdu. Ama vadi artık göl olmuştu ve kaptan buradan öteye geçmeye cesaret edemeyeceği konusunda ısrar etti, çünkü bu noktanın ötesinde, kuzeyden gelen muazzam sele rağmen, karinanın altında yeterince derinlik bulamazdı.

Böylece vadinin kenarına, bir kaya çıkıntısının bir tür mendirek oluşturduğu yere çektiler ve gemiden indiler.

"Şimdi neredeyiz?" dedi Will İngilizcesi sınırlı olan kaptana.

Kaptan lime lime, eski bir harita buldu ve piposu ile dürtükleyerek konuştu. "Bu vadi, olduğumuz yer. Siz inin, gidin."

"Çok teşekkür ederim," dedi Will ve yolculuk için ücret ödemesinin gerekli olup olmadığını düşündü, ama kaptan sırtını dönmüş, yüklerin indirilmesine göz kulak oluyordu.

Kısa sürede otuz kadar ayı ve zırhları dar kıyıya indirilmişti. Kaptan bir emir verdi ve gemi akıntıya karşı zahmetle dönüp akıntının ortasına doğru manevra yaptı.

Geminin düdüğü çaldı ve ses vadide uzun uzun yankılandı.

Will bir taşın üzerine oturup haritaya baktı. Doğru okuyorsa, meleğe göre Lyra'nın tutulduğu vadi doğu ve güney yönündeydi ve oraya giden en iyi yol Sungchen adındaki geçitten devam ediyordu.

"Ayılar burayı aklınızda tutun," dedi Iorek Byrnison uyruklarına. "Arktik'e geri dönme zamanı geldiğinde burada toplanacağız. Şimdi kendi yolunuza gidin, avlanın, beslenin ve yaşayın. Savaşa girmeyin. Buraya savaşmak için gelmedik. Savaş tehdidi olursa ben sizi çağıracağım."

Ayılar yalnız yaratıklardı; yalnızca savaşlarda ve acil durumlarda bir araya gelirlerdi. Kendilerini karlı bir diyarın kıyısında bulunca kendi başlarına keşif yapmak için sabırsızlanmaya başlamışlardı.

"Hadi gel Will," dedi Iorek Byrnison, "Lyra'yı bulalım."

Will sırt çantasını aldı ve yola koyuldular.

Yolculuğun ilk kısmında rahat rahat yürüdüler. Güneş sıcak sıcak parlıyordu, ama çamlar ve ormangülü fundalıkları ısının en kötü kısmının omuzlarına vurmasını engelliyordu. Hava temiz ve açıktı. Zemin kayalıktı, ama kayaların üstü yosunlarla ve çam iğneleriyle kaplıydı. Tırmandıkları yamaçlar dik değildi. Will yürüyüşten zevk aldığını fark etti. Gemide geçirdiği günler ve zorunlu dinlencesi sayesinde gücünü iyice toplamıştı. Iorek'le karşılaştığında gücü tükenmek üzereydi. O bunun farkında değildi, ama ayı farkındaydı.

İkisi yalnız kalır kalmaz Will, Iorek'e bıçağın diğer kenarının nasıl çalıştığını gösterdi. Bir başka dünyaya pencere açtı ve nemli, su şıpırtıları ile dolu bir tropikal yağmur ormanı manzarası önlerinde serildi. Ağır kokularla yüklü dumanlar seyrek dağ havasına doğru süzüldü. Iorek dikkatle izliyordu; pençesiyle pencerenin kenarına dokundu, kokladı, sonra sıcak, nemli havaya adım attı ve sessizlik içinde çevresine bakındı. Maymunların çığlıkları ve kuş ötüşleri, böceklerin cırcırları ve kurbağaların vıraklamaları, yoğunlaşan buharın daimi şıpırtısı pencerenin dışında kalan Will'e çok yüksek geldi.

Sonra Iorek geri geldi ve Will'in pencereyi kapamasını izledi. Bıçağı yeniden görmek istedi ve gümüş kenara o kadar yakından baktı ki, Will onun gözünü keseceğinden korktu. Iorek bıçağı uzun uzun inceledi. Sonra, "Haklıymışım: Bununla savaşamazdım," dışında tek kelime etmeden geri verdi.

Yola devam ettiler. Pek az konuşuyorlardı ve bu ikisinin de işine geliyordu. Iorek Byrnison bir ceylan yakaladı ve çoğunu yedi. Yumuşak etlerini, pişirmesi için Will'e bıraktı. Bir köye geldiklerinde, Iorek ormanda beklerken, Will altın paralarından birini verip bir parça pide ve biraz kurutulmuş meyve, yak derisinden çizmeler ve bir tür koyun postundan yelek aldı, çünkü geceleri hava soğuk oluyordu.

Aynı zamanda, gökkuşakları ile bezeli vadiyi sorma fırsatı buldu. Balthamos, Will'in konuştuğu adamın cini gibi karga biçimine bürünerek, ikisinin arasındaki iletişimi kolaylaştırdı ve Will açık, işe yarar bir yol tarifi edindi. Daha üç günlük yolları vardı. Eh, yaklaşıyorlardı.

Diğerleri de öyle.

Lord Asriel'in cayropterlerden ve zeplin yakıt tankerinden oluşan gücü dünyalar arasındaki açıklığa varmıştı: Svalbard göğündeki gediğe. Daha gidecek çok yolları vardı, ama araçların bakımı için şart olan molalar dışında durmadan yolculuk ettiler. Kumandan olan Afrika Kralı Ogunwe, bazalt kaleyle günde iki kere temas kuruyordu. Cayropterinde Gallivespian bir mıknatıs operatörü vardı ve onun aracılığıyla başka yerlerde gelişen olayları Lord Asriel kadar çabuk öğrenebiliyordu.

Haberler huzursuz ediciydi. Küçük casus Leydi Salmakia gölgelerin içinden, kilisenin iki güçlü organının, Yüksek Disiplin Divanı ile Kutsal Ruh Çalışmaları Cemiyeti'nin, anlaşmazlıklarını bir kenara bırakıp bilgilerini birleştirmeye karar vermelerini izlemişti. Cemiyet'in alemetristi Fra Pavel'den daha hızlı ve becerikliydi ve sayesinde, Disiplin Divanı Lyra'nın nerede olduğunu kesin olarak biliyordu. Dahası, Lord Asriel'in onu kurtarmak için bir güç gönderdiğini de öğrenmişlerdi.

Mahkeme zaman harcamamış, bir zeplin filosuna el koymuştu. Aynı gün, bir İsviçre Muhafızları taburu, Cenevre konsulünün üzerindeki dingin havada bekleyen zeplinlere binmeye başlamıştı.

Yani iki taraf da diğerinin dağlara doğru ilerlediğini biliyordu. Oraya ilk varanın avantajlı durumda olacağını da biliyorlardı, ama bu konuda yapacak pek bir şey yoktu: Lord Asriel'in cayropterleri Disiplin Divanı'nın zeplinlerinden daha hızlıydı, ama daha uzun bir mesafe uçmaları gerekiyordu ve kendi zeplin tankerlerinin hızıyla sınırlanmışlardı.

Düşünecek bir konu daha vardı: Lyra'yı her kim ele geçirirse, diğer güçle savaşmadan kaçması imkânsızdı. Bu, Disiplin Divanı için daha kolay olurdu, çünkü Lyra'yı güvenlik içinde uzaklaştırmak konusunda endişelenmeleri gerekmiyordu. Onlar oraya onu öldürmeye gidiyorlardı.

Disiplin Divanı Başkanı'nı taşıyan zeplinde onun haberinin olmadığı başka yolcular da vardı. Şövalye Tialys mıknatıslı yankı cihazı aracılığıyla, Leydi Salmakia ile birlikte gizlice zepline binmelerini emreden bir mesaj almıştı. Zeplin vadiye geldiğinde, o ve leydi önden gidecek,

Lyra'nın tutulduğu mağaraya ulaşacak ve Kral Ogunwe'nin güçleri oraya varana dek onu mümkün olabildiğince koruyacaklardı. Lyra'nın güvenliği diğer tüm konulardan üstün tutulacaktı.

Casuslar için zepline binmek tehlikeli olmuştu ve bunun tek sebebi taşımak zorunda oldukları araçlar değildi. Mıknatıslı yankı cihazına ek olarak, en önemli yükleri iki böcek larvası ve yiyecekleriydi. Yetişkin böcekler kozadan çıktığında yusufçuğa benzeyeceklerdi, ama Will ve Lyra'nın dünyalarındaki insanların gördüğü yusufçuklara değil. Her şeyden önce, onlar çok daha büyüktüler. Gallivespianlar bu yaratıkları dikkatle üretiyorlardı ve her klanın böceği diğerlerinden daha farklı olurdu. Şövalye Tialys'in klanı güçlü, kırmızı sarı çizgili, kuvvetli ve korkunç bir iştaha sahip yusufçuklar üretirdi. Buna karşın Leydi Salmakia'nın klanının beslediği yusufçuklar ince ve hızlı uçuculardı. Parlak mavi bedenleri olan, karanlıkta parlayan yaratıklardı.

Her casus bu larvalarla donanmış gezer, besinlerindeki yağ ve bal oranını dikkatle ayarlayarak onları uyku halinde tutar ya da hızla yetişmelerini sağlardı. Tialys ve Salmakia'nın, rüzgarlara bağlı olarak, bu larvaları kozadan çıkarmak için otuz altı saatleri

vardı, çünkü uçuşları yaklaşık bu kadar sürecek ve zeplinler inmeden önce böceklerine ihtiyaçları olacaktı.

Şövalye ve meslektaşı bir bölmenin arkasında unutulmuş bir yer buldular ve gemi yüklenir, yakıt ikmali yapılırken mümkün olduğunca güvenli bir biçimde saklandılar. Sonra, mürettebat halatları çözer ve sekiz zeplin gece göğüne yükselirken, makineler gürlemeye ve hafif yapıyı bir uçtan diğerine sarsmaya başladı.

Türleri böyle bir benzetmeyi ölümcül bir hakaret savardı, ama en az fareler kadar iyi saklanabiliyorlardı. Gallivespianlar saklandıkları yerden çok şeye kulak misafiri oldular ve Kral Ogunwe'nin cayropterinde yolculuk eden Lord Roke ile saatte bir temas kurdular.

Ama zeplinde öğrenemeyecekleri bir şey vardı, çünkü Başkan bundan hiç bahsetmiyordu. Bu, Disiplin Divanı görevinde başarısız olursa işleyeceği günah için şimdiden affedilmiş olan suikastçı Peder Gomez meselesiydi. Peder Gomez başka bir yerdeydi ve kimse onu izlemiyordu.

10

Çarklar

> Denizin içinden avuç kadar küçük bir bulut çıkıyor.
>
> •I Krallar•

"Evet," dedi kızıl saçlı kız, terk edilmiş Gazino'nun bahçesinde. "Onu gördük, hem ben hem Paolo. Günler önce buradan geçti."

Peder Gomez, "Peki, nasıl göründüğünü hatırlıyor musunuz?" dedi.

"Sıcaklamıştı," dedi küçük oğlan çocuğu. "Yüzü çok terliydi."

"Kaç yaşında görünüyordu?"

"Yaklaşık..." dedi kız düşünerek, "Sanırım kırk, elli. Yakından görmedik. Belki otuz. Ama Paolo'nun dediği gibi, sıcaklamıştı. Çok büyük bir çantası vardı, seninkinden çok büyük, bu kadar büyük..."

Paolo gözlerini devirip rahibe bakarak kıza bir şeyler fısıldadı. Güneş yüzüne vuruyordu.

"Evet, biliyorum," dedi kız sabırsızca ve sonra Peder Gomez'e hitap etti. "Heyulalar... Heyulalardan hiç korkmuyordu. Şehirden yürüyerek geçti ve hiç korkmadı. Daha önce bunu yapan yetişkin görmemiştim. Hatta, onlardan haberi bile yok gibiydi. Tıpkı senin gibi," diye ekledi rahibe meydan okurcasına bakarak.

"Bilmediğim çok şey var," dedi Peder Gomez ılımlı bir tavırla.

Küçük oğlan kızın kolunu çekiştirerek bir şeyler daha fısıldadı.

"Paolo diyor ki," dedi kız rahibe, "senin bıçağı geri alacağını düşünüyormuş."

Peder Gomez tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Disiplin Divanı'ndaki soruşturmada, Fra Pavel'in verdiği ifadeyi hatırlıyordu: Kastettiği bıçak bu olmalıydı.

"Elimden geliyorsa," dedi, "alacağım. Bıçağı buradan aldı, değil mi?"

"Torre degli Angeli'den," dedi kız, kızıl-kahverengi çatıların üzerinden kare şeklindeki taş kuleye işaret ederek. Kule öğlen güneşi altında ışıldıyordu. "Ve onu çalan oğlan, ağabeyimiz Tullio'yu öldürdü. Onu Heyulalar aldı. O oğlanı öldürmek istiyorsan, sorun değil. Bir de kız vardı -o da yalancıydı, oğlan kadar kötüydü."

"Bir de kız mı vardı?" dedi rahip aşırı ilgili görünmemeye çalışarak.

"Yalancı pislik," dedi kızıl saçlı çocuk tükürürcesine. "Neredeyse ikisini birden öldürüyorduk, ama sonra kadınlar geldi, uçan kadınlar..."

"Cadılar," dedi Paolo.

"Cadılar geldi ve onlarla savaşamadık. Kızı ve oğlan, alıp götürdüler. Nereye gittiklerini bilmiyoruz. Ama kadın, o sonradan geldi. Onda bir tür bıçak olabileceğini düşündük, Heyulaları uzak tutacak bir bıçak. Belki sende de vardır," diye ekledi çenesini kaldırıp cesaretle rahibe bakarak.

"Benim bıçağım yok," dedi Peder Gomez. "Ama kutsal bir işim var. Belki de beni o -Heyulalara- karşı koruyan budur."

"Evet," dedi kız, "belki. Her neyse, kızı istiyorsan, güneye, dağlara doğru gitti. Nereye bilmiyoruz. Ama kime sorarsan sor, oradan geçmişse söylerler, çünkü Ci'gazze'de onun gibisini görmedik, ne önceden ne de şimdi. Onu bulmak kolay olmalı."

"Sağ ol Angelica," dedi rahip. "Tanrı sizi kutsasın, çocuklarım. "

Çantasını omuzlayıp bahçeden çıktı ve tatmin olmuş bir halde sıcak, sessiz sokaklarda yola koyuldu.

Tekerlekli yaratıklarla geçirdiği üç günden sonra Mary Malone onlar, onlar da Mary Malone hakkında epey bilgi edinmişti.

O ilk sabah, onu yaklaşık bir saat boyunca bazalt yolda taşıyarak ırmak kıyısındaki bir yerleşim yerine götürdüler. Yolculuk rahatsızdı; Mary'nin tutunabileceği bir yer yoktu ve yaratığın sırtı sertti. Onu korkutan bir hızla gidiyorlardı, ama tekerleklerinin sert yolda çıkardığı gümbürtü ve ayaklarının vuruşları Mary'yi o kadar heyecanlandırmıştı ki, rahatsızlığı aklına bile gelmemişti.

Ve yolculuk esnasında yaratıkların fizyolojisini daha yakından incelemişti. Tıpkı otlayan hayvanlar gibi, onların iskeletleri de baklava biçimindeydi ve her köşede birer bacakları vardı. Uzak geçmişte bu yaratıkların ataları olan bazı varlıklar bu yapıyı geliştirmiş ve yapı işlerine yaramış olmalıydı. Tıpkı, nesiller önce Mary'nin dünyasındaki sürüngenlerin merkezi bir bel kemiği geliştirdiği gibi.

Bazalt yol yavaş yavaş alçaldı ve bir süre sonra eğim arttı, bu yüzden yaratıklar yokuş aşağı kendilerini bırakarak serbestçe yol almaya başladılar. Yan bacaklarını yukarı çekmiş, yan yatarak yön değiştiriyorlardı. Hızları Mary'yi dehşete düşürüyordu, ama sırtına bindiği yaratığın ona en ufak tehlike hissi vermediğini itiraf etmek zorundaydı. Tutunacak bir yeri olsa, yolculuktan keyif bile alabilirdi.

Bir buçuk kilometre uzunluğundaki yokuşun sonunda büyük ağaçlardan bir küme vardı ve yakında, düz çimenlik arazide bir ırmak dolanıyordu. Mary biraz uzakta, daha geniş bir su kitlesine benzeyen bir parıltı gördü, ama o tarafa uzun uzun bakamadı, çünkü yaratıklar ırmak kıyısındaki yerleşim birimine yönelmişlerdi ve Mary meraktan ölüyordu.

Yirmi, otuz kulübe vardı ve kaba bir halka halinde dizilmişlerdi. Tahta kirişlerden yapılmışlar ve üstleri dallarla örülüp, kil sıvayla kaplanmıştı. Diğer tekerlekli yaratıklar iş

basındaydılar: Bazıları çatıları onarıyor, bazıları ırmaktan ağ çekiyor, bazılarıysa ateş için çalı çırpı topluyordu.

Demek dilleri vardı, ateş yakıyorlardı ve bir topluluk halinde yaşıyorlardı. Tam o sırada, Mary zihninde bir düzeltme yaptı ve yaratıklar sözcüğü halk sözcüğüne dönüştü. Bu varlıklar insan değil, ama bir halklar, dedi kendi kendine; yani onlar değil, biz olarak düşünmeliyim.

Şimdi oldukça yaklaşmışlardı. Gelenleri gören bazı köylüler başlarını kaldırdı ve diğerlerine, bakmaları için seslendiler. Yoldaki grup yavaşlayarak durdu ve Mary zorlukla yere indi. Daha sonra her yerinin tutulacağını biliyordu.

"Sağ ol," dedi şeye... neye? Bineğine mi? Bisikletine mi? İki fikir de, yanında duran parlak gözlü sevimlilik timsali için saçmalık ölçüsünde yanlıştı. Mary, arkadaş sözcüğünde karar kıldı.

Arkadaşı hortumunu kaldırdı ve Mary'nin sözlerini taklit etti:

"Sool," dedi ve neşeyle güldüler.

Mary sırt çantasını diğer yaratıktan aldı (sool! sool!) ve onlarla birlikte bazalttan inip köyün sert toprak zeminine ayakbastı. Sonra, onlardan başka hiçbir şey düşünemez oldu.

Takip eden birkaç gün içinde o kadar çok şey öğrendi ki, okulda şaşkına dönmüş bir çocuk gibi hissetmeye başladı. Dahası, tekerlekli halk da Mary karşısında hayrete düşmüş gibiydi. Her şeyden önce, elleri karşısında. Ellerine doyamıyorlardı: Narin hortumları ile eklemlerini yokluyor, başparmaklarını, parmak boğumlarını, tırnaklarını araştırıyor, onları nazikçe büküyorlardı ve Mary sırt çantasını kaldırırken, ağzına yemek götürürken, kaşınırken, saçlarını tararken, yıkanırken şaşkın şaşkın onu izliyorlardı.

Karşılık olaraksa, Mary'nin onların hortumlarını incelemesine izin veriyorlardı. Hortumlar son derece esnek ve yaklaşık olarak kolu uzunluğundaydı. Kafayla birleştiği yerde daha kalındı ve kafatasını ezecek kadar güçlü olduklarını tahmin ediyordu.

Hortumların ucundaki parmağa benzeyen iki çıkıntı muazzam güç uygulama ve büyük hassasiyetle iş görme yeteneğine sahipti. Yaratıklar derilerinin durumunu içten değiştirebiliyorsa benziyordu, parmak uçlarına denk gelen yerler yumuşak kadife gibi de olabiliyordu, tahta kadar sert de. Sonuç olarak, onları hem otlayan hayvanları sağmak gibi hassas işler için, hem de dalları koparıp şekillendirmek gibi kaba işler için kullanabiliyorlardı.

Mary, hortumlarının iletişimde de rol oynadığını anladı yavaş yavaş. Hortumun bir hareketi, bir sesin anlamını değiştirebiliyordu. Böylece 'çu' sesi, hortum soldan sağa sallandığında su; hortumun ucu yukarı kıvrıldığında 'yağmur', aşağı kıvrıldığında 'hüzün'; sola doğru bir fiske atıldığında 'taze çimen filizleri' anlamına geliyordu. Mary bunu anlar anlamaz, kollarını aynı şekilde hareket ettirmeye çalışarak onları taklit etti ve yaratıklar Mary'nin kendileriyle konuşmaya çalıştığım fark ettiğinde sevinçleri büyük oldu.

Konuşmaya başladıklarında (daha çok onların dilinde konuşuyorlardı, ama Mary de onlara birkaç kelime öğretmeyi başarmıştı: 'sool,' 'ot', 'aaç', 'gök' ve 'ımak' diye biliyorlardı ve güçlükle de olsa adını telaffuz edebiliyorlardı) çok daha hızlı ilerleme kaydettiler. Bir halk olarak kendilerini *mulefa* sözcüğüyle tanımlıyorlardı, ama bireysel olarak isimleri *zalif* idi. Mary erkek *zalifler* ile dişi *zalifler* arasında bir ses farkı olduğunu düşünüyordu, ama kolaylıkla seçemeyeceği kadar ince bir farktı bu. Bir sözlük oluşturmak için her şeyi yazmaya başladı.

Ama kendini işine tamamen vermeden önce yıpranmış karton kapaklı kitabıyla civanperçemi saplarını çıkarıp I Ching'e sordu: Burada kalıp bu işi mi yapmalıyım, yoksa başka bir yere gidip aramaya devam mı etmeliyim?

Yanıt şöyleydi: *Kıpırtısız kal ki huzursuzluk dağılsın; sonra, çalkantının ötesinde, büyük kanunlar algılanabilir.*

Şöyle devam ediyordu: *Bir dağ nasıl kendi içinde kıpırtısız kalırsa, bilge bir adam da iradesinin mevcut durumun ötesine sapmasına izin vermez.*

Mesaj daha açık olamazdı. Mary çubukları kaldırdı, kitabı kapadı ve ancak ondan sonra, yaratıkların çevreni almış, kendisini izlemekte olduğunu fark etti.

Biri sordu: *Soru? İzin? Merak.*

Mary yanıt verdi: *Lütfen. Bak.*

Hortumlarını büyük hassaslıkla hareket ettirerek, Mary'nin sayarken yaptığı gibi, çubukları ayırdılar, kitabın sayfalarını çevirdiler. Onları hayrete düşüren şey, ellerinin iki tane olmasıydı: hem kitabı tutup hem de sayfalarını çevirebilmesi. Mary'nin parmaklarını kenetlemesini, çocukların oynadığı 'Bu kilise, bu da kule' oyununu oynamasını, başparmağıyla işaret parmağını tekrar tekrar birleştirmesini izlemeye bayılıyorlardı. Bu, Ama'nın yaptığı hareketin aynısıydı, Lyra'nın dünyasında da kullanılıyordu ve kötü ruhları uzaklaştırma amaçlıydı.

Civanperçemi saplarını ve kitabı inceledikten sonra onları dikkatle kumaşa sarıp kitapla birlikte Mary'nin sırt çantasına kaldırdılar. Eski Çin'den aldığı mesaj Mary'yi mutlu etmiş, ona güven vermişti, çünkü o anda en çok yapmak istediği şeyin, yapması gereken şey olduğu anlamına geliyordu.

Böylece, *mulefa* hakkında daha çok bilgi edinmeye koyuldu sevinçli bir yürekle iki cins olduklarını, tekeşli çiftler halinde yaşadıklarını öğrendi. Yavruları uzun bir çocukluk dönemi geçiriyordu: en az on sene. Açıklamalarından anlayabildiği kadarıyla, çok yavaş büyüyorlardı. Bu köyde beş yavru vardı bir tanesi yetişkin olmak üzereydi ve diğerlerinin yaşları farklı farklıydı. Yetişkinlerden daha küçük oldukları için, tohum zarfından tekerleklere binemiyorlardı. Yavruların, otlayan hayvanlar gibi, dört ayaklarını yere basarak hareket etmeleri gerekiyordu, ama onca enerjiye ve maceraperestliğe rağmen

(Mary'ye doğru sıçrıyor ve sonra utanıp kaçıyorlardı, ağaç gövdelerine tırmanıyorlardı sığ sularda çırpınıyorlardı, vesaire) sanki kusurlu yaratılmışlar gibi, sarsak sarsak hareket ediyorlardı. Onlarla karşılaştırıldığında, yetişkinlerin hızı, gücü ve zarafeti şaşırtıcıydı. Mary, büyümekte olan bir yavrunun tekerleklere binebileceği günü nasıl bir özlemle beklediğini görebiliyordu. Bir gün, en büyük yavrunun tohum zarflarının saklandığı ambara usulca gitmesini ve ön pençesini ortadaki deliğe takmaya çalışmasını izledi. Ama yavru ayağa kalkmaya çalıştığında hemen devrildi ve tekerleğin altında kaldı. Ses bir yetişkinin dikkatini çekti. Yavru endişeyle ciyaklayarak kendini kurtarmaya çalıştı ve Mary kızgın ebeveynle ve suçlu yavrunun oluşturduğu manzara karşısında gülmekten kendini alamadı. Yavru son anda kendini kurtardı ve koşarak kaçtı.

Tohum zarfından tekerleklerin son derece önemli olduğu açıktı. Kısa süre sonra Mary onların ne kadar değerli olduklarını anlamaya başladı.

Her şeyden önce *mulefa* halkı zamanının büyük kısmını tekerleklerinin bakımı için harcıyordu. Tırnaklarını beceriyle kaldırıp çevirerek delikten çıkarıyorlar, sonra hortumlarını kullanarak tekerleğin her yerini inceliyorlar, jantı temizliyor, çatlak arıyorlardı. Tırnakları son derece güçlüydü: Bacakla dik açı oluşturan bir boynuz yada, kemik çıkıntısıydı. Hafifçe kıvrık olduğu için, deliğin içindeyken ağırlığı ortadaki en yüksek kısım taşıyordu, Mary bir gün, bir dişi *zalifin* ön tekerleğindeki deliği incelemesini, tekerleğin orasına, burasına dokunmasını, kokuyu sınarcasına hortumunu havaya kaldırıp indirmesini izledi.

Mary gördüğü ilk tohum zarfını incelediği zaman parmaklarına bulaşan yağı hatırladı. *Zalifin* izniyle tırnağına baktı ve yüzeyinin kendi dünyasında hissettiği her şeyden daha pürüzsüz ve kaygan olduğunu gördü. Parmakları yüzeyde durmuyordu bile. Tırnağın tamamı, hafifçe kokan yağa doymuş

gibiydi. Tekerleklerindeki yağdan örnek alan, tekerlekleri sınayan, kontrol eden başka köylüler de gördükten sonra, hangisinin önce geldiğini merak etti: tekerlek mi, yoksa tırnak mı? Binici mi, yoksa ağaç mı?

Elbette, üçüncü bir unsur daha vardı: jeoloji. Yaratıklar tekerlekleri onlara doğal yollar sağlayan bir dünyada kullanabilirlerdi. Bu lav akıntılarının mineral bileşiğinde, onların engin savanada kurdele gibi çizgiler halinde uzanmalarını, aşınmaya ve çatlamaya karşı bu kadar dayanıklı olmalarını sağlayan bir özellik olmalıydı. Mary her şeyin nasıl birbiriyle bağlantılı olduğunu ve *mulefa* tarafından idare edildiğini görmeye başladı. Her otlayan hayvan sürüsünün, her tekerlek ağacı kümesinin, her tatlı çimen tutamının yerini biliyorlardı. Sürülerin içindeki her hayvanı, ayrı ayrı her ağacı biliyorlar, onların refahını ve kaderini tartışıyorlardı. Bir seferinde, *mulefa*nın otlayan hayvanlardan bir sürüyü toparladığını, bazı hayvanları seçtiğini ve diğerlerinden uzağa götürüp kuvvetli hortumlarının bir hareketiyle boyunlarını kırarak öldürdüğünü gördü. Hiçbir şeyi boşa harcamamışlardı.

Mulefa ustura kadar keskin taş parçalarını hortumlarında tutarak birkaç dakika içinde hayvanların derisini yüzdü içlerini temizledi ve sonra beceriyle kesmeye, sakatatları, yumuşak etleri ve sert eklemleri ayırmaya, yağları ayıklamaya, boynuzları ve toynakları kesip kenara koymaya başladı. O kadar verimli çalışıyorlardı ki, Mary iyi yapılan bir işi izlemenin keyfiyle izledi onları.

Kısa süre sonra et şeritleri kuruması için güneşe asılmış, kalan etler tuza basılıp yapraklara sarılmıştı. Derilerdeki yağ kazınmış ve daha sonra kullanılmak üzere bir kenara konmuştu. Sonra deriler, tabaklanmak üzere, meşe kabuğu dolu su çukurlarına basıldı. Yavruların en büyüğü bir dizi boynuzla oynuyor, otlayan hayvanlardan biriymiş gibi davranarak diğer yavruları

güldürüyordu. O akşam yemekte taze et vardı ve Mary kendine güzel bir ziyafet çekti.

Benzer şekilde, *mulefa* en iyi balıkların nerede bulunduğunu, ağların ne zaman, nereye serilmesi gerektiğini de biliyordu. Yapacak iş arayan Mary ağ örenlere gitti ve yardım etmeyi önerdi. Tek başına değil, ikişer ikişer çalıştıklarını, hortumlarını birlikte kullanarak düğüm attıklarını görünce, ellerine bu kadar şaşmalarının sebebini anladı. Elbette, tek başına düğüm atabildiği içindi. Başta, bunun ona avantaj sağladığını hissetti - onun kimseye ihtiyacı yoktu. Ama sonra bu durumun onu diğerlerinden nasıl uzaklaştırdığını fark etti. Belki bütün insanlar böyleydi. O zamandan sonra, lifleri bağlamak için tek elini kullandı ve görevi onun arkadaşı olmuş bir dişi *zalifle* paylaştı, parmaklar ve hortum birlikte hareket ettiler.

Ama tekerlekli halk, idare ettiği onca canlı arasında, en çok tohum zarfı ağaçlarına özen gösteriyordu.

Bölgede bu grubun baktığı yarım düzine koruluk bulunuyordu. Uzakta başkaları da vardı, ama onlar diğer grupların sorumluluğu altındaydı. Her gün bir grup gidip kudretli ağaçların durumunu kontrol ediyor, düşmüş tohum-zarflarını topluyordu. *Mulefa*nın ne kazandığı açıktı, ama ağaçlar bu değiş tokuştan ne elde ediyordu acaba? Mary bir gün bunu da gördü. Grupla birlikte gezinti yaparken yüksek bir çat sesi duyuldu. Herkes durdu ve tekerleği yarılan kişiyi çevreledi. Her grup, yanında bir iki yedek tekerlek taşıyordu, bu yüzden tekerleği kırılan *zalif* yeni bir tane aldı; kırılan tekerlek dikkatle bir beze sarıldı ve yerleşim yerine geri götürüldü.

Zarfı açtılar ve bütün tohumları çıkardılar -Mary'nin küçük parmağının tırnağı büyüklüğünde, yassı, açık renk, ovallerdi- ve her birini dikkatle incelediler. Tohum zarflarının kırılması için sert yollarda devamlı dövülmesi gerektiğini, aynı zamanda tohumların zor çimlendiğini açıkladılar. *Mulefa*nın özeni olmasa

ağaçların hepsi ölürdü. Her tür bir diğerine bağımlıydı ve dahası, bunu mümkün kılan yağdı. Anlaması zordu, ama yağın düşüncelerinin ve hislerinin merkezi olduğunu söylüyor gibiydiler; gençler büyüklerinin bilgeliğine sahip değildi, çünkü tekerlekleri kullanamıyor ve dolayısıyla tırnakları aracılığıyla yağ çekemiyorlardı.

İşte o zaman, Mary *mulefa* ile hayatının son birkaç senesini meşgul eden soru arasındaki bağlantıyı gördü.

Ama onu daha fazla inceleme fırsatı bulamadan (*mulefa*yla sohbet uzun ve karmaşık oluyordu, çünkü hayatta hiçbir şeyi unutmuyormuş gibi, savlarını düzinelerce örnekle açıklamaya, süslemeye ve nitelendirmeye bayılıyor ve öğrendikleri her şeye atıfta bulunabiliyordu) köy saldırıya uğradı.

Ne olduklarını bilmese de, saldırganları ilk gören Mary oldu.

Bir akşam ortasıydı, Mary bir kulübenin çatısının onarılmasına yardım ediyordu. *Mulefa* yalnızca tek katlı evler yapıyordu, çünkü iyi tırmanıcılar değillerdi, ama Mary yerden yukarı tırmanmaktan hoşlanıyordu. Tekniğini öğrendikten sonra, *mulefa*dan çok daha hızlı bir biçimde saz serebiliyor, iki elini kullanarak onu yerine bağlayabiliyordu.

Bir evin kirişlerine yaslanmış, ona fırlatılan sazları yakalıvor, su kitlesinden esen ve kızgın güneşi hafifleten serin yelin keyfini çıkarıyordu ki, gözüne bir beyaz çakması ilişti.

Deniz olduğunu sandığı o uzak ışıltıdan geliyordu, gözlerini gölgeledi ve bir, iki -daha fazla- yüksek beyaz yelkenliden oluşan bir filonun sıcak pusundan çıktığını gördü. Uzaktaydılar, ama sessiz bir zarafetle ırmak ağzına doğru geliyorlardı.

Mary! diye seslendi aşağıdaki *zalif*. *Ne görüyorsun?*

Mary yelkenli ya da tekne için kullandıkları sözcüğü bilmiyordu, bu yüzden, *yüksek, beyaz, çok dedi.*

Zalif hemen alarm verdi ve bunu duyan herkes işini bırakıp, yavrulara seslenerek köyün ortasına toplandı.

Bir dakika içinde, bütün *mulefa* kaçmaya hazır olmuştu.

Mary'nin arkadaşı Atal seslendi: *Mary! Mary! Gel! Tualapi! Tualapi!*

Her şey o kadar çabuk olmuştu ki, Mary yerinden bile kıpırdamamıştı. O sırada beyaz yelkenler ırmağa girmiş, akıntı yukarı rahatlıkla yüzüyordu. Mary denizcilerin disiplini karşısında etkilenmişti: Çok hızlı tiramola yapıyorlardı ve yelkenler bir sığırcık sürüsü gibi hep birlikte hareket ediyor, aynı anda yön değiştiriyordu. Öylesine güzellerdi ki! O kar beyazı, ince yelkenler eğiliyor, alçalıyor ve rüzgarla doluyordu...

En az kırk taneydiler ve ırmak yukarı Mary'nin sandığından daha hızlı hareket ediyorlardı. Mary gemilerde mürettebat olmadığını gördü ve sonra onların gemi olmadığını fark etti: Bunlar devasa kuşlardı ve yelkenleri de kanatlarıydı, bir ön ve bir arka kanatları vardı. Onları kendi kaslarının gücüyle dik tutuyor, geriyor ve rüzgara göre hareket ettiriyorlardı.

Durup onları inceleyecek zaman yoktu, çünkü kıyıya çoktan ulaşmışlar, sudan çıkıyorlardı. Boyunları kuğularınkine benziyordu ve gagaları Mary'nin ön kolu kadar uzundu, kanatlarıysa Mary'nin boyunun iki katıydı ve -kaçarken omzunun üzerinden arkaya korkuyla bakarken gördüğü gibi- bacakları güçlüydü: Suda bu kadar hızlı hareket edebilmelerine şaşmamak gerekirdi.

Adını seslenerek köyden çıkan ve yola tırmanan *mulefa*nın peşinden hızla koştu. Onlara tam zamanında ulaştı: Arkadaşı Atal onu bekliyordu ve Mary onun sırtına çıkar çıkmaz, ayaklarıyla yeri döverek diğerlerinin peşinden yokuş yukarı fırladı.

Karada hızlı hareket edemeyen kuşlar onları kovalamaktan vazgeçti ve köye döndü.

Ambarları yıkıp açtılar, hırlayarak, homurdanarak, kocaman zalim gagalarını sallayarak kurutulmuş etleri, tahılları ve

meyveleri yuttular. Yenilebilir her şey bir dakikadan az süre içinde tükenmişti.

Tualapiler daha sonra tekerlek deposunu buldu ve büyük tohum zarflarını kırıp açmaya çalıştılar, ama bu onların gücünü aşıyordu. Mary alçak tepenin zirvesinden, tohumların art arda yere fırlatılmasını, tekmelenmesini, kuvvetli bacaklardaki pençelerle tırmalanmasını izlerken arkadaşlarının korkuyla gerildiğini hissetti, ama elbette tohumların hiçbiri zarar görmedi. *Mulefa*yı endişelendiren, pek çok tohum zarfının ittirile ittirile suya sürüklenmesiydi. Irmağa düşen zarflar denize doğru süzüldüler ağır ağır.

Kar beyazı kuşlar gördükleri her şeyi, ayaklarıyla zalimce tırmalayarak ve gagalarıyla vurarak, kırarak, sarsarak, yırtarak parçalamaya başladılar. Mary'nin çevresindeki *mulefa* mırıldanıyor, neredeyse hüzünle sızlanıyordu.

Ben yardım ederim, dedi Mary. *Yine yaparız.*

Ama o pis yaratıkların işi bitmemişti; güzelim kanatlarını kaldırarak yıkım sahnesine çömeldiler ve pislediler. Koku esintiyle yamaç yukarı süzüldü. Kırık kirişlerin, dağınık sazların arasında yığın yığın yeşil-siyah-kahverengi pislik yatıyordu. Sonra, karadayken edindikleri hantallıklarıyla sallanarak suya döndüler ve akıntı aşağı, denize doğru süzüldüler.

Mulefa son beyaz kanadın da akşam pusunda kaybolduğunu gördükten sonra yoldan aşağı indi. Üzüntülü ve öfkeliydiler, ama daha çok, tohum zarfı deposu için endişeleniyorlardı.

On beş tohum zarfından yalnızca iki tane kalmıştı. Kalanlar suya itilmiş, kaybolmuştu. Ama ırmağın bir sonraki kıvrımında kumlu bir sığlık vardı. Mary oraya takılmış bir tekerlek görebildiğini sanıyordu. Bu yüzden, *mulefa*yı şaşkınlık ve korku içinde bırakarak giysilerini çıkardı, beline bir ip bağladı ve ırmağın kıvrıldığı yere yüzdü. Sığlıkta, o kıymetli tekerleklerden

bir değil, beş tanesini buldu. İpi yumuşamaya yüz tutmuş ortalarından geçirip çekerek, ağır ağır geri yüzdü.

Mulefa ona minnettar oldu. Onlar suya girmiyordu yalnızca kıyıda durup balık tutuyor ve ayaklarıyla tekerleklerini ıslatmamaya özen gösteriyorlardı. Mary sonunda onlar için faydalı bir şey yapabildiğini hissetti.

O gece geç saatlerde, tatlı köklerden oluşan yetersiz bir akşam yemeğinden sonra, ona tekerlekler için neden bu kadar endişelendiklerini anlattılar. Tohum zarflarının bol, dünyanın zengin ve yaşam dolu olduğu zamanlar görmüşlerdi. *Mulefa* ağaçlarla birlikte daimi sevinç içinde yaşıyordu. Ama seneler önce kötü bir şey olmuştu; dünya bir erdemini kaybetmişti ve bütün çabalarına, onlara adadıkları onca sevgiye ve özene rağmen tekerlek ağaçları ölüyordu

11

Yusufçuklar

Kötü niyetle söylenen tek bir gerçek
aklına gelebilecek her tür yalanı ezer...

•William Blake•

Ama çantasında ekmek ve süt, yüreğinde ağır bir şaşkınlıkla mağaraya giden patikayı tırmanıyordu. Uyuyan kıza ulaşmayı nasıl başaracaktı?

Kadının yiyecekleri üzerine bırakmasını söylediği taşa geldi. Çantasını taşın üzerine bıraktı, ama hemen eve dönmedi. Biraz daha yukarı tırmanıp, mağarayı geçti, yoğun fundalıkların arasından süzüldü ve tırmanmaya devam ederek ağaçların seyrelip, gökkuşaklarının başladığı yere geldi.

Ama ve cini orada küçük bir oyun oynadılar: Kaya çıkıntılarının üzerine çıktılar, yeşil-beyaz çağlayanların çevresinden dolandılar, girdap dolu su birikintilerinden Ve rengarenk ışıldayan serpintilerden geçtiler, öyle ki Ama'nın saçları, kirpikleri ve cininin sincap kürkü minik incilere benzeyen milyonlarca su damlacığı ile kaplandı Oyun, rotaları onlara bol bol bahane verse de, gözlerini silmeden en tepeye varmaktı. Kısa süre sonra güneş ışığı kıvılcımlandı, ayrışarak kırmızı, sarı, yeşil, mavi ve aradaki renklerden oluşan bir tayfa dönüştü, fakat Ama en tepeye varana dek, daha iyi görmek için gözlerini silemezdi, yoksa oyunu kaybederdi.

Cini Kulang en tepedeki küçük çağlayanın kenarındaki kayaya sıçradı. Ama onun, kirpiklerindeki nemi silmediğinden emin

olmak için hemen geri döneceğini biliyordu -fakat Kulang dönmedi.

Bunun yerine, olduğu yerde kaldı ve ileriye baktı.

Ama gözlerini sildi, çünkü cinin hissettiği şaşkınlık oyunu bozmuştu. Kendini kayanın üzerine çekip kenardan baktı ve inleyerek yerinde dondu, çünkü daha önce hiç görmediği bir yaratığın yüzü ona bakıyordu: Bir ayıydı bu, ama ormandaki kahverengi ayılardan dört kat büyük, devasa, dehşet verici bir ayıydı. Üstelik fildişi beyazıydı, siyah burnu, siyah gözleri ve hançer boyunda tırnakları vardı. Yalnızca bir kol boyu uzaktaydı. Ama ayının başındaki kılları bile seçebiliyordu.

"O kim?" dedi bir oğlan sesi. Ama sözleri anlamasa da, anlamını kolaylıkla kavradı.

Bir an sonra ayının yanında bir oğlan belirdi; Haşin görünüşlüydü, kaşlarını çatmış, çenesini çıkarıyordu. Yanındaki kuş şeklindeki şey onun cini miydi? Tuhaf bir kuştu: Ama'nın gördüklerine hiç benzemiyordu. Kuş Kulang'tı. Ve kısaca konuştu: *Dostuz. Seni incitmeyeceğiz.*

Büyük beyaz ayı hiç kıpırdamamıştı.

"Yukarı gel," dedi oğlan. Ama'nın cini, anlamasını sağladı.

Ama ayıyı batıl inançlı bir huşu içinde izleyerek küçük çağlayanın olduğu yere tırmandı ve kayaların üzerinde utangaç utangaç durdu. Kulang kelebeğe dönüştü ve bir anlığına Ama'nın yanağına kondu, fakat sonra kanat çırparak uzaklaştı ve oğlanın elinde kıpırtısızca oturan cinin yanına gitti.

"Will," dedi oğlan kendini göstererek. "Ama" diyerek karşılık verdi Ama. Şimdi oğlanı doğru düzgün görebiliyordu ve onu ayıdan daha çok korkutmuştu: Korkunç bir yarası vardı, iki parmağı eksikti. Bunu görünce Ama'nın başı döndü.

Ayı sırtını dönüp süt beyazı dereye girip serinlemeye çalışırmış gibi, boylu boyunca suya uzandı. Oğlanın cini

havalandı ve gökkuşaklarının arasında Kulang ile birlikte kanat çırptı. Yavaş yavaş birbirlerini anlamaya başladılar.

İçinde bir kız çocuğunun uyuduğu bir mağarayı aradıklarını öğrenince Ama çağlarcasına yanıt verdi: "Nerede olduğunu biliyorum! Ve kızı, annesi olduğunu söyleyen bir kadın uyutuyor, ama hiçbir anne bu kadar zalim olamaz, değil mi? Onu uyutmak için bir şey içiriyor ve bende onu uyandıracak otlar var. Bir yanına varabilsem!"

Will başını sallayıp Balthamos'un çeviri yapmasını bekledi. Bir dakikadan fazla sürdü.

"Iorek," diye seslendi Will ve ayı dere yatağı boyunca sallana sallana geldi. Bir yandan da yalanıyordu, çünkü daha demin balık yemişti. "Iorek," dedi Will, "bu kız Lyra'nın nerede olduğunu bildiğini söylüyor. Ben onunla gidip bakarken, sen burada kal ve nöbet tut."

Dört ayağı derenin içinde duran Iorek Byrnison sessizce başını salladı. Will sırt çantasını sakladı, bıçağını kemerine taktı, sonra Ama ile birlikte gökkuşaklarının arasından yamaç aşağı indi. Ayağını nereye koymanın güvenli olacağını görmek için gözlerini silmesi, pusun içinden görmeye çalışması gerekiyordu. Havayı dolduran sis buz gibiydi.

Çağlayanların dibine geldiklerinde, Ama dikkatli gitmeleri ve ses çıkarmamaları gerektiğini işaret etti. Işık beneklerinin koyu yeşil bitki örtüsünün üzerinde dans ettiği ve bir milyar minik böceğin ötüştüğü yosunlu kayaların ve büyük, boğumlu çam gövdelerinin arasında, Will kızın peşinden yürüdü. Tepelerindeki dallar durmaksızın parlak gökyüzünün önünde sallanırken onlar aşağı indiler.

Sonra Ama durdu. Will devasa bir sedirin arkasına saklandı ve Ama'nin gösterdiği yere baktı. Yaprak ve dal yığınının içinden, sağa doğru yükselen bir yamaç ve yamacın biraz yukarısında da...

"Mrs. Coulter," diye fısıldadı. Yüreği daha hızlı çarpmaya başladı.

Kadın kayanın arkasından çıkıp yoğun yapraklı bir dalı silkeledi ve sonra ellerini çırptı. Yeri mi süpürmüştü? Kol yenlerini kıvırmıştı ve saçlarını bir eşarpla örtüştü. Will, Mrs. Coulter'ın ev kadını gibi görüneceğini hiç hayal edemezdi.

Fakat sonra altın rengi bir çakma oldu ve o korkunç maymun ortaya çıktı, kadının omzuna sıçradı. Bir şeyden şüphelenmişler gibi çevrelerine bakındılar ve Mrs. Coulter ev kadını görünümünü yitirdi.

Ama telaşlı telaşlı fısıldadı: Altın maymundan korkuyordu; yarasalar canlıyken kanatlarını koparmaktan hoşlanan bir yaratıktı.

"Yanında başkası var mı?" dedi Will. "Asker, ya da öyle birileri?"

Ama bilmiyordu. Hiç asker görmemişti, fakat tuhaf, korkunç adamlardan bahsedenler vardı, ya da geceleri dağ yamaçlarında görünen hayaletler de olabilirdi...

Dağlarda her zaman hayalet olurdu, bunu herkes bilirdi.

Yani kadınla bir ilgileri olmayabilirdi.

Eh, diye düşündü Will, Lyra mağaradaysa ve Mrs. Coulter mağaradan çıkmıyorsa, benim gidip onu ziyaret etmem gerekecek.

"Sendeki ilaç nasıl bir şey?" dedi. "Kızı uyandırmak için ne yapman gerekiyor?"

Ama açıkladı.

"Peki, ilaç şimdi nerede?"

Ama evinde olduğunu söyledi. Onu saklamıştı.

"Tamam. Sen burada bekle ve yakına gelme. Kadını gördüğünde, beni tanıdığını belli etmemelisin. Beni ya da ayıyı hiç görmedin. Bir daha ne zaman yiyecek getireceksin?"

"Günbatımından yarım saat önce," dedi Ama'nın cini "O zaman ilacı da yanında getir," dedi Will. "Seninle burada buluşuruz."

Ama büyük huzursuzluk içinde Will'in patikada yola koyulmasını izledi. Ama'nın maymun cin hakkında söylediklerine inanmamış olmalıydı, yoksa mağaraya böyle pervasızca gitmezdi.

Aslında Will çok endişeliydi. Tüm duyuları berraklaşmıştı sanki bakışlarını mağaranın ağzından hiç ayırmamasına rağmen, güneş ışınlarında uçuşan minik böceklerin, yaprak hışırtılarının, yukarıdaki bulutların hareketlerinin farkındaydı.

"Balthamos," diye fısıldadı ve melek cin kızıl kanatlı, parlak gözlü küçük bir kuş biçiminde omzuna kondu.

"Yanımdan ayrılma ve o maymuna göz kulak ol."

"O zaman sağına bak," dedi Balthamos aksi aksi.

Will mağara ağzında bir yüzü ve gözleri olan altın rengi bir ışıltının onları izlemekte olduğunu gördü. Yaklaşık yirmi adım uzaktaydılar. Will yerinde kalakaldı ve altın maymun başını mağaraya çevirerek, bir şeyler söyledi, sonra yine onlara döndü.

Will bıçağın kabzasını yoklayıp yürümeye devam etti.

Mağaraya vardığında kadın onu bekliyordu.

Kucağında bir kitap, küçük kanvas sandalyeye rahatça oturmuştu ve sakin sakin Will'i izliyordu. Haki gezgin kıyafetleri giymişti; giysileri o kadar iyi kesimli, kadının kendisi o kadar zarifti ki, son modaymış gibi gözüküyorlardı ve gömleğinin önüne iğnelediği küçük kırmızı çiçek demeti zarif mücevherlerden farksız görünüyordu. Kadının saçları pırıldıyor, kara gözleri ışıldıyordu ve altın güneş ışığı altında çıplak bacakları parlıyordu.

Mrs. Coulter gülümsedi. Will neredeyse gülümseyerek karşılık verecekti, çünkü bir kadının bir gülümsemeye ekleyebileceği tatlılığa ve iyiliğe alışık değildi; gülümseme onu altüst etmişti.

"Sen Will'sin," dedi Mrs. Coulter o alçak, sarhoş edici sesle.

"Adımı nereden biliyorsun?" dedi Will sertçe.

"Lyra uykusunda sayıklıyor."

"O nerede?"

"Güvende."

"Onu görmek istiyorum."

"Gel madem," dedi Mrs. Coulter ve ayağa kalkıp kitabı sandalyenin üzerine bıraktı.

Will kadınla karşılaştığından beri ilk defa maymun cine baktı. Tüyleri uzun ve parlaktı, her kıl saf altından yapılmış gibi görünüyordu ve insan saçından daha inceydi. Küçük yüzü ve elleri siyahtı. Will o yüzü (nefretle çarpılmıştı) en son, Lyra ile birlikte aletiyometreyi Sir Charles Latrom'un Oxford'taki evinden çaldıkları akşam görmüştü. Maymun dişleriyle Will'i paralamak istemişti,

Will bıçağını sağa sola savurarak maymunu geriletmiş ve sonra pencereyi kapayıp onları diğer dünyada bırakmıştı. Will yeryüzünde, kendisini o maymuna sırtını dönmeye ikna edebilecek hiçbir şey olmadığını düşünüyordu.

Ama kuş şeklindeki Balthamos maymunu yakından gözetliyordu. Will mağarada dikkatle adım atarak Mrs Coulter'ı izledi ve gölgelerin arasında kıpırtısızca yatan küçük şekle doğru yürüdü.

İşte oradaydı, en sevgili dostu uyuyordu. Ne kadar da küçük görünüyordu! Lyra'nın, uyanıkken sahip olduğu onca güce ve ateşe rağmen, uyurken bu kadar nazik ve ılımlı görünebilmesine şaştı Will. Kürkü ışıldayan Pantalaimon kızın boynunda kırsansarı biçiminde yatıyordu.

Lyra'nın saçları ıslak ıslak alnına yapışmıştı.

Will Lyra'nın yanında diz çöktü ve saçlarını alnından kaldırdı. Lyra'nın yüzü sıcaktı. Altın maymunun sıçramaya hazırlanarak çöktüğünü gördü göz ucuyla ve elini bıçağa götürdü, ama Mrs. Coulter başını hafifçe iki yana salladı ve maymun gevşedi.

Will, belli etmeden, mağaranın düzenini tam olarak ezberledi: her taşın şeklini ve büyüklüğünü, yerin eğimini, uyuyan kızın

üzerindeki tavanın tam yüksekliğini. Karanlıkta yolunu bulması gerekecekti ve mağarayı görmek için tek şansı buydu.

"İşte, görüyorsun. Lyra güvende," dedi Mrs. Coulter.

"Onu neden burada tutuyorsun? Ve neden uyanmasına izin vermiyorsun?"

"Oturalım."

Mrs. Coulter sandalye yerine, Will ile birlikte mağara girişindeki yosun kaplı taşların üzerine oturdu. O kadar nazik konuşuyordu, gözlerinde öylesine hüzünlü bir bilgelik vardı ki, Will'in hissettiği güvensizlik derinleşti. Kadının söylediği her kelimenin yalan olduğunu, her eyleminin bir tehdidi gizlediğini, her gülümsemesinin aldanıcı bir maske olduğunu hissediyordu. Eh, Will'in de onu aldatması gerekecekti: Kadına kendisinin zararsız olduğunu düşündürecekti. Geçmişte, kendisi ve eviyle ilgilenen her öğretmeni, her polis memurunu, her sosyal görevliyi ve her komşuyu başarıyla aldatmıştı; hayatı boyunca bu işe hazırlanmıştı.

Evet, diye düşündü. Seninle başa çıkabilirim.

"İçecek bir şey ister misin?" dedi Mrs. Coulter. "Ben de biraz içerim... Oldukça güvenlidir. Bak."

Kahverengimsi, kırışık bir meyveyi kesti ve puslu suyunu iki küçük bardağa sıktı. Bir tanesini yudumladı ve diğerini Will'e uzattı. Will sıvıyı yudumlayınca tatlı ve taze olduğunu gördü.

"Burayı nasıl buldun?" diye sordu Mrs. Coulter.

"Sizi izlemek zor olmadı."

"Öyle görünüyor. Lyra'nın aletiyometresi sende mi?"

"Evet," dedi Will ve onu okuyup okuyamadığını anlama meselesini kadına bıraktı.

"Ve anladığım kadarıyla bir bıçağın var."

"Bunu sana Sir Charles söyledi, değil mi?"

"Sır Charles? Ah -Carlo, elbette. Evet, o söyledi. Kulağa büyüleyici bir şeymiş gibi geliyor. Görebilir miyim?"

"Hayır, elbette göremezsin," dedi Will. "Lyra'yı neden burada tutuyorsun?"

"Çünkü onu seviyorum," dedi kadın. "Ben onun annesiyim. Lyra korkunç bir tehlike içinde ve ben ona bir şey olmasına izin vermeyeceğim."

"Tehlikeyi oluşturan ne?" dedi Will.

"Şey..." dedi Mrs. Coulter. Saçlarını yüzünün iki yanına dökerek öne eğildi ve bardağı yere bıraktı. Yine doğrulduğunda iki eliyle saçlarını kulaklarının arkasına attı.

Will kadının sürdüğü parfümün kokusuna karışmış olan, vücudunun taze kokusunu aldı ve huzursuz oldu.

Mrs. Coulter onun tepkisini gördüyse de belli etmedi. Sözlerine devam etti: "Bak Will, kızımla nasıl tanıştığını bilmiyorum, neler öğrendiğini de bilmiyorum, sana güvenip güvenemeyeceğimi ise hiç bilmiyorum. Ama aynı zamanda, yalan söylemek zorunda kalmaktan bıktım. Bu yüzden, gerçek şu.

"Eskiden benim de aralarında olduğum insanların -kilisenin- kızım için tehlike oluşturduğunu öğrendim. Dürüst olmak gerekirse, sanırım onu öldürmek istiyorlar. Bu yüzden kendimi bir ikilemle karşı karşıya buldum:

Ya kiliseye itaat edecektim ya da kızımı kurtaracaktım. Üstelik kilisenin sadık bir hizmetkârıydım. Benden gayretlisi yoktu. Hayatımı kiliseye adamıştım, ona tutkuyla hizmet ediyordum.

"Ama bir kızım vardı...

"O küçükken, ona pekiyi bakmadığımı biliyorum. Kızım benden alındı ve yabancılar tarafından yetiştirildi. Belki de bu, onun bana güvenmesini güçleştirdi. Ama o büyürken nasıl bir tehlike içinde olduğunu gördüm ve üç seferdir onu o tehlikeden kurtarmaya çalışıyorum. Bir kaçağa dönüşüp bu uzak yerde saklanmak zorunda kaldım. Güvende olduğumuzu sanıyordum. Ama şimdi, senin beni kolaylıkla bulabildiğini öğreniyorum -eh, bunun beni neden endişelendirdiğini anlayabilirsin. Kilise çok

uzakta olamaz. Ve onu öldürmek istiyorlar Will. Onun yaşamasına izin vermeyecekler."

"Neden? Neden ondan bu kadar nefret ediyorlar?"

"Onun yapacağını sandıkları şey yüzünden. Ne olduğunu bilmiyorum; keşke bilseydim, çünkü o zaman kızımı daha da iyi koruyabilirdim. Ama tek bildiğim ondan nefret ettikleri ve en ufak merhamet kırıntısına sahip olmadıkları ."

Öne eğilerek sır verircesine konuştu telaşla ve sessizce.

"Bunu sana neden anlatıyorum?" diye devam etti. "Sana güvenebilir miyim? Sanırım güvenmek zorundayım. Daha fazla kaçamam, gidecek başka yerim yok. Ve eğer sen Lyra'nın dostuysan, benim de dostum olabilirsin. Ve dosta ihtiyacım var, yardıma ihtiyacım var. Artık her şey bana karşı. Kilise Lyra'yla beraber beni de yok edecek. Yapayalnızım Will, kızımla bir mağaraya kapanmışım ve bütün dünyaların bütün güçleri bizi bulmaya çalışıyor. Ve sen buradasın, bizi bulmanın ne kadar kolay olduğunu gösteriyorsun. Ne yapacaksın Will? Ne yapmak istiyorsun?"

"Neden onu uyutuyorsun?" dedi Will kadının sorularından inatla kaçınarak.

"Onu uyandırırsam ne olur? Hemen kaçar. Ve beş günde ölür."

"Ama neden bunu ona açıklayıp bir seçenek tanımıyorsun?"

"Beni dinler mi sence? Dinlese bile, bana inanır mı? Bana güvenmiyor. Benden nefret ediyor Will. Bunu biliyor olmalısın. Beni küçük görüyor. Ben, şey... nasıl diyeceğimi bilmiyorum... onu o kadar çok seviyorum ki sahip olduğum her şeyden vazgeçtim -harika bir kariyer, büyük mutluluk, statü, servet- her şeyden vazgeçip dağlardaki bu mağaraya geldim, kuru ekmek ve ekşi meyvelerle beslenerek yaşıyorum. Sırf kızımı yaşatabilmek için. Ve bunun için onu uyutmam şartsa, öyle olsun. Ama onu yaşatmak zorundayım. Annen de aynısını senin için yapmaz mıydı?"

Will, Mrs. Coulter'ın savını desteklemek için annesini işe karıştırması karşısında şok oldu ve öfkeye kapıldı. Sonra, hissettiği ilk şoka annesinin onu korumadığı düşüncesi karıştı; Will'in annesini koruması gerekmişti. Mrs. Coulter Lyra'yı, Elaine Parry'nin Will'i sevdiğinden daha fazla mı seviyordu? Ama bu haksızlıktı: Will'in annesi hastaydı.

Ya Mrs. Coulter basit sözlerinin yarattığı çalkantılı sulardan habersizdi ya da canavarlık ölçüsünde akıllıydı. Will kızarıp huzursuzca kıpırdanırken, güzel gözleriyle ılımlı bir ifadeyle onu izledi; Mrs. Coulter bir anlığına kızına benzedi tekinsizce.

"Ama sen ne yapacaksın?" dedi.

"Şey, Lyra'yı gördüm," dedi Will, "ve o yaşıyor, orası kesin. Ve güvende, sanırım. Tek yapacağım buydu. Lyra'yı gördüğüme göre, gidip Lord Asriel'e yardım edebilirim."

Bu, kadını biraz şaşırttı, ama şaşkınlığına hakim oldu.

"Demek istediğim bize yardım edebileceğini düşünmüştüm," dedi Mrs. Coulter sakin sakin, yalvarmak yerine sorgulayarak. "Bıçakla. Sir Charles'ın evinde ne yaptığını gördüm. Bizi güvenliğe kavuşturabilirsin, değil mi? Kaçmamıza yardım edebilirsin?"

"Ben artık gidiyorum," dedi Will ayağa kalkarak.

Mrs. Coulter elini uzattı. Hüzünlü bir gülümseme, bir omuz silkme ve satranç tahtasında iyi bir hamle yapmış yetenekli rakibine selam verircesine bir baş sallama: Vücudu böyle diyordu. Cesur, Lyra'dan daha karmaşık, daha zengin ve daha derin olduğu için kadından hoşlanmaya başlarken buldu kendini Will. Hoşlanmamak elde değildi.

Bu yüzden kadının elini sıktı; kavrayışının sıkı, elinin serin ve yumuşak olduğunu gördü. Mrs. Coulter, konuşmalar boyunca arkasında oturan altın maymuna döndü ve aralarında, Will'in yorumlayamadığı, bir bakışma geçti.

Sonra gülümseyerek Will'e döndü.

"Hoş çakal," dedi Will. Mrs. Coulter sessizce yanıt verdi: "Güle güle Will."

Will mağaradan çıktı. Mrs. Coulter'ın onu izlediğini biliyordu, arkasına dönmedi. Ama'dan bir iz yoktu. Will patika boyunca geldiği yöne yürüdü. Ta ki ileride çağlayanların sesini duyana dek.

"Yalan söylüyor," dedi Iorek Byrnison'a otuz dakika sonra. "Elbette yalan söylüyor. Durumu kendisi için daha kötüleştirse bile yalan söyler, çünkü yalan söylemeyi o kadar seviyor ki, kendine engel olamıyor."

"Planın nedir o zaman?" dedi ayı. Kayaların arasındaki karlık düzlüğe karın üstü yatmış, güneşleniyordu.

Will ileri geri yürüyor, Headington'da kullandığı numarayı kullanıp kullanamayacağını merak ediyordu: Bıçağı kullanarak bir başka dünyaya geçer, ardından Lyra'nın tam yanında bir yer bulur, bu dünyaya bir pencere açar, onu güvenliğe taşır ve sonra da pencereyi kapatırdı. Yapılabilecek en belli şey buydu: O zaman neden tereddüt ediyordu?

Balthamos biliyordu. Melek şekline dönmüş, güneş ışığında sıcak dalgaları gibi ışıldıyordu. "Ona gitme aptallığını gösterdin," dedi. "Şimdi tek istediğin onu tekrar görmek."

Iorek sessizce homurdandı. Will ilk başta onun Balthamos'u uyardığını sandı, ama ayının meleğin sözlerini onayladığını fark etti küçük bir utanç şokuyla. Şimdiye dek ikisi birbirlerini görmezden gelmişlerdi; tarzları çok farklıydı, fakat bu konuda hemfikir oldukları açıktı.

Will kaşlarını çattı, ama doğruydu. Mrs. Coulter onu büyülemişti. Tek düşünebildiği oydu: Lyra'yı düşündüğünde, büyüdüğünde annesine ne kadar benzeyeceğini merak ediyordu; aklına kilise geldiğinde, kadının büyüsü altında kaç rahip ve kardinal olduğunu merak ediyordu- ölü babasını düşündüğünde,

Mrs. Coulter'dan nefret mi ederdi, yoksa ona hayranlık mı duyardı diye merak ediyordu; annesini düşününce de...

Will yüreğinin burkulduğunu hissetti. Ayıdan uzaklaşıp tüm vadiyi gören bir kayanın üzerine çıktı. Berrak ve soğuk havada, uzakta, odun kesen birinin tok-tok seslerini duyabiliyordu, bir koyunun boynundaki demir çanın çıkardığı donuk çınlamaları duyabiliyordu, çok aşağıdaki ağaç tepelerinin hışırtılarını duyabiliyordu. Ufuktaki dağların en ufak yarığı, kilometrelerce uzaktaki ölümü yaklaşmış bir yaratığın üzerinde dönen akbabalar açık seçik görünüyordu.

Hiç kuşku yoktu: Balthamos haklıydı. Kadın ona büyü yapmıştı. O güzel gözleri, o sesin tatlılığını düşünmek, kollarını kaldırıp parlak saçlarını geriye atmasını hatırlamak hoş ve baştan çıkarıcıydı...

Bir çabayla kendine geldi ve bambaşka bir ses duydu: çok uzaktan gelen, tekdüze bir uğultu.

Sesin yönünü bulmak için bir o yana bir bu yana döndü ve kuzeyde, Iorek'le birlikte geldikleri yönde olduğunu anladı.

"Zeplinler," dedi ayının sesi, Will'i ürküterek. Büyük yaratığın yaklaştığını duymamıştı. Iorek onun yanında durup aynı yöne baktı ve sonra arka ayakları üzerinde doğrularak bakışlarını odakladı. Kalktığı zaman Will'in boyunun iki katı oluyordu.

"Kaç tane?"

"Sekiz," dedi Iorek biraz sonra. Sonra Will de gördü: sıraya dizilmiş minik benekler.

"Buraya gelmelerinin ne kadar süreceğini tahmin edebilir misin?" dedi Will.

"Gece çöktükten biraz sonra burada olurlar."

"O zaman, hava fazla kararmayacak. Yazık."

"Planın ne?"

"Bir pencere açıp Lyra'yı bir başka dünyadan almak ve annesi bizi yakalamadan pencereyi kapamak. Ama'da, Lyra'yı

uyandıracak bir ilaç var, ama nasıl kullanılacağını çok iyi açıklayamadı, bu yüzden onun da mağaraya gelmesi gerekecek. Fakat onu tehlikeye atmak istemiyorum. Belki biz bunu yaparken sen Mrs. Coulter'ın dikkatini dağıtırsın."

Ayı homurdandı ve gözlerini yumdu. Will çevresine bakınarak meleği aradı ve akşam ışığında, pus damlacıkları arasında siluetini gördü.

"Balthamos," dedi, "ben şimdi, ilk pencereyi açacağım güvenli bir yer bulmak için ormana dönüyorum. Senin nöbet tutmanı ve kadın ya da cini yaklaştığı anda haber vermeni istiyorum."

Balthamos başını salladı ve kanatlarını kaldırıp su damlacıklarını silkeledi. Sonra soğuk havada yükseldi Will Lyra'nın güvende olacağı bir dünya aramaya baslarken, vadinin üzerinde süzülerek uzaklaştı.

Öndeki zeplinin gıcırdayan, uğuldayan çifte duvarında yusufçuklar kozalarından çıkıyordu. Leydi Salmakia parlak mavi yusufçuğun yırtılmış kozasına eğildi ve çok yüzeyli gözlerin gördüğü ilk şeyin kendi yüzü olmasına özen göstererek, incecik, ıslak kanatları kurtardı, gerilmiş sinirleri okşadı, zeki yaratığa adını fısıldadı, kim olduğunu öğretti.

Birkaç dakika sonra Şövalye Tialys de kendi yusufçuğuna aynı şeyi yapacaktı. Ama şu anda, mıknatıslı yankı cihazından mesaj gönderiyordu ve tüm dikkatini yaya ve kendi parmaklarının hareketine vermişti.

Şu mesajı aktarıyordu:

"Lord Roke'a,

"Vadiye öngörülen varış zamanına üç saat kaldı.

Yüksek Disiplin Divanı, iner inmez mağaraya bir birlik göndermeyi planlıyor.

"Birlik ikiye bölünecek. İlk birim savaşarak mağaraya girecek, çocuğu öldürecek ve öldüğünü kanıtlamak için başını kesecek.

Mümkün olursa kadını da yakalayacak, ama olmazsa, onu da öldürecek.

"İkinci birim oğlanı canlı yakalayacak.

"Gücün kalanı Kral Ogunwe'nin cayropterlerine saldıracak. Cayropterlerin zeplinlerden kısa süre sonra geleceğini hesaplıyorlar. Emirleriniz uyarınca, Leydi Salmakta ve ben biraz sonra zeplinden ayrılacağız ve doğruca mağaraya uçacak, kızı ilk birime karşı savunacak destek kuvvet gelene dek onları tutacağız.

"Yanıtınızı bekliyoruz!"

Yanıt hemen geldi.

"Şövalye Tialys'e,"

"Raporunuz ışığında, plan değişti. Düşmanın çocuğu öldürmesini önlemek amacıyla ki olası en kötü sonuç bu olurdu, siz ve Leydi Salmakia oğlanla iş birliği yapacaksınız. Bıçak ondayken inisiyatif onun, bu yüzden, eğer bir başka dünyaya pencere açar, kızı o dünyaya götürürse, bunu yapmasına izin verin ve peşinden gidin. Yanlarından asla ayrılmayın."

Şövalye Tialys yanıt verdi:

"Lord Roke'a:

"Mesajınız alındı ve anlaşıldı. Leydi ve ben hemen gidiyoruz."

Küçük casus yankı cihazını kapayıp aletlerini topladı.

"Tialys," diye fısıldadı leydi karanlıktan, "kozasından çıkıyor. Hemen gelmelisin."

Şövalye Tialys hemen yerinden fırladı ve yusufçuğunun bu dünyaya gelebilmek için çabaladığı yere gitti; onu nazikçe yırtık kozadan çıkardı. Kocaman, haşin başını okşayarak, hâlâ ıslak ve kıvrık olan ağır antenlerini kaldırdı, yaratığın onun derisini tatmasına izin verdi ve tamamen onun emrine girene dek onunla ilgilendi.

Salmakia kendi yusufçuğuna, her zaman yanında taşıdığı koşum takımını takıyordu: örümcek ipeğinden dizginler, titanyumdan üzengiler, arıkuşu derisinden bir eğer. Hemen

hemen ağırlıksızdı. Tialys de aynısını kendi yusufçuğuna yaptı; kayışları böceğin bedenine doladı, gerdi ve düzeltti. Böcek ölene dek bu koşum takımını taşıyacaktı.

Sonra çantasını çabucak sırtına alıp zeplinin dışındaki yağlı kumaşı kesti. Leydi kendi yusufçuğuna binmiş, böceği dar aralıktan sert esintilere çıkarıyordu. Böcek yırtıktan geçerken uzun, kırılgan kanatları titredi, ardından da uçmanın zevkine kapıldı ve kendini rüzgara bıraktı. Birkaç saniye sonra Tialys çılgın havada leydiye katıldı. Bineği hızla yoğunlaşan alacakaranlıkla savaşmaya hazırmış gibi görünüyordu.

İkisi buz gibi hava akımlarında döne döne yükseldi. Nerede olduklarını anlamaları birkaç dakika aldı. Sonra rotalarını vadiye döndürdüler.

12

Kırılış

Kaçarken, yine de dönüp dönüp
arkasına bakıyordu
korkusu hâlâ peşindeymiş gibi

•Edmund Spenser•

Karanlık çökerken durum şöyleydi:

Adamant kulede Lord Asriel ileri geri yürüyordu. Dikkati mıknatıslı yankı cihazının yanındaki küçük şekildeydi ve tüm diğer raporlar bir kenara atılmış, zihni lamba ışığı altındaki küçük kare taş parçasından gelen haberlere odaklanmıştı.

Kral Ogunwe cayropterindeki bölmesinde oturmuş, kendi hava aracındaki Gallivespianlardan henüz öğrendiği Disiplin Divanı'nın planlarına karşı bir plan oluşturmak için hızla çalışıyordu. Seyir subayı bir kâğıt parçasına sayılar çiziktiriyor, sonra pilota veriyordu. En önemli şey hızdı: Birliklerini ilk önce onların yere indirmesi her şeyi değiştirirdi. Cayropterler zeplinlerden daha hızlıydı, ama hâlâ arkadaydılar.

Disiplin Divanı'nın zeplinlerinde İsviçre Muhafızları araçlarıyla ilgileniyorlardı. Arbaletleri beş yüz millik bir menzilde ölümcüldü ve bir okçu dakikada on ok takıp fırlatabiliyordu. Boynuzdan yapılmış sarmal yüzgeçler okun döne döne gitmesini sağlıyor ve böylece silah bir tüfek kadar şaşmaz oluyordu. Elbette, aynı zamanda sessiz bir silahtı ve bu büyük bir avantaj olabilirdi.

Mrs. Coulter mağaranın girişinde uyanık yatıyordu. Altın maymun huzursuz ve kızgındı: Hava kararınca yarasalar mağaradan çıkmıştı ve işkence edecek hiçbir şey yoktu. Maymun, Mrs. Coulter'ın uyku tulumunun çevresinde dolanıyor, zaman zaman küçük kemiksi parmağıyla mağaraya konan ateş böceklerini eziyor, ışıltılarını taşlara yayıyordu.

Lyra sıcaklamıştı ve neredeyse maymun kadar huzursuzdu, ama derin, çok derin bir uykudaydı ve annesinin daha bir saat önce zorla içirdiği ilaç yüzünden hiçlikte kısılı kalmıştı. Uzun süredir onu meşgul eden bir rüya vardı ve rüya geri dönmüştü. Küçük merhamet ve öfke iniltileri ve tam da ondan beklenecek kararlılık sesleriyle göğsü ve gırtlağı sarsılıyor, Pantalaimon'un duygudaşlıkla kırsansarı dişlerini gıcırdatmasına sebep oluyordu.

Pek de uzak olmayan bir yerde, orman patikasında, rüzgarın salladığı çamların altında Will ile Ama mağaraya doğru ilerliyordu. Will, Ama'ya ne yapacağını açıklamaya çalışmıştı, fakat kızın cini bir türlü anlayamamıştı. ona bir pencere açıp gösterdiğinde, kız o kadar korkmuştu ki, bayılacak gibi olmuştu. Kız kaçmasın diye Will'in sakin sakin hareket etmesi, usulca konuşması gerekiyordu, çünkü kız tozu Will'e vermeyi, nasıl kullanılacağını açıklamayı reddetmişti. Sonunda Will basitçe "Çok sessiz ol ve beni izle," demek zorunda kalmıştı. Kızın talimata uyacağını umuyordu.

Zırhını kuşanmış olan Iorek yakınlarda bir yerdeydi Will'e çalışmasına yetecek kadar zaman tanımak için zeplinden inen askerleri oyalamak üzere bekliyordu. Lord Asriel'in güçlerinin de yaklaştığından haberleri yoktu: Rüzgar zaman zaman Iorek'in kulaklarına uzak takırtılar getiriyordu; ayı zeplin motorlarının nasıl ses çıkardığını bildiği halde, daha önce hiç cayropter duymamıştı ve takırtılardan hiçbir şey anlamıyordu.

Balthamos onlara söyleyebilirdi, ama Will onun için endişeleniyordu. Lyra'yı bulmalarının ardından, melek ıstırabına gömülmeye başlamıştı: Sessiz, dalgın ve asık suratlıydı. Bu, Ama ile konuşmayı daha da güçleştiriyordu.

Patikada durakladıklarında Will havaya konuştu:

"Balthamos? Orada mısın?"

"Evet," dedi melek donuk bir şekilde.

"Balthamos, lütfen benimle kal. Yakında dur ve beni tehlikelere karşı uyar. Sana ihtiyacım var."

"Henüz seni terk etmedim," dedi melek.

Will ondan başka yanıt alamadı.

Çok yükseklerde, sert rüzgarların ortasında Tialys ile Salmakia vadinin üzerinde süzülüyor, mağarayı görmeye çalışıyorlardı. Yusufçuklar denileni yaparlardı, ama belleri soğuğa karşı çok dayanıklı değildi. Dahası, sert rüzgarlarda tehlikeli bir biçimde sarsılıyorlardı. Binicileri onları aşağıya, ağaçların arasına sürdü. Sonra, daldan dalı uçarak karanlıkta yerlerini belirlediler.

Will ile Ama ay ışığı ile aydınlanmış rüzgarlı gecede mağara ağzından görülmeyecekleri en yakın yere süzüldüler. Patikadan biraz uzakta, gür yapraklı bir çalının arkasındaydılar. Will havada bir pencere kesti.

Aynı arazi düzenine sahip bulabildiği tek dünya, çıplak, kayalık bir yerdi; ay ışığı yıldızlı bir geceden kemik beyazı bir zemini aydınlatıyor ve etrafta küçük böcekler dolaşıyor, engin sessizlikte cırlayıp ötüyorlardı.

Ama Will'in peşinden pencereden geçti. Parmakları, bu korkunç yerde avlanıyor olması gereken şeytanlara karşı korunmak için hızla çalışıyordu. Cini ortama uyarak kertenkele oldu ve hızlı adımlarla kayaların üzerinde kaydı.

Will bir sorun saptadı. Mrs. Coulter'ın mağarasında pencere açtığında, kemik renkli taşlara vuran ay ışığı fener gibi parlayacaktı. Pencereyi çabucak açmalı, Lyra'yı içeri çekip,

hemen yine kapamalıydı. Onu daha güvenli bir yer olan bu dünyada uyandırabilirlerdi.

Sersemletici yokuşta durdu ve Ama'ya hitaben, "Çok hızlı ve tamamen sessiz hareket etmeliyiz," dedi. "Hiç gürültü etme, tek bir fısıltı bile çıkarma."

Ama anladı, fakat korkuyordu. Toz dolu küçük paket göğüs cebindeydi: Onu birçok kez kontrol etmişti ve çiniyle birlikte işin provasını o kadar sık yapmışlardı ki Ama zifiri karanlıkta bunu başarabileceğinden emindi.

Kemik beyazı kayalara tırmandılar. Will mesafeyi dikkatle ölçerek ilerliyordu. Sonunda, mağaranın içinde olması gerektiğini tahmin ettiği bir yere geldiler.

Will bıçağı çıkardı ve öte tarafa bakmak için olabilecek en küçük pencereyi açtı, başparmağıyla işaret parmağını birleştirip oluşturabileceği halkadan daha büyük değildi.

Ay ışığı yansımasın diye hemen gözünü deliğe yanaştırdı ve içinden baktı. İşte, oradaydı: İyi hesap etmişti. İleride mağara ağzını görebiliyordu, gece göğüne karşı kayalar karanlık duruyordu. Yanında altın maymunuyla uyuyan Mrs. Coulter'ın şeklini görebiliyordu. Hatta maymunun uyku tulumunun üzerine öylesine uzattığı kuyruğunu bile görebiliyordu.

Bakış açısını değiştirdi ve daha dikkatli baktı. Lyra'nın arkasında yattığı kayayı gördü. Fakat onu göremiyordu.

Çok mu yaklaşmıştı? Bu pencereyi kapadı, bir iki adım geriledi ve bir başka pencere açtı.

Lyra orada değildi.

"Dinle," dedi Ama ile cinine, "kadın onun yerini değiştirmiş ve nerede olduğunu göremiyorum. Onu bulmak için diğer tarafa geçip mağaraya bakmalıyım. Onu bulur bulmaz buraya pencere açacağım. Bu yüzden geride dur yoluma çıkma ki, geri dönerken kazayla seni kesmeyeyim- Bir sebepten orada kısılı kalırsam, geri

dön ve oraya gelmek için kullandığımız diğer pencerenin yanında bekle."

"İkimiz birden gitmeliyiz," dedi Ama "çünkü ben onu asıl uyandıracağımı biliyorum ve sen bilmiyorsun. Ben mağarayı da senden iyi biliyorum."

Kızın yüzünde inatçı bir ifade vardı, dudaklarını bastırıp yumruklarını sıkmıştı. Kertenkele cini bir boyunluk edindi ve yavaşça boynunun çevresinde kabarttı.

Will, "Ah, pekala," dedi. "Fakat hızla ve çok sessizce gideceğiz ve ben ne söylersem hemen yapacaksın, anladın mı?"

Ama başını salladı ve ilacı kontrol etmek için yine cebine dokundu.

Will alçakta küçük bir pencere açarak öte yana baktı ve pencereyi çabucak genişletip, emekleyerek diğer tarafa geçti. Ama hemen peşinden gitti. Pencere on saniyeden az bir süre boyunca açık kalmıştı.

Mağara zemininde büyük bir kayanın arkasında çömeldiler. Kuş biçimindeki Balthamos da yanlarındaydı.

Diğer dünyadaki ay ışığına boğulmuş aydınlıktan sonra, gözlerinin buradaki karanlığa alışması biraz zaman aldı. Mağaranın içi çok daha karanlıktı ve sesle doluydu. Çoğu, ağaçların arasında esen rüzgardan kaynaklanıyordu, ama bunun altında bir ses daha vardı: bir zeplin motorunun kükremesi. Üstelik uzakta da değildi.

Will bıçağı sağ eline alarak dikkatle dengesini kurdu ve çevresine bakındı.

Ama da aynısını yapıyordu. Baykuş gözlü cini bir o yana bir bu yana bakıyordu. Fakat Lyra mağaranın bu ucunda değildi. Buna şüphe yoktu.

Will kayanın üzerinden başını uzatıp girişe, Mrs. Coulter ile cininin derin uykuda olduğu yere doğru uzun uzun baktı.

Ve yüreği burkuldu. Lyra orada, Mrs. Coulter'ın yanıbaşında uyuyordu. Siluetleri karanlığa karışmıştı. Will'in onu görememesine şaşmamak gerekirdi.

Will, Ama'nın eline dokunup işaret etti.

"Çok dikkatli olmamız gerekecek," diye fısıldadı.

Dışarıda bir şey oldu. Şimdi, zeplinlerin kükremesi ağaçlardaki rüzgardan çok daha yüksekti ve hareket eden dalların arasından yere vuran ışıklar da vardı.

Lyra'yı ne kadar çabuk götürürlerse o kadar iyi olacaktı ve bu, Mrs. Coulter uyanmadan hemen oraya koşmak, bir pencere açarak Lyra'yı güvenliğe çekip pencereyi kapamak anlamına geliyordu.

Bunu Ama'ya fısıldadı. Kız başını salladı.

Sonra, tam Will harekete geçmek üzereyken Mrs. Coulter uyandı.

Kıpırdanarak bir şey söyledi ve altın maymun hemen ayağa fırladı. Will mağara ağzındaki maymunun çömelmiş, dikkatle dışarıya bakan siluetini görebiliyordu. Sonra Mrs. Coulter da kalktı ve gözlerini dışarıdaki ışığa karşı gölgeleyerek ayakta durdu.

Will sol eliyle Ama'nın bileğini sıkıyordu. Mrs. Coulter ayağa kalktığında tamamen giyinik, kıvrak ve tetikteydi, biraz önce uyuyan o değildi sanki. Belki de baştan beri uyanıktı. O ve altın maymun mağara ağzının hemen içinde çömelmiş, dışarıyı izler ve dinlerken, zeplinlerin ışıkları ağaç tepelerinde bir o yana bir bu yana dönüyor, motorlar kükrüyor, erkek sesleri birbirlerini uyararak ya da emirler vererek bağırıyordu. Hızlı, ama çok hızlı hareket etmeleri gerektiği açıktı.

Will, Ama'nın bileğini sıktı, tökezlememek için yeri gözleyerek ileri fırladı ve çömelerek, hızla koştu.

Lyra'nın yanına vardığında onu, boynuna dolanmış Pantalaimon ile birlikte derin uykuda buldu. Will bıçağı kaldırıp

dikkatle yokladı. Bir saniye sonra Lyra'yı güvenliğe çekebileceği bir pencere açacaktı...

Fakat başını kaldırdı. Mrs. Coulter'a baktı. Mrs. Coulter sessizce arkasına dönmüş ve gökyüzünden gelip ıslak mağara duvarından yansıyan parıltı yüzünü aydınlatmıştı. Bir an için, Mrs. Coulter'ın yüzü değildi o; Will'in annesinin yüzüydü ve onu paylıyordu. Will'in yüreği hüzne sırtını döndü. Sonra, tam bıçağı sokarken zihni bıçağın ucundan uzaklaştı ve bıçak zorlandı, çatırdadı ve paramparça olarak yere düştü.

Bıçak kırılmıştı.

Will artık bir çıkış yolu kesemezdi.

Will, Ama'ya, "Onu uyandır. Hemen yap," dedi.

Sonra savaşmaya hazırlanarak doğruldu. İlk önce maymunu boğacaktı. Onun sıçrayışını karşılamak için gerildi ve bıçağın kabzasının hâlâ elinde olduğunu fark etti: En azından onunla vurabilirdi.

Ama ne altın maymun ne de Mrs. Coulter saldırdı. Kadın dışarıdan gelen ışığın elindeki tabancayı aydınlatması için kenara kaydı. Bunu gerçekleştirirken, Ama'nın yaptığı işi de aydınlatmıştı: Lyra'nın üst dudağına toz serpiyor, Lyra'nın tozu içine çekmesini bekliyor, kendi cininin kuyruğunu fırça olarak kullanarak tozu Lyra'nın burun deliklerinden içeri itiyordu.

Will dışarıdaki seslerde bir değişim işitti: Zeplinin kükremesine bir gürültü daha eklenmişti. Tanıdık geliyordu, kendi dünyasından bir araç gibiydi, ve sonra, helikopterin gümbürtüsünü hatırladı. Bir tane daha duyuldu, sonra bir tane daha. Dışarıda, durmaksızın sallanan ağaçların arasından başka ışıklar geçti ve parlak yeşil, dağınık bir aydınlık oluşturdular.

Mrs. Coulter yeni sesi duyunca kısa bir an için dönüp baktı, ama bu, Will'in üzerine atlayıp tabancayı almasına yetmeyecek kadar kısaydı. Maymun cine gelince, sıçramaya hazırlanarak çömelmiş, gözünü kırpmadan Will'e bakıyordu.

Lyra kıpırdanıyor, mırıldanıyordu. Will eğilip onun elini sıktı, diğer cin de Pantalaimon'u dürtükledi ve ağır başını kaldırıp ona fısıldadı.

Dışardan bir bağırış geldi ve bir adam gökyüzünden düşerek mağara girişinin beş metre ötesine mide bulandırıcı bir çatırtı ile çarptı. Mrs. Coulter irkilmedi; serinkanlılıkla adama bakıp Will'e döndü. Bir an sonra, yukarıdan tüfek patırtıları geldi ve bunun üstünden bir saniye geçmemişti ki, bir ateş fırtınası koptu. Gökyüzü patlamalarla, harlayan alevlerle, silah atışları ile doldu.

Lyra inleyerek, içini çekerek, sızlanarak uyanmaya çabalıyor, doğrulmaya çalışıyor ve sonra zayıf bir şekilde düşüyordu. Pantalaimon ise esniyor, geriniyor, diğer cini dişlemeye çalışıyor, kasları işini görmeyince beceriksizce yana devriliyordu.

Will'e gelince, mağara zemininde kırık bıçağın parçalarını özenle arıyordu. Nasıl olduğunu, onarılıp oranlamayacağını merak etmek için zaman yoktu. O bıçak taşıyıcısıydı ve parçaları güvenli bir biçimde toplamalıydı. Bulduğu parçaları dikkatle kaldırıp kının içine bırakıyordu. Vücudundaki her sinir ucu kesik parmaklarının farkındaydı. Metal dışarıdaki parıltıyı yansıttığı için parçaları kolaylıkla görebiliyordu: Yedi parça vardı ve en küçük parça bıçağın ucuydu. Will hepsini topladı, sonra dönüp dışarıdaki çatışmayı anlamaya çalıştı.

Ağaçların üzerinde bir yerde zeplinler süzülüyor, adamlar halatlardan aşağı kayıyordu, ama rüzgar yüzünden pilotlar hava araçlarını yerinde tutmakta zorlanıyordu. Bu arada ilk cayropterler yamacın üzerine varmıştı.

Ancak teker teker inmelerine yetecek kadar yer vardı, bunun ardından Afrikalı tüfekçilerin kayalık yüzeyi aşağı inmeleri gerekiyordu. Sallanan zeplinlerin birinden yapılan şanslı atışla vurulan onlardan biriydi.

Artık iki taraf da asker indirmişti. Bazıları gökyüzü ile yer arasında vurulmuştu; daha fazlası ise yaralanmıştı ve yamaçta ya da ağaçların arasında yatıyordu. Fakat iki güç de mağaraya ulaşamamıştı ve içerideki güç dengesi hâlâ Mrs. Coulter lehineydi.

Will gürültünün üzerinden konuştu:

"Ne yapacaksın?"

"Sizi tutsak alacağım."

"Ne, rehine olarak mı? Bunu neden dikkate alsınlar ki? Zaten hepimizi öldürmek istiyorlar."

"Bir gücün istediği kesin," dedi Mrs. Coulter, "ama diğerinden emin değilim. Afrikalı tarafın kazanacağını ummalıyız."

Sesi mutlu gibiydi. Will dışarıdan gelen parıltıda kadının yüzünün coşku, yaşam ve enerji dolu olduğunu gördü.

"Bıçağı kırdın," dedi Will.

"Hayır, kırmadım. Onu sağlam istiyordum. Böylece kaçabilecektik. Onu kıran sensin."

Lyra'nın telaşlı sesi duyuldu. "Will'" diye mırıldandı.

"O Will mi?"

"Lyra!" dedi Will ve onun yanında diz çöktü. Ama, Lyra'nın kalkmasına yardım ediyordu.

"Neler oluyor?" dedi Lyra. "Neredeyiz? Ah, Will, bir rüya gördüm..."

"Bir mağaradayız. Hızlı hareket etme, başın döner. Dikkatli ol. Gücünü topla. Günlerdir uyuyorsun."

Lyra'nın gözkapakları hâlâ ağırdı ve uzun uzun esniyordu, fakat uyanmaya can atıyordu. Will kolunu onun omzuna dolayıp ağırlığını alarak kalkmasına yardım etti.

Ama çekinerek izliyordu, çünkü tuhaf kız uyanınca ondan korkar olmuştu. Will Lyra'nın uyuyan bedeninin kokusunu mutlu bir tatminle içine çekti: Lyra buradaydı, gerçekti.

Bir taşın üzerine oturdular. Lyra Will'in elini tuttu ve gözlerini ovaladı.

"Neler oluyor Will'" diye fısıldadı.

"Ama seni uyandıracak bir toz buldu," dedi sessizce.

Lyra kıza döndü. Onu ilk kez fark ediyordu. Elini, teşekkür edercesine, Ama'nın omzuna koydu. "Mümkün olduğunca hızlı geldim," diye devam etti Will, "ama bazı askerler de geldi. Kim olduklarını bilmiyorum. Bir fırsat bulur bulmaz kaçacağız."

Dışarıda gürültü ve kargaşa artıyordu. Silahlı adamlar yamaca atlarlarken, cayropterlerden biri bir zeplindeki otomatik silahla taranmıştı. Cayropter alevler içinde patladı. Mürettebatının tamamı ölmekle kalmadı, kalan cayropterlerin konmasını da engelledi.

Bu arada bir başka zeplin vadinin biraz aşağısında bir aralık bulmuştu ve ondan inen arbaletçiler çatışmaya girenlere destek vermek için patikadan koşa koşa geliyorlardı. Mrs. Coulter mağara ağzından görebildiğince okları izliyordu. Tabancasını iki eliyle kavrayarak kaldırdı ve dikkatle nişan alıp ateşledi. Will namludan çıkan ışık çakmasını gördü, ama dışarıdaki patlamalar ve silah sesleri yüzünden hiçbir şey duymadı.

Bunu bir daha yaparsa, diye düşündü, üzerine atlayıp deviririm onu. Bunu Balthamos'a fısıldamak için döndü ama melek yakınlarda değildi. Will onun melek biçimine dönmüş, sızlanıp titreyerek duvarın dibine büzülmüş olduğunu gördü dehşet içinde.

"Balthamos!" dedi Will telaşla. 'Gel buraya, seni incitemezler! Bize yardım etmen gerek! Savaşabilirsin... bunu biliyorsun... sen korkak değilsin... ve sana ihtiyacımız var..."

Fakat melek yanıt veremeden başka bir şey oldu.

Mrs. Coulter haykırdı ve ayak bileğine uzandı. O anda altın maymun bir sevinç hırlamasıyla havada bir şey kaptı.

Maymunun pençesindeki şeyden bir ses -bir kadın sesi- ama bir şekilde minik bir ses geldi:

"Tialys! Tialys!"

Lyra'nın elinden büyük olmayan küçücük bir kadındı ve maymun onun kollarından birini çekiştiriyor, kadın da acıyla haykırıyordu. Ama maymunun o kolu koparana dek durmayacağını biliyordu, fakat Will, Mrs. Coulter'ın elindeki tabancayı düşürdüğünü görünce fırladı.

Ve tabancayı yakaladı sonra Mrs. Coulter yerinde donakaldı. Will tuhaf bir eşitlik olduğunu fark etti.

Altın maymun ve Mrs. Coulter tamamen kıpırtısız kalıştı Mrs. Coulter'ın yüzü acı ve öfkeyle çarpılmıştı, ama kıpırdamaya cesaret edemiyordu, çünkü omzunda minik bir adam vardı ve kadının saçlarını kavramış, topuğunu boynuna dayamıştı. Will, o topukta bir iğnenin ışıldadığını gördü hayretler içinde ve bir süre önce Mrs. Coulter'ın haykırmasına sebep olan şeyin ne olduğunu anladı. Adam Mrs. Coulter'ın ayak bileğini sokmuş olmalıydı.

Fakat küçük adam Mrs. Coulter'a daha fazla zarar veremezdi, çünkü ortağı, maymunun ellerinde tehlikedeydi. Ve maymun da küçük kadına zarar veremezdi, çünkü küçük adam zehirli iğnesini Mrs. Coulter'ın atardamarına saplayabilirdi. Hiçbiri kıpırdayamıyordu.

Mrs. Coulter derin derin nefes alarak ve acının üstesinden gelebilmek için sertçe yutkunarak gözyaşlarıyla dolu gözlerini Will'e çevirdi ve sakin sakin sordu: "Ee, Will Efendi, şimdi ne yapman gerektiğini düşünüyorsun?"

13

Tialys ve Salmakia

Bu parlak çölün üzerindeki kızgın,
kızgın gece ben kaparken gözlerimi
ay yükselsin izninle

•William Blake•

Will ağır silahı tutarak elini yana savurdu ve altın maymunu tünediği yerden devirdi. Maymun öyle sersemledi ki, Mrs. Coulter yüksek sesle inledi ve maymunun pençesi gevşeyince minik kadın kıvranıp kurtardı kendini.

Bir anda kayaların üzerine fırladı ve küçük adam Mrs. Coulter'ın omzundan sıçradı. İkisi de çekirgeler kadar hızlı hareket ediyordu. Üç çocuk şaşıracak zaman bile bulamadılar. Adam endişeliydi: Ortağının omzunu ve kolunu nazikçe yoklayıp onu çabucak kucakladı ve sonra Will'e seslendi.

"Sen! Çocuk!" dedi. Sesinin yüksekliği pek az olsa da, yetişkin bir adamınki kadar kalındı. "Bıçak sende mi?"

"Elbette bende," dedi Will. Kırıldığını biliniyorlarsa, o söyleyecek değildi.

"Sen ve kız bizi izlemelisiniz. Diğer çocuk kim?"

"Köyden Ama," dedi Will.

"Ona köyüne dönmesini söyle. İsviçreliler gelmeden harekete geçin, hemen!"

Will duraksamadı. Bu ikili her ne planlıyorsa planlasın o ve Lyra, aşağıdaki patikanın yakınındaki çalının arkasına açtığı pencereden kaçabilirlerdi yine de.

Bu yüzden Lyra'nın kalkmasına yardım etti ve iki küçük şekli yerlerinden sıçrarken merakla izledi. Neydi onlar? Kuş mu? Hayır, neredeyse Will'in ön kolu uzunluğunda yusufçuklardı. Şimdiye dek karanlıkta beklemişlerdi. Mağara ağzına, Mrs. Coulter'ın yattığı yere doğru fırladılar. Kadın acıyla sersemlemişti ve şövalyenin iğnesi yüzünden uyuşmuştu, ama onlar yanından geçerken uzanarak haykırdı:

"Lyra! Lyra, kızım, hayatım! Lyra gitme! Gitme!"

Lyra kederle ona baktı, ama sonra annesinin üzerinden atladı ve ayak bileğini yakalayan Mrs. Coulter'in gevşek elinden sıyrıldı. Kadın şimdi ağlıyordu. Will yanaklarında parıldayan gözyaşlarını gördü.

Mağara ağzının hemen içine çömelen üç çocuk silah atışlarında kısa bir ara olana kadar bekledikten sonra yusufçukların peşinden patikaya koştu. Işık değişmişti: Zeplinlerin projektörlerinin soğuk, anbarik parıltısına ek olarak turuncu alevler fışkırıyordu.

Will bir kez arkasına baktı. Parıltıda, Mrs. Coulter'ın yüzü bir trajik tutku maskesiydi ve o diz çökmüş, haykırarak kollarını uzatırken, cini zavallı bir şekilde ona sarılıyordu:

"Lyra! Lyra, aşkım! Yüreğimin hazinesi, küçük çocuğum, biricik yavrum! Ah Lyra, Lyra, gitme, beni bırakma! Sevgili kızım -yüreğimi paralıyorsun..."

Lyra da şiddetli hıçkırıklarla sarsılıyordu, çünkü Mrs Coulter sahip olduğu ve olacağı tek anneydi. Will kızın yanaklarında sel gibi gözyaşı aktığını gördü.

Fakat acımasız olmak zorundaydı. Başının yakınında uçan yusufçuğun binicisi onları acele etmeye teşvik ederken, Will Lyra'nın elini Lyra'yı çekerek patikaya, mağaradan uzağa koştu. Will, maymuna indirdiği darbe yüzünden kanayan sol elinde Mrs. Coulter'in tabancasını tutuyordu. "Yamaç yukarı koşun,"

dedi yusufçuğun binicisi "ve Afrikalılara teslim olun. Tek umudunuz onlar."

Will o keskin iğneleri düşünerek hiçbir şey söylemedi, ama itaat etmeye en ufak niyeti yoktu. Gitmeyi düşündüğü tek bir yer vardı ve o da çalının arkasındaki pencereydi. Bu yüzden başını eğdi ve hızla koştu, Lyra ile Ama da peşinden geldi.

"Durun!"

İlerideki yolu kesmiş bir adam, hayır, üç adam vardı. Üniformalı adamlar. Arbaletleri ve hırlayan kurt cinleri olan adamlar -İsviçre Muhafızları.

"Iorek!" diye bağırdı Will hemen. "Iorek Byrnison!"

Ayının biraz uzakta kükreyerek, etrafı eze eze ilerlediğini ve yoluna çıkan talihsiz askerlerin feryatlarıyla haykırışlarını duyabiliyordu.

Fakat hiç yoktan biri ortaya çıkıp onlara yardım etti. Balthamos kendini çocuklarla askerlerin arasına attı çaresizlik içinde. Önlerinde yoktan var olan parlak şekli görünce adamlar hayretle geriledi.

Ancak onlar eğitimli askerlerdi ve bir an sonra cinleri, karanlıkta parlayan beyaz dişlerini çıkararak meleğin üzerine vahşice atladılar -Balthamos irkildi: Korku ve utançla haykırdı ve büzüldü. Sonra kanatlarını hızla çırparak yukarı fırladı. Will rehberinin, dostunun ağaç tepelerinin arasında gözden kayboluşunu dehşet içinde izledi.

Lyra hâlâ sersem bakışlarla izliyordu her şeyi. İki üç saniyeden daha uzun sürmemişti, ama İsviçrelilerin yeniden toplanması için yetmişti. Şimdi önderleri arbaletini doğrultuyordu ve Will'in başka seçeneği yoktu: Tabancayı kaldırdı ve sağ eliyle kabzayı kavrayıp tetiği çekti. Patlama Will'i kemiklerine dek sarstı, ama mermi adamın kalbini buldu.

Asker çifte yemiş gibi geriledi. Aynı anda, iki minik casus diğer iki askere doğru uçup, daha Will göz açıp kapayamadan,

kurbanlarının üzerine atladılar. Kadın bir boyun, adam bir bilek buldu ve ikisi de topuklarındaki iğneleri çabucak batırdılar. İki İsviçreli acıyla, boğulurcasına inledikten sonra öldü, cinleriyse ulumalarını bitiremeden yok oldu.

Will cesetlerin üzerinden atladı ve Lyra da onunla gitti. Tüm güçleriyle koşuyorlardı ve Pantalaimon da yabankedisi biçiminde peşlerinden geliyordu. Ama nerede? Diye düşündü Will ve kızı farklı bir patikaya saparken gördü. Artık güvende olacak, diye düşündü ve bir saniye sonra çalıların arkasındaki pencerenin solgun parıltısını gördü. Lyra'yı kolundan yakalayıp pencereye doğru çekti. Yüzleri çizilmiş, giysileri yırtılmıştı, ayakları köklere ve taşlara takıldığında bileklerini burkmuşlardı, fakat pencereyi buldular ve yuvarlanırcasına içinden geçip diğer dünyaya, parıl parıl ayın altındaki kemik beyazı kayaların üzerine çıktılar. Orada muazzam sessizliği bozan tek şey böcek ötüşleriydi.

Ve Will'in yaptığı ilk şey midesini tutup öğürmek, ölümcül bir dehşetle kusmak oldu. İki adam öldürmüştü. Melekler Kulesi'ndeki gençten bahsetmeye gerek yoktu... Will bunu istemiyordu. Bedeni, içgüdülerinin ona yaptırdığı şeye isyan ediyordu ve sonuç diz çöküp kuru, ekşi, acı verici bir biçimde kusmak, midesi ve yüreği tamamen boşalana dek kusmak oldu.

Lyra Pan'i kucaklayıp sallayarak çaresizce onu izliyordu.

Sonunda Will biraz kendine geldi ve çevresine bakındı. Bu dünyada yalnız olmadıklarını gördü hemen, çünkü küçük casuslar da oradaydı. Eşyalarını yakına bırakmışlardı. Yusufçuklar taşların üzerinde uçuşuyor, güve avlıyordu. Adam kadının omzuna masaj yapıyordu, ikisi çocuklara sert sert bakıyordu. Gözleri o kadar parlak yüz ifadeleri o kadar belirgindi ki, duygularını yanlış anlamak imkânsızdı. Will, her kimseler, amansız bir ikili olduklarını anladı.

Lyra'ya, "Aletiyometre sırt çantamda, işte," dedi.

"Ah, Will -onu bulmanı nasıl da umut ediyordum- neler oldu? Babanı buldun mu? Rüyam, Will -inanmak ne kadar zor, yapmamız gereken şey, ah, düşünmeye bile cesaret edemiyorum... Ve o güvende! Bunca yoldan benim için getirdin..."

Sözler ağzından öyle telaşla çıkıyordu ki, kendisi bile yanıt beklemiyordu. Aletiyometreyi elinde evirip çevirdi, parmaklarıyla ağır altını ve pürüzsüz kristali okşadı, çok iyi tanıdığı çarkları çevirdi.

Will düşündü: Bıçağı nasıl onaracağımızı bize söyler!

Ama ilk önce, "Sen iyi misin?" dedi. "Acıktın mı, susadın mı?"

"Bilmiyorum... evet. Ama çok değil. Zaten..."

"Bu pencereden uzaklaşmalıyız," dedi Will, "belki bulurlar ve bu dünyaya geçerler diye."

"Evet, bu doğru," dedi Lyra ve yamaç yukarı ilerlediler. Will kendi sırt çantasını taşıyordu ve Lyra aletiyometreyi koyduğu küçük torbayı tutuyordu mutluluk içinde.

Will göz ucuyla, iki küçük casusun kendilerini izlediğini gördü, ama mesafelerini koruyorlar, herhangi bir tehdit oluşturmuyorlardı.

Sırtta, dar bir sığınak sunan bir kaya çıkıntısı vardı.

Yılan olması ihtimaline karşı dikkatle kontrol ettikten sonra çıkıntının altına oturdular ve biraz kurutulmuş meyve ve Will'in matarasından biraz su paylaştılar.

Will sessizce konuştu: "Bıçak kırıldı. Nasıl olduğunu bilmiyorum. Mrs. Coulter bir şey yaptı ya da bir şey söyledi ve ben annemi düşündüm ve bu, bıçağın bükülüp bir şeye takılmasına sebep oldu, ya da... ne olduğunu bilmiyorum. Ama bıçak onarılana kadar kısılı kaldık. O iki küçük yaratığın bilmesini istemedim, çünkü onu hâlâ kullanabileceğimi düşündükleri sürece üstünlük bizde. Belki sen aletiyometreye sorabilirsin diye düşündüm ve..."

"Evet!" dedi Lyra hemen. "Evet, sorarım."

Hemen altın aleti çıkardı ve kadranı açıkça görebilmek için ay ışığına çıktı. Saçlarını, Will'in Mrs. Coulter yaparken gördüğü gibi, kulaklarının arkasına attı ve eski, tanıdık hareketlerle çarkları döndürmeye başladı. Şimdi fare biçimini almış olan Pantalaimon onun dizine oturdu. Ama bu Lyra'nın sandığı kadar kolay değildi; belki de ay ışığı aldatıcıydı. Simgeler açık hale gelmeden aleti bir iki kez döndürmesi, gözlerini kırpıştırması gerekti, sonra yine yaptı.

Daha yeni başlamıştı ki, heyecan içinde hafifçe inledi ve iğne dönerken başını kaldırıp ışıl ışıl gözlerle Will'e baktı. Ama daha alet işini bitirmemişti. Lyra döndü ve alet durana kadar kaşlarını çatarak izledi.

Sonunda aleti kaldırdı. "Iorek? O yakında mı Will. Ona seslendiğini duyduğumu sandım, ama sonra yalnızca ben öyle dilediğimi düşündüm. Gerçekten burada mı?"

"Evet. Bıçağı o onarabilir mi? Aletiyometre öyle mi dedi?"

"Ah; o metalle ilgili her şeyi yapabilir Will! Yalnızca zırh değil, küçük, narin şeyler de yapabilir..." Iorek'in, Lyra'nın casus-sineği kapatabilmesi için, yaptığı küçük teneke kutuyu anlattı. "Ama o nerede?"

"Yakında. Seslendiğimde gelirdi, ama açık ki savaşıyordu... Balthamos da burada! Ah, nasıl da korkmuş olmalı ..."

"Kim?"

Will kısaca açıkladı. Meleğin hissediyor olması gereken utançla yanaklarının kızardığını hissetti.

"Sonra daha fazlasını anlatırım," dedi. "Çok tuhaf... Bana çok şey anlattı ve sanırım onları anladım..." Ellerini saçlarında gezdirip gözlerini ovuşturdu.

"Bana her şeyi anlatman gerek," dedi Lyra kararlılıkla. "Ben yakalandıktan sonra olan her şeyi. Ah, Will, hâlâ kanamıyor, değil mi? Zavallı elin..."

"Hayır. Babam tedavi etti. Yalnız, altın maymuna vurduğumda yara açıldı, ama şimdi daha iyi. Bana, kendi yaptığı merhemden verdi..."

"Babanı buldun mu?"

"Evet, o gece, dağda..."

Will, Lyra'nın yarasını temizlemesine ve küçük kemik kutudan biraz merhem alıp sürmesine izin verdi. Bu arada ona bazı olayları anlattı: yabancıyla ettiği kavgayı, cadının oku saplanmadan hemen önce aydınlanmaların meleklerle tanışmasını, mağaraya yaptığı yolculuğu ve Iorek'le karşılaşmasını.

"Bunca şey olmuş ve ben uyuyordum," diye şaştı Lyra. "Biliyor musun, sanırım bana iyi davranıyordu Will -bence öyleydi- beni incitmek istediğini sanmıyorum Çok kötü şeyler yaptı, ama..."

Gözlerini ovuşturdu.

"Ah, ama rüyam Will -ne kadar tuhaf olduğunu anlatamam sana! Aletiyometreyi okuduğum zamanki gibiydi öylesine açık, öylesine derin bir kavrayış. Öyle ki, dibini göremiyordun, ama en derinlerine dek besberraktı.

"Sanki... Sana arkadaşım Roger'ı ve Hamhumların onu nasıl yakaladığını, onu kurtarmaya çalışmamı, sonra her şeyin yanlış gitmesini ve Lord Asriel'in onu öldürmesini anlatmıştım, hatırlıyor musun?

"Evet, onu gördüm. Rüyamda onu yine gördüm, ama ölüydü, hayalet olmuştu ve sanki beni çağırıyor, bana sesleniyordu, ama ben onu duyamıyordum. Benim ölmemi istemiyordu, öyle değildi. Benimle konuşmak istiyordu.

"Ve... Onu oraya, Svalbard'a, öldüğü yere götüren bendim. Ölmesi benim suçumdu. Ve Jordan Koleji'nde, birlikte oynadığımız zamanları hatırladım. Çatıda, şehrin her yerinde, pazar yerlerinde, ırmak kıyısında, Kil Yataklarında oynardık... Roger, ben ve tüm diğerleri... Ve onu sağ salim eve getirmek için

Bolvangar'a gittim, ama durumu daha da kötüleştirdim. Özür dilemezsem hiçbir şeye faydası olmayacak, yalnızca koskoca bir zaman i*sraf*ı bunu yapmam gerek, anlıyor musun Will? Ölüler diyarına gitmem, onu bulmam ve... ve özür dilemem gerek. Bundan sonra ne olacağı umurumda bile değil. Sonra biz.— ben... Sonrası fark etmez."

"Ölülerin olduğu bu yer," dedi Will, "bu dünya gibi bir dünya mı? Benimki, seninki ve diğer dünyalar gibi mi? Bıçağı kullanarak girebileceğim bir dünya mı?"

Lyra ona baktı. Fikir onu şaşırtmıştı.

"Sorabilirsin," diye devam etti Will. "Şimdi sor. Nerede olduğunu ve oraya nasıl gidebileceğimizi sor."

Lyra aletiyometrenin üzerine eğildi. Gözlerini ovuşturması, sonra yine dikkatle bakması gerekiyordu, ama parmakları hızla çalışıyordu. Bir dakika sonra yanıtı bulmuştu.

"Evet," dedi, "ama orası tuhaf bir yer Will... Çok tuhaf... Bunu gerçekten yapabilir miyiz? Gerçekten de ölüler diyarına gidebilir miyiz? Ama... bunu hangi parçamız yapacak? Çünkü öldüğümüzde cinlerimiz soluyor -onları gördük- ve bedenlerimiz, eh, onlar da mezarda kalıp çürüyor, öyle değil mi?"

"O zaman bir üçüncü parça olmalı. Farklı bir parça."

"Biliyor musun?" dedi Lyra heyecanla, "bence bu doğru olmalı! Çünkü bedenim ve cinim hakkında düşünebiliyorum -demek ki, onları düşünebilen bir başka parça Olmak zorunda)."

"Evet. O da hayalet."

Lyra'nın gözleri çakmak çakmak olmuştu. "Belki Roger'ın hayaletini dışarı çıkarabiliriz. Belki onu kurtarabiliriz."

"Belki. Deneyebiliriz."

"Evet, kurtaracağız!" dedi Lyra hemen. "Birlikte gideriz! Yapmamız gereken tam olarak bu işte!"

Ama bıçağı onartamazsak, diye düşündü Will, hiçbir şey yapamayız.

Kafası açılıp midesi sakinleşir sakinleşmez doğrularak oturdu ve küçük casuslara seslendi. Yanlarındaki minik aletle uğraşıyorlardı.

"Siz kimsiniz?" dedi Will. "Ve kimin tarafındasınız?"

Adam yaptığı işi bitirdi ve ceviz büyüklüğünde bir keman kutusuna benzeyen tahta kutuyu kapadı. İlk önce kadın konuştu.

"Biz Gallivespianlarız," dedi. "Benim adım Leydi Salmakla, arkadaşım da Şövalye Tialys. Biz Lord Asriel'in casuslarıyız."

Will ile Lyra'dan üç dört adım uzaktaki kayanın üzerinde ayakta duruyordu. Ay ışığı altında belirgin ve parlaktı. Küçük sesi son derece berrak ve alçaktı, yüzünde güvenli bir ifade vardı. Üzerinde gümüş bir malzemeden bol bir etek ve kolsuz yeşil bluz vardı, dikenli ayakları, tıpkı adamınki gibi, çıplaktı. Adamın kostümünün renkleri kadınınkine benziyordu, ama kolları uzundu ve bol pantolonu baldırlarının yarısına kadar geliyordu. İkisi de güçlü, becerikli, insafsız ve gururlu görünüyordu.

"Hangi dünyadan geliyorsunuz?" dedi Lyra. "Sizin gibilerini hiç görmemiştim."

"Bizim dünyamızda da aynı sorunları yaşıyoruz," dedi Tialys- "Biz kanun kaçaklarıyız. Önderimiz Lord Roke, Lord Asriel'in isyanını duydu ve ona destek vermeye yemin etti."

"Peki, benden ne istiyorsunuz?"

"Seni babana götürmek," dedi Leydi Salmakia. "Lord Asriel seni ve oğlanı kurtarıp kalesine götürmek üzere, Kral Ogunwe komutasında bir güç gönderdi. Biz yardım etmek için geldik."

"Ah, ama ya babama gitmek istemezsem? Ya ona güvenmiyorsam?"

"Bunu duyduğuma üzüldüm," dedi kadın, "ama aldığımız emir buydu: seni ona götürmek."

Lyra kendini tutamadı: Bu minik yaratıkların onu herhangi bir şey yapmaya zorlamaları fikri karşısında sesli sesli güldü. Ama bu bir hataydı. Aniden hareket eden kadın Pantalaimon'u

yakaladı ve onun fare bedenini haşin bir hareketle tutarak iğnesinin ucunu bacağına dayadı. Lyra inledi: Bolvangar'daki adamın onu yakaladığı zamanki gibi bir şok yaşıyordu. Kimse bir başkasının cinine dokunmamalıydı -bu tecavüzdü.

Fakat sonra Will'in sağ eliyle adamı yakaladığını gördü. İğnelerini kullanamasın diye bacaklarından sıkı sıkı kavramıştı ve havaya kaldırmıştı.

"Yine berabere," dedi leydi sakin sakin. "Şövalyeyi yere bırak, evlat."

"İlk önce sen Lyra'nın cinini bırak," dedi Will. "Tartışma havasında değilim."

Lyra Will'in Gallivespian'ın kafasını kayaya çarpmaya hazır olduğunu gördü soğuk bir heyecanla. Ve iki küçük yaratık da bunu biliyordu.

Salmakia ayağını Pantalaimon'un bacağından çekti ve Pan hemen onun elinden kurtulmak için harekete geçti Bir yabankedisine dönüşüp kabararak öfkeyle tısladı kuyruğunu savurdu. Çıkardığı dişleri leydinin yüzünden bir el boyu uzaktaydı ve kadın ona kusursuz bir sakinlikle bakıyordu. Bir an sonra Pan döndü ve ermin biçimine bürünerek Lyra'nın göğsüne kaçtı. Will Tialys'i dikkatle kayanın üzerine, ortağının yanına bıraktı.

"Biraz saygı göstermelisin," dedi şövalye Lyra'ya. "Sen düşüncesiz, küstah bir çocuksun. Bu akşam senin güvenliğin için bir sürü cesur adam öldü. Nazik davransan daha iyi olur."

"Evet," dedi Lyra alçakgönüllülükle, "Özür dilerim, Öyle yapacağım. Gerçekten."

"Sana gelince..." diye devam etti adam, Will'e dönerek.

Ama Will onun sözünü kesti: "Bana gelince, benimle bu şekilde konuşulmasına izin vermeyeceğim, bu yüzden deneme bile. Saygı iki yönlüdür. Şimdi dikkatle beni dinle. Burada emirleri sen vermiyorsun; biz veriyoruz. Kalıp yardım etmek istiyorsanız,

bizim dediğimizi yapacaksınız. Yoksa hemen Lord Asriel'e dönersiniz. Bu konuda tartışma kabul etmiyoruz."

Lyra ikilinin kabardığını görebiliyordu, ama Tialys, elini kemerindeki kına götürdüğü eline bakıyordu.

Tvra şövalyenin, bıçak Will'de olduğu sürece, onun kendisinden daha güçlü olduğunu düşündüğünü biliyordu.

Demek ki, ne pahasına olursa olsun bıçağın kırıldığını belli etmemeleri gerekiyordu.

"Pekala," dedi şövalye. "Size yardım edeceğiz, çünkü bize verilen görev bu. Ama ne yapmayı düşündüğünüzü bize söylemelisiniz."

"Bu adil," dedi Will. "Size söyleyeceğim. Biz, dinlendikten sonra Lyra'nın dünyasına döneceğiz ve bir dostumuzu, bir ayıyı bulacağız. Çok uzakta değil."

"Zırhlı ayı mı? Pekala," dedi Salmakia. "Onu savaşırken gördük. Bunu yapmanıza yardım ederiz. Ama sonra bizimle birlikte Lord Asriel'e geleceksiniz."

"Evet," dedi Lyra ciddi bir yüzle yalan söyleyerek, "ah, evet, o zaman bunu yaparız."

Pantalaimon şimdi sakinleşmiş, meraklanmıştı. Lyra onun omzuna tırmanıp değişmesine izin verdi. Onlar konuşurken Pantalaimon diğer ikisi kadar büyük bir yusufçuğa dönüştü ve onlara katılmak için uçtu.

"O zehir," dedi Lyra, Gallivespianlara dönerek, "iğnelerinizdeki, demek istiyorum. Ölümcül mü? Çünkü annemi, Mrs. Coulter'ı soktunuz, değil mi? Ölecek mi?"

"Yalnızca hafif bir sokmaydı," dedi Tialys. "Evet, tam doz onu öldürürdü, ama küçük bir çizik, onu yarım gün zayıflatır ve uyuşturur."

Hem de delice bir acı eşliğinde, Tialys bunu biliyordu, ama Lyra'ya söylemedi.

"Lyra ile yalnız konuşmam gerek," dedi Will. "Bir dakikalığına uzaklaşacağız."

"O bıçakla," dedi şövalye, "bir dünyadan diğerine pencere açabilirsin, öyle değil mi?"

"Bana güvenmiyor musun?"

"Hayır."

"Tamam, bıçağı burada bırakırım o zaman. Bıçak üzerimde olmazsa, kullanamam."

Kının tokasını çözdü ve kayanın üzerine bıraktı. Sonra, o ve Lyra uzaklaşıp Gallivespianlan görebilecekleri bir yere oturdular. Tialys bıçağın sapını dikkatle inceledi, ama dokunmadı.

"Onlara tahammül etmemiz gerekecek," dedi Will.

"Bıçak onarılır onarılmaz kaçarız."

"Çok hızlılar Will," dedi Lyra. "Hem, seni öldürürler, hiç umurlarında olmaz."

"Iorek'in bıçağı onarabileceğini umuyorum. Ona ne kadar ihtiyacımız olduğunu hiç fark etmemiştim."

"Onaracaktır." dedi Lyra güvenle. Havada süzülüp, hızla yön değiştiren, diğer yusufçuklar gibi minik güveleri avlayan Pantalaimon'u izliyordu. Cin diğerleri kadar uzağa gidemiyordu, ama onlar kadar hızlıydı ve desenleri daha parlaktı. Lyra elini kaldırdı ve Pan eline kondu; uzun, saydam kanatlarını titreterek bekledi.

"Uyurken onlara güvenebilir miyiz sence?" dedi Will- "Evet. Haşinler, ama dürüst olduklarını düşünüyorum-"

Kayaya geri döndüler ve Will Gallivespianlara hitaben konuştu: "Şimdi uyuyacağım. Sabaha harekete geçeriz." Şövalye başını salladı ve Will hemen kıvrılıp uyudu.

Lyra onun yanına oturdu. Pantalaimon kedi biçimine bürünüp, Lyra'nın kucağına sıcak sıcak kuruldu. Lyra uyanık olduğu ve ona göz kulak olabildiği için Will ne kadar da şanslıydı! O gerçekten de korkusuz biriydi ve Lyra ona büyük bir hayranlık

besliyordu. Ama yalan söylemek, ihanet etmek ve aldatmak konusunda başarılı değildi. Bütün bunlar Lyra için nefes almak kadar doğaldı. Bunu düşündüğünde içi ısındı ve erdemli biri gibi hissetti, çünkü bunları Will için yapıyordu, asla kendisi için değil.

Aletiyometreye tekrar bakmayı düşünüyordu, ama büyük bir şaşkınlık içinde, onca zaman uyuyan o değilmiş gibi, bitkin düştüğünü fark etti. Will'in yanına uzanıp gözlerini yumdu; kendi kendine azıcık kestireceğini söylerken uykuya daldı.

14

Onun Ne Olduğunu Bil

> Hazsız emek bayağıdır hüzünsüz emek bayağıdır,
> emeksiz hüzün bayağıdır, emeksiz haz bayağıdır.
>
> •John Ruskin•

Will ile Lyra gece boyunca uyudular ve gözkapaklarına güneş vurduğunda uyandılar. Aslında, akıllarında aynı düşünce ile birkaç saniye arayla uyandılar: Ama çevrelerine bakındıklarında Şövalye Tialys'in yakında sakin sakin nöbet tuttuğunu gördüler.

"Disiplin Divanı'nın birliği geri çekildi," dedi şövalye onlara. "Mrs. Coulter, Kral Ogunwe'nin elinde ve onu Lord Asriel'e götürüyorlar."

"Bunu nereden biliyorsun?" dedi Will tutuk tutuk doğrularak. "Pencereden geri mi döndün?"

"Hayır. Mıknatıslı yankı cihazı aracılığıyla konuşuyoruz. Sohbetimizi kumandanım Lord Roke'a raporladım, dedi Tialys Lyra'ya, "sizinle birlikte ayıya gitmemizi ve onu gördükten sonra sizin bizimle gelmenizi onaylarız, yani müttefikiz. Size elimizden geldiğince yardım edeceğiz."

"Güzel," dedi Will. "O zaman birlikte yemek yiyelim. Bizim yemeklerimizden yiyor musunuz?"

"Teşekkür ederiz, evet," dedi leydi.

Will son birkaç kurutulmuş şeftalisini, kalan bayat çavdar pidesini çıkardı ve aralarında paylaştırdı. Elbette, casuslar fazla

almamıştı.

"Suya gelince, bu dünyada yok gibi görünüyor," dedi Will. "Su içmek için geri dönene kadar beklememiz gerekecek. "

"O zaman bir an önce dönsek iyi olacak," dedi Lyra.

Ama ilk önce aletiyometreyi çıkardı. Önceki gecenin aksine şimdi açık seçik görebiliyordu, ama uzun uykusunun ardından parmakları ağır ve tutuktu. Vadide hâlâ tehlike olup olmadığını sordu. Yanıt hayırdı, tüm askerler gitmişti ve köylüler evlerindeydi. Bu yüzden yola çıkmaya hazırlandılar.

Çölün göz kamaştırıcı havasında pencere tuhaf görünüyordu; havada kare şeklinde bir tablo gibi asılı duran derin gölgeli çalılar ve gür, yeşil bitki örtüsü. Gallivespianlar görmek istedi ve arkadan bakınca görünmediğini, kenarından dolandığında belirgin olduğunu anlayınca hayret ettiler.

"Geçtikten sonra kapamam gerek," dedi Will.

Lyra pencerenin kenarlarını bir araya getirmeye çalıştı, ama parmakları pencereyi bulamadı bile; ellerinin çevikliğine rağmen casuslar da öyle. Kenarların nerede olduğunu yalnızca Will tam olarak hissedebiliyordu ve işini temiz bir şekilde çabucak gördü.

"Bıçakla kaç dünyaya girebiliyorsun?" dedi Tialys.

"Kaç dünya varsa," dedi Will. "Kimsenin tam olarak öğrenecek kadar zamanı olmaz."

Sırt çantasını kaldırdı ve orman patikasında başı çekti Yusufçuklar taze, nemli havanın keyfini çıkarıyor, güneş ışınlarının arasında iğne gibi uçuşuyorlardı. Başlarının üzerindeki ağaçların hareketi önceki kadar şiddetli değildi, hava serin ve dingindi. Bu yüzden, dalların arasında asılı kalmış bir cayropterin çarpık enkazını, emniyet kemerine dolanıp aracın kapısından yarı sarkmış Afrikalı pilotun cesedini görmek, biraz daha yukarıda zeplinin kömürleşmiş kalıntılarını bulmak daha da şok edici oldu -kurum karası kumaş parçaları, siyahlaşmış

gergiler ve borular, kırık camlar ve cesetler: kolları ve bacakları hâlâ mücadele ediyormuş gibi bükülmüş, kömürleşmiş üç adam.

Ve bunlar patikanın yakınında ölenlerdi yalnızca. Yukarıdaki yamaçta ve aşağıdaki ağaçların arasında başka cesetler, başka enkazlar vardı. Şok içindeki suskun iki çocuk kırım sahnesinin arasından yürürken, yusufçuklarının sırtındaki casuslar, savaşa alışık olduklarından, serinkanlılıkla çevrelerine bakınıyor, savaşın nasıl gittiğin: ve en çok kaybı kimin verdiğini anlamaya çalışıyorlardı Vadinin tepesine, ağaçların seyreldiği ve gökkuşaklaklarının başladığı yere vardıklarında mola verip buz gibi soğuk sudan kana kana içtiler.

"O küçük kızın iyi olduğunu umuyorum," dedi Will.

"O seni uyandırmamış olsaydı, kaçmayı asla başaramazdık. Özellikle o tozu almak için kutsal bir adamı ziyaret etmiş"

"Kız iyi durumda," dedi Lyra, "çünkü dün gece aletiyometreye sordum. Ama kız bizim şeytan olduğumuzu düşünüyor. Bizden korkuyor. Muhtemelen bu işe hiç karışmamış olmayı diliyordur, ama o iyi."

Çağlayanların yanına tırmandılar. Will'in matarasını doldurduktan sonra, aletiyometrenin Iorek'in gittiğini söylediği yere doğru plato üzerinde yürümeye başladılar.

Bir gün süren uzun ve zorlu bir yürüyüş oldu. Will için sorun değildi, ama uzun uykusu yüzünden bacakları zayıflayan ve yumuşayan Lyra için tam bir işkenceydi.

Ama ne kadar kötü hissettiğini itiraf etmektense kendi dilini koparırdı: Dudaklarını bastırarak, titreyerek, aksaya aksaya yürüyor, ama tek kelime etmeden Will'e ayak uyduruyordu. Ancak, öğlen mola verip oturduklarında kendine bir kez inleme izni verdi; o da, Will tuvaletini yapmak için uzaklaştığı zaman.

Leydi Salmakia, "Dinlen," dedi. "Yorulmakta utanılacak bir şey yok."

"Will'i hayal kırıklığına uğratmak istemiyorum! Zayıf olduğumu ve ayağına dolandığımı düşünmesini istemiyorum. "

"Düşüneceği son şey bu olur."

"Sen ne bilirsin," dedi Lyra kabaca. "Sen onu beni tanıdığından daha fazla tanımıyorsun."

"Küstahlığın ne olduğunu işittiğimde anlarım," dedi leydi sakin sakin. "Lütfen şimdi sana denileni yap ve dinlen. Enerjini yürüme işine sakla."

Lyra isyan etmek istediğini hissediyordu, ama leydinin ışıl ışıl dikenleri güneş ışığı altında açık seçik görülebiliyordu, bu yüzden bir şey söylemedi.

Leydinin yoldaşı şövalye mıknatıslı yankı cihazının çantasını açıyordu. Merakı kızgınlığını alt eden Lyra küçük adamın ne yaptığını izledi. Tahtadan bir kaidenin üzerinde duran alet donuk gri-siyah taştan, kısa bir kurşun kaleme benziyordu. Şövalye keman yayma benzeyen minik bir yayı aletin ucuna sürterken parmaklarını yüzeyindeki farklı yerlere bastırıyordu. Bastırdığı yerler işaretlenmiş değildi, bu yüzden küçük adam gelişigüzel yerlere dokunuyormuş gibi görünüyordu, ama yüzündeki yoğun ifadeden ve hareketlerindeki akıcılıktan, Lyra bu işin kendi aletiyometresini okumak kadar beceri ve konsantrasyon isteyen bir iş olduğunu anlayabiliyordu.

Casus dakikalar sonra yayı bir kenara kaldırdı ve Lyra'nın küçük tırnağından daha büyük olmayan kulaklıkları alıp telin bir ucunu taşın sonundaki kancaya doladı, öteki ucu da diğer taraftaki kancaya çekip oraya sardı. İki kancayı ve aralarındaki gergin teli kullanarak, mesajına gelen yanıtı alabildiği açıktı.

"Bu nasıl çalışıyor?" dedi Lyra adam işini bitirdiği zaman

Tialys ona gerçekten ilgilenip ilgilenmediğini anlamaya çalışırmış gibi baktı. Sonra açıkladı: "Bilimadamlarınız, sizin deyişinizle, deneysel tanrıbilimciler, kuantum dolanıklığı diye bir şey bilirler. Bu, ortak özellikleri olan iki parçacığın var

olabileceği anlamına gelir. Öyle ki, birbirlerinden ne kadar uzak olurlarsa olsunlar, bir parçacığın başına gelen aynı anda diğer parçacığın da başına gelir. Şey, bizim dünyamızda ortak bir mıknatıs yapıp tüm parçacıklarını dolamanın ve sonra birbirlerini yankılayacak iki parçaya ayırmanın bir yolu var. Bu parçanın tamamlayıcısı kumandanımız Lord Roke'ta. Ben yayımla bu parçayı oynattığım zaman, diğeri de tıpatıp aynı sesleri çıkarıyor ve bu şekilde iletişim kurabiliyoruz."

Tüm eşyalarını kaldırıp leydiye bir şey söyledi. Kadın ona katıldı. Biraz uzağa gittiler ve Lyra'nın duyamayacağı kadar alçak sesle konuşmaya başladılar. Ama Pantalaimon baykuş oldu ve koca kulaklarını onlara çevirdi.

Biraz sonra Will geri döndü ve yola koyuldular. Gün ilerledikçe daha da yavaşlıyorlardı. Yol gittikçe dikleşiyor, kar hattı yaklaşıyordu. Kayalık bir vadinin başında bir mola daha verdiler, çünkü Lyra'nın tükenmek üzere olduğunu Will bile görebiliyordu: Kız fena aksıyordu ve yüzü solmuştu.

"Ayaklarına bakayım," dedi Will ona, "çünkü su toplamışsa, biraz merhem sürebilirim."

Feci su toplamışlardı. Lyra gözlerini yumarak ve dişlerini gıcırdatarak, Will'in yaralarına kanyosunu merhem sürmesine izin verdi.

Bu arada şövalye meşguldü. Birkaç dakika sonra mıknatısını kaldırdı ve "Lord Roke'a konumumuzu bildirdim," dedi. "Siz arkadaşınızla konuşur konuşmaz bizi alıp götürecek bir cayropter gönderiyor."

Will başını salladı. Lyra aldırmamıştı. Biraz sonra bitkinlik içinde doğrulup oturdu, çoraplarıyla ayakkabılarını giydi ve yine yola koyuldular.

Bir saat daha geçti. Vadinin büyük kısmı gölgelere bürünmüştü ve Will gece çökmeden sığınacak bir yer bulup

bulamayacaklarını merak ediyordu, ama sonra Lyra bir rahatlama ve sevinç haykırışı kopardı.

"Iorek! Iorek!"

Lyra onu Will'den önce görmüştü. Ayı-kral hâlâ biraz uzaktaydı. Beyaz kürkü yüzünden karlık bölgede kolay kolay seçilemiyordu, ama Lyra'nın sesi yankılanınca başını çevirdi, burnunu kaldırıp kokladı ve yamaç aşağı onlara doğru koştu.

Will'i görmezden gelerek, Lyra'nın, boynuna sarılıp yüzünü kürküne gömmesine izin verdi; o kadar derinden hırıltılar çıkarıyordu ki, Will sesi ayaklarının altında hissediyordu. Ama Lyra bunun keyif olduğunu hissetti ve bir anlığına su toplamış ayaklarını ve bitkinliğini unuttu. "Ah, Iorek, hayatım, seni gördüğüme ne kadar sevindim! Seni bir daha görebileceğimi hiç düşünmemiştim Svalbard'daki zamandan ve olan onca şeyden sonra... Scoresby güvende mi? Krallığın nasıl? Sen yalnız mı geldin?"

Küçük casuslar ortadan kaybolmuştu. Kararmaya başlamış dağ yamacında üçünden -oğlan, kız ve ayı- başka kimse yokmuş gibi görünüyordu. Iorek ona sırtını sundu. Lyra başka bir yerde olmayı hiç dilememiş gibi tırmandı ve, sevgili dostu mağarasına kalan son mesafede kendisini taşırken, gurur ve mutlulukla orada oturdu.

Dikkati başka yerde olan Will, Lyra ile Iorek'in konuşmalarını dinlemiyordu, ama bir noktada üzgün bir feryat duydu ve Lyra'nın sözlerini işitti:

"Mr. Scoresby -ah olamaz! Ah, ama çok zalimce! Gerçekten öldü mü? Emin misin Iorek?"

"Cadı, Grumman adlı adamı bulmak üzere yola koyulduğunu söyledi," dedi ayı.

Will şimdi daha dikkatle dinliyordu, çünkü Baruk ile Balthamos olanların bir kısmını anlatmıştı.

"Ne oldu? Onu kim öldürdü?" dedi Lyra titrek bir sesle.

"Savaşırken ölmüş. Adam kaçarken, o, koca bir Moskovalı birliğini uzak tutmuş. Cesedini buldum. Cesurca ölmüş. İntikamını alacağım."

Lyra kendini bırakmış, ağlıyordu. Will ne diyeceğini bilemedi, çünkü Mr. Scoresby'nin kurtarmak için öldüğü bilinmeyen adam kendi babasıydı. Lyra ve ayı, Lee Scoresby'yi tanımış ve sevmişti, ama Will onu hiç görmemişti. Biraz sonra Iorek bir tarafa saptı ve karın üzerinde oldukça karanlık görünen bir mağara ağzına yöneldi. Will casusların nerede olduğunu bilmiyordu, ama yakınlarda dolandıklarından emindi. Lyra'yla sessizce konuşmak istiyordu, ama Gallivespianları görene, onların dinlemediklerinden emin olana dek bunu yapmayacaktı.

Will sırt çantasını mağara ağzına koydu ve yorgun argın oturdu. Arkasındaysa ayı ateş yakıyor ve Lyra ise üzüntüsüne rağmen merakla izliyordu. Iorek bir tür küçük demirtaşını sol pençesinde tuttu ve üç dört kez yerdeki benzer taşa vurdu. Her seferinde etrafa saçılan kıvılcımlar, tam olarak Iorek'in onları yönlendirdiği yere gitti: parça parça edilmiş dallardan ve kuru otlardan oluşan yığına. Kısa süre sonra yığın tutuştu ve Iorek ateşi kuvvetle yanmaya başlayana dek, sakin sakin bir odun ekledi, sonra bir tane daha ve bir tane daha.

Çocuklar ateşe sevindiler, çünkü hava iyice soğumuştu. Sonra daha iyisi geldi: keçi olabilecek bir hayvanın butu. Iorek etini çiğ yedi elbette, ama çocuklar için, bir butu keskin bir sopaya takıp kızarması için ateşin üzerine uzattı.

"Bu dağlarda avlanmak kolay mı Iorek?" dedi Lyra.

"Hayır. Halkım burada yaşayamaz. Yanılmışım, ama iyi ki yanılmışım. Böylece seni buldum. Şimdi ne yapmayı planlıyorsun?"

Will mağarada çevresine bakındı. Ateşin yakınında oturuyorlardı ve ateş ayı-kralın kürküne sarı-turuncu ışıltılar

düşürüyordu. Will casuslardan iz göremiyordu, ama yapacak bir şey yoktu: Sormak zorundaydı.

"Kral Iorek," diye başladı, "bıçağım kırıldı..." ve sonra ayının arkasına bakıp "Hayır, durun," dedi. Duvarı gösteriyordu. "Eğer dinleyecekseniz," diye devam etti Daha yüksek sesle, "ortaya çıkın ve dürüstçe dinleyin. Bizi gizlice gözetlemeyin."

Lyra ve Iorek Byrnison dönüp Will'in kiminle konuştuğuna baktılar. Küçük adam gölgelerden çıktı ve çocukların başlarından yüksekteki bir çıkıntıda sakince durdu. Iorek hırladı.

"Mağarasına girmek için Iorek Byrnison'dan izin almadın," dedi Will. "Ve o bir kral. Sen ise yalnızca bir casussun. Daha fazla saygı göstermen gerek."

Lyra bunu dinlemeye bayılıyordu. Will"e keyifle baktı ve onun haşin, küçümser göründüğünü gördü.

Ama Will'e bakan şövalyenin yüzü hoşnutsuzdu.

"Sana karşı dürüst davrandık," dedi. "Bizi aldatmak onursuzcaydı."

Will ayağa kalktı. Bir cini olsa, diye düşündü Lyra, dişi kaplan biçimini alırdı ve büyük hayvanın göstereceğini hayal ettiği öfke karşısında büzüldü.

"Sizi aldattıysak, gerekli olduğu için yaptık bunu," dedi Will. "Bıçağın kırık olduğunu bilseydiniz buraya gelmeyi kabul eder miydiniz? Elbette etmezdiniz. Zehrinizi kullanarak bizi bayıltırdınız ve sonra yardım çağrısı yapar, bizi kaçırıp Lord Asriel'e götürürdünüz. Bu yüzden sizi kandırmak zorundaydık Tialys ve senin buna tahammül etmen gerekecek."

"Bu kim?" dedi Iorek Byrnison.

"Casuslar," dedi Will. "Lord Asriel göndermiş. Dün kaçmamıza yardım ettiler, ama eğer bizim tarafımızdalarsa saklanıp bizi gizlice dinlememeleri gerek. Ve eğer bunu yapıyorlarsa, onursuzluktan bahsedecek son kişiler onlar."

Casusun bakışları öyle öfkeliydi ki, değil silahsız Will'e, Iorek'e bile saldırabilecekmiş gibi görünüyordu.

Ama Tialys hatalıydı ve bunu biliyordu. Elinden gelen tek şey eğilerek selam vermek ve özür dilemekti. "Majesteleri," dedi Iorek'e. Iorek bir kez daha hırladı.

Şövalye çakmak çakmak olmuş gözlerini önce nefretle Will'e, sonra meydan okuma ve uyarıyla Lyra'ya, sonunda da, soğuk ve ihtiyatlı bir saygıyla Iorek'e çevirdi. Üzerine bir ışık düşüyormuşçasına açık olan yüz hatları sayesinde bütün bu ifadeler canlı ve parlaktı. Leydi Salmakia da gölgelerden çıkıp, çocukları tamamen görmezden gelerek, ayının karşısında diz çöktü.

"Bizi affedin," dedi Iorek'e hitaben. "Saklanma alışkanlığını kırmak zordur. Yoldaşım Şövalye Tialys ve ben, Leydi Salmakia, o kadar uzun süre düşmanlarımızın arasında yaşadık ki, sırf alışkanlıktan dolayı size gerekli nezaketi gösteremedik. Lord Asriel'in yanına sağ salim varacaklarından emin olmak için bu oğlanla kıza eşlik ediyoruz. Başka amacımız ve size karşı kesinlikle hiçbir kötü niyetimiz yok Kral Iorek Byrnison."

Iorek bu kadar minik varlıkların nasıl ona zarar verebileceğini merak etmişse de belli etmedi. Yüzündeki ifadeyi okumak doğal olarak zordu, ayrıca o da nazik bir varlıktı ve leydi yeterince zarif konuşmuştu.

"Ateşin yanına inin," dedi. "Açsanız, bol bol yiyecek var Will, bıçak hakkında konuşuyordun."

"Evet," dedi Will, "asla olmaz sanıyordum, ama bıçak kırıldı. Aletiyometre Lyra'ya, onu senin onarabileceğini söyledi. Daha nazikçe rica edecektim, ama işte: Onu onarabilir misin Iorek?”

"Göster bana."

Will parçaları kından çıkardı ve kayalık zemine serdi. Hepsi yerli yerine oturana kadar dikkatle iteledi. Bütün parçaların orada olduğunu görebiliyordu. Lyra yanan bir dalı kaldırdı ve

Iorek ışığın altında iyice eğilerek her parçayı dikkatle süzüp devasa pençeleri ile onlara incelikle dokundu, yerden kaldırdı ve evirip çevirdi, kırıkları inceledi. Will o dev siyah tırnakların becerisine şaştı.

Sonra Iorek doğrulup oturdu, başı gölgelerin arasında yükseldi.

"Evet," dedi sorulan soruyu yanıtlayarak ve daha fazlasını söylemeyerek.

Lyra onun ne demek istediğini anlamıştı. "Ah, ama onarır mısın Iorek? Ne kadar önemli olduğuna inanamazsın -bıçağı onartamazsak, başımız büyük belada demektir. Üstelik yalnızca biz de değil..."

"Bu bıçaktan hoşlanmadım," dedi Iorek. "Yapabildiklerinden korkuyorum. Bu kadar tehlikeli bir şey görmedim. O bıçakla karşılaştırıldığında, en ölümcül savaş makineleri bile küçük oyuncaklar gibi kalıyor. Verebileceği zararın sınırı yok. Hiç dövülmese çok daha iyi olurdu "

"Ama onunla..." diye başladı Will.

Iorek onun sözlerini bitirmesini beklemeden devam etti: "Onunla tuhaf şeyler yapabilirsin. Bıçağın kendi kendine yaptığı şeyleri bilmiyorsun. Senin niyetin iyi olabilir. Bıçağın da kendi niyeti var."

"Bu nasıl olabilir?" dedi Will.

"Bir aracın niyeti, ne yaptığıdır. Bir çekiç vurmak içindir, bir mengene sıkıştırmak içindir, bir kaldıraç kaldırmak içindir. Bu amaç için yapılmışlardır. Ama bazen bir aracın, sizin bilmediğiniz başka kullanım alanları da olabilir. Bazen, sizin niyetlendiğiniz şeyi yaparken, aynı zamanda, bilmeden, bıçağın niyetlendiği şeyi de yapmış olursunuz. O bıçağın en keskin kenarını görebiliyor musun?"

"Hayır," dedi Will. Bu doğruydu. Kenar inceliyor, inceliyor, öyle keskin bir hale geliyordu ki, göz o keskinliği göremiyordu.

"O zaman, yaptığı her şeyi nasıl bilebilirsin?"

"Bilemem. Ama yine de onu kullanmak, iyi şeylere yardımcı olmak için elimden geleni yapmak zorundayım. Hiçbir şey yapmazsam, işe yaramaz birinden de beter olurum. Suçlu olurum."

Lyra konuşmaları dikkatle izliyordu. Iorek'in gönülsüz olduğunu görünce o konuştu.

"Iorek, bu Bolvangarlıların ne kadar kötü olduğunu sen biliyorsun. Kazanamazsak, o tür şeyleri sonsuza dek yapabilecekler. Dahası, bıçak bizde olmazsa onların eline geçebilir. Seninle tanışana kadar ondan haberimiz yoktu Iorek, başka birinin de yoktu, ama artık olduğuna göre, onu bizim kullanmamız şart -kullanmasak olmaz, bu hem zayıflık hem de yanlış olurdu. Bıçağı onlara teslim etmekten ve siz kullanın, biz sizi durdurmayacağız demekten farkı olmazdı. Tamam, ne yaptığını bilmiyoruz, ama aletiyometreye sorabilirim, değil mi? O zaman biliriz. Tahmin yürütüp korkmaktansa, bu konuda doğru düzgün düşünebiliriz."

Will kendisine ait en baskın sebebi söylemek istemiyordu: Bıçak onarılmazsa, evine asla dönemez, annesini bir daha göremezdi. Annesi neler olduğunu asla bilemez, Will'in de babası gibi onu terk ettiğini düşünürdü.

Hem babasının hem de Will'in gidişinin asıl sorumlusu bıçaktı. Annesine dönmek için onu kullanmak zorundaydı, yoksa kendini asla affetmezdi.

Iorek Byrnison uzun süre konuşmadı. Başını çevirip karanlığa baktı. Sonra yavaşça ayağa kalktı ve uzun adımlarla mağara ağzına gidip yıldızlara baktı. O yıldızların bazılarını kuzeyden tanıyordu, bazılarıysa ona yabancıydı.

Lyra ateşin üzerindeki eti çevirdi. Will, yaralarının ne durumda olduğunu görmek için eline baktı. Tialys ve Salmakia çıkıntının üzerinde sessizce oturuyorlardı.

Sonra Iorek döndü.

"Pekala, bir şartla yaparım," dedi. "Ama bunun bir hata olduğunu düşünüyorum. Halkımın tanrısı, hayaletleri ya da cinleri yoktur. Biz yaşarız ve ölürüz, o kadar. İnsan işleri bize acı ve sorundan başka bir şey getirmez ama konuşuruz, savaşırız, alet kullanırız. Belki de bir taraf seçmeliyiz. Ama eksiksiz bilgi, yarım bilgiden daha iyidir. Lyra aletini oku. Ne sorduğunu bil. Ondan sonra hâlâ istiyorsanız, bıçağı onarırım."

Lyra hemen aletiyometreyi aldı ve kadranını görebilmek için ateşe yanaştı. Titrek ışık kadranı görmesini zorlaştırıyordu ya da belki gözlerine duman doluyordu. Aleti okumak her zamankinden daha uzun sürdü. Gözlerini kırpıştırıp içini çekerek transtan çıktığında yüzü endişeliydi.

"Bu kadar karmaşık olduğunu hiç hatırlamıyorum," dedi. "Bir sürü şey söyledi. Sanırım açıkça anladım. Sanırım anladım. İlk önce dengeden bahsetti. Dedi ki, bıçak zararlı da olabilirmiş, faydalı da, ama bu öylesine hassas, öylesine ince bir dengeymiş ki, en ufak düşünce ya da dilek dengeyi bir taraf lehine bozabilirmiş... Ve seni kastediyordu Will, senin dileğini ya da düşünceni kastediyordu, ama neyin iyi, neyin kötü düşünce olacağını söylemedi.

"Sonra... evet dedi," dedi Lyra gözleri casuslara giderek. "Evet, bıçağı onar, dedi."

Iorek ona uzun uzun baktı, sonra bir kez başını salladı.

Tialys ve Salmakia daha yakından izlemek için aşağı indiler. "Daha fazla yakacağa ihtiyacın var mı Iorek?" dedi Lyra. "Will'le ben gidip getirebiliriz."

Will onun ne demek istediğini anladı: casuslardan uzakta konuşabilirlerdi.

"Patikadaki ilk dönemecin ötesinde reçineli bir ağaç var. Ondan olabildiğince çok getirin."

Lyra hemen fırladı ve Will de onunla gitti.

Ay parlaktı, patika birbirine karışmış ayak izleri ile kaplıydı ve havada keskin bir soğuk vardı. İkisi de dinç, umutlu ve canlı hissediyorlardı. Mağaradan iyice uzaklaşana kadar konuşmadılar.

"Başka ne dedi?" dedi Will.

"O zaman anlamadığım şeyler söyledi. Şimdi de anlamıyorum. Bıçağın Toz'un ölümü olacağını söyledi, ama sonra Toz'u canlı tutmanın tek yolunun bu olduğunu söyledi. Hiç anlamadım Will. Ama bıçağın tehlikeli olduğunu yine söyledi ve söylemeye devam etti. Dedi ki biz -bilirsin- düşündüğümüz gibi..."

"Ölüler dünyasına gidersek..."

"Evet, -eğer bunu yaparsak- bir daha asla geri dönemeyebilirmişiz Will. Hayatta kalamayabilirmişiz."

Will hiçbir şey söylemedi. Şimdi daha durgun yürüyorlar, Iorek'in bahsettiği çalılığı arıyorlardı. Nasıl bir görev üstleniyor olabilecekleri düşüncesi onları suskunlaştırmıştı.

"Ama yapmak zorundayız," dedi Will, "değil mi?"

"Bilmiyorum."

"Demek istediğim, artık biliyoruz. Senin Roger'la, benim ise babamla konuşmam gerek. Artık yapmak zorundayız ."

"Korkuyorum," dedi Lyra.

Will, Lyra'nın bunu başka kimseye itiraf etmeyeceğini biliyordu.

"Gitmezsek ne olacağını söyledi mi?" diye sordu.

"Yalnızca boşluk. Yalnızca hiçlik. Gerçekten anlamadım Will. Ama sanırım, o kadar tehlikeli olsa bile, yine de Roger'ı kurtarmaya çalışmamız gerektiği anlamına geliyordu. Ama onu Bolvangar'dan kurtardığım zamanki gibi olmayacak. O zaman ne yaptığımı gerçekten bilmiyordum. Öylesine yola çıktım ve başarılı oldum. Demek istediğim Çingenler ve cadılar gibi bir sürü başkası yardım etti. Gitmek zorunda olduğumuz yerde yardım edecek kimse olmayacak. Ve görebiliyorum... Rüyamda

gördüm... Orası... Bolvangar'dan daha kötüydü. Bu yüzden korkuyorum."

"Benim korktuğum ise," dedi Will bir dakika sonra, Lyra'ya bakmadan, "bir yerde kısılı kalmak ve annemi bir daha görememek."

Durup dururken bir anısını hatırladı. Çok küçüktü. Annesinin sorunları henüz başlamamıştı ve Will hastaydı. Bütün gece boyunca annesinin yatağının üzerinde oturduğunu, ninniler söylediğini, hikâyeler anlattığını hatırlar gibiydi. Ve annesi orada olduğu sürece, güvende olduğunu hissetmişti. Onu şimdi terk edemezdi. Yapamazdı! Gerekirse hayatı boyunca bakardı ona.

Ve Lyra onun ne düşündüğünü anlamış gibi, sıcak bir sesle konuştu:

"Evet, bu doğru, korkunç olurdu... Biliyor musun, kendi annem söz konusu olduğunda, hiç fark etmemişim Aslında kendi kendime büyüdüm; kimsenin bana sarıldığını, beni kucakladığını hatırlamıyorum, tek bilebildiğim yalnızca ben ve Pantalaimon vardık... Mrs. Lonsdale'in bana o şekilde davrandığını hatırlamıyorum; Mrs. Lonsdale Jordan Koleji'nin kahyasıydı ve tek yaptığı temiz olduğumdan emin olmaktı, tek düşündüğü buydu ah, bir de görgü kuralları... Ama mağaradayken, Will, gerçekten de şey hissettim -ah, çok tuhaf, onun korkunç şeyler yaptığını biliyorum, ama gerçekten de beni sevdiğini ve bana baktığını hissettim... Onca zaman uyuduğum için, öleceğimi düşünmüş olmalı -bir tür hastalık kaptım herhalde- ama bana bakmayı hiç bırakmadı. Bir iki kez uyandığımı hatırlıyorum, beni kollarına almıştı... Bunu hatırladığımdan eminim... Ben olsam, kendi çocuğum olsa, ben böyle yapardım."

Demek bunca zaman neden uyuduğunu bilmiyordu. Will ona söylemeli miydi, sahte olsa bile o anıya ihanet etmeli miydi?

Hayır, elbette etmemeliydi.

"Çalılık bu mu?" dedi Lyra.

Ay ışığı öyle parlaktı ki, yaprakları ayrı ayrı seçebiliyorlardı. Will bir dal kopardı. Çam gibi, reçineli koku parmaklarında kaldı.

"O küçük casuslara da hiçbir şey söylemeyeceğiz," diye ekledi Lyra.

Kucak kucak dal topladılar ve mağaraya taşıdılar.

15

Demirhane

Ben cehennem ateşleri arasında yürürken
dehanın zevklerinden haz alarak...

•William Blake•

O anda Gallivespianlar bıçak hakkında konuşuyorlardı. Iorek Byrnison ile kuşkulu bir barış yaptıktan sonra ayak altında olmamak için çıkıntılarına geri tırmandılar; alevlerden çıtırtılar yükselir, ateşin kükremesi havayı doldururken Tialys konuştu: "Yanından asla ayrılmamalıyız.

Bıçak onarılır onarılmaz, gölge gibi peşine takılmalıyız."

"Çok tetikte. Gözü hep üzerimizde," dedi Salmakia.

"Kız daha kolay güveniyor. Bence onu kazanabiliriz. O masum ve kolay seviyor. Onun üzerinde çalışabiliriz. Sanırım bunu yapmalıyız Tialys."

"Ama bıçak oğlanda. Onu kullanabilen kişi o."

"Kız olmadan hiçbir yere gitmez."

"Ama bıçak oğlandaysa, kızın onun peşinden gitmesi gerek. Ve bence, bıçak onarılır onarılmaz, bizden kaçmak için onu kullanarak bir başka dünyaya geçecekler. Kız bir şeyler daha söyleyecekken oğlanın onu nasıl engellediğini gördün mü? Gizli bir amaçları var. Bizim onların yapmasını istediğimiz şeyden çok farklı bir amaç."

"Göreceğiz. Ama sanırım haklısın Tialys. Ne pahasına olursa olsun oğlanı gözümüzün önünden ayırmamalıyız."

Iorek Byrnison doğaçlama atölyesinde aletlerini dizerken kuşkuyla izlediler. Lord Asriel'in kalesinin altındaki silah fabrikalarında maden ergitme ocaklarıyla, haddehanelerle, anbarik demirhanelerle ve hidrolik preslerle çalışan güçlü işçiler açık ateşi, taş çekici ve Iorek'in zırhından bir parçadan oluşan örsü görseler gülerlerdi.

Yine de, ayı onu bekleyen işi tartmıştı ve küçük casuslar, onun hareketlerindeki kesinlikte, küçümsemelerini boğan bir nitelik görmeye başladılar.

Lyra ile Will çalılarla birlikte döndüklerinde, Iorek'in talimatlarına uyarak dalları dikkatle ateşin üzerine koydular. Iorek her dalı dikkatle inceledi ve sonra Will ve Lyra'ya onları şu ya da bu açıyla koymalarını ya da bir parçasını kırıp kenara ayrıca yerleştirmelerini söyledi. Sonuç, tüm enerjisi bir kenarda yoğunlaşmış olağanüstü şiddette bir ateş oldu.

Mağaradaki sıcaklık iyice artmıştı. Iorek ateşi beslemeye devam etti ve çocuklar işin tamamına yetecek kadar yakıt olduğunu garantilemek için patikada iki sefer daha yaptılar.

Sonra ayı yerdeki küçük bir taşı çevirdi ve Lyra'ya aynı türden başka taşlar bulmasını söyledi. Bu taşların, ısıtıldığı zaman, bıçağın metalini çevreleyip havayla temasını kesecek bir gaz yaydığını söyledi. Sıcak metal havayla temas ederse, bir miktar hava soğuracağını ve bu yüzden zayıflayacağını açıkladı.

Lyra taş aramaya koyuldu ve baykuş gözlü Pantalaimon sayesinde bir düzineden fazla taş buldu. Iorek ona taşları nereye, nasıl yerleştireceğini söyledi ve gazın, çalıştığı parça üzerinde düzenli olarak akmasını sağlamak için yapraklı bir dalla nasıl yelleyeceğini gösterdi.

Ateşin sorumluluğu Will'e verilmişti. Iorek dakikalar boyunca ona talimatlar verdi ve ne tür ilkelerle çalışacağını anladığından emin oldu. Pek çok şey doğru yerleştirmeye bağlıydı ve Iorek durup her birini düzeltemezdi:

Will'in anlaması gerekiyordu, o zaman bunu doğru düzgün yapabilirdi.

Ayrıca onarıldıktan sonra bıçağın tıpatıp aynı görünmesini beklememeliydi. Daha kısa olacaktı, çünkü her parça yanındaki ile biraz üst üste binecekti, ancak bu şekilde birleştirilebilirlerdi; taş gazına rağmen yüzey biraz oksitlenecekti, yüzeye vuran renkler biraz kaçacaktı; kuşkusuz, kabzası da yanacaktı. Ama bıçağın ucu eskisi kadar keskin olacak ve kullanılabilecekti.

Böylece, alevler reçineli dallarla kükrerken Will izledi, durmaksızın akan gözler ve kavrulmuş ellerle her yeni dalı öyle bir düzenledi ki, sıcaklık Iorek'in istediği gibi ayarlandı. Bu arada, Iorek doğru ağırlıkta bir taş bulana kadar ek çok taş parçasını eledikten sonra bulduğu yumruk büyüklüğünde bir taşı dövüyor, bileyliyordu. Kuvvetli darbelerle taşı şekillendirdi ve pürüzsüz hale getirdi. Kırılmış taşların kokusu dumanla birleşerek yukarıdan izleyen iki casusun burunlarına geliyordu. Pantalaimon bile çalışıyordu, kargaya dönüşmüştü ve kanatlarını çırparak ateşi harlıyordu.

Sonunda çekiç ayıyı tatmin edecek hale geldi. Iorek keskin bıçağın iki parçasını ateşin yüreğine, yanan odunların arasına yerleştirdi ve Lyra'ya üstlerine taş gazı yellemesini söyledi. Ayı uzun beyaz yüzü ışıkta parlayarak izledi. Will metalin yüzeyinin önce kırmızı, sonra sarı, sonra beyaz beyaz parladığını gördü.

Iorek parçaları çıkarmaya hazır halde pençesini kaldırmış, dikkatle izliyordu. Birkaç dakika sonra metal yine değişti ve yüzeyi parlak, ışıltılı oldu ve ateşten sıçrayan kıvılcımlara benzer kıvılcımlar saçmaya başladı.

Bunun üzerine Iorek harekete geçti. Sağ pençesini ateşe daldırdı ve bir parça çıkardı, sonra bir tane daha aldı ve devasa tırnaklarının arasında tutarak zırhının sırt plakasını oluşturan demir parçasının üzerine yerleştirdi.

Will tırnaklardan gelen yanık kokusunu alabiliyordu, ama Iorek bunu göz ardı etti ve olağanüstü hızla hareket ederek parçaların üst üste gelen yerlerini düzeltti, sonra sol pençesini yükseğe kaldırıp taştan çekiçle vurdu.

Muazzam darbenin altında bıçağın ucu sıçradı, Will hayatının geri kalanının o minik üçgen metal parçasına atomların arasındaki boşlukları arayan o uca ne olacağına bağlı olduğunu düşündü. Bütün sinirleri oynuyor, her alevin her titremesini, metali oluşturan kafesteki her atomun gevşemesini sezebiliyordu. Bu iş başlamadan önce bıçak üzerinde çalışmak için eksiksiz bir fırın, en hassas alet edevatlar gerekeceğini düşünmüştü. Ama şimdi, en hassas aletlerin bunlar olduğunu, Iorek'in zanaatkarlığının olabilecek en iyi fırını oluşturduğunu görüyordu.

Iorek tangırtının üzerinden kükredi: "Zihninde kıpırtısız tut onu! Senin de dövmen gerekiyor! Bu benim olduğu kadar senin de işin!"

Will ayının avucundaki taş çekicin darbeleriyle tüm benliğinin titrediğini hissediyordu. Bıçağın ikinci parçası da ısınıyordu ve Lyra'nin yapraklı dalı sıcak gazı yelliyor, parçaları gaza boğuyor ve demir yiyen havayı uzak tutuyordu. Will her şeyi seziyordu; metalin atomlarının kırık boyunca birbirine bağlandığını, yeni kristaller oluşturduğunu, güçlendiğini, bağlantı sağlamlaştıkça görünmez kafes üzerinde kendi kendilerini doğrulttuklarını hissedebiliyordu.

"Kenar!" diye kükredi Iorek. "Kenarı hizada tut!"

Zihninle demek istiyordu. Will denileni hemen yaptı, kenarlar kusursuzca dizilirken incecik pürüzleri, sonra da incecik düzelmeleri sezdi. Bağlantı bitti ve Iorek bir sonraki parçaya döndü. "yeni bir taş," diye seslendi Lyra'ya. Lyra ilk taşı kenara itti ve ısınsın diye ikinci bir taşı aynı yere yerleştirdi.

Will yakıtı kontrol etti ve alevleri daha iyi yönlendirmek için bir dalı ikiye kırdı. Iorek bir kez daha çekiçle çalışmaya başladı. Will işine yeni bir karmaşıklık düzeyi eklendiğini hissetti, çünkü yeni parçayı önceki iki parçaya göre tam olarak doğru yerde tutması gerekiyordu. Ancak bunu yaparsa Iorek'in bıçağı onarmasına yardım edebileceğini anlıyordu.

Böylece çalışma devam etti. Ne kadar sürdüğüne dair en ufak fikri yoktu. Diğer yandan, Lyra'nın kolları acıdı, gözlerinden yaşlar aktı, derisi yandı ve kızardı, bedenindeki her kemik yorgunluktan ağrımaya başladı. Ama yine de taşları Iorek'in söylediği gibi yerleştirdi ve bitkin Pantalaimon alevleri yellemek için kanatlarını kaldırıp çırpmaya devam etti.

Son bağlantıya geldiklerinde Will'in başı çınlıyordu. Zihinsel çaba harcamaktan o kadar yorulmuştu ki, bir sonraki dalı kaldırıp ateşe yerleştirmek çok zor geliyordu. Her bağlantıyı anlamak zorundaydı, yoksa birleşme yerleri tutmazdı. Bıçağın metalini kabzasında kalan küçük kısma birleştirecek en son, en karmaşık bağlantıya geldiklerinde eğer Will tüm bilinciyle onu diğerleri ile bir arada tutamazsa, Iorek işe hiç girişmemişçesine, bıçak dağılıp giderdi.

Bunu ayı da sezmişti ve son parçayı ısıtmaya başlamadan durdu. Will'e baktı ve Will onun gözlerinde hiçbir şey, hiçbir ifade göremedi, yalnızca dipsiz bir siyah parlaklık vardı. Yine de anladı: Bu işti, hem de zor bir iş ama üstesinden gelebilirlerdi.

Bu Will için yeterliydi. Ateşe döndü, imgelemini kabzadaki kırık parçaya gönderdi ve işin en son, en zorlu kısmı için hazırlandı.

Böylece Will, Iorek ve Lyra, hep birlikte bıçağı dövdüler. Son bağlantının ne kadar sürdüğünü hiç bilmiyordu Will. Ama Iorek son darbeyi indirdiğinde ve Will kırık boyunca atomların yerli yerine oturduğunu hissettiğinde mağara zeminine çöktü ve bitkinliğin onu ele geçirmesine izin verdi. Yakındaki Lyra da aynı

durumdaydı; bakışları donuklaşmış, kızarmıştı, saçları is ve dumanla kirlenmişti. Iorek ise başını sarkıtmış duruyordu ve kürkü yer yer kavrulmuş, parlak bej-beyaz rengi kül lekeleri ile çizik çizik olmuştu.

Tialys ve Salmakia nöbetleşe uyumuşlardı ve her zaman bir tanesi tetikte beklemişti. Şimdi Salmakia uyanıktı ve Tialys uyuyordu, ama bıçak soğuyup kırmızıdan griye ve son olarak gümüş rengine döndüğü sırada, Will kabzaya uzanınca, Salmakia elini ortağının omzuna koyarak onu uyandırdı. Tialys hemen ayıldı.

Ama Will bıçağa dokunmadı: Avucunu yakında tuttu, ama kabza tutulmayacak kadar sıcaktı hâlâ. Iorek Will'e, "Dışarı gel," dediğinde casuslar gevşediler.

Iorek sonra Lyra'ya hitaben konuştu: "Burada kal ve bıçağa dokunma."

Lyra, üzerinde bıçağın soğumakta olduğu örsün yanına oturdu. Iorek ona ateşi beslemesini, sönmesine izin vermemesini söyledi: Yapacak son bir iş daha vardı.

Will büyük ayının peşinden karanlık dağ yamacına çıktı. Mağaradaki cehennem sıcağından sonra acı soğuk hemen içine işledi.

"O bıçağı yapmamaları gerekirdi," dedi Iorek mağaradan biraz uzaklaştıktan sonra. "Belki ben onarmamalıydım. Endişeliyim ve ben daha önce hiç endişelenmemiştim, hiç kuşku duymamıştım. Şimdi içim kuşku dolu. Kuşku bir insan özelliğidir, ayı özelliği değil. Eğer ben insanlaşıyorsam, yanlış olan, kötü olan bir şey var demektir. Ve ben bunu daha da kötüleştirdim."

"Ama ilk ayı, ilk zırh parçasını yaptığında, bu da aynı şekilde kötü değil miydi?"

Iorek sustu. Büyük bir kar birikintisine gelene kadar yürüdüler. Iorek karların içine yatıp yuvarlandı, karanlık havaya

karlar fırlattı, öyle ki kendisi de kardan yapılmış, dünyadaki bütün karların cisimleşmiş haliymiş gibi göründü.

İşini bitirdiği zaman dönüp doğruldu ve şiddetle silkindi. Sonra, Will'in hâlâ bir yanıt beklediğini görerek, konuştu:

"Evet, sanırım o da kötü olmuştur. Ama o ilk zırhlı ayıdan önce başkaları yoktu. Ondan önceki hiçbir şeyi bilmiyoruz. Gelenek o zaman başladı. Biz geleneklerimizi biliriz. Kararlı ve sağlam varlıklarız, geleneklerimizi hiç değiştirmeden takip ederiz. Zırh olmadan ayı bedeni nasıl korumasızsa, gelenek olmadan da ayı doğası zayıftır. Ama sanırım ben bu bıçağı onararak ayı doğasından dışına çıktım. Iofur Raknison kadar aptalca davrandım Zaman gösterecek. Ama kararsız ve kuşkuluyum. Şimdi sen bana söylemelisin: Bıçak neden kırıldı?"

Will iki eliyle ağrıyan başını ovaladı.

"Kadın bana baktı ve ben onun yüzünün anneminkine benzediğini düşündüm," dedi yaşadığı deneyimi tüm dürüstlüğüyle hatırlamaya çalışarak. "Ve bıçak kesemediği bir şeye rastladı. Zihnim aynı anda onu hem ittirmeye hem çekmeye çalıştığı için kırıldı. Ben öyle düşünüyorum. Kadının ne yaptığını bildiğinden eminim. Çok akıllı bir kadın."

"Bıçaktan bahsederken, annenden ve babandan da bahsediyorsun."

"Öyle mi? Evet... sanırım ediyorum."

"Bıçakla ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum."

Iorek aniden Will'in üzerine atıldı ve sol pençesiyle tokat attı. O kadar hızlı vurmuştu ki, yarı sersemlemiş Will karların üzerine düştü ve yamaç aşağı yuvarlandı.

Başı çınlıyordu.

Iorek Will'in doğrulmaya çalıştığı yere geldi yavaşça ve "Bana dürüstçe yanıt ver," dedi.

Will'in içinden, 'Bıçak elimde olsaydı bunu yapmazdın,' demek geçti. Ama Iorek'in bunu bildiğini biliyordu, bunu bildiğini bildiğini de biliyordu. Bunu söylemek hem kaba, hem de aptalca olurdu. Ama yine de içinden gelmişti.

Ayağa kalkıp Iorek'e dönene kadar dilini tuttu.

"Bilmiyorum dedim," dedi sesini sakin tutmaya çabalayarak, "çünkü yapacağım şeyi, ne anlama geldiğini doğru düzgün düşünmedim. Beni korkutuyor. Lyra'yı da korkutuyor. Her durumda, Lyra'nın sözlerini duyar duymaz kabul ettim."

"Peki, ne dedi?"

"Ölüler diyarına gidip Lyra'nın Svalbard'da öldürülen arkadaşı Roger'ın hayaletiyle konuşacağız. Ve eğer gerçekten bir ölüler diyarı varsa, o zaman babam da orada olacaktır. Ve eğer hayaletlerle konuşabiliyorsak, ben de onunla konuşmak istiyorum.

"Ama arada kaldım, bir türlü karar veremiyorum; zamanda geri dönmek ve anneme bakmak istiyorum ki bunu yapabilirim, ama öte yandan babam ve melek Balthamos Lord Asriel'e gidip bıçağı ona sunmam gerektiğini söyledi ve onların da haklı olabileceğini düşünüyorum. . ."

"Melek kaçtı," dedi ayı.

"O savaşçı değildi. Elinden geleni yaptı ve sonra daha fazlasını yapamaz oldu. Korkan tek kişi o değildi.

Ben de korkuyorum. Bu yüzden, enine koyuna düşünmem gerek. Belki bazen doğru şeyi yapamıyoruz, çünkü yanlış şey daha tehlikeli görünüyor ve korkak görünmek istemiyoruz, bu yüzden, sırf tehlikeli olduğu için gidip yanlış şeyi yapıyoruz. Korkak görünmemek, doğru kararı vermekten daha önemli geliyor. Çok zor. Bu yüzden sana yanıt vermedim."

"Anlıyorum," dedi ayı.

Sessizce durdular. Özellikle Will'e, çok uzun süre beklemişler gibi geldi, çünkü acı soğuğa karşı koruması zayıftı. Ama Iorek

henüz sözlerini bitirmemişti; Will'e gelince yediği tokat nedeniyle hâlâ başı dönüyor, kendini zayıf hissediyordu ve ayrıca ayaklarına da pek güvenemiyordu, bu yüzden ikisi de oldukları yerde kaldılar.

"Şey, pek çok açıdan ödün verdim," dedi ayı-kral.

"Belki de size yardım ederken krallığıma son darbeyi indiriyor olacağım. Belki de olmayacağım, belki yıkım zaten geliyordur; belki şimdiye dek onu ben uzak tuttum. Bu yüzden endişeliyim, ayılara yakışmayan işler yaptım, insanlar gibi tahminler yürüttüm, şüphe ettim.

"Sana bir şey söyleyeceğim. Bunu zaten biliyorsun, ama bildiğini kabullenmek istemiyorsun, bu yüzden, yanlış anlamaman için açık açık söyleyeceğim. Bu görevde başarılı olmak istiyorsan, artık anneni düşünmemelisin. Onu bir kenara koymalısın. Zihninde kararsızlık olursa bıçak kırılır.

"Şimdi Lyra'ya veda edeceğim. Sen mağarada beklemelisin. O iki casus sizi gözlerinin önünden ayırmaz ve ben Lyra'yla konuşurken kulak misafiri olmalarını istemiyorum. "

Iorek Lyra'yı yamacın biraz daha yukarısına, mağaradan görülmeyecek bir yere götürdü ve onun koca kollarının arasına sığınıp oturmasına izin verdi. Pan da fareye dönüşerek Lyra'nın koynuna sokuldu. Iorek başını Lyra'nın üzerine eğdi ve onun kararmış, isli ellerini burnuyla dürtükledi. Tek kelime etmeden, yalayarak temizledi onları. Dili yanıkları yatıştırıyordu, Lyra hayatı boyunca hiç hissetmediği kadar güvende hissetti kendini.

Ellerindeki is ve kir temizlendiği zaman Iorek konuştu. Lyra onun sesinin sırtında titreştiğini hissetti.

"Lyra Gümüşdil, bu ölüleri ziyaret etme planı da nedir?"

"Rüyamda gördüm Iorek. Roger'ın hayaletini gördüm, beni çağırıyordu... Roger'ı hatırlıyorsundur; şey, sen gittikten sonra Roger öldürüldü ve bu benim suçumdu, en azından ben öyle olduğunu hissettim. Ve sanırım başladığım şeyi bitirmem lazım,

o kadar. Gidip özür dilemeliyim. Ve elimden geliyorsa, onu oradan kurtarmalıyım. Will ölüler dünyasına bir pencere açabilirse, o zaman bu işi yapmalıyız."

"Yapabilmek ile yapmak zorunda olmak aynı şey değil."

"Ama yapmalıysan ve yapabiliyorsan, bahanesi yok."

"Hâlâ hayattayken, işin hayatladır."

"Hayır, Iorek," dedi Lyra nazikçe, "işimiz, ne kadar güç olursa olsun, sözümüzü tutmaktır. Biliyor musun, gizliden gizliye, feci korkuyorum aslında. Keşke o rüyayı hiç görmeseydim. Keşke oraya gitmek için bıçağı kullanma fikri Will'in aklına hiç gelmeseydi. Ama ben rüyayı gördüm ve Will'in aklına da fikir geldi, bu yüzden bu işten sıyrılamayız."

Lyra Pantalaimon'un titrediğini hissetti ve yanık elleriyle onu okşadı.

Will'in yüreği ve boğazı kabarmıştı, ama söyleyecek bir şey bulamıyordu. Sonunda, "Teşekkür ederim Iorek Bvrnison," demeyi başardı, ama daha fazlasını söyleyemedi. Iorek'le birlikte, yamaç yukarı, mağaraya doğru yürüdü. Mağarayı çevreleyen engin karanlıkta ateşin ışığı hâlâ sıcak sıcak parlıyordu.

Iorek keskin bıçağı onarma işinin son aşamasını gerçekleştirdi. Bıçağı en kızgın közlerin arasına yerleştirdi ve metal parlayana kadar bekledi. Will ile Lyra metalin dumanlı derinliklerinde yüz ayrı rengin döndüğünü görebiliyordu. Doğru anın geldiğine karar verdiğinde, Will'e bıçağı alıp dışarıda birikmiş kara gömmesini söyledi.

Gül ağacından sap yanmış, kararmıştı, ama Will bir gömlek alıp bıçağın sapına kat kat sardı ve Iorek'in dediğini yaptı. Buharlar hışırdayarak fışkırırken, atomların sonunda bir araya geldiğini hissetti ve bıçağın önceki kadar keskin, ucunun sonsuz ölçüde ince olduğunu sezdi.

Ama bıçak farklı görünüyordu. Daha kısaydı, çok daha az zarifti ve bağlantıların üzerinde donuk, gümüş yüzeyler vardı.

Artık çirkin görünüyordu. Olduğu gibi görünüyordu, yani yaralı.

Bıçak yeterince soğuduğunda Will onu sırt çantasına kaldırdı ve casusları görmezden gelerek oturup Lyra'nm dönmesini bekledi.

"Ama oraya nasıl gideceğimizi bilmiyoruz," diye devam etti. "Deneyene kadar hiçbir şey bilmeyeceğiz. Sen ne yapacaksın Iorek?"

"Halkımı alıp kuzeye gideceğim. Dağlarda yaşayamayız. Kar bile farklı. Burada yaşayabileceğimizi düşünmüştüm, ama ılık bile olsa, denizde daha rahat yaşarız. Bunu öğrenmeye değerdi. Dahası, bize ihtiyaç duyulacağını düşünüyorum. Savaşı hissedebiliyorum Lyra Gümüşdil; kokusunu alabiliyorum; işitebiliyorum. Buraya gelmeden önce Serafina Pekkala ile konuştum. Bana, Lord Faa ve çingenlere gideceğini söyledi. Savaş çıkarsa bize ihtiyaç duyulacak."

Eski dostlarının adlarını duyunca Lyra heyecanla doğrulup oturdu. Ama Iorek henüz sözlerini bitirmemişti.

Devam etti:

"Ölüler dünyasından çıkış yolu bulamazsanız, bir daha buluşamayacağız, çünkü benim hayaletim yok. Bedenim toprakta kalacak ve sonra onun bir parçası olacak. Ama hem sen hem ben hayatta kalırsak, Svalbard'da her zaman memnunlukla karşılanacaksın, şeref misafirimiz olacaksın. Aynısı Will için de geçerli. Karşılaştığımız zaman olanları anlattı mı sana?"

"Hayır," dedi Lyra. "Irmak kıyısında olduğundan başka bir şey[?] söylemedi."

"Bana meydan okudu. Bunu kimsenin yapmayacağını sanırdım, ama bu yarı büyümüş oğlan benim için fazla cüretkar, fazla akıllıydı. Planladığın şeyi yapacak olman beni mutlu etmiyor, ama o oğlan dışında kimsenin sana eşlik etmesine güvenemezdim. Birbirinize layıksınız. Hoşça git sevgili dostum Lyra Gümüşdil."

Söyleyecek söz bulamayan Lyra uzanıp kollarını ayının boynuna doladı ve yüzünü onun kürküne gömdü.

Bir dakika sonra ayı nazikçe doğrulup Lyra'nın kollarını çözdü. Sonra döndü ve sessizce yürüyerek karanlığa karıştı. Lyra karla kaplı zeminde onun siluetini hemen kaybettiğini düşündü, ama bu belki de gözleri dolu dolu olduğu içindi.

Will patikada Lyra'nın ayak seslerini duyduğu zaman casuslara döndü. "Yerinizden kıpırdamayın. Bakın -bıçak burada- onu kullanmayacağım. Burada kalın."

Dışarı çıkınca Lyra'nın olduğu yerde durmuş, ağladığını gördü. Pantalaimon kurt biçimine bürünmüş, yüzünü kara gökyüzüne kaldırmıştı. Lyra oldukça sessizdi.

Tek ışık, ateşin kalıntılarını yansıtan kar birikintisinden geliyordu ve Lyra'nın ıslak yanaklarından yansıyan bu parıltı Will'in gözlerine vuruyordu, ve o fotonlar ikisini sessiz bir ağla sarıyordu.

"Onu o kadar seviyorum ki Will!" diye fısıldamayı başardı Lyra titrek bir sesle. "Yaşlı görünüyordu! Aç, yaşlı ve hüzünlü görünüyordu... Her şey şimdi de bizim üzerimize mi çöküyor Will. Başka kimseye güvenemeyiz, değil mi... Yalnızca biz varız. Ama daha yeterince büyümedik- Biz küçüğüz... Çok küçük... Zavallı Mr. Scoresby öldüyse ve Iorek yaşlıysa... Ne yapılması gerekiyorsa, bizim omuzlarımıza çöküyor."

"Yapabiliriz," dedi Will. "Ben bir daha dönüp geriye bakmayacağım. Yapabiliriz. Ama şimdi uyumamız lazım, bu dünyada kalırsak, casusların çağırdığı cayropterler gelebilir... Şimdi bir pencere açacağım ve uyuyacak bir başka dünya bulacağız. Ve casuslar bizimle gelirse, bu çok kötü olur. Onlardan bir başka zaman kurtulmamız gerekecek."

"Evet," dedi Lyra. Burnunu çekip elinin tersiyle sildi, avuçlarıyla gözlerini ovaladı. "Dediğin gibi yapalım. Bıçağın işe yarayacağından emin misin? Sınadın mı?"

"Yarayacağını biliyorum."

Pantalaimon casusları uzak tutmak için (ondan korkacaklarını umuyorlardı) kaplan kılığına girdi ve Will ile Lyra mağaraya dönüp sırt çantasını aldılar.

"Ne yapıyorsunuz?" dedi Salmakia.

"Başka bir dünyaya gidiyoruz," dedi Will bıçağı çıkararak. Bıçak yine bir bütünlük hissi veriyordu; Will bundan ne kadar hoşlandığını fark etmemişti.

"Ama Lord Asriel'in cayropterlerini beklemelisiniz," dedi Tialys sert bir sesle.

"Hayır," dedi Lyra. "Ben yalan söyledim. Will yalan söylemez. Bu aklınıza gelmedi."

"Ama nereye gidiyorsunuz?"

Will yanıt vermedi. Loş havayı yokladı ve bir pencere kesti.

"Hata yapıyorsunuz," dedi Salmakia. "Bunu fark etmeli ve bizi dinlemelisiniz. Düşünmeden..."

"Hayır, düşündük," dedi Will, "uzun uzun düşündük ve düşündüklerimizi size yarın söyleriz. Gideceğimiz yere gelebilirsiniz ya da Lord Asriel'in yanına dönebilirsiniz."

Pencere, Will'in Baruk ve Balthamos ile kaçtığı, güven içinde uyuduğu dünyaya açıldı: kum tepelerinin ardında eğrelti otuna benzeyen ağaçlar olan sonsuz, ılık bir kumsal.

"İşte," dedi. "Burada uyuyacağız. Bu iş görür."

Geçmelerini bekledi, sonra pencereyi arkalarından kapadı. O ve Lyra bitkinlik içinde, oldukları yere uzanırken, Leydi Salmakia nöbet tuttu ve şövalye mıknatıslı yankı cihazını açıp karanlıkta bir mesaj göndermeye başladı.

16

Niyet Gemisi

> Kemerli çatıdan hassas büyüyle asılmış
> sıra sıra ışıltılı lambalar ve neft yağıyla,
> ziftle beslenen alev alev meşaleler ışık
> veriyordu...
>
> •John Milton•

"*Çocuğum! Kızım!* Nerede o? Ne yaptınız? Lyra'nın yüreğimi lime lime etseniz daha iyiydi. O benim yanımda güvendeydi, *güvende.* O şimdi nerede?"

Mrs. Coulter'ın feryadı adamant kulenin tepesindeki küçük odada yankılanıyordu. Bir sandalyeye bağlanmış, saçları darmadağın olmuş, giysileri yırtılmış, çılgına dönmüştü. Maymun cini yerde, gümüş zincirle bağlanmış, kıvranıyor, çabalıyordu.

Lord Asriel yakında oturmuş, onları görmezden gelerek bir kâğıt parçasına yazı yazıyordu. Yanında bekleyen emir eri kadına endişeyle bakıyordu. Lord Asriel kâğıt Parçasını ona verdiğinde asker bir selam çaktı ve kuyruğunu kıstırmış teriyer cini peşinde, hızla dışarı çıktı. Lord Asriel, Mrs. Coulter'a döndü.

"Lyra? Dürüst olmak gerekirse umurumda bile değil" dedi sessiz ve boğuk bir sesle. "Sefil çocuk bırakıldığı yerde kalmalı ve denileni yapmalıydı. Onun için daha fazla zaman ve kaynak harcayamam. Önerilen yardımı reddediyorsa, bırak sonuçlarıyla kendisi başa çıksın."

"Bunu kastediyor olamazsın Asriel, yoksa asla..."

"Her kelimesinde ciddiyim. Yarattığı kargaşa, erdemlerinden kat kat fazla. Sıradan bir İngiliz kızı, pek zeki değil..."

"Lyra zekidir!" dedi Mrs. Coulter.

"Tamam; zeki, ama akıllı değil. Düşüncesizce davranıyor, yalancı, açgözlü..."

"Cesur, cömert ve sevgi dolu."

"Son derece sıradan bir çocuk. Hiçbir ayırt edici özelliği yok..."

"Son derece sıradan mı? Lyra mı? O benzersiz! Şimdiye dek yaptıklarını düşün. İstersen onu sevme Asriel, ama kızına üstünlük taslamaya kalkışma. Ve o benim yanımda güvendeydi, ta ki..."

"Haklısın," dedi Asriel, ayağa kalkarak. "O gerçekten benzersiz. Seni ehlileştirmiş, yumuşatmış -sıradan bir başarı değil bu. Zehrini almış Marisa. Dişlerini sökmüş. Duygusal merhamet yağmurunda ateşin sönmüş. Kimin aklına gelirdi? Kilisenin acımasız ajanı, çocuklara delice zulmeden, onları ayıran iğrenç makineler icat eden, günah delili bulmak için onların dehşet içindeki minik varlıklarının içine bakan kişi... Sonra tırnakları kirli, ağzı bozuk cahil, küçük bir velet geliyor ve tavuk gibi gıdaklayarak koynuna alıyorsun onu. Eh, itiraf etmek lazım: Çocukta benim göremediğim bir yetenek olmalı. Ama tek yapabildiği seni sevecen bir anneye dönüştürmekse, oldukça zayıf, anlamsız, güçsüz, minik bir yetenek. Artık sussan daha iyi. Acil bir toplantı için kumandanlarımı çağırdım. Çeneni kapayamayacaksan, ağzını tıkamalarını söylerim."

Mrs. Coulter kızına bildiğinden daha fazla benziyordu. Buna yanıtı Lord Asriel'in yüzüne tükürmek oldu. Adam sakin sakin yüzünü sildi. "Ağzının tıkanması bu tür davranışlara da bir son verir."

"Ah, lütfen terbiye et beni Asriel," dedi Mrs. Coulter. "Tutsağını bir sandalyeye bağlayıp astlarına teşhir eden biri açık ki bir

nezaket timsalidir. Beni çöz, yoksa ağzımı tıkamaya zorlarım seni."

"Kasıl istersen," dedi Lord Asriel ve çekmeceden ipek bir eşarp çıkardı, ama kadının ağzını bağlayamadan, Mrs. Coulter başını iki yana salladı.

"Yo, yo," dedi, "Asriel, yapma, yalvarırım, lütfen beni küçük düşürme."

Gözlerinden öfke yaşları akıyordu.

"Pekala, seni çözeceğim, ama o, zincire vurulmuş olarak kalacak," dedi Lord Asriel. Eşarbı çekmeceye bıraktı, sonra bir çakıyla kadının bağlarını kesti.

Mrs. Coulter bileklerini ovalayarak doğruldu, gerindi ve giysilerinin, saçlarının durumunu ancak o zaman fark etti. Perişan ve solgun görünüyordu. Henüz vücudu Gallivespian zehrini tam olarak atamamıştı, eklemleri feci ağrıyordu, ama Mrs. Coulter, Lord Asriel'e bunu belli edecek değildi.

"Orada temizlenebilirsin," dedi Lord Asriel, bir dolaptan büyük olmayan küçük bir odayı göstererek.

Mrs. Coulter zincire vurulmuş cinini yerden kaldırdı ve üstüne başına çeki düzen vermek için odaya gitti. Cin, kadının omzunun üzerinden uğursuz gözlerle dik dik Lord Asriel'e bakıyordu.

Emir eri içeri girdi:

"Majesteleri Kral Ogunwe ve Lord Roke."

Afrikalı general ve Gallivespian içeri girdi: Kral Ogunwe temiz bir üniforma giymiş ve şakağındaki yara temizlenip sarılmıştı. Lord Roke, mavi şahinin sırtında hızla süzülerek masanın üzerine kondu.

Lord Asriel onları sıcak bir tavırla selamladı ve şarap önerdi. Kuş, binicisinin inmesini bekledikten sonra kapının yanındaki tüneğe uçtu. O sırada emir eri, Lord Asriel' in en yüksek rütbeli kumandanlarının üçüncüsü olan, Xaphania adlı meleğin geldiğini bildirdi. Dişi melek, Baruk ve Balthamos'tan çok daha

yüksek seviyeliydi ve bambaşka bir yerden geliyormuş gibi görünen pırıltılı, huzursuz edici bir ışık sayesinde görülebiliyordu.

Bu sırada Mrs. Coulter çok daha derli toplu bir görünüşle banyodan çıkmıştı. Üç kumandan eğilerek ona selam verdiler. Kadın onları görünce şaşırmışsa da belli etmedi başını eğdi ve zincire vurulmuş maymunu kollarında tutarak sakin sakin oturdu.

Lord Asriel zaman harcamadan konuştu. ”Bana neler olduğunu anlatın Kral Ogunwe."

Afrikalı güçlü ve gür bir sesle başladı: "On yedi İsviçre Muhafızı’nı öldürdük ve iki zeplini düşürdük. Beş adam ve bir cayropter kaybettik. Kız ve oğlan kaçtılar. Kendini cesaretle savunmasına rağmen Leydi Coulter’ı ele geçirdik ve buraya getirdik. Umarım ona nazik davrandığımızı düşünüyordur."

"Sizin muameleniz oldukça tatminkardı,” dedi Mrs. Coulter, siz sözcüğünü hafifçe vurgulayarak.

"Diğer cayropterlerde hasar var mı? Yaralı?" dedi Lord Asriel. "Biraz hasar, birkaç yaralı, ama hepsi önemsiz."

"Güzel. Teşekkür ederim Kral; kuvvetleriniz iyi iş çıkardı. Lord Roke, siz neler işittiniz?"

Gallivespian konuştu "Casuslarım bir başka dünyada, oğlanla kızın yanında. İki çocuk da güvende ve iyi, ama kız ilaçla günler boyunca uyutulmuş. Mağaradaki olaylar sırasında oğlanın elindeki bıçak kullanılamaz hale gelmiş; kaza eseri parça parça olmuş. Ama şimdi, sizin dünyanızdan, kuzeyden gelen ve demircilikte çok yetenekli dev bir ayı tarafından yine onarılmış Lord Asriel. Bıçak onarılır onarılmaz, oğlan bir başka dünyaya pencere açmış ve şimdi oradaymışlar. Casuslarım yanlarında elbette, ama bir güçlük var: Bıçak elinde olduğu sürece, oğlanı hiçbir şey yapmaya zorlayamıyoruz. Onu uykusun, da öldürseler, bıçak bir işimize yaramaz. Şimdilik, Şövalye Tialys ile

Leydi Salmakia her gittikleri yere onlarla birlikte gidecek. En azından bu şekilde izlerini sürebileceğiz. Akıllarında bir plan var gibi; her durumda, buraya gelmeyi reddediyorlar. İki casusum onların izini kaybetmez."

"Şimdi bulundukları bu diğer dünyada güvendeler mi?" dedi Lord Asriel.

"Bir eğrelti ağacı ormanının yakınında, kumsaldalar. Etrafta hayvanlardan iz yok. Şu anda, hem oğlan hem de kız uyuyor. Şövalye Tialys'le beş dakika önce konuştum. "

"Teşekkür ederim," dedi Lord Asriel. "İki ajanınız çocukları izlediğine göre, elbette, artık Majisteryum'da gözlerimiz yok. Aletiyometreye güvenmemiz gerekecek. En azından..."

Mrs. Coulter konuşarak herkesi şaşırttı.

"Diğer organları bilmem," dedi, "ama Disiplin Divanı söz konusuysa, güvendikleri okuyucu Fra Pavel Rasek. Detaylı çalışır, ama ağırdır. Lyra'nın nerede olduğunu daha birkaç saat öğrenemezler."

"Teşekkür ederim Marisa," dedi Lord Asriel. "Lyra ile bu oğlanın şimdi ne yapmayı düşündükleri konusunda senin bir fikrin var mı?"

"Hayır," dedi Mrs. Coulter, "hiç yok. Oğlanla konuştum. İnatçı bir çocuğa benziyor. Sır saklamaya alışkın bir çocuk. Ne yapacağını tahmin edemiyorum. Lyra'ya gelince onu okumak oldukça imkânsız."

"Lordum," dedi Kral Ogunwe, "artık leydinin bu kumandanlık kurulunun bir parçası olup olmadığını Öğrenebilir miyiz? Eğer öyleyse, işlevi nedir? Değilse, başka bir yere götürülmesi daha doğru olmaz mı?"

"O bizim tutsağımız ve benim konuğum. Kilise'nin seçkin bir eski ajanı olduğundan işe yarar bilgilere sahip olabilir."

"Gönüllü olarak açıklar mı? Yoksa işkence edilmesi mi gerekecek?" dedi Lord Roke doğrudan kadına bakarak.

Mrs. Coulter kahkaha attı.

"Lord Asriel'in kumandanları gerçeğin işkenceyle öğrenilmeyeceğim bilir sanırdım," dedi.

Kadının açık samimiyetsizliği Lord Asriel'i eğlendirmişti.

"Mrs. Coulter'ın düzgün davranacağını garanti ederim," dedi. "Bize ihanet ederse ne olacağını biliyor. Gerçi, bize ihanet etme fırsatı bulamayacak. Bununla beraber, aranızda kuşkusu olan varsa, korkusuzca ifade edebilir."

"Benim var," dedi Kral Ogunwe, "ama ben ondan değil, sizden kuşku ediyorum."

"Neden?" dedi Lord Asriel.

"Sizi baştan çıkarmışsa, direnmezsiniz. Onu yakalamak doğruydu, ama bu toplantıya davet etmek yanlış. Ona nazik davranın, onu rahat ettirin, ama onu başka bir yere yerleştirin ve ondan uzak durun."

"Eh, konuşmanızı ben istedim," dedi Lord Asriel, "ve paylamanızı kabul etmek zorundayım. Sizin varlığınıza onunkinden daha fazla değer veriyorum Sayın Kral. Onu dışarı çıkarttıracağım."

Çana uzandı, ama çalamadan Mrs. Coulter konuştu.

"Lütfen," dedi telaşla, "önce beni dinleyin. Yardım edebilirim. Majisteryum'un yüreğine benim kadar yaklaşmış birini bir daha bulamazsınız. Nasıl düşündüklerini biliyor, ne yapacaklarını tahmin edebiliyorum. Bana neden güveneceğinizi, onları neden terk ettiğimi merak ediyorsunuz. Basit: Kızımı öldürecekler. Onun yaşamasına izin vermeye cesaret edemezler. Onun kim olduğunu -ne olduğunu- ve cadıların onun hakkındaki kehanetini öğrenir öğrenmez, kiliseden ayrılmam gerektiğini anladım. Benim onların düşmanı, onların da benim düşmanım olduğunu anladım. Sizin ne olduğunuzu, benim sizin için ne konumda olduğumu bilmiyordum -bu bir sırdı. Ama kiliseye,

inandıkları her şeye, gerekirse bizzat Otorite'ye karşı çıkmak zorunda olduğumu biliyordum. Ben..."

Mrs. Coulter sustu. Bütün kumandanlar dikkatle dinliyordu. Mrs. Coulter, Lord Asriel'in yüzüne baktı ve parlak gözleri ışıldayarak alçak, tutkulu bir sesle yalnızca onunla konuştu sanki.

"Dünyadaki en kötü anneydim. Tek çocuğumun, daha minicik bir bebekken benden alınmasına izin verdim, çünkü o umurumda değildi. İlerlemekten başka hiçbir evle ilgilenmiyordum. Seneler boyunca onu hiç düşünmedim ve düşündüysem de, yalnızca onu doğurduğuma pişman oldum.

"Ama sonra kilise Tozla ve çocuklarla ilgilenmeye başladı ve yüreğimde bir şeyler kıpırdandı. Bir anne olduğumu ve Lyra'nın... benim çocuğum olduğunu hatırladım.

"Ve onu tehdit ettiklerinde, onu o tehditten kurtardım. Üç kez araya girip onu tehlikeden çekip çıkardım.

İlk sefer, Adak Meclisi çalışmalarına başladığı zamandı: Jordan Koleji'ne gittim ve Londra'da benimle yaşaması için onu yanıma aldım. Orada, onu Meclis'ten koruyabilirdim... ya da ben öyle umut ediyordum. Ama o kaçtı.

"İkinci sefer Bolvangar'daydı. Onu tam zamanında, bıçağın... bıçağın altında bulunca... Kalbim duracaktı neredeyse... Diğer çocuklara yaptıkları -yaptığımız- yaptığım şeydi, ama çocuk benim olunca... Ah, o an hissettiğim dehşeti hayal bile edemezsiniz, o anda çektiklerimi asla çekmezsiniz umarım... Ama onu serbest bıraktım; oradan çıkardım; ikinci defa kurtardım onu.

"Ama bunu yaparken bile, hâlâ kilisenin bir parçası, hizmetkârı, sadık, inançlı, adanmış hizmetkârı gibi hissediyordum, çünkü Otorite'nin işini yapıyordum.

"Ve sonra cadıların kehanetini öğrendim. Lyra çok yakında bir şekilde baştan çıkacak, tıpkı Havva'nın baştan çıktığı gibi -öyle

diyorlar. Ne biçimde baştan çıkacağını bilmiyorum, ama ne de olsa büyüyor. Hayal etmek zor değil. Ve şimdi, bunu kilise de biliyor ve onu öldürecekler. Her şey ona bağlıysa, yaşamasına izin vermeyi göze alabilirler mi? Baştan çıkmayı, her nasıl olacaksa, reddedeceği olasılığına güvenebilirler mi?

"Hayır, onu öldürecekler. Ellerinden gelse, Aden bahçesine dönüp Havva baştan çıkmadan onu da öldürürlerdi. Onlar için öldürmek zor değil; bizzat Calvin çocukların ölümünü emretti. Onu tantanayla, törenlerle, dualar ve ağıtlarla, ilahilerle öldürürler, ama yine de öldürürler. Lyra onların eline geçerse ölmüş sayılır.

"Bu yüzden, cadının sözlerini duyunca kızımı üçüncü kez kurtardım. Onu uzaklara götürdüm ve güvenlik içinde sakladım. Ve orada kalacaktım."

"Ona uyuşturucu verdin," dedi Kral Ogunwe. "Onu bayılttın."

"Mecburdum," dedi Mrs. Coulter, "çünkü benden nefret ediyordu." Ve bu anda, duygu dolu olan, ama kontrol altında tuttuğu sesi hıçkırıklara boğuldu. Mrs. Coulter titrek bir sesle devam etti: "Benden korkuyor, nefret ediyordu. Onu uyutmasaydım, bir kuşun kediden kaçtığı gibi kaçardı benden. Bunun bir anne için ne demek olduğunu biliyor musunuz? Ama onu güvende tutmanın tek yolu buydu! Mağarada geçirdiğimiz onca zaman... o uyurken, gözleri kapalı, vücudu savunmasız, cini boğazında kıvrılmış... Ah, öylesine büyük bir sevgi, öylesine büyük bir şefkat hissettim, öylesine derin, derin... Kendi çocuğum, onun için ilk defa bunları yapabildim, benim küçük... Onu yıkadım, yedirdim, korudum, ısıttım, o uyurken bedeninin beslendiğinden emin oldum... Geceleri yanında yatıp ona sarıldım, yüzümü saçlarına gömüp ağladım, onun yumuk gözlerini öptüm, benim minik kızım..."

Utanmazın tekiydi. Sessizce konuşuyordu. Sesini yükseltmiyor, hararetli konuşmuyordu. Ve bir hıçkırıkla

sarsıldığında, nezaket icabı duygularını bastırıyormuş gibi, boğuyordu onu. Bu da açık yalanlarını daha etkili kılıyor, diye düşündü Lord Asriel tiksintiyle. Kadın iliklerine dek yalan söylüyordu.

Mrs. Coulter sözlerini daha çok Kral Ogunwe'ye yöneltiyordu belli etmeden, Lord Asriel bunu da fark etti. Kadını asıl suçlayan kraldı ve aynı zamanda, melek ve Lord Roke'un aksine, insandı. Mrs. Coulter onunla nasıl oynayacağını biliyordu.

Ama aslında en büyük etkiyi Gallivespian üzerinde yarattı. Lord Roke onda, bir akrebe hiç görmediği kadar yakın bir doğa sezdi. Kadının nazik sesinin altında yatan zehrin gücünün de farkındaydı. Akrepleri görebildiğin bir yerde tutmak en iyisidir, diye düşündü.

Böylece, Kral Ogunwe fikrini değiştirdiğinde Lord Roke da onu destekledi ve kadının kalması gerektiğini savundu. Lord Asriel kendini azınlıkta buldu: Çünkü şimdi o, Mrs. Coulter'ın başka yerde olmasını istiyordu, ama kumandanlarının dileklerine göre hareket edeceğine söz vermişti bir kere.

Mrs. Coulter ona ılımlı ve erdemli bir endişe ifadesiyle baktı. Güzel gözlerinin derinliklerindeki sinsi zafer ısıltısını başka kimsenin görmediğinden emindi Lord Asriel.

"Kal madem," dedi. "Ama yeterince konuştun. Artık sessizce otur. Güney sınırında bir garnizon kurma önerisini gündeme getirmek istiyorum. Raporu gördünüz: İşe yarar mı? Böyle bir şeyi ister miyiz? Sonra, silahhanelere bakmak istiyorum. Ardından da, Xaphania'dan melek güçlerinin konumunu dinlemek istiyorum. İlk önce garnizon. Kral Ogunwe?"

Afrikalı lider konuşmaya başladı. Bir süre konuştular ve Mrs. Coulter onların kilisenin savunmaları hakkındaki bilgileri ve liderlerinin güçleri hakkındaki açık değerlendirmeleri karşısında etkilendi.

Ama Tialys ile Salmakia şu anda çocukların yanında olduğundan Lord Asriel'in Majisteryum'da casusu yoktu ve şu ana kadar bildikleri de yakın zamanda tehlikeli bir biçimde eskimiş olacaktı. Mrs. Coulter'ın aklına bir fikir geldi. O ve maymunu bakıştıklarında aralarından güçlü bir anbarik kıvılcım geçti sanki ama Mrs. Coulter hiçbir şey söylemedi, kumandanları dinleyerek maymunun altın rengi kürkünü okşamaya devam etti.

Sonra Lord Asriel, "Yeterli," dedi. "Bu, daha sonra ilgileneceğimiz bir sorun. Şimdi silahhanelere gelelim. Niyet gemisini sınamaya hazır olduklarını anlıyorum. Gidip ona bakalım."

Cebinden gümüş bir anahtar çıkardı ve altın maymunun, altın rengi tüylerinin ucuna bile dokunmamaya çalışarak el ve ayaklarındaki zincirleri çözdü.

Lord Roke şahinine binip, Lord Asriel kule merdivenlerini iner ve surlara çıkarken, diğerleri ile birlikte onu takip etti.

Soğuk bir rüzgar esiyor, hepsinin gözkapaklarına çarpıyordu. Koyu mavi şahin kuvvetli esintide yükseldi, fırtınalı havada dönerek çığlık attı. Kral Ogunwe ceketine sarındı ve elini çita cininin başına koydu.

Mrs. Coulter meleğe hitaben alçakgönüllülükle konuştu:

"Affedersiniz leydim: Adınız Xaphania mı?"

"Evet," dedi melek.

Cadı Ruta Skadi onları gökyüzünde bulduğunda, meleğin arkadaşlarından etkilendiği gibi, Mrs. Coulter da Xaphania'dan etkilenmişti: Melek parlamıyordu, ama herhangi bir ışık kaynağı olmamasına rağmen, belli bir aydınlığı yansıtıyormuş gibi görünüyordu. Uzun boylu, çıplak ve kanatlıydı. Kırışık yüzü, Mrs. Coulter'ın gördüğü tüm canlı varlıklardan daha yaşlıydı.

"Siz, uzun zaman önce isyan eden meleklerden biri misiniz?"

"Evet. Ve o zamandan bu yana pek çok dünya arasında dolaşıyorum. Şimdi Lord Asriel'in ittifakına katıldım, çünkü onun bu büyük teşebbüsünde, sonunda despotluğu yıkmak için büyük umut görüyorum."

"Ama ya başarısız olursanız?"

"O zaman hepimiz yok oluruz ve zulüm sonsuza dek hüküm sürer."

Konuşurken Lord Asriel'in sık adımlarını izlediler ve rüzgarın dövdüğü surlardan büyük bir merdivene geçtiler. Merdiven o kadar derinlere iniyordu ki, duvar desteklerinde parlayan ışıklar dibi aydınlatamıyorlardı. Mavi şahin loşlukta yükselip alçalarak yanlarından geçip gitti her aydınlık öbeğinde tüyleri ışıldaya ışıldaya uçtu ve minik bir kıvılcıma dönüşüp gözden kayboldu.

Melek Lord Asriel'in yanına gitmişti. Mrs. Coulter kendini Afrikalı kralın yanında buldu.

"Cehaletimi maruz görün efendim," dedi, "ama dünkü, çatışmaya kadar, mavi şahinin sırtındaki gibi bir adam görmemiştim... Nereli? Bana halkından bahsedebilir misiniz? Onu gücendirmeyi hiç istemem, ama onun hakkında bir şey bilmeden konuşursam, istemeden kabalık edebilirim."

"Sormanız iyi olmuş," dedi Kral Ogunwe. "Gururlu bir halktır. Dünyaları bizimkine benzemeyen bir şekilde gelişmiştir. Orada iki tür bilinçli varlık yaşar: insanlar ve Gallivespianlar. İnsanlar daha çok Otorite'nin hizmetkârıdır ve hafızalardaki en erken zamanlardan itibaren küçük halkı yok etmeye çalışmaktadırlar. İnsanlar onları şeytani olarak görür. Bu yüzden Gallivespianlar, bizim büyüklüğümüzde olanlara hâlâ tam olarak güvenemiyor. Ama haşin ve gururlu savaşçılardır, ve ölümcül düşmanlar, değerli casuslardır."

"Halkının tamamı sizin yanınızda mı, yoksa insanlar gibi bölünmüşler mi?"

"Düşmanın tarafında olanlar da var, ama çoğunluğu bizim tarafımızda."

"Ya melekler? Biliyor musunuz, son zamanlara dek meleklerin bir Orta Çağ icadı olduğunu, hayali olduklalarını sanıyordum... İnsanın kendini bir melekle konuşurken bulması altüst edici... Lord Asriel'in tarafında kaç melek var?"

"Mrs. Coulter," dedi kral, "bu sorular tam da bir casusun öğrenmek isteyeceği türden şeyler."

"Size böyle açık açık sorarak, pek hoş bir casus olurdum," dedi Mrs. Coulter. "Ben bir tutsağım efendim. Kaçacak güvenli bir yerim olsa bile kaçamazdım. Bundan sonra zararsızım, bu konuda bana güvenebilirsiniz."

"Madem siz öyle diyorsunuz, memnunlukla inanırım," dedi kral. "Melekleri anlamak, insanları anlamaktan daha zordur. Her şeyden önce, hepsi aynı türden değildir. Bazılarının gücü diğerlerinden daha fazladır. Ve aralarında bizim pek az bildiğimiz karmaşık ittifaklar, kadim düşmanlıklar vardır. Otorite, oluştuğundan beri onlara baskı uyguluyor."

Mrs. Coulter durdu. Gerçekten şok olmuştu. Afrikalı kral da onun fenalaştığını düşünerek yanında durdu. Yukarıdaki fenerin parlak ışığı yüzüne korkunç gölgeler düşürüyordu.

"Bunu öylesine kayıtsızca söylediniz ki," dedi, "sanki benim de bilmem gereken bir şeymiş gibi, ama... Nasıl olabilir? Dünyaları Otorite yarattı, değil mi? Her şeyden önce o vardı. Nasıl oluşmuş olabilir?"

"Bu, meleklerin bilgisi," dedi Ogunwe. "Yaratıcının Otorite olmadığını öğrenmek bizden bazılarını da şok etmişti. Bir yaratıcı olabilir de, olmayabilir de: Bilmiyoruz Tek bildiğimiz, bir noktada Otorite'nin kontrolü ele geçirdiği. O zamandan beri melekler isyan halinde ve insanlar da onunla mücadele ediyor. Bu, son isyan. Şimdiye dek insanlar ve melekler, tüm dünyalardaki varlıklar hiç ortak bir ülkü çevresinde

toplanmamıştı. Bu, toplanmış toplanacak en büyük güç. Ama yine de yeterli olmayabilir. Göreceğiz."

"Ama Lord Asriel ne yapmayı planlıyor? Bu dünya nedir ve neden buraya geldi?"

"Bizi buraya getirdi, çünkü bu dünya boş. Yani bilinçli yaşam yok. Biz sömürgeci değiliz Mrs. Coulter. Biz buraya fethetmeye değil, inşa etmeye geldik."

"Peki, semavi krallığa saldıracak mı?"

Ogunwe ona baktı.

"Biz krallığı istila etmeyeceğiz," dedi, "ama krallık bizi istila ederse, savaşa hazır olsalar iyi olur, çünkü biz hazırlıklıyız. Mrs. Coulter, ben bir kralım, ama en gurur verici görevim, hiçbir krallığın olmadığı bir dünya kurma işinde Lord Asriel'e katılmak. Krallar yok, piskoposlar yok, rahipler yok. Semavi krallık, Otorite diğer meleklerin üstünde bir yer edindiğinden beri bu adla biliniyor. Biz buna karışmak istemiyoruz. Bu dünya farklı. Biz, Semavi Cumhuriyetin özgür vatandaşları olmak istiyoruz"

Mrs. Coulter daha fazla konuşmak, dilinin ucuna kadar gelen bir düzine ayrı soru sormak istiyordu, ama kumandanını bekletmek istemeyen kral ilerlemişti ve Mrs. Coulter'ın da takip etmesi gerekti.

Merdiven o kadar aşağılara iniyordu ki, düz bir kata geldiklerinde merdivenin tepesindeki gökyüzü görünmez olmuştu. Merdivenlerin yarısında Mrs. Coulter'ın nefesi tükenmişti, ama yakınmadı, inmeye devam etti. Sonunda, çatıyı destekleyen sütunlara asılmış parlak kristallerin aydınlattığı muazzam bir salona geldiler. Tepelerindeki loşlukta merdivenler, kirişler, yürüyüş yolları uzanıyordu ve üstlerinde küçük şekiller kararlı bir biçimde dolanıyordu.

Mrs. Coulter geldiğinde Lord Asriel kumandanlarıyla konuşuyordu ve onun dinlenmesini beklemeden büyük salonda yürümeye başladı. Zaman zaman parlak bir şekil havada

süzülüyor, yere konup Lord Asriel ile birkaç kelime konuşuyordu. Hava yoğun ve sıcaktı. Mrs. Coulter, muhtemelen Lord Roke şerefine, her sütunda bir insanın başı hizasında tünekler olduğunu fark etti. Böylece şahin oraya konabiliyor ve Gallivespian konuşmalara dahil olabiliyordu.

Ama büyük salonda fazla kalmadılar. Uzak uçta, bir görevli ağır, çift kanatlı bir kapıyı açarak demiryolu peronuna geçmelerini sağladı. Orada anbarik bir lokomotif tarafından çekilen, küçük, kapalı bir vagon vardı.

Makinist eğildi ve kahverengi maymun cini altın maymunu görünce adamın bacaklarının arkasına saklandı Lord Asriel adamla kısa bir konuşma yapıp diğerlerini vagona davet etti. Vagon, tıpkı salon gibi, arkasında aynalı maun paneller bulunan gümüş desteklerin üzerindeki o parlayan kristallerle aydınlatılmıştı.

Lord Asriel onlara katılır katılmaz tren hareket etti, yavaşça süzülerek perondan çıktı ve hızlanarak bir tünele girdi. Hızları, yalnızca pürüzsüz raylar üzerindeki tekerleklerin sesinden anlaşılıyordu.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Mrs. Coulter.

"Silahhaneye," dedi Lord Asriel kısaca ve dönüp melekle sessizce konuşmaya başladı.

Mrs. Coulter, Lord Roke'a döndü. "Lordum, casuslarınızı her zaman çiftler halinde mi gönderirsiniz?"

"Neden soruyorsunuz?"

"Yalnızca merak. Kısa süre önce o mağarada karşılaştığımızda, cinim ve ben onlarla berabere kaldığımızı anladık ve ne kadar iyi savaştıklarını görünce şaşırdım."

"Neden şaşırdınız? Bizim boyumuzda varlıkların iyi savaşçı olmasını beklemiyor muydunuz?"

Mrs. Coulter, adamın gururunun haşinliğini fark ederek, serinkanlılıkla baktı ona.

"Hayır," dedi. "Sizi kolaylıkla yenebileceğimizi düşündüm ve siz bizi yenecektiniz neredeyse. Hatamı memnunlukla itiraf ediyorum. Ama hep çiftler halinde mi savaşırsınız?"

"Siz çiftsiniz, öyle değil mi, siz ve cininiz? Bizim bu avantajdan vazgeçmemizi mi bekliyordunuz?" dedi adam. Kristallerin yumuşak ışığında bile son derece açık olan kibirli bakışları daha fazla soru sorması için Mrs. Çoulter'a meydan okudu.

Mrs. Coulter alçakgönüllülükle bakışlarını indirdi ve başka bir şey söylemedi.

Dakikalar geçti ve Mrs. Coulter trenin onları aşağıya, dağın daha da derinlerine götürdüğünü hissetti. Ne kadar mesafe kat ettiklerini tahmin edemiyordu, ama en az on beş dakika geçmişti ki, tren yavaşlamaya başladı. Tünelin karanlığından sonra anbarik ışıkların çok parlak geldiği bir perona vardılar.

Lord Asriel kapıları açtı ve öylesine sıcak ve sülfürlü bir ortama girdiler ki, Mrs. Coulter'ın nefesi kesildi. Hava, kudretli çekiçlerin çınlamaları ve taşa sürtünen demirin gıcırtısıyla zonkluyordu.

Bir görevli perondan dışarı açılan kapıları açtı ve gürültü hemen iki katına çıktı, bir sıcak dalgası üstlerinde kırıldı. Kavurucu ışık yüzünden gözlerini gölgelediler. Ses, ışık ve sıcaklık saldırısından etkilenmeyen tek varlık Xaphania'ydı. Duyuları uyum sağladığında Mrs. Coulter merakla çevresine baktı.

Kendi dünyasında demirhaneler, demir işleme atölyeleri ve fabrikalar görmüştü. Onların en büyüğü bunun yanında köy demirhanesi gibi kalıyordu. Ev büyüklüğünde çekiçler bir anda çok yükseklerdeki tavana kalkıyor, sonra hızla inerek ağaç gövdesi büyüklüğünde demirleri dövüyor, bir saniyeden az süre içinde, dağı titreten darbelerle onları dümdüz ediyordu. Kayalık duvardaki delikten çıkan sülfürlü eriyik metal ırmağı adamant bir kapıyla kesiliyordu ve için için kaynayan parlak akıntı

kanallara ve borulara alınıyor, bentlerin üzerinden geçip sıra sıra kalıplara doluyordu. Dolan kalıplar pis duman bulutları saçarak soğumaya bırakılıyordu. Devasa kesme ve biçimlendirme makineleri iki buçuk santim kalınlığında demir plakaları kâğıt gibi kesiyor, katlıyor, basıyordu ve sonra o devasa çekiçler onları yine ezip yassıltıyor, kat kat metalleri öyle bir güçle eziyordu ki, ayrı halde olan tabakalar çok daha sağlam tek bir tabakaya dönüşüyordu ve bu işlem tekrarlanıyordu.

Iorek Byrnison bu silahhaneyi görse, bu halkın metal işleme konusunda bir şeyler bildiğini itiraf ederdi. Mrs. Coulter'ın elinden bakıp hayret etmekten başka bir şey gelmiyordu. Konuşmak ve sözlerini duyurmak imkânsızdı, kimse de denemedi. Sonra, Lord Asriel küçük gruba onu takip etmesini işaret ederek aşağıdaki, daha da büyük mahzenin üzerinde asılı duran ızgaralı yürüyüş yoluna döndü. Madenciler mahzende kazma küreklerle ana kayalıktan parlak metaller çıkarıyordu.

Yürüyüş yolundan geçtiler ve tavanında tuhaf renkli, ışıltılı sarkıtların olduğu uzun, kayalık bir koridoru indiler. Gümlemeler, gıcırtılar ve çekiç sesleri yavaş yavaş dindi. Mrs. Coulter ısınmış yüzünde serin bir esinti hissedebiliyordu. Buradaki ışık veren kristaller ne desteklere asılmış ne de parlak sütunların içine yerleştirilmişti, bunun yerine serbestçe yere saçılmışlardı ve sıcaklığa katkıda bulunan meşaleler yoktu, bu yüzden grup yavaş yavaş üşümeye başladı. Biraz sonra, aniden, gece havasına çıktılar.

Dağın bir kısmının yontulup, tören alanı genişliğinde bir açıklığa dönüştürüldüğü yerdeydiler. Daha ileride, loş ışıklar altında, dağ yamacında büyük demir kapılar görebiliyorlardı; bazıları açık, bazıları kapalıydı. Ve muazzam kapılardan birinde adamlar brandaya sarılı bir şey çekiyorlardı.

"O nedir?" dedi Mrs. Coulter Afrikalı krala ve kral yanıt verdi:

"Niyet gemisi."

Mrs. Coulter bunun ne anlama geldiği konusunda en ufak fikre sahip değildi. Brandayı çıkarmaya hazırlanmalarını büyük bir merakla izledi.

Sığınak ararcasına Kral Ogunwe'nin yanında durdu ve "Nasıl çalışıyor? Ne yapıyor?" diye sordu.

"Görmek üzeresiniz," dedi kral.

Bir tür karmaşık delgi aleti ya da bir cayropterin pilot kabini ya da devasa bir vincin idare kabini gibi görünüyordu. Camdan bir örtüsü, bir koltuğu ve önünde bir düzine kol ve kulp vardı. Her biri gövdeye farklı açıyla bağlı olan altı bacak üzerinde duruyordu, öyle ki aynı zamanda hem hareketli hem de hantal görünüyordu. Ve gövdeyi borular, silindirler, pistonlar, kıvrık kablolar, şal terler, sübaplar ve göstergelerden bir yığın oluşturuyordu. Hangisinin yapıya ait bir parça olduğunu ya da olmadığını seçmek zordu, çünkü araç yalnızca arkadan aydınlatılmıştı ve çoğu kısmı gölgede kalmıştı.

Lord Roke şahinin sırtında doğrudan aracın üzerine süzüldü, üzerinde halka çizerek onu her açıdan inceledi. Lord Asriel ve melek kafa kafaya vermiş, mühendislerle konuşuyorlardı. Gemiden biri not defteri, diğeri bir parça kablo taşıyan adamlar iniyordu.

Mrs. Coulter açgözlülükle gemide göz gezdiriyor, her parçasını ezberliyor, karmaşıklığından bir anlam çıkarmaya çalışıyordu. O izlerken, Lord Asriel koltuğa tırmanıp, deri kemeri beline ve omuzlarına doladı ve bir miğferi başına sağlamca oturttu. Kar leoparı biçimindeki cini onun ardından sıçradı. Lord Asriel arkasına dönüp leoparın yanındaki bir şeyi ayarladı. Mühendis seslendi,

Lord Asriel yanıt verdi ve adamlar kapıya çekildiler.

Niyet gemisi hareket etti, ama Mrs. Coulter nasıl hareket ettiğinden emin değildi. Sanki titremişti, ama oradaydı işte, o altı böcek bacağı üzerinde tuhaf bir enerjiyle duruyordu. Mrs.

Coulter bakarken araç yine hareket etti ve sonra Mrs. Coulter ne olduğunu anladı: Aracın değişik parçaları dönüyor, bir o yana bir bu yana çevriliyor, yukarıdaki karanlık gökyüzünü tarıyordu. Lord Asriel değişik kolları çekiyor, kadranlara bakıyor, kontrolleri düzeltiyordu; sonra, niyet gemisi aniden gözden kayboldu. Bir şekilde havaya fırlamıştı. Şimdi ağaç yüksekliğinde üstlerinde süzülüyor, yavaşça sola dönüyordu. Motor sesi yoktu, yerçekimine nasıl karşı koyduğunu gösterecek hiçbir şey yoktu. Havada öylesine asılı duruyordu.

"Dinleyin," dedi Kral Ogunwe. "Güneyde."

Mrs. Coulter başını çevirdi ve duymaya çalıştı. Dağların kıyısında inleyen bir rüzgar vardı, preslerden gelen ve ayaklarının tabanında hissettiği, çekiç darbeleri vardı, aydınlık kapıdan gelen sesler vardı, ama bir sinyalle sesler kesildi ve ışıklar söndürüldü. Ve o sessizliğin içinde, Mrs. Coulter rüzgarın getirdiği hafif cayropter gürültülerini duydu.

"Onlar kim?" dedi sessizce.

"Yem," dedi kral. "Benim pilotlarım. Düşmanın dikkatini çekip kendilerini takip etmesini sağladılar. İzleyin."

Mrs. Coulter gözlerini açarak birkaç yıldızın aydınlattığı yoğun karanlıkta görmeye çalıştı. Yukarıda niyet gemisi oraya demir atmış gibi kararlılıkla asılı duruyordu. Rüzgarın hiç etkisi olmuyordu. Pilot kabininden hiç ışık gelmiyordu, bu yüzden görmek çok güçtü ve Lord Asriel görüş alanının dışındaydı.

Mrs. Coulter sonra gökyüzünde alçaktan uçan ilk ışık grubunu gördü. Aynı anda, motor sesleri işitilebilecek seviyeye geldi. Hızla uçan altı cayropter yaklaşıyordu. Bir tanesinin başı belada gibiydi, arkasından duman çıkıyor ve diğerlerinden daha alçakta uçuyordu. Dağa yönelmişlerdi, ama onların dağın ötesine götürecek bir rota izliyorlardı.

Ve hemen peşlerinden, farklı farklı uçan araçlar geliyordu. Ne olduklarını seçmek kolay değildi, ama Mrs Coulter tuhaf bir

büyük cayropter, iki düz kanatlı hava aracı, iki silahlı binici taşıyarak çabasızca hız yapan büyük bir kuş ve üç dört melek gördü.

"Baskın grubu," dedi Kral Ogunwe.

Cayropterlere yaklaşıyorlardı. Sonra düz kanatlı hava aracından düz bir ışık parladı, bir iki saniye ardından da derin bir çatırtı sesi geldi. Ama mermi hedefine, hasarlı cayroptere varamadı, çünkü ışığı gördükleri anda, daha ses dağdaki izleyicilere ulaşamadan, niyet gemisinden bir ışık çaktı ve mermi havada patladı.

Mrs. Coulter art arda gelen ışık ve sesleri kavramaya ancak zaman bulmuştu ki, çatışma başladı. Takip etmek de kolay değildi, çünkü gökyüzü çok karanlık, uçan araçların hareketleri çok hızlıydı. Ama dağ yamacı bir dizi sessiz ışık çakmasıyla aydınlandı ve buhar kaçağına benzeyen kısa tıslamalar duyuldu. Her ışık çakması bir şekilde farklı bir saldırganı buldu: Hava aracı alev alıp patladı, dev kuş dağ büyüklüğünde bir perde yırtılıyormuş gibi bir çığlık attı ve çok aşağıdaki kayaların üzerine yuvarlandı. Meleklere gelince, parlayan havada kayboluverdiler, sayısız ışıltılı zerre soldu ve havaifişek gibi söndü.

Sonra sessizlik çöktü. Rüzgar, dağın üzerinden geçip itmiş olan yem cayropterlerin sesini alıp götürüyordu. İzleyicilerin hiçbiri konuşmuyordu. Çok aşağıda yanan ateşlerin parıltısı hâlâ havada asılı duran niyet gemisine vuruyordu. Araç çevresine bakınırmış gibi döndü. Baskın grubunun yıkımı o kadar eksiksizdi ki, çok şey görmüş geçirmiş olan Mrs. Coulter bile şok olmuştu. Mrs. Coulter niyet gemisine bakarken araç ışıldar gibi oldu, yerinden kıpırdadı ve sonra yine sağlam bir şekilde yere bastı.

Kapıları açmış, deneme alanını ışığa boğmuş olan diğer kumandanlar ve mühendisler de tıpkı Kral Ogunwe gibi araca

seğirtti. Mrs. Coulter olduğu yerde kaldı ve niyet gemisinin nasıl çalıştığını çözmeye çalıştı.

"Neden bunu bize gösterdi?" dedi cini sessizce.

"Aklımızdan geçeni okumuş olamaz, kuşkusuz," diye yanıt verdi Mrs. Coulter aynı tonda.

Adamant kulede akıllarına bir fikir geldiği zamana atıfta bulunuyorlardı. Lord Asriel'e bir öneride bulunmayı düşünmüşlerdi: Yüksek Disiplin Divanı'na gidip onun adına casusluk yapmayı önereceklerdi. Mrs. Coulter orada etkili olmanın her yolunu biliyordu, hepsini kullanabilirdi. Onları iyi niyetli olduğuna ikna etmek ilk başta güç olabilirdi, ama yapabilirdi. Gallivespian casuslar oradan ayrılıp Will ve Lyra ile gittiğine göre, Asriel böyle bir öneriye direnemezdi kuşkusuz. Ama şimdi, o tuhaf uçan makineye bakarken, akıllarına daha da etkili bir fikir geldi. Mrs. Coulter altın maymunu sevinçle kucakladı.

"Asriel," diye seslendi masum masum, "makinenin nasıl çalıştığını görebilir miyim?"

Lord Asriel, dalgın ve sabırsız, ama aynı zamanda heyecanlı ve tatmin dolu bir ifadeyle ona baktı. Niyet gemisine bayılmıştı: Mrs. Coulter onun gemiyle gösteriş yapma arzusuna direnemeyeceğini biliyordu.

Kral Ogunwe kenara çekildi ve Lord Asriel aşağıya uzanıp Mrs. Coulter'ı pilot kabinine çekti. Bir koltuğa yerleşmesine yardım etti ve Mrs. Coulter kontrollere bakınırken onu izledi.

"Nasıl çalışıyor? Gücünü neyden alıyor?" dedi Mrs. Coulter.

"Niyetlerinden," dedi Lord Asriel. "Adı da buradan geliyor. İleri gitmeye niyetlenirsen, ileri gidiyor."

"Bu bir yanıt değil. Hadi ama söyle bana. Nasıl bir makine bu? Nasıl uçuyor? Aerodinamik hiçbir şey görmedim. Ama bu kontroller... içeriden bakınca, neredeyse cayropterlerin aynısı."

Lord Asriel ona anlatmamayı güç buluyordu; Mrs. Coulter onun kontrolü altında olduğundan anlattı. Ucunda deri bir tutamaç olan uzun bir kabloyu kaldırdı. Tutamaçta Lord Asriel'in cininin diş izleri vardı.

"Cinin," diye açıkladı, "bu sapı tutmak zorunda -dişleriyle, elleriyle, fark etmez. Ve senin de şu miğferi takman gerek. Aralarında bir akım oluşuyor ve bir kapasitör onu kuvvetlendiriyor -ah, bundan daha karmaşık bir araç, ama aleti uçurmak kolay. Aşinalık adına cayropter kontrollerine benzeyen kontroller koyduk, ama sonunda kontrole falan ihtiyacımız olmayacak. Elbette, ancak cini olan bir insan uçurabilir onu."

"Anlıyorum," dedi Mrs. Coulter.

Ve Lord Asriel'i hızla itip makineden dışarı düşürdü.

Aynı anda miğferi başına geçirdi ve altın maymun deri tutamacı kaptı. Bir cayropterde hava dümenini eğecek kontrole uzandı ve kısma kolunu öne itti. Niyet gemisi hemen havaya fırladı.

Ama Mrs. Coulter henüz aracı tam olarak tartamamıştı. Gemi birkaç saniye hafifçe eğik halde havada asılı durdu. Sonra Mrs. Coulter onu öne itecek kontrolleri buldu ve o birkaç saniye içinde Lord Asriel üç şey yaptı. Ayağa fırladı, Kral Ogunwe'nin askerlere niyet gemisine ateş etmelerini emretmesini önlemek için elini kaldırdı ve "Lord Roke, lütfen bir iyilik yapın ve onunla gidin," dedi.

Gallivespian hemen mavi şahinini mahmuzladı ve kuş doğrudan açık kabin kapısından içeri uçtu. Aşağıdan izleyenler kadının ve altın maymunun iki yana bakındığını görebiliyorlardı. Lord Roke'un şahinin sırtından kabine atladığını ikisi de fark etmemişti.

Bir an sonra niyet gemisi harekete geçti. Şahin döne döne alçaldı ve Lord Asriel'in bileğine kondu. İki saniye sonra hava aracı rutubetli, yıldızlı havada gözden kayboluyordu.

Lord Asriel hüzünlü bir hayranlıkla izliyordu.

"Şey, Sayın Kral çok haklıymışsınız," dedi. "Sizin sözünüzü dinlemeliydim. O Lyra'nın annesi ne de olsa, böyle bir şey beklemem gerekirdi."

"Peşinden gitmeyecek misiniz?" dedi Kral Ogunwe.

"Ne için, sapasağlam bir hava aracını yok etmek için mi? Kesinlikle hayır."

"Nereye gidecek sizce? Çocuğu aramaya mı gidecek?"

"İlk hedefi bu değil. Onu nerede bulacağını bilmiyor. Nereye gideceğini çok iyi biliyorum: Disiplin Divanı'na gidecek, sadakatini göstermek için niyet gemisini onlara verecek ve sonra casusluk yapacak. Bizim için onları izleyecek. Başka her tür ikiyüzlülüğü denedi: Bu yeni bir deneyim olacak. Ve kızın nerede olduğunu öğrenir öğrenmez oraya gidecek ve biz de onu izleyeceğiz."

"Peki, Lord Roke onunla gittiğini ne zaman belli edecek ona?"

"Ah, bence bunu sürpriz olarak saklayacak. Siz ne dersiniz?"

Kahkahalar atıp atölyelere döndüler. Orada, daha yeni, daha gelişmiş bir niyet gemisi modeli denetimlerini bekliyordu.

17

Yağ ve Lake

Tanrı'nın yarattığı yabanıl hayvanların
en kurnazı yılandı.

•Yaratılış•

Mary Malone bir ayna yapıyordu. Kendini beğenmişlikten değil, çünkü bu özellik onda yoktu, ama aklına gelen bir fikri sınamak istiyordu. Gölgeleri yakalamaya çalışmak istiyordu ve laboratuvarındaki aletler olmadan, bu işi elindeki malzemelerle doğaçlama yapmak zorundaydı. *Mulefa* teknolojisi pek fazla metal kullanmıyordu.

Taş, tahta, sicim, kabuk ve boynuzlarla olağanüstü şeyler yapıyorlardı. Yerel bakır külçelerini ve ırmak kumunun içinde buldukları diğer metalleri döverek süs eşyası üretiyorlar, ama asla metal alet yapmıyorlardı. Örneğin, evlenen *Mulefa* çiftleri parlak bakır şeritler değiş tokuş ediyordu; şeritler boynuzlarından birinin çevresine dolanıyor alyans anlamı taşıyorlardı.

Bu yüzden, Mary'nin en kıymetli eşyası olan İsviçre çakısını görünce büyülendiler.

Bir gün, Mary bıçağı açtığında, en yakın dostu ola Atal adlı *zalif* hayretle nida etmişti. Mary ona büyük parçaları göstermiş, öğrendiği sınırlı *mulefa* diliyle ne işe yaradıklarını açıklamıştı. Çakıdaki aletlerden biri minik bir büyüteçti. Mary büyüteci kullanarak kuru bir dala bir desen yakmıştı ve Gölgeler hakkında düşünmeye başlamasına sebep olan da buydu.

O sırada balık tutuyorlardı, ama ırmak alçalmıştı ve balıklar başka yerde olmalıydı. Ağı suya serdiler ve çimenlik kıyıda oturup konuşmaya başladılar. Sonra Mary pürüzsüz, beyaz yüzeyli kuru bir dal gördü. Tahtaya bir desen -basit bir papatya- yaktı ve Atal buna bayıldı.

Ama odaklanmış güneş ışığının tahtaya dokunduğu noktadan ince bir duman yükselmeye başladığında Mary düşündü: Bu tahta fosilleşirse ve on milyon sene sonra bir bilimadamı onu bulursa, onun çevresinde Gölgeler bulabilirler, çünkü ben üzerinde çalıştım.

Güneşin sıcaklığıyla uyuşarak düşüncelere daldı, ta ki Atal konuşana kadar.

Ne düşlüyorsun?

Mary işini, araştırmasını, laboratuvarı, Gölge zerrecikleri keşfetmesini, onların bilinçli olduğu gibi akıl almaz bir gerçeği öğrenmesini açıklamaya çalıştı ve hikâyenin onu yine pençesine aldığını hissetti, aletlerinin arasına dönme arzusu duydu.

Atal'ın açıklamaları takip edebileceğini beklememişti, bunun nedeni, kısmen, *mulefa* dilini doğru düzgün kullanamaması, kısmen de, *mulefa*nın pratik ve gündelik fiziksel dünyaya oldukça sağlam ayak basıyor görünmesiydi ve Mary'nin anlattıklarının büyük kısmı matematikseldi. Ama Atal söyledikleriyle onu şaşırttı: Evet -ne demek istediğini biliyoruz- bizim ona verdiğimiz isim... ve sonra ışık anlamına gelen sözcüğe çok benzeyen bir sözcük kullanmıştı.

Mary, *Işık mı?* diye sordu ve Atal, *Işık değil, ama...* dedi ve Mary'nin anlaması için sözcüğü yavaşça tekrarlayıp açıkladı: *Günbatımında hafif hafif dalgalanan suyun üzerine düşen ışık gibi, parlak taneler halinde ışıyan ışık gibi, biz ona bu ismi veriyoruz, ama bu bir gibi-yapma.*

Mary, *gibi-yapma* sözcüğünün mecaz anlamına geldiğini keşfetmişti.

Mary şöyle dedi: *Gerçekte ışık değil, ama siz onu görüyorsunuz ve günbatımında suya vuran ışık gibi görünüyor, öyle mi?*

Evet, dedi Atal. *Bütün mulefada var. Sende de var. Otlayan hayvanlar gibi değil, bizim gibi olduğunu bu şekilde anladık. Hayvanlarda yok. Çok tuhaf ve korkunç görünsen de, sen bizim gibisin, çünkü sende var*. Yine, Mary'nin açık seçik duyamadığı sözcüğü söylemişti: *sraf* ya da *sarf* gibi bir şey ve hortumun sola doğru savrulması.

Mary heyecanlanmıştı. Doğru sözcükleri bulabilmek için sakinleşmek zorunda kaldı.

Bu konuda ne biliyorsunuz? Nereden geliyor?

Bizden ve yağdan, diye yanıt verdi Atal. Mary onun bü yük tohum zarfı tekerlerinin yağını kastettiğini biliyordu

Sizden mi?

Yetişkin olduğumuzda. Ama ağaçlar olmadan yine kaybolup gider. Tekerlekler ve yağ sayesinde aramızda kalıyor.

Yetişkin olduğumuzda… Mary tutarsızca konuşmaya başlamamak için yine kendini tutmak zorunda kaldı. Gölgeler hakkında tahmin ettiği şeylerden biri, çocuklarla yetişkinlerin onlara farklı farklı tepki verdiği ya da farklı türden Gölge faaliyetlerini kendilerine çektiğiydi. Lyra kendi dünyasındaki bilimadamlarının, onların Gölgelere verdiği adla, Toz hakkında buna benzer bir şey keşfettiğini söylememiş miydi? İşte, burada da aynı şey vardı.

Ve kendi dünyasından ayrılmadan hemen önce, Gölgelerin ona söylediği şeyle de bağlantılıydı: Bu mesele her ne ise, insanlık tarihindeki Adem ile Havva hikâyesinin simgelediği büyük değişimle, Baştan Çıkmayla, Düşüşle, İlk Günah'la çok ilgisi vardı. Fosil kafataslarını araştırırken, Mary'nin meslektaşı Oliver Payne yaklaşık otuz bin sene önce insan kalıntılarında bulunan Gölge zerreciklerinde büyük bir artış olduğunu keşfetmişti. O dönemde bir şey olmuş, evrimde bir gelişme kaydedilmiş ve

insan beyni onların etkisini kuvvetlendiren ideal bir kanala dönüşmüştü.

Atal'a şöyle dedi:

Mulefa ne zamandan beri var?

Atal yanıt verdi:

Otuz üç bin senedir.

Artık Mary'nin yüzündeki ifadeleri okuyabiliyordu, en azından en aşikar olanları. Mary'nin ağzı açık kalınca güldü. *Mulefa*nın kahkahası serbest, neşeli ve öyle bulaşıcıydı ki, Mary genelde onlarla birlikte gülmeye başlardı ama bu sefer ciddiyetini korudu ve hayretle sordu:

Nasıl bu kadar kesin bilebilirsin? Onca senenin tarihçesine mi sahipsiniz?

Ah, evet, dedi Atal. *Sraf bize geldiğinden beri hafızamız ve uyanıklığımız var. Ondan önce hiçbir şey bilmiyorduk.*

Ne oldu da sraf geldi?

Tekerlekleri nasıl kullanacağımızı keşfettik. Bir gün isimsiz bir varlık bir tohum zarfı buldu ve onunla oynamaya başladı. Bu dişi zarfla oynarken...

Dişi?

Dişi, evet. Bundan önce adı yoktu. Tohum zarfındaki delikten geçen bir yılan gördü ve yılan dedi ki...

Yılan onunla konuşmuş mu?

Hayır, hayır! Bu, gibi-yapma. Hikâye yılanın şöyle dediğini anlatır. Ne biliyorsun? Ne hatırlıyorsun? İleride ne görüyorsun? Ve dişi demiş ki: Hiçbir şey, hiçbir şey, hiçbir şey. Yılan demiş ki: Ayağını tohum zarfındaki benim oynadığım delikten geçir, o zaman bilge olursun.

Böylece, dişi ayağını yılanın geçtiği delikten geçirmiş. Ve yağ ayağına bulaşmış ve onun her şeyi daha açıkça görmesini sağlamış. Ve gördüğü ilk şey sraf olmuş. O kadar tuhaf, o kadar hoşmuş ki, onu hemen tüm soydaşları ile paylaşmak istemiş. Böylece, o ve eşi ilk

olmuş. Ve kim olduklarını bildiklerini keşfetmişler, otlayan hayvan değil mulefa olduklarını anlamışlar. Birbirlerine ad vermişler Kendilerine mulefa demişler. Tohum ağacına, tüm hayvanlara ve bitkilere ad vermişler.

Çünkü onlar farklıydı, dedi Mary.

Evet, farklıydılar. Çocukları da öyle, çünkü daha fazla tohum zarfı düştükçe, çocuklarına onları nasıl kullanacaklarını öğretmişler. Ve çocuklar yeterince büyüdüğünde, onlar da sraf üretmeye başlamışlar ve tekerleklere binecek kadar büyüdüklerinde yağla birlikte sraf gelmiş ve onlarla kalmış. Böylece yağ için daha fazla tohum ağacı ekmeleri gerektiğini anlamışlar, ama tohumlar o kadar sertmiş ki, nadiren filizleniyorlarmış. Ve ilk mulefa, ağaçlara yardımcı olmak için ne yapması gerektiğini anlamış: Tekerleklere binmeleri ve onları kırmaları gerekiyormuş. Böylece, mulefa ve tohum zarfı ağaçları hep birlikte yaşamış.

Mary, Atal'ın anlattıklarının yaklaşık dörtte birini rahatlıkla anlamıştı, ama sorular sorarak ve tahminler yürüterek kalanları da kavradı. *Mulefa* diline hakimiyeti de devamlı gelişiyordu. Ama ne kadar çok şey öğrenirse o kadar zorlaşıyordu, çünkü her yeni şeyle aklına yarım düzine soru geliyor, her biri onu bambaşka yönlere götürüyordu.

Ama *sraf* konusundan sonra zihnini toparladı, çünkü önemli konu buydu ve ayna fikrini aklına getirmişti.

Ona ilham veren, *sraf*ı suyun üzerindeki kıvılcımlara benzetmeleriydi. Denizin parıltısı gibi, yansıyan ışık da kutuplaşırdı: Işık gibi dalgalar halinde hareket ederken, Gölge zerrecikleri de kutuplaşıyordu belki.

Ben srafı sizin gibi göremiyorum, dedi, ama özsuyu lakesinden bir ayna yapmak istiyorum, çünkü onu görmeme yardım edebileceğini düşünüyorum.

Bu fikir Atal'ı heyecanlandırmıştı. Hemen ağlarını çektiler ve Mary'nin ihtiyaç duyduğu malzemeyi toparlamaya başladılar.

Talihlerinin iyi gideceğine işaret edermiş gibi, ağda üç güzel balık vardı.

Özsuyu lakesi çok daha küçük olan bir başka ağacın ürünüydü. *Mulefa* bu ağacı özsuyu için yetiştiriyordu. Özsuyunu kaynatıyor, damıtılmış meşe suyundan ürettikleri alkolde eritiyor, süt yoğunluğunda, kehribar renginde bir madde elde ediyorlardı. Bu maddeyi vernik olarak kullanıyorlardı. Bir tahtanın ya da kabuğun üzerine yirmi kat vernik çekiyorlar, her kattan sonra üzerine ıslak bez sererek işlemesini bekliyorlar, sonra yeni katı çekiyorlardı ve sonunda son derece sert ve parlak bir yüzey elde ediyorlardı. Normalde, değişik oksitler kullanarak yüzeyi matlaştırıyorlardı, ama bazen saydam kalmasına izin veriyorlardı ve Mary'nin ilgisini çeken de buydu: Çünkü berrak kehribar rengi lake, İzlanda billuru denen mineralle aynı ilgi çekici özelliğe sahipti. Işık ışınlarını ikiye bölüyordu, öyle ki, içinden baktığının çift görüyordunuz.

Ne yapmak istediğinden emin değildi, tek bildiği yeterince kurcalarsa ve tasalanmaktan, kendi kendine dırdır etmekten kaçınırsa sonunda öğreneceği idi. Lyra'yla konuşurken şair Keats'in sözlerinden alıntı yaptığını hatırlıyordu. Lyra aletiyometreyi okurken ki zihin durumundan bahsettiğini hemen anlamıştı -Mary'nin bulması gereken buydu.

Böylece çama benzeyen, oldukça yassı bir tahta parçası bularak işe başladı. Bir parça kumtaşıyla yüzeyi yonttu (metal yok: rende yok) ve becerebildiğince düzleştirdi. *Mulefa*nın kullandığı yöntem buydu ve zaman ve çabayla yeterince iş görüyordu.

Niyetini dikkatle açıkladıktan ve biraz özsuyu edinmek için izin aldıktan sonra Atal'la birlikte lake koruluğunu ziyaret etti. *Mulefa* memnunlukla izin verdi ona, ama yaptıkları ile ilgilenemeyecek kadar meşguldüler.

Atal'ın yardımıyla Mary yapış yapış, reçineli özsuyundan bir miktar aldı. Sonra uzun uzun kaynatma, çözündürme, tekrar

kaynatma işlemi başladı. Sonunda vernik kullanıma hazır oldu.

Mulefa verniği uygulamak için bir başka bitkinin pamuksu liflerini kullanıyordu. Mary, bir zanaatkarın talimatlarına uyarak, aynasını zahmetle tekrar tekrar vernik kapladı. Lake tabakaları çok ince olduğundan bir fark göremiyordu, ama telaş etmeden verniğin kurumasına izin verdi ve zaman içinde vernik tabakasının gittikçe kalınlaştığını gördü. Kırktan fazla tabaka sürdü –saymayı unutmuştu- ama lakesi bittiğinde, yüzey en az beş milimetre kalınlığındaydı.

Son katmandan sonra cilalama işi geldi: bütün gün yüzeyi nazikçe, dairesel hareketlerle ovuşturdu, öyle ki sonunda kolları ağrımaya, başı zonklamaya başladı ve daha fazla çalışamaz oldu.

Sonra uyudu.

Ertesi sabah grup, kendilerinin düğüm ağacı dediği ağacın koruluğuna gitti. Sürgünlerin yerleştirildikleri şekilde büyüdüğünden emin oldular, yetişkin sopaların düzgün şekillere sahip olması için sıklıklarını artırdılar.

Bu işte Mary'nin yardımına değer veriyorlardı, çünkü Mary tek başına, *mulefa*dan daha dar aralıklara sığabiliyordu ve iki eliyle daha sıkışık yerlerde çalışabiliyordu.

Ancak işleri bitip de köye döndükleri zaman Mary deney yapmaya başlayabildi -daha doğrusu, oynamaya, çünkü ne yaptığını hâlâ pek bilmiyordu.

Başta lake tabakasını basitçe ayna olarak kullanmaya başladı, ama arkası gümüşlenmediği için, tek görebildiği tahtadaki solgun çifte yansımaydı.

Sonra tahtaya değil yalnızca lakeye ihtiyaç duyduğunu düşündü, ama yeni bir tabaka yapma fikri ürkütücüydü; hem, bir destek olmadan onu nasıl düzleştirecekti.

Aklına tahtayı kesip lake tabakasından ayırmak geldi. Bu da zaman alacaktı, ama en azından İsviçre çakısı vardı. Mary işe koyuldu; kenardan başladı ve arkadaki lakeyi çizmemeye büyük

özen göstererek tahtayı dikkatle sıyırdı; işini bitirdiğinde çam parçasının büyük kısmını ayırmış, berrak, sert lakeden ayrılması imkânsız bir tahta kırığı ve kıymığı yığını kalmıştı.

Mary parçayı suya batırırsa ne olacağını merak etti Lake ıslandığında yumuşar mıydı? *Hayır, dedi zanaatkar ustası, sonsuza dek sert kalır; ama neden böyle yapmıyorsun?* Mary'ye taş çanak içinde sakladığı bir sıvıyı gösterdi. Sıvı her tür tahtayı birkaç saat içinde eritiyordu. Mary'ye asit gibi göründü ve koktu.

Bunun lakeye pek az zarar vereceğini söyledi usta. Hem, Mary oluşacak zararı kolaylıkla onarabilirdi. Mary'nin projesi *zalif*i meraklandırmıştı. Onun asiti dikkatle tahtaya sürmesine yardım etti, bunu Mary'nin henüz ziyaret etmediği bazı sığ göllerin kıyısında buldukları bir minerali ezerek, çözerek ve damıtarak elde ettiklerini anlattı. Tahta yavaş yavaş yumuşadı ve lakeden kurtuldu. Mary'nin elinde karton kapaklı kitap sayfası büyüklüğünde, berrak, kahverengi-sarı vernik tabakası kalmıştı.

Mary tabakanın arkasını da önü gibi cilaladı ve sonunda iki yüzey de en iyi aynalar kadar düz ve pürüzsüz oldu.

Ve Mary onun içinden baktığında...

Özel bir şey yoktu. Son derece berraktı, ama Mary'ye çifte imge gösteriyordu. Sağdaki imge soldakine çok yakındı ve yaklaşık on beş derece yukarıdaydı.

Mary üst üste konmuş iki tabakanın içinden bakarsa ne olacağını merak etti.

Böylece İsviçre çakısını yine eline aldı ve tabakanın üzerinde onu ikiye ayırmakta kullanabileceği bir çizgi çizmeye çalıştı. Uzun uzun çalışarak, bıçağı pürüzsüz bir taş üzerinde bileyleyerek, tabakayı kırmasına yardımcı olacak kadar derin bir çizgi çizmeyi başardı. Çizginin altına ince bir çubuk koydu ve camcılarda gördüğü gibi, tabakayı sertçe ittirdi. İşe yaradı. Şimdi iki tabakası vardı.

Tabakaları üst üste koydu ve içinden baktı. Kehribar rengi daha koyuydu, tıpkı bir fotoğraf filtresi gibi bazı renkleri vurguluyor, diğerlerini kesiyordu ve böylece manzaraya farklı bir görünüş veriyordu. İlginç olansa, çifte görüntünün kaybolmuş, her şeyin yine tekil olarak görünüyor olmasıydı; ama Gölgelerden iz yoktu.

Mary iki parçayı ayırdı ve bunu yaparken görüntünün nasıl değiştiğini izledi. Birbirlerinden yaklaşık bir el uzaklıktayken ilginç bir şey oldu: Kehribar renk yok oldu ve her şey normal renginde, ama daha parlak ve daha canlı göründü.

O noktada Atal, Mary'nin ne yaptığını görmeye geldi.

Şimdi srafı görebiliyor musun? dedi.

Hayır, ama başka şeyler görebiliyorum, dedi Mary ve ona göstermeye çalıştı.

Atal meraklanmıştı, ama bu, Mary'yi harekete geçiren keşif duygusu değil, nezaket icabıydı. Biraz sonra *zalif* küçük lake parçalarının içinden bakmaktan sıkıldı ve çimenlerin üzerine oturup tekerleklerine bakım yapmaya başladı. Bazen *zalif*ler, sırf sosyal ilişkileri geliştirmek için, birbirlerinin tırnaklarına bakım yapardı ve Atal bir iki kez Mary'yi kendi tırnağına bakım yapmaya davet etmişti. Karşılık olarak Mary de Atal'ın saçlarını düzeltmesine izin veriyor, yumuşak hortumun saçlarını kaldırıp bırakmasından, başını okşamasından ve masaj yapmasından keyif alıyordu.

Atal'ın şimdi de bunu istediğini seziyordu, bu yüzden iki lake parçasını yere bıraktı ve ellerini Atal'ın tırnaklarının şaşırtıcı pürüzsüzlüğünde gezdirdi. Tekerleğin deliğine geçen ve teker dönerken mil görevi gören tırnağın yüzeyi Teflon'dan da pürüzsüz ve kaygandı. Hatları kusursuzca uyumluydu elbette ve Mary ellerini tekerleğin içinde dolaştırırken dokuda hiçbir fark hissetmiyordu:

Sanki *zalif* ve tohum zarfı aslında, mucizevi bir biçimde ayrılıp birleşebilen, tek bir yaratıktı.

Bu temasla Atal yatışmıştı, Mary de öyle. Arkadaşı genç ve bekardı ve grupta genç erkek yoktu, bu yüzden dışarıdan bir *zalif*le evlenmesi gerekecekti. Ama diğerleriyle temas kurmak kolay değildi ve bazen Mary, Atal'ın kendi geleceği için endişelendiğini hissediyordu. Bu yüzden onunla geçirdiği zamanı ona çok görmüyordu.

Şimdi de, Atal hortumuyla onun saçlarını kaldırır ve düzeltirken, onun tekerlek deliklerinde biriken toz ve kiri temizlemekten, güzel kokulu yağı nazikçe arkadaşının tırnağına yaymaktan memnundu.

Atal yeterince bakım gördüğünü hissettiğinde, yine kerleklerin üzerine tırmandı ve akşam yemeğine yardım etmek için köye gitti. Mary lakeyle uğraşma işine döndü ve hemen bir keşif yaptı.

İki plakayı bir karış uzakta tuttuğunda, daha önce de gördüğü berrak imge belirdi, ama bir şey olmuştu.

O tabakaların içinden bakarken, Atal'ı çevreleyen altın rengi bir kıvılcım bulutu gördü. Yalnızca lake tabakasının küçük bir kısmından görünüyordu. Mary nedenini fark etti: Yağlı parmaklarıyla yüzeyin o noktasına dokunmuştu.

"Atal!" diye seslendi. *"Çabuk! Geri dön!"*

Atal dönüp geri geldi.

"Biraz yağ alayım," dedi Mary, *"lakenin üzerine sürmeye yetecek kadar."*

Atal onun parmaklarını tekerlek deliklerinde gezdirmesine izin verdi ve Mary parçalardan kirini berrak, tatlı maddeyle kaplarken merakla izledi.

Mary plakaları birbirine kastırdı ve yağ düzgünce yayılsın diye birbirine sürttü. Sonra yine kir karış uzakta tuttu.

Ve içlerinden bakarken her şey değişmişti. Gölgeleri görebiliyordu. Lord Asriel özel çözeltiyle çektiği fotogramları

gösterirken Jordan Koleji'nin Dinlenme Odası'nda olsa, etkiyi fark ederdi. Baktığı her yerde, tıpkı Atal'ın tarif ettiği gibi, altın rengi görüyordu. Işık kıvılcımları süzülüyor, uçuşuyor, zaman zaman amaçlı bir akıntı halinde hareket ediyordu. Hepsinin içinde çıplak, gözle gördüğü dünya vardı: otlar, ırmak, ağaçlar. Ama bilinçli bir varlığın, *mulefa*dan birinin bulunduğu her yerde ışık daha yoğun, daha hareketliydi. Şekillerini belirsizleştirmiyordu; tam tersine, daha da berrak hale getiriyordu.

Güzel olduğunu bilmiyordum, dedi Mary Atal'a.

Neden, elbette öyle, diye yanıt verdi arkadaşı. *Onu göremediğini düşünmek tuhaf geliyor. Ufaklığa bak...*

Uzun otların arasında oynayan küçük yavrulardan birini gösterdi. Yavru çekirgelerin peşinden beceriksizce sıçrıyor, aniden durup bir yaprağı inceliyor, düşüyor, ayağa kalkıp koşa koşa annesine gidiyor, bir şeyler söylüyor, sonra dikkatini bir sopa parçasına veriyor, sopayı kaldırıyor, hortumunda karıncalar görünce korkuyla bağırıyordu... Barınaklar, balıkçı ağları, akşam ateşinin çevresinde olduğu gibi, onun çevresinde de altın bir pus vardı. Onlarınkinden daha güçlüydü, ama çok da değil.

Ama onlarınkinin aksine, yavrunun haresi küçük niyet burgaçları ile doluydu, akıntılar dönüyor, dağılıyor, süzülüyor, kayboluyor ve yenileri doğuyordu.

Diğer yandan, annesinin çevresinde altın kıvılcımlar daha güçlü ve akımlar daha düzenli, daha şiddetliydi.

Anne yemek hazırlıyor, düz bir taşın üzerine un yayıyor, pideye benzeyen bir ekmek pişiriyor, bir yandan da çocuğa göz kulak oluyordu. Onu saran Gölgeler ya da *sraf* ya da Toz bir sorumluluk ve bilgece ilgi timsaliydi.

Demek sonunda görebiliyorsun, dedi Atal. *Eh, şimdi benimle gelmelisin.*

Mary arkadaşına şaşkın şaşkın baktı. Atal'ın ses tonu tuhaftı: Sanki aslında, *Sonunda hazırsın; hazır olmanı bekliyorduk; artık her şey değişmeli, der gibiydi.*

Sırtın üzerinden, evlerden, ırmak boyundan başkaları da geliyordu: Köy sakinleri vardı, ama yabancılar da vardı, Mary'nin tanımadığı, onun ayakta durduğu yere merakla bakan *mulefa*. Sert toprakta tekerleklerinin çıkardığı ses alçak ve düzenliydi.

"Nereye gitmeliyim?" dedi Mary. *"Neden hepsi buraya geliyor?"*

"Endişelenme," dedi Atal, *"benimle gel, seni incitmeyeceğiz."*

Bu toplantı uzun zamandır planlanıyordu sanki çünkü hepsi nereye gideceğini, ne beklemesi gerektiğini biliyordu. Köyün kıyısında sert toprakla kaplı, düzgün şekilli bir alçak tümsek vardı. İki ucunda rampalar bulunuyordu. Kalabalık -Mary elli kadar *zalif* toplandığını tahmin ediyordu- o tarafa gidiyordu. Yemek ateşlerinin dumanı akşam havasında asılı duruyordu ve batan güneş her şeyin üzerine kendi altın rengi pusunu bırakıyordu.

Mary kızaran mısır kokusunun, *mulefa*nın kendi sıcak kokusunun -biraz yağ, biraz sıcak beden, at kokusuna benzer tatlı bir koku- farkındaydı.

Atal onu tümseğe yönlendirdi.

"Neler oluyor? Söyle bana," dedi Mary.

"Yo, yo... ben değil. Sattamax konuşacak..."

Mary, Sattamax ismini bilmiyordu ve Atal'ın gösterdiği *zalif* onun için yabancıydı. Şimdiye dek gördüğü herkesten daha yaşlıydı: Hortumunun dibinde dağınık beyaz kıllar vardı ve artrite yakalanmış gibi tutuk tutuk hareket ediyordu. Diğerleri onun çevresinde dikkatli hareket ediyordu. Mary plakaların içinden baktığında sebebini anladı: İhtiyar *zalif*in Gölge bulutu o kadar yoğun ve karmaşıktı ki, ne anlama geldiğini pek az bilse de,

Mary'nin içinde de bir saygı duygusu doğdu.

Sattamax konuşmaya hazır olduğunda kalabalığın kalanı sustu. Mary, yanında Atal'ın güven verici varlığı ile tümseğin yakınında duruyordu. Ama bütün gözlerin onun üzerinde olduğunu seziyor ve okula başlamış yeni bir kız gibi hissediyordu.

Sattamax konuşmaya başladı. Sesi gürdü, tınısı zengin ve değişkendi, hortumunun jestleri abartısız ve zarifti.

Burada, yabancı Mary'yi selamlamak için toplandık. Onu tanıyanlar, aramıza geldiğinden beri yaptıkları için ona minnettar. Dilimizi biraz öğrenene kadar bekledik. Aramızdan pek çok kişinin, ama özellikle zalif Atal'ın yardımıyla yabancı Mary artık bizi anlayabiliyor.

Ama anlaması gereken bir şey daha vardı ve o şey sraftı. Ondan haberi vardı, ama onu bizim gördüğümüz gibi göremiyordu. Ta ki, içinden bakabileceği bir araç yapana kadar.

Artık görmeyi başardı ve bize yardım etmek için yapması gerekenleri öğrenmeye hazır.

Mary, buraya gel ve bana katıl.

Mary sersemlemişti, utanıyordu ve şaşkındı, ama kendisinden istenileni yaptı ve ihtiyar *zalif*in yanına çıktı, konuşması gerektiğini düşündü ve konuşmaya başladı:

Hepiniz dostunuz olduğumu hissettirdiniz bana. Nazik ve konukseversiniz. Ben hayatın çok farklı olduğu bir dünyadan geldim, ama bazılarımız, sizin gibi srafin farkında ve bu aynayı yapmama yardım ettiğiniz için minnettarım. Bu aynanın içinden srafı görebiliyorum. Size yardım etmemin bir yolu varsa, memnunlukla yaparım.

Atal'la konuşurken olduğundan daha beceriksizce konuşuyordu ve anlatmaya çalıştığı şeyi açıkça anlatamadığından korkuyordu. Konuşurken bir yandan jestler de yapmak zorundaysanız, nereye dönmeniz gerektiğini bilmek zordu, ama anlamış gibiydiler.

Sattamax şöyle dedi: *Konuşmanı dinlemek güzel. Umarız bize yardım edebilirsin. Edemezsen, nasıl hayatta kalırız bilmiyorum. Tualapi hepimizi öldürür. Sayıları her zamankinden çok ve her sene daha da çoğalıyorlar. Dünyada bir sorun var. Mulefanın yaşadığı otuz üç bin senenin büyük kısmında yeryüzüne biz baktık. Her şey dengeli. Ağaçlar gelişti, otlayan hayvanlar sağlıklı ve arada bir tualapi gelse de, onların ve bizim sayılarımız aynı kaldı.*

Ama üç yüz sene önce ağaçlar hastalanmaya başladı. Onları endişe içinde izledik, onlara özenle baktık ve daha az tohum zarfı ürettiklerini, yapraklarını mevsim siz döktüklerini, bazılarının öldüğünü gördük. Bu hiç olmayan bir şeydi. Hafızamızda bunun sebebi yok.

Ağır ağır oldu kuşkusuz, ama hayatlarımızın ritmiyle öyle. Sen gelene dek bilmiyorduk. Kelebekler ve kuşlar gördük, ama onların srafı yok. Ne kadar tuhaf gelse de senin var; ama sen kuşlar gibi, kelebekler gibi hızlı ve telaşlısın. Srafı görmen için bir şeye ihtiyaç duyduğunu fark ettin ve hemen, bizim binlerce senedir bildiğimiz malzemelerden, buna yarayan bir araç yaptın. Bizim yanımızda, bir kuş kadar hızlı düşünüyor, hareket ediyorsun. Bize öyle geliyor, bizim ritmimizin sana yavaş geldiğini bu şekilde anlıyoruz.

Ama bu gerçek bizim umudumuz. Sen bizim göremediğimiz şeyleri görebiliyorsun. Srafın sana görünmez olduğu gibi, bize görünmez olan bağlantıları, olasılıkları ve seçenekleri görebiliyorsun. Biz hayatta kalmanın bir yolunu göremiyoruz, ama senin görebileceğini umuyoruz. Ağaçların hastalığının kaynağına hızla gidebileceğini ve bir tedavi bulacağını umuyoruz. Kalabalık ve güçlü olan tualapi ile başa çıkmanın bir yolunu bulacağını umuyoruz.

Ve bunu bir an önce yapabileceğini umuyoruz, yoksa hepimiz öleceğiz.

Kalabalıktan onay ve takdir mırıltıları yükseldi. Hepsi Mary'ye bakıyordu. Mary'nin hissettiği, herkesin çok şey beklediği yeni öğrenci duygusu kuvvetlendi. Aynı zamanda tuhaf bir gurur

duydu: Hızlı, çevik ve kuş gibi olduğu fikri yeni ve hoştu, çünkü kendini her zaman inatçı ve ağırkanlı olarak düşünmüştü. Ama bununla birlikte onu bu şekilde görüyorlarsa fena halde yanıldıkları duygusu da geldi. Hiç anlamıyorlardı, onların bu çaresiz umudunu yerine getirmesi imkânsızdı.

Ama bunu yapmak zorundaydı. Bekliyorlardı.

Sattamax, dedi, *mulefa, bana güvendiniz ve elimden geleni yapacağım. Bana iyi davrandınız. Hayatınız iyi ve güzel. Size yardım etmek için çok çalışacağım. Srafı gördüm ve artık ne yaptığımı biliyorum. Bana güvendiğiniz için teşekkür ederim.*

Mary tümsekten inerken başlarını salladılar, mırıldandılar ve hortumlarıyla saçlarını okşadılar. Yapmayı kabul ettiği şey Mary'nin gözünü korkutmuştu.

O anda Cittagâzze dünyasında, suikastçı rahip Peder Gomez dağlarda, zeytin ağaçlarının çarpık gövdeleri arasında uzanan bir patikada yamaç yukarı tırmanıyordu.

Gümüşi yapraklar arasından eğik akşam ışığı sızıyordu ve hava cırcırböcekleriyle ağustosböceklerinin gürültüsüyle doluydu.

İlerideki asmaların arasında küçük bir çiftlik evi görebiliyordu. Çiftlikte bir keçi meliyor, gri kayalardan bir pınar akıyordu. Evin yanında bir işle uğraşan yaşlı bir adam vardı. Yaşlı bir kadın keçiyi bir tabure ve kovanın durduğu yere doğru çekiyordu.

Biraz geride kalan köyde Peder Gomez'e izlediği kadının bu taraftan geçtiğini ve dağlara çıkmaktan bahsettiğini söylemişlerdi. Bu yaşlı çift onu görmüş olabilirdi En azından peynirle zeytin satın alabilir ve pınardan su içebilirdi. Peder Gomez azla yetinmeye epey alışıktı ve zamanı boldu.

18

Ölüler Mahallesi

> Keşke mümkün olsaydı da ölülerle iki gün görüşebilseydik...
>
> •John Webster•

Lyra şafaktan önce uyandı. Pantalaimon koynunda titriyordu. Gökyüzüne gri ışık sızarken, biraz yürüyüp ısınmak için kalktı. Hiç böyle bir sessizlik tecrübe etmemişti, karlarla kaplı Arktik'te bile. Tek bir esinti yoktu ve deniz öylesine durgundu ki, kumların üzerinde ufacık bir dalga bile kırılmıyordu. Dünya nefes almış, ama vermeden durmuş gibi görünüyordu.

Will kıvrıldığı yerde uyuyordu. Bıçağı korumak için başını sırt çantasına dayamıştı. Pelerini omzundan sıyrılmıştı. Lyra, Will gibi kıvrılmış, oğlanın uyuyan kedi şeklindeki cinine dokunmaktan kaçınırmış gibi yaparak pelerini Will'in omzuna örttü. Buralarda bir yerde olmalı, diye düşündü.

Uykulu Pantalaimon'u taşıyarak Will'den uzaklaştı ve sesleri onu uyandırmasın diye biraz ötedeki kum tepesinin yamacına oturdu.

"O küçük kişiler," dedi Pantalaimon.

"Onlardan hoşlanmadım," dedi Lyra kararlılıkla. "Bence en kısa zamanda onlardan kurtulmamız lazım. İddiaya girerim onları bir ağla falan yakalarsak, Will bir pencere açar, arkamızdan kapatır ve işte, kurtulmuş oluruz."

"Ağımız yok," dedi Pantalaimon, "başka bir şeyimiz de yok. Hem, eminim onlar böyle bir tuzağa düşmeyecek kadar akıllıdır.

Şu anda adam bizi izliyor."

Bunu söylerken Pantalaimon şahin şeklindeydi ve gözleri Lyra'nınkinden daha keskindi. Her geçen an, gökyüzünün karanlığı son derece solgun bir maviliğe dönüşüyordu. Lyra kumların üzerinden baktığında denizin üzerinde incecik beliren güneş gözlerini kamaştırdı.

Bir kum tepesinin yamacında olduğundan, ışık ona kumsaldan birkaç saniye önce vurmuştu. Lyra ışığın çevresinde yayılmasını, Will'e doğru akmasını seyretti. Sonra Will'in başının yanında uyanık ve tetikte bekleyen, onları izleyen Şövalye Tialys'i açıkça gördü.

"Mesele şu," dedi Lyra, "bizi istedikleri şeyi yapmaya zorlayamazlar. Bizi takip etmek zorundalar. Eminim bıkmışlardır ."

"Bizi yakalarlarsa," dedi Pan, kendisiyle Lyra'yı kastederek "ve iğnelerini saplamaya hazır halde bekletirlerse, Will onların söylediğini yapmak zorunda kalır."

Lyra bunu düşündü. Mrs. Coulter'ın attığı korkunç acı çığlığını, gözlerini devirerek kasılmasını, zehir damarlarında dolaşırken altın maymunun dilinin sarkmasını ve salyalarının akmasını bütün canlılığıyla hatırlıyordu... Annesinin son zamanlarda bir başka yerde hatırladığı gibi yalnızca bir çizikti bu üstelik. Will'in boyun eğmesi ve onların istediğini yapması şart olurdu.

"Ama ya onun yapmayacağını düşünürlerse," dedi, "onun çok kalpsiz olduğunu ve bizim ölmemize göz yumacağını düşünürlerse? Belki, elinde fırsat varken, böyle düşünmelerini sağlaması daha iyi olur."

Lyra aletiyometreyi yanında getirmişti. Artık görmesine yetecek kadar ışık olduğundan, pek sevdiği aleti çıkardı ve siyah kadife kumaş parçasının üzerinde kucağına koydu. Sayısız anlam katmanını açıkça kavradığı, aralarındaki girift bağlantı ağını sezebildiği o aşina transa girdi yavaş yavaş. Parmakları

simgeleri bulurken zihni sözcükleri buldu: Casuslardan nasıl kurtuluruz.

Sonra iğne bir o yana bir bu yana kaymaya başladı.

Lyra iğnenin bu kadar hızlı hareket ettiğini hiç görmemişti. Aslında, o kadar hızlıydı ki, bazı savrulma ve duraklamalarını kaçıracağından ilk defa korktu, ama farkındalığının bir parçasıyla onları sayıyordu ve hareketlerin anlamını hemen çözdü.

Aletiyometre ona şöyle diyordu: Denemeyin, çünkü hayatlarınız onlara bağlı.

Bu sürprizdi işte, ama güzel bir sürpriz değil. Bir soru daha sordu: Ölüler diyarına nasıl ulaşabiliriz?

Yanıt şöyle oldu: Aşağı inin. Bıçağı izleyin. İleri gidin. Bıçağı izleyin.

Ve son olarak, tereddütle, yarı utanarak sordu: Bunu yapmak doğru olur mu?

Evet, dedi aletiyometre hemen. Evet.

Lyra içini çekerek transtan çıktı ve saçlarını kulaklarının arkasına itti. Güneşin ilk sıcaklığını yüzünde ve omuzlarında hissediyordu. Artık çevreden sesler geliyordu: Böcekler hareketleniyor ve kum tepesinden daha yüksek olan kuru otlar hafif esintiyle hışırdıyordu.

Lyra aletiyometreyi kaldırdı ve Will'e doğru yürüdü. Pantalaimon, Gallivespianları sindirme umuduyla mümkün olduğunca büyük bir şekle bürünmüş, aslan olmuştu.

Adam mıknatıslı yankı cihazını kullanıyordu. İşini bitirdiğinde Lyra konuştu:

"Lord Asriel'le mi konuşuyordun?"

"Temsilcisiyle," dedi Tialys.

"Ona gitmiyoruz."

"Bunu ona söyledim."

"O ne dedi?"

"Yalnızca benim duymamı istediği şeyleri, senin değil."

"Canın isterse," dedi Lyra. "O hanımla evli misiniz?"

"Hayır. Meslektaşız."

"Çocuğun var mı?"

"Yok."

Tialys mıknatıslı yankı cihazını toplamaya devam etti. O bunu yaparken yakındaki Leydi Salmakia uyandı ve yumuşak kumlarda açtığı küçük oyuktan yavaşça, zarafetle kalktı. Örümcek ağı inceliğinde iplerle bağlanmış yusufçuklar hâlâ uyuyordu, kanatları çiyden ıslanmıştı.

"Dünyanızda büyük insanlar var mı, yoksa hepsi sizin gibi küçük mü?" dedi Lyra.

"Büyük insanlarla başa çıkmayı biliyoruz," diye yanıt verdi Tialys daha fazla açıklamaya yanaşmayarak. Gidip leydiyle sessizce konuşmaya başladı. Lyra'nın duyamayacağı kadar alçak sesle konuşuyorlardı, ama Lyra onların tazelenmek için kıyı otu yapraklarından çiy damlaları yudumlamalarını keyifle izledi. Su onlar için farklı olmalı, diye düşündü, Pantalaimon'a hitaben: Yumruğun büyüklüğünde damlalar hayal et! İçine girmesi zor olmalı; balon gibi, esnek bir kabukları olurdu.

Will de bitkinlik içinde uyanmaya başlamıştı. Yaptığı ilk şey Gallivespianları aramak oldu. İkili hemen ona dönüp odaklandı.

Will bakışlarını kaçırdı ve Lyra'yi buldu.

"Sana bir şey söylemek istiyorum," dedi Lyra. "Buraya gel, onlardan uzağa..."

"Bizden uzaklaşacaksanız," dedi Tialys'in berrak sesi, "bıçağı bırakmalısınız. Bıçağı bırakmayacaksanız, burada konuşmanız lazım."

"Yalnız kalamaz mıyız?" dedi Lyra kızgınlıkla. "Söylediklerimizi dinlemenizi istemiyoruz!"

"O zaman siz gidin, ama bıçağı bırakın."

Zaten yakınlarda kimse yoktu ve Gallivespianların bıçağı kullanamayacağı da açıktı. Will sırt çantasını karıştırıp su matarasını buldu, iki bisküvi çıkarıp birini Lyra'ya verdi ve birlikte kum tepesinin yamacına tırmandı.

"Aletiyometreye sordum," dedi Lyra "ve küçük yaratıklardan kaçmaya çalışmamamız gerektiğini, çünkü hayatımızı kurtaracaklarını söyledi. Bu yüzden, başımıza kaldılar gibi."

"Ne yapacağımızı onlara söyledin mi?"

"Hayır! Söylemem de. Çünkü konuşma kemanından Lord Asriel'e söylerler. O da oraya gidip bizi durdurur -bu yüzden hemen gitmemiz ve onların yanında bu konuda konuşmamamız gerek."

"Ama onlar casus," dedi Will. "Dinlenmek ve saklanmak konusunda iyi olmalılar. Bu yüzden, belki de hiç bahsetmesek daha iyi. Biz nereye gideceğimizi biliyoruz. Bu yüzden, basitçe gideriz ve hiç bahsetmeyiz. Onların da buna tahammül etmeleri ve bizimle gelmeleri gerekir."

"Şimdi bizi duyamazlar. Çok uzaktalar. Will oraya nasıl gideceğimizi de sordum. Bıçağı izlememizi söyledi, o kadar."

"Kulağa kolay geliyor," dedi Will. "Ama iddiaya girerim değildir. Iorek bana ne dedi biliyor musun?"

"Hayır. Ona veda etmeye gittiğimde, senin için çok güç olacağını ama senin yapabileceğini düşündüğünü söyledi. Ama nedenini açıklamadı..."

"Bıçak annemi düşündüğüm için kırıldı," dedi Will. "Bu yüzden onu aklımdan çıkarmalıyım. Ama... Birinin timsahı düşünme demesi gibi. Düşünürsün, elinde olmaz."

"Eh, dün gece pencere açmayı basardın," dedi Lyra.

"Evet. Yorgun olduğum için sanırım. Göreceğiz. Yalnızca bıçağı izleyeceğiz, öyle mi?"

"Tek söylediği buydu."

"O zaman, hemen gitsek daha iyi. Yalnız, fazla yiyeceğimiz kalmadı. Yanımızda götürecek bir şeyler bulmamız lazım, ekmek, meyve falan. Bu yüzden, ilk önce yiyecek edinebileceğimiz bir dünya bulalım, sonra doğru düzgün aramaya başlayabiliriz."

"Tamam," dedi Lyra, canlı ve uyanık bir şekilde, Pan ve Will ile bir kez daha harekete geçtiği için çok mutlu hissediyordu.

Casusların yanma döndüler. Çantaları omuzlarında bıçağın yanında oturuyorlardı ve tetikteydiler.

"Ne planladığınızı bilmek isteriz," dedi Salmakia.

"Şey, hiçbir şekilde, Lord Asriel'e gitmiyoruz," dedi Will. "Önce yapmamız gereken başka bir şey var."

"Peki, yapmanızı engelleyemeyeceğimiz açık olduğuna göre, bu şeyin ne olduğunu bize söyler misiniz?"

"Hayır," dedi Lyra, "çünkü gidip onlara söylersiniz. Nereye gideceğimizi bilmeden bizimle gelmeniz gerekecek. Elbette dilediğiniz zaman vazgeçip, onların yanma geri dönebilirsiniz."

"Kesinlikle olmaz," dedi Tialys.

"Bir tür güvence istiyoruz," dedi Will. "Siz casussunuz, bu yüzden aldatmacaya başvurabilirsiniz, işiniz bu Size güvenebileceğimizden emin olmamız gerek. Dün gece çok yorgunduk ve bu konuda düşünemedik, ama biz uyuyana kadar beklemenizi, sonra bizi sokup savunmasız hale getirmenizi ve o mıknatıslı şeyle Lord Asriel'i çağırmanızı önleyecek hiçbir şey yok. Bunu kolaylıkla yapabilirsiniz. Bu yüzden, bunu yapmayacağınıza dair sağlam bir güvence istiyoruz. Söz vermeniz yeterli değil."

Şereflerine çamur atıldığını duyan iki Gallivespian öfkeden titriyordu.

Kendine hakim olan Tialys, "Tek taraflı talepleri kabul etmeyiz," dedi. "Karşılığında sizin de bir şey vermeniz gerek. Bize niyetinizi söylemelisiniz. O zaman mıknatıslı yankı cihazını size

verebilirim. Mesaj göndermek istediğimde onu bana geri vermelisiniz, bunu ne zaman yapacağımı bileceksiniz ve sizin onayınız olmadan onu kullanamayacağım. Bizim güvencemiz bu. Şimdi, nereye, neden gideceğinizi bize söyleyin."

Will ve Lyra bunu onaylamak için bakıştılar.

"Tamam," dedi Lyra, "bu adil. Gideceğimiz yer ölüler dünyası. Nerede olduğunu bilmiyoruz, ama bıçak bulacak. Yapacağımız şey bu işte."

İki casusun ağzı açık kalmış, inanmaz bir şekilde ona bakıyorlardı.

Sonra Salmakia gözlerini kırpıştırdı. "Söylediğin mantıklı değil. Ölüler öldü, o kadar. Ölüler dünyası diye bir şey yok."

"Ben de öyle sanıyordum," dedi Will. "Ama artık emin değilim. En azından, bıçak sayesinde öğrenebiliriz."

"Ama neden?"

Lyra Will'e baktı ve onun başını salladığını gördü.

"Şey," dedi, "Will'le tanışmadan önce, uyumamdan çok önce, bir arkadaşımı tehlikeye sürükledim ve o öldürüldü. Onu kurtardığımı sanıyordum, ama her şeyi daha da kötüleştirdim. Ve uyurken onu rüyamda gördüm. Onun gittiği yere gider ve özür dilersem, belki bunu telafi edebilirim diye düşündüm. Will de, onu daha yeni bulmuşken ölen babasını aramak istiyor. Bakın, Lord Asriel bunu hiç önemsemez. Mrs. Coulter da öyle. Lord Asriel'e gidersek, onun istediğini yapmak zorunda kalırız ve o Roger'ı aklına bile getirmez -ölen arkadaşımın adı bu- onun için hiç önemli değil. Ama benim için önemli. Bizim için. Bu yüzden, yapmak istediğimiz şey bu."

"Çocuğum," dedi Tialys, "öldüğümüz zaman her şey biter. Başka yaşam yok. Ölümü gördün. Ölenleri gördün. Ölüm geldiğinde cinlere ne olduğunu gördün. Cin kaybolur. Bundan sonra, uğruna yaşanacak ne kalır ki?"

"Biz gidip öğreneceğiz," dedi Lyra. "Artık size söylediğimize göre, mıknatıslı yankı cihazını alacağım."

Elini uzattı ve leopar biçimindeki Pantalaimon talebini desteklemek için ayağa kalkıp kuyruğunu iki yana savurmaya başladı. Tialys sırtındaki çantayı indirdi ve Lyra'nın avucuna bıraktı. Şaşırtıcı ölçüde ağırdı; Lyra için yük değildi elbette, ama adamın gücüne hayret etti.

"Peki, bu gezinin ne kadar süreceğini düşünüyorsunuz?" dedi şövalye.

"Bilmiyoruz," dedi Lyra ona. "Bu konuda sizden daha fazla bilgimiz yok. Oraya gidip göreceğiz."

"İlk önce," dedi Will, "su ve yiyecek bulmamız gerekiyor, taşıması kolay bir şeyler. Bu yüzden, bunu yapabileceğimiz bir dünya bulacağım. Sonra yola çıkabiliriz."

Tialys ile Salmakia yusufçuklarına bindiler ve titrer halde yerde tuttular. Büyük böcekler uçmak için sabırsızlanıyordu, ama binicilerinin emirleri kesindi. Onları ilk kez gün ışığında gören Lyra gri ipek dizginlerin, gümüşi üzengilerin ve minik eyerlerin olağanüstü ince olduğunu fark etti.

Will bıçağı çıkardı ve güçlü bir dürtü kendi dünyasının dokunuşunu aramasına sebep oldu. Kredi kartı hâlâ yanındaydı, bildik yiyecekler alabilirdi. Hatta Mrs. Cooper'a telefon edebilir, annesiyle ilgili haberleri öğrenebilirdi. . .

Bıçak, kaba taşa sürtünen çivi gibi bir sesle titredi. Neredeyse Will'in kalbi duracaktı. Bıçak yine kırılırsa, her şeyin sonu olurdu.

Birkaç saniye sonra yine denedi. Annesini düşünmemeye çalışmak yerine, kendi kendine şöyle dedi: Onun orada olduğunu biliyorum, ama bu işi yaparken bakışlarımı kaçıracağım...

Bu sefer işe yaradı. Yeni bir dünya buldu ve bıçağı kaydırarak bir pencere açtı. Biraz sonra hepsi, Hollanda ya da Danimarka gibi kuzey ülkelerinde bulunabilecek, düzgün ve zengin bir

çiftliğin avlusunda duruyordu. Taş döşeli avlu tertemizdi. Bir dizi ahır kapısı açık duruyordu. Güneş puslu bir gökyüzünden parlıyordu ve havada yanık kokusu yanında hoş bir koku daha vardı. İnsan yaşamına ait sesler yoktu, ama ahırlardan gelen bir uğultu yükseliyordu. O kadar hareketli, o kadar canlıydı ki, makine sesi gibi geliyordu.

Lyra gidip baktı ve bembeyaz bir yüzle hemen döndü.

"Dört tane..." diye yutkundu elini boğazına götürerek. Kendine geldi. "Orada dört ölü at var. Ve milyonlarca sinek ..."

"Bakın," dedi Will yutkunarak, "ya da bakmayın daha iyi ."

Mutfak bahçesinin kenarındaki ahududu sırıklarına işaret etti. Bir adamın, çalıların en yoğun olduğu yerden çıkan bacaklarını görmüştü, bir ayağında ayakkabı vardı, diğerinde yoktu.

Lyra bakmak istemedi, ama Will adamın yaşayıp yaşamadığını, yardıma ihtiyacı olup olmadığını görmeye gitti. Huzursuz bir ifadeyle, başını iki yana sallayarak döndü.

İki casus çoktan çiftlik evinin aralık kapısına gitmişti.

Tialys geri döndü. "İçeride koku daha da güçlü." Sonra eşiğe geri uçtu. Salmakia hizmet binalarını keşfediyordu.

Will şövalyeyi izledi. Kendini kare şeklinde büyük bir mutfakta buldu. Eski moda bir yerdi, ahşap çekmece dolabının üzerinde beyaz porselenler vardı, çam masa güzelce dövülmüştü ve ocakta soğuk, kararmış bir tencere duruyordu. Yan kapı, iki rafa yığılmış elmaların kokusuyla dolu koca bir kilere açılıyordu. Sessizlik boğucuydu. Lyra sessizce konuştu: "Will, ölüler dünyası burası mı?"

Aynı düşünce Will'in de aklına gelmişti. Ama, "Hayır," dedi. "Sanmıyorum. Daha önce gelmediğimiz bir dünyadayız. Bakın, taşıyabileceğimiz kadar yiyecek alalım. Bir tür çavdar ekmeği var, o iyi olur -hafif- biraz da peynir var..."

Taşıyabilecekleri kadar yiyecek aldıkları zaman, Will büyük çam masanın çekmecesine bir altın para bıraktı.

"Ee?" dedi Lyra, Tialys'in kaşlarını kaldırdığını görünce. "Aldığın şeyin parasını mutlaka ödemelisin."

O anda Salmakia arka kapıdan girip parlak mavi ışıldayan yusufçuğunu masaya kondurdu.

"Adamlar geliyor/' dedi, "yaya olarak. Silahları var. Yalnızca birkaç dakika uzaktalar. Tarlaların ötesinde bir köy yanıyor."

O konuşurken çakıl kaplı yolda ayak sesleri, emirler yağdıran bir ses ve metal şıngırtıları duyuldu.

"O zaman gitmeliyiz," dedi Will.

Bıçağının ucuyla havayı yokladı. Hemen yeni bir şey sezdi. Bıçak, ayna gibi oldukça pürüzsüz bir yüzeyde kayıyordu. Sonra yavaşça battı ve Will kesmeyi başardı. Ama yüzey kalın kumaş gibi direniyordu. Will bir pencere açtı ve korku ve şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdı: Çünkü pencere açtığı dünyadaki her detay bu dünyayla aynıydı.

"Ne oluyor?" dedi Lyra.

Casuslar pencereden şaşkın şaşkın baktılar. Ama hissettikleri şaşkınlıktan fazlaydı. Havanın bıçağa direndiği gibi, bu pencerede bir şey öteye geçmelerine direniyordu. Will'in görünmez bir şeyi ittirerek geçmesi gerekti.

Sonra Lyra'yı peşinden çekti. Gallivespianlar kendi başlarına hiç ilerleme kaydedemediler. Yusufçukların çocukların ellerine tünemesini sağladılar ve o zaman bile çocukların onları hava basıncına karşı çekmeleri gerekti. Böceklerin incecik kanatları kıvrıldı, büküldü ve korkularını yatıştırmak için minik binicilerin onların başlarını okşamaları, fısıldamaları gerekti.

Ama birkaç saniyelik mücadeleden sonra, hepsi diğer dünyaya geçti ve Will (görülmesi imkânsız olsa da) pencerenin kenarını bulup birleştirdi, askerlerin gürültülerini kendi dünyalarına kapadı.

"Will," dedi Lyra. Will döndü ve mutfakta biri daha olduğunu gördü.

Yüreği hopladı. On dakika önce çalıların arasında, boğazı kesilmiş halde ölü yattığını gördüğü adamın kendisiydi.

Adam orta yaşlı ve zayıftı. Hayatının büyük kısmını açık havada geçirmiş birine benziyordu. Ama şimdi, şokla delirmiş, felç olmuş gibiydi. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı ve irislerin çevresindeki akları görünüyordu. Titrek eliyle masanın kenarını tutmuştu. Will adamın boğazının sağlam olduğunu görerek sevindi.

Adam konuşmak için ağzını açtı, ama ses çıkmadı Tek yapabildiği Will ile Lyra'yı işaret etmekti.

"Evinize girdiğimiz için özür dileriz," dedi Lyra, "ama gelen adamlardan kaçmamız gerekiyordu. Sizi ürküttüysek özür dilerim. Adım Lyra. Bu da Will. Bunlar, arkadaşlarımız Şövalye Tialys ve Leydi Salmakia. Bize adınızı ve nerede olduğumuzu söyler misiniz?”

Bu normal soru adamı kendine getirmiş gibiydi. Bir rüyadan uyanırmış gibi ürperdi.

"Ben öldüm." dedi. "Dışarıda, ölü yatıyorum. Öldüğümü biliyorum. Siz ölü değilsiniz. Neler oluyor? Tanrı yardımcım olsun, boğazımı kestiler. Neler oluyor?"

Adam, 'Ben öldüm.' dediğinde Lyra Will'e yanaşmış, Pantalaimon fare biçiminde koynuna kaçmıştı. Gallivespianlar ise yusufçuklarını kontrol altına almaya çalışıyorlardı, çünkü büyük böcekler adamdan korkmuşlardı ve mutfakta bir o yana bir bu yana uçarak kaçacak yer arıyorlardı.

Ama adam onları fark etmedi. Neler olduğunu anlamaya çalışıyordu hâlâ.

"Sen hayalet misin?" dedi Will ihtiyatla.

Adam elini uzattı. Will eli tutmaya çalıştı, ama parmakları havayı avuçladı. Tek hissettiği soğuk bir karıncalanmaydı.

Adam bunu görünce dehşet içinde eline baktı. Uyuşukluğunu üzerinden atmaya başlamıştı ve ne kadar zavallı durumda

olduğunu hissedebiliyordu.

"Gerçekten," dedi, "ben ölüyüm... Öldüm ve cehenneme gidiyorum..."

"Şşş," dedi Lyra, "birlikte gideriz. Adın ne?"

"Adım Dirk Jansen'dı," dedi adam, "ama ben şimdiden... Ne yapacağımı bilmiyorum... Nereye gideceğimi bilmiyorum..."

Will kapıyı açtı. Avlu aynı görünüyordu, mutfak bahçesi değişmemişti, puslu bir güneş parlıyordu. Ve adamın cesedi dokunulmamış halde yatıyordu.

Artık inkar etmenin yolu kalmamış gibi, Dirk Jansen'in boğazından bir inleme yükseldi. Yusufçuklar kapıdan dışarı fırlayıp, yerin üzerinde süzüldüler ve sonra kuşlardan da hızlı yükseldiler. Adam çaresizce çevresine bakıyor, ellerini kaldırıyor, tekrar indirip bağırıyordu.

"Burada kalamam... Kalamam," diyordu. "Ama bu benim bildiğim çiftlik değil. Bu yanlış. Gitmem lazım..."

"Nereye gideceksiniz Mr. Jansen?" dedi Lyra.

"Yoldan aşağı. Bilmiyorum. Gitmem lazım. Burada kalamam..."

Salmakia uçarak gelip Lyra'nın eline kondu. Yusufçuğun minik pençeleri Lyra'nın derisine battı. "Köyden çıkan insanlar var," dedi Salmakia. "Bu adama benzeyen insanlar -hepsi aynı yöne yürüyor."

"O zaman biz de onlarla gideriz," dedi Will ve sırt çantasını omuzladı.

Dirk Jansen gözlerini kaçırarak kendi cesedinin yanından geçiyordu. Sarhoş gibi görünüyordu, duruyor yürüyor, sağa sola sallanıyor, canlı ayaklarının çok iyi tanıdığı yoldaki taşlara ve çukurlara takılıyordu.

Lyra Will'in peşinden gitti ve Pantalaimon bir kerkenez olup becerebildiğince yükseğe uçarak Lyra'nın inlemesine sebep oldu.

"Haklıymışlar," dedi geri döndüğünde. "Köyden gelen insanlar var. Ölü insanlar..."

Kısa süre sonra onlar da gördü: Yirmi kadar kadın, erkek ve çocuk şok ve kararsızlık içinde, Dirk Jansen'ın gittiği yöne yürüyordu. Köy sekiz yüz metre uzaktaydı ve köylüler onlara doğru geliyordu. Birbirlerine sokulmuş, yolun ortasından yürüyorlardı. Dirk Jansen diğer hayaletleri görünce sendeleyerek koşmaya başladı ve onlar da ellerini uzatarak onu selamladılar.

"Nereye gittiklerini bilmemelerine rağmen, hep beraber gidiyorlar," dedi Lyra. "Onlarla gitsek iyi olacak."

"Sence bu dünyada cinleri var mıydı?" dedi Will.

"Bilemiyorum. Sizin dünyanızda onlardan birini görseniz, hayalet olduğunu anlar mıydınız?"

"Bilmek zor. Tam olarak normal görünmüyorlar... Yaşadığım şehirde sık sık gördüğüm bir adam vardı. Hep aynı plastik torbayı taşıyarak dükkanların önünde dolaşır, kimseyle konuşmaz ve asla içeri girmezdi. Ve kimse ona bakmazdı. Adamın hayalet olduğunu hayal ederdim. Bunlar biraz ona benziyorlar. Belki de dünyam hayaletlerle dolu ve ben hiç bilmiyordum."

"Benimkinin hayaletlerle dolu olduğunu sanmıyorum," dedi Lyra kuşkuyla.

"Her neyse, bu ölüler dünyası olmalı. Bu insanlar yeni ölmüş -o askerler yapmış olmalı- ve işte buradalar, hayattayken yaşadıkları dünyanın aynısı. Ben çok farklı olacağını düşünmüştüm..."

"Eh, soluyor," dedi Lyra. "Bak!"

Will'in kolunu tutmuştu. Will durdu ve çevresine bakındı, Lyra haklıydı. Oxford'daki pencereyi bulmasından ve Cittâgazze dünyasına geçmesinden kısa süre önce güneş tutulması olmuştu ve milyonlarca insan gibi, Will de öğlen vakti dışarıda durmuş, parlak gün ışığının solmasını, evleri, ağaçları ve parkı tekinsiz bir alacakaranlığın kaplamasını izlemişti. Her şey parlak gün ışığı

altında olduğu kadar berraktı, ama ölen bir güneşin tüm gücü emiliyormuş gibi, onları görecek daha az ışık vardı.

Şimdi olan da buna benziyordu, ama daha tuhaftı, çünkü her şeyin hatları bulanıklaşıyor, belirsizleşiyordu.

"Kör olmaya bile benzemiyor," dedi Lyra korkuyla "çünkü göremiyor değiliz, sanki her şey yavaş yavaş oluyor..."

Dünyanın renkleri akıp gidiyordu sanki. Çimenlerin parlak yeşilinin yerini sönük gri yeşil, mısır tarlasının canlı sarısının yerini sönük bir kum sarısı, düzgün bir çiftlik evinin kiremitlerinin kırmızısını ise kan-grisi alıyordu...

Şimdi daha yakında olan insanlar da bunu fark etmişlerdi, etrafı işaret ediyor ve güvence için birbirlerini kollarını tutuyorlardı.

Tüm manzaradaki parlak renkli şeyler yalnızca kırmızı-sarı ve parlak mavi renkli yusufçuklar, onların minik binicileri, Will, Lyra ve kerkenez şeklinde üstlerinde uçan Pantalaimon idi.

Şimdi yürüyen insan gruplarından ilkine iyice yaklaşmışlardı ve durum ortadaydı: Hepsi hayaletti, Will ve Lyra birbirlerine yanaştılar, ama korkacak bir şey yoktu, çünkü hayaletler onlardan daha fazla korkuyordu, uzak duruyorlar, yaklaşmak istemiyorlardı.

Will seslendi: "Korkmayın. Sizi incitmeyeceğiz. Nereye gidiyorsunuz?"

Rehberleri oymuş gibi, aralarındaki en yaşlı adama döndüler.

"Diğerlerinin gittiği yere gidiyoruz," dedi adam. "Sanki biliyorum, ama öğrendiğimi hatırlamıyorum. Sanki yolun sonunda orası var. Vardığımızda bileceğiz."

"Anne," dedi bir çocuk, "neden gündüz vakti hava kararıyor?"

"Şşş, hayatım, endişe etme," dedi annesi. "Endişelenmek bir işe yaramaz. Öldük, sanırım."

"Ama nereye gidiyoruz?" dedi çocuk. "Ben ölmek istemiyorum anne!"

"Dedeni görmeye gidiyoruz," dedi annesi çaresizlik içinde.

Ama çocuk avunmadı, acı acı ağlamaya başladı. Grupta ki diğerleri anneye sempati ve can sıkıntısıyla baktı, ama yardım etmek için yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Çocuk tiz feryatlarla ağlar, ağlar, ağlarken, solan manzarada avuntu bulamadan yürümeye devam ettiler.

Şövalye Tialys, Salmakia ile konuşup ileriye uçmuştu.

Will ile Lyra yusufçuğun gittikçe küçülmesini renk ve canlılık arzulayan gözlerle izlediler. Leydi gelip Will'in eline kondu.

"Şövalye ileride ne olduğuna bakmaya gitti," dedi.

"Bu insanlar unuttuğu için manzaranın solduğunu düşünüyoruz. Evlerinden ne kadar uzaklaşırlarsa, etraf o kadar kararacak."

"Ama neden yürüyorlar sence?" dedi Lyra. "Ben hayalet olsaydım, bildiğim yerlerde kalmak isterdim. Dolaşmaya çıkıp kaybolmak istemezdim."

"Hayır, bir şey onları çekiyor," dedi leydi. "Bir içgüdü onları yolda yürümeye zorluyor."

Köyleri gözden kaybolduktan sonra hayaletler gerçekten de daha kararlı bir şekilde yürümeye başlamışlardı. Büyük bir fırtına patlamak üzereymiş gibi, gökyüzü epey kararmıştı, ama fırtınadan önce hissedilen elektrikli gerilim yoktu. Hayaletler durmadan yürüyorlardı. Yol hiçbir belirleyici özelliği olmayan manzarada dümdüz uzanıyordu.

Zaman zaman içlerinden biri, meraklanmış gibi, Will'e ya da Lyra'ya ya da parlak renkli yusufçuğa ve binicisine bakıyordu. Sonunda en yaşlı adam konuştu-

"Siz, oğlan ve kız. Siz ölü değilsiniz. Hayalet değilsiniz. Neden bizimle geliyorsunuz?"

"Kazara geldik," dedi Lyra ona, Will konuşamadan "Nasıl olduğunu bilmiyorum. O adamlardan kaçmaya çalışıyorduk ve kendimizi burada bulduk."

"Gitmeniz gereken yere vardığınızı nereden anlayacaksınız?" dedi Will.

"Sanırım bize söyleyecekler," dedi hayalet güvenle. "Günahkarları ve erdemlileri ayıracaklar, herhalde. Bu saatten sonra dua etmenin bir faydası yok. Çok geç. Bunu yaşarken yapmalıydınız. Artık işe yaramaz."

Hangi grupta olacağını ve bunun büyük bir grup olmayacağını düşündüğü de oldukça belliydi. Diğer hayaletler onu huzursuzluk içinde dinlediler, ama sahip oldukları tek rehber oydu, bu yüzden itiraz etmeden onu izlediler.

Sonunda donuk demir grisine dönüşene dek kararan ve o tonda kalan bir gökyüzünün altında sessizlik içinde ilerlediler. Hayatta olanlar parlak, canlı ve neşeli bir şeyler görebilmek için sağa sola, yukarı aşağı bakarken buldular kendilerini, ama her seferinde hayal kırıklığına uğradılar. Sonra ileride küçük bir kıvılcım belirdi ve uçarak onlara doğru geldi. Gelen şövalyeydi. Salmakia sevinçle bağırarak, onu karşılamak için yusufçuğunu öne çıkardı.

Aralarında konuştular ve hızla çocukların yanına geldiler.

"İleride bir kasaba var," dedi Tialys. "Mülteci kampına benziyor ve yüzyıllardır, hatta daha uzun süredir var olduğu açık. Sanırım ötesinde bir deniz ya da göl var, ama sisle kaplı. Kuş sesleri duydum. Ve her dakika, her yönden yüzlerce insan geliyor - hayaletlere benzeyen insanlar..."

O konuşurken, hayaletler de pek de merak duymadan dinlemişti. Donuk bir transa girmişlerdi sanki. Lyra'nın içinden onları sarsmak, mücadele etmeye, uyanmaya, bir çıkış yolu aramaya teşvik etmek geliyordu.

"Bu insanlara nasıl yardım edeceğiz Will'" dedi.

Will tahmin bile edemiyordu. İlerlemeye devam ederken, ufukta hareketlenme olduğunu görebiliyorlardı. İleride pis bir duman ağır ağır yükseliyor, kasvetli havaya kendi karanlığını

ekliyordu. Hareket insanlardan ya da hayaletlerden kaynaklanıyordu: sıralar ya da çiftler halinde ya da yapayalnız ve elleri boş insanlar. Yüzlerce, binlerce kadın, erkek ve çocuk ovada dumanın kaynağına doğru gidiyordu.

Şimdi zemin aşağı doğru eğim kazanmıştı ve gittikçe çöplüğe benziyordu. Hava ağır ve dumanlıydı ve başka kokular da vardı: ekşi kimyasal kokular, çürük sebze ve lağım kokuları. Ve yokuştan aşağı indikçe kokular daha da kötü oluyordu. Görünürde bir parça toprak yoktu ve etraftaki yegane bitki örtüsü kokmuş otlar ve kaba gri çimendi.

Önlerinde, suyun üzerinde, sis vardı. Bir uçurum gibi yükselerek loş gökyüzü ile birleşiyordu ve içinde bir yerden, Tialys'in bahsettiği kuş haykırışları geliyordu.

Çöp yığınları ile sis arasında, ilk ölüler kasabası uzanıyordu.

19

Lyra ve Ölümü

Kızgındım arkadaşıma;
gazabım bitti, dedim gazabıma.

•William Blake•

Yıkıntıların arasında orada burada ateşler yakılmıştı. Kasaba karman çormandı, sokaklar ve meydanlar yoktu, binaların yıkıldığı yerler dışında açık mekân da yoktu. Birkaç kilise ve kamu binası diğerlerinden yüksek duruyordu hâlâ, ama onların çatıları da delik deşik, duvarları çatlaktı ve bir tanesinde tüm sundurma sütunlarının üzerine yıkılmıştı. Taş binaların kabukları arasında darmadağın bir labirente benzeyen ve çatı kirişlerinden, dövülüp yassıltılmış petrol tenekelerinden ya da bisküvi kutularından, yırtık plastik tabakalarından, kontrplak ya da yonga levhalardan inşa edilmiş baraka yığınları vardı.

Onlarla gelen hayaletler kasabaya doğru seğirtiyorlardı ve her yönden daha fazla hayalet geliyordu, o kadar çoklardı ki, bir kum saatinin deliğine doğru akan kum taneleri gibi görünüyorlardı. Hayaletler, nereye gittiklerini çok iyi biliyorlarmış gibi, doğrudan kasabanın iğrenç kargaşasına yöneldiler. Lyra ile Will de onları takip edecek oldu, ama sonra durduruldular.

Yamalı bir kapıdan biri çıktı ve seslendi: "Durun, durun ."

Arkasından loş bir ışık parlıyordu ve yüz hatlarını seçmek kolay değildi, ama onun hayalet olmadığını anladılar. Onlar gibi, canlıydı. Yaşı belirsiz, zayıf bir adamdı. Kasvetli, lime lime bir takım elbise giymişti, elinde bir kâğıt destesi ve kurşun kalem

vardı. Çıktığı bina, nadiren geçilen bir sınırdaki gümrük dairesine benziyordu.

"Burası neresi?" dedi Will. "Neden içeri giremiyoruz?"

"Siz ölü değilsiniz," dedi adam bitkinlik içinde. "Bekleme alanında beklemeniz gerek. Soldaki yoldan gidin ve bu belgeleri kapıdaki memura verin."

"Ama affedersiniz bayım," dedi Lyra, "umarım sormama bir şey demezsiniz, fakat ölmediysek nasıl buraya kadar gelebildik? Çünkü bu ölüler dünyası, değil mi?"

"Burası ölüler dünyasının banliyölerinden biri. Bazen canlılar yanlışlıkla buraya gelirler, ama yollarına devam etmeden önce bekleme alanında beklemeleri gerek."

"Ne kadar?"

"Ölene kadar."

Will başının döndüğünü hissetti. Lyra'nın itiraz etmek üzere olduğunu görebiliyordu, ama o konuşamadan sesini yükseltti. "Sonra neler olduğunu anlatabilir misiniz? Demek istediğim, buraya gelen hayaletler sonsuza kadar bu kasabada mı kalıyorlar?"

"Yo, yo," dedi memur. "Burası yalnızca aktarma limanı Kayıklarla buranın ötesine gidiyorlar."

"Nereye?" dedi Will.

"Bu, sana söyleyebileceğim bir şey değil," dedi adam. Ağzının köşeleri acı bir gülümsemeyle kıvrıldı. "İlerleyin, lütfen. Bekleme alanına gitmelisiniz."

Will adamın uzattığı kâğıtları aldı ve sonra Lyra'nın kolunu tutup çekti.

Artık yusufçuklar uyuşuk uyuşuk uçuyordu. Tialys dinlenmeleri gerektiğini söyledi. Böylece, Will'in sırt çantasına tünediler ve Lyra casusların omuzlarında oturmasına izin verdi. Leopar şeklindeki Pantalaimon onlara kıskançlıkla baktı, ama bir şey demedi. Yolda ilerlediler, sefil barakaların ve lağım

çukurlarının çevresinden dolandılar, bitmek tükenmek bilmeyen hayalet akınının gelmesini ve engellenmeden kasabaya girmesini izlediler.

"Diğerleri gibi, suyu aşmalıyız," dedi Will. "Belki bekleme alanındaki insanlar nasıl geçeceğimizi söylerler bize. Hem, kızgın ya da tehlikeli görünmüyorlar. Ne tuhaf. Bu belgeler..."

Yalnızca bir defterden yırtılmış kâğıt parçalarıydı ve kurşun kalemle bir şeyler karalanmış, üstleri çizilmişti. Sanki bu insanlar bir oyun oynuyor, yolcuların ne zaman onlara meydan okuyacağını ya da pes edip güleceklerini görmek için bekliyorlardı. Ama her şey çok gerçek görünüyordu.

Hava daha da kararmış, soğumuştu. Ne kadar zaman geçtiğini bilmek güçtü. Lyra yarım ya da belki bir saat yürüdüklerini sanıyordu. Mekânın görünüşü değişmemişti. Sonunda, daha önce önünde durduklarına benzeyen küçük, tahta bir barakaya vardılar. Kapının üzerinde loş bir ampul yanıyordu.

Onlar yaklaşırken, diğeri gibi giyinmiş bir adam elinde tereyağlı ekmekle dışarı çıktı ve tek kelime etmeden kâğıtlarına bakıp başını salladı.

Kâğıtları geri verdi ve tam içeri girecekken Will sordu: "Affedersiniz, şimdi nereye gideceğiz?"

"Gidip kalacak bir yer bulun," dedi adam pek de kaba olmayan bir şekilde. "Sormanız yeter. Sizin gibi, herkes bekliyor."

Sırtını döndü ve soğuğa karşı kapıyı kapadı. Yolcular baraka kasabasının merkezine, canlı insanların kalması gereken yere yöneldiler.

Kasabanın çoğundan farksızdı: bir düzine kez onarılmış, plastik ya da oluklu sacla yamanmış, çamurlu sokaklarda delice açılarla birbirlerine yaslanan, perişan küçük kulübeler. Yer yer, bir çengele asılmış bir kablo kangalı, yakındaki kulübelerin üzerine asılmış bir iki çıplak ampulü yakacak kadar akım veriyordu. Ama ışıkların büyük kısmı ateşlerden geliyordu.

Ateşlerin dumanlı ışıltısı, büyük bir yangının son alevleriymiş de, sırf garezinden sönmeyi reddediyormuş gibi, inşaat malzemesi döküntüleri üzerinde kırmızı kırmızı titreşiyordu.

Ama Will, Lyra ve Gallivespianlar yaklaşıp daha da ayrıntılı gördüklerinde, kendi başına karanlıkta oturan, duvarlara yaslanmış ya da küçük gruplar halinde toplanmış ve sessizce konuşan pek çok şekil gördüler.

"Neden bu insanlar içeride değil?" dedi Lyra. "Hava soğuk."

"Onlar insan değil," dedi Leydi Salmakia. "Hayalet bile değiller. Onlar başka bir şey, ama ne olduklarını bilmiyorum. "

Yolcular ilk baraka grubuna vardılar. Soğuk rüzgarla hafif hafif sallanan, büyük ve zayıf elektrik ampullerinden biriyle aydınlatılmıştı. Will elini kemerindeki bıçağa götürdü. Dışarıda, o insan şeklindeki varlıklardan bir grup vardı. Topuklarının üzerinde çömelmiş zar atıyorlardı. Çocuklar yaklaştığında doğruldular: Beş kişiydiler, hepsi erkekti, yüzleri gölgeli, giysileri hırpani, hepsi sessizdi.

"Bu kasabanın adı nedir?" dedi Will.

Yanıt gelmedi. Adamların bazıları bir adım gerilediler ve korkuyorlarmış gibi birbirlerine sokuldular. Lyra derisinin karıncalandığını, kollarındaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti, ama nedenini anlayamıyordu. Gömleğinin içinde, Pantalaimon titreyerek fısıldıyordu. "Yo, yo, Lyra, olmaz, uzaklaş, lütfen geri dönelim, lütfen..."

İnsanlar hareket etmedi. Sonunda Will omuzlarını silkip, "Eh, yine de size iyi akşamlar," dedi ve yoluna devam etti. Konuştukları tüm diğer gruplardan aynı tepkiyi aldılar ve zaman geçtikçe endişeleri büyüdü.

"Will, bunlar Heyula mı?" dedi Lyra sessizce. "Artık Heyula görecek kadar büyüdük mü?"

"Sanmıyorum. Öyle olsa bize saldırırlardı, ama onlar bizden korkuyor gibiydi. Ne olduklarını bilmiyorum."

Bir kapı açıldı ve çamurlu zemine ışık döküldü. Bir adam -gerçek bir adam, bir insan- kapıda durup onların yaklaşmasını izledi. Kapının çevresindeki küçük grup, saygı eseriymiş gibi, bir iki adım geriledi ve adamın yüzünü gördüler: vurdumduymaz, zararsız ve ılımlı.

"Siz kimsiniz?" dedi adam.

"Yolcular," dedi Will. "Nerede olduğumuzu bilmiyoruz. Bu kasaba neresi?"

"Burası bekleme alanı," dedi adam. "Uzun yoldan mı geliyorsunuz?"

"Uzun, evet ve yorgunuz," dedi Will. "Biraz yiyecek satın alabilir miyiz? Barınak için para veririz."

Adam arkalarındaki karanlığa baktı ve sonra dışarı çıkıp, eksik birisi varmış gibi, daha uzaklara baktı. Sonra yakındaki tuhaf şekillere döndü ve sordu:

"Siz herhangi bir ölüm gördünüz mü?"

Şekiller başlarını iki yana salladılar ve çocuklar mırıltılar duydu. "Hayır, hayır, hiç."

Adam döndü. Arkasında -tıpkı Will gibi- dışarı bakan yüzler vardı: bir kadın, iki küçük çocuk ve bir adam daha. Hepsi gergin ve endişeliydi.

"Ölüm mü?" dedi Will. "Biz ölüm getirmedik."

Ama onları endişelendiren de bu gibiydi, çünkü Will konuştuğu zaman canlı insanlardan bir inleme yükseldi ve dışarıdaki şekiller bile biraz büzüldüler.

"Affedersiniz," dedi Lyra, Jordan Koleji'nin kahyası dik dik ona bakıyormuş gibi, en nazik haliyle öne çıkarak. "Farkına varmadan edemedim, ama buradaki bu beyler, onlar ölü mü? Kabalık ettiysem özür dilerim, ama geldiğimiz yerde çok garip karşılanırlardı ve daha önce onlara benzeyen kimseyi görmedik. Kabalık ediyorsam lütfen beni affedin. Ama anlıyorsunuzdur, benim dünyamda bizim cinlerimiz vardır, herkesin bir cini olur

ve cini olmayan birini gördüğümüzde şok geçiririz, tıpkı bizi gördüğünüzde sizin şok olmanız gibi. Ve Will'le ben yolculuk ederken -bu Will, ben de Lyra- cinleri yokmuş gibi görünen insanlar olduğunu -tıpkı Will gibi- öğrendim ve onların aslında benim gibi sıradan insanlar olduğunu anlayana kadar çok korktum. Bu yüzden, eğer bizim farklı olduğumuzu düşünüyorsanız, belki de sizin dünyanızdan birinin bizi gördüğünde biraz kaygılanmasının sebebi budur." Adam, "Lyra mı?" dedi. "Ve Will'"

"Evet, efendim," dedi Lyra alçakgönüllülükle.

"Cinleriniz onlar mı?" dedi adam, omuzlarındaki casusları göstererek.

"Hayır," dedi Lyra. 'Onlar bizim hizmetkârlarımız,' demek geçti içinden, ama Will'in bunun kötü bir fikir olduğunu düşüneceğini hissetti. Bu yüzden, "Onlar bizim arkadaşlarımız, Şövalye Tialys ve Leydi Salmakia. Bizimi birlikte yolculuk eden çok seçkin ve bilge kişilerdir. Ah benim cinim de bu." dedi fare şeklindeki Pantalaimon'u cebinden çıkararak. "Görüyorsunuz, biz zararsızız, sizi incitmeyeceğimize söz veriyoruz. Ve gerçekten yiyecek ve barınağa ihtiyacımız var. Yarın gideceğiz. Gerçekten."

Herkes bekliyordu. Lyra'nın mütevazı ses tonu karşısında adamın endişesi biraz yatışmıştı ve casuslar da gösterişsiz ve zararsız görünecek sağduyuya sahiptiler.

Adam bir an duraksadıktan sonra konuştu:

"Eh, garip, ama tuhaf zamanlar bunlar... İçeri girin madem. Hoş geldiniz."

Dışarıdaki şekiller başlarını salladılar, bir ikisi hafifçe eğildi ve, Will ile Lyra sıcaklığa ve aydınlığa yürürken, saygıyla kenara çekildiler. Adam kapıyı arkalarından kapadı ve kapalı kalsın diye bir teli çiviye geçirdi.

Kulübe, masadaki nafta lambasıyla aydınlanmış ve temiz, ama eski püskü tek bir odadan oluşuyordu. Kontrplak duvarlar

sinema dergilerinden kesilmiş resimlerle ve isli parmak izleriyle yapılmış bir desenle süslenmişti. Bir duvarın dibinde demir bir soba duruyordu ve önündeki çamaşır askılığında rengi atmış gömleklerden buhar çıkıyordu. Çekmece dolabının üzerinde plastik çiçeklerden, deniz kabuklarından, renkli parfüm şişelerinden ve başka gösterişli süs eşyalarından bir mabet oluşturulmuştu ve hepsi silindir şapkalı, kara gözlüklü, şen bir iskelet resmini çevreliyordu.

Baraka kalabalıktı: Adamla kadına ek olarak iki küçük çocuk, beşikte bir bebek, yaşlı bir adam ve bir köşede, battaniye yığınlarının altında yatarak, battaniyeler kadar kırışık yüzündeki ışıl ışıl gözleriyle her şeyi izleyen çok yaşlı bir kadın vardı. Lyra kadına bakarken şok geçirdi: Battaniyeler kıpırdandı, siyah kol yenli çok ince bir kol çıktı ve sonra bir erkek yüzü belirdi. O kadar yaşlıydı ki, iskelet gibi görünüyordu. Aslında, canlı bir insandan ziyade resimdeki iskelete benziyordu. Sonra Will de adamı fark etti ve hepsi birden, onun dışarıda bekleyenler gibi nazik, gölgeli şekillerden biri olduğunu anladılar. Ve hepsi, adamın onları gördüğünde şaşırdığı kadar şaşırdılar.

Aslında, küçük ve kalabalık barakadaki herkes -o anda uyumakta olan bebek dışında herkes- suskun kaldı.

Konuşmayı ilk başaran Lyra oldu.

"Çok naziksiniz," dedi, "teşekkür ederiz, iyi akşamlar, burada olduğumuz için çok memnunuz. Dediğim gibi, işler bu şekilde yürüyorsa, ölümsüz geldiğimiz için üzgünüz. Ama sizi gerektiğinden daha fazla rahatsız etmeyiz. Biz ölüler diyarını bulmaya geldik ve burada bulunmamızın sebebi bu. Ama onun nerede olduğunu, buranın ölüler diyarının bir parçası olup olmadığını, oraya nasıl gidileceğini falan bilmiyoruz. Bu yüzden, bize bu konuda bir şeyler anlatabilirseniz, çok minnettar oluruz."

Barakadakiler hâlâ bakıyorlardı, ama Lyra'nın sözleri havayı biraz yumuşatmıştı. Kadın bir sıra çekerek, onları masada oturmaya davet etti. Will ile Lyra uyuyan yusufçukları karanlık bir köşedeki rafa kaldırdılar. Tialys gün ışıyana kadar dinleneceklerini söyledi. Sonra Galivespianlar da masada onlara katıldı.

Kadın yahni pişiriyordu. Çoğalsın diye iki patates soyup yahninin içine doğradı ve kocasına, yemek pişerken konuklarına içecek bir şey sunmasını söyledi. Adam, kokusu Lyra'ya Çingenlerin jenniver'larını hatırlatan berrak sert bir içkiyle dolu bir şişe çıkardı. İki casus bir bardağı kabul etti ve içine kendi bardaklarını daldırdılar.

Lyra ailenin daha çok Gallivespianlara bakacağını düşünmüştü, ama merakları aynı ölçüde ona ve Will'e de yöneltilmişti. Nedenini sormak için fazla beklemedi.

"Ölümsüz gördüğümüz ilk insanlar sizlersiniz," dedi, adının Peter olduğunu öğrendikleri adam. "Yani, biz buraya geldiğimizden beri. Biz de sizin gibiyiz, tesadüf ya da kaza eseri, buraya ölmeden geldik. Kendi ölümümüz zamanımızın dolduğunu söyleyene kadar beklemek zorundayız."

"Sizin ölümünüz söyleyene kadar mı?" dedi Lyra.

"Evet. Ah, çoğumuz için çok uzun zaman önce, buraya geldiğimizde, ölümlerimizi yanımızda getirdiğimizi öğrendik. Bunu burada öğrendik. Onlar her zaman yanımızda ve biz hiç bilmiyorduk. Bakın, herkesin bir ölümü vardır. Hayatları boyunca her yere onlarla giderler, yanıbaşlarındadırlar. Bizim ölümlerimiz dışarıda, hava alıyorlar; yavaş yavaş gelirler. Nine'nin ölümü orada, yanında, onun çok yakınında."

"Ölümünüzün devamlı yanınızda olması sizi korkutmuyor mu?" dedi Lyra.

"Neden korkutsun ki? Eğer o buradaysa, ona göz kulak olabilirsin. Nerede olduğunu bilmesem çok daha fazla

endişelenirdim."

"Ve herkesin kendi ölümü var, öyle mi?" dedi Will hayretle.

"Evet, doğduğunuz an sizinle birlikte ölümünüz de dünyaya gelir ve sizi alıp götüren de ölümünüzdür."

"Ah," dedi Lyra, "bizim de bilmemiz gereken bu, çünkü ölüler diyarını bulmaya çalışıyoruz ve oraya nasıl gideceğimizi bilmiyoruz. Öyleyse öldüğümüz zaman nereye gidiyoruz?"

"Ölümün omzuna dokunuyor ya da elini tutuyor ve benimle gel, zamanın doldu, diyor. Ateşli hastalığa yakalandığında ya da bir parça kuru ekmek boğazına takıldığında ya da yüksek bir binadan düştüğünde olabilir bu. Hissettiğin acının ve mücadelenin ortasında, ölümün nazikçe sana gelir ve der ki, artık sakin ol çocuğum, benimle gel, gölün üzerindeki sislere giden kayığa sen de bin. Orada ne olduğunu kimse bilmiyor. Kimse geri dönmedi."

Kadın çocuklardan birine ölümleri içeri çağırmasını söyledi ve çocuk kapıya koşup ölümlerle konuştu.

Ölümler -ailenin her üyesi için bir tane- kapıdan içeri girerken Will ile Lyra hayretle izledi, Gallivespianlar birbirlerine yanaştılar: hırpani kıyafetler içinde, kasvetli, sessiz, donuk, solgun, dikkat çekmeyen şekiller.

"Ölümleriniz bunlar mı?" dedi Tialys.

"Evet, öyle bayım," dedi Peter.

"Gitme zamanının geldiğini ne zaman söyleyeceklerini biliyor musunuz?"

"Hayır. Ama yakında olduklarını biliyorsunuz ve bu bir teselli oluyor."

Tialys hiçbir şey söylemedi, ama böyle bir şeyin teselli olmayacağını hissettiği açıktı. Ölümler nazikçe duvar dibinde durdular. Ne kadar az yer kapladıklarını, ne kadar az dikkat çektiklerini görmek tuhaftı. Kısa süre sonra Lyra ve Will onları görmezden geldiklerini fark ettiler, ama Will şöyle düşündü:

öldürdüğüm adamlar -onca zaman ölümleri yanıbaşlarındaydı- bilmiyorlardı, ben de bilmiyordum...

Kadın, Martha, yahniyi çentilmiş emaye tabaklara dağıttı ve ölümlerin kendi aralarında dolaştırmaları için bir çanak doldurdu. Ölümler yemediler, ama güzel koku onları memnun ediyordu. Bütün aile ve konukları yemeği iştahla yediler. Peter çocuklara nereden geldiklerini ve dünyalarının neye benzediğini sordu.

"Her şeyi anlatacağım," dedi Lyra.

Bunu söylerken, kontrolü ele alırken, bir parça zevk duygusunun göğsünde şampanya kabarcıkları gibi yükseldiğini hissetti. Will'in izlediğini biliyordu, onun kendisini, en başarılı olduğu şeyi yaparken, bunu Will ve diğerleri için yaparken göreceği için mutluydu.

Anne babasını anlatarak başladı. Onlar bir dük ile düşesti, çok önemli ve zengin insanlardı, siyasi düşmanları bir aldatmacayla mülklerini kaybetmelerine, hapse atılmalarına sebep olmuştu. Ama onlar, babasının kollarındaki bebek Lyra ile birlikte, bir halata tutuna tutuna inerek kaçmayı başarmış ve ailenin servetini yeniden kazanmışlardı, fakat daha sonra kanun kaçaklarının saldırısına uğramış, öldürülmüşlerdi. Lyra da öldürülecek, kızartılıp yenecekti, ama Will tam zamanında onu kurtarmış, onu kurtların yanına, onlardan biri gibi yetiştirildiği ormana götürmüştü. O da bebekken babasının gemisinden düşmüş ve ıssız bir kıyıya sürüklenmişti. Orada bir kurt onu emzirmiş, yaşatmıştı.

Kulübedeki insanlar bu saçmalıkları uysal bir saflıkla dinlediler. Ölüler bile duyabilmek için yanaştılar, Lyra ormanda Will'le geçirdiği hayatı anlatırken ılımlı ve nazik yüzlerle ona baktılar.

Will ile Lyra bir süre kurtlarla kalmış ve sonra Oxford'a gidip, Jordan Koleji'nin mutfaklarında çalışmışlardı. Orada Roger'la

tanışmışlardı ve Jordan, Kil Yataklarında yaşayan tuğlacıların saldırısına uğradığında aceleyle kaçmaları gerekmişti. Böylece Lyra, Will ve Roger Çingenlerin dar teknelerinden birini ele geçirmiş, Thames'ten aşağı seyretmiş, Abingdon Bariyeri'nde yakalanmalarına ramak kalmıştı. Sonra Happing korsanları teknelerini batırmıştı ve kendilerini güvenli bir yere atmak için, Cathay'daki Hang Chovr'da çay ticareti yapmak üzere yola çıkmaya hazırlanan üç direkli bir yelkenliye kadar yüzmek zorunda kalmışlardı.

Ve gemide Gallivespianlarla tanışmışlardı. Onlar Ay'dan gelen yabancılardı, Samanyolu'ndan esen şiddetli bir fırtınada yeryüzüne uçmuşlardı. Geminin gözlem yuvasına sığınmışlardı, Lyra, Will ve Roger sırayla oraya tırmanıp onları ziyaret ediyordu. Ama bir gün Roger'ın ayağı kaymış ve denizin dibini boylamıştı.

Kaptanı gemiyi geri döndürüp onu aramaya ikna etmeye çalışmışlardı, ama adam sert, haşin biriydi, Cathay'a çabucak vararak kazanacağı kârla ilgileniyordu yalnızca ve onları zincire vurdurtmuştu. Ama Gallivespianlar onlara bir eğe getirmişti ve...

Vesaire, vesaire. Lyra zaman zaman Will'e ya da casuslara dönüp doğrulamalarını istiyordu ve Salmakia bir iki detay ekliyor ya da Will başını sallıyordu. Hikâye dolana dolana, Lyra'nın anne babasından aile servetinin nereye gömüldüğü sırrını öğrenmek için çocukların ve Ay'dan gelen arkadaşlarının ölüler diyarına gelmek zorunda kalmalarına gelip dayandı.

"Sizin bildiğiniz gibi, bizim ülkemizde, kendi ölümlerimizden haberimiz olsa," dedi Lyra, "muhtemelen her şey daha kolay olurdu. Ama sanırım buraya geldiğimiz için çok şanslıyız, çünkü burada tavsiye alabiliriz. Ve bu kadar nazik davrandığınız, bizi dinlediğiniz, bize yemek verdiğiniz için çok teşekkür ederiz, gerçekten çok naziksiniz.

"Ama şimdi bize gereken, ya da belki sabaha gerekecek olan, şu: ölüler gibi suyun üzerinden geçmemiz ve onların gittiği yere gidebiliyor muyuz diye bakmamız lazım. Kiralayabileceğimiz kayık falan var mı?"

Kuşkulu görünüyorlardı. Yorgunluktan kızarmış çocuklar uykulu gözlerle bir yetişkinden diğerine baktılar, ama kimse nerede kayık bulabileceklerini söylemedi.

Sonra, daha önce hiç konuşmamış bir ses duyuldu.

Köşedeki örtülerin derinliklerinden, genizden gelen kuru, çatlak bir ses konuştu -ama bir kadın sesi değildi- canlı bir varlığın sesi değildi: Ninenin ölümünün sesiydi.

"Gölü geçip ölüler diyarına gitmenizin tek yolu," dedi, dirseğinin üzerinde doğrulup sıska parmağını Lyra'ya uzatarak, "Ölümlerinizin yanınızda olması. Kendi ölümlerinizi çağırmaksınız. Sizin gibi, kendi ölümlerini uzak tutan insanlar duydum. Onlardan hoşlanmıyorsunuz, onlar da nezaketen, gözünüze ilişmiyor. Ama çok uzakta değiller. Ne zaman başınızı çevirseniz, ölümünüz arkanıza saklanıyor. Nereye bakarsanız bakın, saklanıyorlar. Onlar bir çay fincanının içine bile saklanabilir. Ya da bir çiy damlasına. Ya da bir nefes rüzgara. Ben ve ihtiyar Magda gibi değil," deyip kadının kırışık yüzünden makas aldı, ama kadın onun elini ittirdi. "Biz iyilik ve dostluk içinde, birlikte yaşıyoruz. Yanıt bu işte, o kadar, yapmanız gereken bu, hoş geldiniz deyin, arkadaş olun, nazik davranın, ölümlerinizi yakınınıza davet edin, onları nelere ikna edebileceğinize bakın."

Adamın sözleri Lyra'nın zihnine ağır taşlar gibi düşüyordu. Will de onların ölümcül ağırlığını hissediyordu.

"Bunu nasıl yapmalıyız?" dedi Will.

"Dilemeniz yeterli. O zaman olur."

"Durun," dedi Tialys.

Bütün gözler ona döndü. Yerde yatan ölümler doğrulup oturdular ve boş, ılımlı yüzlerle minik, tutkulu adama baktılar. Tialys Salmakia'nın yakınında duruyordu ve elini onun omzuna koymuştu. Lyra onun ne düşündüğünü görebiliyordu: Bu işin fazla ileri gittiğini, geri dönmeleri gerektiğini, bu aptallığı sorumsuzluğun zirvelerine taşıdıklarını söyleyecekti.

Bu yüzden Lyra araya girdi. "Affedersiniz," dedi insan Peter'a, "ama ben ve arkadaşım şövalye bir dakikalığına dışarı çıkmalıyız, çünkü kendisi bendeki özel aletle Ay'daki arkadaşlarıyla konuşmak zorunda. Fazla sürmez."

İğnelerinden kaçınarak Tialys'i dikkatle aldı ve dışarıdaki karanlığa taşıdı. Dışarıda, yerinden gevşemiş, oluklu sacdan bir çatı parçası soğuk rüzgarda melankolik bir sesle çarpıyordu.

"Durmalısınız," dedi adam, Lyra onu ters çevrilmiş bir yağ fıçısının üzerine bırakırken. Bir kablodan sarkan elektrik ampulü tepelerinde zayıf bir ışık veriyordu. "Bu kadar ileri gittiğiniz yeter. Daha fazla gitmeyin."

"Ama bir anlaşma yaptık," dedi Lyra.

"Yo, yo. Bu kadar da değil."

"Tamam. Gidin. Uçarak geri dönün. Will sizin dünyanıza, ya da dilediğiniz dünyaya bir pencere açar ve pencereden geçip güvenliğe kavuşursunuz, sorun değil, biz aldırmayız."

"Ne yaptığının farkında mısın?"

"Evet."

"Değilsin. Sen düşüncesiz, sorumsuz, yalancı bir çocuksun. O kadar kolay hayal kuruyorsun ki! Mizacında yalancılık var ve yüzüne bakarken bile itiraf edemiyorsun gerçeği. Eh, sen göremiyorsan, ben sana açık açık söyleyeyim: Ölme riskine giremezsiniz, girmemelisiniz. Şimdi bizimle birlikte geri dönmelisiniz. Lord Asriel'i ararım ve birkaç saat içinde kalede güvende oluruz."

Lyra göğsünde büyük bir öfke hıçkırığının kabardığını hissetti ve ayağını yere vurdu.

"Sen bilmiyorsun," diye bağırdı, "kafamda ve yüreğimde ne olduğunu bilmiyorsun, değil mi? Sizin çocuklarınız oluyor mu, bilmiyorum, belki yumurta falan yapıyorsunuzdur, hiç şaşmazdım, çünkü iyi değilsiniz, cömert değilsiniz, düşünceli değilsiniz -zalim bile değilsiniz- zalim olmanız daha iyi olurdu, çünkü bizi ciddiye aldığınız, sırf içinizden gelmediği için bize eşlik etmediğiniz anlamına gelirdi... Ah, artık size hiç güvenemem! >Yardım edeceğinizi, birlikte yapacağımızı söylediniz ve şimdi bizi durdurmak istiyorsunuz -asıl yalancı sensin Tialys!"

"Kendi çocuğum olsa, benimle böylesine kibirli ve küstah bir tavırla konuşmasına izin vermezdim Lyra -seni neden daha önce cezalandırmadım..."

"Yap o zaman! Beni cezalandır, çünkü cezalandırabilirsin! O kahrolası iğnelerini çıkar ve iyice bastır, hadi! İşte elim, yap! Yüreğimde ne olduğunu hiç bilmiyorsun, seni gururlu bencil yaratık -arkadaşım Roger için ne kadar üzüldüğümü, ne kadar kötü hissettiğimi hiç bilmiyorsun- siz öylesine adam öldürüyorsunuz," dedi parmağını şıklatarak, "sizin için hiç önemli değiller -ama benim için, arkadaşım Roger'a veda edememiş olmak çok üzücü, tam bir işkence ve ondan özür dilemek, elimden geldiğince bunu telafi etmek istiyorum- onca gurura, onca yetişkin zekana rağmen sen bunu asla anlamazsın - ve doğru şeyi yaparken ölmem gerekiyorsa, ölürüm, hem de mutlulukla ölürüm. Bundan daha kötüsünü gördüm. Demek beni öldürmek istiyorsun, seni sert adam, seni güçlü adam, seni zehirli adam, seni şövalye, yap o zaman, hadi, öldür beni. O zaman ben ve Roger sonsuza dek ölüler diyarında oyun oynayabiliriz ve sana güleriz, seni zavallı şey."

Tialys'in o anda ne yapabileceğini bilmek güçtü, çünkü tepeden tırnağa tutkulu bir öfkeyle yanıyor, titriyordu. Ama o kıpırdayacak zaman bulamadan Lyra'nın arkasından bir ses konuştu ve ikisi de ürperdiklerini hissettiler. Lyra, ne göreceğini bilerek ve cesaret gösterisine rağmen korkarak, arkasına döndü.

Ölüm yanıbaşında duruyor, nazikçe gülümsüyordu.

Yüzü, Lyra'nın gördüğü diğerlerine benziyordu, ama bu onunkiydi, kendi ölümü. Ermin biçimindeki Pantalaimon koynunda uludu, yukarı tırmanıp boynuna dolandı ve Lyra'yı ölümünden uzaklaştırmaya çalıştı. Ama böyle yanarken kendisi ölüme yaklaştı ve bunu fark ettiğinde yine Tyra'nın ılık boğazında, güçlü nabzının yakınında büzüldü.

Lyra onu sıkıca tuttu ve ölümüyle yüzleşti. Onun ne dediğini hatırlayamıyordu, göz ucuyla Tialys'in mıknatıslı yankı cihazını çabucak hazırladığını gördü.

"Sen benim ölümümsün, değil mi?" dedi.

"Evet, hayatım," dedi ölüm.

"Daha beni götürmeyeceksin, değil mi?"

"Beni sen çağırdın. Ben her zaman buradayım."

"Evet, ama... Çağırdım, evet, ama... Ölüler diyarına gitmek istiyorum, bu doğru. Ama ölmek için değil. Ölmek istemiyorum. Hayatta olmayı seviyorum, cinimi seviyorum ve... Oraya cinler gitmiyor, değil mi? İnsanlar öldüğü zaman onların kaybolduğunu, mum gibi söndüğünü gördüm. Ölüler diyarında cin var mı?"

"Hayır," dedi ölüm. "Cinin havaya karışıyor, sense toprağa."

"O zaman, ölüler diyarına giderken cinimi de yanımda götürmek istiyorum," dedi Lyra kararlılıkla. "Ve geri dönmek istiyorum. Bunu yapan insan var mı hiç?"

"Çağlardır yok. Sonunda çocuğum, çabasızca, tehlikeye atılmadan ölüler diyarına geleceksin, güvenli ve sakin bir yolculuk olacak, hayatının her anında yanında olan, seni senden

iyi tanıyan kendi ölümün, sana adanmış özel arkadaşın yanında olacak..."

"Ama benim adanmış ve özel arkadaşım Pantalaimon. Seni tanımıyorum Ölüm, Pan'ı tanıyorum ve Pan'ı seviyorum. Eğer o - eğer biz..."

Ölüm başını sallıyordu. İlgili ve nazik görünüyordu ama Lyra onun ne olduğunu bir anlığına bile unutamıyordu: kendi ölümü, hem de yanıbaşında.

"Şimdi gitmenin zor olacağını biliyorum," dedi kendine hakim olarak, "tehlikeli de olacak, ama gitmek istiyorum Ölüm, gerçekten istiyorum. Will de istiyor. İkimiz de sevdiklerimizi çok erken kaybettik ve telafi etmemiz gerekiyor, en azından benim için öyle."

"Herkes, ölüler diyarına gidenlerle bir kez daha konuşmayı ister. Neden senin için istisna yapılsın?"

"Çünkü" diye başladı Lyra yalan söyleyerek, "çünkü orada yapmam gereken bir şey var. Yalnızca arkadaşım Roger'ı görmeyeceğim, bir şey daha yapacağım. Bir melek benden başka kimsenin yapamayacağı bir görev verdi bana. Doğal yollardan ölmeyi beklememe izin vermeyecek kadar önemli, hemen yapılması gerekiyor. Bak, melek bana bu işi yapmamı emretti. Will'le ben bu yüzden buraya geldik. Yapmak zorundayız."

Tialys cihazı bir kenara kaldırdı ve oturup çocuğun kendi ölümüne, kimsenin gitmemesi gereken yere götürülmek için yalvarmasını izledi.

Ölüm kafasını kaşıdı ve ellerini kaldırdı, ama Lyra'nın sözlerini hiçbir şey durduramazdı, arzusunu hiçbir şey engelleyemezdi, korku bile: O ölümden daha kötüsünü görmüştü, öyle iddia ediyordu.

Sonunda ölüm şöyle dedi:

"Hiçbir şey seni engellemeyecekse, o zaman tek söyleyebileceğim şu: Benimle gel, seni oraya, ölüler diyarına

götüreyim. Senin rehberin olacağım. Sana içeri girmenin yolunu gösterebilirim, ama dışarı çıkma zamanı geldiğinde, kendi başına halletmek zorundasın."

"Arkadaşlarım da gelecek," dedi Lyra. "Arkadaşım Will ve diğerleri."

"Lyra," dedi Tialys, "içgüdülerimizi göz ardı edip seninle geleceğiz. Bir dakika önce sana kızgındım. Ama işi sen zorlaştırıyorsun..."

Lyra uzlaşma zamanının geldiğini biliyordu ve dediğini yaptırdığına göre, bunu mutlulukla yapardı.

"Evet," dedi, "çok üzgünüm Tialys, ama sen kızmasan, bize rehberlik edecek bu beyefendiyi bulamazdık. Bu yüzden, sen ve leydi burada olduğunuz için memnunum, bizimle geldiğiniz için size gerçekten minnettarım."

Böylece Lyra kendi ölümünü, onu ve diğerlerini Roger'ın, Will'in babasının, Tony Makarios'un ve başka pek çok kişinin gittiği yere götürmeye ikna etti. Ölümü, gökyüzünde ilk ışıklar belirdiğinde iskeleye gidip yola çıkmaya hazırlanmalarını söyledi.

Ama Pantalaimon ürperiyor, titriyordu. Lyra ne yaparsa yapsın onu yatıştıramadı, elinde olmadan çıkardığı hafif inlemeleri dindiremedi. Bu yüzden, diğerleri ile birlikte barakanın zeminine yattığında uykusu sık sık kesildi. Ölümü yanında oturdu ve onu bekledi.

20

Tırmanış

Böyle eriştim ona,
yavaşça tırmanarak
mutlulukla aramdaki
dallara tutunarak

•Emily Dickinson•

Mulefa pek çok halat ve sicim türü yapıyordu. Mary Malone bir sabahı Atal'ın ailesinin ambarındaki halatları inceleyerek geçirdi. Bu dünyada kıvırıp bükme ilkesi gelişmemişti, o yüzden bütün sicimler ve halatlar örülmüştü. Ama sağlam ve esnektiler ve Mary kısa zamanda tam istediği türden halatı buldu.

Ne yapıyorsun? dedi Atal.

Mulefa dilinde tırmanma sözcüğü yoktu, bu yüzden Mary bir sürü jestle ve dolaylı anlatımla açıklamak zorunda kaldı. Atal dehşete düştü.

Ağaçların yüksek yerine mi gideceksin?

Neler olduğunu görmek zorundayım, diye açıkladı Mary. *Sen halatı hazırlamama yardım edebilirsin.*

Mary Kaliforniya'dayken, hafta sonlarını ağaçlara tırmanarak geçiren bir matematikçiyle tanışmıştı. Mary de biraz kaya tırmanışı yapmıştı, adam teknikleri ve aletleri anlatırken hevesle dinlemiş, ilk fırsatta denemeye karar vermişti. Elbette bir başka evrende ağaçlara tırmanacağını hiç düşünmemişti, yalnız başına tırmanmak da pek çekici gelmiyordu, ama başka seçeneği yoktu.

Elinden gelen tek şey tırmanışı mümkün olduğunca güvenli bir hale getirmek için hazırlanmaktı.

Yüksek bir ağacın dallarından birine uzanabilecek kadar uzun, kendi ağırlığının kat kat fazlasını taşıyabilecek kadar sağlam bir halat kangalı aldı. Sonra daha kısa, ama daha sağlam bir halattan kısa parçalar kesti ve onlarla askılar yaptı: asıl halata bağladığı zaman el ve ayak destekleri olacak, balıkçı düğümüyle bağlanmış kısa halkalar.

Bir de, halatı dalın üzerinden aşırma meselesi vardı. İnce, sağlam bir sicim ve esnek bir dalla bir iki saat uğraştıktan sonra yay yapmayı başardı, İsviçre çakısı ile oklar kesti ve dengeli uçması için tüy yerine kalın yapraklar bağladı; bir günlük çalışma sonucunda Mary başlamaya hazırdı. Ama güneş batıyordu ve elleri yorgundu. Dalgın dalgın yemeğini yedi ve uyudu. Bu arada, *mulefa* ezgili fısıltılarla usulca tartışıp duruyordu.

Sabah ilk iş, oku dalın üzerinden aşırmak için çalışmaya koyuldu. *Mulefa*dan bazıları toplanmış onu izliyor ve güvenliği için endişe ediyorlardı. Tekerlekli yaratıklar için tırmanmak o kadar yabancı bir kavramdı ki, bunu düşünmek bile onları dehşete düşürmeye yetiyordu.

Mary ne hissettiklerini içten içe anlıyordu. Endişesin; bastırdı ve en ince, en hafif ipin bir ucunu oklardan birine bağladı. Yayı kullanarak yukarı fırlattı.

İlk oku kaybetti: Biraz yüksekte ağaç kabuğuna saplandı ve orada kaldı. İkinci oku da kaybetti, çünkü dalın üzerinden aşmasına rağmen yere ulaşmadı ve Mary onu geri çekerken bir yere takılıp kırıldı. Uzun ip kırık okla birlikte yere düştü. Mary üçüncü ve son okuyla denedi ve bu sefer başardı.

İpi bir yere taktırmamak ve koparmamak için dikkatle, düzenlice çekerek halatı dalın üzerinden aşırdı ve iki ucu da yere gelene kadar çekiştirdi. Sonra ikisini de, devasa köklerden birine

sağlamca bağladı. Kök Mary'nin kalçaları kadar kalındı, bu yüzden sağlam olacağını düşünüyordu. Sağlam olsa iyi olurdu. Ama yerden bakınca, güvenliğinin ne tür bir dala bağlı olduğunu göremiyordu. Halatı birkaç metre aralıklı çengellere bağladığınız ve bu nedenle, ne olursa olsun, uzun bir düşme aralığı olmayan kaya tırmanışının aksine, bu girişimde tek bir uzun, serbest halat vardı ve bir şey yanlış giderse oldukça uzun bir düşüş yaşayabilirdi. Kendini biraz daha güvene almak için, üç kısa halatı örerek bir bağlama kayışı yaptı, üzerine geçirdi ve uçlarını ana halatın uçlarından geçirerek, kaymaya başladığı anda sıkıştırabileceği gevşek düğümlerle bağladı.

Mary ayağını ilk askıya taktı ve tırmanmaya başladı.

Dallara beklediğinden daha kısa zamanda ulaştı. Tırmanmak kolay oldu, halat ellerinde gayet uysaldı ve ilk daim tepesine çıkmak konusunda düşünmek istemese de ağaç kabuğundaki derin yarıkların tutunmasına yardım ettiğini ve kendini güvende hissettirdiğini gördü. Aslında, ayağının yerden kesilmesinden on beş dakika sonra İlk dalın üzerinde durmuş, bir sonraki dala nasıl çıkacağını hesaplıyordu.

Kayalara tırmanırken güvendiği çengellerin, halkaların, 'arkadaşların' ve diğer araçların yerini tutacak, sabit bir halatlar ağı yapma niyetiyle, yanında iki halat kangalı daha getirmişti. Onları doğru yerlere bağlamak biraz uzun sürdü. Kendini güvene aldıktan sonra, en umut verici görünen dalı seçip yedek halatını sardı ve yine yola koyuldu.

On dakikalık dikkatli bir tırmanıştan sonra kendini dalların en yoğun yerinde buldu. Uzun yapraklara uzanıp ellerini üstlerinde dolaştırabiliyordu. Soluk beyaz, inanılmaz derecede küçük çiçekler buldu. Her biri madeni para büyüklüğüne geliyor ve sonra büyük, demir kadar sert tohum zarflarına dönüşüyordu.

Üç dalın çatal yaptığı rahat-bir yer buldu, halatı sağlamca bağladı, bağlama kayışını tutturdu ve dinlendi.

Yaprakların arasından, ufka kadar uzanan berrak, ışıltılı, mavi denizi; diğer yönde, sağ omzunun üzerinden, siyah yolların kestiği, yükselip alçalan altın-kahverengi kırları görebiliyordu.

Çiçeklerden hafif bir koku getiren ve sert yaprakları hışırdatan bir esinti vardı. Mary muazzam, belirsiz ve iyi bir varlığın dev ellerle onu havada tuttuğunu hayal etti Büyük dalların çatalında uzanırken, daha önce yalnızca bir kez yaşadığı türden bir mutluluk hissetti; rahibe yemini ettiği andaki duyguları değildi söz konusu olan.

Sonunda, çatalın oyuğunda tuhaf bir açıyla duran sağ ayak bileğindeki krampla kendine geldi. Bileğini bükerek krampın geçmesini bekledi ve onu saran mutluluk okyanusuyla başı dönmeye devam ederken dikkatini eldeki işe çevirdi.

*Mulefa*ya, *sraf*ı görmek için özsuyuyla kaplanmış lake plakaların bir karış uzaklıkta tutulması gerektiğini açıklamıştı. Onlar sorunu hemen görmüş ve bambudan kısa bir silindir kesip kehribar plakaları iki ucuna tutturarak dürbüne benzeyen bir şey yapmışlardı. Mary dürbünü göğüs cebinde taşıyordu. Onu çıkardı. İçinden baktığı zaman süzülen altın kıvılcımları, *sraf*ı, Gölgeleri, Lyra'nın Toz'unu gördü. Rüzgarda uçuşan minik varlıklardan oluşan engin bir bulut gibi görünüyorlardı. Çoğunluğu, güneş ışığı huzmelerindeki toz zerrecikleri ya da bir bardak sudaki moleküller gibi gelişigüzel süzülüyordu.

Çoğunluğu.

Mary bakmaya devam ettikçe, bir tür hareket görmeye başladı. Gelişigüzel uçuşan zerrelerde daha derin, daha ağır, genel bir hareket vardı ve karadan denize doğru akıyordu.

Bu merak uyandırıcıydı. Kendini sabit halatlardan birine bağlayarak yatay dalın üzerinde emekledi ve bulabildiği çiçeklere yakından baktı. Ve neler olduğunu hemen gördü. İyice emin olana dek bekledi ve sonra uzun, zorlu, dikkatli iniş yolculuğuna başladı.

Mary *mulefa*yı korku içinde buldu. Yerden o kadar yükseğe tırmanan arkadaşları için bin ayrı endişeye kapılmışlardı.

Özellikle Atal onu görünce rahatladı, hortumuyla Mary'nin her yerini yokladı, sapasağlam olduğunu anlayınca nazik inlemeler çıkardı ve bir düzine kadar *zalif* ile birlikte onu hızla köye taşıdı.

Sırta geldiklerinde, köyde kalanlar haberi ağızdan ağza yaydı ve grup konuşma yerine vardığında kalabalık o kadar yoğundu ki, Mary söyleyeceklerini dinlemek için bir sürü ziyaretçi geldiğini tahmin etti. Onlara daha iyi haberler verebilmeyi diledi.

İhtiyar *zalif* Sattamax platforma çıktı ve Mary'ye sıcak bir tavırla hoş geldin dedi. Mary hatırlayabildiği tüm *mulefa* jestleriyle karşılık verdi. Selamlaşma sona erdiğinde konuşmaya başladı.

Duraksaya duraksaya, pek çok dolaylı anlatımla, açıkladı:

Dostlarım, ağaçlarınızın yüksek dallarına çıktım ve büyüyen yapraklara, genç çiçeklere ve tohum zarflarına yakından baktım.

Gördüm ki, ağaç tepelerinde bir sraf akıntısı var diye devam etti ve rüzgara karşı hareket ediyor. Hava denizden karaya doğru akıyor, ama sraf yavaş yavaş onun aksi yönünde hareket ediyor. Bunu yerden görebiliyor musunuz? Çünkü ben göremedim.

Hayır, dedi Satamax. *Bunu ilk kez duyuyoruz.*

Şey, diye devam etti Mary, *ağaçlar dalların arasından geçen srafı süzüyor ve çiçekler bir kısmını kendilerine çekiyor. Nasıl olduğunu gördüm: Çiçekler yukarı dönmüş ve sraf doğrudan üstlerine yağıyor olsaydı, taç yaprakların içine girecek, onları yıldızlardan gelen polen gibi dölleyecekti.*

Ama sraf yukarıdan aşağı yağmıyor, denize doğru gidiyor. Çiçek tesadüfen karaya dönükse, sraf içine girebiliyor. İşte bu yüzden hâlâ büyüyen tohum zarfları var.

Ama çoğunluğu yukarı bakıyor ve sraf içlerine girmeden, yanlarından süzülüp gidiyor. Çiçekler, geçmişte sraf hep yukarıdan

aşağı yağdığı için bu şekilde evrimleşmiş olmalı. Ağaçlara değil, srafa bir şey olmuş. Ve bu akıntıyı yalnızca yukarıda görebiliyorsunuz, işte o nedenle hiç haberiniz yoktu.

Bu yüzden, ağaçları ve mulefa hayatını kurtarmak istiyorsanız, srafın neden bu şekilde davrandığını bulmamız gerekiyor. Şimdilik aklıma bunu yapmanın bir yolu gelmiyor, ama bulmaya çalışacağım.

Çoğunun bu Toz akıntısını görmek için başlarını gökyüzüne kaldırdığını gördü. Ama yerden göremiyorlardı:

Mary de dürbünüyle bakmıştı, ama tek görebildiği gökyüzünün koyu mavisiydi

Uzun uzun konuştular, efsanelerinde ve tarihçelerinde *sraf* rüzgarından bahsedilip bahsedilmediğini hatırlamaya çalıştılar, ama hiç böyle bir bahis yoktu. Şimdiye dek tek bildikleri *srafın*, her zamanki gibi, yıldızlardan geldiğiydi.

Sonunda, Mary'ye aklına bir fikir gelip gelmediğini sordular. Mary şöyle dedi:

Daha fazla gözlem yapmam gerek. Rüzgar hep aynı yönde mi esiyor, yoksa gece ve gündüz değişen hava akımları gibi yön mü değiştiriyor, öğrenmeliyim. Bu yüzden ağaç tepelerinde daha fazla zaman geçirmem, orada uyumam, geceleyin gözlem yapmam gerek. Güven içinde uyuyabilmemi sağlayacak bir tür platform yapmak için yardımınıza ihtiyacım olacak. Ama gerçekten daha fazla gözleme ihtiyacımız var.

Pratik yaratıklar olan ve öğrenmek için can atan *mulefa*, Mary neye ihtiyaç duyuyorsa hemen yapmayı önerdi. Makara ve palanga kullanma tekniklerini biliyorlardı. Biri, tırmanmak gibi tehlikeli bir işten kurtulması için Mary'yi yukarı çekmenin bir yolunu önerdi.

Yapacak bir iş bulmaktan dolayı memnun bir halde hemen malzeme toparlamaya koyuldular; Mary'nin rehberliğinde ördüler, düğümlediler, direkler, halatlar ve ipler bağladılar ve

Mary'nin ağaç tepesine kuracağı gözlem platformu için ihtiyaç duyduğu her şeyi hazırladılar.

Peder Gomez zeytinlikte yaşayan ihtiyar çiftle konuştuktan sonra izi kaybetti. Günler boyunca her yönde aradı, soruşturdu, ama kadın ortadan yok olmuş gibiydi

Bu cesaret kırıcı olsa da, asla pes etmezdi; boynundaki haç ve sırtındaki tüfek, görevi tamamlama kararlığının işaretleriydi.

Ama hava dönmeseydi, çok daha fazla zaman harcamak zorunda kalırdı. İçinde bulunduğu dünyada hava sıcak ve kuruydu ve susuzluğu gittikçe artıyordu. Bir kaya yığınının tepesinde bir ıslaklık fark etti ve orada bir pınar olup olmadığını görmek için tırmandı. Yoktu, ama tekerlek zarfı ağaçlarının dünyasında yağmur yeni yağmıştı. Böylece Peder Gomez pencereyi keşfetti ve Mary'nin gittiği yeri buldu.

21

Harpiler

Salt kurgudan nefret ederim...
Temel her zaman gerçek olmalı...

•Byron•

Lyra ve Will büyük bir korku içinde uyandılar: İdam sabahı uyanan mahkumlar gibiydiler. Tialys ve Salmakia yusufçukları ile ilgileniyor, dışarıdaki yağ bidonunun üzerindeki anbarik lambanın yakınında kementle yakaladıkları güvelerle, örümcek ağlarından kesip aldıkları sineklerle onları besliyor, teneke tabaklarla su veriyorlardı. Lyra'nın yüzündeki ifadeyi ve fare biçimindeki Pantalaimon'un onun göğsüne yaslanmasını gördüğünde, Leydi Salmakia yaptığı işi bıraktı ve onunla konuşmaya gitti. Bu arada Will kulübeden ayrılıp yürüyüşe çıktı.

"Kararını değiştirebilirsin," dedi Salmakia.

"Hayır, yapamayız. Çoktan karar verdik," dedi Lyra hem inat hem de korkuyla.

"Ya geri dönemezsek?"

"Sizin gelmeniz gerekmiyor," diye hatırlattı Lyra.

"Sizi terk edecek değiliz."

"O zaman, siz geri dönmezseniz ne olur?"

"Önemli bir şey yaparken ölmüş oluruz."

Lyra sustu. Leydiye daha önce doğru düzgün bakmamıştı, ama şimdi, bir kol boyu uzaktaki masanın üzerinde duran neft lambasının puslu ışığında onu açık seçik görebiliyordu. Kadının yüzü sakin ve iyilik doluydu; güzel ya da şirin değildi, ama

hastaysanız, mutsuz ya da korkmuşsanız görmek isteyeceğiniz türden bir yüzdü.

Sesi alçak ve anlamlıydı, berrak yüzeyinin altında bir kahkaha ve mutluluk tınısı vardı. Lyra'nın hatırlayabildiği kadarıyla, hayatı boyunca ona yatakta kitap okuyan kimse olmamıştı. Kimse ona masallar anlatmamış, ninni söylememiş, sonra onu öpüp ışığı kapamamıştı. Ama bir anda, sizi güvende hissettirebilecek, sevgisiyle içinizi ısıtacak bir ses varsa, onun Leydi Salmakia'nın sesi gibi olması gerektiğini düşündü ve yüreğinin içinde, bir gün bir çocuğunun olmasını, onu böyle bir sesle yatıştırmayı ve ninniler söyleyerek uyutmayı diledi.

"Şey," dedi Lyra ve boğazının tıkandığını hissetti. Yutkunarak omuzlarını silkti.

"Göreceğiz," dedi leydi ve sırtını döndü.

Ailenin onlara sunabileceği tek şey olan pideleri yiyip acı çayı içtikten sonra ev sahiplerine teşekkür ederek sırt çantalarını aldılar ve barakalarla dolu kasabada göl kıyısına yollandılar. Lyra ölümü bulmak için çevresine bakınıyordu. Gerçekten de oradaydı, biraz ileriden nazikçe vuruyordu. Yakına gelmek istemiyordu, ama onu takip ettiklerinden emin olmak için sık sık dönüp arkasına bakıyordu.

Havada kasvetli bir sis asılıydı. Gün ışığından çok alacakaranlığa benziyordu. Yoldaki su birikintilerinden kederli sis bulutları ve huzmeleri yükseliyor, ümitsiz âşıklar gibi yukarıdaki anbarik kablolara asılıyorlardı. İnsan görmediler ve etrafta pek az ölüm vardı, ama yusufçuklar ıslak havada, görünmez ipliklerle her şeyi birbirine dikiyormuş gibi süzülüyorlardı ve onların parlak renklerinin ileri geri uçuştuğunu görmek gözleri şenlendiriyordu.

Fazla zaman geçmeden kasabanın kenarına geldiler ve ağır akan bir dereyi takip ederek çıplak dallı, bodur çalıların arasından geçtiler. Ürküttükleri bir su yaratığının vıraklamasını

ve suya atladığında çıkan şıpırtıyı duyuyorlardı zaman zaman, ama gördükleri tek yaratık Will'in ayağı kadar büyük bir kurbağa oldu. Kurbağa, feci şekilde yaralanmış gibi, acıyla yana sıçramaktan fazlasını yapamadı. Yollarından kaçmak için çabalayarak patikanın üzerinde yattı ve onu inciteceklerini bilirmiş gibi baktı onlara.

"Onu öldürmek merhamet olur," dedi Tialys.

"Nereden biliyorsun?" dedi Lyra. "Her şeye rağmen yaşamak istiyor olabilir."

"Onu öldürürsek, yanımızda götürmüş oluruz," dedi Will. "O burada kalmak istiyor. Ben yeterince canlı öldürdüm. Pis bir durgun su bile ölmekten daha iyi."

"Ama ya acı çekiyorsa?" dedi Tialys.

"Bize anlatabilse bilirdik. Ama anlatamadığına göre onu öldürmeyeceğim. Bu, kurbağanın değil bizim duygularımızı hesaba katmak demek."

Yollarına devam ettiler. Fazla zaman geçmeden, ayak seslerindeki değişim yakında bir açıklık olduğunu anlattı. Sis daha da yoğunlaşmıştı. Pantalaimon lemur olmuş gözlerini becerebildiğince irileştirmişti ve Lyra'nın omzuna tutunuyor, onun sis damlacıkları ile kaplanmış saçlarına yaslanıyor, çevresine bakmıyor, ama Lyra'dan daha fazla bir şey göremiyordu. Yine de, titriyor, titriyordu.

Aniden küçük bir dalganın kırıldığını işittiler. Alçak bir sesti, ama çok yakından geliyordu. Yusufçuklar binicileriyle birlikte çocukların yanına döndüler. Pantalaimon Lyra'nın koynuna saklandı, Lyra ile Will birbirlerine yanaştılar ve çamurlu yolda dikkatle adım attılar.

Sonra kıyıyı buldular. Yağlı, köpüklü su önlerinde kıpırtısız yatıyordu. Zaman zaman küçük bir dalga çakılların üzerinde tembel tembel kırılıyordu.

Patika sola döndü; biraz ileride, katı bir nesneden çok yoğunlaşmış sise benzeyen tahta bir iskele çılgın bir açıyla suyun üzerine uzanıyordu. Kazıklar çürümeye yüz tutmuş, tahtalar yosun tabakasıyla kayganlaşmıştı. Başka hiçbir şey yoktu, ötesinde hiçbir şey yoktu. İskelenin başladığı yerde patika sona eriyordu ve iskelenin bittiği yerde sis başlıyordu. Onları oraya kadar getirmiş olan Lyra'nın ölümü eğilerek ona selam verdi ve Lyra şimdi ne yapmaları gerektiğini soramadan sislerin içine adım atıp kayboldu.

"Dinleyin," dedi Will.

Görünmez suyun üzerinden ağır bir ses geliyordu: tahta gıcırtıları ile düzenli ve sessiz şıpırtılar. Will elini kemerindeki bıçağa götürüp çürük tahtaların üzerinde dikkatle ilerledi. Lyra hemen arkasından takip etti. Yusufçuklar yosun kaplı iki palamar direğine kondular ve çocuklar iskelenin sonunda durup, kirpiklerine konan su damlalarını silerek sisin içini görmeye çalıştılar. Duyabildikleri tek ses, gittikçe yaklaşan o ağır gıcırtı ve şıpırtıydı. "Gitmeyelim!" diye fısıldadı Pantalaimon.

"Mecburuz," diye fısıldayarak yanıt verdi Lyra.

Will'e baktı. Will'in yüzü sert, haşin ve hevesliydi: Geriye dönmezdi. Will'in omzunda duran Tialys ile Lyra'nın omzundaki Salmakia sakin ve tetikteydiler. Yusufçukların kanatları, Örümcek ağları gibi, sis damlaları ile kaplanmıştı ve onları temizlemek için zaman zaman hızla çırpıyorlardı. Damlalar kanatları ağırlaştırıyor olmalı, diye düşündü Lyra. Ölüler diyarında onlar için yiyecek bulabileceklerini umdu.

Sonra aniden kayık belirdi.

Çok eski bir kayıktı, ezilmiş, yamanmış, çürümeye yüz tutmuştu; kürek çeken şekil yaşlıdan da öte yaşlıydı, çuval bezinden bir cüppeye bürünmüş, belini bir halat parçasıyla sıkmıştı. Sakat ve beli bükük görünüyordu, kemikli elleri kürek

saplarının üzerinde kalıcı olarak çarpılmıştı ve ıslak, solgun gözleri gri derisindeki kırışıkların ve katların içine gömülmüştü.

Adam küreği bıraktı ve çarpık elini iskelenin köşesindeki direğe kakılmış demir halkaya uzattı. Diğer eliyle küreği oynatarak kayığı iskeleye yanaştırdı.

Konuşmaya gerek yoktu. İlk önce Will bindi, ardından Lyra kayığa binmek için öne çıktı.

Ama kayıkçı elini kaldırdı.

"O olmaz," dedi sert bir fısıltıyla.

"Kim olmaz?"

"O olmaz."

Sarı-gri parmağını uzatıp Pantalaimon'u gösterdi. Kızıl-kahve kakım şeklindeki cin hemen ermin beyazına dönüştü.

"Ama o ben demek!" dedi Lyra.

"Sen geleceksen, o kalmalı."

"Ama yapamayız! Ölürüz!"

"İstediğin de bu değil mi?"

O zaman Lyra ne yapmak üzere olduğunu ilk kez fark etti. Gerçek sonuç buydu. Dehşet içinde titreyerek durdu ve sevgili cinine öyle sıkı sarıldı ki, Pantalaimon acıyla inledi.

"Onlar..." dedi Lyra savunmasızca ve sonra durdu:

Diğer üçünün hiçbir şeyden vazgeçmek zorunda kalmayacağını belirtmek haksızlık olurdu.

Will endişe içinde onu izliyordu. Lyra çevresine, göle, iskeleye, patikaya, durgun birikintilere, ölülere ve ıslak çalılara baktı... Sevgili Pan'ı burada yapayalnız kalacaktı: Onsuz nasıl yaşardı? Pan Lyra'nın gömleğinin için- He teninin üzerinde titriyordu, kürkü onun sıcaklığına ihtiyaç duyuyordu. İmkansız! Asla!

"Sen geleceksen o kalmalı," dedi kayıkçı yine.

Leydi Salmakia dizginleri silkeledi ve yusufçuğu Lyra'nın omzundan kalkıp kayığın küpeştesine kondu.

Tialys de ona katıldı. Kayıkçıya bir şeyler söylediler. Lyra, af mesajı getiren bir haberci görmek umuduyla mahkeme salonunun arkasındaki hareketlenmeye bakan bir mahkum gibi, izledi onları.

Kayıkçı başını eğerek dinledi, sonra başını iki yana salladı.

"Hayır," dedi. "O geliyorsa, diğeri kalıyor."

Will, "Bu doğru değil," dedi. "Biz kendimizden bir parçayı geride bırakmak zorunda kalmıyoruz. Lyra neden bıraksın?"

"Ah, ama siz de bırakacaksınız," dedi kayıkçı. "Geride bırakması gereken parçayı görebiliyor, onunla konuşabiliyor olması onun talihsizliği. Suya açılana kadar anlamayacaksınız ve sonra da çok geç olacak. Ama hepiniz bir parçanızı burada bırakacaksınız. Onun gibileri ölüler diyarına giremez."

Hayır, diye düşündü Lyra ve Pantalaimon da onunla birlikte düşündü: Bolvangar'a bunun için girmedik, hayır; birbirimizi bir daha nasıl bulacağız?

Lyra pis, kederli kıyıya yeniden baktı. Hastalık ve zehirle öylesine harap, öylesine kasvetliydi ki! Sevgili Pan'ım, can yoldaşının onun sislerin içinde kaybolmasını izlediğini, burada yapayalnız beklediğini düşünürken hüngür hüngür ağlamaya başladı. Tutkulu hıçkırıkları yankı yapmıyordu, çünkü sis onları boğuyordu, ama kıyı boyunca, sayısız birikintide ve sığlıkta, kırık ağaçlardan kalma sefil kütüklerde, oraya saklanmış yaralı yaratıklar onun içten feryatlarını duydular ve böylesine büyük bir tutkudan korkarak iyice yere yapıştılar.

"O gelebilse..." diye haykırdı Will, Lyra'nın ıstırabını dindirmeye can atarak, ama kayıkçı başını iki yana salladı.

"Kayığa binebilir, ama binerse kayık burada kalır," dedi.

"Ama onu bir daha nasıl bulacak?"

"Bilmiyorum."

"Biz giderken, bu yoldan mı döneceğiz?"

"Dönmek?"

"Geri döneceğiz. Ölüler diyarına gidiyoruz ve geri döneceğiz. "

"Bu yoldan değil."

"O zaman başka yoldan, ama döneceğiz!"

"Milyonlarca insanı götürdüm ve hiçbiri geri dönmedi."

"O zaman biz ilk olacağız. Bir çıkış yolu bulacağız. Ve bunu başaracağımız için, bir iyilik yap kayıkçı, merhamet et, cinini almasına izin ver!"

"Hayır," dedi adam, yaşlı başını iki yana sallayarak. "Bu bozabileceğiniz bir kural değil. Bunun gibi bir kural… " Kenardan eğilip bir avuç su aldı, sonra elini eğdi ve suyun dökülmesine izin verdi. "Suyun göle dökülmesini sağlayan kural gibi bir kural işte. Elimi eğip, suyu yukarı dökemem. Kızın cinini de ölüler diyarına götüremem. Kız gelse de gelmese de, cin kalmak zorunda."

Lyra hiçbir şey göremiyordu: Yüzünü Pantalaimon'un kedi kürküne gömmüştü. Ama Will Tialys'in yusufçuğundan indiğini, kayıkçının üzerine atlamaya hazırlandığını gördü. Casusun niyetini yarı yarıya onaylıyordu:

Ama yaşlı adam onu görmüştü ve yaşlı başını çevirip konuştu:

"Sence kaç çağdır ölüler diyarına insan taşıyorum? Beni incitebilecek bir şey olsa, çoktan yapmazlar mıydı sence? Götürdüğüm insanların memnunlukla geldiğini mi sanıyorsun? Çabalıyorlar, ağlıyorlar, bana rüşvet vermeye çalışıyorlar, tehditler savuruyorlar, savaşıyorlar; hiçbiri işe yaramıyor. Dilediğin gibi sok, beni incitemezsin. Çocuğu teselli etsen daha iyi. O geliyor. Bana aldırış etme."

Will'in içinden izlemek gelmiyordu. Lyra hiç bu kadar zalimce bir şey yapmak zorunda kalmamıştı, kendisinden nefret ediyordu, yaptığı şeyden nefret ediyordu, Pan adına, Pan'la ve Pan yüzünden acı çekiyordu. Ağlaya ağlaya onun kedi tırnaklarını giysilerinden sökmeye, soğuk patikaya bırakmaya çalıştı. Will kulaklarını tıkadı: O kadar mutsuzlardı ki dinlemeye

dayanamıyordu. Lyra cinini tekrar tekrar ittirdi ve Pan feryat ederek tutunmaya çalıştı Lyra geri dönebilirdi.

Hayır, bu kötü bir fikir, bunu yapmamalıyız, diyebilirdi.

Pantalaimon'la arasındaki candan bağa sadık kalabilir, onu en üste koyabilir, geri kalan her şeyi aklından çıkarabilirdi. . .

Ama yapamadı.

"Pan, bunu daha önce kimse yapmadı," diye fısıldadı titreyerek, "ama Will geri döneceğimizi söylüyor ve sana yemin ederim Pan, seni seviyorum, yemin ederim geri döneceğiz -ben döneceğim- kendine dikkat et hayatım -güvende olacaksın- geri döneceğiz ve hayatımın her anını seni bulmaya çalışarak harcamam gerekse bile, durup dinlenmeyeceğim, vazgeçmeyeceğim -ah Pan- sevgili Pan -gitmem gerek, gitmem gerek...”

Ve cinini ittirdi. Pantalaimon üşüyerek, korkuyla, içi acıyarak çamurlu yere çöktü.

Şimdi onun hangi hayvan olduğunu seçemiyordu Will. Çok küçük görünüyordu, bir enik, savunmasız ve dayak yemiş bir şey gibiydi, acısına öyle gömülmüştü ki bir canlıdan çok acıdan ibaretti. Gözlerini Lyra'nın yüzünden ayırmıyordu. Will, Lyra'nın gözlerini kaçırmamaya, vicdan azabından kaçınmamaya çalıştığını görebiliyordu. Hem Lyra'nın dürüstlüğüne ve cesaretine hayranlık duyuyor, hem de ayrılışlarının şokuyla perişan hissediyordu. Aralarında öyle canlı duygu akımları vardı ki, havanın kendisi elektriklenmiş gibi geliyordu.

Ve Pantalaimon, "Neden?" diye sormadı, çünkü biliyordu. Lyra'nın Roger'ı ondan daha mı çok sevdiğini de sormadı, çünkü bunun yanıtını da biliyordu. Ve konuşursa, Lyra'nın direnemeyeceğini biliyordu, bu yüzden cin onu terk eden insanı üzmemek için sustu ve ikisi de bu deneyim onları incitmeyecekmiş, kısa süre sonra yine bir araya geleceklermiş, en iyisi buymuş gibi yaptılar.

Ama Will, küçük kızın yüreğini kendi göğsünden söktüğünü biliyordu.

Lyra kayığa bindi. O kadar hafifti ki, kayık hiç sallanmadı. Will'in yanına oturdu ve gözlerini iskelenin kıyıya bakan ucunda titreyerek duran Pantalaimon'dan ayırmadı. Ama kayıkçı demir halkayı bırakıp küreklerini uzatarak kayığı uzaklaştırmaya başladığında, küçük köpek cin tırnakları yumuşak tahtaların üzerinde fıkırdayarak çaresizce diğer uca koştu ve durup kayığın uzaklaşmasını izledi, ama yalnızca izledi. Kayıkta oturanlar için iskele soldu ve sislerin içinde kayboldu.

Bunun üzerine Lyra öyle acılı bir feryat kopardı ki, o sisle boğulmuş dünyada bile yankılandı sesi, ama aslında bir yankı değildi elbette, Lyra ölüler diyarına doğru giderken canlılar diyarında kalmış diğer yarısının ona verdiği yanıttı bu.

"Yüreğim, Will..." diye inledi Lyra ve ona sarıldı, ıslak yüzü acıyla çarpılmıştı.

Böylece, Jordan Koleji Başkanı'nın Kütüphaneciye yaptığı kehanet -Lyra'nın büyük bir ihanette bulunacak ve bunun onu çok inciteceği kehaneti- gerçekleşmiş oldu

Will de içinde bir acı kabardığını hissediyordu ve acının içinden, tıpkı Lyra'yla birbirlerine sarılmaları gibi, iki Gallivespian'ın da birbirlerine sarıldığını ve aynı ıstırabın pençesinde olduklarını gördü.

Acısı kısmen fizikseldi. Sanki demirden bir el yüreğini kavramış, kaburgalarından çıkarmaya çalışıyordu, öyle ki Will elini yüreğinin üzerine bastırdı ve boş yere onu yerinde tutmaya çalıştı. Parmaklarını kaybetmenin acısından çok daha derin, çok daha kötüydü. Ama aynı zamanda zihinseldi: Gizli ve mahrem olan bir şey istemediği bir yere, açığa sürükleniyordu ve Will bir acı, utanç, korku ve sitem kargaşası içinde boğulacak gibi hissediyordu, çünkü buna sebep olan kendisiydi.

Bundan da beterdi. Şu tür sözler söylemiş gibi hissediyordu: "Hayır, beni öldürme, korkuyorum; benim yerime annemi öldür; o önemli değil, onu sevmiyorum."

Ve sanki annesi bunları duymuş, oğlunu üzmemek için duymazdan gelmiş ve yine de, Will'i sevdiği için, onun yerine kendini sunmuştu. İşte, Will bu kadar kötü hissediyordu. Bundan daha kötü bir his olamazdı.

Böylece Will, bütün bunların bir cine sahip olmanın parçası olduğunu anladı ve onun cini her ne ise, Pantalaimon'la birlikte geride, o zehirli ve ıssız kıyıda kalmıştı. Bu düşünce Will ile Lyra'nın aklına aynı anda geldi ve yaşlı gözlerle bakıştılar. Hayatları boyunca ikinci kez, ki bu sonuncusu değildi, birbirlerinin yüzünde kendi ifadelerini gördüler.

Yaptıkları yolculuğa yalnızca kayıkçıyla yusufçuklar kayıtsız kalıyordu. Kocaman böcekler yapış yapış sisin içinde bile tamamen canlıydılar ve parlak bir güzelliğe sahiptiler. Zaman zaman incecik kanatlarını silkeleyerek su damlacıklarından kurtuluyorlardı. Çuval bezinden cüppe içindeki yaşlı adam çıplak ayaklarını çamurlu zemine dayayarak bir ileri bir geri, bir ileri bir geri eğiliyordu.

Yolculuk, Lyra'nın bilmek istemediği kadar uzun sürdü. Bir parçası Pantalaimon'un kıyıda terk edilmiş halini hayal ederek acıyla paralanıyor olsa da, diğer parçası acıya uyum sağlıyor, kendi gücünü ölçüyor, ne olacağını ve nereye varacaklarını merak ediyordu.

Will'in güçlü kolu ona dolanmıştı; o da ileriye bakıyor, ıslak gri loşluğun içinden görmeye, küreklerin çıkardığı şıpırtılardan başka bir ses duymaya çalışıyordu. Biraz sonra bir şeyler değişti: Önlerinde bir uçurum ya da bir ada vardı. Sisteki karaltıyı görmeden önce sesin sınırlandığını duydular.

Kayıkçı bir küreği çekerek kayığı biraz sola çevirdi.

"Neredeyiz?" dedi Şövalye Tialys'in sesi, küçük, ama her zamanki kadar güçlü ve bununla birlikte, sanki şövalye de acı çekiyormuş gibi, haşin bir şekilde.

"Adanın yakınında," dedi kayıkçı. "Beş dakika sonra iskelede olacağız."

"Ne adası?" dedi Will. Kendi sesinin de gergin olduğunu duydu, öyle ki, bir başkasının sesi gibi geliyordu kulaklarına.

"Ölüler diyarının kapısı bu adadır," dedi kayıkçı "Herkes buraya gelir: krallar, kraliçeler, katiller, şairler çocuklar... Herkes buraya gelir ve kimse geri dönmez."

"Biz döneceğiz," diye fısıldadı Lyra haşin bir sesle.

Adam hiçbir şey söylemedi, ama yaşlı gözleri acımayla doluydu.

Yaklaştıkları zaman, suya sarkan koyu yeşil, yoğun, kasvetli servi ve porsukağacı dalları gördüler. Kara oldukça dik bir şekilde yükseliyordu ve ağaçlar öyle yoğundu ki, aralarından bir gelincik bile sıyrılamazdı. Bu düşünceyle, Lyra hafifçe hıçkırdı, çünkü Pan olsa, ona bunu ne kadar iyi yapabildiğini gösterirdi; ama şimdi değil, belki de bir daha asla.

"Biz şimdi öldük mü?" dedi Will kayıkçıya.

"Fark etmez," dedi adam. "Buraya, öldüklerine hiç inanmadan gelenler vardır. Yol boyunca, canlı oldukları, bir hata yapıldığı, bunu birine ödetecekleri konusunda ısrar ederler, ama hiç fark etmez. Bir de, ölümü dört gözle bekleyenler vardır, zavallıcıklar. Hayatları acı ya da sefalet doludur, bir parça huzur bulabilmek için kendilerini öldürürler ve hiçbir şeyin değişmediğini, aksine daha da kötüye gittiğini ve bu sefer kaçış olmadığını görürler. Hayata dönemezsin. Ve öylesine kırılgan ve hasta olanlar, bazen de minik bebekler vardır, daha canlılar dünyasına yeni doğmuşken ölüler dünyasına gelirler. Kaç kez bu kürekleri kucağımda ağlayan, geride bıraktıkları dünyayla bu dünya arasındaki farkı bilmeyen minik bebeklerle çektim. Bir de yaşlı

insanlar vardır, en kötüsü de zengin olanlardır; bağırıp çağırırlar, bana küfrederler, ağızlarına geleni söylerler, haykırırlar: Ben ne olduğumu sanıyormuşum? Ellerine geçen bütün altını biriktirmemişler mi? Onları kıyıya geri götürmek için bir kısmını alır mıymışım? Beni kanuna teslim edeceklermiş, kudretli dostları varmış, Papa'yı, şuranın Kralı'nı, buranın Dükü'nü tanıyorlarmış. Cezalandırılmamı, haddimin bildirilmesini sağlayacak konumdaymışlar... Ama sonunda gerçeği anlarlar: Sahip oldukları tek konum, ölüler dünyasına giden kayığımdaki konumlarıdır ve krallarla papalara gelince, sıraları geldiğinde, dilediklerinden daha önce, onlar da buraya geleceklerdir. Ağlamalarına, hezeyanlarına izin veriyorum. Beni incitemiyorlar. Sonunda susuyorlar.

"Bu yüzden, eğer ölü olup olmadığınızı bilmiyorsanız ve küçük kız canlılar dünyasına geri dönebileceğine dair hayatı üzerine yemin edebiliyorsa, size karşı çıkmaya kalkışmam. Her ne iseniz, yakında öğreneceksiniz."

Tüm bunları anlatırken ağır ağır kıyıya yanaşmıştı. Kürekleri kaldırdı, saplarını kayığın içine aldı ve sağına, gölden çıkan ilk tahta direğe uzandı.

Kayığı dar bir rıhtıma yanaştırıp inmeleri için sabit tuttu. Lyra inmek istemiyordu: Kayığın yakınında kaldığı sürece, Pantalaimon onu doğru düzgün düşünebilecekti, çünkü Lyra'yı en son bu şekilde görmüştü. Ama Lyra kayıktan uzaklaşırsa, artık onu gözlerinin önüne nasıl getirmesi gerektiğini bilemezdi. Bu yüzden Lyra duraksadı ama yusufçuklar havalandılar. Will göğsünü tutarak bembeyaz bir yüzle indi. Böyle olunca Lyra da inmek zorunda kaldı.

"Teşekkür ederim," dedi kayıkçıya. "Geri döndüğünde cinimi görürsen kendisine, onu hem ölüler hem de canlılar dünyasındaki her şeyden daha fazla sevdiğimi söyle. Ve yemin

ederim ona döneceğim. Başka kimse yapmamış olsa bile, yemin ederim ben döneceğim.”

"Evet, ona söylerim," dedi ihtiyar kayıkçı.

Kayığı ittirdi ve ağır kürek darbelerinin sesi sisin için de solup gitti.

Biraz öteye uçan Gallivespianlar geri dönüp çocukların omuzlarına kondular, Salmakia Lyra'nın, Tialys Will'in omzuna tünedi. Böylece, yolcular ölüler diyarının kıyısında durdular. İleride sisten başka bir şey yoktu, ama sisteki karaltıdan, önlerinde büyük bir duvar yükseldiğini görebiliyorlardı.

Lyra ürperdi. Derisi dantele dönmüştü, rutubetli ve keskin hava kaburgalarına girip çıkıyor ve eskiden Pantalaimon’u sakladığı açık yarayı soğuktan kavuruyormuş gibi hissediyordu. Dağ yamacından düşerken çaresiz parmaklarımı tutmaya çalışan Roger da böyle hissetmiş olmalı, diye düşündü.

Kıpırdamadan durup dinlediler. Tek ses, yapraklardan damlayan suyun sonsuz şıp-şıp-şıp sesiydi. Başlarını kaldırdıklarında, bir iki damlanın yanaklarına soğuk soğuk düştüğünü hissettiler.

"Burada kalamayız," dedi Lyra.

Rıhtımdan uzaklaşırken birbirlerine sokuldular ve duvara doğru ilerlediler. Uzun zamandır biriken yosunlarla yeşermiş devasa taş bloklar sislerin içinde gözün göremeyeceği kadar yükseklere gidiyordu. Yaklaştıkça, duvarın arkasından gelen feryatları duyabilir olmuşlardı, ama insan feryatları olup olmadığını bilmek imkânsızdı:

Tiz, yaslı haykırış ve inlemeler denizanalarının duyargaları gibi havada asılı duruyor, dokundukları her yere acı bırakıyorlardı.

"Bir kapı var,” dedi Will boğuk ve gergin bir sesle.

Bir taş levhanın altındaki ezik, tahta bir kapıydı. Will kapıyı açmak için elini kaldıramadan, çok yakından o tiz, haşin

feryatlardan biri geldi, kulaklarını paraladı ve hepsini çok fena korkuttu.

Gallivespianlar hemen havaya fırladılar, yusufçuklar savaşmaya can atan savaş atları gibi uçtular. Ama aşağı doğru uçan şey kanadının zalim bir darbesiyle onları kenara attı ve sonra tüm ağırlığıyla çocukların başının üzerindeki çıkıntıya kondu. Tialys ile Salmakia toparlandılar ve sarsılmış bineklerini yatıştırdılar.

Aşağı inen şey akbaba büyüklüğünde bir kuştu, ama bir kadın başına ve göğüslerine sahipti. Will ona benzer yaratıkların resimlerini hatırlıyordu ve onu görür görmez, aklına harpi sözcüğü geldi. Yaratığın yüzü kırışıksız ve pürüzsüzdü, ama cadılardan da yaşlıydı: Binlerce senenin geçtiğini görmüştü ve o senelerin zalimliği, sefaleti yüzüne nefret dolu bir ifade vermişti. Ama yolcular onu açık seçik gördüklerinde yaratık daha da itici geldi. Göz yuvaları pıhtılaşmış, pis bir akıntıyla doluydu. Dudaklarının kırmızılığı, tekrar tekrar kan kusmuş gibi, eski bir kabuk tabakasıyla kaplıydı. Keçeleşmiş, pis siyah saçları omuzlarına sarkıyordu; kırık tırnakları taşı sertçe kavramıştı. Güçlü kara kanatlarını sırtına katlamıştı ve her hareket ettiğinde pis bir çürük kokusu yayıyordu.

Mideleri bulanan, içleri acıyan Will ile Lyra dik durup yaratıkla yüzleşmeye çalıştılar.

"Ama siz canlısınız!" dedi harpi, sert sesinde alaylı bir tınıyla.

Will yaratığa karşı hiçbir insana duymadığı bir nefret ve korku hissettiğini fark etti.

"Sen kimsin?" dedi, Will kadar tiksinmiş olan Lyra.

Harpi yanıt olarak çığlık attı. Ağzını açıp feryadını onların yüzlerine doğrulttu, öyle ki kulakları çınladı ve geriye devrilecek gibi oldular. Will Lyra'ya tutundu, çığlık çılgın ve alaylı kahkahalara dönüşürken birbirlerine sarıldılar. Yaratığın kahkahalarına, kıyı boyunca asılı duran sisin içinden başka harpi

sesleri yanıt verdi. Alaylı, nefret dolu sesler Will'e oyun bahçesindeki çocukların zalimliğini hatırlattı, ama burada düzen sağlayacak öğretmen, sığınılacak biri, saklanacak yer yoktu.

Elini kemerindeki bıçağa götürüp kulaklarının çınlamasına aldırmadan yaratığın gözlerine baktı. Yaratığın feryadının gücü başını döndürmüştü.

"Bizi durdurmaya çalışıyorsan," dedi, "bağırmak yerine savaşmaya hazırlan. Çünkü biz o kapıdan geçeceğiz."

Harpinin iğrenç kırmızı ağzı yine oynadı, ama bu sefer sahte bir öpücükle dudaklarını büzmek için.

Sonra, "Annen yalnız," dedi. "Ona kâbuslar göndereceğiz. Uykusunda ona haykıracağız!"

Will yerinden kıpırdamadı, çünkü göz ucuyla, Leydi Salmakia'nin yavaşça harpinin tünediği dala doğru gittiğini görebiliyordu. Kanatları titreyen yusufçuğunu yerde bekleyen Tialys tutuyordu. Sonra iki şey oldu: Leydi iğnesini yaratığın pullu bacağına saplamak için dönerek harpinin üzerine atıldı ve Tialys yusufçuğu yukarı mahmuzladı. Bir saniyeden az süre içinde Salmakia dönerek uzaklaşmış ve daldan aşağı, doğrudan parlak mavi bineğinin sırtına atlayıp havalanmıştı.

İğnenin harpi üzerindeki etkisi hemen görüldü. Sessizlik, öncekinden de yüksek bir çığlıkla paralandı ve yaratık kanatlarını öyle hızlı çırptı ki, Will ile Lyra rüzgarını hissederek sendelediler. Ama yaratık pençeleriyle taşa tutunmayı başardı. Yüzü öfkeyle kıpkırmızı olmuştu ve saçları yılanların sorgucu gibi dikilmişti.

Will Lyra'nın elini çekiştirdi ve ikisi birden kapıya doğru koşmaya çalıştılar, ama harpi gazapla üstlerine atıldı ve ancak Will Lyra'yı arkasına alıp bıçağı kaldırdığında yükseldi.

Gallivespianlar hemen harpinin üzerine uçarak yüzüne yaklaşıp kaçtılar, ama vuramadılar, bunun yerine yaratığın

dikkatini dağıtarak, kanatlarını beceriksizce çırpmasına ve sonunda düşercesine yere konmasına sebep oldular.

Lyra seslendi: "Tialys! Salmakia! Durun, durun!"

Casuslar yusufçuklarını dizginlediler ve çocukların başlarının üzerinde süzüldüler. Sisin içinde başka karanlık şekiller toplanıyordu. Kıyı boyundan yüzlerce harpinin alaylı feryatları geliyordu. İlk harpi kanatlarını silkeliyor, saçlarını savuruyor, bacaklarını sırayla geriyor, pençelerini açıp kapıyordu. Yaralanmamıştı ve Lyra'nın fark ettiği de bu olmuştu.

Gallivespianlar süzüldüler ve sonra Lyra'ya doğru pike yapıp, onun uzattığı ellere kondular. Salmakia Lyra'nın ne demek istediğini anlayınca Tialys'e hitaben, "O haklı. Bir sebepten, onu incitemiyoruz," dedi.

"Hanımefendi, isminiz nedir?" dedi Lyra.

Harpi kanatlarını açа açа silkeledi ve yolcular ondan yayılan iğrenç çürük kokusuyla bayılacak gibi oldular. "İsimsiz!" diye haykırdı yaratık.

"Bizden ne istiyorsunuz?" dedi Lyra.

"Bana ne verebilirsiniz?"

"Nerelere gittiğimizi anlatabiliriz. Belki ilginizi çeker, bilmiyorum. Buraya gelirken, bir sürü tuhaf şey gördük."

"Ah, demek bana hikâye anlatmayı öneriyorsun, öyle mi?"

"Eğer isterseniz."

"Belki isterim. Sonra?"

"O kapıdan içeri girmemize ve bulmak için geldiğimiz hayaleti aramamıza izin verebilirsiniz. En azından, bize bir iyilik yapıp, vereceğinizi umuyorum."

"Dene o zaman," dedi İsimsiz.

Lyra, hissettiği bulantıya ve acıya rağmen, koz ası çekmiş gibi hissetti.

"Ah, dikkatli ol," diye fısıldadı Salmakia, ama Lyra'nın zihni çoktan bir önceki gece anlattığı hikâyeyi gözden geçirmeye,

yeniden biçimlendirmeye, kesip iyileştirmeye, eklemeler yapmaya başlamıştı: anne baba öldü; aile hazinesi; gemi enkazı; kaçış...

"Şey," dedi hikâye anlatırken ki ruh haline bürünerek, "aslında ben bebekken başladı. Babam ve annem Abingdon Dükü ve Düşesi'ydi ve çok çok zengindiler. Babam kralın danışmanlarından biriydi ve kralın kendisi, ah, devamlı gelip bizde kalırdı. Ormanımızda ava çıkarlardı.

Benim doğduğum ev, İngiltere'nin güneyindeki en büyük evdi. Adı ise..."

Harpi, bir uyarı çığlığı bile atmadan, pençelerini uzatarak Lyra'nın üzerine atıldı. Lyra eğilecek zamanı zor buldu, ama yine de pençelerden biri kafa derisine takılıp bir tutam saç yoldu.

"Yalan! Yalan!" diye haykırıyordu harpi. "Yalan!"

Uçarak döndü ve doğrudan Lyra'nın yüzünü hedef aldı, ama Will bıçağını çekerek önüne atıldı. İsimsiz tam zamanında dönerek yolundan çekildi. Will Lyra'yı kan ya doğru çekti, çünkü Lyra şokla sersemlemişti ve yüzüne akan kanla yarı körleşmişti. Gallivespianların nerede olduğuna dair en ufak fikri yoktu Will'in, ama harpi öfke ve nefretle haykırarak yine üstlerine atılıyordu:

"Yalan! Yalan! Yalan!"

Sesi her yerden geliyordu sanki sözcük sisin içinde büyük duvardan yankılanıyor, boğuluyor, değişiyordu öyle ki Lyra'nın ismini haykırıyor gibiydi, sanki Lyra ve yalan aynı şeydi, birdi.

Will kızı göğsüne bastırmış, onu korumak için üzerine kapanmıştı. Lyra'nın göğsünde titrediğini ve ağladığını hissetti, ama sonra bıçağı kapının çürük tahtasına sapladı ve hızlı bir hamleyle kilidi kesti.

Sonra o ve Lyra, yusufçuklarının sırtındaki casuslarla birlikte, hayaletlerin diyarına yuvarlandılar ve arkalarında harpilerin

feryatları ikiye katlanıp, sisli kıyıdaki diğer yaratıkların sesleriyle daha da çoğaldı.

22

Fısıldayanlar

Vallombrosa'nın çaylarına saçılmış güz
yaprakları gibi yoğun
Etrüsk gölgelerinin yüksekte
kemerlenip üzerine kapandığı yerde...

•John Milton•

Will'in yaptığı ilk şey Lyra'yı oturtmak ve küçük kanyosunu merhemi kabını çıkarıp kafasındaki yaraya bakmak oldu. Bütün baş yaralanmalarında olduğu gibi, yara fena kanıyordu, ama derin değildi. Will gömleğinin kenarından bir şerit yırttı ve yarayı sildi, üzerine biraz merhem sürdü ve yarayı açan pençenin ne kadar pis olduğunu düşünmemeye çalıştı.

Lyra'nın bakışları donuktu ve kül gibi solmuştu.

"Lyra! Lyra!" dedi Will onu nazikçe sarsarak. "Hadi gel, harekete geçmemiz gerek."

Lyra ürperdi ve uzun, titrek bir nefes çekti. Will'e odaklanan gözleri çılgın bir ümitsizlikle doluydu.

"Will -artık yapamıyorum- yapamıyorum! Yalan söyleyemiyorum! Çok kolay olduğunu düşündüm -ama işe yaramadı- elimden gelen tek şey bu ve işe yaramıyor!"

"Elinden gelen tek şey bu değil. Aletiyometreyi okuyabiliyorsun, değil mi? Hadi, nerede olduğumuza bakalım. Roger'ı arayalım."

Lyra'nın kalkmasına yardım etti ve hayaletlerin bulunduğu diyara ilk defa bakındılar.

Kendilerini, sislerin içinde çok uzaklara giden büyük bir ovada buldular. Görmelerini sağlayan ışık, her yerde eşit görünen, kaynağı belirsiz donuk bir aydınlıktı, bu yüzden gerçek gölgeler yoktu, gerçek ışık yoktu ve her şey aynı sönük renge sahipti.

Bu devasa mekânda yetişkinler ve çocuklar vardı -hepsi hayaletti- o kadar kalabalıklardı ki, Lyra sayılarını tahmin edemiyordu. En azından, çoğu ayakta duruyordu, ama bazıları oturuyor, bazıları huzursuzluk içinde yatıyor ya da uyuyordu. Hiçbiri ortalıklarda dolanmıyor, koşup oynamıyordu, ama çoğu yeni gelenlere bakmak için iri gözlerinde korkulu bir merakla döndü.

"Hayaletler," diye fısıldadı Lyra. "Hepsi burada işte, şimdiye dek ölen herkes..."

Kuşkusuz Pantalaimon yanında olmadığı için, Will'in koluna yapıştı ve buna Will de memnun oldu. Gallivespianlar ileriye uçtular. Will onların küçük, parlak şekillerinin hayaletlerin başlarının üzerinde süzüldüğünü, hayaletlerin başlarını kaldırıp onları hayretle izlediğini görebiliyordu, ama sessizlik muazzam ve boğucuydu, gri ışık Will'in içini korkuyla dolduruyordu. Yanındaki Lyra'nın sıcak varlığı hayatı hatırlatan tek şeydi.

Arkalarında, duvarın dışında, harpilerin çığlıkları kıyı boyunca hâlâ yankılanıyordu. Hayalet insanların bazıları endişeyle başlarını kaldırıyorlardı, ama Will ile Lyra'ya bakanlar daha fazlaydı. Sonra hep birden onlara yaklaşmaya başladılar. Lyra geriledi. Onlarla dilediği gibi yüzleşecek güçten yoksundu henüz. İlk Will konuşmak zorunda kaldı.

"Dilimizi biliyor musunuz?" dedi. "Konuşabiliyor musunuz?"

Korkmuş, titriyor, acı çekiyor olmalarına rağmen Will ve Lyra tüm ölü kitlesinden daha fazla otoriteye sahipti.

Bu zavallı hayaletlerin kendilerine ait pek az güçleri vardı. Will'in sesini, ölülerin hatırlayabildiği kadarıyla orada

yankılanan ilk berrak sesi duyunca, çoğu yanıt vermeye heveslenerek öne çıktı.

Ama yalnızca fısıldayabiliyorlardı. Tek çıkarabildikleri hafif, sönük ve yumuşak bir nefesten farksız bir sesti.

Ve çaresizlik içinde itişerek yaklaşırlarken, Gallivespianlar aşağıya uçup önlerinde ileri geri hareket ederek fazla yanaşmalarına engel oldular. Hayalet çocuklar tutkulu bir özlemle başlarını kaldırıp baktılar ve Lyra nedenini hemen anladı: Yusufçukların cin olduğunu sanmışlardı.

Tüm yürekleriyle, kendi cinlerine bir kez daha sarılabilmeyi diliyorlardı.

"Ah, onlar cin değil," diye patladı merhametle, "kendi cinim burada olsa, hepiniz ona dokunabilir, onu okşayabilirdiniz, gerçekten..."

Ellerini çocuklara uzattı. Yetişkin hayaletler korku ve huzursuzluk içinde geri durdular, ama çocukların hepsi Lyra'ya yaklaştı. Sisten daha katı değillerdi zavallıcıklar ve Lyra'nın elleri, tıpkı Will'inkilere olduğu gibi, içlerinden geçiyordu. Hafif, cansız varlıklar olarak onların çevresine doluştular, iki yolcunun damarlarında akan kanları ve güçlü atan yürekleriyle ısındılar. Hem Will hem de Lyra, bedenlerinin içinden geçen ve orada ısınan hayaletlerin soğuk, narin dokunuşlarını tekrar tekrar hissetti. İki çocuk kendilerinin de yavaş yavaş ölmeye başladığını hissetti. Verebilecekleri can ve sıcaklık sonsuz değildi ve şimdiden çok üşümüşlerdi. Öne çıkmak için itişip kakışan sonsuz kalabalık bitecekmiş gibi görünmüyordu.

Lyra onları durdurmak için yalvarmak zorunda kaldı sonunda.

Ellerini kaldırdı. "Lütfen -keşke hepinize dokunabilseydik, ama biz buraya birini aramak için geldik. Bana onun nerede olduğunu ve onu nasıl bulabileceğimizi söylemelisiniz. Alı, Will," dedi başını onunkine yaklaştırarak, "keşke ne yapacağımı bilseydim!"

Lyra'nın alnındaki kan hayaletleri büyülemişti. Loşlukta çobanpüskülü çalısının meyveleri gibi parlıyordu.

Çoğu, diri bir yaşama temas etme arzusuyla, yaraya sürtündü. Yaşarken dokuz on yaşlarında olması gereken bir hayalet kız çekinerek ona uzanıp dokunmaya çalıştı, sonra korkuyla geriledi. Ama Lyra, "Korkma," dedi. "Buraya seni incitmek için gelmedik. Yapabiliyorsan, bizimle konuş!"

Hayalet kız konuştu, ama zayıf ve sönük sesi bir fısıltıdan yüksek değildi.

"Bunu harpiler mi yaptı? Seni incitmeye mi çalıştılar?"

"Evet," dedi Lyra, "ama yapabildikleri bu kadarsa, beni endişelendirmiyorlar."

"Ah, değil -ah, daha kötüsünü yapıyorlar..."

"Ne? Ne yapıyorlar?"

Ama ona anlatmaya gönülsüzlerdi. Başlarını iki yana sallayıp sustular. Sonunda bir oğlan konuştu: "Yüzlerce senedir burada olanlar için o kadar kötü değil, çünkü onca zamandan sonra yoruluyorsun, seni o kadar korkutamıyorlar ..."

"En çok yeni gelenlerle konuşmayı seviyorlar," dedi ilk kız. "Yalnız... Ah, nefret ediyorum. Onlar... sana anlatamam. "

Sesleri düşen kuru yapraklardan daha yüksek değildi.

Ve yalnızca çocuklar konuşuyordu. Görünüşe göre yetişkinlerin hepsi öylesine eski bir uyuşukluğa gömülmüşlerdi ki, bir daha asla kıpırdamayabilir, konuşmayabilirlerdi.

"Dinleyin," dedi Lyra, "lütfen dinleyin. Ben ve arkadaşlarım buraya geldik, çünkü Roger adlı bir çocuğu bulmamız gerek. Buraya geleli çok olmadı, yalnızca birkaç hafta, bu yüzden çok kişiyle tanışmış olamaz, ama nerede olduğunu biliyorsanız..."

Ama daha konuşurken, yaşlanana kadar burada kalabileceklerini, her yeri arayabileceklerini, her yüze bakabileceklerini ve buna rağmen Ölülerin yalnızca çok küçük bir kısmını görmüş olabileceklerini anlamıştı. Omuzlarının

üstüne ümitsizliğin çöktüğünü hissetti, harpiden de ağır bir biçimde tünemişti oraya.

Yine de dişlerini sıktı ve çenesini kaldırmaya çalıştı. Buraya kadar geldik, diye düşündü, en azından bir kısmını başardık.

İlk hayalet kız o küçük, perişan fısıltıyla bir şeyler söylüyordu.

"Onu neden mi bulmak istiyoruz?" dedi Will. "Şey, Lyra onunla konuşmak istiyor. Ama benim de bulmak istediğim biri var. Babam John Parry'yi bulmak istiyorum. O da buralarda bir yerde ve dünyaya geri dönmeden önce onunla konuşmak istiyorum. Bu yüzden, elinizden geliyorsa Roger ile John Parry'ye, gelip Lyra ve Will ile konuşmaları gerektiği mesajını iletebilir misiniz? Onlara söyleyin..."

Ama aniden tüm hayaletler, hatta yetişkinler bile, dönüp kaçtılar, ani bir rüzgara kapılmış kuru yapraklar gibi dağıldılar. Bir dakika sonra çocukların çevresi boşalmıştı ve sonra bunun nedenini işittiler: Yukarıdaki havadan çığlıklar, feryatlar, haykırışlar geliyordu. Sonra, çürük kokuları ve çırpınan kanatlar eşliğinde harpiler tepelerine çöküp bet sesleriyle haykırdılar, sataştılar, alay ettiler, keh keh güldüler, dalga geçtiler.

Lyra hemen kulaklarını tıkayıp yere çöktü. Will bıçağı kavrayarak onun üzerine eğildi. Tialys ile Salmakia'nın onlara doğru süzüldüğünü görebiliyordu, ama hâlâ biraz uzaktaydılar, bu yüzden, dönen, dalan harpileri izlemek için bir iki dakika bulabildi. İnsan yüzlerinin, böcek yiyormuş gibi havada kapandıklarını gördü, bağırdıkları sözleri duydu -alaylı sözler, pis sözler, hepsi annesi hakkında, yüreğini sarsan sözler; ama zihninin bir parçası bunlara karşı oldukça soğuk ve uzaktı; düşünüyor, hesaplıyor, gözlem yapıyordu. Hiçbiri bıçağa yaklaşmak istemiyordu.

Ne olacağını görmek için ayağa kalktı. İçlerinden biri -İsimsiz'in kendisi olabilirdi- zorlu bir dönüş yaparak yoldan kaçmak zorunda kaldı, çünkü Will'in başının hemen üzerinden

süzülme niyetiyle iyice yaklaşmıştı. Ağır kanatlarını hantal hantal çırptı ve dönüşü ancak başarabildi. Will bıçağıyla uzanıp harpinin başını uçurabilirdi.

O zamana dek Gallivespianlar varmıştı. İkisi de saldırmak üzereydi, ama Will seslendi: "Tialys! Buraya gel! Salmakia, elime gel!"

Omuzlarına kondukları zaman, "İzleyin," dedi. "Ne yaptıklarını görün. Yalnızca gelip bağırıyorlar. Sanırım Lyra'ya yanlışlıkla çarptı. Bize dokunmak istediklerini sanmıyorum. Onları görmezden gelebiliriz."

Lyra iri iri açılmış gözlerle yukarı baktı. Yaratıklar Will'in başının çevresinde, bazen en fazla otuz santim ötede uçuşuyor, ama son anda hep kenara ya da yukarı dönüyorlardı. Will iki casusun savaşmaya hevesli olduklarını sezebiliyordu. Yusufçukların kanatları, ölümcül binicileri ile birlikte havaya fırlama arzusuyla titriyordu ama kendilerini tuttular: Will'in haklı olduğunu görebiliyorlardı

Bu, hayaletleri de etkiledi: Will'in korkmadan, zarar almadan ayakta durduğunu gördükleri zaman yolcuların yanına dönmeye başladılar. Harpileri ihtiyatla izliyorlardı, ama her şeye rağmen, sıcak etin ve kanın, güçlü yürek atışlarının çekiciliğine direnmek imkânsızdı.

Lyra da ayağa kalkarak Will'e katıldı. Yarası yine açılmıştı ve yanağına taze kan akıyordu, ama kanı eliyle sildi.

"Will," dedi. "Buraya birlikte geldiğimiz için çok memnunum..."

Will onun sesinde bir tını işitti ve yüzünde bir ifade gördü. Tanıdığı ve her şeyden çok sevdiği bir ses ve ifadeydi: Lyra'nın aklından cüretkar bir düşünce geçtiği, ama henüz açıklamaya hazır olmadığı anlamına geliyordu.

Will ne demek istediğini anladığını ifade etmek için başını salladı.

"Bu taraftan -bizimle gelin- onları buluruz!" dedi hayalet kız.

İkisi de tuhaf şeyler hissetti. Sanki hayalet eller içlerine uzanıyor, takip etmelerini sağlamak için kaburgalarını çekiştiriyordu.

Böylece, o engin ve ıssız ovada yola çıktılar. Harpiler gittikçe yükselerek tepelerinde halkalar çiziyor, haykırıyor, haykırıyorlardı. Ama mesafelerini korudular ve Gallivespianlar da yukarıda uçarak nöbet tuttular.

Yürürlerken hayaletler onlarla konuştu.

"Affedersiniz," dedi bir hayalet kız, "ama cinleriniz nerede? Sorduğum için affedin. Ama..."

Lyra terk edilmiş sevgili Pantalaimon'un her an farkındaydı. Konuşmayı güç buluyordu, bu yüzden onun yerine Will yanıt verdi.

"Cinlerimizi dışarıda bıraktık," dedi, "orada güvendeler. Dönüşte alacağız onları. Senin cinin var mıydı?"

"Evet," dedi hayalet, "adı Sandling'di... ah, onu nasıl da seviyordum..."

"Değişimi durmuş muydu?" dedi Lyra.

"Hayır, henüz durmamıştı. Kuş olacağını düşünürdü, ama ben olmayacağını umardım, çünkü geceleyin yatakta kürklü olması hoşuma gidiyordu. Ama kuş olarak geçirdiği zamanlar gittikçe artıyordu. Senin cininin adı ne?"

Lyra söyledi. Hayaletler yine hevesle yanaştılar. Hepsi cinleri hakkında konuşmak istiyordu.

"Benimkinin adı Matapan'dı..."

"Saklambaç oynardık ve o bukalemun biçimine bürünürdü ve onu hiç göremezdim, çok iyi bir..."

"Bir seferinde gözüm yaralandı, göremiyordum, beni eve kadar o götürdü..."

"Değişiminin durmasını hiç istemiyordu, ama ben büyümek istiyordum. Sık sık tartışırdık..."

"Elimde kıvrılıp uyurdu..."

"Hâlâ orada, başka yerdeler mi? Onları yine görecek miyiz?"

"Hayır. Öldüğünüz zaman cininiz mum alevi gibi sönüyor. Nasıl olduğunu gördüm. Ama Castor'ımı görmedim -ona veda edemedim..."

"Hiçbir yerde olamazlar! Bir yerde olmaları gerek! Cinim hâlâ orada bir yerde, biliyorum!"

İtişip kakışan hayaletler canlanmış, heveslenmişlerdi. Gözleri parlıyordu ve yolculardan can ödünç almış gibi, yanakları kızarmıştı.

"Burada benim dünyamdan biri var mı?" dedi Will.

"Bizim cinlerimiz yoktu."

Kendi yaşlarında zayıf bir hayalet oğlan başını salladı ve Will ona döndü.

"Ah, evet," dedi oğlan. "Cinin ne olduğunu anlamadık, ama onsuz olmanın nasıl bir his olduğunu biliyoruz. Burada, her tür dünyadan insan var."

"Ben kendi ölümümü tanıyorum," dedi bir kız. "Büyürken onu hep biliyordum. Cinlerden bahsettiğini duyunca, onların bizim ölümlerimiz gibi olduklarını sandım. Şimdi onu özlüyorum. Onu bir daha göremeyeceğim. Bana son söylediği, İşim bitti, oldu. Sonra gitti ve bir daha dönmedi. O yanımdayken, her zaman güvenebileceğim biri olduğunu hissederdim, nereye gideceğimizi, ne yapacağımızı bilen biri. Ama o artık yanımda değil. Artık ne olacağını bilemiyorum."

"Hiçbir şey olmayacak!" dedi bir başkası. "Hiçbir şey, asla!"

"Sen ne bilirsin," dedi bir diğeri. " Onlar geldiler, değil mi? Bunun olacağını kimse bilmiyordu."

Will ile Lyra'yı kastediyordu.

"Bu ilk defa oluyor," dedi bir hayalet çocuk. "Belki artık her şey değişir."

"Elinizden gelse, ne yapardınız?" dedi Lyra.

"Dünyaya dönerdik!"

"Yalnızca bir kez görebilecek olsanız bile, yine de bunu yapmak ister miydiniz?"

"Evet! Evet! Evet!"

"Şey, neyse, benim Roger' ı bulmam gerek," dedi Lyra bulduğu yeni fikirle yanıp tutuşarak, ama bunu ilk önce Will öğrenecekti.

Sonsuz ovanın zemininde, sayısız hayalet arasında ağır, engin bir hareketlenme vardı. Çocuklar göremiyordu, ama yukarıda uçan Tialys ve Salmakia küçük solgun şekillerin muazzam bir kuş ya da geyik sürüsü gibi hareket etmelerini izledi. Hareketlenmenin ortasında hayalet olmayan iki çocuk vardı. Düzenli bir biçimde ilerliyorlardı, başı çekmiyorlardı, takip de etmiyorlardı, ama bir şekilde hareketi, tüm ölüleri kapsayan bir amaca odaklıyorlardı.

Düşünceleri bineklerinden de hızlı hareket eden casuslar bakıştılar ve yusufçukları kurumuş, büzülmüş bir dala yan yana kondurdular.

"Bizim cinlerimiz var mı Tialys?" dedi leydi.

"O kayığa bindiğimizden beri, yüreğim, henüz çarparken sökülmüş ve kıyıya fırlatılmış gibi geliyor," dedi Tialys. "Ama aslında sökülmedi, hâlâ göğsümde atıyor Demek ki, küçük kızın cininin yanında bana ait bir şey kaldı. Senin için de öyle Salmakia, çünkü yüzün düşmüş ellerin solgun ve gergin. Evet, ne biçimde olduklarını bilmiyorum, ama bizim de cinlerimiz var. Belki yalnızca Lyra'nın dünyasındaki insanlar cinleri olduğunu biliyor. Belki bu yüzden isyanı başlatan onlardan biriydi."

Yusufçuğun sırtından kayıp indi, onu sağlamca bağladı ve sonra mıknatıslı yankı cihazını çıkardı. Ama daha yeni dokunmuştu ki, durdu.

"Yanıt yok," dedi ciddi bir tavırla.

"Demek her şeyin ötesindeyiz, öyle mi?"

"Yardım alamayacağımız bir yerde olduğumuz kesin. Eh, ölüler diyarına geleceğimizi biliyorduk."

"Oğlan kızla birlikte dünyanın sonuna kadar gider."

"Oğlanın bıçağı geri dönüş yolunu açabilecek mi sence?"

"Eminim açabileceğini düşünüyordur. Ama ah, Tialys, bilmiyorum."

"Daha çok küçük. Şey, ikisi de küçük. Bilirsin, kız bu işten canlı olarak kurtulamazsa, baştan çıktığında doğru seçimi yapıp yapmayacağı sorusu geçersiz olacak. Artık fark etmeyecek."

"Sence çoktan seçmiş olabilir mi? Cinini kıyıda bırakmayı seçerek? Yapması gereken seçim bu muydu?"

Şövalye ölüler diyarının zemininde ağır ağır hareket eden ve Lyra Gümüşdil'in oluşturduğu o parlak, canlı kıvılcımın çevresinde sürüklenen milyonlarca hayalete baktı. Kızın loş havadaki en açık renk olan saçlarını ve yanındaki sağlam, güçlü oğlanın kara saçlı başını zar zor seçebiliyordu.

"Hayır," dedi Tialys, "henüz değil. Her ne ise, o daha olmadı."

"O zaman onu sağ salim o ana ulaştırmalıyız."

"İkisini birden. Artık birbirlerine bağlılar."

Leydi Salmakia örümcek ağından dizginleri silkeledi ve yusufçuğu daldan fırlayıp canlı çocuklara doğru hızla uçtu. Şövalye de peşinden gitti.

Ama onların yanında durmadılar. İyi olduklarını görecek kadar yaklaştıktan sonra, uçmaya devam ettiler, çünkü hem yusufçukları huzursuzdu hem de bu kasvetli yerin ne kadar geniş olduğunu görmek istiyorlardı.

Lyra onların başının üzerinden geçtiğini gördü ve hâlâ uçan, güzellikle parlayan bir şeyler olduğu için rahatladı. Sonra, aklına gelen fikri daha fazla saklayamayacağını hissederek Will'e döndü, ama fısıldaması gerekti. Dudaklarını onun kulağına yanaştırdı ve Will Lyra'nın ılık bir fısıltıyla şunları söylediğini duydu "dünyaya bir yol açar, hepsini serbest bırakırız!"

Will döndü ve samimi bir şekilde gülümsedi. Lyra o kadar sıcak ve mutluydu ki, içinde bir şeyin teklediğini, duraksadığını

hissetti. En azından, öyle bir his vermişti, ama Pantalaimon olmadığından, bunun ne anlama geldiğini kendi kendine soramıyordu. Belki de kalbi yeni bir şekilde atmıştı. Kendi kendine, düzgün yürümesini ve havai hissetmeyi bırakmasını söyledi büyük bir şaşkınlık içinde.

Böylece yollarına devam ettiler. Roger fısıltısı onlardan çok daha hızlı ilerliyordu. 'Roger. Lyra geldi. Roger. Lyra burada...' fısıltıları, vücuttaki bir hücreden diğerine geçen elektrik mesajı gibi, bir hayaletten sonrakine aktarılıyordu.

Yorulmak bilmez yusufçuklarının sırtında yukarıda dolanan ve uçarken çevrelerine bakman Tialys ile Salmakia sonunda yeni bir hareket gördüler. Biraz uzakta, küçük bir girdap belirmiş gibiydi. Süzülerek azaldıklarında, ilk kez görmezden gelindiklerini fark ettiler, çünkü tüm hayaletler daha ilginç bir şeye odaklanmışlardı. Sessiz fısıltılarla, heyecanlı heyecanlı konuşuyor, bir şey gösteriyor, birini ilerlemeye teşvik ediyorlardı.

Salmakia alçaldı, ama konamadı: Kalabalık inanılmaz yoğundu ve inmeye çalışsa bile, hiçbirinin elleri ya da omuzları onu taşımazdı. Dürüst, mutsuz bir yüzü olan, ona anlatılanlarla sersemlemiş, kafası karışmış küçük bir hayalet oğlan gördü ve seslendi:

"Roger? Sen Roger mısın?"

Çocuk şaşkın şaşkın yukarı bakıp endişeyle başını salladı.

Salmakia yoldaşının yanına uçtu ve birlikte Lyra'ya döndüler. Yol uzundu ve yön bulmak zordu, ama kalabalığın hareketlerini izleyerek sonunda onu buldular.

"Orada," dedi Tialys ve seslendi: "Lyra! Lyra! Arkadaşın geldi!"

Lyra başını kaldırdı ve yusufçuğun konması için elini uzattı. Büyük böcek hemen indi, kırmızı-sarı renkleri minelenmiş gibi parlıyordu ve gergin, incecik kanatları hâlâ iki yanda açıktı. Lyra

onları göz hizasına getirirken Tialys dengesini bozmamaya çalıştı.

"Nerede?" dedi Lyra nefes nefese. "Uzakta mı?"

"Bir saatlik yürüyüş mesafesi kadar uzakta," dedi şövalye. "Ama geldiğini biliyor. Diğerleri ona söyledi ve o olduğundan eminiz. Yürümeye devam et, yakında onu bulacaksın."

Tialys Will'in kendini dik durmaya, biraz daha enerji bulmaya zorladığını gördü. Lyra canlanmıştı, Gallivespianlara sorular yağdırdı: Roger nasıl görünüyordu? Onlarla konuşmuş muydu? Mutlu görünüyor muydu? Diğer çocuklar neler olduğunun farkında mıydı ve yardım ediyorlar mıydı, yoksa yalnızca yolu mu tıkıyorlardı?

Vesaire, vesaire. Tialys her şeye dürüstçe ve sabırla yanıt vermeye çalıştı. Yaşayan kız, ölüme götürdüğü oğlana adım adım yaklaşıyordu.

23

Çıkış Yolu Yok

Ve gerçeği bileceksin,
ve gerçek seni azat edecek...

•Aziz John•

"Will," dedi Lyra, "hayaletleri salıverdiğimiz zaman harpiler ne yapacak sence?"

Çünkü yaratıklar gittikçe daha yüksek sesle haykırıyor, yaklaşıyorlardı ve sayıları devamlı artıyordu. Sanki loşluk kötü niyetli küçük kütlelere dönüşüyor ve kanatlarıiyordu. Hayaletler onlara korkuyla bakıyordu.

"Yaklaşıyor muyuz?" diye seslendi Lyra Leydi Salmakia'ya.

"Az kaldı," diye seslendi leydi tepelerinde süzülerek. "Şu taşa tırmanırsan görürsün."

Ama Lyra zaman harcamak istemiyordu. Tüm yüreğiyle, Roger için neşeli bir tavır takınmaya çalışıyordu, ama zihin gözüyle, iskelede bıraktığı küçük köpek Pan'ın sislerin arasında kaybolmasını görüyordu her an ve uluya uluya ağlamamak için kendini zar zor tutuyordu. Ama yapmak zorundaydı; Roger'ın hatırına umutlu olmak zorundaydı; her zaman öyle olmuştu.

Yüz yüze gelmeleri oldukça ani oldu. Onca hayaletin ortasında beliriverdi, tanıdık yüzü solgundu, ama bir hayalet için olabildiğince sevinçliydi. Koşarak gelip Lyra'ya sarıldı.

Ama Roger Lyra'nın kollarından duman gibi geçti ve Lyra onun küçük elinin kalbini kavradığını hissetse de, ellerin tutunacak gücü yoktu. Bir daha asla birbirlerine dokunamayacaklardı.

Ama Roger fısıldayabiliyordu ve sesi şöyle dedi: "Lyra seni bir daha görebileceğimi sanmıyordum -öldüğünde buraya gelsende, çok daha büyük olacağını, yetişkin olacağını ve benimle konuşmak istemeyeceğini düşünüyordum.”

"Nedenmiş?"

"Çünkü Pan cinimi Lord Asriel'in cininden kurtardığı zaman yanlış şeyi yaptım! Kaçmalıydık, onunla savaşmaya çalışmamalıydık! Sana doğru kaçmalıydık! O zaman cinimi bir daha ele geçiremezdi ve yamaç yıkıldığında o hâlâ benim yanımda olurdu!"

"Ama bu senin suçun değildi aptal!" dedi Lyra. "Seni oraya götüren bendim. Diğer çocuklar ve çingenlerle geri dönmene izin vermeliydim. Benim suçumdu. Çok üzgünüm Roger, gerçekten, benim suçumdu, yoksa şimdi burada olmazdın."

"Şey,” dedi Roger, "bilmiyorum. Belki de başka şekilde ölürdüm. Ama senin suçun değildi Lyra, anlamalısın ”

Lyra ona inanmaya başladığını hissediyordu. Ama aynı zamanda, o zavallı küçük, soğuk şeyi görmek, o kadar yakında olduğu halde ulaşılmaz olduğunu bilmek yürek paralayıcıydı. Onun bileğini tutmak için uzandı ama parmakları boş havada kapandı. Ama Roger anladı ve Lyra'nın yanına oturdu.

Diğer hayaletler biraz gerileyerek onları yalnız bıraktılar. Will de uzaklaştı, oturup elini kavradı. Yine kanıyordu. Tialys hayaletleri uzaklaştırmak için onların üstlerine üstlerine uçarken, Salmakia Will’in yarayla ilgilenmesine yardım etti.

Ama Lyra ile Roger bunların hiçbirinin farkında değildi.

"Sen ölü değilsin," dedi Roger. "Hâlâ yaşıyorsan buraya nasıl geldin? Pan nerede?"

"Ah, Roger -onu kıyıda bırakmak zorunda kaldım- yaptığım en kötü şeydi, içimi çok acıttı -nasıl acıdığını bilirsin- oracıkta durup baktı, ah, katil gibi hissettim kendimi Roger ama mecburdum, yoksa nasıl gelebilirdim?"

"Öldüğümden beri seninle konuşuyormuşum gibi yapıyorum," dedi Roger. "Seninle konuşabilmeyi çok istedim, çok diledim... Yalnızca dilekte bulunabiliyorum, ben ve tüm diğer ölüler, çünkü burası korkunç bir yer Lyra, umutsuz, öldüğün zaman hiç değişiklik olmuyor ve o kuşa benzeyen şeyler... Ne yaptıklarını biliyor musun?

Sen dinlenmek için uzanana kadar bekliyorlar -asla doğru düzgün uyuyamıyorsun, yalnızca uyukluyorsun- ve sessizce yanına gelip, yaşarken yaptığın bütün kötü şeyleri fısıldıyorlar, bu yüzden asla unutamıyorsun. Seninle ilgili en kötü şeyleri biliyorlar. Korkunç hissetmeni, yaptığın bütün kötü ve aptalca şeyleri düşünüp durmanı nasıl sağlayacaklarını biliyorlar. Ve aklından geçen bütün açgözlü ve kaba düşünceleri, hepsini biliyorlar ve seni utandırıyorlar, kendinden nefret etmene sebep oluyorlar... Ama oralardan kaçamıyorsun."

"Şey," dedi Lyra, "dinle."

Jordan Koleji'nde yaramazlık planlarken yaptıkları gibi, küçük hayalete doğru eğilip sesini alçaltarak sözlerine devam etti:

"Muhtemelen bilmiyorsun, ama cadıların -Serafina Pekkala'yı hatırlarsın- cadıların benimle ilgili bir kehaneti var. Bildiğimi bilmiyorlar -kimse bilmiyor. Daha önce kimseye bundan bahsetmedim. Ama ben Trollesund'dayken Çingen Farder Coram beni cadı konsülü Dr. Lanselius'u görmeye götürdü ve konsül bana bir tür sınav yaptı. Aletiyometreyi gerçekten okuyup okuyamadığımı kanıtlamak için, dışarı çıkıp doğru bulut çamı parçasını seçmem gerektiğini söyledi.

"Eh, bunu yaptım ve sonra çabucak içeri girdim, çünkü hava soğuktu ve yalnızca bir saniye sürdü, kolaydı.

Konsül Farder Coram'la konuşuyordu ve onları duyabildiğimi bilmiyorlardı. Cadıların benim hakkında bir kehaneti olduğunu söyledi. Büyük ve önemli bir şey yapaçakmışım ve bu bir başka dünyada olacakmış...

"Yalnız, bundan hiç bahsetmedim ve sonra unuttum herhalde, çok şey olup bitiyordu. Bu yüzden aklımdan uçup gitti. Pan'la bile konuşmadım, çünkü bana gülerdi herhalde.

"Ama sonra, Mrs. Coulter beni yakaladı ve uyuttu. Rüya görüyordum ve bu konuda da rüya gördüm, rüyamda seni de gördüm. Ve Çingen Ma Costa'yı hatırladım -sen de hatırlıyorsundur- Jericho'da, Simon, Hugh ve diğerleriyle bindiğimiz tekne onlarınkiydi..."

"Evet! Neredeyse ta Abingdon'a kadar gidecektik! Yaptığımız en güzel şey buydu Lyra! Bunu asla unutmayacağım, bin sene burada ölü kalsam bile..."

"Evet, ama dinle -Mrs. Coulter'dan ilk kaçtığımda, tamam mı, Çingenleri yine buldum ve bana baktılar ve...

Ah, Roger, o kadar çok şey öğrendim ki şaşarsın -ama en önemlisi şu: Ma Costa bana, ruhumda cadı-yağı bulunduğunu, Çingenler su insanlarıyken, benim ateş insanı olduğumu söyledi.

"Sanırım beni cadı kehanetine hazırlıyordu. Önemli bir şey yapacağımı biliyorum. Konsül Dr. Lanselius, olay gerçekleşene kadar kaderimi öğrenmemem gerektiğini söyledi -asla bu konuda soru soramam... Bu yüzden ben de hiç sormadım. Ne olabileceğini düşünmedim bile. Hatta aletiyometreye bile sormadım.

"Ama artık bildiğimi sanıyorum. Ve seni yine bulmam bir tür kanıt. Yapmam gereken Roger, kaderim, bütün hayaletlerin ölüler diyarından sonsuza dek çıkmasını sağlamak. Ben ve Will - hepinizi kurtarmalıyız. Bu olduğundan eminim. Öyle olmalı. Çünkü Lord Asriel, babam.— Ölüm ölecek, dedi. Ama ne olacağını bilmiyorum. Henüz onlara söylememelisin, söz ver. Demek istediğim, orada dayanamayabilirsiniz. Ama..."

Roger konuşmaya can atıyordu, bu yüzden Lyra sustu.

"Ben de sana bunu söylemek istiyordum!" dedi. "Onlara, tüm diğer ölülere söyledim, senin geleceğini söyledim. Tıpkı gelip

Bolvangar'daki çocukları kurtarman gibi! Yapacak biri varsa, o Lyra'dır dedim. Doğru olmasını dilediler, bana inanmak istediler, ama aslında inanmadılar, anlayabiliyordum.

"Her şeyden önce," diye devam etti, "buraya gelen bütün çocuklar, ama her biri, en başta eminim babam gelip beni alır, eminim annem nerede olduğumu öğrenir öğrenmez beni eve götürür diyorlar. Anneleri ya da babaları olmazsa arkadaşları, dedeleri, ama biri mutlaka gelip onları kurtaracak oluyor. Ama hiç gelmiyorlar. Bu yüzden, senin geleceğini söylediğimde kimse bana inanmadı. Ama haklı çıktım!"

"Evet," dedi Lyra, "şey, Will olmasa yapamazdım. Şuradaki Will, onlar da Şövalye Tialys ile Leydi Salmakia. Anlatacak o kadar çok şey var ki Roger..."

"Will kim? Nereden gelmiş?"

Lyra sesinin değiştiğini, daha dik oturduğunu, hatta bakışlarının değiştiğini fark etmeden, Will'le karşılaşmasını, keskin bıçak için verilen savaşı anlattı. Nasıl fark edebilirdi ki? Ama Roger değişmeyen ölülerin hüzünlü sessiz kıskançlığı ile bunu gördü.

Bu arada Will ve Gallivespianlar biraz ötede, sessizce konuşuyorlardı.

"Sen ve kız ne yapacaksınız?" dedi Tialys.

"Bu dünyayı açıp hayaletleri salıvereceğiz. Bıçak bunun için bende."

Will hiç bu kadar şaşkın yüzler görmemişti, hele fikrine güvendiği kişilerde hiç. Bu ikisine büyük saygı duymaya başlamıştı. Birkaç dakika sessizce oturdular ve sonra Tialys konuştu:

"Bu her şeyi bozar. Vurabileceğin en büyük darbe olur. Bundan sonra Otorite güçsüz kalır."

"Bunu nasıl tahmin edebilirler ki?" dedi leydi. "Hiç yoktan karşılarına çıkacak bu!"

"Peki, sonra?" diye sordu Tialys Will'e.

"Sonra mı? Şey, sonra bizim de buradan çıkmamız ve cinlerimizi bulmamız gerekir, herhalde. Sonrayı düşünmeyin. Şimdiyi düşünmek yeterli. Hayaletlere hiçbir şey söylemedim, ne olur ne olmaz... belki işe yaramaz diye.

Bu yüzden sizde söylemeyin. Şimdi açabileceğim bir dünya bulacağım, ama o harpiler izliyor. Bu yüzden, yardım etmek istiyorsanız, ben bunu yaparken siz gidip onların dikkatini dağıtın."

Gallivespianlar hemen yusufçuklarını mahmuzlayıp loş havada yükseldiler ve harpilerin at sineği sürüleri kadar yoğun olduğu yere tırmandılar. Will büyük böceklerin harpilerin arasında korkusuzca uçmasını izledi. Sanki harpiler, ne kadar büyük olurlarsa olsunlar, sinektiler ve yusufçuklar onları kapabilirdi. Will, yusufçukların açık gökyüzünde olmayı, yine parlak suların üzerinde süzülmeyi ne kadar çok istiyor olması gerektiğini düşündü.

Sonra bıçağı çıkardı. Ve harpiler hemen ona haykırmaya başladılar -annesi hakkında sataşıyorlardı. Will durdu. Bıçağı indirdi ve zihnini boşaltmaya çalıştı.

Yine denedi ve sonuç aynı oldu. Gallivespianların haşinliğine rağmen onların yukarıda patırtı yaptığını duyabiliyordu. O kadar çoktular ki, iki Gallivespian onları durdurmak için çok şey yapamıyordu.

Eh, böyle olacaktı demek ki. İşi kolaylaşmayacaktı.

Bu yüzden Will zihnini gevşetti, çevresiyle ilgisini kesti ve bıçağı gevşekçe tutarak, hazır hissedene kadar oracıkta oturdu.

Bu sefer bıçak havayı hemen kesti -ve kayayla karşılaştı. Bir başka dünyada yeraltına denk gelen bir pencere açmıştı. Kapadı ve yine denedi.

Yine aynı şey oldu, ama Will bunun farklı bir dünya olduğunu anladı. Daha önce de pencereler açmış, kendini bir başka

dünyada, havada bulmuştu, bu yüzden bu sefer yeraltına pencere açmak onu şaşırtmamalıydı, ama huzursuz ediciydi.

Bir sonraki seferde, öğrendiği gibi dikkatle yokladı, bıçağın ucunun yerin aynı hizada olduğunu anlatan yankıyı aramasına izin verdi. Ama nereyi yoklarsa yoklasın temas yanlıştı. Pencere açabileceği hiçbir dünya yoktu- nereye dokunursa dokunsun, hep kayaya rastlıyordu.

Lyra yolunda gitmeyen bir şey olduğunu sezmişti. Roger'ın hayaletiyle sohbet ettiği yerden fırladı ve Will'in yanına seğirtti.

"Ne oldu?" dedi sessizce.

Will durumu anlattı ve ekledi: "Pencere açabileceğimiz bir dünya bulmak için başka yere gitmemiz gerekecek. Ama o harpiler buna izin vermeyecekler. Hayaletlere ne planladığımızı söyledin mi?"

"Hayır. Yalnızca Roger'a. Ve kimseye anlatmamasını söyledim. Ben ne dersem yapacak. Ah, Will, korkuyorum, çok korkuyorum. Buradan hiç çıkamayabiliriz. Ya sonsuza dek burada kısılı kalırsak?"

"Bıçak kayayı kesebilir. Gerekirse, kayalarda tünel açarız. Bu uzun sürer. Umarım zorunlu kalmayız, ama yapabiliriz. Endişelenme."

"Evet. Haklısın. Elbette yapabiliriz."

Ama Will'in çok hasta olduğunu düşünüyordu. Yüzü acıyla gerilmiş, gözlerinin altı morarmıştı ve eli titriyordu. Parmakları yine kanamaya başlamıştı. Lyra'nın hissettiği kadar hasta görünüyordu. Cinleri olmadan daha fazla dayanamazlardı. Kendi hayaletinin bedeninin içinde sindiğini hissediyordu. Pan'a duyduğu özlemle, kollarını sıkı sıkı kendine doladı.

Ama bu arada hayaletler yaklaşıyorlardı, zavallıcıklar, ve özellikle çocuklar Lyra'dan uzak duramıyorlardı.

"Lütfen," dedi bir kız, "geri döndüğünde bizi unutmayacaksın, değil mi?"

"Hayır," dedi Lyra, "asla."

"Onlara bizden bahsedecek misin?"

"Söz veriyorum. Adın ne?"

Ama zavallı kız utanmıştı: Çünkü adını unutmuştu.

Arkasını dönüp yüzünü sakladı ve bir oğlan araya girdi:

"Unutmak daha iyi bence. Ben de benimkini unuttum. Buradaki bazıları yeni ve kim olduklarını hâlâ hatırlıyorlar. Aramızda, binlerce senedir burada olan çocuklar var. Bizden büyük değiller ve çok şey unutmuşlar. Güneş ışığı dışında. Bunu kimse unutmuyor. Bir de rüzgarı."

"Evet," dedi bir başkası, "bize bundan bahset!"

Daha daha fazla çocuk, Lyra'dan hatırladıkları şeyleri -güneşi, rüzgarı, gökyüzünü- ve unuttukları şeyleri, örneğin oyun oynamayı anlatmasını isteyerek seslerini yükselttiler. Lyra Will'e döndü ve fısıldadı: "Ne yapayım Will?'

" "Anlat onlara."

"Korkuyorum. Orada -harpilerle- olanlardan sonra..."

"Onlara gerçeği anlat. Biz harpileri uzak tutarız."

Lyra ona kuşkuyla baktı. Aslında kuruntudan deli oluyordu. Gittikçe daha yakına toplanan hayaletlere döndü.

"Lütfen!" diye fısıldıyorlardı. "Sen dünyadan yeni geldin! Anlat bize, anlat! Bize dünyayı anlat!"

Biraz ötede bir ağaç vardı -kemik beyazı dallarını soğuk gri gökyüzüne uzatan ölü bir kütükten ibaretti. Lyra zayıf hissettiğinden, aynı anda hem yürüyüp hem konuşabileceğini düşünmediğinden, oturmak için ağaca yöneldi. Hayalet kalabalığı ona yer açmak için itişip kakışarak kenara çekildiler.

Ağaca yaklaştıklarında Tialys Will'in eline kondu ve Will'in başını eğip dinlemesini işaret etti.

"Geri geliyorlar," dedi sessizce, "şu harpiler. Daha da fazlası. Bıçağını hazır et. Leydi ve ben elimizden geldiğince uzak tutarız, ama savaşman gerekebilir."

Will Lyra'yi endişelendirmeden bıçağı kınında gevşetti ve elini yakınında tuttu. Tialys yine havalandı ve Lyra ağaca ulaşıp, kalın köklerden birine oturdu.

Çevresine o kadar çok ölü toplandı ve iri iri açılmış gözlerle, umutla o kadar yanaştılar ki, Will onları geri durmaya ve yer açmaya zorlamak zorunda kaldı. Ama Roger'ın kalmasına izin verdi, çünkü o gözlerini Lyra'ya dikmiş, tutkuyla dinliyordu.

Lyra bildiği dünyayı anlatmaya başladı.

Onlara, Roger ile birlikte Jordan Koleji'nin çatısına tırmanmalarını, bacağı kırılmış bir ekinkargası bulmalarını ve uçacak hale gelene kadar ona bakmalarını anlattı. Toz ve örümcek ağları ile kaplı şarap mahzenlerinde keşif gezisine çıkmalarını, kanarya içmelerini ya da belki Tokay da olabilirdi, Lyra aradaki farkı bilmiyordu- ve sarhoş olmalarını anlattı. Roger'ın hayaleti gurur ve çaresizlikle başını sallayıp fısıldayarak dinliyordu: "Evet, evet! Böyle oldu, doğru!"

Lyra sonra, Oxfordlular ile kil pişirenler arasındaki büyük savaşı anlattı.

İlk önce Kil Yatakları'nı tarif etti, hatırladığı her şeyi aktardığından emin oldu, geniş kızıl-sarı çamur çukurlarını, halatlı ekskavatörleri, tuğladan büyük arı kovanlarına benzeyen tuğla ocaklarını anlattı. Onlara ırmak kıyısındaki söğüt ağaçlarını, onların altı gümüş rengi olan yapraklarını tarif etti. Güneş iki günden fazla parladığında, kilin büyük düzgün plakalar halinde nasıl varıldığını, aradaki derin çatlakları, parmaklarınızı çatlaklara sokup kuru çamurdan bir plakayı yavaşça nasıl kaldırabildiğinizi, mümkün olduğunca büyük bir tabakayı kırmadan kaldırmaya çalıştıklarını anlattı. Tabakaların altı hâlâ ıslak olurdu, insanlara fırlatmak için idealdi.

Ve sonra mekândaki kokuları tarif etti: tuğla ocaklarından yükselen dumanı, rüzgar güneybatıdan eserken ırmaktan gelen yaprak küfü kokusunu, kil pişirenlerin yediği fırınlanmış

patateslerin sıcak kokusunu; savaklardan akıp çukurlara dolan suyun sesini, ayağınızı çamurdan kurtarmaya çalışırken ki yoğun çekiş hissini, nehir kapaklarının kille yoğunlaşmış suda çıkardığı ağır ıslak şaklamayı.

Lyra tüm duyularına hitap ederek konuşurken, hayaletler daha da yanaştı, onun sözleriyle beslendiler, etleri, derileri, sinirleri ve duyuları olduğu zamanları hatırladılar ve bu yüzden hiç susmamasını dilediler.

Sonra Lyra kil pişirenlerin çocuklarının her zaman şehirlilerle savaştığını, ama ağır ve aptal olduklarını, beyin yerine kil taşıdıklarını, buna karşın şehirlilerin serçeler kadar zeki ve hızlı olduğunu anlattı. Ve bir gün tüm şehirlilerin anlaşmazlıklarını bir kenara bırakarak, Kil Yataklarına üç yönden saldırmak için plan yapmalarını, kil pişirenlerin çocuklarını ırmak kıyısında kıstırmalarını birbirlerine avuç avuç ağır kil fırlatmalarını, onların çamurdan şatolarına saldırıp yıkmalarını, kaleleri mermiye dönüştürmelerini, sonunda havanın, yerin ve suyun birbirine karışmasını ve bütün çocukların tepeden tırnağa çamura bulanıp tıpatıp aynı görünmelerini, hiçbirinin hayatları boyunca bundan fazla eğlenmediğini anlattı.

Sözlerini bitirdiği zaman bitkinlik içinde Will'e baktı. Sonra şok geçirdi.

Sessizce çevresini almış hayaletlere ve yakındaki canlı yoldaşlarına ek olarak, başka seyirciler de vardı. Ağacın dalları o kar kuşsu şekillerle dolmuştu, kadın yüzleri ciddi ifadelerle, büyülenmiş gibi onu izliyorlardı.

Lyra aniden korkuya kapılarak doğruldu, ama onlar kıpırdamadılar.

"Siz," dedi Lyra çaresizlikle, "önceden, size bir şey anlatmaya çalıştığımda bana saldırdınız. Şimdi sizi durduran ne? Hadi, pençelerinizle paralayın beni, beni de hayalet yapın!"

"Yapacağımız en önemsiz şey bu olacak," dedi ortadaki harpi, İsimsiz'in kendisi. "Beni dinle. Binlerce sene önce, İlk hayaletler buraya geldiğinde, Otorite bize herkesin en kötü taraflarını görme gücü verdi ve o zamandan bu yana en kötüsüyle beslendik, öyle ki kanımız kötülükle doldu ve yüreklerimiz bile hastalandı.

"Ama yine de, beslenebileceğimiz tek şey oydu. Sahip olduğumuz tek şey! Ve şimdi, senin üst dünyaya bir yol açıp, tüm hayaletleri oraya götürmeyi planladığını öğreniyoruz..."

Kötücül sesi bir milyon fısıltıyla boğuldu. Sanki onu işiten her hayalet sevinç ve umutla bağırmaya başlamıştı. Ama harpiler hayaletler susana kadar haykırdılar ve kanatlarını çırptılar.

"Evet," diye haykırdı İsimsiz, "onları götür bakalım! Biz ne yapacağız? Sana ne yapacağımızı söyleyeyim: Bundan sonra hiçbir şeyden kaçınmayacağız. Buradan geçen her hayaleti incitecek, kirletecek, yırtıp parçalayacağız ve onları korku, pişmanlık ve kendi kendine duydukları nefretle deliye dönmüş halde göndereceğiz. Burası kıraç topraklar; biz onu cehennem edeceğiz!"

Bütün harpiler haykırarak eğlendiler ve ağaçtan havalanıp hayaletlere saldırdılar, onların dehşet içinde kaçışmasına sebep oldular. Lyra Will'in koluna yapıştı. "Ele verdiler, artık yapamayız -bizden nefret ederler- onlara ihanet ettiğimizi düşünürler! Durumu iyileştiremedik, daha da kötüleştirdik!"

"Sessiz ol," dedi Tialys. "Ümitsizliğe kapılma. Onları geri çağır ve bizi dinlemelerini sağla."

Will bağırdı: "Geri dönün! Geri dönün, hepiniz! Geri dönün ve dinleyin!"

Harpiler hevesli, aç ve ıstırap verme arzusu dolu yüzlerle teker teker dönüp ağaca uçtular. Hayaletler de geri döndü. Şövalye yusufçuğunu Salmakia'ya bıraktı ve yeşil giyimli, siyah saçlı

küçük, gergin şekil hepsinin onu görebileceği bir kayanın üzerine atladı.

"Harpiler," dedi, "size bundan daha iyi bir şey önerebiliriz. Sorularımı dürüstçe yanıtlayın ve söyleyeceklerimi dinleyin, ondan sonra karar verin. Lyra duvarın dışında sizinle konuştuğunda, ona saldırdınız. Bunu neden yaptınız?"

"Yalanlar!" diye haykırdı tüm harpiler. "Yalanlar ve hayalet!"

"Ama şimdi konuştuğunda hepiniz onu dinlediniz, her biriniz ve sessiz kaldınız, yerinizden kıpırdamadınız. Bunun sebebi neydi?"

"Çünkü doğruydu," dedi İsimsiz. "Çünkü gerçeği söylüyordu. Çünkü gerçek besleyiciydi. Çünkü bizi besledi. Çünkü elimizde değildi. Çünkü doğruydu. Çünkü kötülükten başka bir şey olduğundan haberimiz yoktu. Çünkü bize dünyadan, güneşten, rüzgardan ve yağmurdan haber getirdi. Çünkü doğruydu."

"O zaman," dedi Tialys, "sizinle pazarlık edelim. Buraya gelen hayaletlerde sırf kötülük, zalimlik ve açgözlülük görmek yerine, bundan sonra her hayaletten hayatlarının hikâyesini anlatmasını isteme hakkına sahip olacaksınız ve onlar da dünyada gördükleri, dokundukları, işittikleri, sevdikleri, bildikleri şeyleri dürüstlükle anlatacaklar. Bu hayaletlerin her birinin birer hikâyesi var; gelecekte buraya gelen her birinin, dünya hakkında anlatacak gerçek şeyleri olacak. Sizin de onları dinleme hakkınız olacak ve onlar size anlatmak zorunda kalacak."

Lyra küçük casusun cüretine hayret etti. Onlara hak ihsan etme gücüne sahipmiş gibi, nasıl konuşabiliyordu bu yaratıklarla? Her an içlerinden biri onu kapabilir, pençeleri ile parça parça edebilir, yükseğe taşıyıp yere fırlatabilir, ezebilirdi. Ama o orada gururla, korkusuzca durmuş, onlarla pazarlık ediyordu! Ve harpiler dinlediler, yüzlerini birbirlerine çevirerek

alçak seslerle konuştular. Bütün hayaletler sessizlik içinde korkuyla izliyorlardı.

Sonra İsimsiz onlara döndü.

"Bu yeterli değil," dedi. "Bundan daha fazlasını istiyoruz. Eski düzende bir görevimiz vardı. Bir konumumuz ve işimiz vardı. Otorite'nin emirlerini titizlikle yerine getirdik ve bunun karşılığında şereflendirildik. Nefret edildik, bizden korkuldu, ama yine de şereflendiriliyorduk. Şimdi şerefimize ne olacak? Buradan çıkıp yine dünyaya girebiliyorlarsa, hayaletler neden bizi dikkate alsınlar? Gururumuz var bizim ve gururumuzdan vazgeçmemize izin vermemelisiniz! Şerefli bir yere ihtiyacımız var! Bir göreve, yapacak bir işe ihtiyacımız var. Bu, hak ettiğimiz saygıyı bize kazandırır!"

Dalların üzerinde mırıldanarak, kanatlarını kaldırarak kıpırdandılar. Ama bir an sonra Salmakia da fırlayıp şövalyeye katıldı ve seslendi.

"Çok haklısınız. Herkesin önemli bir işi olmalı, onlara şeref getiren, gururla yapabilecekleri bir iş. Sizin işiniz de şu, yalnızca sizin yapabileceğiniz bir iş, çünkü siz buranın koruyucuları ve bakıcılarısınız. İşiniz hayaletleri göl kıyısındaki iskeleden almak, ölüler diyarından geçirmek, dünyaya açılan yeni pencereye getirmek olacak. Bu rehberlik işinin karşılığında, adil ve hakkaniyetli bir ücret olarak, size hikâyelerini anlatacaklar. Bu size uygun geliyor mu?"

İsimsiz, kız kardeşlerine baktı. Hepsi başlarını salladılar. İsimsiz konuştu:

"Ve yalan söylerlerse ya da bir şey saklarlarsa, ya da bize anlatacak hiçbir şeyleri yoksa onlara rehberlik etmeyi reddetme hakkımız var. Dünyada yaşıyorlarsa, görmeli, dokunmalı, işitmeli, sevmeli ve öğrenmeliler. Herhangi bir şey öğrenecek zamanları olmayan bebekler için istisna yaparız, ama bunun

dışında, buraya hiçbir şey getirmeden gelmişlerse, onları çıkış yoluna götürmeyiz."

"Bu adil," dedi Salmakia ve diğer yolcular da onayladılar. Böylece bir anlaşma yaptılar. Ve Lyra'nın hikâyesi karşılığında, yolcuları ve keskin bıçağı ölüler diyarındaki, yukarı dünyaya yakın bir noktaya götürmeyi önerdiler. Çok uzaktı, tünellerden ve mağaralardan geçilerek gidiliyordu, ama onlara sadakatle yol göstereceklerdi ve tüm hayaletler de takip edebilecekti.

Ama daha onlar yola çıkmadan bir ses bağırdı, bir fısıltı ne kadar bağırabilirse, o kadar yüksek sesle bağırmıştı. Bu, öfkeli ve tutkulu bir yüze sahip zayıf bir adamdı. Adam şöyle diyordu:

"Ne olacak peki? Ölüler dünyasından ayrıldığımızda yine yaşayacak mıyız? Yoksa cinlerimiz gibi kaybolup gidecek miyiz? Kardeşlerim, bize ne olacağını öğrenmeden bu çocuğun peşinden gitmeyelim!"

Diğerleri soruyu tekrarladı: "Evet, bize nereye gideceğimizi söyle! Ne beklememiz gerektiğini söyle! Bize ne olacağını bilmezsek gitmeyiz!"

Lyra çaresizlik içinde Will'e döndü, ama o, "Onlara gerçeği söyle," dedi. "Aletiyometreye sor ve ne diyorsa onlara aktar."

"Tamam," dedi Lyra.

Lyra altın aleti çıkardı. Yanıt hemen geldi. Lyra aletiyometreyi kaldırdı ve ayağa kalktı.

"Olacak olan şu," dedi "ve bu doğru, tamamen doğru. Siz buradan çıktığınızda, sizi oluşturan zerreler gevşeyip, tıpkı cinleriniz gibi dağılacak; ölen insan gördüyseniz, bunun neye benzediğini bilirsiniz. Ama cinleriniz artık hiçbir şey değil; onlar her şeyin parçası. Onları oluşturan atomlar havaya, rüzgara, ağaçlara, toprağa ve bütün canlı varlıklara karıştılar. Asla yok olmayacaklar. Her şeyin bir parçasını oluşturuyorlar. Sizin başınıza gelecek olan da tam olarak bu, yemin ederim, şerefim

üzerine söz veririm. Dağılacaksınız, bu doğru, ama açıklıkta olacaksınız, bir kez daha yaşayan her şeyin parçası olacaksınız ."

Kimse konuşmadı. Cinlerin nasıl dağıldığını görmüş olanlar şimdi bunu hatırlıyordu ve görmeyenler hayal ediyorlardı. Genç bir kadın öne çıkana kadar kimse konuşmadı. Kadın yüzyıllar önce şehit olmuştu. Çevresine bakındı ve şöyle dedi:

"Biz yaşarken, bize öldüğümüzde cennete gideceğimizi söylediler. Cennetin sevinç ve ihtişam dolu bir yer olduğunu, sonsuza dek azizler ve meleklerle birlikte olacağımızı, mutluluk içinde Yüce Tanrı'ya şükredeceğimizi söylediler. Bize söyledikleri buydu işte. Ve bu, bazılarımızın yaşamlarını adamalarına, diğerlerinin ise senelerini yalnız başına dua ederek geçirmelerine yol açtı. Bu arada hayatın coşkusu çevremizde gelip geçiyordu ve biz hiç farkında değildik.

"Ölüler diyarı bir ödül ya da ceza yeri değil. Burası bir hiçlik diyarı. İyiler gibi kötüler de geliyor ve hepimiz hiçbir özgürlük, sevinç, uyku, dinlenme ve huzur umudu olmadan bu loşlukta çürüyoruz.

"Ama şimdi bu çocuk bize bir çıkış yolu öneriyor ve ben onu takip edeceğim. Eğer bu yok olmak anlamına geliyorsa dostlarım, ona kucak açıyorum, çünkü hiçbir önemi olmayacak, yine binlerce çimende, milyonlarca yaprakta yaşıyor olacağız, yağmur damlaları olup yağacağız, taze rüzgar olup eseceğiz, yıldızların ve ayın altında ışıldayan çiy damlaları olacağız, yine orada, dışarıda, her zaman bizim gerçek yuvamız olan fiziksel dünyada olacağız.

"Bu yüzden size sesleniyorum: Çocukla birlikte, gökyüzüne gelin!"

Ama keşişe benzeyen bir adamın hayaleti kadının hayaletini kenara itti: Zayıftı ve ölümde bile solgundu, kara, hararetli gözleri vardı. Adam haç çıkardı, bir dua mırıldandı ve sonra konuştu:

"Bu acı bir mesaj, hüzünlü ve zalim bir şaka. Gerçeği göremiyor musunuz? Bu bir çocuk değil. Bu Şer Varlık'ın ajanı! İçinde yaşadığımız dünya bir yozlaşmışlık ve gözyaşı vadisiydi. Oradaki hiçbir şey bizi tatmin edemiyordu. Ama Yüce Tanrı tüm sonsuzluk için bize bu kutsal yeri, bu cenneti bahşetti. Burası düşük ruhlara kasvetli ve çorak geliyor, ama imanlı gözler için burası süt ve balın taştığı, meleklerin tatlı ilahileriyle yankılanan bir yer. Burası gerçekten cennet! Bu kötü kızın vaatlerinin hepsi yalan. Sizi cehenneme götürmek istiyor! Onunla giderseniz, başınıza geleceklerden siz sorumlusunuz. Gerçek imana sahip olan yoldaşlarım ve ben burada, kutsal cennetimizde kalacağız ve tüm sonsuzluğu, bize doğruyu yanlıştan ayırma gücünü veren Yüce Tanrı'ya hamdederek geçireceğiz."

Bir daha haç çıkardı, sonra o ve yoldaşları dehşet ve tiksinti içinde sırtlarını döndüler.

Lyra şaşakalmıştı. Yanılmış olabilir miydi? Büyük bir hata mı yapıyordu? Çevresine bakındı: Her yerde loşluk ve keder vardı. Ama daha önce de görünüşe aldanıp yanıldığı olmuştu. Güzelim gülümsemesi ve tatlı kokulu ihtişamı yüzünden Mrs. Coulter'a güvenmişti. Her şeyi yanlış anlamak çok kolaydı; ona rehberlik edecek cini olmadığından, belki bu konuda da yanılıyordu.

Ama Will kolunu sarsıyordu. Sonra ellerini Lyra'nrn yüzüne götürdü ve kabaca tuttu.

"Bunun doğru olmadığını biliyorsun," dedi Will, "çünkü hissedebiliyorsun. Onu dikkate alma! Onun yalan söylediğini herkes görüyor. Ve bize güveniyorlar. Hadi gel, yola çıkalım."

Lyra başını salladı. Bedenine ve duyularının ona anlattıklarına güvenmek zorundaydı. Pan olsa, böyle yapacağını biliyordu.

Böylece yola çıktılar ve milyonlarca hayalet de onları izledi. Arkalarında, çocukların göremeyeceği kadar uzakta, ölüler dünyasının sakinleri olanları duymuştu ve büyük yürüyüşe katılmaya "geliyorlardı. Tialys ve Salmakia bakmak için geriye

uçtular ve orada kendi halklarını da görünce sevindiler. Otorite'nin sürgün ve ölümle cezalandırdığı bütün bilinçli varlıklar oradaydı. Aralarında, Mary Malone'nun görse tanıyacağı *mulefa* gibi, hiç de insansı olmayan varlıklar ve onlardan daha da tuhaf hayaletler vardı.

Ama Will ve Lyra'nın geriye dönüp bakacak gücü yoktu; tek yapabildikleri harpilerin peşinden yürümek ve umut etmekti.

"Neredeyse başardık, değil mi Will'" diye fısıldadı Lyra. "Bitti sayılır, değil mi?"

Will bilemiyordu. Ama o kadar hasta ve zayıf hissediyorlardı ki, "Evet, bitti sayılır, başardık sayılır. Yakında buradan çıkacağız," dedi.

24

Mrs. Coulter Cenevre'de

Annesi nasılsa, kızı da öyle.

•Hezekiel•

Mrs. Coulter gece çökene kadar bekledi, sonra Aziz Jerome Koleji'ne yaklaştı. Karanlık çöktükten sonra niyet gemisini buluttan geçirerek alçalmış, ağaç tepeleri ile aynı hizada, göl kıyısı boyunca yavaş yavaş ilerlemişti. Cenevre'nin diğer eski binaları arasında Kolej'in şekli belirgindi. Mrs. Coulter kısa zamanda kulenin tepesini, revakların karanlık boşluklarını, Yüksek Disiplin Divanı Başkanı'nın konutunun bulunduğu kare şeklindeki kuleyi buldu. Kolej'i daha önce üç kez ziyaret etmişti; çatı sırtlarının, beşikçatıların, bacaların arasında niyet gemisi kadar büyük bir şeyin bile saklanabileceği kadar yer olduğunu biliyordu.

Yeni yağmış yağmurla ışıldayan kiremitlerin üzerinde yavaş yavaş uçtu, makineyi dik kiremitli bir çatı ile kulenin yüksek duvarı arasındaki küçük boşluğa yanaştırdı. Burası ancak yakındaki Kutsal Nedamet Şapeli'nin çan kulesinden görülebilirdi; iyi iş görecekti.

Hava aracını dikkatle indirdi, altı ayağının kendi kendilerine basacak yer bulmalarına ve kabini düz tutacak şekilde ayarlamalarına izin verdi. Bu makineyi sevmeye başlamıştı: Emirlerine düşünce hızında itaat ediyordu ve öylesine sessizdi ki, birinin başına dokunacak kadar yakından süzülebilir, ama söz

konusu kişinin ruhu duymazdı. Onu çalmasının ardından geçen bir gün içinde,

Mrs. Coulter kontrollere iyice hakim olmuştu, ama yine de gücünü neyden aldığına dair en ufak fikri yoktu. Onu endişelendiren tek şey buydu: Yakıtın ya da akülerin ne zaman biteceğini bilmenin yolu yoktu.

Aracın yerine yerleştiğinden ve çatının onu taşıyacak kadar sağlam olduğundan emin olduğunda miğferi çıkarıp araçtan indi.

Cini eski ve ağır kiremitlerden birini çıkarmaya başlamıştı bile. Mrs. Coulter ona katıldı ve kısa zamanda bir düzine kiremidi kaldırdılar ve sonra Mrs. Coulter onları destekleyen tirizi kırarak içinden geçebileceği kadar geniş bir delik açtı.

"İçeri gir ve çevreye bakın," diye fısıldadı ve cini kendini karanlığa bıraktı.

Maymunu tavanarasının zemininde dikkatle dolaşırken, Mrs. Coulter onun pençelerinin sesini duyabiliyordu. Sonra maymunun altın çerçeveli kara yüzü açıklıkta belirdi. Mrs. Coulter hemen anladı ve ardından indi ışığa gözlerinin uyum sağlamasını bekledi. Loş ışıkta, uzun bir tavanarası gördü yavaş yavaş. Dolapların, masaların, kütüphanelerin, depoya kaldırılmış her tür mobilyanın şekli seçilebiliyordu.

Yaptığı ilk şey kiremitlerdeki boşluğun önüne yüksek bir dolap çekmek oldu. Sonra ayak uçlarına basa basa uzak uçtaki kapıya gitti ve kapı kolunu denedi. Kilitliydi elbette, ama Mrs. Coulter'da bir saç tokası vardı ve kilit basitti. Üç dakika sonra o ve cini uzun bir koridorun bir ucunda duruyordu. Tozlu çatı penceresi sayesinde, diğer uçta aşağı inen dar bir merdiven görülebiliyordu.

Bundan beş dakika sonra, iki kat aşağıdaki mutfağın yanındaki kilerde bir pencere açıp ara sokağa çıkmışlardı. Kolej'in bahçe kapısı hemen köşenin ardındaydı. Mrs. Coulter'ın altın

maymuna söylediği gibi, nasıl ayrılmayı düşünürlerse düşünsünler, geleneksel yoldan gelmek önemliydi.

"Çek ellerini üzerimden," dedi nöbetçiye sakin sakin, "ve biraz nazik ol, yoksa seni kamçılatırım. Başkan'a Mrs. Coulter'ın geldiğini ve hemen onunla görüşmek istediğini bildir."

Adam geriledi ve ılımlı tavırlı altın maymuna dişlerini göstermekte olan Doberman cini hemen büzülüp güdük kuyruğunu, bacaklarının arasına kıstırmaya çalışıyormuş gibi, eğdi.

Nöbetçi telefonun kolunu çevirdi ve bir dakika sonra taze yüzlü genç bir rahip koşa koşa bahçe kapısına geldi, gir yandan da, Mrs. Coulter'ın el sıkışmak istemesi olasılığına karşı ellerini siliyordu. Mrs. Coulter istemiyordu.

"Sen kimsin?" dedi Mrs. Coulter.

"Louis Birader," dedi adam tavşan cinini yatıştırarak, "Disiplin Divanı Sekreteryası'nın Başı. Bir zahmet..."

"Ben buraya bir katiple görüşmeye gelmedim," dedi Mrs. Coulter ona. "Beni Peder MacPhail'e götür. Hemen."

Adam çaresizce eğildi ve onu alıp götürdü. Geride kalan nöbetçi rahatça aldığı nefesi yanaklarını şişirerek verdi.

Louis Birader iki üç kez sohbet başlatmaya çalıştıktan sonra pes etti ve sessizlik içinde Mrs. Coulter'ı Başkan'ın kuledeki dairesine götürdü. Peder MacPhail ibadet ediyordu. Kapıyı çalarken zavallı Louis Birader'in eli şiddetle titriyordu. Bir iç çekiş ve bir homurtu duydular. Sonra ağır ayak sesleri odayı aştı.

Kimin geldiğini görünce Başkan'ın gözleri irileşti. Kurt gibi gülümsedi.

"Mrs. Coulter," dedi elini uzatarak. "Sizi gördüğüme çok memnun oldum. Çalışma odam soğuk ve sunabileceklerimiz sade, ama içeri girin, içeri girin."

Mrs. Coulter, "İyi akşamlar," deyip adamın ardından soğuk, taş duvarlı odaya girdi ve pederin biraz telaş etmesine ve bir

sandalye göstermesine izin verdi. "Teşekkür ederim," dedi Mrs. Coulter orada oyalanan Louis Birader'e, "bir bardak çikolatil alırım."

Hiçbir şey ikram edilmemişti ve Mrs. Coulter adam hizmetkâr gibi davranmanın hakaret olduğunu biliyordu ama adamın tavırları o kadar gursuzdu ki, bunu hak ediyordu. Başkan başını salladı ve Louis Birader büyük bir can sıkıntısıyla, gidip bu işle ilgilenmek zorunda kaldı.

"Elbette, tutuklusunuz," dedi Başkan, diğer sandalyeye oturup lambayı açarak.

"Ah, daha başlamadan sohbetimizi mahvetmek niye?" dedi Mrs. Coulter. "Asriel'in kalesinden kaçar kaçmaz, gönüllü olarak geldim buraya. Gerçek şu ki, Peder Başkan, Asriel'in güçleri ve çocuk hakkında çok şey biliyorum ve buraya size bilgi vermeye geldim.

"Çocuk olsun, o zaman. Çocukla başlayın."

"Kızım şimdi on iki yaşında. Çok yakında ergenliğin eşiğine gelecek ve o zaman felaketi önlemek için hepimiz çok geç kalmış olacağız. Doğası ve fırsatlar, kav ve kıvılcım gibi bir araya gelecek. Müdahaleniz sayesinde, bu artık daha olası. Umarım memnun olmuşsunuzdur."

"Onu buraya, gözetimimiz altına getirmek sizin görevinizdi. Bunun yerine, bir dağ mağarasında saklanmayı tercih ettiniz ama sizin zekânıza sahip bir kadının saklı kalmayı nasıl umabildiği benim için bir sır."

"Sizin için sır olan çok şey var muhtemelen Lord Başkan ve bunların ilki bir anne ile çocuğu arasındaki ilişki. Kızımı cinselliğe hararetli bir takıntı besleyen bir dolu erkeğin, tırnakları kirli, pis pis bayat ter kokan erkeklerin, gizli hayalleri onun bedeninde hamamböceği gibi dolanacak erkeklerin gözetimine teslim edeceğimi bir an olsun düşünebildiyseniz,

çocuğumu buna maruz bırakacağımı düşündüyseniz Lord Başkan, olduğumu düşündüğünüzden daha aptalsınız demektir."

Adam yanıt veremeden kapı çalındı ve Louis Birader tahta bir tepside iki bardak çikolatil ile içeri girdi. Sinirli sinirli eğilerek tepsiyi masaya bıraktı, kalmasının istenmesi umuduyla Başkan'a gülümsedi. Ama Peder MacPhail başını kapıya doğru salladı ve genç adam istemeye istemeye çıktı.

"Ee, siz ne yapacaktınız?" dedi Başkan.

"Ben tehlike geçene kadar onu güvende tutacaktım."

"Bu hangi tehlikeydi peki?" dedi adam bardaklardan birini Mrs. Coulter'a uzatarak.

"Ah, ne demek istediğimi bildiğinizden eminim. Bir yerlerde bir baştan çıkarıcı, deyim yerindeyse bir yılan var ve ben onların karşılaşmasını engellemek zorundaydım."

"Yanında bir oğlan var."

"Evet. Ve siz müdahale etmeseydiniz, ikisi de kontrolüm altında olacaktı. Şu anda ise, her yerde olabilirler. En azından Lord Asriel'in yanında değiller."

"Onları aradığından kuşkum yok. Oğlanda olağanüstü güçlere sahip bir bıçak var. Sırf bu bile, kovalanmaya değer."

"Bunun farkındayım," dedi Mrs. Coulter. "Onu kırmayı başardım ve o da onartmayı başardı."

Mrs. Coulter gülümsüyordu. Bu sefil oğlanı takdir ediyor olamazdı herhalde, değil mi?

"Biliyoruz," dedi Başkan kısaca.

"Vay vay," dedi Mrs. Coulter. "Fra Pavel hızlanmış olmalı. Ben onu tanıdığımda, bunca şeyi okuması en az bir ay alırdı."

Mrs. Coulter seyrek, tatsız çikolatilini yudumladı. Tam da bu can sıkıcı rahiplere uygun bir davranış, diye düşündü. Kendi kibirli mahrumiyetlerini konuklarına da çektiriyorlar.

"Bana Lord Asriel'den bahsedin," dedi Başkan. "Her şeyi anlatın."

Mrs. Coulter rahatça arkasına yaslandı ve anlatmaya başladı - her şeyi değil, ama adam onun her şeyi anlatacağını düşünmemişti zaten. Mrs. Coulter orak kaleyi, müttefikleri, melekleri, madenleri ve dökümhaneleri anlattı.

Peder MacPhail tek kasını kıpırdatmadan oturdu ve kertenkele cini her kelimeyi soğurup hafızasına kaydetti. "Peki, buraya nasıl geldiniz?" diye sordu.

"Bir cayropter çaldım. Yakıtı bitti ve onu biraz uzakta, kırlarda bırakmak zorunda kaldım. Kalan yolu yürüdüm."

"Lord Asriel kızla oğlanı aktif olarak arıyor mu?"

"Elbette."

"Bıçağın peşinde olduğunu tahmin ediyorum. Bir adı olduğunu biliyor musunuz? Kuzeyli yamaç-öcüleri ona tanrı-öldüren diyor," diye devam etti pencereye gidip revaklara bakarak. "Asriel'in amacı da bu, değil mi? Otorite'yi yok etmek? Tanrı'nın çoktan öldüğünü iddia edenler var. Onu öldürmeye niyetlendiğine göre, anlaşılan Asriel bunlardan biri değil."

"Eh, eğer yaşıyorsa Tanrı nerede," dedi Mrs. Coulter. "Ve neden artık konuşmuyor? Dünyanın başlangıcında, Tanrı bahçede yürüyüp Adem ve Havva ile konuştu. Sonra kendini geri çekmeye başladı ve Musa yalnızca sesini duydu. Daha sonra, Danyal zamanında, yaşlıydı. Kadim Zamanlardan Beri Var Olan idi. Şimdi nerede? Hâlâ yaşıyor mu, kavranamaz bir yaşta, eli ayağı tutmaz olmuş ve bunamış mı? Düşünemeyen, eyleme geçemeyen, konuşamayan, ölemeyen, çürük bir yığın mı? Ve gerçekten bu durumdaysa, onu arayıp bulmak, ona ölüm armağanını vermek en merhametli şey, Tanrı sevgimizin en gerçek kanıtı olmaz mı?"

Mrs. Coulter konuşurken sakin bir heyecan hissediyordu. Buradan canlı çıkıp çıkamayacağını merak etti, ama bu adamla bu şekilde konuşmak sarhoş ediciydi.

"Ya Toz?" dedi Başkan. "Sapkınlığın derinliklerinden Toz'a nasıl bakıyorsunuz?"

"Ben Toz görmedim," dedi Mrs. Coulter. "Ne olduğunu bilmiyorum. Kimse bilmiyor."

"Anlıyorum. Eh, tutuklu olduğunuzu hatırlatarak söze başlamıştım. Sanırım size uyuyacak bir yer bulma zamanı geldi. Çok rahat edeceksiniz; kimse sizi incitmeyecek; ama buradan ayrılmayacaksınız da. Yarın yine konuşacağız."

Bir çanı çaldı ve Louis Birader hemen içeri girdi.

"Mrs. Coulter'ı en iyi konuk odasına götür," dedi Başkan. "Ve kapısını kilitle."

En iyi konuk odası pejmürde bir yerdi ve mobilyaları kalitesizdi, ama en azından temizdi. Anahtar kilitte çevrildikten sonra, Mrs. Coulter çevresine bakınarak mikrofon aradı ve süslü duvar lambasının arkasında ve yatak çerçevesinin altında birer tane buldu. İkisinin de bağlantısını kesti ve sonra korkunç bir sürpriz yaşadı.

Kapının yanındaki çekmece dolabının tepesinden, Lord Roke onu izliyordu.

Mrs. Coulter bağırdı ve dengesini korumak için elini duvara dayadı. Gallivespian rahatça bağdaş kurup oturmuştu ve ne o ne de altın maymun onu görmüştü. Hızla çarpan yüreği sakinleştiğinde ve nefesi düzene girdiğinde Mrs. Coulter sordu: "Peki, burada olduğunuzu bana bildirme nezaketini ne zaman gösterecektiniz lordum? Soyunmadan önce mi, yoksa sonra mı?"

"Önce," dedi adam. "Cinine sakinleşmesini söyle, yoksa onu sakatlarım."

Altın maymun dişlerini gösteriyordu ve tüyleri kabarmıştı. Yüzündeki kavurucu kötücüllük sıradan bir insanı sindirirdi, ama Lord Roke gülümsemekle yetindi. Loş ışıkta iğneleri ışıldadı. Küçük casus doğruldu ve gerindi.

"Lord Asriel'in kalesindeki ajanımla yeni konuştum," diye devam etti. "Lord Asriel selam söylüyor. Bu insanların niyetlerinin ne olduğunu öğrenir öğrenmez ona bildirmenizi istiyor."

Mrs. Coulter, Lord Asriel güreşte onu sertçe yere çalmış gibi; nefesinin kesildiğini hissetti. Gözleri irileşti. Yavaşça yatağa oturdu.

"Buraya beni gözetlemek için mi, yoksa yardım etmek için mi geldin?" dedi.

"İkisi de. Burada olduğum için şanslısın. Sen gelir gelmez, mahzende anbarik çalışmalar başlattılar. Ne olduğunu bilmiyorum, ama bir bilimadamı ekibi şu anda bunun üzerinde çalışıyor. Onları harekete geçirdin."

"Gurur mu duymalıyım, yoksa korkmalı mıyım, bilmiyorum. Aslında çok yorgunum ve uyuyacağım. Bana yardım etmek için geldiysen nöbet tutabilirsin. İlk iş olarak da başını çevirebilirsin."

Adam eğilerek selam verdi ve duvara döndü. Mrs. Coulter çentilmiş lavaboda yıkandı, ince havluyla kurulandı ve soyunup yatağa girdi. Cini odada dolaşıyor, gardırobu, resim çerçevesini, perdeleri, pencerenin baktığı revaklı manzarayı kontrol ediyordu. Lord Roke cinin her adımını izliyordu. Sonunda altın maymun Mrs. Coulter'a katıldı ve hemen uykuya daldılar.

Lord Roke ona Lord Asriel'den öğrendiği her şeyi anlatmamıştı. Müttefikler cumhuriyetin sınırlarında, havadan geçen her tür varlığı izliyorlardı ve batıda, melek ya da bambaşka bir şey olabilecek varlık kalabalıkları fark etmişlerdi. Araştırmak üzere devriye göndermişlerdi, ama şimdiye dek hiçbir şey öğrenememişlerdi: Her ne iseler aşılmaz bir sise sarınmış halde, orada asılı duruyorlardı.

Ama casus, Mrs. Coulter'ı bununla rahatsız etmemenin en iyisi olacağına karar vermişti. Kadın bitkin düşmüştü. Bırak uyusun,

dedi ve tetikte bekleyerek, odada sessizce dolaşıp kapıyı dinledi, pencereden dışarı baktı.

Mrs. Coulter'ın odaya girmesinden bir saat sonra, kapının dışında alçak bir ses duydu: hafif bir tırmalama ve bir fısıltı. Aynı anda, kapı çerçevesinden loş bir ışık sızdır Lord Roke en uzak köşeye gitti ve Mrs. Coulter giysilerini fırlattığı sandalyenin bir bacağının arkasına saklandı.

Bir dakika geçti. Sonra bir anahtar kilitte sessizce döndü. Kapı iki santim aralandı ve öyle kaldı. Sonra ışık söndü.

Lord Roke ince perdelerden sızan loş ışıkta yeterince görebiliyordu, ama davetsiz misafir gözlerinin karanlığa alışmasını beklemek zorunda kaldı. Sonunda kapı yavaşça daha da açıldı ve genç rahip Louis Birader içeri girdi.

Haç çıkardı ve ayaklarının ucuna basa basa yatağa gitti. Lord Roke adamın üzerine atlamaya hazırlandı; rahip Mrs. Coulter'ın düzenli nefeslerini dinledi, uyuyup uyumadığına baktı ve sonra komodine döndü.

Pilli lambanın ampulünü eliyle örterek yaktı ve parmaklarının arasından ince bir parıltı kaçmasına izin verdi. Masaya öyle yakından baktı ki, burnu neredeyse yüzeyine değecekti, ama aradığı her ne ise, bulamadı. Mrs. Coulter yatmadan önce oraya bir şeyler koymuştu: iki madeni para, bir yüzük ve saat. Ama Louis Birader onlarla ilgilenmiyordu.

Yine kadına döndü ve sonra aradığı şeyi buldu, dişlerinin arasından yumuşak bir tıslama çıkardı. Lord Roke canının sıkıldığını görebiliyordu. Aradığı nesne, Mrs. Coulter'ın boynundaki altın zincire asılı madalyondu.

Lord Roke duvardaki süpürgeliğin dibinden sessizce kapıya gitti.

Rahip, kadına dokunacağı için yine haç çıkardı. Nefesini tutarak yatağın üzerine eğildi ve altın maymun kıpırdandı.

Genç adam eli uzanmış halde donakaldı. Tavşan cini ayaklarının dibinde titriyor, hiçbir işe yaramıyordu: En azından zavallı adam için nöbet tutabilir, diye düşündü Lord Roke. Maymun uykusunda döndü ve yine kıpırtısız kaldı.

Bir dakika mumya gibi bekledikten sonra, Louis Birader titrek ellerini Mrs. Coulter'ın boynuna yaklaştırdı. O kadar uzun süre arandı ki, Lord Roke adam kopçayı açana kadar şafak sökeceğini düşündü, ama sonunda madalyonu nazikçe kaldırdı ve doğruldu.

Daha rahip dönmeden, Lord Roke bir fare kadar hızlı ve sessizce kapıdan çıktı. Karanlık koridorda bekledi ve genç adam ayaklarının ucuna basa basa çıkıp anahtarı çevirdiğinde, Gallivespian onu izlemeye başladı.

Louis Birader kuleye yollandı. Başkan kapıyı açtığında, Lord Roke içeri daldı ve odanın köşesindeki dua iskemlesine koştu. Orada gölgeli bir çıkıntı buldu ve çömelip dinledi.

Peder MacPhail yalnız değildi: Aletiyometrist Fra Pavel kitaplarıyla meşguldü ve pencerenin yanında huzursuz biri duruyordu. Bu, Bolvangar'dan gelen deneysel tanrıbilimci Dr. Cooper' dı. İkisi birden başlarını kaldırdılar.

"Kutlarım Louis Birader," dedi Başkan. "Buraya getir, otur, göster bana, göster bana. Kutlarım!"

Fra Pavel kitapların bazılarını kaydırdı ve genç rahip altın zinciri masaya koydu. Peder MacPhail kopçayla uğraşırken diğerleri izlemek için eğildi. Dr. Cooper ona bir çakı uzattı ve sonra yumuşak bir tıkırtı duyuldu.

"Ah!" diye içini çekti Başkan.

Lord Roke görebilmek için masanın üzerine tırmandı.

Neft lambasının ışığında koyu altın rengi bir ışıltı gördü: Bu bir saç tutamıydı ve Başkan onu ellerinde büküyor, bir o yana bir bu yana çeviriyordu.

"Bunun çocuğa ait olduğundan emin miyiz?" dedi.

"Eminim," dedi Fra Pavel'in bitkin sesi.

"Peki, bu miktar yeterli mi Dr. Cooper?"

Solgun yüzlü adam iyice eğildi ve saç buklesini Peder MacPhail'in parmaklarından aldı. Işığa tuttu.

"Ah, evet," dedi. "Tek bir saç teli bile yeterli olurdu. Burada bol bol var."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi Başkan. "Şimdi, Louis Birader madalyonu hanımefendinin boynuna geri takmaksın."

Rahip bayılacak gibi çöktü: Bu görevin bittiğini ummuştu. Başkan Lyra'nın saçlarını bir zarfa koydu ve madalyonu kapadı. Bunu yaparken çevresine bakınmıştı, bu yüzden Lord Roke saklanmak zorunda kaldı.

"Peder Başkan," dedi Louis Birader, "elbette emrettiğiniz gibi yapacağım, ama çocuğun saçlarına neden ihtiyaç duyduğunuzu öğrenebilir miyim?"

"Hayır, Louis Birader, çünkü seni rahatsız ederdi. Sen bu tür meseleleri bize bırak. Artık git bakalım."

Genç adam madalyonu aldı ve kızgınlığını boğarak çıktı. Lord Roke onunla dönmeyi ve tam zinciri yerine takmaya çalışırken Mrs. Coulter' ı uyandırmayı ve ne yapacağını görmeyi düşündü, ama bu insanların ne peşinde olduğunu öğrenmek daha doğruydu.

Kapı kapanırken Gallivespian gölgelere döndü ve dinledi.

"Madalyonun nerede olduğunu nasıl anladınız?" dedi bilimadamı.

"Çocuktan her bahsedişinde," dedi Başkan, "eli madalyona gidiyordu. Ne kadar zamanda hazır olur?"

"Birkaç saat içinde," dedi Dr. Cooper.

"Ya saçlar? Onunla ne yapacaksınız?"

"Saçları yankı bölmesine koyacağız. Anlıyorsunuzdur, her birey benzersizdir ve genetik zerrelerin düzeni oldukça belirgindir... Eh, analiz edilir edilmez, bilgi bir dizi anbarik dalga

halinde şifrelenecek ve hedef aracına aktarılacak. Bu, nerede olursa olsun malzemenin kaynağının, yani saçların yerini bulur. Aslında bu kuram Barnard-Stokes sapkınlığından faydalanır, yani çokludünyalar fikrinden..."

"Korkmayın Doktor. Fra Pavel bana çocuğun bir başka dünyada olduğunu söyledi. Lütfen devam edin, bombanın gücü saç sayesinde mi yönlendiriliyor?"

"Evet. Bu saçların kesildiği tellere. Bu doğru."

"Sonra, bomba patlatıldığında, çocuk nerede olursa olsun yok oluyor, öyle mi?"

Bilimadamı sertçe nefes çekti. Sonra gönülsüzce,

"Evet," dedi. Yutkundu ve devam etti: "Gereken güç muazzam. Anbarik güç. Nasıl bir atom bombasında, uranyumun sıkışıp zincir reaksiyona girmesi için güçlü bir patlayıcıya ihtiyaç varsa, bu aletin koparma işlemi için ihtiyaç duyduğu büyük güce ulaşması da muazzam bir akım gerektiriyor. Merak ediyordum..."

"Nerede patlatıldığı önemli değil, değil mi?"

"Hayır. Mesele de bu. Nerede patlatılsa olur."

"Ve tamamen hazır, öyle mi?"

"Saçları da aldığımıza göre, evet. Ama görüyorsunuz, güç..."

"Bunu ayarladım. Aziz-Jean-Les-Eaux'daki hidro-anbarik üretim santrali bizim kullanımımız için ayrıldı. Orada yeterince güç üretiyorlardır, değil mi?"

"Evet," dedi bilimadamı.

"O zaman hemen başlayalım. Lütfen gidin ve araçlarla ilgilenin Dr. Cooper. Mümkün olan en kısa sürede nakle hazırlayın. Dağlarda hava çabuk değişir ve fırtına yaklaşıyor."

Bilimadamı, Lyra'nın saçlarının bulunduğu küçük zarfı aldı ve sinirli sinirli eğilerek çıktı. Lord Roke da, bir gölgeden daha fazla gürültü çıkarmadan, onunla gitti.

Başkan'ın odasından duyulmayacak kadar uzaklaşır uzaklaşmaz, Gallivespian saldırdı. Aşağıda, merdivenlerde olan

Dr. Cooper omzunda acılı bir batma hissetti ve korkuluğa tutundu, ama tuhaf bir biçimde kolu zayıflamıştı, kaydı ve merdiven boyunca yuvarlana yuvarlana düştü. Yarı baygın bir halde ait kata serildi.

Lord Roke adamın seğiren elinden zarfı güçlükle kopardı, çünkü boyunun yarısı kadardı. Gölgelerin içinden,

Mrs. Coulter'ın uyuduğu odaya yollandı.

Kapının altındaki aralık ancak geçebileceği kadardı.

Louis Birader gelip gitmişti, ama zinciri Mrs. Coulter'ın boynuna takmaya cesaret edememişti: Kolye yastığın üzerinde duruyordu.

Lord Roke kadını uyandırmak için eline bastırdı. Mrs. Couîter çok yorgundu, ama hemen ona odaklandı ve gözlerini ovuşturarak doğrulup oturdu.

Lord Roke olanları anlattı ve zarfı ona uzattı.

"Bunu hemen yok etmelisin," dedi ona, "tek bir saç teli bile yeterli olurmuş, adam öyle dedi."

Mrs. Coulter koyu altın rengi saç buklesine baktı ve başını iki yana salladı.

"Bunun için çok geç," dedi. "Bu, Lyra'nın saçlarından kestiğim buklenin yalnızca yarısı. Bir kısmını saklamış olmalı."Lord Roke öfkeyle tısladı.

"Çevresine bakındığı zaman!" dedi. "Ah -görmesin diye kaçtım- o sırada saklamış olmalı..."

"Ve onu nereye koyduğunu bilmenin yolu yok," dedi Mrs. Coulter. "Yine de, eğer bombayı bulabilirsek..."

"Şşş!"

Bunu söyleyen altın maymundu. Kapının yanında çömelmiş, dinliyordu. Sonra diğerleri de duydu: Odaya doğru seğirten ağır ayak sesleri vardı.

Mrs. Coulter zarfı ve saç tutamını Lord Roke'un eline tutuşturdu. Lord Roke onu alıp, gardırobun tepesine sıçradı.

Anahtar kilitte gürültülü gürültülü dönerken Mrs.

Coulter cininin yanına uzandı.

"Nerede o? Ona ne yaptın? Dr. Cooper'a nasıl saldırdın?" dedi Başkan'ın sert sesi, yatağın üzerine ışık düşerken. Mrs. Coulter gözlerini gölgelemek için kolunu kaldırdı ve doğrulmaya çalıştı.

"Misafirlerinizi eğlendirmeyi çok iyi biliyorsunuz," dedi uykulu uykulu. "Bu yeni bir oyun mu? Ne yapmam gerekiyor? Hem, Dr. Cooper kim?"

Bahçe kapısındaki nöbetçi, Peder MacPhail ile birlikte içeri girdi ve odanın köşelerine, yatağın altına fener tuttu. Başkan'ın canı biraz sıkılmıştı: Mrs. Coulter'ın gözleri uykuluydu ve koridordan gelen parıltıda güçlükle görebiliyordu. Yatağından çıkmadığı açıktı.

"Bir suç ortağın var," dedi. "Biri kolejimizin konuklarından birine saldırdı. Kim o? Buraya seninle birlikte gelen kim? Nerede?"

"Neden bahsettiğinizi hiç bilmiyorum. Hem, bu nedir?"

Doğrulmaya çalışırken yastığa dayadığı eli madalyonu bulmuştu. Mrs. Coulter durdu, madalyonu kaldırdı, iri iri açılmış uykulu gözlerle Başkan'a baktı. Lord Roke kadının muhteşem rol yeteneğine tanık oldu. Mrs. Coulter şaşkın şaşkın, "Ama bu benim... burada neler oluyor? Peder MacPhail, odaya kim girdi? Biri bunu benim boynumdan almış. Hem Lyra'nın saçı nerede? Burada çocuğumun bir bukle saçı vardı. Kim aldı onu? Neden? Neler oluyor?" dedi.

Ayağa kalkmıştı. Saçı darmadağındı ve sesi tutkuluydu. Başkan'ın kendisi kadar şaşkın olduğu açıktı.

Peder MacPhail bir adım geriledi ve elini başına götürdü.

"Sizinle birlikte biri daha gelmiş olmalı. Bir suç ortağı olmalı," dedi hırıltılı bir sesle. "Nerede saklanıyor?"

"Benim suç ortağım yok," dedi Mrs. Coulter öfkeyle.

"Burada görünmez bir suikastçı varsa, ancak Şeytan'ın kendisi olabilir herhalde. Babasının çiftliği gibi dolaştığı açık olan Peder MacPhail nöbetçiye döndü. "Onu mahzene götür. Zincire vur. Bu kadınla ne yapacağımızı çok iyi biliyorum. Onu görür görmez düşünmeliydim."

Mrs. Coulter çılgınca çevresine bakındı. Kısacık bir an için, Lord Roke'un tavanın yakınında ışıldayan gözlerine baktı. Adam onun yüzündeki ifadeyi hemen fark etti ve ne yapmasını istediğini hemen anladı.

25

Aziz-Jean-les-Eaux

Kemiğe dolanmış parlak saçlardan bir bilezik...

•John Donne•

Aziz-Jean-les-Eaux şelalesi Alplerin doğusundaki bir çıkıntıdaki kayalık zirvelerin arasından dökülüyordu.

Anbarik santral şelalenin üzerindeki dağa tutunmuştu.

Issız ve hırpalanmış kırların olduğu yabanıl bir bölgeydi. Boğaza akan binlerce ton suyun gücüyle çalışan büyük anbarik jeneratörler olmasa kimse oraya inşaat yapmayı düşünmezdi.

Mrs. Coulter'ın tutuklanmasını izleyen geceydi ve fırtına vardı. Santralin önündeki dik kayalığın yakınında bir zeplin sert rüzgarda yavaşlayarak durdu. Aracın altındaki projektörler, onun ışıktan ayaklar üzerinde duruyormuş gibi görünmesine sebep oluyordu ve sonra zeplin ışıktan bacaklar üzerinde çömelip uzandı.

Ama pilot tatmin olmamıştı; dağ yamaçlarında rüzgar dönüyor, çalkalanıyordu. Dahası, kablolar, çelik direkler, transformatörler fazla yakındaydı: Zeplin yanıcı gaz doluyken onların arasına sürüklenmek ölümcül olurdu Eğik yağan sulu sepken aracın büyük, gergin zarfını dövüyor, zorlanan motorların takırtısını ve ulumasını boğacak gibi oluyor, yerin görülmesini imkânsızlaştırıyordu.

"Burası olmaz," diye bağırdı pilot gürültünün üzerinden. "Çıkıntının çevresinden dolanalım."

Pilot boğma kolunu iter, motorların dengesini düzeltirken Peder MacPhail öfkeyle izledi. Zeplin sarsılarak yükseldi ve sırtın üzerinden geçti. O ışıktan bacaklar aniden uzadılar ve aracın sulu sepkende kaybolmuş ayakları ile sırtı yoklanmış gibi göründüler.

"İstasyona bundan fazla yaklaşamıyor musun?" dedi Başkan sesini pilota duyurabilmek için eğilerek.

"İnmek istiyorsanız, hayır," dedi pilot.

"Evet, inmek istiyoruz. Pekala, bizi sırtın aşağısına bırak."

Pilot demir atmaya hazırlanmaları için mürettebatına emirler verdi. İndirecekleri aletler ağır ve narindi, ama taşıtı güvenceye almak önemliydi. Başkan yerine yerleşti ve dudağını çiğneyerek parmaklarını koltuğunun kolunda tıkırdattı, ama hiçbir şey söylemedi ve pilotun rahat çalışmasına izin verdi.

Lord Roke kabinin arkasındaki bölme duvarının çapraz direklerindeki saklanma yerinden izliyordu. Uçuş esnasında, küçük gölgeli şekil defalarca metal ızgaranın arkasından geçmişti. Biri başını çevirecek olsa rahatça görebilirdi onu. Ama olan bitenleri duyabilmek için onları görebileceği bir yere gelmeliydi. Risk kaçınılmazdı.

Kükreyen motorların, kar ve yağmurun gürültüsünün, tellerde ıslık çalan rüzgarın ve metal yürüyüş yollarında tangırdayan ayak seslerinin üzerinden duyabilmek için iyice yaklaştı. Seyir mühendisi pilota bir dizi sayı seslendi ve pilot doğruladı. Lord Roke gölgelere daldı ve hava taşıtı dalar, eğilirken gergilere ve kirişlere sıkı sıkı tutundu.

Sonunda, taşıtın hareketlerinden demir atmış olması gerektiğini sezip kabin kaplaması üzerinde ilerleyerek iskele tarafındaki koltuklara geldi.

İki yönde gelip geçen adamlar vardı: mürettebattan olanlar, teknisyenler ve rahipler. Cinlerinin çoğu köpekti ve merak doluydular. Koridorun diğer yanında, Mrs. Coulter uyanık

oturuyordu ve sessizdi. Kötü niyet yayan altın maymunu kucağından her şeyi izliyordu.

Lord Roke bir fırsat bekledi, sonra Mrs. Coulter'ın koltuğunun altına fırladı ve bir anda omzunun gölgesine daldı.

"Ne yapıyorlar?" diye mırıldandı Mrs. Coulter.

"Yere iniyorlar. Santralin yakınındayız. "

"Benimle mi kalacaksın, yoksa yalnız mı çalışacaksın?" diye fısıldadı Mrs. Coulter.

"Seninle kalacağım. Ceketinin altına saklanmam gerek ."

Mrs. Coulter'ın üzerinde kalın, koyun postundan bir ceket vardı. Kabin rahatsız edici ölçüde sıcaktı, ama elleri kelepçeli olduğu için üstünü çıkaramamıştı.

"Hemen gir," dedi Mrs. Coulter çevresine bakınarak Lord Roke ceketin göğsüne daldı ve güvenle oturabileceği kürk astarlı bir cep buldu. Altın maymun, en sevdiği modelin üstünü başını düzelten titiz bir modacı gibi Mrs. Coulter'ın ipek yakasını özenle ceketin içine tıktı ve bir yandan da Lord Roke'un ceketin katmanları arasında iyice saklandığından emin oldu.

Tam zamanında yapmıştı bunu. Bir dakika geçmeden, elinde tüfek olan bir asker gelip Mrs. Coulter'ın hava taşıtından inmesini emretti.

"Bu kelepçeleri taşımak zorunda mıyım?" dedi Mrs. Coulter.

"Onları çıkarmam söylenmedi," diye yanıt verdi adam. "Ayağa kalkın, lütfen."

"Ama bir yerlere dayanmadan hareket edemiyorum. Her yerim tutuldu -günün büyük kısmını kıpırdamadan burada oturarak geçirdim- üzerimde silah olmadığını da biliyorsun, çünkü üzerimi aradın. Git de Başkan'a, bana kelepçe takmanın gerçekten gerekli olup olmadığını sor. Bu yabanlıkta kaçmaya çalışır mıyım?"

Mrs. Coulter'ın cazibesi Lord Roke üzerinde etkili değildi, ama diğerleri üzerindeki etkisini izlemek adamın ilgisini çekiyordu.

Nöbetçi genç bir adamdı. Onun yerine kır saçlı, yaşlı bir savaşçı göndermeleri gerekirdi.

"Şey," dedi adam, "eminim kaçmazsınız hanımefendi, bana emir verilmeden bir şey yapamam. Bunu anladığınızdan eminim. Lütfen ayağa kalkın hanımefendi. Sendelerseniz kolunuzu tutarım."

Mrs. Coulter ayağa kalktı. Lord Roke onun beceriksizce ilerlediğini hissetti. Kadın, Gallivespian'ın gördüğü en zarif insandı: Bu beceriksizlik sahteydi. İskelenin başına geldiklerinde, Lord Roke onun sendelediğini hissetti, Mrs. Coulter korkuyla bağırdı ve Lord Roke asker onu tutarken kadının sarsıldığını hissetti. Çevrelerindeki seslerin değiştiğini de duymuştu: rüzgarın uğultusu, ışıklar için güç üretmek üzere düzenli bir biçimde dönen motorların sesi, yakında bir yerde emirler veren sesler.

İskelede yürürlerken Mrs. Coulter askere yaslanıyordu. Alçak sesle konuşuyordu ve Lord Roke adamın yanıtını zar zor seçebildi.

"Çavuşta -şuradaki büyük sandığın yanındaki- anahtarlar onda hanımefendi. Ama istemeye cesaret edemem hanımefendi, üzgünüm."

"Ah, pekala," dedi Mrs. Coulter, üzüntüyle ve şirin şirin iç çekerek. "Yine de teşekkürler."

Lord Roke çizmeli ayakların kayaların üzerinde yürüdüğünü hissetti. Sonra Mrs. Coulter fısıldadı. "Anahtarları duydun mu?"

"Bana çavuşun nerede olduğunu söyle. Nerede ve ne kadar uzakta olduğunu bilmem gerek."

"Benim adımımla, on adım uzakta. Sağda. İri yarı bir adam. Belindeki anahtarlığı görebiliyorum."

"Hangi anahtar olduğunu bilmezsem işe yaramaz. Kelepçeleri kilitlerken görmüş müydün?"

"Evet. Kısa, güdük bir anahtar. Siyah bant dolanmış "

Lord Roke ceketin kürk astarına tutuna tutuna indi ve Mrs. Coulter'ın dizleri hizasındaki eteğine geldi. Oraya tutunup çevresine bakındı.

Bir projektör yakmışlardı ve parlak aydınlıkta ıslak kayalar ışıldıyordu. Ama Lord Roke bakınır, saklanacak gölge ararken, parıltının rüzgarla yana dönmeye başladığını gördü. Bir bağırış duydu ve ışık aniden söndü.

Lord Roke hemen kendini yere bıraktı ve sert sulu sepkenin altında çavuşa doğru koştu. Adam düşen projektörü tutmak için öne atılmıştı.

Kargaşada, iri yarı adam yanından geçerken Lord Roke bacağına atladı, kamuflaj pantolonunun pamuklu kumaşına tutundu -şimdiden yağmurdan ıslanmış, ağırlaşmıştı- ve çizmenin hemen üzerine tekme atarak adamı soktu.

Kimse fark etmedi: Rüzgarın, motorların, yağmurun gürültüsü adamın haykırışını boğdu. Karanlıkta vücudu da görülmedi. Ama yakında başkaları vardı ve Lord Roke hızlı çalışmak zorundaydı. Yere düşen adamın yanma atladı. Anahtarlık buz gibi soğuk bir su birikintisinde yatıyordu. Lord Roke kolu kadar geniş, boyunun yarısı kadar uzun, büyük çelik parçaları kenara çeke çeke siyah bantlı anahtarı buldu. Bir de, anahtarlığın çengeliyle uğraşması gerekiyordu. Ayrıca, bir Gallivespian için ölümcül olan dolu riski vardı: Lord Roke'un iki yumruğu büyüklüğünde buz kütleleri.

Sonra yukarıdan bir ses, "Sen iyi misin Çavuş?" dedi.

Askerin cini hırlıyor, çavuşun yarı uyuşmuş cinini dürtüklüyordu. Lord Roke bekleyemezdi: Sıçrayarak bir tekme attı ve diğer adam da çavuşun yanına düştü.

Lord anahtarlığı çeke çeke açtı, altı anahtarı aldı ve siyah bantlı olanı kurtardı. Işığı yeniden yakmaları an meselesiydi, ama yarı karanlıkta bile, baygın yatan iki adamı gözden kaçırmaları imkânsızdı.

Anahtarı alırken bir bağırış yükseldi. Devasa nesneyi tüm gücüyle kaldırıp çekti, kurtardı, zorla sürükledi ve tam yeri döven ayaklar vardığında küçük bir kayanın arkasına saklandı. Sesler ışık istedi.

"Vurulmuş mu?"

"Bir şey duymadım..."

"Nefes alıyorlar mı?"

Sonra yerine tutturulan projektör yakıldı. Lord Roke, araba farına yakalanmış tilki gibi açıkta kalmıştı. Hiç kıpırdamadan durdu, sağı solu süzdü ve herkesin dikkatinin gizemli bir biçimde yere devrilen iki adama odaklandığından emin olduğunda, anahtarı omzuna kaldırdı ve su birikintilerinin, kayaların çevresinden dolanarak Mrs. Coulter'ın yanına koştu.

Bir saniye sonra Mrs. Coulter kelepçenin kilitlerini açmış, sessizce yere bırakmıştı. Lord Roke ceketin eteğine sıçradı ve Mrs. Coulter'ın omzuna tırmandı.

"Bomba nerede?" dedi Mrs. Coulter'ın kulağının dibinden.

"Şimdi indirmeye başladılar. Şurada, yerdeki büyük sandık. Onu sandıktan çıkarana kadar bir şey yapamam O zaman bile..."

"Tamam," dedi adam, "sen kaç. Saklan. Ben burada kalıp izleyeceğim. Kaç!"

Mrs. Coulter'ın koluna atladı ve oradan sıçradı. Mrs. Coulter tek ses çıkarmadan ışıktan uzaklaştı. Nöbetçinin dikkatini çekmemek için ilk başta yavaş davranıyordu. Sonra çömeldi ve yağmurun dövdüğü karanlıkta yamaç yukarı koştu. Altın maymun yolu görebilmek için önden gidiyordu.

Mrs. Coulter arkasında motorların sürekli homurtusunu, karışık bağırışları, sahneye bir düzen kazandırmaya çalışan Başkan'ın güçlü sesini duyabiliyordu. Şövalye Tialys tarafından sokulduğu zaman hissettiği uzun, korkunç acıyı ve gördüğü halüsinasyonları hatırladı ve iki adamın uyanırken ki hallerine hiç imrenmediğini düşündü.

Ama kısa süre sonra daha yüksekteydi, ıslak kayaların üzerinden tırmanıyordu ve arkasında tek görebildiği zeplinin koca karnından dalgalanarak yansıyan projektör ışığıydı. Işık yine söndü ve Mrs. Coulter'ın tek duyabildiği rüzgarla boşuna mücadele etmeye çalışan motorun homurtusu ve aşağıdaki çağlayanın kükremesiydi.

Hidro-anbarik santralin mühendisleri bombaya bir uç kablosu getirmek için boğazın üzerinde çabalıyordu. Mrs. Coulter'ın sorunu bu durumdan canlı kurtulmak değildi: Bu ikinci sıradaydı. Sorun, Lyra'nın saçlarını bomba patlamadan nasıl alacağı idi. Lord Roke, Mrs. Coulter tutuklandıktan sonra zarftaki saçları yakmış, rüzgarın külleri alıp gece göğüne saçmasına izin vermişti. Sonra laboratuvara girmenin bir yolunu bulmuş ve küçük, koyu altın rengi buklenin geri kalanını yankı bölmesine yerleştirerek bombayı hazırlamalarını izlemişti. Saçın nerede olduğunu, yankı bölmesini nasıl açacağını çok iyi biliyordu, ama laboratuvarın aydınlığı, ışıl ışıl yüzeyler ve devamlı girip çıkan teknisyenler yüzünden orada bir şey yapamamıştı.

Bu yüzden, saç buklesini bomba kurulduktan sonra almaları gerekiyordu.

Ve Başkan'ın Mrs. Coulter'a yapmayı planladığı şey yüzünden bu daha da zor olacaktı. Bombanın enerjisi insan ile cin arasındaki bağlantıyı kesme işleminden doğuyordu ve bu iğrenç bir koparma işlemi anlamına geliyordu: ince ağ örgü kafesler ve gümüş giyotin. Adam Mrs. Coulter ile altın maymun arasındaki bir ömürlük bağlantıyı kesecekti ve salıverilen gücü kızını yok etmek için kullanacaktı. Hem Mrs. Coulter hem de Lyra, kadının kendisinin icat ettiği yöntemle ölecekti. En azından temiz, diye düşündü Mrs. Coulter.

Tek umudu Lord Roke idi. Ama zeplinde fısıldayarak konuşurlarken, Lord Roke zehirli iğnelerin gücünü açıklamıştı: Onları durmaksızın kullanamıyordu, çünkü her kullanımda

zehir zayıflıyordu. Tüm gücünü toplamak için bir gün gerekiyordu. Fazla zaman geçmeden önemli silahı gücünü kaybedecekti ve sonra akıllarından başka hiçbir silahları kalmayacaktı.

Mrs. Coulter boğazın yamacına tutunmuş bir ladin ağacının köklerinin yakınında bir kaya çıkıntısı buldu ve altına yerleşip çevresine bakındı.

Arkasında ve yukarıda, ırmak yatağının kenarında santral rüzgarın tüm etkisine açık bir biçimde duruyordu. Mühendisler bombaya kablo getirmelerine yardımcı olacak bir dizi ışık kuruyordu. Mrs. Coulter, biraz ötede emirler yağdıran sesleri duyabiliyor, ağaçların arasında sallanan ışıkları görebiliyordu. Bir insan kolu kalınlığındaki kablo, yamacın tepesindeki kamyona yüklenmiş devasa makaradan çözülüyordu ve kayaların üzerinde ilerleme hızlarına bakarak bombaya beş dakikadan az süre içinde ulaşacakları söylenebilirdi.

Peder MacPhail zeplinde askerleri teşvik ediyordu.

Pek çok adam nöbet tutuyor, tüfeklerini hazır tutarak yağışlı karanlığı gözetliyordu. Diğerleri bombanın bulunduğu tahta sandığı açıyor, kablo için hazır ediyordu. Mrs. Coulter yağmurla yıkanan projektörlerin ışığında, kayalık zeminde hafifçe eğik duran hantal bir makine yığını ile telleri görebiliyordu. Kabloları grotesk bir atlama ipi gibi rüzgarda sallanan, yağmuru dağıtan, kayaların üzerindeki ve altındaki gölgeleri yok eden ışıklardan yüksek gerilimli bir çıtırtı ve vızıltı geliyordu.

Mrs. Coulter makinenin bir parçasını korkunç derecece iyi tanıyordu: ince ağ kafesler ve üzerindeki gümüş bıçak. Aletin bir ucunda duruyorlardı. Kalan kısımlar yabancıydı. Kangalların, şişelerin, yalıtkan kenarların, tüp labirentlerinin ardında bir ilke göremiyordu. Bununla birlikte, onca karmaşıklığın altında, her şeyin bağlı olduğu küçük bir saç tutamı vardı.

Solunda yamaç alçalarak karanlığa karışıyordu ve çok aşağıda, Aziz-Jean-les-Eaux çağlayanının beyaz köpüklerinin ışıltısı ve kükremesi vardı.

Bir feryat geldi. Bir asker tüfeğini bıraktı ve öne doğru sendeledi, yere düşüp kıvranmaya, tekmeler savurmaya, acıyla inlemeye başladı. Bunun karşısında, Başkan gökyüzüne baktı ve ellerini ağzına götürüp delici bir çığlık kopardı.

Ne yapıyordu?

Mrs. Coulter bir an sonra anladı. Onca imkânsız şey arasında, bir cadı uçarak alçaldı ve Başkan'ın yanına kondu. Başkan rüzgarı bastırarak bağırdı:

"Etrafı ara! Kadına yardım eden bir tür yaratık var. Şimdiden bir sürü adamıma saldırdı. Sen karanlıkta görebilirsin. Onu bul ve öldür!"

"Bir şey geliyor," dedi cadı, Mrs. Coulter'ın sığınağından açık seçik duyulabilen bir sesle. "Kuzeyde, görebiliyorum. "

"Onu boş ver. Yaratığı bul ve yok et," dedi Başkan.

"Çok uzakta olamaz. Kadını da ara. Git!"

Cadı yine havaya fırladı.

Maymun aniden Mrs. Coulter'ın elini tutup işaret etti Lord Roke açıkta, bir yosun tabakasının üzerinde yatıyordu. Onu nasıl göremezlerdi? Ama bir şey olmuştu çünkü hareket etmiyordu.

"Oraya git ve onu getir," dedi Mrs. Coulter. Maymun eğilip bir kayadan diğerine koşarak taşların arasındaki küçük yeşil tabakaya gitti. Altın kürkü kısa zamanda yağmurla karardı ve vücuduna yapıştı, onun daha küçülmesini ve görülmesinin zorlaşmasını sağladı, ama yine de çok fena ortalıktaydı.

Bu arada Peder MacPhail bombaya dönmüştü yine.

Santralden gelen mühendisler kablolarını ona yanaştırmıştı ve teknisyenler kıskaçları takmakla, terminalleri hazırlamakla meşguldü.

Mrs. Coulter, kurbanı kaçtığına göre, Başkan'ın ne yapmayı planladığını merak etti. Sonra Başkan dönüp omzunun üzerinden baktı ve Mrs. Coulter adamın yüzündeki ifadeyi gördü. O kadar donuk ve yoğundu ki, bir insan yüzünden çok maskeye benziyordu. Dudakları bir duayla kımıldıyordu, yağmurun dolduğu gözleri iri iri açılmıştı ve şehit olma sarhoşluğu içindeki bir azizi betimleyen bir İspanyol tablosuna benziyordu. Mrs. Coulter aniden bir korku sancısı hissetti, çünkü adamın neye niyetlendiğini çok iyi anlamıştı: Peder MacPhail kendini feda edecekti. Mrs. Coulter bunun bir parçası olsa da olmasa da, bomba patlayacaktı.

Altın maymun taştan taşa süzülerek Lord Roke'a ulaştı.

"Sol bacağım kırıldı," dedi Gallivespian sakin sakin. "Son adam üzerime bastı. İyi dinle..."

Maymun onu alıp aydınlıktan uzaklaştırırken, Lord.

Roke yankı odasının tam olarak nerede olduğunu ve onu nasıl açacağını açıkladı. Askerlerin gözünün dibinde sayılırdı, ama cin, küçük yükünü taşıyarak, gölgeden gölgeye geçerek gizlice yaklaştı.

Dudağını ısırarak onları izleyen Mrs. Coulter bir hışırtı duydu ve bir darbe hissetti. Kendi bedenine değil, ağaca. Sol kolundan bir el uzakta ağaca bir ok saplanmış, titriyordu. Cadı bir ok daha yollamadan önce Mrs. Coulter hemen kendini yere atarak uzaklaştı ve yamaç aşağı, maymuna doğru yuvarlandı.

Sonra her şey bir anda oldu: Silahlar patladı ve yamaçta bir duman bulutu kabardı, ama Mrs. Coulter alev göremiyordu. Mrs. Coulter'ın saldırıya uğradığını gören altın maymun Lord Roke'u yere bıraktı ve cadı elinde bıçağı tam yere dalarken, Mrs. Coulter'ı savunmak için fırladı.

Lord Roke en yakındaki kayaya dayanarak doğruldu.

Mrs. Coulter cadıyla güreşmeye başladı. İkisi kayaların arasında mücadele ederken altın maymun cadının bulut çamı

dalından süpürgesindeki iğneleri yolmaya başladı.

Bu arada Başkan kertenkele cinini gümüş ağ kafeslerden küçük olanına sokuyordu. Kertenkele kıvranıyor, haykırıyor, tekmeliyor, ısırıyordu, ama adam cinini elinden fırlattı ve kapağı çabucak çarparak kapadı. Teknisyenler son ayarları yapıyor, kadranlarını ve sayaçların kontrol ediyorlardı.

Hiç yoktan bir martı belirerek çılgın bir feryatla çullanıp Gallivespian'ı pençesine aldı. Cadının ciniydi. Lord Roke şiddetle mücadele etti, ama kuş onu sıkıca tutmuştu. Sonra cadı kendini Mrs. Coulter'ın ellerinden kurtardı ve yoluk çam dalını kapıp havaya fırlayarak cinine katıldı.

Mrs. Coulter kendini bombaya doğru fırlatırken dumanın burnuna dolduğunu, boğazının tırmalandığını hissetti: göz yaşartıcı gaz. Askerlerin çoğu yere düşmüştü ya da boğulur gibi sesler çıkararak sendeliyorlardı (gazın nereden geldiğini merak etti Mrs. Coulter), ama rüzgar gazı dağıttıkça yine toparlanmaya başlıyorlardı. Zeplinin kocaman, kaburgalı göbeği bombanın üzerinde süzülüyor, rüzgarda halatlarını zorluyor ve gümüş duvarlarından yoğunlaşmış buhar sızıyordu.

Ama sonra yukarıdan Mrs. Coulter'ın kulaklarını çınlatan bir ses geldi: Öylesine tiz, öylesine dehşet dolu bir çığlıktı ki, altın maymun bile korkuyla ona sarıldı. Bir saniye sonra, birbirine karışmış beyaz kol ve bacaklar, siyah ipekler ve yeşil dallar arasında, cadı Peder MacPhail' in ayaklarının dibine düştü. Kayalara çarptığında kemiklerinin kırıldığı açıkça işitilmişti.

Mrs. Coulter Lord Roke'un düşüşten canlı kurtulup kurtulmadığına bakmak için öne fırladı. Ama Gallivespian ölmüştü. Sağ iğnesi cadının boynuna sıkıca saplanmıştı.

Cadı hâlâ yaşıyordu ve ağzı titreyerek konuştu, "Bir şey geliyor -başka bir şey- geliyor..."

Sözleri bir şey ifade etmiyordu. Başkan büyük kafese ulaşmak için cadının bedeninin üzerinden aştı. Cini diğer kafesin

kenarlarında koşturuyor, küçük pençeleriyle gümüş kafesi çınlatıyor, sesi merhamet dileniyordu.

Altın maymun Peder MacPhail'in üzerine atladı, ama saldırmak için değil: Adamın omzuna tırmanıp teller ve borular karmaşasının yüreğine, yankı odasına yöneldi.

Başkan onu yakalamaya çalıştı, ama Mrs. Coulter adamın kolunu tuttu ve onu geri çekmeye çalıştı. Göremiyordu:

Yağmur gözlerine doluyordu ve havada hâlâ gaz vardı.

Ve her yerden silah sesleri geliyordu: Neler oluyordu?

Projektörler rüzgarda sallanıyor ve hiçbir şey sabit görünmüyordu, dağ yamacındaki kara kayalar bile. Başkan ve Mrs. Coulter teke tek dövüşüyorlar, tırmalıyor, yumrukluyor, yırtıyor, ısırıyorlardı, ama Mrs. Coulter yorgun, adam ise güçlüydü ve Mrs. Coulter çaresizdi de, Başkan'ı çekip uzaklaştırabilirdi, ama bir gözü, kolları kurcalayan, vahşi siyah pençesiyle mekanizmayı bir o yana bir bu yana çekiştiren, kıvıran, döndüren, içeri uzanmaya çalışan cininin üzerindeydi...

Sonra şakağına bir darbe indi. Mrs. Coulter sersemleyerek düştü ve Başkan ondan kurtuldu, kanlar içinde kendini kafese çekti ve kapıyı arkasından çekerek kapadı.

Bu arada maymun bölmeyi açmıştı -büyük menteşeler üzerinde camdan bir kapaktı ve şimdi içine uzanıyordu- orada bir saç buklesi vardı: Metal bir kıskacın ucundaki kauçuk yastıkların arasında duruyordu! Onu orada sökmek için yapılması gereken bir iş daha vardı. Mr Coulter titrek ellerle kendini yukarı çekti. Giyotine, kıvılcımlar saçan terminallere ve içerideki adama bakarak gümüş kafesi tüm gücüyle sarstı. Maymun kıskacın vidalarını söküyordu ve yüzüne haşin bir sarhoşluk maskesi oturmuş olan Başkan telleri birbirine bağlıyordu:

Yoğun beyaz bir ışık çakması oldu, kırbaç şaklaması gibi bir ses duyuldu ve maymun havaya fırladı. Onunla birlikte küçük bir

altın bulut geldi: Lyra'nın saçları mıydı? Yoksa kendi kürkü mü? Her ne idiyse, hemen uçup karanlığa karıştı. Mrs. Coulter'ın sağ eli öyle kasılmıştı ki, kulakları çınlar ve yüreği çarparken, yarı yere uzanık, yarı asılı kalmasına sebep oldu.

Ama gözlerine bir şey olmuştu. En ufak ayrıntıları bile görebilecek korkunç bir berraklığa kavuşmuş ve evrendeki tek önemli detaya odaklanmışlardı: Yankı bölmesinin içindeki kıskaca tek bir koyu altın rengi saç teli takılmıştı.

Mrs. Coulter ıstırapla haykırarak kafesi sarstı, kalan pek az gücüyle saç telini yerinden kurtarmaya çalıştı.

Başkan ellerini yüzüne götürerek yağmur damlalarını sildi. Ağzı sanki konuşuyormuş gibi oynuyordu, ama Mrs. Coulter tek kelime duyamıyordu. Kafesi çaresizce tırmaladı, sonra Başkan iki teli bir kıvılcımla bir araya getirirken tüm ağırlığını makineye yöneltti. Mutlak sessizliğin içinde parlak gümüş bıçak indi.

Yakınlarda bir yerde bir şey patladı, ama Mrs. Coulter bunu fark edecek durumda değildi.

Eller onu yerden kaldırıyordu: Lord Asriel'in elleri. Artık şaşacak şey kalmamıştı; niyet gemisi yamacın üzerinde kusursuz bir dengede bekliyordu. Lord Asriel onu yerden kaldırdı ve silah patlamalarını, kabaran dumanları, korku ve kargaşa haykırışlarım duymazdan gelerek gemiye taşıdı.

"Başkan öldü mü? Bomba patladı mı?" demeyi başardı Mrs. Coulter.

Lord Asriel onun yanına tırmandı ve kar leoparı, ağzında yarı sersem maymunla, gemiye atladı. Lord Asriel kontrolleri kavradı ve gemi bir anda havaya fırladı. Mrs. Coulter acıdan sersemlemiş gözlerle dağ yamacına baktı. Adamlar karınca gibi oraya buraya koşuyorlardı; bazıları ölü halde yatıyordu, yaralanmış diğerleri kayaların üzerinde sürünüyordu. Santralden gelen ve amaca sahip tek şey olan büyük halat kaosun ortasında kıvrıla kıvrıla, Başkan'ın kafesin içinde yattığı yere uzanıyordu.

"Lord Roke?" dedi Lord Asriel.

"Öldü," diye fısıldadı Mrs. Coulter.

Adam bir düğmeye bastı ve alevden bir mızrak sallanan, silkinen zepline doğru fırladı. Bir an sonra koca hava taşıtı beyaz ateşten bir çiçek gibi patladı ve alevler her şeyin ortasında kıpırtısızca, sapasağlam duran niyet gemisini sarmaladı. Lord Asriel gemiyi acele etmeden uzaklaştırdı ve onlar izlerken alevler içindeki zeplin yamaçtaki sahnenin üzerine ağır ağır düştü; bomba, kablo askerler, her şey dumanlar ve alevler içinde yamaç aşağı yuvarlanmaya başladı ve gittikçe hızlanarak yoluna kan reçineli ağaçları tutuşturdu ve sonunda çağlayanın beyaz sularına devrildi, çağlayan her şeyi alıp karanlığa sürükledi.

Lord Asriel kontrollere yine dokundu ve niyet gemisi kuzeye doğru hızlanmaya başladı. Ama Mrs. Coulter gözlerini sahneden koparamıyordu; uzun süre arkasına baktı, yaşlı gözlerle yangını izledi, ta ki duman ve buharlara sarınmış, karanlığa çiziktirilmiş dikey bir turuncu çizgiye dönüşene ve sonra gözden kaybolana kadar.

26

Uçurum

Güneş karanlığı terk edip daha taze bir sabah buldu.
Berrak ve bulutsuz gecede bayram ediyor güzelim ay...

•William Blake•

Karanlıktı, etrafı saran siyahlık Lyra'nın gözlerine öyle baskı yapıyordu ki, üstlerindeki binlerce tonluk kayalığın ağırlığını hissedebiliyordu neredeyse. Sahip oldukları tek ışık, Leydi Salmakia'nın yusufçuğunun parlak kuyruğundan geliyordu ve bu bile soluyordu. Zavallı böcekler ölüler dünyasında yiyecek bulamamışlardı ve şövalyenin yusufçuğu kısa süre önce ölmüştü.

Tialys Will'in omzunda otururken, Lyra leydinin yusufçuğunu elinde tutuyordu. Leydi titreyen yaratığı okşuyor, ona fısıldıyordu. Onu ilk önce kendi bisküvisinin kırıntılarıyla, sonra kendi kanıyla beslemeye başlamıştı.

Lyra onu bunu yaparken görse kendi kanını önerirdi, çünkü onda daha çok vardı. Ama tüm dikkatini ayaklarını güvenle yere basmaya ve yukarıdan sarkan kaya çıkıntılarından kaçınmaya vermişti.

İsimsiz harpi onları, ölüler dünyasındaki, başka bir dünyaya pencere açabilecekleri en yakın noktaya gittiğini söylediği bir mağaralar dizisine yönlendirmişti. Peşlerinden sonu olmayan bir hayalet ordusu geliyordu. En öndekiler arkadakileri

cesaretlendirirken, en cesurları en yüreksizleri teşvik ederken, yaşlılar gençlere umut verirken, tünel fısıltılarla doluyordu.

"Daha çok var mı İsimsiz?" dedi Lyra sessizce. "Çünkü bu zavallı yusufçuk ölüyor. O öldüğünde ışığı da sönecek." Harpi durup döndü:

"Takip edin. Göremiyorsanız, dinleyin. Duyamıyorsanız, hissedin."

Loşlukta yaratığın haşin gözleri parlıyordu. Lyra başını salladı. "Evet, öyle yapacağım. Ama eskisi kadar güçlü değilim. Cesur da değilim, en azından fazla değil. Lütfen durma. Seni takip edeceğim -hepimiz edeceğiz. Lütfen yoluna devam et İsimsiz."

Harpi önüne dönüp ilerlemeye devam etti. Yusufçuğun parıltısı her geçen dakika daha da soluyordu. Yakında tamamen söneceğini biliyordu Lyra.

İlerlemeye çalışırken, yakında bir ses duydu, çok tanıdık bir sesti.

"Lyra…Lyra, çocuğum…"

Lyra sevinçle döndü.

"Mr. Scoresby! Sizi gördüğüme çok sevindim. Sizsiniz, zar zor da olsa görebiliyorum -ah, keşke size dokunabilseydim!"

Hafif, solgun ışıkta Texaslı balon pilotunun ince bedenini ve alaylı gülümsemesini görebiliyordu. Lyra'nın eli kendiliğinden uzandı, ama boşuna.

"Ben de hayatım. Ama beni dinle -orada sorun çıkarmak için uğraşıyorlar ve hedefleri sensin- nasıl diye sorma. Bıçağı olan oğlan bu mu?"

Will, Lyra'nın eski dostunu görme hevesiyle ona bakıyordu. Ama sonra gözleri Lee'yi geçip yanındaki hayalete dikildi. Lyra onun kim olduğunu hemen anladı ve Will'in yetişkin olmuş haline benzeyen hayalete şaştı. Aynı çıkık çene, aynı başını kaldırma tarzı.

Will'in nutku tutulmuştu, ama babası konuştu:

"Dinle -bu konuda konuşacak zaman yok- tam olarak söylediğim gibi yap. Bıçağı şimdi çıkar ve Lyra'nın saçından bir buklenin kesildiği yeri bul."

Sesi telaşlıydı. Will neden diye sorarak zaman harcamadı. Gözleri dehşetle irileşmiş olan Lyra bir eliyle yusufçuğu kaldırdı ve diğeriyle saçlarını yokladı.

"Hayır," dedi Will, "elini çek. Göremiyorum."

Hafif parıltıda görebiliyordu: Sol şakağının hemen üzerinde, geri kalanlardan daha kısa saçlar vardı.

"Bunu kim yaptı?" dedi Lyra. "Ve..."

"Şşş," dedi Will. Babasının hayaletine sordu: "Ne yapmalıyım?"

"Kısa saçları kafa derisi hizasından kes. Dikkatle, bütün saç tellerini topla. Bir tanesini bile gözden kaçırma. Sonra bir başka dünyaya pencere aç -hangisi olsa olur- ve saçları oraya atıp pencereyi kapa. Hemen yap."

Harpi izliyordu; arkadaki hayaletler yanaşıyorlardı Lyra loşlukta onların solgun yüzlerini görebiliyordu. Korkan, şaşıran Lyra dudağını ısırarak dururken Will yusufçuğun sönük ışığında yüzünü bıçağın ucuna yaklaştırarak babasının söylediklerini yaptı. Bir başka dünyanın kayalıklarında küçük, boş bir yer açıp altın rengi tüm kısa saçları oraya koydu ve oyduğu kayayı yerine yerleştirdikten sonra pencereyi kapadı.

Sonra yer sarsılmaya başladı. Çok derinlerden bir yerden homurtu ve sürtünme sesleri geldi. Sanki yeryüzünün merkezi engin bir değirmen çarkı gibi dönmeye başlamıştı. Tünelin tavanından küçük taş parçaları düşüyordu. Bir yandaki yer aniden sarsıldı. Will Lyra'nın kolunu yakaladı ve ayaklarının altındaki taşlar sarsılır ve kayarken birbirlerine tutundular. Gevşek taş parçaları yuvarlana yuvarlana akarken bacaklarına ve ayaklarına çarptı.

İki çocuk, Gallivespianlara siper olarak çömeldiler ve başlarını kollarıyla korudular. Sonra, korkunç bir kayma hissiyle, sol

tarafa doğru sürüklendiklerini hissettiler. Birbirlerine sıkı sıkı tutundular. Öyle sarsılmışlardı ki, bağıracak nefesleri bile kalmamıştı. Kulakları onlarla birlikte yuvarlanarak düşen binlerce ton kayanın kükremesiyle doluyordu.

Sonunda hareket durdu, ama çevrelerinde küçük taşlar yuvarlanmaya devam ediyor, biraz önce orada olmayan bir yamaçtan aşağı düşüyorlardı. Lyra Will'in sol koluna yaslanmıştı. Will sağ eliyle bıçağı yokladı: Hâlâ orada, kemerindeydi.

"Tialys? Salmakia?" dedi Will titrek bir sesle.

"İkimiz de buradayız, ikimiz de hayattayız," dedi şövalyenin sesi kulağının dibinden.

Hava toz ve kırılmış kayaların kokusuyla doluydu. Nefes almak güçtü, görmek imkânsızdı: Yusufçuk ölmüştü.

"Mr. Scoresby?" dedi Lyra. "Hiçbir şey göremiyoruz... Ne oldu?"

"Ben buradayım," dedi Lee yakından. "Sanırım bomba patladı ve tahmin ederim ıskaladı."

"Bomba mı?" dedi Lyra korkarak. Ama sonra ekledi, "Roger... orada mısın?"

"Evet," dedi küçük bir fısıltı. "Bay Parry beni kurtardı. Düşecektim, ama o beni tuttu."

"Bakın," dedi John Parry'nin hayaleti. "Kayalara tutunun ve kıpırdamayın."

Toz açılıyordu. Bir yerlerden ışık geliyordu: tuhaf, solgun, altın rengi bir ışıltı. Sanki üstlerine ışıl ışıl, puslu bir yağmur yağıyordu. Bu, yüreklerini korkuyla doldurmaya yetti, çünkü soldaki manzarayı aydınlatmıştı. Her şey o tarafa düşüyordu -ya da bir çağlayanın kenarından dökülen ırmak gibi oraya akıyordu.

En derin karanlığa açılan bir kuyu gibi, engin, siyah bir boşluk vardı. Altın ışık kuyunun içine işiyor ve ölüyordu. Diğer kenarı görebiliyorlardı, ama Will bir taş atsa, oraya varamazdı.

Sağlarında gevşek, dengesiz kaba taşlardan oluşan bir yokuş tozlu loşlukta yükseliyordu.

Çocuklar ve yoldaşları uçurumun kıyısında, çıkıntı bile denemeyecek yerlere tutunuyordu -elleri kavrayacak bir şeyleri yalnızca şans eseri bulmuştu. Yokuşta, parçalanmış kayaların ve en ufak dokunuşta düşecekmiş gibi görünen dengesiz taşların arasında ilerlemek dışında bir seçenek yoktu.

Toz açıldıkça, arkalarındaki hayaletlerin dehşet içinde uçuruma baktıklarını gördüler. Yokuşa tutunmuşlardı ve kıpırdamaya korkuyorlardı. Korkmayan bir tek harpilerdi; onlar kanat açtılar ve yukarıda süzülmeye, ileriyi ve geriyi taramaya başladılar. Uçarak geri dönüp hâlâ tünelde olanlara güvence veriyor, sonra ileriye uçup çıkış yolu arıyorlardı.

Lyra kontrol etti: En azından aletiyometre hâlâ güvendeydi. Korkusunu bastırarak çevresine bakındı ve Roger'ın küçük yüzünü buldu.

"Gel hadi, hepimiz hâlâ buradayız ve hiçbirimiz yaralanmadı. En azından artık görebiliyoruz. Bu yüzden, yürümeye devam et, yürümeye devam et. Bunun kenarından dolaşmaktan başka çaremiz yok..." Uçurumu gösterdi. "Bu yüzden ilerlemeye devam edeceğiz. Yemin ederim Will'le ben yürümeye devam edeceğiz. Bu yüzden korkma, pes etme, arkada kalma. Diğerlerine de söyle. Devamlı arkama bakamam, çünkü bastığım yere bakkam lazım, bu yüzden peşimizden geleceğine güvenmem gerek, tamam mı?"

Küçük hayalet başını salladı. Ve böylece, şok dolu bir sessizlik içinde ölü ordusu uçurumun kıyısından yolculuğa devam etti. Ne kadar sürdüğünü ne Lyra tahmin edebiliyordu ne de Will. Ama ne kadar korkutucu ve tehlikeli olduğunu hiç unutmadılar. Aşağıdaki karanlık o kadar yoğundu ki, bakışlarını oraya çekiyor gibiydi ve baktıkları zaman da dehşet verici bir baş dönmesine yakalanıyorlardı. Ellerinden geldiğince, gözlerini ileriye, bu kayaya, şu basamağa, o çıkıntıya, bu çakıllı yokuşa dikmeye ve

uçuruma bakmamaya çalıştılar. Ama uçurum onları çekiyor, baştan çıkarıyordu ve o tarafa bakmaktan kendilerini alamıyorlar, sonra dengelerini yitirdiklerini, başlarının döndüğünü ve korkunç bir mide bulantısına yakalandıklarını hissediyorlardı.

Zaman zaman canlılardan biri geriye bakıyor, bitmek tükenmek bilmez ölü sıralarının biraz önce kendilerinin geçtiği çatlaktan çıktığını görüyordu. Anneler bebeklerinin yüzlerini göğüslerine bastırıyor, yaşlı babalar ağır ağır tırmanıyor, küçük çocuklar öndekinin eteklerine yapışıyor, Roger yaşlarında kızlar ve oğlanlar azim ve dikkatle yürüyorlardı. Sayıları o kadar çoktu ki... Ve hepsi Will ile Lyra'yı izliyordu, ya da onlar öyle umut ediyordu, ve açık havaya doğru ilerliyorlardı.

Ama bazıları onlara güvenmiyor ve hemen arkalarından geliyorlardı. İki çocuk da onların soğuk ellerini yüreklerinde, içlerinde hissediyor ve saldırgan fısıltıların, duyuyorlardı:

"Yukarı dünya nerede? Ne kadar kaldı?"

"Burada korkuyoruz!"

"Hiç gelmemeliydik.-en azından ölüler dünyasında birazcık ışığımız ve yoldaşlarımız vardı- bu çok daha kötü!"

"Diyarımıza gelerek hata yaptınız! Buraya gelip bizi rahatsız etmek yerine kendi dünyanızda kalmalı ve ölmeyi beklemeliydiniz!"

"Ne hakla bize önderlik ediyorsunuz? Siz yalnızca çocuksunuz! Kim size yetki verdi?"

Will dönüp tartışmak istiyordu, ama Lyra kolunu tuttu; onların mutsuz olduğunu ve korktuklarını söyledi.

Sonra Leydi Salmakia konuştu ve sakin, berrak sesi büyük boşlukta çok uzaklardan duyuldu.

"Dostlarım, cesur olun! Bir arada kalın ve ilerlemeye devam edin! Yolumuz zor, ama Lyra bulabilir. Sabırlı ve neşeli olun, biz sizi dışarı götüreceğiz, korkmayın!"

Lyra bunu duyunca güçlendiğini hissetti ve leydinin amacı da buydu. Böylece, acılı bir zahmetle yürümeye devam ettiler.

"Will," dedi Lyra biraz sonra, "rüzgarı duyabiliyor musun?"

"Evet, duyabiliyorum," dedi Will. "Ama hissedemiyorum. Sana oradaki boşluk hakkında bir şey söyleyeyim. Pencere açtığım zamanki gibi bir şey. Kenarı aynı. O kenarın bir özelliği vardır; bir kez hissettin mi, bir daha unutmazsın. Ve orada görebiliyorum, kayaların karanlığa daldığı yerde. Ama oradaki büyük boşluk, diğerleri gibi, bir başka dünya değil. O farklı. Hiç hoşlanmadım. Keşke onu kapayabilsem."

"Açtığın her pencereyi kapamadın."

"Hayır, çünkü bazılarını kapayamadım. Ama kapamam gerektiğini biliyorum. Açık kalırlarsa sorun çıkar. O kadar büyük bir delik..." Bakmak istemeyerek, aşağıyı doğru işaret etti. "Yanlış. Kötü bir şey olacak."

Onlar konuşurlarken, biraz uzakta bir başka konuşma sürüyordu: Şövalye Tialys, Lee Scoresby ve John Parry'nin hayaletleriyle sessizce konuşuyordu.

"Ee, ne diyorsun John?" dedi Lee. "Açık havaya çıkmamamız gerektiğini mi söylüyorsun? Dostum, varlığımın her zerresi bir kez daha yaşayan evrene katılmak için can atıyor!"

"Evet, benim de," dedi Will'in babası. "Ama savaşmaya alışık olan bizler, kendimizi tutmayı başarırsak, Asriel'in tarafında savaşabileceğimizi düşünüyorum. Ve doğru anda katılırsak, savaşın sonucunu belirleyebiliriz."

"Hayaletler mi?" dedi Tialys, hissettiği kuşkuyu sesine yansıtmamak için çabalayıp başarısız olarak. "Siz nasıl savaşabilirsiniz?"

"Canlı varlıkları incitemeyiz, bu doğru. Ama Asriel'in ordusu başka türden varlıklarla da mücadele etmek zorunda kalacak."

"Şu Heyulalar," dedi Lee.

"Benim aklımda da onlar vardı. Cinlere saldırıyorlar değil mi? Ve bizim cinlerimiz çoktan kayboldu. Bir denemeye değer Lee."

"Eh, yanındayım dostum."

"Ve siz, bayım," dedi John Parry'nin hayaleti şövalyeye. "Halkınızdan hayaletlerle konuştum. Ölüp hayalet olarak gelmeden önce, dünyayı görecek kadar uzun yaşayabilecek misiniz?"

"Doğru, Ömrümüz sizinkine göre kısadır. Benim yaşayacak birkaç günüm var," dedi Tialys, "Leydi Salmakia'nın biraz daha fazla belki. Ama çocukların yaptığı şey sayesinde, hayalet olarak sürgünümüz kalıcı olmayacak. Onlara yardım ettiğim için gurur duyuyorum."

İlerlemeye devam ettiler. O korkunç çukur hep açık duruyordu. Ayakları azıcık kayacak, gevşek bir taşa basacak, tutundukları yere dikkat etmeyecek olsalar sonsuza dek düşeceklerdi, Lyra böyle düşünüyordu, o kadar derine düşeceklerdi ki, dibe varmadan açlıktan öleceklerdi ve sonra zavallı hayaletleri sonsuz uçuruma düşmeye devam edecek, yardım edecek kimseyi bulamayacaktı, uzanıp onları çıkaracak kimse olmayacaktı, sonsuza dek bu düşüşün bilincinde olacaklar ve sonsuza dek düşeceklerdi . . .

Ah, bu geride bıraktıkları kurşuni sessizlikten çok daha beter olurdu, değil mi?

O zaman Lyra'nın zihnine tuhaf bir şey oldu. Düşme düşüncesi Lyra'da bir tür yükseklik korkusu yarattı ve Lyra sallandı. Will önündeydi, tutunamayacağı kadar uzakta, yoksa onun elini tutardı; ama o anda Roger'ın daha fazla farkındaydı ve bir anlığına yüreğinde minik bir kibir kıvılcımı yandı. Bir kez, Jordan Koleji'nin çatısında, sırf onu korkutmak için yükseklik korkusuna meydan okumuş, taş oluğun kenarında yürümüştü.

Roger'a bunu hatırlatmak için döndü. O Roger'ın Lyra'sıydı, zarafet ve cüret doluydu; böcek gibi sürünmesi gerekmiyordu.

Ama küçük oğlan fısıldadı: "Lyra, dikkatli ol. Unutma, sen bizim gibi ölü değilsin..."

Çok yavaşça oldu, ama yapabileceği hiçbir şey yoktu: Dengesini yitirdi, ayaklarının altındaki taşlar kaydı ve Lyra çaresizce düşmeye başladı. Başta sinir bozucuydu, sonra gülünç geldi: Amma da aptalca, diye düşündü.

Ama hiçbir şeye tutunmayı başaramadığında, taşlar altında yuvarlana yuvarlana düşer ve gittikçe hızlanarak kenara doğru kayarken, durumun korkunçluğu kafasına dank etti. Düşüyordu. Onu durduracak hiçbir şey yoktu.

Çok geçti.

Bedeni dehşetle kasıldı. Onu tutmaya çalışarak kendilerini yere atan, ama taşın sisin içinden geçmesi gibi, Lyra'nın içlerinden geçip gittiğini gören hayaletlerin farkında değildi, Will'in onun adını bağırarak uçurumu çınlattığının da farkında değildi. Tüm benliği kükreyen bir korku odağına dönüşmüştü. Yuvarlanırken hızlandı, düştü, düştü ve bazı hayaletler izlemeye dayanamayarak gözlerini kapayıp haykırdılar.

Will elektrik şoku gibi bir korku dalgasının içinden geçtiğini hissetti. Lyra aşağıya kayarken hiçbir şey yapamayacağını ve izlemek zorunda olduğunu bilerek, ıstırapla ona baktı. Tıpkı Lyra gibi, o da attığı çığlığın farkında değildi. İki saniye -bir saniye- sonra Lyra kenarda olacaktı, duramıyordu, oradaydı işte, düşüyordu...

Karanlıktan, kısa süre önce pençeleriyle Lyra'nın kafatasını çizen yaratık -isimsiz, kadın yüzlü ve kuş kanatlı varlık- fırladı; aynı pençeler bu kez kızın bileğine kapandı. Birlikte boşluğa daldılar, fazladan ağırlık harpinin güçlü kanatlarına bile çok gelmiş olmalıydı, ama onları çırptı, çırptı, çırptı, pençeleriyle sıkı sıkı tutundu ve Lyra'yı yavaşça, ağır ağır, yavaşça, ağır ağır yukarı taşıdı, boşluktan çıkardı ve kendinden geçip gevşemiş bedenini Will'in uzanan kollarına bıraktı.

Will onu sıkı sıkı göğsüne bastırdı, onun çılgınca atan yüreğini kendi kaburgalarında hissetti. O sırada Lyra yalnızca Lyra, Will yalnızca Will değildi; o bir kız, kendisi bir oğlan değildi. O engin ölüm uçurumundaki yegane iki insandılar. Birbirlerine sarıldılar ve hayaletler çevrelerine toplanıp teselli sözleri fısıldadılar ve harpiyi kutsadılar. En yakındakiler Will'in babası ve Lee Scoresby idi. Ona sarılmayı ne kadar çok isterlerdi! Tialys ile Salmakia İsimsizle konuşarak onu methettiler, hepsinin kurtarıcısı ve cömert bir varlık olduğunu söylediler ve iyiliğini kutsadılar.

Lyra hareket edebilir duruma gelir gelmez, titrek elini harpiye uzattı ve kollarını onun boynuna dolayıp perişan yüzünü öptü. Konuşamıyordu. Tüm sözleri, tüm özgüveni tüm kibri hissettiği sarsıntıda yok olmuştu.

Dakikalar boyunca kıpırdamadan kaldılar. Dehşet dinmeye başladığında yine yola çıktılar, Will sağlam eliyle Lyra'nın elini sıkı sıkı tutuyor, adımını atmadan önce basacağı yeri sınıyordu ve bu o kadar yavaş, o kadar bıktırıcı bir süreçti ki, bitkinlikten öleceklerini sandılar. Ama durup dinlenmeleri imkânsızdı. Aşağıdaki o uçurumun dehşeti varken, nasıl dinlenebilirlerdi ki?

Bir saat daha çabaladıktan sonra Will Lyra'ya hitaben konuştu:

"İleriye bak. Sanırım bir çıkış yolu var..."

Bu doğruydu: Yamacın eğimi azalıyordu, hatta biraz tırmanarak uçurumun kenarından uzaklaşmak mümkündü. İleride... yamaçta bir kıvrım mı vardı? Gerçekten de bir çıkış yolu olabilir miydi?

Lyra Will'in parlak ve güçlü gözlerine bakarak gülümsedi.

Tırmanmaya devam ettiler ve her adımda uçurumdan biraz daha uzaklaştılar. Ve onlar tırmanırken zeminin sağlamlaştığını, tutundukları yerlerin daha güvenli olduğunu, bastıkları yerlerde yuvarlanıp bileklerini burkma olasılığının azaldığını hissettiler.

"Epey tırmanmış olmalıyız," dedi Will. "Bıçağı deneyip ne bulabileceğime bakabilirim."

"Henüz değil," dedi harpi. "Daha gidecek yolumu var. Burası pencere açmak için iyi bir yer değil. Daha yukarıda daha iyi bir yer var."

Sessizce devam ettiler: tutun, bas, ağırlığını kaydır yürü, sına, tutun, bas... Parmakları soyulmuştu, dizleri ve kalçaları harcadıkları çabayla titriyordu, bitkinlikten başları ağrıyor, kulakları çınlıyordu. Son birkaç metreyi tırmanarak yamacın dibindeki, gölgelerin arasına uzanan dar bir geçide ulaştılar.

Lyra ağrıyan gözlerle izlerken Will bıçağı çıkarıp havayı yokladı, dokundu, çekti, arandı, yine dokundu.

"Ah," dedi.

"Açıklık mı buldun?"

"Sanırım..."

"Will," dedi babasının hayaleti, "biraz dur. Beni dinle."

Will bıçağı indirip döndü. Onca çaba harcarken babası aklına gelmemişti, ama orada olduğunu bilmek güzeldi. Aniden, sonsuza dek ayrılacaklarını fark etti.

"Dışarı çıktığında sana ne olacak?" dedi Will. "Öylesine yok mu olacaksın?"

"Henüz değil. Mr. Scoresby ile benim aklımıza bir fikir geldi. Bazılarımız bir süre burada kalacağız. Bizi Lord Asriel'in dünyasına götürmen için sana ihtiyacımız olacak, çünkü Lord Asriel'in bize ihtiyacı olabilir. Dahası," diye devam etti ciddi bir tavırla, Lyra'ya bakarak, "cinlerinizi bulmak istiyorsanız sizin de oraya gitmeniz gerek. Çünkü cinleriniz oraya gitti."

"Ama Mr. Parry," dedi Lyra, "cinlerimizin babamın dünyasına gittiğini nereden biliyorsunuz?"

"Hayattayken şamandım. Bazı şeyleri nasıl göreceğimi öğrendim. Aletiyometrene sor, söylediklerimi doğrulayacak. Ama cinler hakkında şunu hatırla," derken sesi yoğun ve

vurguluydu. "Sir Charles Latrom olarak bildiğiniz adam düzenli olarak kendi dünyasına dönmek zorunda kalıyordu. Sürekli olarak benimkinde yaşayamıyordu. Torre-degli Angeli Loncası'ndaki filozoflar üç yüzden fazla sene boyunca dünyalar arasında yolculuk yaptılar ve onlar da aynı şeyin doğru olduğunu gördüler. Sonuç olarak, dünyaları yavaş yavaş zayıfladı ve çürüdü.

"Sonra bir de benim başıma gelenler var. Ben askerdim; Deniz Kuvvetleri'nde subaydım ve sonra hayatımı kaşif olarak kazandım. Bir insanın olabileceği kadar zinde ve sağlıklıydım. Sonra kazayla kendi dünyamdan çıktım ve geri dönüş yolunu bulamadım. Kendimi içinde bulduğum dünyada çok şey yaptım, çok şey öğrendim, ama oraya vardıktan on sene sonra ölümcül derecede hastaydım.

"Ve bütün bunların sebebi şu: Cinleriniz ancak doğduğu dünyada ömrünü tamamlayabilir. Başka herhangi bir yerde kalırsa, zaman içinde hastalanır ve ölür. Diğer dünyalara pencereler varsa yolculuk edebiliriz, ama yalnızca kendi dünyamızda yaşayabiliriz. Lord Asriel'in büyük girişimi de sonunda aynı sebepten başarısızlığa uğrayacak, çünkü bizim için başka yer yok.

"Will, oğlum, sen ve Lyra biraz dinlenmek için dışarı çıkabilirsiniz. Buna ihtiyacınız var ve hak ediyorsunuz da. Ama daha sonra ben ve Mr. Scoresby ile birlikte son bir yolculuk için karanlığa geri dönmeniz gerek."

Will ve Lyra bakıştılar. Sonra Will bir pencere açtı gördükleri en tatlı şeydi.

Taze, temiz, serin gece havası ciğerlerini doldurdu.

Işıl ışıl yıldızlarla kaplı gökyüzünde göz gezdirdiler. Aşağıda bir yerde su pırıltısı vardı. Şatolar kadar yüksek büyük ağaçlardan oluşan koruluklar savanaya saçılmıştı.

Will çimenlerin üzerinde sağa sola yürüyerek pencereyi becerebildiği kadar büyüttü. Ölüler diyarından yenidünyaya açılan ve altı, yedi, sekiz kişinin yan yana geçebileceği kadar geniş bir kapı yaptı.

Öndeki hayaletler umutla titriyorlardı ve heyecanlan dalga dalga arkalarındaki hayaletlere yayılıyordu. Küçük çocuklardan yaşlı ebeveynlere kadar herkes sevinç ve şaşkınlıkla başını kaldırıp yüzyıllardır gördükleri ilk yıldızların zavallı, aç gözlerine parlamasına izin veriyorlardı.

Ölüler dünyasından çıkan ilk hayalet Roger oldu. Öne bir adım attı ve dönüp Lyra'ya baktı, geceye, yıldız ışığına, havaya dönüşmeye başladığını fark edince şaşkın bir kahkaha attı... Ve sonra yok oldu, geriye öyle canlı ve minik bir mutluluk patlaması bırakmıştı ki,

Will'in aklına bir şampanya kadehinin içindeki kabarcıklar geldi.

Diğer hayaletler de onu takip ettiler. Will ve Lyra bitkinlik içinde çiy kaplı çimenlerin üzerine yıkıldılar. Bedenlerindeki her sinir ucu güzel toprağın tatlılığına, gece havasına, yıldızlara şükrediyordu.

27

Platform

Ruhum dallara akıyor:
Orada kuş gibi oturup şakıyor ve gagasını bileyleyip gümüş kanatlarını tarıyor...

•Andrew Marvell•

Mulefa, Mary'nin platformunu inşa etmeye başladıktan sonra, hızla ve sıkı çalıştı. Onları izlemekten zevk alıyordu, çünkü kavga etmeden tartışabiliyor, birbirlerinin yoluna çıkmadan işbirliği yapabiliyorlardı ve ayrıca tahtaları yarma, kesme ve birleştirme yöntemleri çok zarif ve etkiliydi.

İki gün içinde gözlem platformu tasarlandı, inşa edildi ve yerine kaldırıldı. Sağlam, geniş ve rahattı. Mary oraya tırmandığı zaman, bir açıdan, hiç olmadığı kadar mutlu hissetti. O açı, fizikseldi. Ağaçların yoğun yeşil çatısının içinde yaprakların arasından gökyüzünün zengin maviliğini görür, teninin esintiyle serinlediğini hisseder, çiçeklerin hafif kokusunu her aldığında sevinç duyarken; yaprakların hışırtısı, yüzlerce kuşun şakıması, deniz kıyısına vuran dalgaların uzak mırıltısı varken, bütün duyuları yatışıyor, besleniyordu ve Mary düşünmeyi bırakabilse, kendini tamamen mutluluğa kaptıracaktı.

Ama, elbette ki oraya düşünmek için çıkmıştı.

Ve dürbünden bakıp, *sraf*ın, Gölge zerreciklerinin amansızca sürüklendiğini gördüğünde, mutluluğun, hayatın ve umudun da

onlarla birlikte sürüklenip gittiğini hissetti. Hiçbir açıklama bulamıyordu.

Üç yüz sene, demişti *mulefa*: Ağaçlar bu kadar uzun zamandır azalıyorlardı. Gölge zerrecikleri bütün dünyalardan geçtiğine göre, tahminen aynı şey Mary'nin evreninde de oluyordu, tüm diğer evrenlerde de. Üç yüz sene önce Kraliyet Cemiyeti kurulmuştu: dünyasındaki ilk gerçek bilim cemiyeti. Newton optik ve yerçekimi hakkında keşifler yapıyordu.

Üç yüz sene önce Lyra'nın dünyasında biri aletiyometreyi keşfetmişti.

Aynı şekilde, buraya gelirken geçtiği o tuhaf dünyada da keskin bıçak icat edilmişti.

Mary tahtaların üzerine uzandı ve büyük ağaç meltemle sallanırken platformun da çok hafifçe, çok ağır bir tempoyla sallandığını hissetti. Dürbünü gözüne tutarak yaprakların arasından süzülen sayısız minik kıvılcımın çiçeklerin açık ağızlarının önünden, devasa dalların arasından rüzgara karşı, neredeyse bilinçli görünen ağır bir akıntı halinde sürüklenişini izledi.

Üç yüz sene önce ne olmuştu? Toz akımının sebebi miydi, yoksa sonucu mu? Yoksa ikisi de, bambaşka bir sebebin sonuçları mıydı? Yoksa aralarında bağlantı yok muydu?

Akıntı büyüleyiciydi. Transa girmek, zihninin o süzülen zerrelerle birlikte akıp gitmesine izin vermek ne kadar da kolay olurdu...

Daha ne yaptığını anlamadan, bedeni uyuştu ve transa geçti. Aniden uyandı ve kendini bedeninin dışında bularak paniğe kapıldı.

Platformdan biraz yüksekteydi ve dalların arasında bir iki metre uzaktaydı. Toz rüzgarına bir şey olmuştu: Ağır ağır sürüklenmek yerine, selle taşmış ırmak gibi akıyordu. Hızlanmış mıydı, yoksa bedeninin dışındayken Mary için zaman daha farklı

mı akıyordu? Her durumda, Mary korkunç bir tehlikenin farkındaydı, çünkü sel onu tamamen alıp götürmekle tehdit ediyordu ve akıntı muazzamdı. Mary sağlam bir yere tutunmak için kollarını uzattı -ama kolları yoktu. Hiçbir şeye tutunamadı. Şimdi o korkunç yüksekliğin tepesine yaklaşmıştı ve uyuyan bedeni gittikçe daha fazla uzaklaşıyordu. Bağırmaya, kendi kendini uyandırmaya çalıştı: Hiç ses çıkmadı. Beden uyumaya devam ediyor, gözlem yapan benlik ise yaprakların arasına, açık gökyüzüne sürükleniyordu.

Ve Mary ne kadar çabalarsa çabalasın, ilerleme kaydedemiyordu. Onu alıp götüren güç, bir bendin üzerinden taşan su kadar akışkan ve güçlüydü: Toz zerrecikleri onlar da görünmez bir kenardan taşıyormuş gibi akıyordu .

Ve Mary'yi vücudundan uzağa sürüklüyorlardı.

Mary fiziksel benliğine zihinsel bir ip attı ve onun içinde olmanın nasıl bir his olduğunu hatırlamaya çalıştı: canlılığın kanıtı olan onca duyguyu. Arkadaşı Atal'ın yumuşak uçlu hortumunun boynunu okşarkenki dokunuşunu. Pastırmalı yumurtanın tadını. Kendini bir kayalığa çekerken, kaslarında hissettiği muzaffer gerilimi. Parmaklarının bilgisayar klavyesinde narince dans etmesini. Kavrulan kahvenin kokusunu. Bir kış gecesinde yatağının sıcaklığını.

Hareketi yavaş yavaş durdu; ip dayandı ve Mary orada, gökyüzünde asılı dururken akıntının ağırlığını ve gücünü hissetti.

Sonra tuhaf bir şey oldu. Yavaş yavaş (Mary o duygu anılarını sağlamlaştırırken ve onlara Kaliforniya'da buzlu Margarita'nın tadına bakmak, Lisbon'da bir restoranın dışındaki limon ağaçlarının altında oturmak, arabasının ön camındaki kırağıyı süpürmek gibi yenilerini eklerken) Toz rüzgarının hafiflediğini hissetti. Baskı azalıyordu.

Ama yalnızca onun üzerinde azalıyordu: Çevresinde, yukarıda ve aşağıda, büyük sel her zamanki kadar hızlı akıyordu. Mary'nin çevresinde, zerrelerin akıntıya direndiği yerde, küçük bir dinginlik havuzu vardı.

Onlar gerçekten bilinçliydiler! Mary'nin endişesini sezmiş, ona yanıt vermişlerdi. Ve sonra onu terk ettiği bedenine geri taşımaya başladılar. Mary öylesine ağır öylesine sıcak, öylesine güvenli bedenini görecek kadar yaklaştığında, yüreği sessiz bir hıçkırıkla burkuldu.

Ve sonra bedenine gömüldü ve uyandı.

Derin, titrek bir nefes aldı. Ellerini ve bacaklarını platformun kaba tahtalarına bastırdı. Daha bir dakika önce korkudan delirecek gibiydi, ama şimdi kendi bedeni tüm yeryüzü ve maddesel olan her şeyle bir olduğu için derin ve yoğun bir esrikliğe kapılmıştı.

Sonunda doğrulup oturdu ve durumu değerlendirdi.

Parmakları dürbünü buldu ve titreyen ellerinden biriyle diğerini destekleyerek onu gözüne götürdü. Hiç kuşku yoktu: Gökyüzü genişliğindeki o ağır akıntı sele dönüşmüştü. İşitecek, hissedecek ve dürbün olmadan, görecek hiçbir şey yoktu, ama dürbünü gözünden çektiğinde bile o hızlı, sessiz sel hissi canlı kaldı. Buna ek olarak, bedeninin dışındayken hissettiği dehşet yüzünden fark etmediği bir şey daha vardı: havadaki derin ve çaresiz hüzün duygusu.

Gölge zerrecikleri neler olduğunu biliyor ve üzülüyordu.

Ve Mary kısmen Gölge maddesinden yapılmıştı. Bir parçası evrende akan bu sele tabiydi. *Mulefa* da öyle, bütün dünyalardaki insanlar da öyle, nerede olurlarsa olsunlar, her tür bilinçli varlık da öyle.

Ve neler olduğunu öğrenmezse, o bilinçli varlıkların her biri kendilerini hiçliğe doğru sürüklenirken bulabilirdi.

Aniden yeryüzünü özledi. Dürbünü cebine koydu ve uzun bir yere iniş yolculuğuna başladı.

Peder Gomez pencereden geçtiğinde akşam ışığı uzuyor, yumuşuyordu. Bir süre önce Mary'nin aynı yerde dururken gördüğü gibi, büyük tekerlek ağaçları kümelerini ve çayırı donatan yolları gördü. Ama havada pus yoktu, çünkü kısa süre önce yağmur yağmıştı ve Peder Gomez, Mary'nin gördüğünden daha uzakları görebiliyordu. Özellikle de uzak denizin ışıltısını ve yelken olabilecek bazı titrek beyaz şekilleri görebiliyordu.

Sırt çantasını düzeltti ve ne bulabileceğini görmek için o yana döndü. Uzun akşamın sakinliğinde, uzun otların arasındaki ağustosböceğine benzeyen yaratıkların sesleri eşliğinde ve alçalan güneşin sıcaklığını yüzünde hissederek bu pürüzsüz yolda yürümek hoştu. Hava tazeydi; temiz, berrak ve geçtiği dünyalardan birinde -hedefi olan baştan çıkarıcının ait olduğu dünyadaki- havayı kaplayan neft ya da gazyağı kokularından yoksundu.

Günbatımında sığ koyun yanındaki küçük bir çıkıntıya vardı. Bu denizde gelgit oluyorsa, dalgalar yükselmişti, çünkü suyun üzerindeki yumuşak, beyaz kumlarla kaplı kumsal dardı.

Ve sakin koyda bir düzineden fazla... Peder Gomez'in durup dikkatle düşünmesi gerekti. Bir düzineden fazla devasa kar beyazı kuş, her biri kayık boyunda olan uzun düz kanatları arkalarında, suda sürükleniyordu: iki metreye yakın, çok uzun kanatlar. Onlar kuş muydular gerçekten? Tüyleri vardı, başları ve gagaları kuğularınkine benziyordu, ama o kanatlar art arda duruyordu...

Aniden yaratıklar onu gördüler. Başları hızla döndü ve kanatlarını hep birden, bir yatın yelkenleri gibi kaldırarak, esintiye yaslanıp kıyıya yöneldiler.

O kanat yelkenlerin güzelliği, kusursuzca esneyip şekillenmeleri ve kuşların hızı Peder Gomez'i etkiledi. Sonra ayak

vurduklarını gördü: Suyun altında bacakları vardı, kanatlar gibi bir önde bir arkada değil, yan yanaydılar ve kanatlarla bacaklar suda olağanüstü bir hız ve zarafetle hareket ediyorlardı.

İlki kıyıya ulaştığında kuru kumların üzerinde sallana sallana yürüyerek rahibe yöneldi. Yaratık kötü kötü tıslıyor, kıyıda hantal hantal ilerlerken başını öne uzatıyor, gagasını şaklatıyordu. Gagasında dişleri de vardı, bir dizi keskin, kıvrık kancaya benziyorlardı.

Peder Gomez sudan yüz metre kadar uzakta, alçak ve çimenlik bir burundaydı. Sırt çantasını yere indirip tüfeğini çıkarmak, doldurmak, nişan alıp ateş etmek için bol bol zamanı vardı.

Kuşun kafası kırmızı-beyaz bir pus içinde patladı. Ölü yaratık birkaç adım daha beceriksizce sendeledikten sonra göğüs üstü çöktü. Ölmesi bir dakikadan fazla sürdü; bacakları çırpındı, kanatları kalkıp indi, koca kuş kanlı bir halka çizerek kıvrandı, kaba otları tekmeledi ve sonunda ciğerlerinden öksürük gibi, kabarcıklı, kan serpintiili uzun bir nefes salıverdi ve kıpırtısız kaldı.

İlki düşer düşmez diğer kuşlar durup onu ve adamı izlemeye başlamışlardı. Gözlerinde atik, vahşi bir zekâ vardı. Bakışları Peder Gomez'den ölü kuşa, sonra tüfeğe, sonra Peder Gomez'in yüzüne kaydı.

Peder Gomez tüfeği yine omzuna kaldırdı ve kuşların tepki verdiğini, hantalca gerileyip bir araya geldiklerini gördü. Anlamışlardı.

Aslında canlı kayıklara benzeyen, güzel, güçlü, iri ve geniş sırtlı yaratıklardı. Ölümün ne olduğunu biliyorlarsa ve ölümle olan bağlantımı görebiliyorlarsa, aramızda verimli bir anlaşmanın temeli atılmak üzere, diye düşündü Peder Gomez. Ondan korkmayı gerçekten öğrendiklerinde, Peder Gomez ne derse onu yapacaklardı.

28

Gece Yarısı

Kaç defa yarım kaldım
aşkta, rahat bir ölümle...

•John Keats•

"Marisa, uyan. Yere inmek üzereyiz," dedi Lord Asriel.

Niyet gemisi güneyden yaklaşırken bazalt kaleni üzerinde parlak bir şafak söküyordu. Her yanı tutulmuş olan Mrs. Coulter gözlerini kederle açtı; hiç uyumamıştı. İnecekleri pistin üzerinde süzülen melek Xaphania'yı görebiliyordu. Araç surlara yönelirken melek yükseldi ve dönerek kuleye doğru seğirtti.

Gemi iner inmez Lord Asriel dışarı atladı ve Mrs. Coulter'ı görmezden gelerek koşup, batıdaki gözlem kulesinde bekleyen Kral Ogunwe'ye katıldı. Uçan araçla ilgilenmek için hemen toplanan teknisyenler de ona aldırış etmediler. Kimse çaldığı gemiyi kaybetmesini sorgulamadı. Sanki Mrs. Coulter görünmez olmuştu. Mrs. Coulter üzüntü içinde adamant kuledeki odaya doğru yollandı. Oraya vardığında, bir emir eri kendisine yiyecek ve kahve getirmeyi önerdi.

"Hazırda ne varsa," dedi Mrs. Coulter. "Teşekkür ederim. Ah, bu arada," diye ekledi adam gitmek üzere dönerken, "Lord Asriel'in aletiyometristi, Mr .. ."

"Mr. Basilides mi?"

"Evet. Müsaitse bir dakikalığına buraya gelebilir mi?"

"Şu anda kitapları üzerinde çalışıyor hanımefendi. Uygun bir zamanda gelmesini rica ederim."

Mrs. Coulter temizlendi ve kalan son temiz gömleğini giydi. Pencereleri sarsan soğuk rüzgar ve gri sabah ışığı içini ürpertiyordu. Titremesini durdurmasını umut ederek demir sobaya kömür ekledi, ama üşüme hissi derisinde değil, iliklerindeydi.

On dakika sonra kapı çalındı. Soluk yüzlü, kara gözlü aletiyometrist omzundaki bülbül ciniyle birlikte içeri girdi ve hafifçe eğilerek selam verdi. Bir an sonra da emir eri, bir tepsi üzerinde ekmek, peynir ve kahve ile geldi.

"Geldiğiniz için teşekkür ederim Mr. Basilides," dedi Mrs. Coulter. "Size bir şeyler ikram edebilir miyim?"

"Kahve alırım, teşekkür ederim."

"Lütfen söyleyin bana," dedi Mrs. Coulter kahve doldururken, "çünkü olan biteni takip ettiğinizden eminim: Kızım yaşıyor mu?"

Adam duraksadı. Altın maymun Mrs. Coulter'ın koluna yapıştı.

"Yaşıyor," dedi Basilides dikkatle, "ama aynı zaman da..."

"Öyle mi? Ah, lütfen, ne demek istiyorsunuz?"

"O ölüler dünyasında. Bir süre için aletin bana ne dediğini yorumlayamadım: İmkânsız geliyordu. Ama hiç kuşku yok. O ve oğlan ölüler dünyasına gitti ve hayaletlerin çıkması için bir pencere açtılar. Ölüler açık havaya çıkar çıkmaz, tıpkı cinler gibi dağılıp gittiler. Onlar için en hoş, en arzu edilir son bu gibi. Aletiyometre bana, ölümün sonunun geleceğini söyleyen bir kehanete kulak misafiri olduğu için kızın bunu yaptığını söyledi. Bunun, kendisinin başarması gereken bir görev olduğunu düşünmüş. Sonuç olarak, artık ölüler dünyasından çıkmanın bir yolu var."

Mrs. Coulter'ın nutku tutulmuştu. Yüzüne vuran duyguları göstermemek için sırtını dönüp pencereye gitti. Sonunda konuştu:

"Peki, canlı olarak çıkabilecek mi? Ama hayır, bunu öngöremezsiniz. O ..o nasıl- acaba...?"

"Sıkıntılı, acı çekiyor, korkuyor. Ama yanında oğlan ve iki Gallivespian casus var ve hepsi hâlâ bir arada."

"Ya bomba?"

"Bomba onu incitemedi."

Mrs. Coulter aniden tükendiğini hissetti. Uzanıp aylarca, senelerce uyumak istiyordu. Dışarıda, bayrak direğindeki halat rüzgarla saklıyor, takırdıyordu. Ekinkargaları surların üzerinde dönerek gaklıyordu.

"Teşekkür ederim," dedi Mrs. Coulter aletiyometriste dönerek. "Çok minnettarım. Onun hakkında yeni bir şey öğrenirseniz bana da iletir misiniz? Nerede olduğunu, ne yaptığını?"

Adam eğildi ve odadan çıktı. Mrs. Coulter portatif yatağa uzandı, ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, gözlerini kapalı tutamıyordu.

"Siz bundan ne çıkarıyorsunuz Sayın Kral?" dedi Lord Asriel.

Gözlem kulesindeki teleskoptan batı göğündeki bir şeye bakıyordu. Ufkun bir karış üzerinde, havada asılı duran bir dağa benziyordu ve bulutlarla çevriliydi. Çok çok uzaklardaydı. Aslında, o kadar uzaktaydı ki, bir kol boyu uzaklıkta tutulan başparmak tırnağından daha büyük gözükmüyordu. Ama ortaya çıkalı çok olmamıştı ve hiç kıpırdamadan asılı duruyordu.

Teleskop dağı yakına getirdi, ama başka detaylar görünmüyordu: Ne kadar büyütülürse büyütülsünler, bulutlar hâlâ buluta benziyordu.

"Bulutlu Dağ," dedi Ogunwe. "Ya da siz ne diyorsunuz? Savaş Arabası mı?"

"Dizginler de Naip'in elinde. Bu, Metatron, iyi saklanıyor. Sözde yazmalarda ondan bahsediliyor: Eskiden insanmış, Yeret oğlu Hanok, Adem'den altı nesil sonra. Ve şimdi krallığa o hükmediyor. Sülfür gölünün yakınında buldukları ve casusluk

etmek için Bulutlu Dağ'a giren melek doğru söylüyorsa, daha fazlasını da yapmayı planlıyor. Bu savaşı o kazanırsa, insan hayatına doğrudan müdahale etmeyi düşünüyor. Bir düşün Ogunwe, daimi bir Engizisyon: Yüksek Disiplin Divanı'nın hayal edebileceklerinden daha beter, her dünyadan casuslar ve hainlerle dolu ve dağı havada tutan zekâ tarafından bizzat yönetilen bir şey... En azından eski Otorite geri çekilecek zarafeti gösteriyordu; sapkınları yakmak ve cadıları asmak gibi pis işleri rahiplerine bırakıyordu. Bu yeni Otorite çok, çok daha kötü olacak."

"Eh, cumhuriyeti istila ederek başlamış," dedi Ogunwe. "Bakın! O duman mı?"

Bulutlu Dağ'dan gri bir şey kopuyordu, mavi göğe ağır ağır yayılan bir lekeydi bu. Ama duman olamazdı: Bulutları çekiştiren rüzgara karşı hareket ediyordu.

Kral dürbününü gözlerine yaklaştırdı ve ne olduğuna baktı.

"Melekler," dedi.

Lord Asriel teleskopun başından ayrıldı ve eliyle gözlerini gölgeleyerek doğruldu. Yüzlercesi, binlercesi, on binlercesi vardı. Öyle ki göğün o kısmı yarı yarıya kararmıştı, ama her an daha fazlası uçarak, gelmeye devam ediyordu.

Lord Asriel, İmparator K'ang-Po'nun sarayının çevresinde, günbatımında halkalar çizen milyarlarca mavi sığırcıktan oluşan sürüleri görmüştü, ama hayatı boyunca böyle engin bir çokluk görmemişti. Uçan varlıklar toparlanıyorlar, sonra kuzeye ve güneye doğru ağır ağır akıyorlardı.

"Ah! Peki, şu ne?" dedi Lord Asriel işaret ederek. "Rüzgar değil."

Dağın güney ucundaki bulut çalkalanıyor, güçlü rüzgarlarla uzun ve lime lime buhar kümeleri süzülüyordu.

Ama Lord Asriel haklıydı: Hareket içeriden geliyordu, dışarıdaki havadan kaynaklanmıyordu. Bulut kaynayıp çalkalandı ve sonra bir anlığına aralandı.

Orada bir dağdan fazlası vardı, ama onlar bunu yalnızca bir anlığına gördüler: Sonra bulut, görünmez bir elin çektiği perdeymiş gibi, kaynayarak geri döndü ve onu sakladı.

Kral Ogunwe dürbününü indirdi.

"O dağ değil," dedi. "Silah mevzileri gördüm..."

"Ben de. Her şey karman çorman. Bulutun içinden görebiliyor mu acaba? Bazı dünyalarda bunu yapabilen makineler var. Ama onun ordusu söz konusu olunca, eğer sahip olduğu tek şey o meleklerse..."

Kral yarı hayret, yarı ümitsizlikle kısa bir çığlık attı. Lord Asriel dönüp adamın kolunu kavramış, etini neredeyse kemiğine kadar morartmıştı.

"Onlarda bu yok!" dedi Ogunwe'nin kolunu şiddetle sarsarak. "Onların bedeni yok!"

Elini arkadaşının kaba yanağına dayadı.

"Sayımız ne kadar az olursa olsun," diye devam etti, "ömrümüz ne kadar kısa, gözlerimiz ne kadar zayıf olursa olsun -onlarla karşılaştırıldığında, yine de daha güçlüyüz. Bizi kıskanıyorlar Ogunwe! Nefretlerini besleyen bu, eminim. Bizim sapasağlam, güçlü mü güçlü, aziz toprağa böylesine uyumlu, kıymetli bedenlerimize sahip olmaya can atıyorlar! Ve eğer onları kuvvetle ve kararlılıkla püskürtürsek, o sonsuz çoklukları elimizin tersiyle sisleri süpürür gibi süpürebiliriz! Bundan daha fazla güçleri yok!"

"Asriel, bin ayrı dünyadan müttefikleri var. Bizim gibi canlı varlıklar."

"Biz kazanacağız."

"Ya kızınızı aramak için o melekleri göndermişse?"

"Kızım!" diye bağırdı Lord Asriel coşkuyla. "Dünyaya böyle bir çocuk getirmek şaşırtıcı, değil mi? Tek başına zırhlı ayıların kralına gidip krallığını pençelerinden çekip almak yeter sanırsın -ama ölüler dünyasına inip sakin sakin hepsini dışarı çıkarmak!..

Bir de o oğlan var; o oğlanla tanışmak istiyorum; elini sıkmak istiyorum. Bu isyanı başlattığımızda nasıl bir işe giriştiğimizi biliyor muyduk? Hayır. Ama onlar biliyorlar mıydı -Otorite ve Naip'i olan Metatron- kızım işe karıştığında, neye bulaştıklarını onlar biliyorlar mıydı?"

"Lord Asriel," dedi kral, "kızın gelecek için önemini anlıyor musunuz?"

"Dürüst olmak gerekirse, hayır. Basilides'i görmek istememin sebebi bu. Nereye gitti bu adam?"

"Leydi Coulter'a. Ama adam bitkin düştü; biraz dinlenmeden daha fazla çalışamaz."

"Önceden dinlenmeliydi. Onu çağırtın, olmaz mı? Ah, bir şey daha: Lütfen Madam Oxentiel'den rica edin, ilk uygun zamanda kuleye gelsin. Ona baş sağlığı dilemeliyim."

Madam Oxentiel Gallivespianların ikinci kumandanıydı. Şimdi, Lord Roke'un sorumluluklarını üstlenmesi gerekecekti. Kral Ogunwe eğildi ve kumandanını gri ufku taramak üzere yalnız bıraktı.

Gün boyunca ordu toplanmaya devam etti. Lord Asriel 'in ordusundaki melekler Bulutlu Dağ'ın üzerinde uçarak bir açıklık aradı, ama başarılı olamadılar. Hiçbir şey değişmedi. Buluta girip çıkan başka melek olmadı.

Sert rüzgarlar bulutları çekiştiriyordu ve bulutlar durmaksızın yenileniyor, bir an bile aralanmıyorlardı. Güneş soğuk mavi gökyüzünü aştı ve sonra güneybatıya ilerleyip bulutları yaldızladı, dağı saran buharları bej ve kızıl, kayısı ve turuncu tonlara boyadı. Güneş battığında bulutlar içten içe, hafif hafif ışıldıyordu.

Lord Asriel'in isyanını destekleyen halkların bulunduğu her dünyada savaşçılar yerlerine yerleşmişti artık; makinistler ve zanaatkarlar hava araçlarına yakıt ikmali yapıyor, silahları dolduruyor, görüş alanlarını ve ölçümleri kalibre ediyordu.

Karanlık çöktüğünde destek kuvvetler geldi ve memnunlukla karşılandılar: Kuzeydeki soğuk arazide sessizce, ayrı ayrı, tek başlarına yürüyerek birçok zırhlı ayı geldi -sayıları çoktu ve kralları da aralarındaydı. Bundan kısa süre sonra, pek çok cadı klanından ilki geldi, karanlık gökyüzü uzun süre onların çam dallarının arasında fısıldayan rüzgarın sesiyle doldu.

Kalenin güneyindeki ova, uzaktan gelenlerin kamplarını gösteren binlerce ışıkla parlıyordu. Daha da ötede pusulanın gösterdiği dört ayrı yönde, casus melek grupları yorulmak bilmeden devriye geziyor ve nöbet tutuyordu.

Lord Asriel gece yarısı adamant kulede oturmuş, Kral Ogunwe, melek Kaphania, Gallivespian Madam Oxentiel ve Teukros Basilides ile konuşuyordu. Aletiyometrist konuşmayı yeni bitirmişti. Lord Asriel ayağa kalktı, odayı aşıp pencereyi kapadı ve batı göğünde asılı duran Bulutlu Dağ'ın uzak parıltısına baktı. Diğerleri sessizdi. Biraz önce öyle bir şey duymuşlardı, öyle ki, Lord Asriel'in yüzü solmuş, titremeye başlamıştı ve buna nasıl tepki vereceğini hiçbiri bilemiyordu.

Sonunda Lord Asriel konuştu.

"Mr. Basilides," dedi, "çok yorulmuş olmalısınız. Gösterdiğiniz çabalara minnettarım. Lütfen bizimle birlikte biraz şarap alın."

"Teşekkür ederim lordum," dedi aletiyometrist.

Adamın elleri titriyordu. Kral Ogunwe altın rengi Tokay şarabı doldurdu ve kadehi ona uzattı.

"Bu ne anlama gelecek Lord Asriel?" dedi Madam Oxentiel'in berrak sesi.

Lord Asriel masaya döndü.

"Eh," dedi, "savaşa katıldığımızda, yeni bir hedefimiz olacağı anlamına geliyor. Kızım ve bu oğlan bir şekilde cinlerinden ayrı düşmüşler ve hayatta kalmayı başarmışlar; cinleri bu dünyada bir yerde -yanlış özetliyorsam düzeltin Mr. Basilides- ve Metatron onları yakalamaya kararlı. Cinleri ele geçirirse, çocukların onları

takip etmesi gerekecek. Ve eğer o iki çocuğu kontrol edebilirse, gelecek onun olur. Sonsuza dek. Görevimiz açık: Cinleri ondan önce bulmalıyız ve kızla oğlan onlarla bir araya gelene dek güvende tutmalıyız."

Gallivespianların önderi konuştu: "Bu iki kayıp cin ne biçiminde?"

"Henüz sabitlenmiş değiller madam," dedi Teukros Basilides. "Her şekle bürünebilirler."

"Bu durumda," dedi Lord Asriel, "özetlemek gerekirse: Bizlerin cumhuriyetimizin, bütün bilinçli varlıkların kaderi... hepimizin kaderi kızımın yaşamasına ve iki çocuğun cinlerinin Metatron'un eline geçmemesine bağlı, öyle mi?"

"Öyle."

Lord Asriel tatmin olmuş gibi içini çekti. Sanki uzun, karmaşık bir hesaplamanın sonuna gelmiş ve mantıklı gelen bir sonuca beklenmedik bir biçimde varmıştı.

"Pekala," dedi ellerini açıp masaya koyarak. "O zaman savaş başladığında şunu yapacağız. Kral Ogunwe, siz kaleyi savunan tüm orduların komutasını alacaksınız. Madam Oxentiel, siz halkınızdan olanları dört bir yana göndererek kızla oğlanı ve iki cini arayacaksınız. Bulduğunuzdaysa, çocuklar cinleriyle bir araya gelene dek canınız pahasına koruyacaksınız onları. Bu noktada, oğlanın bir başka dünyaya güvenlik için kaçabileceğini inanıyorum."

Madam Oxentiel başını salladı. Sert, gri saçları lamba ışığında paslanmaz çelik gibi parlıyordu. Lord Roke'tan ona kalan mavi şahin kapının yanındaki tüneğinde kanatlarını açıp kapadı.

"Şimdi, Xaphania," dedi Lord Asriel. "Bu Metatron denen varlıkla ilgili neler biliyorsunuz? Eskiden insandı: Bir insanın fiziksel gücüne sahip mi hâlâ?"

"Ben sürüldükten uzun zaman sonra başa geçti," dedi melek. "Onu hiç yakından görmedim. Ama gerçekten güçlü, her açıdan

güçlü olmasa krallığa hükmedemezdi. Çoğu melek teke tek dövüşmekten kaçınır. Metatron ise dövüşe memnunlukla katılır ve kazanır."

Ogunwe, Lord Asriel'in aklına bir fikir geldiğini görebiliyordu. Dikkati aniden başka yöne dönmüş ve gözleri bir an için odağını yitirmişti, sonra, aşırı bir odaklanmıştık haliyle bulunduğu ana döndü.

"Anlıyorum," dedi. "Son olarak Xaphania, Mr. Basilides bize patlattıkları bombanın dünyaların altında bir uçurum açmakla kalmayıp, her şeyin yapısını çok derinden sarstığını, öyle ki her yerde çatlaklar ve kırıklar açıldığını söyledi. Yakınlarda bir yerde, o uçurumun kıyısına inen bir yol olmalı. O uçurumu aramanızı istiyorum."

"Ne yapacaksınız?" dedi Kral Ogunwe haşin bir sesle.

"Metatron'u yok edeceğim. Ama benim oynadığım rol sona ermek üzere. Yaşaması gereken kızım. Görevimiz, krallığın tüm güçlerini ondan uzak tutup daha güvenli bir dünyaya gitmesi için ona bir fırsat tanımak -hem onun hem oğlanın hem de cinlerinin."

"Ya Mrs. Coulter?" dedi kral.

Lord Asriel eliyle alnını ovuşturdu.

"Onun rahatsız edilmesini istemiyorum," dedi. "Onu rahat bırakın ve elinizden geliyorsa koruyun. Ama... Belki de ona haksızlık ediyorum. Başka ne yapmış olursa olsun, beni şaşırtmaktan hiç vazgeçmedi. Ama bizim neyi, neden yapmamız gerektiğini hepimiz biliyoruz: Lyra cinini bulup kaçana kadar onu korumalıyız. Cumhuriyetimiz, sırf onun bunu yapmasına yardım etmek amacıyla kurulmuş bile olabilir. Eh, işimizi elimizden geldiğince iyi yapalım o zaman."

Mrs. Coulter yan odada, Lord Asriel'in yatağında yatıyordu. Diğer odada sesler duyunca kıpırdandı, henüz derin bir uykuya

dalmamıştı. Kesintili uykusundan huzursuzluk ve büyük bir özlem duygusuyla uyandı.

Yanındaki cini doğrulup oturdu, ama Mrs. Coulter kapıya yaklaşmak istemiyordu. İşitmek istediği, sözler değil, yalnızca Lord Asriel'in sesiydi. İkisinin de sonunun geldiğini düşünüyordu. Hepsinin sonunun geldiğini düşünüyordu.

Diğer odanın kapısının kapandığını duydu ve kendini doğrulmaya zorladı.

"Asriel," dedi sıcak neft ışığına girerek.

Adamın cini alçak sesle hırladı: Altın maymun onu yatıştırmak için başını iyice eğdi. Lord Asriel büyük bir haritayı tutuyordu, arkasına bakmadı.

"Asriel, bize, hepimize ne olacak?" dedi Mrs. Coulter bir sandalyeye oturarak.

Lord Asriel ellerini gözlerine bastırdı. Yüzü yorgunluktan perişan görünüyordu. Oturup dirseğini masaya dayadı. İki cin de kıpırtısızdı: Maymun sandalyenin sırtına çökmüştü ve kar leoparı Lord Asriel'in yanında dimdik, tetikte oturmuş, gözünü kırpmadan Mrs. Coulter'ı izliyordu. "Duymadın mı?" dedi Lord Asriel.

"Pek azını duydum. Uyuyamadım, ama dinlemedim de. Lyra nerede, bilen var mı?"

"Hayır."

Lord Asriel kadının ilk sorusunu hâlâ yanıtlamamıştı ve yanıtlamayacaktı da, Mrs. Coulter biliyordu.

"Evlenmeliydik," dedi Mrs. Coulter "ve kızımızı birlikte yetiştirmeliydik."

Bu öylesine beklenmedik bir yorumdu ki, Lord Asriel gözlerini kırpıştırdı. Cini, gırtlağının arkasından olabilecek en yumuşak hırlamayı çıkardı ve pençelerini uzatarak Sfenks gibi oturdu. Lord Asriel yanıt vermedi.

"Hiçlik fikrine dayanamıyorum Asriel," diye devam etti Mrs. Coulter. "Ne olursa olsun, ama hiçlik olmasın. Acının daha kötü olacağını düşünürdüm -sonsuza dek işkence görmenin- bunun çok daha kötü olduğuna inanırdım. Ama bilinçli olduğun sürece, böylesi daha iyi olurdu, değil mi? Hiçbir şey hissetmemekten, yalnızca karanlığa karışmaktan ve bunun sonsuza dek sürmesinden daha iyi, ne dersin?"

Lord Asriel'e düşen yalnızca dinlemekti. Gözlerini onunkilere dikmişti ve bütün dikkati ondaydı; yanıt vermesine gerek yoktu. Mrs. Coulter yine konuştu:

"Geçen gün, o ve benim hakkımda öylesine acı konuştuğunda... Ondan nefret ettiğini düşündüm. Benden nefret etmeni anlayabiliyordum. Ben senden hiç nefret etmedim, ama anlayabiliyordum... Benden neden nefret edebileceğini görebiliyordum. Ama Lyra'dan neden nefret ettiğini anlayamıyordum."

Lord Asriel başını yavaşça çevirerek gözlerini kaçırdı, sonra yine ona döndü.

"Svalbard'da, dağın zirvesinde bizim dünyamızdan ayrılmadan hemen önce tuhaf bir şey söylediğini hatırlıyorum," diye devam etti. "Dedin ki: Benimle gel, Toz'u sonsuza dek yok edelim. Bunu söylediğini hatırlıyor musun? Ama kastettiğin bu değildi. Tam tersini kastettin, değil mi? Şimdi anlıyorum. Gerçekte ne yaptığını neden söylemedin bana? Aslında Toz'u korumaya çalıştığını neden söylemedin? Bana gerçeği söyleyebilirdin."

"Gelip bana katılmanı istedim," dedi Lord Asriel boğuk ve alçak bir sesle "ve bir yalanı tercih edeceğini düşündüm. "

"Evet," diye fısıldadı Mrs. Coulter, "ben de öyle sanıyordum."

Yerinde duramıyordu, ama ayağa kalkacak gücü de yoktu. Bir an bayılacak gibi hissetti, başı döndü, sesler soldu, oda kardı, ama duyuları hemen, öncekinden de amansızca geri döndü ve durumda değişen bir şey yoktu.

"Asriel..." diye mırıldandı.

Altın maymun çekinerek elini kar leoparının pençesine uzattı. Lord Asriel tek kelime etmeden izliyordu; Stelmaria da kıpırdamadı, leopar gözlerini Mrs. Coulter'a dikmişti.

"Ah, Asriel, biz ne olacağız?" dedi Mrs. Coulter yine. "Her şeyin sonu mu bu?"

Lord Asriel konuşmadı.

Mrs. Coulter düşünde hareket eden biri gibi ayağa kalktı, odanın köşesinde duran sırt çantasını aldı ve içindeki tabancaya uzandı. Sonra ne yapacağını kimse bilmiyordu, çünkü o anda koşarak merdiveni tırmanan birinin ayak sesleri geldi.

Adam, kadın ve iki cin dönüp, içeri giren emir erine baktı. Emir eri nefes nefese konuştu:

"Affedersiniz, lordum -iki cin- doğu kapısından biraz uzakta görüldüler -kedi biçiminde- nöbetçi onlarla konuşmaya, içeri getirmeye çalıştı, ama onlar yaklaşmadılar. Daha bir dakika önce..."

Lord Asriel tamamen değişerek doğrulup oturdu. Bir anda yüzündeki bitkinlik silinmişti. Ayağa fırladı ve paltosunu kaptı. Mrs. Coulter'ı görmezden gelerek paltoyu omuzlarına attı ve emir erine hitap etti:

"Madam Oxentiel'e hemen söyle. Şu emri yay: Cinler tehdit edilmeyecek, korkutulmayacak, hiçbir şekilde zorlanmayacak. Onları gören herkes ilk önce..."

Mrs. Coulter geri kalanım duyamadı, çünkü Lord Asriel koşarak merdivenleri yarılamıştı bile. Onun adımları da solduğunda, neft lambasının hafif hışırtısından ve dışarıdaki vahşi rüzgarın inlemesinden başka ses kalmadı.

Mrs. Coulter'ın gözleri cininin gözlerini buldu. Altın maymunun yüzünde, otuz beş senelik hayatları boyunca gördüğünden daha hassas, daha karmaşık bir ifade vardı.

"Pekala," dedi Mrs. Coulter. "Başka yol göremiyorum. Sanırım... Sanırım biz..."

Maymun onun ne demeye çalıştığını hemen anladı. Mrs. Coulter'ın göğsüne atıldı ve kucaklaştılar. Sonra Mrs. Coulter kürk astarlı ceketini buldu ve odadan sessizce çıkıp karanlık merdivenleri inmeye başladılar.

29

Ovadaki Savaş

İnsanlığının uyandığı saate kadar
her insan kendi hayaletinin
hakimiyetindedir...

•William Blake•

Lyra ve Will için önceki gece uyudukları güzel dünyadan ayrılmak son derece güç oldu, ama cinlerini bulacaklarsa, bir kez daha karanlığa girmek zorunda olduklarını biliyorlardı. Ve loş tünelde saatlerce süründükten sonra, Lyra sıkıntıdan küçük bilinçsiz sesler çıkararak -biraz daha güçlü olsalar hıçkırık denebilecek inlemeler ve nefesini tutma sesleri- yirminci kez aletiyometresinin üzerine eğildi. Will de cininin bulunduğu yerde acı hissediyordu: her nefeste soğuk çengellerle yırtılıyormuş gibi gelen, son derece hassas, kavrulmuş bir yer.

Lyra çarkları nasıl da yorgun yorgun çeviriyordu! Düşünceleri nasıl da ağır ayaklarla ilerliyordu! Aletiyometrenin otuz altı simgesinden kaynaklanan, eskiden öylesine hafifçe ve özgüvenle tırmandığı anlam basamakları şimdi gevşek ve titrek geliyordu. Hele aralarındaki bağlantıları aklında tutmak... Önceden koşmak, şarkı söylemek, hikâye anlatmak gibiydi: doğal bir şey. Şimdi, zahmetle yapması gerekiyordu ve kavrayışı azalıyordu, ama azalmamalıydı, çünkü o zaman her şey mahvolurdu...

"Uzak değil," dedi sonunda. "Ve çeşit çeşit tehlike var bir de savaş var... Ama doğru yere geldik sayılır. Bu tünelin hemen

sonunda, üzerinden su akan büyük, pürüzsüz bir kaya var. Orada pencere aç."

Savaşacak olan hayaletler hevesle öne çıktılar. Lyra, Lee Scoresby'nin yakında olduğunu hissetti.

"Lyra, kızım, az kaldı artık," dedi Lee Scoresby. "O ihtiyar ayıyı gördüğünde, Lee'nin savaşarak gittiğini söyle ona. Ve savaş sona erdiğinde, rüzgarda süzülecek, adaçayı dolu çayırlarda eskiden Hester olan atomları, annemi, sevgililerimi, tüm sevgililerimi bulmak için dünya kadar zamanım olacak... Lyra, çocuğum, bu iş bittiği zaman dinlen, duydun mu? Hayat güzel ve ölüm bitti..."

Sesi solup gitti. Lyra kollarına onun boynuna dolamak istiyordu, ama elbette bu imkânsızdı. Bu yüzden onun solgun hayaletine baktı ve hayalet de onun gözlerindeki tutkuyu ve ışıltıyı görerek güç topladı.

Lyra ve Will'in omuzlarında iki Gallivespian oturuyordu. Kısa ömürleri bitmek üzereydi; ikisi de kollarının ve bacaklarının tutulduğunu, yüreklerinin üşüdüğünü hissediyordu. Çok yakında ölüler dünyasına döneceklerdi, ama hayalet olarak. Bakıştılar ve mümkün olduğu sürece Will ile Lyra'nın yanında kalmaya, ölümleri hakkında tek kelime etmemeye yemin ettiler.

Çocuklar yukarı tırmanmaya devam etti. Konuşmuyorlardı. Birbirlerinin zorlu nefeslerini, ayak seslerini, yerinden oynayan küçük taşları duyabiliyorlardı. Önlerinde, kanatlarını sarkıtmış olan harpi pençeleriyle tırmalayarak, sessizce, amansızca tırmanıyordu.

Sonra yeni bir ses duyuldu: tünelde yankılanan, düzenli bir şıpırtı. Sonra, daha hızlı bir şıpırtı ve akan suyun sesi.

"İşte!" dedi Lyra, öne uzanıp yollarını tıkayan pürüzsüz, ıslak ve soğuk kaya perdesine dokunarak. "İşte burada . "

Harpiye döndü.

"Beni nasıl kurtardığını düşünüyordum," dedi. "Tüm diğer hayaletleri dün gece uyuduğumuz dünyaya götürmeye söz

vermeni. Ve düşündüm ki, bir ismin yoksa bu doğru olmaz. Bu yüzden, Kral Iorek Byrnison'ın bana Gümüşdil ismini vermesi gibi, benim de sana bir isim verebileceğimi düşündüm. Sana Zarif Kanatlı diyeceğim. Bundan sonra ismin bu ve bundan sonra sen bu olacaksın: Zarif Kanatlı."

"Bir gün," dedi harpi, "seninle yine görüşeceğiz Lyra Gümüşdil."

"Ve senin burada olduğunu bilirsem, korkmayacağım," dedi Lyra. "Hoşçakal Zarif Kanatlı, öldüğümde görüşürüz. ”

Harpiye sıkı sıkı sarıldı ve yanaklarını öptü.

Sonra Şövalye Tialys konuştu: "Bu Lord Asriel’in cumhuriyetinin dünyası mı?"

"Evet," dedi Lyra, "aletiyometre öyle diyor. Kalenin yakmındayız."

"O zaman hayaletlerle konuşmama izin ver."

Lyra onu yükseğe kaldırdı ve şövalye seslendi: "Dinleyin, çünkü aramızda, bu dünyayı daha önce gören yalnızca Leydi Salmakia ve ben varız. Dağın tepesinde bir kale var: Lord Asriel orayı savunuyor. Düşmanın kim olduğunu bilmiyorum. Lyra ve Will'in şimdi tek bir işi var: cinlerini aramak. Bizim görevimiz onlara yardım etmek. Yüreklerimizi pek tutalım ve iyi savaşalım."

Lyra Will’e döndü.

"Tamam," dedi Will, "ben hazırım."

Bıçağı çıkardı ve yakınında duran babasının hayaletinin gözlerinin içine baktı. Birlikte geçirecekleri çok zaman kalmamıştı. Will annesini de yanlarında görmeyi, üçünün birlikte olmasını ne kadar çok istediğini düşündü. "Will," dedi Lyra korkuyla.

Will durdu. Bıçak havaya saplanmıştı. Will elini çekti ve bıçak, görünmez bir dünyaya saplanmış halde, öylece kaldı. Will uzun bir nefes salıverdi.

"Neredeyse..."

"Gördüm," dedi Lyra. "Bana bak Will."

Hayalet ışığında, Will onun parlak saçlarını, ağzındaki kararlılığı, dürüst gözlerini gördü: Nefesinin sıcaklığını hissetti, teninin dost canlısı kokusunu aldı.

Bıçak saplandığı yerden kurtuldu.

"Yine deneyeceğim," dedi Will.

Sırtını döndü. Dikkatlice odaklanarak zihninin bıçağın ucuna akmasına, dokunmasına, çekilmesine, aramasına izin verdi ve sonunda buldu. İtti, yana çekti, aşağı indirdi ve geri döndü: Hayaletler Will ile Lyra'nın bedenlerine o kadar yaklaşmışlardı ki, bütün sinir uçlarında küçük soğuk şokları hissediyorlardı.

Will son kesiği açtı.

Hissettikleri ilk şey gürültü oldu. İçeri vuran ışık göz kamaştırıyordu, hem hayaletler hem de canlılar gözlerini örtmek zorunda kaldı ve bu yüzden saniyeler boyunca hiçbir şey göremediler. Ama gümlemeler, patlamalar, silahların takırtısı, bağırışlar ve çığlıklar çok açık ve çok korkutucuydu.

Kendine ilk gelen, John Parry ile Lee Scoresby'nin hayaletleri oldu. İkisi de savaş deneyimine sahip askerler olduğundan, gürültü onların kafasını diğerleri kadar karıştırmamıştı. Will ile Lyra korku ve hayret içinde izlemekle yetindi.

Biraz uzakta, havada roketler patlıyor, dağ yamacına taş ve metal parçaları yağdırıyordu. Gökyüzünde melekler meleklerle savaşıyordu. Cadılar da vardı, klan düsturlarını haykırarak uçup dalıyor, düşmanlarına ok fırlatıyorlardı. Yusufçuğunun sırtında bir Gallivespian'ın dalışa geçerek uçan bir makineye saldırdığını, aracın insan pilotunun Gallivespian'a karşı elleriyle savaştığını gördüler. Yusufçuk yukarıda uçup süzülürken, binicisi aşağı atlayıp iğnelerini pilotun boynuna sıkıca sapladı. Sonra böcek geri döndü ve alçaktan uçarak binicisinin onun parlak yeşil sırtına atlamasına izin verdi, uçan makineyse doğrudan kalenin dibindeki kayalara çarptı.

"Daha geniş aç," dedi Lee Scoresby. "Bizi dışarı bırak!"

"Bekle Lee," dedi John Parry. "Bir şey oluyor –şuraya bak. "

Will onun gösterdiği yönde daha küçük bir pencere açtı ve dışarı baktıklarında, savaş düzeninde bir değişim gördüler. Saldıran kuvvetler geri çekilmeye başlamıştı:

Bir grup silahlı taşıt durdu ve koruma ateşi altında, zahmetle dönüp geri çekilmeye başladı. Lord Asriel'in düzensiz cayropter sırasını gerileten bir uçan araç filosu gökyüzünde dönüp batıya doğru uzaklaştı. Yerdeki krallık güçleri -tüfekçi alayları, alev makineleri, zehir püskürten toplar ve izleyenlerin daha önce hiç görmediği türden başka silahlarla donanmış birlikler- savaşı bırakıp çekilmeye başladılar.

"Neler oluyor?" dedi Lee. "Savaş meydanını terk ediyorlar ama neden?"

Bir sebebi yok gibiydi: Lord Asriel'in müttefikleri sayıca azınlıkta kalmıştı, silahları daha güçsüzdü ve yerde bir sürü yaralı yatıyordu.

Sonra, Will hayaletler arasında ani bir hareket sezdi.

Havada süzülen bir şeyi gösteriyorlardı.

"Heyulalar!" dedi John Parry. "Sebep bu."

Will ile Lyra ilk defa o şeyleri görebildiklerini düşündü Işıl ışıl perdeler gibiydiler ve gökyüzünden devedikeni tohumları gibi yağıyorlardı. Ama çok solgundular ve yere vardıkları zaman onları görmek daha da zor oluyordu.

"Ne yapıyorlar?" dedi Lyra.

"Şu tüfekli müfrezeye doğru gidiyorlar..."

Will ile Lyra neler olacağını biliyordu. Korkuyla bağrıştılar: "Kaçın! Oradan uzaklasın!"

Askerlerin bazıları yakından bağıran çocukların seslerini duyup şaşkın şaşkın bakındılar. Diğerleri, son derece tuhaf, boş ve açgözlü bir Heyula'nın üstlerine üstlerine geldiğini görünce

tüfeklerini kaldırıp ateş ettiler, ama hiçbir etkisi olmadı elbette. Ve sonra aynı Heyula karşısına çıkan ilk adama saldırdı.

Adam, Lyra'nın kendi dünyasından bir Afrikalıydı. Cini uzun bacaklı, siyah benekli, sarımsı kahverengi bir kedi biçimindeydi. Kedi dişlerini çıkararak atlamaya hazırlandı.

Adamın korkusuzca nişan aldığını, tek santim bile gerilemediğini hepsi gördü -sonra cinin görünmez bir ağa yakalanmış gibi, hırlayarak, uluyarak, çaresizce çabaladığını ve adamın tüfeğini bırakıp, adını bağırarak ona uzandığını, zalim bir mide bulantısı ve ıstırapla düşüp bayıldığını gördüler.

"Tamam, Will," dedi John Parry. "Şimdi bizi dışarı çıkar; biz o şeylerle savaşabiliriz."

Will pencereyi genişletti ve hayalet ordusunun en önünde koşarak dışarı çıktı. Sonra, hayal edebileceği en tuhaf savaş başladı.

Hayaletler topraktan çıktılar, öğlen ışığında solgun biçimleri daha da soldu. Artık korkacak hiçbir şeyleri yoktu, görünmez Heyulaların üzerine atıldılar, onlarla boğuştular, güreştiler, Will ile Lyra'nın hiç göremediği şeylere yapışıp yoldular.

Tüfekli askerler ve diğer canlı müttefikler şaşırmışlardı: Bu hayaletli, Heyulalı savaştan hiçbir şey anlamıyorlardı. Heyulaların bıçaktan kaçtığım hatırlayan Will, bıçağını sallayarak çatışmaların ortasından geçti.

Lyra da onun gittiği yere gidiyor, Will'inki gibi, elinde savaşmakta kullanabileceği bir şeyi olmasını diliyordu, ama çevresine bakmıyor, daha geniş bir alanı izliyordu. Zaman zaman Heyulaları havada yağlı ışıltılar gibi görebildiğini sanıyordu. Ve ilk tehlike ürpertisini hisseden Salmakia oldu.

Omzunda oturan Salmakia ile birlikte kendine bir yükselti, alıç çalıları ile çevrilmiş bir toprak yığını bulmuştu. Oradan, istilacıların harap ettiği kırlarla kaplı geniş bir araziyi görebiliyordu.

Güneş tepesindeydi. Batı ufkunda yığın yığın parlak bulut vardı. Bulutlar karanlık yarıklarla doluydu ve yüksek rüzgarlar tepelerini çekiştiriyordu. O taraftaki ovada düşmanın yer kuvvetleri bekliyordu: ışıldayan makineler, rengarenk bayraklar, bekleyen alaylar.

Arkasında, solda, kaleye doğru yükselen diş diş tepelerin sırtları vardı. Fırtına öncesi parlak aydınlıkta ışıldıyorlardı. Ve uzaktaki siyah bazalt surlarda, küçük şekillerin dolaştığını, zarar görmüş siperleri onardıklarını, yeni silahlar getirdiklerini ya da yalnızca durup izlediklerini görebiliyordu.

İşte o sırada, Lyra Heyulaların dokunuşunun yanlış anlaşılması imkânsız mide bulantısını, acısını ve korkusunu hissetti.

Daha önce hiç hissetmemiş olmasına rağmen ne olduğunu hemen anladı. Bu ona iki şey anlatıyordu: İlki, Heyululaların ona zarar vermesine yetecek kadar büyümüş olmalıydı ve İkincisi, Pan yakında bir yerde olmalıydı.

"Will... Will..." diye bağırdı.

Will onu duydu ve elinde bıçağı, çakmak çakmak gözlerle döndü.

Ama Will tek kelime edemeden inledi, boğulurcasına kasıldı ve göğsünü tuttu. Lyra aynı şeyin ona da olduğunu anladı.

Parmak uçlarında yükselip çevresine bakınarak, "Pan! Pan!" diye bağırdı.

Will iki büklüm olmuş, kusmamaya çalışıyordu. Biraz sonra, cinleri kaçmış gibi, bulantı hissi geçti, ama onları bulmaya henüz yakın değillerdi. Ve her yanları silah sesleri, bağırışlar, acı ya da dehşetle haykıran sesler, tepelerinde dönen yamaç-öcülerinin uzak yoğk-yoğk-yoğkları, zaman zaman uğuldayarak geçen oklar saplanırken çıkardıkları tak sesleri ile doluydu. Sonra yeni bir ses duyuldu: rüzgarın sesi.

Lyra onu ilk önce yanaklarında hissetti, sonra otların onunla büküldüğünü gördü ve son olarak alıçlarda çıkardığı sesi duydu. Tepedeki gökyüzü büyük bir fırtınayı haber veriyordu: Fırtına bulutlarındaki beyazlık gitmişti, şimdi sülfür sarısı, deniz yeşili, duman grisi, yağlı siyah renklerle çalkalanıyor, mide bulandırıcı çalkantı kilometrelerce yüksekte, ufka kadar yayılıyordu.

Lyra'nın arkasında güneş hâlâ parıldıyordu, öyle ki her koruluk, fırtınayla arasındaki her ağaç canlı ve parlak renklerle ışıldıyor, küçük kırılgan şeyler karanlığa yaprakları, dalları, meyveleri ve çiçekleri ile meydan okuyordu.

Ve bütün bunların ortasında, çocukluktan yeni çıkmış iki çocuk Heyulaları açık seçik görebiliyordu. Rüzgar Will'in gözlerine çarpıyor, Lyra'nın saçlarını yüzüne savuruyordu. Heyulaları da süpürüp götürebilmeliydi, ama onlar rüzgara hiç aldırmadan yere doğru süzülüyorlardı.

Kız ve oğlan el ele, ölülerin ve yaralıların arasından dolana dolana yürüyor, Lyra cinine sesleniyor, Will ise kendininkini bulmak için her duyusuyla araştırıyordu.

Sonra gökyüzü şimşeklerle kaplandı, ilk kudretli patlama kulak zarlarına balta gibi çarptı. Lyra ellerini başına götürdü. Sesin ağırlığı üzerine çökmüşçesine, Will sendeler gibi oldu, Birbirlerine sarılarak başlarını kaldırdılar ve milyonlarca dünyada hiç kimsenin o âna dek görmediği bir manzara gördüler.

Ruta Skadi'nin ve Reina Miti'nin klanlarından ve başka yarım düzine klandan cadı, ellerinde katrana batırılmış zift-çamından meşalelerle doğudan, açık kalan son gökyüzü parçasından kaleye doğru akın ediyorlar, doğrudan fırtınanın içine uçuyorlardı.

Yerdekiler yüksekte alevlenen uçucu hidrokarbonların kükremesini ve çıtırtısını duyabiliyorlardı. Havada hâlâ birkaç Heyula vardı, bazı cadılar onları görmeden içlerinden geçtiler, haykırdılar ve alevler İçinde yuvarlanarak yere düştüler. Ama

solgun varlıkların çoğu yere ulaşmıştı ve cadı sürüsü ateşten bir ırmak gibi fırtınanın yüreğine akıyordu.

Mızraklar ve kılıçlarla silahlanmış bir grup melek, cadıları karşılamak için Bulutlu Dağ'dan çıkmıştı. Rüzgarı arkalarına almışlardı ve oktan da hızlı hareket ediyorlardı. Ama cadılar buna hazırlıklıydı, öndeki cadılar yukarı yükselip melek saflarının arasına daldılar, alevli meşalelerini sağa sola savurdular. Alevlerin ortasında kalan melekler peş peşe, tutuşmuş kanatlarla, çığlıklar atarak yere yuvarlandılar.

Sonra ilk yağmur damlaları geldi. Fırtına bulutlarının içindeki kumandan cadı ateşlerini söndürmeyi hedeflemişse, hayal kırıklığına uğramış olmalıydı. Zift-çamı ve katran yağmura meydan okuyarak yanmaya devam etti, üstüne su damlaları düştükçe çıtırtılar ve hışırtılar çoğaldı. Yağmur damlaları, kötücüllükle fırlatılmış gibi yere çarpıyor, dağılarak havaya sıçrıyordu. Lyra ile Will bir dakika içinde iliklerine dek ıslandılar ve soğuktan titremeye başladılar. Yağmur başlarını ve kollarını minik taşlar gibi acıtıyordu.

Her şeyin ortasında sendelemeye, çabalamaya devam ettiler. Gözlerindeki suyu silerek kargaşanın içinde,

"Pan! Pan!" diye seslendiler.

Şimdi gökgürültüleri neredeyse daimiydi, atomlar parçalanıp açılıyormuş gibi yarılma, ezilme, gürleme sesleri çıkıyordu. Will ile Lyra gökgürültülerinin ve korku sancılarının arasında koşuyor, bağırıyorlardı: "Pan! Pantalaimon! Pan!" Kaybettiği şeyi bilen, ama ona bir ad vermemiş olan Will ise söz söylemeden haykırıyordu.

Her gittikleri yerde, iki Gallivespian onlara eşlik ediyor, o ya da bu yöne bakmaları için uyarıyor, çocukların hâlâ tam olarak göremedikleri Heyulalara karşı çevreyi gözetliyorlardı. Ama Lyra Salmakia'yı ellerinde tutmak zorundaydı, çünkü leydinin Lyra'nın omzuna tutunacak gücü kalmamıştı. Tialys gökyüzünü

tarıyor, soydaşlarını arıyor, ne zaman havada süzülen parlak bir kıvılcım görse sesleniyordu. Ama sesi gücünü yitirmişti ve diğer Gallivespianlar da onların yusufçuklarının klan renklerini, parlak mavi ve kızıl-sarı renkleri arıyorlardı. O renkler solalı çok olmuştu, o renklerle parlayan bedenler şimdi ölüler dünyasında yatıyordu.

Sonra, gökyüzünde diğerlerinden daha farklı bir hareketlenme oldu. Çocuklar sert yağmur damlalarına karşı gözlerini perdeleyerek başlarını kaldırıp baktılar ve daha önce hiç görmedikleri türden bir hava taşıtı gördüler: hantal, altı bacaklı, koyu renk ve tamamen sessiz Araç kaleden çıkmıştı ve alçaktan, çok alçaktan uçuyordu. Bir evin çatısının olacağı yükseklikte süzülüyordu Sonra fırtınanın yüreğine girdi.

Ama araca şaşacak zaman bulamadılar, çünkü bir başka korkunç mide bulantısı dalgası Lyra'ya Pan'ın yine tehlikede olduğunu anlattı. Sonra aynısını Will de hissetti. Dehşet, çaresizlik ve mide bulantısı ile su birikintilerine, çamurlara körlemesine daldılar, yaralı adamlardan ve savaşan hayaletlerden oluşan kargaşada sendeleyerek yürümeye devam ettiler.

30

Bulutlu Dağ

Uzaklarda, haşmetli semada,
çepeçevre uzanırdı,
kare mi yuvarlak mı belirsiz.
Opal kuleleri ve canlı safirlerle süslü surlarıyla...

•John Milton•

Niyet gemisini kullanan Mrs. Coulter'dı. O ve cini pilot kabininde yalnızdı.

Barometrik yükseklikölçer fırtınada pek işe yaramıyordu, ama Mrs. Coulter meleklerin düştüğü yerde yanan ateşleri izleyerek yüksekliğini kabaca kestirebiliyordu. Sert yağmura rağmen ateşler hâlâ harlıydı. Rotasına gelince, onu belirlemek de güç değildi: Dağın çevresinde çakan şimşekler pasparlak bir işaret ateşi görevi görüyordu. Ama havada savaşmaya devam eden muhtelif varlıklardan kaçınması, aşağıda yükselen araziden uzak durması gerekiyordu.

Işıkları kullanmıyordu, çünkü savaşanlar onu görüp de vurmadan önce yaklaşıp, inecek bir yer bulmak istiyordu. Uçarak yaklaşırken, yukarı esen ani ve zalim rüzgarlar şiddetlendi. Bu durumda cayropterlerin hiç şansı olmazdı: Vahşi hava onları sinek gibi yere yapıştırırdı. Halbuki niyet gemisi ile rüzgarda hafifçe hareket edebiliyor, dengesini Dingin Okyanus'taki dalga sürücüler gibi ayarlayabiliyordu.

İleri bakarak ihtiyatla tırmanmaya başladı, aletleri göz ardı edip gözlerine ve içgüdülerine güvenerek uçtu. Cini küçük cam kabinde bir o yana bir bu yana sıçrıyor, ileriye, yukarıya, sağa ve sola bakıyor, devamlı Mrs. Coulter' a sesleniyordu. Büyük perdeler ve parlak mızraklar halinde çakan şimşekler makinenin üzerinde ve çevresinde alevlenip çatırdıyordu. Mrs. Coulter bütün bunların arasında yavaş yavaş yükselerek uçuyor ve bulutlarla kuşanmış saraya doğru ilerliyordu.

Mrs. Coulter yaklaşırken, dağın yapısının dikkatini dağıttığını, onu hayrete düşürdüğünü hissetti.

Ona, Disiplin Divanı'nın zindanlarında hak ettiği bir cezayı çeken bir yazarın elinden çıkan iğrenç sapkınlığı hatırlatıyordu. Adam bildik üç boyuttan daha fazla uzamsal boyut olduğunu öne sürmüştü; çok küçük bir ölçekte yedi sekiz boyut daha bulunduğunu, ama onları doğrudan incelemenin imkânsız olduğunu iddia etmişti. Hatta nasıl işliyor olabileceklerini göstermek için bir model yapmıştı ve Mrs. Coulter, şeytan çıkarma ayininin ardından yakılmadan önce modeli görmüştü. Katmanlar içinde katmanlar, hem kaplayan hem kaplanan köşeler ve kenarlar: İçi her yerdi ve dışı başka her yerdi. Bulutlu Dağ da onu benzer bir şekilde etkilemişti: Bir kayadan çok güç alanı gibiydi, uzamın kendisini katlayıp, gerip, katman katman edip hava, ışık ve buhardan balkonlar, teraslar, odalar, revaklar, gözlem kulelerine dönüştürüyordu.

Mrs. Coulter göğsünde yavaşça yükselen tuhaf bir coşku hissetti ve tam o anda hava taşıtını güney taraftaki bulutlu terasa nasıl indirebileceğini gördü. Küçük taşıt çalkantılı havada sarsılıp zorlandı, ama Mrs. Coulter rotasından ayrılmadı ve cininin rehberliğinde alçalıp terasa kondu.

Şimdiye dek görmesini sağlayan aydınlık, şimşeklerden, bulutların aralanıp güneşin süzüldüğü gediklerden, yanan meleklerin ateşlerinden, anbarik arama ışıklarından gelmişti.

Ama buradaki ışık farklıydı. Dağı oluşturan maddeden kaynaklanıyordu. Madde, sedef ışıltısı ve ağır bir nefes ritmiyle parlayıp soluyordu.

Kadın ve cin araçtan inip ne yöne gideceklerine karar vermek için bakındılar.

Mrs. Coulter yukarıda ve aşağıda hızla hareket eden, mesajlar, emirler ve haberlerle dağın maddesine girip çıkan varlıklar olduğunu seziyordu. Hepsini göremiyordu:

Tek görebildiği birbirine geçmiş, karmaşık revak, merdiven, teras ve cephe perspektifleriydi.

Daha ne yöne gideceğine karar veremeden sesler duydu ve bir sütunun arkasına saklandı. Sesler ilahi söylüyor ve gittikçe yaklaşıyorlardı. Sonra, sedye taşıyan bi melek alayı gördü.

Saklandığı yere yaklaştıklarında, niyet gemisini görün durdular. Şarkı kesildi. Sedye taşıyan meleklerin bazıları kuşku ve korku içinde çevreye bakındılar.

Mrs. Coulter sedyenin içindeki varlığı görecek kadar yakındaydı: Bir melek olduğunu düşündü, tarif edilemez yaştaydı. Sedye çepeçevre kristalle kuşatılmıştı ve kristal parıldıyor, dağı saran ışığı yansıtıyordu; bu yüzden onu görmek kolay değildi, ama Mrs. Coulter dehşet verici bir yıpranmışlık, kırışıklara boğulmuş bir yüz, titrek eller, anlamsızca bir şeyler mırıldanan bir ağız ve yaşlı gözler izlenimi edindi.

İhtiyar varlık titrek ellerle niyet gemisini gösterdi, çatlak bir sesle güldü ve durmaksızın sakalını çekiştirerek kendi kendine mırıldandı, sonra başını arkaya atıp öyle ıstırap dolu bir uluma çıkardı ki, Mrs. Coulter kulaklarını kapamak zorunda kaldı.

Ama açık ki sedyeyi taşıyan meleklerin yapacak bir işi vardı, çünkü toparlandılar ve sedyeden gelen feryatları, mırıltıları duymazdan gelerek, teras boyunca uzaklaştılar. Açık havaya ulaştıklarında kanatlarını iyice açtılar ve önderlerinin emri

üzerine, sedyeyi taşıyarak uçmaya başladılar. Sonunda, kaynayan buhar bulutları arasında gözden kayboldular.

Ama bu konuda düşünecek zaman yoktu. Mrs. Coulter ve altın maymun hızla harekete geçtiler, büyük merdivenleri tırmandılar, köprülerden geçtiler ve hep yukarıya doğru ilerlediler. Yükseğe tırmandıkça, çevrelerinde görünmez bir faaliyetin sürdüğü hissine daha fazla kapıldılar ve sonunda bir köşeyi dolanarak, sislere bürünmüş bir meydana benzeyen geniş bir yere çıktılar. Mızrak taşıyan bir melek önlerini kesti.

"Sen kimsin? Burada ne işin var?" dedi erkek melek.

Mrs. Coulter merakla baktı ona. Bunlar, çok uzun zaman önce insan kadınlara, insan kızlara âşık olan varlıklardı.

"Yo, yo," dedi Mrs. Coulter nazikçe, "lütfen zamanımı boşa harcama. Beni hemen Naip'e götür. Beni bekliyor."

Onları huzursuz et, diye düşündü, dengelerini boz. Bu melek ne yapacağını bilmiyor gibiydi, bu yüzden Mrs. Coulter'ın dediğini yaptı. Mrs. Coulter birkaç dakika boyunca meleğin peşinden gitti, o karman çorman ışık perspektiflerinin içinden geçerek bir giriş odasına vardılar. Oraya nasıl girdiklerini bilmiyordu, ama oradaydılar işte. Kısa bir duraksamadan sonra, önünde bir şey kapı gibi açıldı.

Cininin keskin tırnaklan üst kollarının derisine batıyordu. Mrs. Coulter onun kürkünü kavrayarak güvence aradı.

Önlerinde ışıktan oluşmuş bir varlık vardı. Erkek şeklinde, erkek boyunda olduğunu düşündü, ama gözleri öyle kamaşmıştı ki, göremiyordu. Altın maymun yüzünü onun omzuna sakladı. Mrs. Coulter kolunu kaldırarak gözlerine siper etti.

"Nerede o? Kızın nerede?" dedi Metatron.

"Size bunu söylemek için geldim Lord Naip," dedi Mrs. Coulter.

"Kız elinde olsa, onu buraya getirirdin."

"Kız yok, ama cini var."

"Bu nasıl olabilir?"

"Yemin ederim Metatron, cini benim kontrolüm altında. Lütfen yüce Naip, kendinizi biraz saklasanız -gözlerim kamaşıyor..."

Metatron önüne bulutlardan bir perde çekti. Şimdi, puslu camdan güneşe bakmak gibiydi ve Mrs. Coulter onu daha açık seçik görebiliyordu, ama yüzü hâlâ gözlerini kamaştırıyormuş gibi yaptı. Metatron tam olarak, orta yaşlarının başında bir adama benziyordu, uzun boylu, güçlü ve buyurgan. Giyinik miydi? Kanatları var mıydı? Gözlerinin gücü yüzünden seçemiyordu Mrs. Coulter.

Onun gözlerinden başka hiçbir yere bakamıyordu.

"Lütfen Metatron, bana kulak verin. Lord Asriel'in yanından şimdi geldim. Çocuğun cini onda ve çocuğun da yakında cinini aramaya geleceğini biliyor."

"O çocuktan ne istiyor?"

"Kız yetişkin olana kadar onu sizden saklamak. Benim nereye gittiğimi bilmiyor ve bir an önce onun yanına dönmeliyim. Size doğruyu söylüyorum. Bana bakın yüce Naip, çünkü ben size kolay kolay bakamıyorum.

Bana açık seçik bakın ve ne gördüğünüzü söyleyin." Meleklerin prensi ona baktı. Marisa Coulter'ın maruz kaldığı en detaylı incelemeydi. Neye sığınmışsa, ne aldatmacaya bürünmüşse hepsi soyulup gitmişti ve bedeni, hayaleti ve ciniyle birlikte, Metatron'un bakışlarının yırtıcılığı altında çırılçıplak kalmıştı.

Ve onun adına doğasının hesap vermesi gerektiğini biliyordu ve Metatron'un onda gördüklerinin yeterli olmayacağından korkuyordu. Lyra Iofur Raknison'a sözleriyle yalan söylemişti: Annesi tüm yaşamıyla yalan söylüyordu.

"Evet, görüyorum," dedi Metatron.

"Ne görüyorsunuz?"

"Yozlaşmışlık, kıskançlık ve güç hırsı. Zalimlik ve soğukluk. Saldırgan, delici bir merak. Saf ve zehirli kötülük. İlk

senelerinden itibaren, sana ne avantaj getireceğini hesaplamadan en ufak merhamet, duygudaşlık ya da iyilik göstermemişsin. Pişmanlık duymadan, duraksamadan işkence edip öldürmüşsün. İhanet etmiş, entrika çevirmiş, ihanetinle gurur duymuşsun. Sen ahlaki pislik dolu bir lağım çukurusun."

Bu hükmü bildiren o ses Mrs. Coulter'ı derinden sarstı. Bunun geleceğini biliyordu ve dehşetle bekliyordu, ama aynı zamanda bunu umut da ediyordu ve söylenip bittikten sonra bir zafer dalgası hissetti.

Metatron'a yaklaştı.

"İşte, görüyorsunuz," dedi, "ona kolaylıkla ihanet edebilirim. Sizi, onun kızımın cinini götürdüğü yere götürebilirim. Siz Asriel'i yok edersiniz, çocuk da kuşkulanmadan sizin kollarınıza yürür."

Çevresinde buhar hareketi hissetti ve duyuları karıştı Metatron'un sonraki sözleri, güzel kokulu buzdan oklar gibi derisine saplandı.

"Ben insanken," dedi, "sürü sürü karım vardı, ama hiçbiri senin kadar güzel değildi."

"Siz insanken mi?"

"Hanok olarak bilinen insanken. Ademoğlu Şit oğlu Enoş oğlu Kenan oğlu Mahalalel oğlu Yeret oğlu Hanok. Yeryüzünde altınış beş sene yaşadım ve sonra Otorite beni krallığına aldı."

"Ve çok karınız vardı."

"Tenlerini severdim. Ve semânın oğulları yeryüzünün kızlarına âşık olduğunda, ben bunu anladım ve onları Otorite'nin huzurunda savundum. Ama onun yüreği onlara karşı katılaşmıştı ve sonlarını kehanet etmemi istedi."

"Ve binlerce senedir karınız olmadı..."

"Krallığın Naip'i oldum."

"Bir eşinizin olması zamanı gelmedi mi?"

En açıkta, en tehlikede hissettiği an, o andı. Ama tenine ve melekler hakkında öğrendiği tuhaf gerçeğe güveniyordu, ama belki de özellikle, eskiden insan olan melekler hakkındakine: Bedenleri olmadığından beden sahibi olanları kıskanıyorlardı ve onlarla temas etmeye can atıyorlardı. Metatron şimdi yanıbaşındaydı, saçlarının kokusunu hissedecek, teninin dokusuna bakacak kadar yakında, kavurucu elleriyle ona dokunacak kadar yakında.

Tuhaf bir ses vardı, işittiğiniz sesin evinizde yangın çıktığını haber verdiğini kavramadan öncekine benzer bir uğultu ve çıtırtı.

"Bana Lord Asriel'in nerede olduğunu ve ne yaptığını anlat," dedi Metatron.

"Sizi hemen ona götürebilirim," dedi Mrs. Coulter.

Sedyeyi taşıyan melekler Bulutlu Dağ'dan çıktılar ve güneye uçtular. Metatron, Otorite'yi savaş meydanından uzakta, güvenli bir yere götürmelerini emretmişti, çünkü onu bir süre daha canlı tutmak istiyordu. Ama ona pek çok alaydan oluşan, düşmanın dikkatini çekmekten başka bir işe yaramayacak bir koruma grubu vermek yerine, fırtınanın karmaşasına güveniyordu ve bu tür durumlarda küçük bir grubun büyük bir gruptan daha güvenli olacağını hesaplıyordu.

Yarı ölü bir savaşçıyla beslenmekte olan bir yamaç- öcüsü, gelişigüzel dolanan arama ışıklarından biri tam kristal sedyenin kenarından yansıdığında başını havaya kaldırmasa öyle de olacaktı.

Yamaç-öcüsünün hafızasında bir şeyler canlandı. Bir eli sıcak karaciğerin üzerinde, duraksadı ve kardeşi onu kenara iterken, aklına gevezelik eden bir Arktik tilkisi geldi.

Hemen köselemsi kanatlarını açıp yukarı fırladı ve bir an sonra da diğerleri takip etti. Xaphania ve melekleri bütün gece titizlikle aramış sabah bir süre daha aramaya devam etmiş ve sonunda

kalenin güneyinde, dağ yamacında, önceki gün orada olmayan daracık bir çatlak bulmuşlardı. Çatlağı keşfetmişler, genişletmişlerdi ve şimdi Lord Asriel kalenin altında uzanan mağara ve tünel dizisinde aşağı iniyordu.

Sandığı gibi zifiri karanlık değildi. Hafifçe parlayan milyarlarca minik zerreden geliyormuş hissini veren solgun bir aydınlık vardı. Işıktan bir ırmak gibi, düzenli bir biçimde tünelden aşağı akıyordu.

"Toz," dedi Lord Asriel cinine.

Onu çıplak gözle hiç görmemişti, ama diğer yandan, bu kadar çok Tozu bir arada görmemişti. Yürümeye devam etti ve sonra aniden tünel açıldı ve Lord Asriel kendini çok geniş bir mağaranın tepesinde buldu: bir düzine katedrali barındırabilecek kadar engin bir yer. Zemin yoktu; kenarlar belli bir eğimle alçalarak, onlarca metre aşağıdaki, karanlığın kendisinden de karanlık büyük çukurda son buluyordu ve bitmek tükenmek bilmez Toz çağlayanı çukura akıyor, sonsuza dökülüyordu. Milyarlarca Toz zerresi, gökyüzünü dolduran bütün galaksilerdeki yıldızlar gibi görünüyordu ve her biri küçük bir bilinçli düşünce zerresiydi. Melankolik bir ışıkla aydınlanan bir manzaraydı.

Lord Asriel ciniyle birlikte uçuruma doğru indi ve indikçe, uçurumun yüzlerce metre uzaktaki diğer kenarında neler olduğunu yavaş yavaş görmeye başladılar. Orada hareket olduğunu sanmıştı ve aşağı indikçe, daha açık seçik görmeye başladı: Solgun, sönük şekillerden bir alay tehlikeli yamaçta dikkatle ilerliyordu. Erkekler, kadınlar, çocuklar ve hem gördüğü hem de görmediği pek çok türden varlıklar vardı. Dengelerini korumaya daldıklarından onu tamamen görmezden geldiler. Lord Asriel onların hayalet olduğunu fark ettiğinde ensesinde ki saçların diken diken olduğunu hissetti.

"Lyra buraya gelmiş," dedi sessizce kar leoparına.

"Dikkatli yürü," demekle yetindi leopar, yanıt olarak.

Will ile Lyra sırılsıklam olmuş, titriyorlardı. Acılar içinde kavruluyorlardı ve çamurların içinden, kayaların üzerinden, fırtınanın beslediği derelerin kan kırmızısı aktığı dar yataklardan körlemesine geçiyorlardı. Lyra Leydi Salmakia'nın ölmek üzere olduğundan korkuyordu: Kaç dakikadır tek kelime etmemişti ve Lyra'nın elinde gevşekçe yatıyordu.

Suyun en azından beyaz aktığı bir ırmak yatağına sığınıp, avuç avuç suyla susuzluklarını dindirdiklerinde Will Tialys'in doğrulduğunu hissetti.

"Will," dedi şövalye, "yaklaşan atlar duyuyorum -Lord Asriel'in süvarileri yok. Düşman olmalı. Dereden geçin ve saklanın- şu tarafta çalılar gördüm..."

"Hadi gel," dedi Will Lyra'ya. İliklerini donduran suları sıçrata sıçrata karşıya geçtiler ve tam zamanında dere yatağının karşı kıyısına tırmandılar. Yamacı inen ve su içmek için duran biniciler süvariye benzemiyordu: Atlarla aynı türden kısa tüylerle kaplı görünüyorlardı ve ne giysileri, ne de koşum takımları vardı. Ama silah taşıyorlardı: üç ağızlı mızraklar, ağlar ve palalar.

Will ile Lyra izlemek için durmadı: Fark edilmeden uzaklaşmaya odaklanarak eğildiler ve engebeli zeminde sendeleye sendeleye uzaklaştılar.

Ama bastıkları yeri görmek ve bileklerini burkmaktan, hatta daha kötüsünden kaçınmak için başlarını eğmeleri gerekiyordu. Onlar koşarken tepelerinde gökgürültüsü patladı, bu yüzden aralarına dalana dek yamaç-öcülerinin ciyaklamalannı ve hırlamalarını duyamadılar.

Yaratıklar, çamurda parlayan bir şeyi kuşatmışlardı: onlardan biraz daha uzun boylu, yan yatmış, kristal duvarlı bir şey, belki bir kafes. Çığlıklar atarak, bağırarak, yumruklarıyla ve taşlarla dövüyorlardı onu.

Will ile Lyra durup, aksi yöne kaçamadan, sürünün tam ortasına daldılar.

31

Otorite'nin Sonu

Çünkü artık imparatorluk yok,
ve aslanla kurt yok olmalı.

•William Blake•

Mrs. Coulter yanındaki gölgeye fısıldadı.

"Nasıl saklandığına bakın Metatron! Sıçan gibi karanlıkta sürünüyor..."

Büyük mağaranın yükseklerindeki bir çıkıntıda durmuş, Lord Asriel ile kar leoparının çok aşağıda, dikkatle inmesini izliyorlardı.

"Onu şimdi vurabilirim," diye fısıldadı gölge.

"Evet, elbette vurabilirsiniz," diye fısıldayarak yanıt verdi Mrs. Coulter ve ona doğru eğilip, "ama yüzünü görmek istiyorum sevgili Metatron. Ona ihanet ettiğimi bilmesini istiyorum. Gelin, takip edelim ve ona yetişelim..." dedi.

Su gibi ve bitmek tükenmek bilmeden uçuruma akan Toz çağlayanı, solgun ışıktan büyük bir sütuna benziyordu. Mrs. Coulter'ın ona dikkat edecek hali yoktu, çünkü yanındaki gölge arzuyla titriyordu ve Mrs. Coulter onu yanından ayırmamak, elinden geldiğince kontrol altında tutmalıydı.

Lord Asriel'in peşinden sessizce indiler. Aşağı indikçe, Mrs. Coulter üzerine büyük bir bitkinlik çöktüğünü hissetti.

"Ne? Ne?" diye fısıldadı gölge, onun duygularını hissederek ve hemen kuşkulanarak.

"Düşünüyordum da," dedi Mrs. Coulter tatlı bir kötücüllükle, "çocuğun asla büyümeyeceğine, sevmeyip, sevilmeyeceğine ne kadar da memnunum. Bebekken onu sevdiğimi sanıyordum, ama şimdi..."

"Hüzün vardı," dedi gölge, "onun büyüdüğünü görmeyeceğin için hüzün vardı yüreğinde."

"Ah, Metatron, insan olduğunuz zamanların üzerinden ne çok zaman geçti! Asıl üzüldüğüm şeyin ne olduğunu gerçekten anlayamıyor musunuz? Onun büyümesi değil, benim yaşlanmam. Sizinle kendi genç kızlığımda karşılaşmadığım için ne kadar üzülüyorum; kendimi size ne büyük bir tutkuyla adardım..."

Kendi bedeninin dürtülerini kontrol edemiyormuş gibi gölgeye doğru yaslandı. Gölge açgözlülükle kokladı, Mrs. Coulter'ın etinin kokusunu boğulurcasına yutuyordu sanki.

Devrilmiş kırık kayaların üzerinden zahmetle geçerek yamacın dibine doğru ilerliyorlardı. Aşağı indikçe, Toz ışığı her şeyin üzerine altın bir pus örtüyordu. Gölge sanki bir insanmış gibi, Mrs. Coulter onun elinin olması gerektiği yere uzanıp duruyor, sonra sözde kendine hakim oluyordu. Fısıldadı:

"Geride kalın Metatron -burada bekleyin- Asriel kuşkucudur - bırakın ilk önce onu yatıştırayım. Gardım indirdiğinde size seslenirim. Ama bu küçük biçimde, gölge olarak gelin ki sizi göremesin -yoksa çocuğun cininin uçup gitmesine izin verir."

Naip binlerce sene boyunca derinleşen, güçlenen derin bir zekâya sahip, bilgisi bir milyon evreni kapsayan bir varlıktı. Ama yine de, o anda kendi çifte tutkusuyla körleşmişti: Lyra'yı yok etmek ve annesine sahip olmak. Başını salladı ve olduğu yerde kaldı. Kadın ve maymun mümkün olduğunca sessizce ilerlediler.

Lord Asriel, Naip'in göremediği bir yerde, büyük bir granit bloğun arkasında bekliyordu. Kar leoparı onların geldiğini duydu ve Mrs. Coulter köşeyi dönerken Lord Asriel ayağa kalktı. Toz her

şeyi, her yüzeyi, her santimetreküp havayı doldurmuştu ve en minik detaylara bile yumuşak bir berraklık veriyordu. Lord Asriel Toz ışığında Mrs. Coulter'ın yüzünün gözyaşları ile ıslanmış olduğunu, hıçkırıklara boğulmamak için dişlerini sıktığını gördü.

Onu kollarına aldı ve altın maymun kar leoparının boynuna sarıldı, kara yüzünü onun kürküne gömdü.

"Lyra güvende mi? Cinini buldu mu?" diye fısıldadı.

"Oğlanın babasının hayaleti ikisini birden koruyor."

"Toz ne güzelmiş... hiç bilmiyordum."

"Ona ne dedin?"

"Yalan söyledim Asriel, yalan söyledim... Fazla oyalanmayalım, dayanamıyorum... Yaşamayacağız, değil mi? Hayaletler gibi canlı kalamayacağız?"

"Uçuruma düşersek değil. Buraya, Lyra'ya cinini bulması için zaman tanımak üzere geldik. Ve sonra, yaşaması ve büyümesi için. Metatron'u yok oluşuna götürebilirsek Marisa, Lyra o zamanı bulabilecek. Biz onunla gitsek de fark etmez."

"Peki, Lyra güvende olacak mı?"

"Evet, evet," dedi Lord Asriel nazikçe.

Mrs. Coulter'ı öptü. Kollarında, on üç sene önce Lyra rahmine düştüğünde olduğu kadar yumuşak ve hafifti.

Mrs. Coulter sessiz sessiz ağlıyordu. Konuşmayı başardığında fısıldadı:

"Ona, sana ve Lyra'ya ihanet edeceğimi söyledim. Bana inandı, çünkü yozdum, kötüydüm. Öylesine derinlere baktı ki, gerçeği gördüğünden emin oldu. Ama yalan söylemekte çok iyiydim. Her sinir ucuyla, her lifle, yaptığım her şeyle yalan söyledim... İçimde en ufak iyilik bulmasın istedim ve bulamadı da. Hiç yok. Ama Lyra'yı seviyorum. Bu sevgi nereden geldi? Bilmiyorum; gece vakti bir hırsız gibi geldi ve şimdi onu öyle çok seviyorum ki, yüreğim onunla çatlayacak gibi oluyor. Tek umudum,

suçlarımın korkunçluğu yanında sevgimin hardal tohumundan büyük olmamasıydı. Onu daha da derine saklayabilmek için daha da korkunç suçlar işlemiş olmayı diledim... Ama hardal tohumu kök saldı ve büyüyor. Küçük yeşil filizi yüreğimi yarıyor. Onun göreceğinden o kadar korktum ki ..."

Durup kendini toplamak zorunda kaldı. Lord Asriel, altın rengi Toz'la kaplı, parlak saçlarını okşayarak bekledi.

"Sabrını yitirmek üzeredir," diye fısıldadı Mrs. Coulter. "Ona, kendini küçük kılmasını söyledim. Ama eskiden insan olsa da, şimdi yalnızca bir melek. Onu yakalayıp uçurumun kenarına sürükleriz ve biz de onunla gideriz..."

Lord Asriel onu öptü. "Evet," dedi. "Lyra güvende olacak ve krallık ona karşı güçsüz kalacak. Onu çağır Marisa, aşkım."

Mrs. Coulter derin bir nefes aldı ve uzun, titrek bir solukla verdi. Sonra eteğinin kalçalarına gelen kısımlarını sıvazladı ve saçlarını kulaklarının arkasına attı. "Metatron," diye seslendi usulca. "Zamanı geldi."

Metatron'un gölgeye bürünmüş şekli altın rengi havada belirdi ve neler olduğunu hemen gördü: İki cin çömelmişti ve dikkatle izliyorlardı, kadın bir Toz bulutuna sarınmıştı ve Lord Asriel...

Lord Asriel hemen onun üzerine atladı, beline sarıldı ve onu yere devirmeye çalıştı. Ama meleğin kolları serbestti; yumrukları, avuçları, dirsekleri, parmak boğumları ve önkollarıyla Lord Asriel'in başına ve gövdesine vurdu: Güçlü darbeler Lord Asriel'in nefesini kesip kaburgalarından sekti ve kafatasına çarparak duyularını sarstı

Ama kollarını meleğin kanatlarına dolamış ve onlar Metatron'un gövdesine yapıştırmıştı. Bir an sonra Mrs. Coulter mıhlanmış kanatların arasına atladı ve Metatron'un saçlarını kavradı. Meleğin gücü muazzamdı: Şahlanmış bir atın yelelerini kavramak gibiydi. O başını şiddetle sallarken, Mrs. Coulter bir o yana bir bu yana savruluyordu. Gerinen, çevresine dolanmış

kolları çözmeye çalışan katlanmış büyük kanatların gücünü hissedebiliyordu.

Cinler de meleği yakalamıştı. Stelmaria dişlerini sıkıca bacağına geçirmişti ve altın maymun en yakındaki kanadın kenarlarını tırmalıyor, tüyleri ısırıyor ve yırtıyordu, ama bu, meleği daha da kızdırmaktan başka işe yaramadı. Ani, kuvvetli bir çabayla kendini yana attı, bir kanadını kurtardı ve Mrs. Coulter'ı kayayla arasına alarak ezdi.

Mrs. Coulter bir anlığına sersemledi ve elleri boşandı. Melek hemen doğruldu ve serbest kalan kanadını çırparak altın maymunu fırlattı. Ama sarılacak çok şey kalmayınca Lord Asriel'in kolları daha sıkı kavramıştı. Metatron'u sıkarak nefesini kesmeye, kaburgalarını kırmaya çalıştı ve başına, boynuna aldığı vahşi darbeleri görmezden gelmeye çalıştı.

Ama darbeler etkisini göstermeye başlamıştı. Lord Asriel kırık kayaların üzerinde kaymamaya çalışırken, başının arkasına ezici bir darbe indi. Metatron kendini yana attığında yumruk büyüklüğünde bir taş kapmış ve onu zalim bir güçle Lord Asriel'in kafatasına indirmişti. Adam, başındaki kemiklerin birbirine sürtündüğünü hissetti ve böyle bir darbe daha alırsa hemen öleceğini anladı. Acıdan başı dönerek -başım meleğe dayadığı için daha da beter olan bir acıydı- sıkı sıkı tutundu, sağ elinin parmakları sol elindeki kemikleri ezerken taş parçaları arasında ayağını dayayacak yer arayarak sendeledi.

Metatron kanlı taşı havaya kaldırdığında, altın renkli, kürklü bir şekil, ağaç tepesine sıçrayan bir alev gibi fırladı ve dişlerini meleğin eline geçirdi. Taş gevşeyip, takırdayarak kenara doğru düştü. Metatron elini sağa sola savurarak cinden kurtulmaya çalıştı. Ama altın maymun ona dişleri, pençeleri ve kuyruğuyla tutunmuştu. Sonra Mrs. Coulter büyük beyaz kanada sarıldı ve hareket etmesini engelledi.

Metatron yakalanmıştı, ama hâlâ incinmemişti. Uçurumun kıyısında da değildi.

Ve Lord Asriel artık zayıflıyordu. Kanla sırılsıklam olmuş bilincine sıkı sıkı tutunuyordu, ama her hareketiyle kendini biraz daha kaybediyordu. Kafatasındaki kemiklerin kenarlarının birbirine sürtündüğünü hissedebiliyordu; onları işitebiliyordu. Duyuları karman çorman olmuştu: Tek bildiği sıkı sıkı tutunması ve yere çekmesi gerektiğiydi. Mrs. Coulter elinin altında meleğin yüzünü buldu ve parmaklarını gözlerine geçirdi.

Metatron haykırdı. Büyük mağaranın uzak duvarlarından yankılar yanıt verdi ve meleğin sesi yamaçtan yamaca sekti, katlandı, söndü ve uzaktaki hayaletlerin sonsuz yürüyüşlerine ara verip bakmalarına sebep oldu.

Bilinci Lord Asriel'inkiyle birlikte solmakta olan kar leoparı Stelmaria son bir çabayla meleğin gırtlağına atıldı.

Metatron dizlerinin üzerine çöktü. Onunla birlikte çöken Mrs. Coulter, Lord Asriel'in kanla dolmuş gözlerle ona baktığını gördü. Tutuna tutuna tırmandı, çırpman kanadı zorlukla kenara itti, meleğin saçlarını kavradı ve başını arkaya çekip gırtlağını kar leoparının dişleri için açtı.

Lord Asriel de sarsak ayaklar üzerinde, taşları yuvarlayarak, onu geri geri sürüklüyordu. Altın maymun dişleyerek, tırmalayarak, yırtarak onlarla birlikte geliyordu. Az kalmıştı, varmış sayılırlardı. Ama Metatron kendini doğrulmaya zorladı ve son bir çabayla kanatlarını açtı -büyük, beyaz kanatlar çırpındı, çırpındı, çırpındı, vurdu, vurdu, vurdu ve sonra Mrs. Coulter düştü. Metatron doğruldu ve kanatlarını daha sert çırpmaya başladı, havalandı. Ayağı yerden kesiliyordu, Lord Asriel sıkı sık tutunuyordu, ama o da hızla zayıflıyordu. Altın maymunun Parmakları meleğin saçlarına dolanmıştı ve onlar asla bırakmayacaklardı...

Ama uçurumun kıyısını aşmışlardı. Yükseliyorlardı Ve biraz daha yükselirlerse Lord Asriel düşecekti ve Metatron kaçacaktı.

"Marisa! Marisa!"

Feryat Lord Asriel'den gelmişti. Kulaklarında korkunç bir uğultu olan Lyra'nın annesi yanındaki kar leoparı ile birlikte doğruldu ve ayaklarını yere basıp tüm yüreğiyle sıçradı; kendini meleğin, cininin ve ölmek üzere olan aşkının üzerine fırlattı, çırpınan kanatları yakaladı ve hepsini birden uçuruma süpürdü.

Yamaç-öcüleri Lyra'nın perişan feryadını duydular ve düz kafaların hepsi aynı anda ona döndü.

Will öne atıldı ve bıçağı en yakındaki hartlağa savurdu. Tialys aşağı atlarken Will omzunda küçük bir tekme hissetti ve şövalye en büyük hartlağın yanağına kondu, saçlarını yakaladı ve hartlak onu yere fırlatamadan çenesinin altına sıkı bir tekme attı. Yaratık uluyarak ve kıvranarak çamurların içine düştü ve diğeri sersem sersem kesik koluna, ardından da kesik elin düşerken kavradığı kendi ayak bileğine baktı. Bir saniye sonra bıçak göğsüne saplanmıştı: Will bıçağın sapının ölen yaratığın yürek atışları ile birlikte üç dört kez sıçradığını hissetti ve yamaç-öcüsü düşerek elinden çekmeden önce bıçağı kurtardı.

Diğerlerinin nefretle bağırıp çağırarak kaçtığını duydu ve Lyra'nın incinmediğini anladı, ama aklında tek bir düşünceyle çamura çöktü.

"Tialys! Tialys!" diye haykırdı ve yamaç-öcüsünün dişlerinden kaçınarak yaratığın başını kenara çekti. Tialys ölmüştü, iğnelerini yaratığın boynuna sıkıca saplamıştı. Yaratık hâlâ tekmeler atıyor, dişlemeye çalışıyordu, bu yüzden Will onun başını kesti ve aşağı yuvarladı, sonra ölü Gallivespian'ı onun köselemsi boyundan kurtardı "Will," dedi Lyra arkasından, "Will, şuna bak..."

Kristal sedyeye bakıyordu. Kristal kırılmamıştı, ama çamur ve onu bulmadan önce yamaç-öcülerinin yediği şeyin kanıyla

kirlenmiş, lekelenmişti. Delice bir açıyla taşların arasında yatıyordu ve içinde...

"Ah, Will, hâlâ yaşıyor! Ama -zavallı şey..."

Will onun ellerini kristale bastırdığını, meleğe ulaşmaya, onu teselli etmeye çalıştığını gördü. Melek çok yaşlıydı ve dehşet içindeydi, bebek gibi ağlıyor, en alçaktaki köşeye büzülüyordu.

"Çok yaşlı olmalı -böyle acı çeken kimse görmedim- ah, Will, onu dışarı çıkaramaz mıyız?"

Will tek hamleyle kristali kesti ve meleğin çıkmasına yardım etmek için içine uzandı. Bunamış, güçsüz, yaşlı varlık korku, acı ve sefalet içinde ağlamaktan ve mırıldanmaktan başka bir şey yapamıyordu. Ona yeni bir tehdit gibi gelen şeyden uzaklaşmaya çalıştı.

"Sorun değil," dedi Will, "en azından saklanmana yardım edebiliriz. Hadi gel, seni incitmeyeceğiz."

Titrek eli Will'in elini yakaladı ve zayıfça tutundu. Yaşlı varlık bir türlü kesilmeyen bir inleme çıkarıyor, dişlerini gıcırdatıyor ve boş eliyle üstünü başını çekiştiriyordu. Ama Lyra da ona yardım etmek için uzandığında gülümsemeye ve eğilmeye çalıştı ve kırışıkların arasındaki yaşlı gözleri masum bir hayretle kırpışarak ona dikildi.

Will ile Lyra yardımlaşarak kadim zamanlardan beri var olanı kristal hücresinden çıkardılar. Zor değildi, çünkü varlık kâğıt kadar hafifti ve kendine ait bir iradesi olmadığından nereye götürseler gelir, basit iyiliğe bir çiçeğin güneşe verdiği tepki gibi karşılık verirdi. Ama açık havada rüzgarın ona zarar vermesini engelleyecek hiçbir şey yoktu ve varlığın biçimi gevşemeye, dağılmaya başlayarak iki çocuğu dehşete düşürdü. Birkaç dakika sonra, varlık tamamen kaybolmuştu. Son hatırladıkları, hayretle kırpışan gözler ve son derece derin, son derece bitkin bir rahatlamayla verilen nefesti.

Sonra melek gitti: Bir sır, sırlar içinde yok oldu. Her şey bir dakikadan az sürmüştü, Will hemen şövalyeye döndü. Küçük bedeni kaldırdı ve avuçlarında tuttu. Gözyaşlarının hızla aktığını hissetti.

Ama Lyra daha acil bir şey söylüyordu.

"Will -harekete geçmemiz gerek -mecburuz- leydi buraya yaklaşan atlar duyuyor..."

Çivit rengi gökyüzünde bir şahin belirdi ve onlara doğru çullandı. Lyra bağırarak eğildi. Ama Salmakia tüm gücüyle bağırdı: "Hayır, Lyra! Hayır! Ayakta dur ve yumruğunu kaldır!"

Lyra kıpırdamadan durdu ve bir koluyla diğerini destekleyerek bekledi. Mavi şahin döndü, yaklaştı ve alçalarak, keskin pençeleri ile Lyra'nın yumruğunu kavradı.

Şahinin sırtında kır saçlı bir hanım oturuyordu. Berrak bakışlarını ilk önce Lyra'ya, sonra onun yakasına tutunan Salmakia'ya dikti.

"Madam..." dedi Salmakia hafifçe, "elimizden geleni..."

"Gerçekten iyi iş çıkardınız. Artık biz buradayız," dedi Madam Oxentiel ve dizginleri silkeledi.

Şahin üç kez haykırdı. Sesi öyle yüksekti ki, Lyra'nın kulakları çınladı. Karşılık olarak, gökyüzünden bir, iki üç, daha fazla, sonra yüzlerce parlak renkli yusufçuk indi, hepsi öyle hızlı süzülüyordu ki, çarpışacaklarmış gibi geliyordu. Ama böceklerin refleksleri ve binicilerinin becerileri öylesine keskindi ki, çarpışmak yerine, çocukların çevresinde hızla, parlak renkli bir halı örüyormuş gibi göründüler.

"Lyra," dedi şahinin sırtındaki hanım,, "ve Will: Bizi takip edin. Sizi cinlerinize götüreceğiz."

Şahin kanatlarını açar, elinden havalanırken, Lyra Salmakia'nın, diğer eline düşen küçük ağırlığını hissetti ve leydinin buraya kadar yaşamasını sağlayan tek şeyin irade gücü olduğunu hemen anladı. Onu kendine yakın tuttu ve Will ile

birlikte yusufçuk bulutunun altında koşmaya başladı. Birden çok kez tökezleyip düştü, ama leydiyi nazikçe yüreğine bastırmaktan hiç vazgeçmedi.

"Sola! Sola!" diye bağırdı mavi şahinin sırtından gelen ses. Şimşeklerle delinen bulanıklıkta o yöne döndüler, Will sağlarında gri zırh giymiş, miğfer ve maske takmış bir insan grubu gördü. Gri kurt cinleri yanlarında yürüyordu. Bir grup yusufçuk hemen onların üzerine atıldı ve adamlar duraksadılar: Silahları fayda etmiyordu, Gallivespianlar bir anda aralarına daldı ve savaşçılar böceklerinin sırtından atlayıp, bir el, bir kol, çıplak bir boyun buldular ve iğnelerini saplayıp, geri dönen böceklerinin sırtlarına sıçradılar. O kadar hızlıydılar ki, takip etmek imkânsızdı. Disiplinleri dağılan askerler panik içinde dönüp kaçtılar.

Ama sonra aniden, arkalarından gökgürültüsü gibi toynak sesleri geldi. Çocuklar dehşet içinde döndüler: o atlılar dörtnala üstlerine geliyordu. Bir ikisi ağlarını kaldırmış, başlarının üzerinde savurarak yusufçuk yakalıyor, ağları kırbaç gibi sallayıp ezilen böcekleri kenara atıyorlardı.

"Bu taraftan!" dedi hanımın sesi. Sonra ekledi: "Eğilin, hemen - yere yatın!"

Denileni yaptılar ve ayaklarının altındaki yerin sarsıldığını hissettiler. Bunlar toynak sesi olabilir miydi? Lyra başını kaldırdı ve gözüne giren ıslak saçları kenara çekti. Atlardan çok farklı varlıklar gördü.

"Iorek!" diye bağırdı göğsünde kabaran sevinçle. "Ah, Iorek!"

Will onu hemen yere çekti, çünkü üstlerine üstlerine gelen yalnızca Iorek Byrnison değil, bir ayı alayıydı. Lyra tam zamanında başını eğdi ve sonra Iorek ayılarına sağa ve sola gitmelerini, düşmanı aralarında ezmelerini kükreyerek çocukların üstünden atladı.

Ayı-kral, zırhı kürkünden daha ağır değilmiş gibi hafifçe dönerek, doğrulmaya çalışan Will ve Lyra'ya baktı.

"Iorek -arkanda- ağları var!" diye haykırdı Will çünkü biniciler tepelerinde bitmişti.

Ayı kıpırdayamadan binicinin ağı hışırdayarak geldi ve Iorek bir anda çelik kadar sağlam bir ağa dolandı. Kükreyerek doğruldu, dev pençelerini biniciye savurdu.

Ama ağ sağlamdı ve at korkuyla kişneyip şahlansa da Iorek ağdan kurtulamıyordu.

"Iorek!" diye bağırdı Will. "Kıpırdama! Hareket etme!"

Binici atını kontrol altına almaya çalışırken Will su birikintilerinin içinden, otların üzerinden geçti ve tam ikinci bir binici gelip, ağını hışırdatarak fırlattığında Iorek' ulaştı.

Ama Will sakinliğini korudu: Bıçağını çılgınca savurup ipleri daha fazla dolaştırmak yerine, ağın yapısını inceledi ve birkaç dakika içinde kesip attı. İkinci ağ faydasızca yere düştü. Sonra Will Iorek'in üzerine atladı ve sol eliyle yoklayıp sağ eliyle kesti. Oğlan ayının devasa bedeninde oraya buraya atılır, keser, kurtarır, ağı temizlerken, koca ayı kıpırtısızca bekledi.

"Şimdi git!" diye bağırdı Will kenara sıçrayarak. Iorek patlarcasına en yakındaki atın böğrüne atıldı.

Binici, ayının boynuna savurmak üzere palasını kaldırmıştı, ama Iorek Byrnison zırhıyla birlikte iki ton çekiyordu ve o mesafede hiçbir şey ona direnemezdi. At ve binici paralanmış halde zararsızca yere düştüler. Iorek dengesini kurdu, arazinin yapısını görmek için çevresine bakındı ve çocuklara kükredi:

"Sırtıma! Hemen!"

Lyra ayının sırtına sıçradı ve Will takip etti. Soğuk demirin üzerinde otururken, harekete geçen Iorek'in muazzam gücünü hissedebiliyorlardı.

Arkalarında, ayıların geri kalanı tuhaf süvarilerle çatışıyor, Gallivespianlar da iğneleriyle atları kızdırarak onlara yardım

ediyordu. Mavi şahinin sırtındaki hanım süzülerek alçaldı ve seslendi: "Doğruca ileriye! Vadideki ağaçların arasında!"

Iorek küçük bir tepenin zirvesine tırmandı ve durdu. Önlerindeki engebeli arazi dört yüz metre uzaktaki koruluğa doğru alçalıyordu. Onun ötesinde bir yerde, büyük silahları olan bir bataryanın attığı mermiler uluyarak yüksekten geçiyordu. Biri de aydınlatma fişekleri patlatıyor, fişekler bulutların hemen altında patlıyor, ağaçlara doğru süzülüyor, onları soğuk yeşil bir ışıkla aydınlatarak silahlar için hedef haline getiriyordu.

Ve yirmi kadar Heyula, düzensiz bir hayalet çetesi ile koruluğun hakimiyeti için savaşıyordu. O küçük ağaçlığı görür görmez, Lyra ve Will cinlerinin orada olduğunu ve bir an önce yanlarına gitmezlerse öleceklerini anladılar. Durmaksızın daha fazla Heyula geliyordu. Sağdaki sırttan aşıp koruluğa akıyorlardı. Will ile Lyra şimdi onları açıkça görebiliyordu.

Sırtın hemen üzerinde gerçekleşen bir patlama yeri sarstı ve havaya taş ve toprak fırlattı. Lyra haykırdı, Will göğsünü kavradı.

"Dayanın," diye homurdandı Iorek ve koşmaya başladı.

Yüksekte bir fişek patladı, sonra bir tane daha, bir tane daha, gümüş-beyaz bir parıltıyla yere doğru süzülmeye başladı. Daha yakında bir başka mermi patladı ve havadaki şoku, bir iki saniye sonra da yüzlerine çarpan toprak ve taş parçalarını hissettiler. Iorek duraksamadı ama iki çocuk tutunmakta güçlük çekiyordu: Parmaklarıyla Iorek'in kürkünü kavrayamıyorlardı. Zırhını dizleriyle sıkıştırmak zorundaydılar ve Iorek'in sırtı o kadar genişti ki ikisi de kayıyordu.

"Bak!" diye bağırdı Lyra, yakında bir başka mermi patlarken işaret ederek.

Bir düzine cadı gür yapraklı, çalımsı dallar taşıyarak parıltılara doğru ilerliyordu. Dallarla parıldayan ışıkları kenara süpürüyor,

ötedeki gökyüzüne fırlatıyorlardı. Koruluğun üzerine yine karanlık çöktü ve ağaçları silahlardan sakladı.

Şimdi ağaçlar yalnızca birkaç metre uzaktaydı. Will ve Lyra kayıp benliklerinin yakında olduğunu hissettiler -bir heyecana, korkuyla ürperen çılgın bir umuda kapıldılar: Çünkü ağaçların arası Heyulalarla doluydu ve aralarından geçmeleri gerekiyordu. Heyulaları görmek bile, yüreklerinde mide bulandırıcı bir zayıflık yaratıyordu.

"Bıçaktan korkuyorlar," dedi bir ses yanlarından. Ayı-kral öyle aniden durdu ki, Will ile Lyra sırtından aşağı yuvarlandılar.

"Lee!" dedi Iorek. "Lee, yoldaşım, daha önce böyle bir şey görmedim. Sen öldün -ben neyle konuşuyorum?"

"Iorek, eski dostum, yarısını bile bilmiyorsun. Şimdi biz devralıyoruz -Heyula ayılardan korkmuyor. Lyra, Will -bu taraftan gelin ve o bıçağı da göstere göstere tutun..."

Mavi şahin bir kez daha Lyra'nın yumruğuna kondu ve kır saçlı hanım, "Bir saniye bile harcamayın," dedi. "Koruluğa girin, cinlerinizi bulun ve kaçın! Daha fazla tehlike geliyor."

"Teşekkür ederim hanımefendi! Hepinize teşekkür ederim!" dedi Lyra ve şahin kanatlarıdı.

Will Lee Scoresby'nin solgun hayaletinin koruluğa girmelerini işaret ettiğini görebiliyordu, ama Iorek Byrnison'a veda etmek zorundaydı.

"Iorek, hayatım, sözcükler yetersiz kalıyor. Sen çok yaşa, çok yaşa!"

"Teşekkür ederim Kral Iorek," dedi Will.

"Zaman yok. Gidin. Gidin!"

Zırhlı kafasıyla onları ittirdi.

Will Lee Scoresby'nin hayaletinin peşinden, bıçağını sağa sola savurarak çalıların arasına daldı. Burada ışık kesik kesik ve sönüktü, gölgeler yoğun, dolaşık ve kafa karıştırıcıydı.

"Yanımdan ayrılma," diye seslendi Lyra'ya ve sonra dikenli bir çalı yanağını çizince bağırdı.

Her yerde hareket, gürültü ve mücadele vardı. Gölgeler rüzgarda birer dal gibi ileri geri sallanıyordu. Hayalet de olabilirlerdi; iki çocuk da çok iyi bildikleri o soğuk temasları hissedebiliyordu. Sonra her yerde sesler duydular:

"Bu taraftan!"

"Burada!"

"Yürümeye devam edin -biz onları uzak tutuyoruz."

"Az kaldı!"

Sonra Lyra'nın tanıdığı ve diğerlerinden daha fazla sevdiği bir ses haykırdı:

"Ah, çabuk gel! Çabuk, Lyra!"

"Pan, hayatım -buradayım..."

Hıçkırıklarla sarsılarak kendini karanlığa fırlattı. Will dalları, sarmaşıkları koparark, dikenli çalıları ve ısırganları biçerek ilerledi. Hayalet sesleri cesaret vererek, uyarılarda bulunarak çevrelerinde yükseliyordu.

Ama Heyulalar da hedeflerini bulmuştu. Çalı, diken, kök ve dal kargaşasından, duman içinden geçermiş gibi rahatça geçtiler. Bir düzine ya da yirmi kadar solgun kötülük timsali koruluğun merkezine aktı. John Parry'nin hayaleti, yoldaşlarını onlarla savaşmaya teşvik ediyordu.

Will ve Lyra korku, bitkinlik, mide bulantısı ve acıdan zayıflamışlar, titriyorlardı, ama pes etmek düşünülemezdi bile. Lyra dikenli çalıları çıplak elleriyle aralıyor, Will bıçağını sağa sola sallayarak biçiyordu, ve çevrelerinde, gölge varlıkların savaşı gittikçe şiddetleniyordu.

"Orada!" diye bağırdı Lee. "Gördünüz mü? Şu büyük kayanın yanında..."

Bir yabankedisi, hayır, iki yabankedisi tükürürcesine tıslayarak pençe sallıyordu. İkisi de cindi. Will, zaman olsa

hangisinin Pantalaimon olduğunu kolaylıkla seçebileceğini hissetti, ama zaman yoktu, çünkü bir Heyula yakındaki gölgelikten korkunç bir rahatlıkla sıyrıldı ve onlara doğru süzüldü.

Will son engelin, devrilmiş bir ağaç kütüğünün üzerinden atladı ve bıçağını havadaki dirençsiz ışıltıya sapladı. Kolunun uyuştuğunu hissetti, ama parmaklarıyla kabzayı kavrayarak dişlerini sıktı, solgun şekil kaynayıp gider gibi oldu ve karanlığa karıştı.

Az kalmıştı; cinler korkudan deliye dönmüştü, çünkü ağaçların arasından devamlı yeni Heyulalar akıyordu ve onları uzak tutan tek şey hayaletlerin yiğitliğiydi.

"Bıçağınla yol açabilir misin?" dedi John Parry'nin hayaleti.

Will bıçağı kaldırdı ve yıkıcı bir mide bulantısıyla tepeden tırnağa sarsılırken durmak zorunda kaldı. Midesinde hiçbir şey kalmamıştı ve kasılmalar canını feci acıtıyordu. Yanında duran Lyra da aynı durumdaydı.

Lee'nin hayaleti bunun sebebini görerek cinlere doğru atıldı, arkalarındaki kayadan geçerek onlara yaklaşan solgun şeyle güreşmeye başladı.

"Will -lütfen..." dedi Lyra kesik kesik.

Bıçak saplandı, yana kaydı, aşağı indi, geri göndü. Lee Scoresby'nin hayaleti pencereden içeri baktı ve parlak ay ışığı altında engin, sessiz bir otlak gördü, kendi anayurduna o kadar benziyordu ki, kutsandığını düşündü.

Will açıklıkta koştu ve en yakındaki cini kaptı, Lyra'da diğerini.

O korkunç telaş ve mutlak tehlike anında, ikisi de küçük birer şok yaşadılar: Çünkü Lyra Will'in cinini, isimsiz yabankedisini tutuyordu, Will de Pantalaimon'u taşıyordu.

Bakışlarını birbirlerinin gözlerinden kopardılar.

"Hoş çakal Mr. Scoresby!" diye bağırdı Lyra çevresinde onu arayarak. "Keşke -ah, teşekkür ederim, teşekkür ederim- hoş

çakal!”

"Güle güle sevgili çocuğum -güle güle Will- yolunuz açık olsun!”

Lyra pencereden geçti, ama Will kıpırdamadan durdu ve gölgelerin içinde parlak görünen babasının hayaletinin gözlerine baktı. Ondan ayrılmadan önce, söylemesi gereken bir şey vardı.

Will babasının hayaletine hitaben konuştu. "Benim savaşçı olduğumu söyledin. Bana mizacımın böyle olduğunu ve ona karşı çıkmamam gerektiğini söyledin. Baba, yanılmışsın. Mecbur olduğum için savaştım. Mizacımı ben seçemem, ama ne yapacağımı seçebilirim. Ve seçeceğim de, çünkü artık özgürüm."

Babasının gülümsemesi gurur ve sevecenlik doluydu.

"Aferin oğlum. Seni gerçekten kutlarım," dedi.

Will onu göremiyordu artık. Döndü ve Lyra'nın peşinden gitti.

Artık amaçlarına ulaşan, çocukların cinlerine kavuşmasını ve kaçmasını sağlayan ölü savaşçılar atomlarının gevşemesine ve sonunda dağılmasına izin verdiler.

Eskiden balon pilotu Lee Scoresby olan bilincin son zerreleri koruluktan çıktı, şaşkın Heyulalardan uzaklaştı, vadiden ayrıldı, eski yoldaşı zırhlı ayının kudretli şeklinin yanından geçti ve büyük balonuyla defalarca yaptığı gibi gökyüzünde yükseldi. Lee Scoresby'nin son kalıntıları fişeklerden ve patlayan mermilerden rahatsızlık duymadan, patlamalara, bağırışlara, öfke, uyarı ve acı feryatlarına kulak asmadan, yalnızca kendi süzülüşünün farkında olarak yoğun bulutların arasından geçip parlak yıldızların altına, sevgili cini Hester'ın atomlarının onu beklediği yere çıktı.

32

Sabah

Sabah gelir, gece çürür,
bekçiler yerlerinden ayrılır...

•William Blake•

Lee Scoresby'nin hayaletinin pencereden kısaca gördüğü geniş, altın otlak, sabahın ilk ışıklarının altında sessizce uzanıyordu.

Altın, ama aynı zamanda sarı, kahverengi, yeşil ve arada kalan bir milyon ayrı renk tonuna sahipti; yer yer, parlak zifften çizgiler ve akıntılar halinde, siyahtı; aynı zamanda gümüşsüydü de, güneşin çiçeğe durmuş bir ot türünü aydınlattığı yerler gümüş gümüş parlıyordu; biraz uzaktaki gölün ve daha yakındaki küçük göletin engin göğü yansıttığı yerler ise maviydi.

Ve dingindi, ama sessiz değil, çünkü yumuşak esinti milyarlarca minik bitki sapını hışırdatıyor, milyarlarca böcek ve başka küçük yaratıklar otların içinde gıcırdıyor, uğulduyor, çıtırdıyordu ve mavi gökte görülemeyecek kadar yüksekte uçan bir kuş bir alçalan, bir yükselen, ama asla aynı sesi yinelemeyen bir ötüşle, küçük çanlar gibi çınlıyordu.

O engin manzarada sessiz ve kıpırtısız olan yegane canlı varlıklar, küçük bir kaya çıkıntısının gölgesinde sırt sırta uyuyan bir kızla oğlandı.

Öylesine kıpırtısız, öylesine solgundular ki, ölmüş sanılmaları işten bile değildi. Açlık yüzlerindeki deriyi germiş, acı gözlerinin çevresinde çizgiler bırakmıştı ve toz, çamur ve bol bol da kanla

kirlenmişlerdi. Ve ne kadar eylemsiz olduklarına bakılırsa, bitkinliğin son aşamasındaydılar.

İlk uyanan Lyra oldu. Güneş gökyüzünde yükselirken tepelerindeki kayayı aştı ve Lyra'nın saçlarına dokundu.

Lyra kıpırdanmaya başladı. Güneş ışığı gözkapaklarına dokunduğunda bir balık gibi ağır ağır, zorlukla, direnerek uykunun derinliklerinden yükseldi.

Ama güneşle tartışmak imkânsızdı. Lyra başını çevirip kolunu gözlerinin üzerine koyarak mırıldandı: "Pan... Pan..."

Kolunun gölgesinin altında gözlerini açtı ve tamamen uyandı. Bir süre kıpırdamadı, çünkü kolları ve bacakları tutulmuştu ve vücudunun her yeri yorgundu. Ama yine de uyanmıştı, hafif esintiyi ve güneşin sıcaklığını hissetti, küçük böcek seslerini, yüksekteki kuşun çınlamasını duydu. Her şey güzeldi. Dünyanın ne kadar güzel olduğunu unutmuştu.

Biraz sonra döndü ve derin derin uyuyan Will'i gördü. Eli çok kanamıştı; gömleği yırtık ve kirliydi; saçları toz ve terden kaskatı kesilmişti. Lyra uzun uzun onu, boğazındaki küçük nabzı, göğsünün yavaşça yükselip alçalmasını ve güneş sonunda ona eriştiğinde kirpiklerinin yüzüne düşürdüğü narin gölgeleri izledi.

Will bir şeyler mırıldanarak kıpırdandı. Ona bakarken yakalanmak istemeyen Lyra dönüp önceki gece kazdıkları küçük mezara baktı. İki el genişliğindeki mezarda, Şövalye Tialys ile Leydi Salmakia yatıyordu şimdi. Yakında yassı bir taş vardı: Kalkıp onu topraktan kurtardı ve mezarın başına dikti. Sonra oturdu ve gözlerini gölgeleyerek ovaya göz gezdirdi.

Ova sonsuzluğa uzanıyordu sanki. Hiçbir yeri tamamen düz değildi; nereye bakarsa baksın, yüzeyi kırıştıran hafif yükseltiler, küçük sırtlar ve dere yatakları vardı. Orada burada gördüğü ağaçlıklar o kadar yüksekti ki, büyümüş gibi değil de, inşa edilmiş gibi görünüyorlardı:

Düz gövdeleri ve koyu yeşil dalları mesafelere meydan okuyor, kilometrelerce uzaktan açıkça seçilebiliyorlardı.

Ama daha yakında -aslında kayalığın dibinde, en fazla yüz metre uzakta- kayadan fışkıran bir pınarın beslediği küçük bir gölet vardı. Lyra ne kadar susadığını fark etti.

Titrek bacakları üzerinde kalktı ve yavaşça o tarafa yürüdü. Pınar guruldayarak yosunlu kayaların arasından sızıyordu. Lyra ellerini suya tekrar tekrar daldırarak çamuru ve pisliği yıkadı, sonra ağzına su götürdü. Dişini sızlatacak kadar soğuktu, ama Lyra onu sevinçle yuttu.

Gölet sazlarla çevriliydi ve bir kurbağa vıraklıyordu. Su sığdı ve Lyra'nın ayakkabılarını çıkarıp içinde yürüdüğünde keşfettiği üzere pınardan daha ılıktı. Başında ve vücudunda güneş, ayaklarında serin çamurun verdiği haz, baldırlarında soğuk pınar suyuyla uzun süre orada durdu.

Eğilip başını suya sokarak saçlarını tamamen ıslattı ve suyun içinde dağılmalarına izin verdi, sallayarak ve parmaklarıyla karıştırarak saçlarına bulaşmış tozu ve pisliği silkeledi.

Biraz daha temiz hissettiğinde ve susuzluğunu giderdiğinde, yamaç yukarı baktı ve Will'in uyanmış olduğunu gördü. Dizlerini çekmiş, kollarını onlara dolamış, biraz önce Lyra'nın yaptığı gibi ovaya bakıyor, enginliğine ve ışığa, sıcaklığa, sessizliğe şaşıyordu.

Lyra yavaşça tırmanarak ona katıldı ve onu küçük mezar taşma Gallivespianların isimlerini kazırken buldu.

Will taşı toprağa daha sağlamca yerleştirdi.

"Onlar..." dedi Will ve Lyra onun cinlerden bahsettiğini anladı.

"Bilmiyorum. Pan'ı görmedim. Uzakta olmadığını hissediyorum, ama bilmiyorum. Ne olduğunu hatırlıyor musun?"

Will gözlerini ovaladı ve öyle kocaman esnedi ki, Lyra onun çenelerinin çıtırdadığını işitti. Sonra Will gözlerini kırpıştırdı ve

başını iki yana salladı.

"Çok değil," dedi. "Ben Pantalaimon'u, sen ise... diğerini aldın ve pencereden geçtik. Her yerde ay ışığı vardı ve ben onu pencerenin yakınında yere bıraktım."

"Senin -diğer cin de kollarımdan atladı," dedi Lyra. "Ben pencereden Mr. Scoresby'yi ve Iorek'i görmeye çalışıyordum. Pan'ın nereye gittiğine bakmıyordum, ama çevreme bakındığımda, onları göremedim."

"Ama ölüler dünyasına gittiğimiz zamanki gibi hissetmiyorum. Yani, gerçekten ayrılmışız gibi."

"Hayır," diye onayladı Lyra. "Yakında bir yerde oldukları kesin. Küçükken saklambaç oynamaya çalıştığımızı hatırlıyorum. İşe yaramazdı, çünkü ben ondan saklanamayacak kadar büyüktüm ve onun nerede olduğunu hep bilirdim, güve ya da öyle bir şey olup çevreye karıştığında bile. Ama bu tuhaf," dedi ve bir sihirden kurtulmaya çalışıyormuş gibi elini başının üstünden geçirdi istemsizce. "Pan burada değil, ama zorla ayrılmışız gibi hissetmiyorum, güvende hissediyorum ve onun da güvende olduğunu biliyorum."

"Sanırım birlikteler," dedi Will.

"Evet. Öyle olmalı."

Will aniden ayağa kalktı.

"Bak," dedi, "orada..."

Gözlerini gölgeleyerek işaret ediyordu. Lyra onun baktığı yere baktı ve sıcak dalgalarından oldukça farklı, bir hareket titreşimi gördü.

"Hayvanlar mı?" dedi kuşkuyla.

"Dinle," dedi Will elini kulağının arkasına götürerek.

O işaret ettikten sonra, Lyra çok uzaktan gelen, gökgürültüsü gibi, alçak ve ısrarlı bir gümbürtü duyar olmuştu.

"Gözden kayboldular," dedi Will parmağını uzatarak.

Hareket eden gölgeler yok olmuştu, ama gümbürtü bir süre daha devam etti. Sonra, zaten alçak olan ses daha da alçaldı. İkisi hâlâ aynı yöne bakıyordu. Kısa süre sonra hareketin yine başladığını gördüler ve bundan birkaç saniye sonra ses de geldi.

"Sırt gibi bir şeyin arkasından geçtiler," dedi Will. "Daha mı yakındalar?"

"Doğru düzgün göremiyorum. Evet, dönüyorlar, bak, bu tarafa geliyorlar."

"Eh, onlarla savaşmamız gerekecekse, ilk önce su içmek istiyorum," dedi Will ve sırt çantasını dereye götürdü. Kana kana su içti ve kirlerinin büyük kısmından kurtuldu. Yarası çok kanamıştı. Berbat haldeydi; bol bol sabun kullanarak sıcak bir duş almak ve temiz giysiler giymek istiyordu.

Lyra, gelenler her ne ise, onları izliyordu; çok tuhaflardı.

"Will," diye seslendi, "tekerleklere binmişler..."

Ama bunu kararsız bir şekilde söylemişti. Will biraz yamaç yukarı tırmanıp gözlerini gölgeleyerek baktı. Bireyleri seçmek şimdi mümkündü. Grup, sürü ya da çete bir düzine bireyden oluşuyordu ve Lyra'nın söylediği gibi tekerlekler üzerinde hareket ediyorlardı. Antilopla motosiklet karışımı bir şeye benziyorlardı, ama daha da tuhaflardı: Küçük filler gibi hortumları vardı.

Ve Will ve Lyra'ya doğru amaçlı bir şekilde geliyorlardı. Will bıçağını çekti, ama yanında çimenlerin üzerine oturan Lyra aletiyometrenin kollarını çevirmeye başlamıştı bile.

Yaratıklar daha birkaç yüz metre uzaktayken, alet hemen yanıt verdi. İğne hızla sola, sağa, sola ve sağa kaydı ve Lyra endişe içinde izledi, çünkü son birkaç okuması güç olmuştu ve kavrayış dallarında ilerlerken zihni hantal ve çekingen hissediyordu. Kuş gibi bir tünekten diğerine uçmak yerine, güvenli bir sonuca ulaşmak için adım adım ilerliyordu, ama anlam her

zamankinden de sağlamdı ve kısa süre sonra aletin ne dediğini anladı.

"Dost varlıklar," dedi, "sorun değil Will, bizi arıyorlar, burada olduğumuzu biliyorlar... Çok tuhaf, tam olarak çıkaramıyorum... Dr. Malone?"

İsmin bir kısmını kendi kendine söyledi, çünkü Dr.Malone'un bu dünyada olabileceğine inanamıyordu. Yine de aletiyometre, elbette ismi söyleyemese de, açık seçik onu göstermişti. Lyra aleti kaldırdı ve yavaşça kalkıp Will'in yanma geldi.

"Bence yanlarına inmeliyiz," dedi. "Bize zarar vermeyecekler ."

Bazıları durmuş, bekliyordu. Önderleri hortumunu kaldırarak biraz öne çıktı. Onun, arka bacakları ile yeri kuvvetle ittirerek ilerlediğini görebiliyorlardı. Yaratıkların bazıları su içmek için gölete gitmişti; diğerleri bekliyordu, ama kapıda biriken ineklerin ılımlı, edilgen merakıyla değil. Bunlar zeki, amaçlı, canlı bireylerdi. Onlar bir halktı.

Will ile Lyra yamaç aşağı inip konuşabilecek kadar yaklaştılar. Lyra'nın sözlerine rağmen, Will elini bıçağının yakınında tutuyordu.

"Beni anlayıp anlamadığınızı bilmiyorum," dedi Lyra ihtiyatla, "ama dost olduğunuzu biliyoruz. Sanırım biz..."

Önderleri hortumunu kaldırdı ve konuştu: "Gel Mary gör. Bin. Biz taşı. Gel Mary gör."

"Ah!" dedi Lyra. Sevinçle gülümseyerek Will'e döndü.

Yaratıkların ikisine örülmüş iplerden koşum takımları ve üzengiler takılmıştı. Eyer yoktu; baklava şeklindeki sırtları eyersiz de rahattı. Lyra ayıya binmişti, Will bisiklet sürmüştü, ama ikisi de, buna en yakın şey olan atlara binmemişti. Bununla birlikte, kontrol genelde atların binicisinde olurdu ve çocuklar kısa zamanda bunun kendileri için geçerli olmadığını gördü: Dizginler ve üzengiler, tutunacak ve dengelerini korumalarına

yardımcı olacak şeylerdi yalnızca. Tüm kararları yaratıklar veriyordu.

"Biz nerede..." diyecek oldu Will, ama altındaki yaratık kıpırdadığında durup dengesini kurması gerekti.

Grup döndü ve hafif eğimde tırmanmaya başladı. Otların arasından yavaş yavaş geçtiler. Sallanıyorlardı, ama rahatsız bir yolculuk değildi, çünkü yaratıkların belkemiği yoktu: Will ve Lyra, oturma yerleri yaylarla desteklenmiş sandalyelere oturmuşlar gibi hissediyorlardı.

Kısa süre sonra, kayalıktan doğru düzgün göremedikleri yere geldiler: o siyah ya da koyu kahverengi bölgelere. Ve kısa süre önce Mary Malone'un gördüğü gibi bunun otlağı aşan pürüzsüz taştan yollardan biri olduğunu görerek şaşırdılar.

Yaratıklar taş yola çıkıp ilerlemeye devam ettiler, kısa sürede hızlandılar. Bu, otoyoldan çok suyoluna benziyordu; çünkü yer yer genişleyerek küçük göller gibi gözüküyor, yer yer dar kanallar halinde bölünüyor, sonra öngörülemez bir biçimde yine birleşiyorlardı. Will'in dünyasındaki, tepeleri yaran, beton köprüler halinde vadilerin üzerinden sıçrayan zalim, mantıklı yollara hiç benzemiyorlardı. Bunlar arazinin bir parçasıydı, manzaraya dayatılmış şeyler değil.

Gittikçe hızlanıyorlardı. Canlı kasların hareketlerine ve tekerleklerin sert taş üzerinde gürleyerek sarsılmasına alışmaları biraz zaman aldı. İlk başta Lyra yolculuğu Will'den daha güç buldu, çünkü hiç bisiklete binmemişti ve dönemeçlerde yana yatmayı bilmiyordu, ama Will'in nasıl yaptığını izledi. Kısa süre sonra hızı heyecan verici bulmaya başlamıştı.

Tekerlekler çok gürültü çıkardığından konuşamıyorlardı. Bunun yerine, işaret etmeleri gerekiyordu: büyüklüğüne ve ihtişamına şaşarak ağaçları; ön ve arka kanatları yüzünden havada dönerek, kıvrılarak uçan ve şimdiye kadar gördükleri en tuhaf kuşlardan oluşan sürüleri; yolun tam ortasında

güneşlenen ve at uzunluğundaki şişman mavi kertenkeleyi (tekerlekli varlıklar bölünerek onun iki yanından geçtiler ve yaratık hiç umursamadı bile).

Yavaşlamaya başladıklarında güneş gökyüzünde yükselmişti. Ve havada deniz kokusu vardı. Yol bir kayalığa doğru yükseliyordu. Şimdi yürüyüş hızında ilerliyorlardı.

Her yanı tutulan Lyra, "Durabilir misiniz?" dedi. "Ben inip yürümek istiyorum."

Bindiği yaratık dizginin çekildiğini hissetti ve Lyra'nın sözlerini anlasa da, anlamasa da durdu. Will'i taşıyan yaratık da durdu ve iki çocuk yere indiler, daimi sarsıntı ve gerilim yüzünden kaslarının tutulmuş olduğunu fark ettiler.

Yaratıklar konuşmak için birbirlerine yanaştılar. Hortumlarını, çıkardıkları seslerle uyumlu bir biçimde hareket ettirerek konuştular. Bir dakika sonra yollarına devam ettiler. Will ile Lyra saman kokulu, otlar kadar sıcak yaratıkların arasında yürümekten memnundu. Bir ikisi sırtın üzerine çıkmıştı ve artık tutunmaya odaklanması gerekmeyen çocuklar, onların nasıl hareket ettiklerini izleyebiliyor, kendilerini ileri ittirir, eğilir ve dönerken ki zarafetlerine ve güçlerine şaşıyorlardı.

Sırtın zirvesine geldiklerinde durdular. Will ile Lyra önderlerinin, "Mary yakın. Mary orada," dediğini duydu.

Aşağı baktılar. Ufukta denizin mavi parıltısı vardı. Arazinin ortasında, gür otların arasında geniş ve ağır bir ırmak dolana dolana akıyordu. Uzun yamacın dibinde, küçük ağaçlıkların ve sebze sıralarının arasında, saz damlı bir köy duruyordu. Evlerin arasında dolanan, ekinlerle ilgilenen, ağaçların arasında çalışan bir sürü yaratık vardı "Şimdi yine bin," dedi önder.

Gidecek çok yol kalmamıştı. Will ile Lyra yine yaratıkların sırtına tırmandılar ve diğerleri dikkatle onların nasıl denge

kurduklarına baktı, güvende olduklarından emin olmak istermiş gibi hortumlarıyla üzengileri kontrol ettiler.

Sonra, arka ayakları ile yeri döverek yola koyuldular, öne eğilerek korkunç bir hıza kavuştular. Will ve Lyra elleri ve dizleriyle sıkı sıkı tutunmuştu ve havanın yüzlerini tokatladığını, saçlarını arkaya attığını, gözlerine baskı yaptığını hissediyorlardı. Tekerleklerin gümbürtüsü, ilerideki dönemeçte kuvvetle yana yatmaları, hız yapmanın getirdiği zihin berraklığı ve coşku. Yaratıklar buna bayılıyordu, Will ve Lyra onların coşkularını hissettiler ve mutlulukla kahkaha attılar.

Grup köyün ortasında durdu ve onların geldiğini gören diğerleri toplanıp hortumlarını kaldırarak karşılama sözleri söylediler.

Sonra Lyra haykırdı: "Dr. Malone!"

Mary kulübelerin birinden çıkmıştı. Solgun mavi tişörtü, tıknaz bedeni, sıcak, kırmızı yanakları hem tuhaf hem de aşina geliyordu.

Lyra koşa koşa gidip ona sarıldı, kadın da onu sıkı sıkı kucakladı. Will kuşkuyla, dikkatle uzak durdu.

Mary Lyra'yı sıcakkanlılıkla öptü ve sonra Will'i karşılamak için öne çıktı. Sonra, bir saniyeden az süren ilginç, küçük bir zihinsel duygudaşlık ve rahatsızlık dansı oldu. İçinde bulundukları durumdan etkilenen Mary ilk önce, Lyra gibi, Will'i de sevecenlikle kucaklamak istedi.

Ama Mary yetişkindi ve Will'in de yetişkin olmasına az kalmıştı. Mary Will'i kucaklamanın onu çocuk kabul etmek anlamına geleceğini görebiliyordu, çünkü bir çocuğu kucaklayarak karşılayabilirdi, ama tanımadığı bir erkeği asla kucaklamazdı. Bu yüzden, Lyra'nın arkadaşını şereflendirmek ve onu utandırmaktan kaçınmak için geri çekildi.

Bunun yerine elini uzattı ve Will uzattığı eli sıktı. Aralarında güçlü bir anlayış ve saygı akımı, hemen birbirlerinden

hoşlanmaya dönüştü ve ikisi de yaşam boyu sürecek bir dostluk kurduklarını hissettiler; gerçekten de öyle oldu.

"Bu Will," dedi Lyra, "senin dünyandan, sana ondan bahsetmiştim, hatırladın mı?"

"Adım Mary Malone," dedi Mary, "ikiniz de açsınız, açlıktan ölüyor gibi görünüyorsunuz."

Yanındaki yaratığa döndü ve kolunu oynatarak şarkı söylercesine, ötercesine sesler çıkararak konuştu.

Yaratıklar hemen uzaklaştı, bazıları en yakın evden minderler ve halılar getirip yakındaki ağacın altındaki sert toprağın üzerine serdi. Ağacın yoğun yaprakları ve alçak dalları serin, güzel kokulu bir gölge düşürüyordu.

Çocuklar rahat eder etmez, ev sahipleri ağzına dek sütle dolu çanaklar getirdiler. Sütün hafif, limonsu bir ekşiliği vardı, ama son derece canlandırıcıydı. Fındığa benzeyen küçük yemişler tereyağını andıran zengin bir tada sahipti. Ve taze salatada baharatlı yapraklar, kremaya benzeyen bir özsuyu sızdıran yumuşak, kalın yapraklar ve tatlı havuç gibi tadı olan küçük, kiraz büyüklüğünde kök sebzeler vardı.

Ama çok yiyemediler. Oldukça bol yemek getirmişlerdi. Will cömertliklerinin hakkını vermek istiyordu, ama içecek dışında kolaylıkla yutabildiği tek şey, bir tür düz, hafifçe kavrulmuş, pide ya da yufkaya benzeyen unlu ekmekti. Ekmek sade ve besleyiciydi ve Will en fazla bununla başa çıkabilmişti. Lyra her şeyden denedi, ama Will gibi, o da az yemenin yeterli olduğunu gördü.

Mary çok soru sormaktan kaçınmayı başarıyordu. Bu iki çocuk kendilerini derinden etkileyen deneyimler yaşamışlardı: Henüz bundan bahsetmek istemiyorlardı.

Bu yüzden onların *mulefa* hakkındaki sorularına yanıt verdi ve bu dünyaya nasıl geldiğini kısaca anlattı; sonra onları ağacın

gölgesinde bıraktı, çünkü gözlerinin kapandığını, başlarının düştüğünü görebiliyordu.

"Şimdi, uyumak dışında işiniz yok," dedi.

Akşam havası ılık ve durgundu, ağacın gölgesi uyku vericiydi ve cırcırböceği sesleriyle doluydu. İçeceklerinin son damlasını yuttuktan beş dakika sonra, Will de, Lyra da derin uykuya dalmışlardı.

İki ayrı cinsiyet mi? dedi Atal şaşkınlıkla. *Ama nasıl ayırt edebiliyorsun?*

Kolay, dedi Mary. *Bedenlerinin şekli farklı. Farklı şekilde hareket ediyorlar.*

Senden çok küçük değiller. Ama srafları daha az. Sraf ne zaman gelecek onlara?

Bilmiyorum, dedi Mary. *Sanırım yakında. Bize ne zaman geldiğini bilmiyorum.*

Tekerlek yok, dedi Atal acımayla.

Sebze bahçesindeki yabani otları temizliyorlardı.

Mary eğilmemek için bir çapa yapmıştı; Atal hortumunu kullanıyordu, bu yüzden sohbetleri kesik kesikti.

Ama geleceklerini biliyordun, dedi Atal.

Evet.

Çubuklar mı söyledi sana?

Hayır, dedi Mary kızararak. O bir bilimadamıydı; I Ching'e danıştığım itiraf etmesi yeterince kötüydü, ama bu daha da utanç vericiydi. *Gece resmi gördüm,* diye itiraf etti.

*Mulefa*da, düş anlamına gelen sözcük yoktu. Ama canlı düşler görüyorlardı ve onları çok ciddiye alıyorlardı.

Gece resimlerinden hoşlanmıyorsun, dedi Atal.

Hoşlanıyorum. Ama şimdiye dek onlara inanmıyordum. Oğlanla kızı açıkça gördüm ve bir ses onları karşılamaya hazırlanmamı söyledi.

Nasıl bir ses? Onu görmüyorsan nasıl konuştu?

Atal için, sözcükleri açıklığa kavuşturan ve tanımlayan hortum hareketleri olmadan konuşmayı hayal etmek güçtü. Fasulye sıralarının ortasında durmuş, büyülenmiş gibi, merakla Mary'ye dönmüştü.

Şey, onu gördüm, dedi Mary. *Bir kadındı, ya da bilge bir dişi, tıpkı bizim gibi, halkım gibi. Ama çok yaşlıydı ve aynı zamanda hiç yaşlı değildi.*

Mulefa önderlerine bilge diyorlardı. Atal'ın yoğun bir merakla ona baktığını gördü.

Nasıl hem yaşlı hem de yaşlı değil olabilir? Dedi Atal.

Gibi-yaptım, dedi Mary.

Anlayan Atal hortumunu salladı.

Mary becerebildiğince anlatmaya devam etti: *Çocukları beklemem gerektiğini, ne zaman, nerede ortaya çıkacaklarını söyledi. Ama nedenini söylemedi. Onlara göz kulak olmam gerekiyor.*

İncinmişler ve yorgunlar, dedi Atal. *Srafın gitmesini durduracaklar mı?*

Mary huzursuzca başını kaldırıp baktı. Dürbünle kontrol etmeden de biliyordu, Gölge zerrecikleri her zamankinden de hızlı akıyordu.

Umarım, dedi. *Ama nasıl, bilmiyorum.*

Akşamın erken saatlerinde, yemek pişirmek için ateşler yakılmışken ve ilk yıldızlar çıkarken, bir grup yabancı geldi. Mary yıkanıyordu; tekerleklerinin gümbürtüsünü ve heyecanlı mırıltıları duydu. Kurulanarak evden fırladı.

Will ve Lyra bütün öğleden sonrayı uyuyarak geçirmişti. Şimdi gürültüye uyanıyorlardı. Lyra uykulu uykulu doğrulup oturdu ve Mary'nin, çevresini sarmış, heyecanlı görünen *mulefa*dan beş altı kişi ile konuştuğunu gördü. Ama neşeli mi, yoksa öfkeli mi olduklarını anlayamıyordu.

Mary onu gördü ve diğerlerinden ayrıldı.

"Lyra," dedi, "bir şey oldu -açıklayamadıkları bir şey buldular ve... ne olduğunu bilmiyorum... gidip bakmam gerek. Yaklaşık bir saat uzaklıkta. En kısa zamanda döneceğim. Evimden dilediğini alabilirsin -oyalanmam imkânsız, çok endişeliler..."

"Tamam," dedi Lyra, uzun uykusu yüzünden sersemlemiş bir biçimde.

Mary ağacın altına baktı. Will gözlerini ovuşturuyordu.

"Gerçekten de çok kalmayacağım," dedi. "Atal yanınızda olacak."

Grubun önderi sabırsızlanıyordu. Mary, hantal davrandığı için özür dileyerek hemen dizginlerini ve üzengilerini onun sırtına attı ve bindi. Grup harekete geçti ve alacakaranlıkta uzaklaştı.

Yeni bir yönde, kuzeydeki kıyıya bakan sırt boyunca uzaklaşmışlardı. Mary daha önce karanlıkta yolculuk etmemişti. Hızlarını gündüz yolculuklarına göre daha da korkutucu buldu. Tırmanırlarken, Mary uzakta, denize vuran ayın ışıltısını görebiliyordu ve onun gümüş-sepya ışığı, kadını serin ve şüpheci bir hayretle sardı sanki.

Hayret Mary'nin içinde, şüphe dünyadaydı, serinlik ise her ikisinde.

Zaman zaman başını kaldırıyor, cebindeki dürbüne dokunuyordu, ama durana kadar kullanamazdı onu. Ve bu *mulefa*, hiçbir şey için durmak istemezmiş gibi, telaşla hareket ediyordu. Bir saat yolculuk ettikten sonra kara tarafına döndüler, taş yoldan ayrıldılar ve diz boyu otların arasında uzanan ezilmiş topraktan bir patikada ağır ağır ilerleyerek bir tekerlek ağacı koruluğunun yanından geçip bir sırta doğru yöneldiler. Manzara ay ışığı altında parlıyordu: ağaç kümelerinin arasında akan dere yataklarıyla kesilen geniş, çıplak tepeler.

Grup Mary'yi bu dere yataklarından birine götürdü.

Yoldan ayrıldıklarında Mary yere inmişti. *Mulefa*ya ayak uydurarak düzenli adımlarla tepeye tırmandı ve dere yatağına

indi.

Pınarın şırıltısını ve otların arasından geçen gece rüzgarını duydu. Sert toprağı ezen tekerleklerin usul sesini duydu. Önündeki *mulefa*nın aralarında mırıldandıklarını duydu ve sonra durdu.

Tepenin yamacında, birkaç metre uzakta, keskin bıçağın açtığı o pencerelerden biri vardı. Bir mağaranın ağzına benziyordu, çünkü ay ışığı pencerenin öte yanını biraz aydınlatıyordu. Pencerenin içi, tepenin içiymiş gibi görünüyordu, ama değildi. Ve pencereden sürü sürü hayalet çıkıyordu.

Mary zihni boşlukta kalmış gibi hissetti. İrkilerek kendine hakim oldu ve bir fiziksel dünya olduğundan, kendisinin de hâlâ onun bir parçası olduğundan emin olmak ister gibi, en yakındaki dala tutundu.

Pencereye yaklaştı. Yaşlı adamlar ve kadınlar, çocuklar, kollarda taşman bebekler, insanlar ve başka varlıklar, gittikçe yoğunlaşan bir kalabalık halinde karanlıktan çıkıp ay ışığı ile aydınlanan bu dünyaya geliyor ve gözden kayboluyorlardı.

Son derece tuhaftı. Bu çimen, hava ve gümüş ışık dünyasında birkaç adım atıyor, coşkulu yüzlerle çevrelerine bakıyorlardı - Mary hiç böyle coşku görmemişti- ve koca evrene kucak açarmış gibi kollarını kaldırıyorlardı.

Ve sonra, sisten ya da dumandan yapılmış gibi dağılıp gidiyorlar, yeryüzünün, çiy damlalarının ve gece rüzgarının bir parçası oluyorlardı.

Bazıları, ona bir şey söylemek istermiş gibi, ellerini uzatarak Mary'ye doğru geldi ve Mary soğuk dokunuşlarını hissetti. Hayaletlerden biri -yaşlı bir kadın- onu yakına çağırdı.

Sonra kadın konuştu ve Mary şu sözleri duydu:

"Onlara hikâyeler anlat. Bizim bilmediğimiz buydu. Bunca zaman, hiç bilmiyorduk! Ama onların gerçeğe ihtiyacı var. Onları

besleyen bu. Onlara gerçek hikâyeler anlatmalısın. O zaman her şey yoluna girer, her şey. Onlara hikâyeler anlat, yeter."

Hepsi buydu, sonra kadın kayboldu. Açıklanamaz bir biçimde unuttuğumuz bir düşü aniden hatırladığımız ve uyurken hissettiğimiz her şeyi aniden, sel gibi hatırladığımız o anlardan biri gibiydi. Mary'nin Atal'a anlatmaya çalıştığı düş, gece-resmi buydu; ama Mary onu yine bulmaya çalıştığında çözülmüş, dağılmıştı. Tıpkı bu varlıkların açık havada dağıldığı gibi. Düş gitmişti.

Geriye yalnızca o duygunun tatlılığı ve onlara hikâyeler anlat, tembihi kalmıştı.

Mary karanlığa baktı. O sonsuz sessizliğin içinde görebildiği kadarıyla, binlerce, binlerce hayalet geliyordu, tıpkı yuvalarına dönen mülteciler gibi.

"Onlara hikâyeler anlat," dedi kendi kendine.

33

Marzipan

Tatlı bahar, tatlı günlerle, güllerle dolu
ve yanında tatlı dolu bir kutu...

•George Herbert•

Ertesi sabah Lyra, Pantalaimon'un ona geri dönüp nihai şeklini gösterdiği ve Lyra'nın buna bayıldığı bir düşten uyandı, ama şimdi şeklin ne olduğuna dair en ufak fikri yoktu.

Güneş doğalı çok olmamıştı ve hava tazeydi. İçinde uyuduğu küçük, saz damlı kulübenin, Mary'nin evinin açık kapısından güneş ışığını görebiliyordu. Bir süre yattığı yerden dinledi. Dışarıda kuşlar ve cırcırböceği gibi öten böcekler vardı. Mary uykusunda sessizce nefes alıp veriyordu.

Lyra doğrulup oturdu ve çıplak olduğunu gördü. Bir an kızdı, ama sonra, yere bırakılmış temiz kıyafetler gördü: Mary'nin gömleklerinden biri ve etek diye beline bağlayabileceği yumuşak, hafif, desenli, uzunca bir kumaş parçası. Giyindi. Gömleğin içinde kayboluyordu ama en azından giyinikti.

Kulübeden çıktı. Pantalaimon yakındaydı: Bundan emindi. Onun konuşup güldüğünü duyabiliyordu neredeyse. Bu, onun güvende olduğu ve hâlâ bir şekilde bağlantılı oldukları anlamına geliyor olmalıydı. Lyra'yı affedip geri döndüğünde saatler boyunca konuşacaklar, birbirlerine her şeyi anlatacaklardı...

Will hâlâ ağacın altında uyuyordu, tembel şey. Lyra onu uyandırmayı düşündü, ama yalnız olursa ırmakta yüzebilirdi. Eskiden, tüm Oxford çocukları ile Chervrell ırmağında yüzmeye

giderdi mutluluk içinde, ama Will'le farklı olurdu. Düşünürken bile kızarıyordu.

Bu yüzden, inci renkli sabahta tek başına suyun başına indi. Irmak kenarındaki sazların arasında balıkçıla benzeyen uzun, ince bir kuş vardı ve tek bacak üzerinde kıpırdamadan duruyordu. Lyra kuşu ürkütmemek için sessizce, yavaşça yürüdü, ama kuş ona sudaki bir daldan daha fazla ilgi göstermedi.

"Pekala," dedi Lyra.

Giysilerini kıyıda bıraktı ve ırmağa girdi. Isınmak için hızla yüzdü ve sonra sudan çıktı, titreyerek kıyıda büzüldü. Normalde Pan kurulanmasına yardım ederdi: Balık olmuş, suyun altından ona mı gülüyordu acaba? Yoksa böcek olmuş, onu gıdıklamak için giysilerin içine mi saklanmıştı? Ya da bir kuş? Yoksa diğer cinle birlikte bambaşka bir yerdeydi ve Lyra aklından uçup gitmiş miydi?

Güneş ısınmıştı. Lyra kısa zamanda kurudu. Mary'nin bol gömleğini giydi ve kıyıda düz taşlar görünce, yıkamak üzere kendi giysilerini almaya gitti. Ama birinin bunu çoktan yaptığını gördü: Hem kendi giysileri hem de Will'inkiler güzel kokulu bir çalının esnek dallarına serilmişti ve hemen hemen kurumuşlardı.

Will kıpırdanıyordu. Lyra yakına oturdu ve usulca seslendi.

"Will! Uyan!"

"Neredeyiz?" dedi Will hemen. Bıçağa uzanarak doğruldu .

"Güvende," dedi Lyra bakışlarını kaçırarak. "Giysilerimizi yıkamışlar. Belki de Dr. Malone yapmıştır. Seninkileri getireyim. Kurumuş sayılırlar..."

Giysileri Will'e uzattı ve sırtını dönüp onun giyinmesini bekledi.

"Irmakta yüzdüm," dedi Lyra. "Pan'ı aramaya gittim, ama sanırım saklanıyor."

"Bu iyi bir fikir. Yüzmek, demek istiyorum. Üzerimde senelerin kiri birikmiş gibi hissediyorum... Ben aşağı inip yıkanacağım."

Will yokken Lyra köyde dolaştı, ama bilmediği bir tür görgü kuralını ihlal etmemek için çok dikkatli bakmaktan kaçındı. Gördüğü her şey ilgisini çekiyordu. Evlerin bazıları çok eski, bazıları oldukça yeniydi, ama hepsi aynı şekilde, tahta, kil ve sazdan yapılmıştı. Kaba denebilecek hiçbir tarafları yoktu. Her kapı, pencere çerçevesi ve alınlık zarif oymalarla kaplıydı, ama desenler tahtaya oyulmuş değildi: Sanki tahtayı doğal olarak bu şekilde büyümeye ikna etmişlerdi.

Lyra baktıkça, tıpkı aletiyometredeki anlam katmanları gibi, köyde farklı farklı düzen ve özen işaretleri gördü. Zihninin bir parçası her şeyi çözmek, benzerlikten benzerliğe, alete bakarken yaptığı gibi anlamdan anlama sıçramak için can atıyordu, ama bir başka parçası yollarına devam etmeden önce burada ne kadar kalabileceklerini merak ediyordu.

Eh, Pan geri dönene kadar hiçbir yere gitmiyorum, dedi kendi kendine.

Biraz sonra Will ırmaktan döndü ve sonra Mary evden çıkıp kahvaltı etmelerini önerdi. Kısa süre sonra Atal da geldi ve köy canlandı. Tekerlekleri olmayan iki küçük *mulefa* yavrusu evlerinin kenarından eğilip eğilip bakıyordu. Lyra da aniden dönüyor, doğrudan onlara bakarak çocukların yerlerinden sıçramasına, dehşetle kahkahalar atmalarına sebep oluyordu.

"Tamam artık," dedi Mary, biraz ekmek ve meyve yiyip, nane cayma benzer sıcak bir şeyden içtikten sonra.

"Dün çok yorgundunuz ve dinlenmekten başka şey yapamazdınız. Ama bugün ikiniz de daha canlı görünüyorsunuz ve öğrendiğimiz her şeyi birbirimize anlatmamız gerektiğini düşünüyorum. Epey zamanımızı alacak. Bunu yaparken ellerimizi çalıştırsak da olur. Bu yüzden, bir işe yarayalım ve ağ onaralım."

Bir yığın sert, katranlı ağı ırmak kıyısına taşıdılar ve çimenlerin üzerine yaydılar. Mary ağın yırtıldığı yerlere yeni bir sicim parçası bağlamayı gösterdi. İhtiyatlıydı, çünkü Atal kıyı boyundaki başka ailelerin büyük sayılarda tualapinin denizde toplandığını gördüğünü söylemişti ve herkes köyden hemen kaçmaya hazırdı; ama bu arada işler sürmeliydi.

Böylece, dingin ırmağın kenarında güneş altında oturup çalıştılar. Lyra, uzun zaman önce, Pan'la birlikte Jordan Koleji'nin Dinlenme Odası'na bir göz atmaya karar vermelerinden başlayarak hikâyesini anlattı.

Gelgit dalgaları kabardı ve çekildi ve tualapiden hâlâ işaret yoktu. Akşamın geç saatlerinde, Mary Will ile Lyra'yı ırmak kıyısında yürüyüşe çıkardı. Ağların bağlandığı direklerin yanından, geniş tuzlu bataklıkların içinden geçip denize doğru gittiler. Gelgit bitmişken oraya gitmek güvenliydi, çünkü beyaz kuşlar yalnızca deniz kabardığında karanın içlerine kadar geliyordu. Mary çamurun üzerindeki sert patikada başı çekiyordu. *Mulefa*nın yaptığı pek çok şey gibi, bu da çok eski ve bakımlıydı, doğaya dayatılmış bir şeyden çok doğanın bir parçası gibi görünüyordu.

"Taş yolları onlar mı yapmış?" dedi Will.

"Hayır. Sanırım, bir şekilde, yollar onları yapmış," dedi Mary. "Demek istediğim, üstünde gidebilecekleri bir sürü düz sert yüzey olmasa, tekerlekleri kullanmayı asla öğrenmezlerdi. Sanırım bunlar, eski yanardağlardan akan lavlar.

"Yani, yollar onların tekerlek kullanmasını mümkün kılmış. Başka şeyler de bir araya gelmiş. Örneğin, tekerlek ağaçlarının kendileri ve vücutlarının şekli -omurgalı değiller, belkemikleri yok. Bizim dünyalarımızda uzun zaman önce, talihli bir tesadüf eseri, belkemiği sahibi olmak işleri biraz kolaylaştırmış olmalı, böylece, hepsi merkezi omurga temelli, farklı farklı şekiller gelişmiş. Bu dünyada ise, tesadüf diğer yönde olmuş ve baklava

şekli başarı kazanmış. Omurgalılar da var elbette, ama çok değil. Örneğin yılanlar var. Burada yılanlar önemli. *Mulefa* onlara göz kulak oluyor ve onları incitmemeye çalışıyor.

"Her neyse, kendi şekilleri, yollar ve tekerlek ağaçları bir araya gelerek, bunu mümkün kılıyor. Bir sürü küçük tesadüf bir araya gelmiş. Hikâyede senin rolün ne zaman başlıyor Will'"

"Benim için de bir sürü küçük tesadüf oldu," diye başladı Will gürgen ağacının altındaki kediyi düşünerek. Oraya otuz saniye önce ya da sonra gelse, kediyi asla göremeyecekti, pencereyi asla bulamayacaktı, Cittâgazze'yi ve Lyra'yı asla keşfedemeyecekti; bütün bunların hiçbiri olmayacaktı. En baştan başladı ve yürürken onu dinlediler. Çamurlu düzlüklere ulaştıklarında, Will babasıyla dağın tepesinde savaştıkları noktaya gelmişti.

"Sonra cadı onu öldürdü..."

Bunu gerçekten anlamamıştı. Cadının kendini öldürmeden önce söylediklerini anlattı: John Parry'ye âşıktı ve adam onu küçük görmüştü.

"Ama cadılar çok haşin," dedi Lyra.

"Ama kadın ona âşıksa..."

"Eh," dedi Mary, "aşk da haşindir."

"Ama babam annemi seviyordu," dedi Will. "Anneme babamın onu hiç aldatmadığını söyleyebilirim."

Will'e bakan Lyra, Will âşık olursa, onun da böyle olacağını düşündü.

Ilık havada akşamın usul sesleri asılıydı: bataklıktaki sonsuz şıpırtı ve emme sesleri, böcek çıtırtıları, martı ötüşleri. Gelgit dalgaları iyice çekilmişti, bu yüzden kumsal boylu boyunca açığa çıkmış, parlak güneş altında ışıldıyordu. Kumların üst tabakasında bir milyar minik çamur yaratığı yaşıyor, besleniyor ve ölüyordu. Minik kalıplar, nefes delikleri ve görünmez hareketler, tüm manzaranın yaşamla kıpır kıpır olduğunu gösteriyordu.

Diğerlerine nedenini söylemeden Mary uzak denize baktı ve ufukta beyaz yelken aradı. Göğün mavisinin denizin hemen üzerinde solduğu yerde yalnızca puslu bir pırıltı vardı. Deniz pusun, ışıldayan havada kıvılcımlanmasına sebep oluyordu.

Mary, Will ile Lyra'ya kumların hemen üzerindeki nefes borularına bakarak, belli bir kabuklu türünü nasıl bulacaklarını gösterdi. *Mulefa* onlara bayılıyordu, ama kumların üzerinde yürüyerek onları toplamaları zordu. Mary kıyıya her geldiğinde onlardan olabildiğince çok topluyordu. Şimdi, üç çift el ve gözle, bir ziyafet hazırlayacaklardı.

Her birine birer bez torba verdi ve hikâyenin bir sonraki kısmını dinlerken çalıştılar. Torbalarını doldururlarken Mary, belli etmeden, onları bataklığın kıyısına geri götürdü, çünkü deniz yine kabarıyordu.

Hikâye uzun sürdü; o gün ölüler dünyasına kadar gelemeyeceklerdi. Köye yaklaşırlarken Will Mary'ye Lyra'yla birlikte insanların üç taraflı doğalarını nasıl keşfettiklerini anlatıyordu.

"Biliyorsunuz," dedi Mary, "kilise -eskiden ait olduğum Katolik Kilisesi- cin sözcüğünü kullanmazdı, ama Aziz Pavlus ruh ve can ve bedenden bahseder. Bu yüzden, insan doğasının üç taraflı olması o kadar da tuhaf değil."

"Ama en iyisi beden," dedi Will. "Baruk ve Balthamos öyle dedi. Melekler bedenleri olmasını diliyorlar. Meleklerin, bizim neden dünyadan daha fazla zevk almadığımızı anlamadıklarını söylediler. Bizim etimize ve bizim duyularımıza sahip olsalar kendilerinden geçerlermiş. Ölüler dünyasında..."

"Oraya geldiğimizde anlatırsın," dedi Lyra ve Will'e gülümsedi. Öylesine tatlı bir bilgi ve coşku gülümsemesiydi ki, Will duyularının karman çorman olduğunu hissetti. Will de ona gülümsedi ve Mary oğlanın yüzündeki ifadenin, bir insan yüzünde gördüğü en kusursuz güven ifadesi olduğunu düşündü.

Artık köye varmışlardı ve akşam yemeğinin hazırlanması gerekiyordu. Bu yüzden Mary diğer ikisini ırmak kıyısında oturup, dalgaların kabarmasını izlemeye bıraktı ve ateşin başında Atal'a katıldı. Arkadaşı topladıkları kabukluları coşkuyla karşıladı.

Ama Mary, dedi, *tualapi kıyı boyundaki komşu köyü yok etti, sonra bir sonrakini, bir sonrakini. Daha önce bunu hiç yapmamışlardı. Normalde bir tanesine saldırırlar ve sonra denize dönerler. Ve bugün bir ağaç daha devrildi...*

Olamaz! Nerede?

Atal sıcak pınardan çok uzak olmayan bir koruluktan bahsetti. Mary oraya daha üç gün önce gitmiş ve hiçbir sorun görememişti. Dürbünü aldı ve gökyüzüne baktı.

Gerçekten de, gölge zerreciklerinin akışı güçlenmişti. Irmak kıyılarının arasında kabaran gelgit dalgaları ile karşılaştırma götürmez bir hızda ve yoğunlukta akıyorlardı.

Ne yapabilirsin? dedi Atal.

Mary sorumluluk yükünün, kürek kemikleri arasına ağır bir el gibi çöktüğünü hissetti, ama kendini hafifçe doğrulmaya zorladı.

Onlara hikâyeler anlatabilirim, dedi.

Akşam yemeğinden sonra üç insan ve Atal, Mary'nin evinin dışında sıcak yıldızların altındaki halıların üzerine oturdular. Çiçek kokulu gecede tok karınlarla, rahatça oturup Mary'nin hikâyesini dinlediler.

Mary, Lyra ile karşılaşmasından hemen öncesiyle başladı. Kara Madde araştırma grubunda yaptığı işi ve fon krizini açıkladı. Para için ne kadar çok, araştırma için ne kadar az zaman harcadığını anlattı!

Ama Lyra'nın gelişi her şeyi değiştirmişti, hem de çok kısa bir sürede: Birkaç gün içinde, kendi dünyasından tamamen ayrılmıştı.

"Bana söylediğin gibi yaptım," dedi. "Gölgelerin bilgisayar aracılığıyla benimle konuşmasını sağlayan bir program yaptım - program, bir dizi talimat demektir. Gölgeler bana ne yapmam gerektiğini söylediler. Melek olduklarını söylediler ve -şey..."

"Eğer bilimadamıysan," dedi Will, "bunu söylemeleri iyi olmamıştır herhalde. Meleklere inanmıyor olabilirdin."

"Ah, ama onlardan haberim vardı. Eskiden rahibeydim. Fiziğin Tanrı'yı yücelterek yapılabileceğini düşünüyordum. Sonra Tanrı olmadığını ve zaten fiziğin daha ilginç olduğunu anladım. Hıristiyan dini çok güçlü ve ikna edici bir hata, o kadar."

"Rahibe olmaktan ne zaman vazgeçtin?" dedi Lyra.

"Çok iyi hatırlıyorum," dedi Mary, "hatta günü gününe, saati saatine. Fiziğim iyi olduğu için üniversitedeki kariyerime devam etmeme izin verdiler. Doktoramı bitirdim, ders vermeye başlayacaktım. Sizi dünyadan soyutlayan tarikatlardan biri değildi. Aslında, rahibe gibi bile giyinmiyorduk. Ağırbaşlı giyinmemiz ve haç takmamız yeterliydi. Bu yüzden, parçacık fiziği konusunda hem ders verecek hem de araştırma yapacaktım.

"Konumla ilgili bir konferans vardı. Gelip bir tez okumamı istediler. Konferans Lizbon'daydı ve oraya daha önce hiç gitmemiştim. Aslında, İngiltere'den hiç çıkmamıştım. Tüm bu süreç -uçak yolculuğu, otel, parlak güneş ışığı, çevremde bir sürü yabancı dil, konuşacak olan ünlü insanlar, kendi tezimi düşünmek ve beni dinlemek için gelip gelmeyeceklerini merak etmek, çok heyecanlanıp konuşamamak hakkında endişelenmek... Ah, öyle heyecanlıydım ki, anlatamam.

"Çok da masumdum -bunu hatırlamalısınız. Hep iyi bir küçük kız olmuş, ayinlere düzenli olarak gitmiştim, ruhani yaşama eğilimim olduğunu düşünüyordum. Tüm yüreğimle, Tanrı'ya hizmet etmek istiyordum. Tüm hayatımı almak ve bu şekilde sunmak istiyordum," dedi ellerini bir araya getirerek, "dilediğini

yapsın diye İsa'ya sunacaktım onu. Sanırım kendimi çok beğeniyordum. Çok fazla. Hem kutsal hem de akıllıydım. Hah! Bu, ah, yedi sene öncesinin 10 Ağustos'una, saat dokuz buçuğa kadar sürdü."

Lyra dikkatle dinleyerek doğrulup oturdu ve dizlerine sarıldı.

"Tezimi okumamı takip eden akşamdı," diye devam etti Mary "ve çok iyi gitmişti. Bazı ünlü insanlar beni dinlemiş ve soru sorulduğunda, işi berbat etmeden yanıt verebilmiştim. Feci rahatlamıştım ve keyifliydim... Gurur da duyuyordum, elbette.

"Her neyse, bazı meslektaşlarım biraz ötedeki kıyı restoranına gidiyordu. Beni de davet ettiler. Normalde bir bahane uydururdum, ama bu sefer, eh, yetişkin bir kadınım, diye düşünmüştüm, önemli bir konuda tez sundum ve tezim iyi karşılandı. Ayrıca, iyi dostlar arasındaydım... Hava da çok ılıktı, sohbetler ilgimi çeken konular üzerineydi ve hepimizin neşesi yerindeydi. Birazcık gevşeyebilirim, diye düşünmüştüm. Başka bir tarafımı keşfediyordum, bilirsiniz, şarabın ve ızgara sardalyanın tadından, tenimdeki sıcak havanın hissinden, fonda çalan müziğin ritminden hoşlanan bir tarafımı. Keyfini çıkarıyordum. Yemeğimizi yemek üzere bahçede oturuyorduk. Bir limon ağacının altına yerleştirilmiş uzun bir masanın basındaydım. Yanımda, çarkıfelek çiçekleriyle kaplı bir tür çardak vardı. Yanımdaki kişi, diğer yanındakiyle konuşuyordu ve... Karşımda konferansta bir iki kez gördüğüm bir adam vardı. Onu fazla tanımıyordum; İtalyandı ve başkalarından da duyduğum bir çalışması vardı. Çalışmasından bahsetmesinin ilginç olacağını düşündüm.

[?]"Herneyse, benden biraz daha büyüktü ve yumuşak siyah saçları vardı, kapkara gözleri, zeytin gibi bir teni vardı. Saçı sürekli alnına düşüyor ve eliyle yavaşça düzeltiyordu..."

Mary hareketi kendi kendine yaptı. Will onun hatırasını çok iyi sakladığını düşündü.

"Yakışıklı değildi." diye devam etti. Çekici veya kadın avcısı da değildi. Eğer öyle olsaydı, utangaç olan ben onunla nasıl konuşacağımı bilmezdim. Fakat tatlıydı, zekiydi ve komikti, ve orada, limon ağacının altında, lamba ışıklarında, çiçek kokuları, ızgara yiyecekler ve şarap eşliğinde oturmak ve konuşmak, gülmek, onun beni güzel bulduğunu ummak çok kolaydı. Rahibe Mary Malone, flört ediyor! Yeminlerime ne olmuştu? Hayatımı İsa'ya falan adamaya ne olmuştu?[?]

"Eh, bilmiyorum şaraptan mıydı, yoksa kendi aptallığımdan mı, yoksa sıcak havadan, limon ağacından ya da başka bir şeyden mi... Ama yavaş yavaş, kendimi doğru olmayan bir şeye inandırmışım gibi gelmeye başlamıştı. Bir başkasının sevgisi olmadan iyi, mutlu ve halimden memnun olduğuma inandırmıştım kendimi. Âşık olmak Çin gibiydi: Orada olduğunu bilirsiniz, ilginç olduğundan da kuşkunuz yoktur, başkaları oraya gitmiştir, ama siz hiç gitmeyeceğinizi bilirsiniz. Tüm hayatımı Çin'e hiç gitmeden geçirmiştim, ama fark etmezdi, çünkü Çin dışında, ziyaret edecek koca bir dünya vardı.

"Sonra biri bana tatlı bir şey uzattı ve aniden aslında Çin'e gittiğimi fark ettim. Deyim yerindeyse, Çin'e gitmiştim. Ama unutmuştum. Tatlı şeyin tadı hatırlatmıştı -sanırım marzipan dedikleri şeydi- badem ezmesi," diye açıkladı şaşkın şaşkın bakan Lyra'ya.

"Ah, Marchpane!" dedi Lyra ve geri kalanını dinlemek için rahatça arkasına yaslandı.

"Her neyse..." diye devam etti Mary. "Tadını hatırlamıştım ve genç bir kızken, onu ilk tattığım zamana geri döndüm.

"On iki yaşındaydım. Bir arkadaşımın evindeki partideydik, bir doğum günü partisi. Disko vardı -bir tür kayıt cihazında müzik çaldıkları ve insanların dans ettiği bir yer," diye açıkladı Lyra'nın şaşkınlığını görünce. "Genelde kızlar birlikte dans eder, çünkü oğlanlar onları dansa kaldıramayacak kadar utangaçtır. Ama bu

oğlan -onu tanımıyordum- beni dansa kaldırdı ve böylece ilk dansı ettik, sonra da bir sonrakini ve sohbet etmeye başladık. Birinden hoşlanmanın nasıl olduğunu bilirsiniz, hemen anlarsınız. Eh, ben ondan çok hoşlanmıştım. Ve konuşmaya devam ettik. Sonra doğum günü pastası geldi. O bir parça marzipan aldı ve nazikçe ağzıma koydu. Gülümsemeye çalıştığımı, kızardığımı ve aptal gibi hissettiğimi hatırlıyorum. Sırf bu yüzden, marzipanla dudaklarıma nazikçe dokunduğu için ona âşık oldum."

Mary bunu söylerken, Lyra bedenine tuhaf bir şey olduğunu hissetti. Saç köklerinde tuhaf bir kıpırdanma olmuştu: Daha hızlı solumaya başlamıştı. Hiç macera trenine binmemişti, öyle bir deneyime yaklaşmamıştı bile, ama binmiş olsa, göğsündeki duyguyu tanırdı: Aynı anda, hem heyecan hem korku hissediyordu ve neden olduğuna dair en ufak fikri yoktu. Vücudunun diğer parçaları da etkilendikçe duygu sürdü, derinleşti ve değişti. Orada olduğunu bilmediği büyük bir evin anahtarlarını bulmuştu sanki bir şekilde içinde olan bir ev ve anahtarı çevirdikçe binanın derinliklerinde, karanlıkta başka kapıların da açıldığını, ışıkların yandığını hissediyordu. Dizlerine sarıldı ve nefes almaya bile cesaret edemeden titreyerek oturdu. Mary sözlerine devam ediyordu:

"Sanırım o partideydi, başkasında da olabilir, ilk defa öpüştük. Bir bahçedeydik ve içeriden müzik sesi geliyordu. Ağaçların arasındaki sessizlikte ve serinlikte. İçim sızlıyordu -bedenim onu özlüyordu ve onun da aynı şekilde hissettiğini anlayabiliyordum. Ama ikimiz de harekete geçemeyecek kadar utanıyorduk. Hemen hemen. Ama birimiz bekleneni yaptı ve sonra hiç zaman geçmeden -kuantum sıçrayışı gibiydi, aniden- öpüşüyorduk ve ah, Çin'den de öteydi, cennetti.

"Yarım düzine kez daha görüştük, o kadar. Sonra taşındılar ve onu bir daha görmedim. Öylesine tatlı, öylesine kısa bir

dönemdi... Ama olmuştu işte. Biliyordum. Çin'i görmüştüm."

Çok tuhaftı: Lyra onun ne anlatmaya çalıştığını çok iyi biliyordu, ama yarım saat önce buna dair hiç fikri yoktu. Ve içindeki tüm kapıları açık, tüm odaları aydınlık olan o zengin ev sessizce, umutla bekliyordu.

"O akşam, saat dokuz buçukta, Portekiz'deki o restoran masasında," diye devam etti Mary, Lyra'nın içinde süren sessiz dramdan bihaber, "biri bana bir parça marzipan verdi ve tüm anılarım geri geldi. Şöyle düşündüm: Gerçekten de hayatımın geri kalanını bu duyguyu yaşamadan mı geçireceğim? Dedim ki: Ben Çin'e gitmek istiyorum. Orası hazineler, gariplikler, sırlar ve coşkuyla dolu. Doğrudan otele dönersem, dualarımı edip, rahibe günah çıkarıp, bir daha baştan çıkmamaya söz verirsem, birisine bir faydam dokunur mu? Ben üzüldüğüm için bir başkasının durumu düzelir mi?

"Yanıt geldi -hayır. Kimseye faydam dokunmazdı. Endişelenecek, kınayacak, iyi bir kız olduğum için beni kutsayacak kimse yoktu, kötü olduğum için beni cezalandıracak kimse de yoktu. Cennet boştu. Tanrı öldü mü, yoksa baştan beri Tanrı yok muydu, bilmiyordum. Her durumda, özgür ve yalnız hissettim. Mutlu muydum, yoksa mutsuz mu, bilmiyordum, ama çok tuhaf bir şey olmuştu. Ve bu muazzam değişim, marzipanı ağzıma attığımda, daha onu yutmadan gerçekleşmişti. Bir lezzet -bir anı- bir deprem...

"Onu yutup da masanın karşısında oturan adama baktığımda, adamın bir şeyler olduğunu anladığını gördüm. Orada, o anda ona söyleyemezdim; benim için bile hâlâ çok tuhaf ve mahremdi. Ama daha sonra, karanlık kumsalda yürüyüşe çıktık. Ilık gece rüzgarı saçlarımı karıştırıyordu ve Atlantik çok uslu davranıyordu -küçük, sessiz dalgalar ayaklarımızı yalıyordu...

"Haçı boynumdan çıkardım ve denize attım. Hepsi buydu. Bitti. Gitti.

"İşte, rahibeliği bu şekilde bıraktım," dedi.

"O adam, kafatasları hakkındaki keşfi yapan mıydı?" dedi Lyra dikkatle.

"Ah -hayır. Kafatasçı adam Dr. Payne'di, Oliver Payne. O çok daha sonra geldi. Hayır, konferanstaki adamın adı Alfredo Montale'ydi. O çok farklıydı."

"Onu öptün mü?"

"Şey," dedi Mary gülümseyerek, "evet, ama o gece değil."

"Kiliseden ayrılmak zor muydu?" dedi Will.

"Bir açıdan öyleydi, çünkü herkes büyük hayal kırıklığına uğradı. Başrahibe'den rahiplere, ebeveynlerime kadar herkes -altüst oldular ve kızdılar... kendilerinin tutkuyla inandığı bir şey, benim inanmadığım bir şeyi sürdürmeme bağlıymış gibi hissettim.

"Ama başka bir açıdan kolaydı, çünkü mantıklı geliyordu. İlk defa, bir şeyi doğamın yalnızca bir parçasıyla değil, her şeyimle yaptığımı hissettim. Bu yüzden, bir süre yalnız hissettim, ama sonra alıştım."

"Onunla evlendin mi?" dedi Lyra.

"Hayır. Kimseyle evlenmedim. Biriyle yaşadım -Alfredo'yla değil, bir başkasıyla. Onunla yaklaşık dört sene yaşadım. Ailem çok utandı. Ama sonra, birlikte yaşamazsak daha mutlu olacağımıza karar verdik. Bu yüzden, yalnızım. Birlikte yaşadığım adam dağcılıktan hoşlanırdı ve bana tırmanmayı öğretti. Ben de dağlarda yürüyüş yapıyorum ve... Bir de işim var. Eh, işim vardı. Bu yüzden, yalnız ama mutluyum. Anlıyor musun?"

"Oğlanın adı neydi?" dedi Lyra. "Partideki?"

"Tim."

"Neye benziyordu?"

"Ah... İyi biriydi. Hatırladığım tek şey bu."

"Sizin Oxford'da seni ilk gördüğümde," dedi Lyra, "bilimadamı olmanın sebeplerinden birinin, iyi ve kötü hakkında düşünmek zorunda olmaman olduğunu söylemiştin. Rahibeyken iyi ve kötü hakkında düşünüyor muydun?"

"Hımm. Hayır. Ama ne düşünmem gerektiğini biliyordum: Kilise bana ne düşünmemi öğretmişse onu düşünmeliydim. Bilim yaparken ise, bambaşka şeyler hakkında düşünmeliydim. Bu yüzden, kendi adıma, onlar hakkında hiç düşünmem gerekmiyordu."

"Ama şimdi düşünüyor musun?" dedi Will.

"Sanırım düşünmek zorundayım," dedi Mary içten bir yanıt vermeye çalışarak.

"Tanrı'ya inanmaktan vazgeçtiğinde," diye devam etti Will, "iyiliğe ve kötülüğe inanmaktan da mı vazgeçtin?"

"Hayır. Ama bizim dışımızda bir iyi güç ve bir kötü güç olduğuna inanmaktan vazgeçtim. Ve iyilik ile kötülüğün, insanların yaptığı şeylere verilmiş isimler olduğuna inanmaya başladım, kendi başlarına var olan şeyler değil. Tek söyleyebildiğimiz, bu iyi bir iştir, çünkü birilerine faydası dokunuyor, ya da bu kötüdür, çünkü birini incitiyor. İnsanlar, basit etiketlerle tanımlanamayacak kadar karmaşık."

"Evet," dedi Lyra kararlılıkla.

"Tanrı'yı özledin mi?" diye sordu Will.

"Evet," dedi Mary, "hem de çok. Hâlâ özlüyorum. En çok özlediğim de, evrenin bütünü ile bir olma hissi. Eskiden Tanrı'yla bu şekilde bir olduğumu hissederdim ve o orada olduğu için de onun tüm yaratımları ile birdim. Ama eğer o yoksa o zaman..."

Bataklıkların oradan bir kuş bir dizi alçalan notayla, hüzünlü hüzünlü öttü. Ateşteki közler devrildi; çimenler gece esintisiyle hafif hafif sallanıyordu. Atal kedi gibi uyukluyordu. Tekerlekleri yanında, çimenlerin üzerinde yatıyordu, bacaklarını bedeninin

altına almış, gözlerini yarı kapamıştı. Dikkati yarı burada, yarı başka yerdeydi. Will sırtüstü yatmış, yıldızlara bakıyordu.

Lyra ise, o tuhaf şey olduğundan beri hiç kıpırdamamıştı. İçindeki o duyguları, yeni bilgilerle dolu, dökme korkusuyla dokunmaya cesaret edemediği kırılgan bir bardak gibi koruyordu. Ne olduğunu, ne anlama geldiğini, nereden geldiğini bilmiyordu: Bu yüzden dizlerine sarılarak kıpırtısızca oturdu ve kendini heyecanla titremekten alıkoymaya çalıştı. Yakında, diye düşündü, yakında bileceğim. Çok yakında öğreneceğim.

Mary yorulmuştu: Hikâyeleri tükenmişti. Kuşkusuz yarın yenilerini bulabilirdi.

34

Artık Var

Her toz zerresinin coşkuyla soluduğu
Dünyadaki her canlıyı göstersin sana

•William Blake•

Mary uyuyamıyordu. Ne zaman gözlerini yumsa, bir uçurumun kıyısındaymış gibi sallanıp sarsıldığını hissediyordu ve korkuyla gerilerek uyanıyordu.

Bu üç, dört, beş kez oldu ve sonra uyuyamayacağını anladı. Bu yüzden sessizce kalkıp giyindi, evden çıktı ve Will ile Lyra'nın altında uyuduğu, dalları çadır gibi sarkan ağaçtan uzaklaştı.

Ay yükselmişti ve parlıyordu. Canlı bir rüzgar vardı ve engin manzara, Mary'ye hayal edilemez hayvanlardan bir sürünün göçü gibi görünen, hareket eden bulutların gölgesiyle benek benekti. Ama hayvanlar bir amaç için göç ederdi. Tundrada ilerleyen ren geyiği sürüleri ya da savanayı aşan yabani hayvan sürüleri gördüğünüz zaman, yiyecek bulabilecekleri, çiftleşebilecekleri, yavrulayabilecekleri yerlere gittiklerini bilirdiniz. Onların hareketinin anlamı vardı. Bu bulutlar ise, sadece tesadüf eseri, atom ve molekül düzeyinde tamamen gelişigüzel olayların sonucu olarak hareket ediyordu. Otlakta kayan gölgelerinin hiçbir anlamı yoktu.

Yine de, bir anlamları varmış gibi görünüyordu. Gergin ve amaçlı görünüyorlardı. Tüm gece öyle bir his veriyordu. Mary de öyle hissediyordu, ama amacın ne olduğunu bilmiyordu. Kendisinin aksine, bulutlar neyi, neden yaptıklarını biliyor

gibiydi; rüzgar biliyordu; otlar biliyordu. Tüm dünya canlı ve bilinçliydi.

Mary yamacı tırmandı ve geriye dönüp bataklıklara baktı. Gelgitle kabaran sular çamur düzlüklerinin ve sazlıkların ışıl ışıl karanlığında parlak gümüş rengi bir dantel oluşturmuştu. Orada bulut gölgeleri çok açıktı: Geride bıraktıkları korkunç bir şeyden kaçıyormuş gibi görünüyorlardı, ya da ileride bekleyen harika bir şeyi kucaklamak için koşturuyormuş gibi. Ama ne olduğunu Mary asla öğrenemeyecekti.

Tırmandığı ağacın bulunduğu koruluğa döndü. Yaya olarak yirmi dakika uzaklıktaydı; onu açıkça görebiliyordu, dimdik yükseliyor, telaşlı rüzgarla konuşurken koca başını sallıyordu. Söyleyecek şeyleri vardı ve Mary onları duyamıyordu.

Gecenin heyecanından etkilenerek, onlara katılma arzusuyla o tarafa seğirtti. Tanrıyı özleyip özlemediğini sorduğunda, Will'e anlattığı tam olarak buydu işte: tüm evrenin canlı olduğu, her şeyin anlam iplikçikleri ile başka her şeye bağlı olduğu duygusu. Mary Hıristiyanken kendisinin de her şeyle bağlantılı olduğunu hissetmişti. Ama Kilise'den ayrıldıktan sonra, amaçsız bir evrende başıboş, özgür ve hafif hissetmişti.

Sonra Gölgeleri keşfetmişti ve bir başka dünyaya yolculuk etmişti. Ve şimdi bu canlı gecede her şeyin amaçlılıkla, anlamla soluduğu açıktı, ama Mary bundan yalıtılmıştı. Ve bir bağlantı bulması imkânsızdı, çünkü Tanrı yoktu.

Yarı sevinç, yarı ümitsizlik içinde ağaca tırmanmaya ve bir kez daha kendini Toz'da kaybetmeyi denemeye karar verdi.

Ama koruluğa giden yolu yarılamadan, sallanan yaprakların, otların arasında hışırdayan rüzgarın sesinden farklı bir ses duydu. Bir şey, org gibi, derin ve ciddi bir notayla inliyordu. Ve bunun üstünde çatırtılar duyuluyordu -kırılma sesleri, tahtaya sürtünen tahtanın ciyaklaması. Kuşkusuz Mary'nin ağacı olamazdı, değil mi?

Mary olduğu yerde, açık otlakta durdu ve koruluktaki dalları izledi. Rüzgar yüzüne çarpıyor, bulut gölgeleri çevresinden kayıp geçiyor, yüksek otlar baldırlarını dövüyordu. Kalın dallar inliyor, ince dallar kırılıyordu. Yeşil dallar kuru çubuklar gibi kırıldı, sonra asıl gövde -Mary'nin çok iyi bildiği ağacın gövdesi- eğildi, eğildi ve yavaşça devrilmeye başladı.

Gövdedeki her lif, kabuk, kökler bu cinayete karşı ayrı ayrı haykırıyordu sanki. Ama ağaç düştü, düştü ve boylu boyunca devrilerek Mary'ye doğru eğildi, sonra dalgakırana çarpan dalga gibi yere çarptı. Devasa gövde biraz sıçradı ve sonunda, parçalanmış tahta iniltileriyle yere yerleşti.

Mary koşa koşa gidip sallanan yapraklara dokundu.

İşte, halatı buradaydı; platformunun paramparça olmuş kalıntıları da vardı. Yüreği acı verici bir biçimde atıyordu. Düşmüş dalların arasına, farklı açılarla eğilmiş aşina dallara tırmandı ve mümkün olduğunca yüksekte dengesini kurdu.

Bir dala yaslandı ve dürbünü çıkardı. Dürbünle baktığında gökyüzünde iki ayrı hareket gördü.

Biri bulutların hareketiydi, bir yöne giderek ayın önünde süzülüyorlardı. Diğeri, tamamen farklı bir yöne akarmış gibi görünen Toz fırtmasıydı.

Ve ikisi arasında, daha hızlı ve daha hacimli akan Toz'du. Aslında, tüm gökyüzü onunla akıyormuş gibi görünüyordu: dünyadan, tüm dünyalardan mutlak boşluğa akan muazzam, amansız bir sel.

Mary'nin zihniyle hareket edermiş gibi, her şey yavaşça birleşti.

Will ve Lyra keskin bıçağın en az üç yüz yaşında olduğunu söylemişti. Kuledeki yaşlı adam da öyle söylemişti.

Mulefa ona, üç bin üç yüz senedir yaşamlarını ve dünyalarını besleyen *sraf*ın üç yüz sene önce azalmaya başladığını söylemişti.

Will'e göre, keskin bıçağın sahipleri olan Torre-degli Angeli Loncası dikkatsizlik etmişti. Açtıkları her pencereyi kapamamışlardı. Eh, Mary bir pencere bulmuştu ve başka pencereler de olmalıydı.

Belki de bunca zamandır, keskin bıçağın doğada açtığı yaralardan yavaş yavaş Toz sızıyordu...

Başının döndüğünü hissetti ve bunun sebebi yalnızca arasına sıkıştığı dalların sallanması, yükselip alçalması değildi. Dürbünü dikkatle cebine koydu ve kollarını önündeki dala dolayarak gökyüzüne, aya, kayan bulutlara baktı.

Küçük ölçekli, düşük düzeyli sızıntıdan keskin bıçak sorumluydu. Zarar veriyordu ve evren bu yüzden acı çekiyordu. Mary'nin Will ve Lyra ile konuşması, bunu durdurmanın bir yolunu bulması gerekiyordu.

Ama gökyüzündeki engin sel bambaşka bir meseleydi. Bu yeniydi ve felaket sınırına varıyordu. Ve durdurulmazsa, her tür bilinçli yaşam son bulacaktı. *Mulefa*nın ona gösterdiği gibi, Toz canlı varlıklar bilinç kazandıkları sırada var olmuştu; ama tıpkı *mulefa*nın tekerlekleri ve ağaç yağı gibi, onu güçlendirmek ve güvenliğe kavuşturmak için bir geri besleme sistemi gerekiyordu. Böyle bir şey olmadan, her şey yok olacaktı. Düşünce, hayal gücü, duygular, her şey kuruyup dağılacak ve geriye yabani bir otomasyondan başka bir şey kalmayacaktı. Ve hayatın kendini bildiği o kısa dönem, pasparlak yandığı milyarlarca dünyanın her birinde mum gibi titreşip sönecekti.

Mary omuzlarındaki yükü açıkça hissediyordu. Yaşlılık gibi bir histi. Sanki seksen yaşında, yıpranmış, bitkin, ölümü özleyen bir kadındı.

Devrilmiş ağacın dallarından zorlukla sıyrıldı. Rüzgar yaprakları, otları ve saçlarını hâlâ çılgınca savuruyordu. Köye doğru yola koyuldu.

Yamacın zirvesinde, son bir kez Toz akıntısını aradı. Bulutlar ve rüzgar akıntının üzerinde süzülüyordu ve ay tam ortada kararlılıkla duruyordu.

Sonunda, onların ne yaptığını gördü: Büyük, acil amacın ne olduğunu anladı.

Toz selini durdurmaya çalışıyorlardı. Korkunç akıntıya ket vurmak için çabalıyorlardı: Rüzgar, ay, bulutlar, yapraklar, otlar, bütün o harika şeyler haykırıyor, Gölge parçacıklarını onca zenginleştirdikleri bu evrende tutabilmek için önüne atılıyorlardı.

Madde Toz'u seviyordu. Onun gittiğini görmek istemiyordu. Bu gecenin anlamı buydu, Mary'nin anlamı da buydu.

Tanrı yok olduğunda yaşamda bir anlam, bir amaç kalmadığını mı düşünmüştü? Evet, bunu düşünmüştü.

"Eh, şimdi var," dedi sesli olarak. Sonra daha yüksek sesle yineledi: "Artık var!"

Yine bulutlara ve Toz akıntısının ortasındaki aya baktığında, Mississippi nehrini tutmaya çalışan, minik dallardan ve çakıllardan yapılmış bir su bendi kadar kırılgan ve yıkılmaya yazgılı göründüklerini düşündü. Ama yine de çabalıyorlardı. Her şey sona erene dek çabalamaya devam edeceklerdi.

Orada ne kadar kaldığını bilmiyordu Mary. Duygu yoğunluğu dinmeye başladığında ve yerini bitkinlik aldığında yamaç aşağı, köye yollandı yavaş yavaş.

Yarıyolda, küçük düğüm ağacı çalılarının oluşturduğu koruluğun yakınında, çamur düzlüklerinde tuhaf bir şey gördü. Beyaz bir parıltı, düzenli bir hareket vardı: Gelgit dalgalarıyla birlikte bir şey geliyordu.

Kıpırdamadan durup dikkatle baktı. Tualapi olamazdı, çünkü onlar hep sürü halinde hareket ederdi ve bu yalnızdı; ama başka her şey aynıydı -yelkene benzeyen kanatları, uzun boynu- kuşlardan biri olduğu kesindi. Onların yalnız dolandıklarını hiç

duymamıştı. Köylüleri uyarmaya koşmadan önce duraksadı, çünkü gelen şey zaten durmuştu. Patikanın yanında, suyun üzerinde süzülüyordu.

Ve dağılıyordu... Hayır, üzerinden bir şey iniyordu.

İnen şey bir adamdı.

Bu mesafeden bile açık seçik görebiliyordu. Ay ışığı parlaktı ve Mary'nin gözleri ona alışmıştı. Dürbünden baktı ve kuşkuya yer bırakmayacak şekilde anladı: Bu bir insandı, Toz saçıyordu.

Adam bir şey taşıyordu: bir tür uzun sopa. Patikada rahatlıkla ve çabuk çabuk yürüyordu, koşmuyordu, bir atlet ya da avcı gibi hareket ediyordu. Normalde çevreye karışmasına yardımcı olacak sade, koyu renkli kıyafetler giymişti; ama dürbünle bakınca, projektör tutulmuş gibi göze çarpıyordu.

Ve adam köye yaklaşırken, Mary sopanın ne olduğunu fark etti. Adam bir tüfek taşıyordu.

Herhangi bir şey yapamayacak kadar uzaktaydı: Bağırsa bile adam duymazdı. Adamın köye girmesini, sağa sola bakmasını, sık sık durup dinlemesini, evden eve geçmesini izlemek zorunda kaldı.

Mary'nin zihni, tozu engellemeye çalışan ay ve bulutlar gibiydi. Sessizce haykırıyordu: Ağacın altına bakma -ağaçtan uzak dur...

Ama adam ağaca yaklaştıkça yaklaştı, sonunda Mary'nin evinin önünde durdu. Mary dayanamıyordu; dürbünü cebine koydu ve yamaç aşağı koşmaya başladı. Seslenmek, herhangi bir şey bağırmak, çılgın bir feryat koparmak üzereydi, ama tam zamanında bunun Will ya da Lyra'yı uyandırabileceği ve böylece kendilerini göstermelerine sebep olacağı aklına geldi ve feryadını boğdu.

Sonra, adamın ne yaptığını bilmemeye dayanamadığından, durdu ve dürbünü yine çıkardı. Dürbünden bakarken yerinde durmak zorunda kaldı.

Adam evinin kapısını açıyordu. İçine giriyordu. Sonra gözden kayboldu, ama geride bıraktığı Toz'da, içinden el geçmiş duman gibi bir kıpırdanma vardı. Mary sonsuz gelen bir dakika boyunca bekledi ve adam yine belirdi.

Adam Mary'nin evinin eşiğinde durdu, yavaşça soldan sağa baktı, bakışları ağacı süpürüp geçti.

Sonra dışarı çıktı ve ne yapacağını bilemezmiş gibi kıpırdamadan durdu. Mary aniden, çıplak yamaçta ne kadar ortada olduğunu, tüfek menzilinde bulunduğunu fark etti, ama adam yalnızca köyle ilgileniyordu. Bir dakika daha geçtikten sonra adam döndü ve sessizce uzaklaştı.

Mary onun ırmak yolunda attığı her adımı izledi ve kuşun sırtına tırmanmasını, bağdaş kurup oturmasını kuşun süzülerek uzaklaşmasını açıkça gördü. Beş dakika sonra da gözden kayboldular.

35

Tepelerin Üzerinden Çok Uzaklara

Hayatımın doğum günü geldi.
Aşkım geldi bana.

•Christina Rossetti•

"Dr. Malone," dedi Lyra sabahleyin, "Will ve ben cinlerimizi aramak zorundayız. Onları bulduğumuzda ne yapacağımızı bileceğiz. Ama onlarsız fazla dayanamayız. Bu yüzden gidip aramak istiyoruz."

"Nereye gideceksiniz?" dedi Mary. Huzursuz bir geceden sonra başı ağrıyor, gözleri kapanıyordu. O ve Lyra ırmak kıyısına inmişti. Lyra yıkanıyor, Mary gizli gizli adamın ayak izlerini arıyordu. Şimdiye dek hiç iz bulamamıştı.

"Bilmiyorum," dedi Lyra. "Ama orada bir yerdeler. Pencereden geçip, savaştan kaçar kaçmaz, artık bize güvenmiyormuş gibi kaçıp gittiler. Onları suçladığımı söyleyemem. Ama bu dünyada olduklarını biliyoruz. Onları birkaç kez gördüğümüzü sanıyoruz, bu yüzden onları bulabiliriz."

"Dinle," dedi Mary gönülsüzce. Lyra'ya önceki gece gördüklerini anlattı.

O konuşurken, Will de onlara katıldı ve ikisi birden iri iri açılmış gözlerle, ciddiyetle dinlediler.

"Muhtemelen yalnızca bir gezgindir. Başka bir dünyada bir pencere bulup buraya gelmiştir," dedi Lyra, Mary sözünü bitirdiğinde. Düşünecek farklı şeyleri vardı ve bu adam onlar kadar ilginç değildi. "Tıpkı Will'in babasının yaptığı gibi," diye

devam etti. "Artık bir sürü pencere olmalı. Her neyse, eğer o adam arkasını dönüp gittiyse, kötü bir şey yapmayı amaçlıyor olamaz, değil mi?"

"Bilmiyorum. Bundan hoşlanmadım. Ve sizin yalnız başınıza uzaklaşmanız beni endişelendiriyor -ya da, bundan çok daha tehlikeli şeyler yaptığınızı bilmesem endişelendirirdi. Ah, bilmiyorum. Ama lütfen dikkatli olun. Lütfen çevrenize bakın. En azından otlaktayken birinin geldiğini çok uzaktan görebilirsiniz..."

"Eğer görürsek, hemen bir başka dünyaya kaçabiliriz ve adam bizi incitemez," dedi Will.

Gitmeye kararlıydılar. Mary de itiraz etmek istemiyordu.

"En azından," dedi, "ağaçların arasına girmemeye söz verin. Eğer o adam hâlâ buralardaysa, ağaçların arasında ya da bir korulukta saklanıyor olabilir ve onu zamanında görüp kaçamazsınız."

"Söz veriyoruz," dedi Lyra.

"Eh, belki bütün gün dönmezsiniz diye, size biraz azık hazırlayacağım."

Mary biraz pide, peynir ve susuzluğu gideren kırmızı, tatlı bir meyveden aldı, onları bir beze sardı ve omuzlarına atıp taşıyabilsinler diye iple bağladı.

"İyi avlar," dedi çocuklar giderken. "Lütfen dikkat edin."

Hâlâ endişeliydi. Çocuklar yamacın eteklerine varana dek durup izledi.

"Acaba neden bu kadar hüzünlü," dedi Will, Lyra'yla birlikte sırta doğru tırmanırken.

"Muhtemelen evine bir daha dönebilecek mi diye merak ediyordur," dedi Lyra. "Ve döndüğünde laboratuvarında yine çalışabilecek mi diye. Belki âşık olduğu adam için de üzülüyordun"

"Hımm," dedi Will. "Sence biz eve dönebilecek miyiz?"

"Bilmem. Benim bir evim olduğunu sanmıyorum zaten. Muhtemelen beni Jordan Koleji'ne geri alamazlar. Ayılarla ya da cadılarla da yaşayamam. Belki Çingenlerle yaşayabilirim. Beni aralarına alsalar, bir şey demezdim."

"Ya Lord Asriel'in dünyası? Orada yaşamak istemez miydin?"

"Orası başarısız olacak, unuttun mu?" dedi Lyra.

"Neden?"

"Biz gelmeden hemen önce babanın hayaletinin söylediği şey yüzünden. Cinler hakkında. Yalnızca kendi dünyalarında kalırlarsa uzun yaşayabilirlermiş. Ama muhtemelen Lord Asriel, yani babam bunu düşünmüş olamazdı, çünkü o işe başladığında kimse diğer dünyalar hakkında çok şey bilmiyordu... Bunca şey," dedi hayretle, "bunca cesaret ve beceri... Hepsi, hepsi boşuna! Hepsi bir hiç için!"

Kaya yolda yürümeyi kolay bularak tırmandılar. Sırtın tepesine çıktıklarında durup arkalarına baktılar.

"Will," dedi Lyra, "ya onları bulamazsak?"

"Bulacağımızdan eminim. Benim merak ettiğim, benim cinimin neye benzediği."

"Onu gördün. Ve ben onu kucağıma aldım," dedi Lyra kızararak. Bir başkasının cini gibi son derece mahrem bir şeye dokunmak büyük görgüsüzlüktü elbette.

Yalnızca nezaket gereği yasaklanmamıştı, bundan daha derin bir şey vardı -utanç gibi bir şey. Will'in kızarmış yanaklarına bir bakış fırlattığında, bunu kendisi kadar iyi bildiğini anladı. Onun da, kendisinin dün gece hissettiği o yarı korkulu, yarı heyecanlı duyguyu bilip bilmediğini anlayamıyordu: İşte, yine hissediyordu.

Aniden birbirlerinden utanmaya başlayarak yan yana yürüdüler. Ama utancın onu engellemesine izin vermeyen Will sordu: "Cinin şekil değiştirmeyi ne zaman bırakıyor?"

"Yaklaşık olarak... sanırım bizim yaşlarımızda, belki biraz daha büyüyünce. Bazen daha ileri yaşlarda. Pan'la, onun sabitlenmesi hakkında konuşurduk. Ne olacağını merak ederdik..."

"Bir fikrin olmuyor mu?"

"Küçükken olmuyor. Büyüdükçe düşünmeye başlıyorsun, eh, bu olabilir, şu olabilir diye. Genelde, sana uyan bir şey oluyor. Demek istediğim, gerçek mizacına uygun bir şey. Örneğin, cinin köpekse, bu senin sana söylenen şeyi yapmaktan, kimin patron olduğunu bilmekten, emirlere itaat etmekten ve seni yöneten kişiyi memnun etmekten hoşlandığın anlamına geliyor. Bir sürü hizmetkârın cini köpektir. Bu yüzden nasıl biri olduğunu, ne konuda başarılı olacağını bilmek işe yarıyor.

Senin dünyandakiler, ne tür insanlar olduklarını nasıl anlıyorlar?"

"Bilmiyorum. Benim dünyam hakkında çok şey bilmiyorum. Tek bildiğim gizlenmek, sessiz olmak ve sır saklamak, bu yüzden... yetişkinler ve arkadaşlar hakkında çok şey bilmiyorum. Âşıklar hakkında da. Sanırım cinimiz olması zor olurdu, çünkü herkes bir kez görünce, bizim hakkımızda çok şey öğrenirdi. Ben saklanmak ve göze ilişmemekten hoşlanırım."

"O zaman, belki cinin saklanmaktan hoşlanan bir hayvan olurdu. Ya da bir başkasına benzeyen hayvanlardan -saklanmak için yabanarısı gibi görünebilen bir kelebek, örneğin. Senin dünyanda da bu tür yaratıklar olmalı, çünkü bizde var ve birbirimize çok benziyoruz."

Arkadaşça bir sessizlik içinde yürümeye devam ettiler. Çevrelerindeki engin ve berrak sabah, çukurlarda duru, yukarıdaki sıcak havada inci mavisi uzanıyordu. Koca savana kahverengi, altın rengi, yeşil, yükselip alçalıyor, ufka doğru ışıldıyordu. Her yer boştu. Dünyadaki yegane insanlar onlardı sanki.

"Ama aslında boş değil," dedi Lyra.

"O adamı mı kastediyorsun?"

"Hayır. Ne demek istediğimi biliyorsun."

"Evet, biliyorum. Çimenlerde gölgeler görebiliyorum. .. belki kuşlardır," dedi Will.

Orada burada yakaladığı küçük, hızlı hareketleri izliyordu. Gölgeleri, doğruca onlara bakmadan, görmeyi daha kolay buluyordu. Göz ucuyla görülmeyi tercih ediyorlardı. Bunu Lyra'ya söylediğinde, "Olumsuz kabiliyet bu," dedi Lyra.

"O ne demek?"

"İlk şair Keats söylemiş. Dr. Malone biliyor. Benim aletiyometreyi okumam gibi. Senin de bıçağı kullanman gibi, değil mi?"

"Evet, sanırım öyle. Ama ben yalnızca cinler olabileceklerini düşünüyordum."

"Ben de öyle, ama..."

Lyra parmağını dudaklarına götürdü. Will başını salladı. "Bak," dedi Will, "devrilmiş ağaçlardan biri şurada."

Mary'nin tırmandığı ağaçtı. Dikkatle ağaca yaklaştılar. Başka bir ağacın düşmesi ihtimaline karşı koruluğa dikkat ediyorlardı. Yaprakların hafif bir esintiyle kıpırdandığı bu sakin sabahta, o kudretli şeyin devrilmesi imkânsız geliyordu, ama devrilmişti işte.

Sökülmüş köklerinin ve çimenlerin üzerine yatmış dal yığınının desteklediği devasa gövde, başlarının çok üzerinde duruyordu. Kırılmış, ezilmiş dalların bazıları, Will'in gördüğü en büyük ağaçlar kadar genişti. Ağacın tepesi, hâlâ sağlam görünen sıkı, dolaşık dallar ve hâlâ yeşil olan yapraklar dingin havada bir saray harabesi gibi yükseliyordu.

Lyra aniden Will'in kolunu yakaladı.

"Şşş," diye fısıldadı. "Bakma. Şurada olduklarından eminim. Bir şeyin hareket ettiğini gördüm. Pan olduğuna yemin edebilirim..."

Lyra'nın eli sıcaktı. Will tepelerindeki yaprak ve dal yığınından ziyade bunun farkındaydı. Boş boş ufka bakarmış gibi yaparak, dikkatinin yeşil, kahverengi ve mavi karmaşasına kaymasına izin verdi ve orada -Lyra haklıydı !- ağacın bir parçası olmayan bir şey vardı. Yanında da bir başkası.

"Uzaklaşalım," dedi Will alçak sesle. "Başka bir yere gidip arkamızdan geliyorlar mı, bakalım."

"Ya gelmezlerse... Ama evet, pekala," diye fısıldadı Lyra.

Çevrelerine bakmıyormuş gibi yaptılar. Tırmanmayı düşünüyormuş gibi, ellerini yerdeki dallardan birinin üzerine koydular. Sonra fikir değiştirmiş gibi, başlarını iki yana salladılar ve uzaklaştılar.

"Keşke arkamıza bakabilseydik," dedi Lyra birkaç yüz metre uzaklaştıktan sonra.

"Yürümeye devam et. Bizi görebiliyorlar. Kaybolmazlar. Canları istediğinde yanımıza gelirler."

Siyah yoldan inip diz boyu otların arasına girdiler. Otları hışırdatarak yürüdüler, süzülen, uçuşan, kanat çırpan, havada kayan böcekleri izlediler, milyonluk çıtırtı ve gıcırtı korosunu dinlediler.

Bir süre sessizlik içinde yürüdükten sonra, "Sen ne yapacaksın Will'" dedi Lyra sessizce.

"Eh, eve dönmem gerek," dedi Will.

Ama Lyra onun sesinin emin çıkmadığını düşündü. Emin çıkmadığını umuyordu.

"Ama hâlâ senin peşinde olabilirler," dedi. "O adamlar."

"Onlardan daha kötüsünü gördük."

"Evet, sanırım öyle... Ama sana Jordan Koleji'ni, Bataklıklara göstermek istiyordum. Seninle birlikte..."

"Evet," dedi Will, "ben de... Cittâgazze'ye gitmek bile güzel olurdu. Güzel bir yer. Ve Heyulaların hepsi gitmişse... Ama

annem var. Geri dönüp ona bakmak zorundayım. Onu Mrs. Cooper'ın yanında bıraktım. İkisi için de haksızlık."

"Bunu yapmak zorunda olmak da senin için haksızlık."

"Öyle," dedi Will, "ama bu farklı türden bir haksızlık. Bu yalnızca deprem ya da yağmur fırtınası gibi. Haksızlık olabilir, ama kimseyi suçlayamazsın. Ama annemi, kendisi de pekiyi olmayan yaşlı bir hanımın yanında bırakırsam, bu ayrı bir tür haksızlık olur. Bu yanlış olur. Eve dönmem gerek. Ama muhtemelen geri dönmek zor olacak. Muhtemelen sır ortaya çıkmıştır. Mrs. Cooper'ın anneme bakabildiğini sanmıyorum, annemin her şeyden korktuğu zamanlardan biri değilse tabii. Bu yüzden muhtemelen yardım istemiştir. Geri döndüğümde bir tür bakımevine gitmek zorunda kalacağım."

"Olamaz! Yetimhane gibi mi?"

"Sanırım böyle yapıyorlar. Bilmiyorum. Bundan nefret ediyorum."

"Bıçakla kaçabilirsin Will! Benim dünyama gelebilirsin!"

"Ben hâlâ oraya, onunla birlikte olabileceğim yere aitim. Büyüdüğüm zaman, kendi evimde ona doğru düzgün bakabilirim. O zaman kimse bize karışamaz."

"Sence evlenir misin?"

Will uzun süre sessiz kaldı. Ama Lyra onun düşündüğünü biliyordu.

"O kadar ileriyi göremiyorum," dedi Will. "Anlayış gösterecek biri olmalı... Benim dünyamda öyle biri olduğunu sanmıyorum. Sen evlenir misin?"

"Ben de," dedi Lyra, sesi biraz titriyordu. "Benim dünyamdan biriyle evlenmem herhalde."

Yavaş yavaş ufka doğru yürüyorlardı. Dünya kadar zamanları vardı: dünyanın ne kadar zamanı varsa.

Bir süre sonra Lyra konuştu: "Bıçağı saklayacaksın, değil mi? Benim dünyamı ziyaret edebilmek için?"

"Elbette. Kimseye vermem onu, asla."

"Bakma..." dedi Lyra adımlarını değiştirmeden, "işte yine oradalar. Solda."

"Bizi izliyorlar," dedi Will sevinçle.

"Şşş!"

"İzleyeceklerini düşünmüştüm zaten. Tamam, şimdi rol yapalım. Onları arıyormuş gibi dolanalım. Her tür aptalca yere bakalım."

Bir oyuna dönüştü. Bir gölet buldular ve cinlerin kurbağa ya da su böceği ya da sümüklüböcek biçiminde olabileceğini söyleyerek sazların arasını, çamurun içini aradılar. Sicim ağacı koruluğunun kenarındaki, uzun zaman önce devrilmiş bir ağacın kabuklarını soydular ve cinlerin kulağakaçan biçiminde kabuğun altına girdiğini görmüş gibi yaptılar. Lyra üzerine bastığını iddia ettiği bir karınca hakkında bir sürü şamata kopardı, yaralarına acıdı, yüzünün tıpkı Pan'ınkine benzediğini söyledi, sahte bir hüzünle neden onunla konuşmadığını sordu.

Ama onların gerçekten duyamayacak kadar uzakta olduklarını düşündüğünde, Will'e doğru eğilip sessizce, içtenlikle sordu:

"Onları bırakmaya mecburduk, değil mi? Gerçekten de başka seçeneğimiz yoktu."

"Evet, mecburduk. Senin için, benden daha kötü oldu, ama başka hiç seçeneğimiz yoktu. Çünkü sen Roger'a söz verdin ve sözünü tutma zorundaydın."

"Senin de babanla konuşman gerekiyordu..."

"Ve onları dışarı salmak zorundaydık."

"Evet, öyle. Bunu yaptığımız için çok memnunum. Bir gün, ben öldüğümde, Pan da memnun olacak. Birbirimizden ayrılmayacağız. Yaptığımız iyi bir şeydi."

Güneş gökyüzünden yükselince ve hava ısınınca gölgelik bir yer aramaya başladılar. Öğlene doğru kendilerini sırtın zirvesine doğru yükselen bir yamaçta buldular ve oraya vardıklarında

Lyra kendini çimenlerin üzerine bıraktı ve "Eh! Yakında gölgeli bir yer bulmazsak..." dedi.

Diğer yanda, aşağı doğru uzanan bir vadi vardı. Yoğun çalılıklarla kaplıydı, bu yüzden orada dere de olabileceğini tahmin ettiler. Sırtın yamacında yürüdüler ve vadinin başına geldiler. Gerçekten de, eğreltiotlarının ve sazların arasında ki kayalardan bir pınar fışkırıyordu.

Terlemiş yüzlerini suya daldırdılar ve minnetle içtiler. Sonra dereyi aşağıya doğru takip ettiler; minik, çalkantılı göletler halinde birikmesini, küçük taş çıkıntılardan dökülmesini ve gittikçe genişleyip derinleşmesini izlediler.

"Bunu nasıl yapıyor?" diye hayret etti Lyra. "Başka yerden gelen su yok, ama burada yukarıdakinden çok daha fazla su var."

Göz ucuyla gölgeleri izlemekte olan Will, cinlerin ileriye süzüldüklerini ve eğreltiotlarının üzerinden atlayıp aşağıdaki çalıların arasında kaybolduklarını gördü. Sessizce işaret etti.

"Yalnızca yavaşlıyor," dedi. "Pınardaki kadar hızlı akmıyor, bu yüzden bu göletlerden birikiyor... Oraya girdiler," diye fısıldayıp yamacın dibindeki küçük ağaç kümesini gösterdi.

Lyra'nın yüreği öyle hızlı atıyordu ki, boğazındaki nabzı hissedebiliyordu. O ve Will son derece ciddi ve resmi bir biçimde bakıştılar, sonra dereyi izleyerek aşağı inmeye başladılar. Vadide indikçe çalılar yoğunlaşıyordu. Dere yeşil tünellere dalıyor, benek benek açıklıklara çıkıyor, sonra bir taş çıkıntısından yuvarlanıp yine yeşilliklere gömülüyordu. Dereyi görmekten çok dinleyerek izlemeleri gerekiyordu.

Tepenin dibinde, dere gümüş kabuklu ağaçlardan oluşan küçük bir koruluğa daldı.

Peder Gomez sırtın tepesinden izliyordu. Onları izlemek zor olmamıştı. Mary'nin açık savanaya duyduğu güvene rağmen, otların arasında, sicim ağacı kümelerinde, özsuyu lakesi çalılarında bol bol saklanacak yer vardı.

İlk başta iki çocuk izlendiklerini düşünüyormuş gibi devamlı çevrelerine bakmıyordu ve Peder Gomez'in uzak durması gerekmişti, ama sabah ilerledikçe birbirlerine daha çok daldılar ve manzaraya daha az dikkat eder oldular.

Peder Gomez oğlana zarar vermek istemiyordu. Masum birini incitme fikri onu dehşete düşürüyordu. Hedefinden emin olmanın tek yolu, kızı açıkça görebilecek kadar yaklaşmaktı ve bu da onların peşinden koruluğa girmek demekti.

Dere boyunca sessizce, ihtiyatla ilerledi. Yeşil sırtlı bir böcek olan cini başının üzerinde uçuyor, havanın tadına bakıyordu. Böceğin görüş yetisi adamınkinden daha zayıftı, ama koku alma yetisi keskindi ve çocukların etinin kokusunu açıkça duyabiliyordu. Biraz ileriye geçiyor, bir otun üzerine tünüyor, Peder Gomez'i bekliyor, sonra yine uçuyordu. Ve çocukların bedenlerinin geride bıraktığı izi yakaladığında, Peder Gomez kendini, görevi için Tanrı'ya şükrederken buldu, çünkü oğlanla kızın ölümcül günaha atılmak üzere olduğu her zamankinden daha açıktı.

İşte oradaydı: kızın saçlarının koyu sarı hareketi. Biraz daha yaklaştı ve tüfeği çıkardı. Tüfeğin dürbünlü nişan tertibatı vardı: Çok güçlü değildi, ama özenle yapılmıştı, bu yüzden içinden bakarken görüntü hem berraklaşıyor hem de büyüyordu. Evet, işte orada. Kız durdu ve arkasına baktı. Peder Gomez kızın yüzündeki ifadeyi gördü ve bu kadar kötü birinin nasıl böylesine umut ve mutluluk saçabildiğini anlamadı.

Şaşkınlığı, duraksamasına sebep oldu ve sonra hareket yok oldu, iki çocuk ağaçların arasına daldı ve gözden kayboldu. Eh, uzağa gidemeyeceklerdi. Peder Gomez dere boyunca onları izledi. Eğilerek ilerliyor, bir eliyle tüfeği taşırken diğeriyle dengesini sağlıyordu.

Başarıya o kadar yakındı ki, daha sonra ne yapacağını düşünürken buldu kendini ilk defa. Cenevre'ye dönerek cennetin

krallığını daha fazla mı memnun edecekti, yoksa burada kalıp bu dünyayı mı dine döndürecekti?

Burada yapması gereken ilk şey, dört bacaklı yaratıkları ikna etmek olurdu. Temel mantığa sahip görünüyorlardı, ama tekerleklere binme alışkanlıkları iğrenç ve şeytaniydi ve Tanrı'nın iradesine aykırıydı. Bu alışkanlıktan vazgeçmelerini sağlayabilirse, kurtuluş da ardından gelirdi.

Yamacın dibine, ağaçların başladığı yere ulaştı ve tüfeğini sessizce yere bıraktı.

Gümüş-yeşil-altın gölgelere baktı ve böcek seslerinin, dere şıkırtılarının arasından her sesi yakalayabilmek için ellerini kulaklarının arkasına götürerek dinledi. Evet: İşte oradaydılar. Durmuşlardı.

Tüfeği almak için eğildi...

Aniden kendini boğuk bir sesle, nefes nefese inlerken buldu. Bir şey cinini yakalamış, ondan uzağa çekmişti.

Ama orada hiçbir şey yoktu! Cin neredeydi? Acı muazzamdı. Cininin haykırdığını duydu, çılgınca sağa sola dönerek onu aradı.

"Kıpırdama," dedi bir ses havadan "ve sessiz ol. Cinin elimde."

"Ama -neredesin? Sen kimsin?"

"Adım Balthamos," dedi ses.

Will ve Lyra korulukta dereyi izlediler. Pek az konuşarak, dikkatle yürüyerek koruluğun ortasına geldiler.

Koruluğun ortasında küçük bir açıklık vardı. Yumuşak çimenlerle ve yosunlu kayalarla kaplıydı. Dallar tepede iç içe geçmiş, gökyüzünü hemen hemen tamamen perdeliyor ve küçük, hareketli ışık pullarını, payetleri sızdırıyordu, bu yüzden her şey altın ve gümüş benekliydi.

Ayrıca her şey sessizdi. Yalnızca derenin şırıltısı ve küçük bir esintiyle yüksekte hışırdayan yapraklar bozuyordu sessizliği.

Will yiyecek paketini indirdi. Lyra küçük çantasını yere bıraktı. Hiçbir yerde cin gölgelerinden işaret yoktu.

Tamamen yalnızdılar.

Ayakkabılarını ve çoraplarını çıkarıp derenin kenarındaki yosunlu taşların üzerine oturdular ve ayaklarını soğuk suya sokup kanlarını canlandıran şoku hissettiler.

"Acıktım," dedi Will.

"Ben de," dedi Lyra, ama bundan daha fazlasını hissediyordu; bastırılmış, ısrarlı, yarı mutlu, yarı acılı bir şey, öyle ki ne olduğundan emin olamıyordu.

Bezi açtılar ve biraz ekmek peynir yediler. Bir sebepten, elleri ağır ve sakardı, yiyeceklerin tadını doğru düzgün alamıyorlardı. Halbuki kızgın taşların üzerinde pişirilen ekmek unlu ve çıtır çıtır, peynir ince ince dilimlenmiş, tuzlu ve çok tazeydi.

Sonra Lyra o küçük, kırmızı meyvelerden birini çıkardı. Yüreği hızla çarparak Will'e döndü ve "Will..." dedi.

Ve meyveyi Will'in ağzına uzattı.

Bakışlarından, ne kastettiğini onun hemen anladığını ve konuşamayacak kadar sevinçli olduğunu görebiliyordu. Parmakları hâlâ onun dudaklarındaydı ve onun titrediğini hissetti. Will, Lyra'nın elini orada tutmak için elini kaldırdı ve sonra ikisi de birbirine bakamaz oldu. Kafaları karışmıştı, mutlulukla dolup taşıyorlardı.

Beceriksizce çarpışan iki kelebek gibi, onlar kadar hafif bir şekilde, dudakları dokundu. Sonra, nasıl olduğunu ikisi de anlamadan, birbirlerine sarılmışlar ve yüzlerini birbirine körlemesine bastırıyorlardı.

"Mary'nin dediği gibi..." diye fısıldadı Will, "birinden hoşlandığın zaman hemen anlıyorsun -sen dağda uyurken, annen seni alıp götürmeden önce Pan'a söyledim..."

"Duydum," diye fısıldadı Lyra, "uyanıktım. Aynısını sana söylemek istedim. Artık, bunca zamandır ne hissettiğimi biliyorum: Seni seviyorum Will, seni seviyorum..."

Sevgi sözcüğü Will'in tüm sinirlerini ateşe verdi. Tüm vücudu onunla canlanıyordu, aynı sözlerle Lyra'ya yanıt verdi, onun sıcak yüzünü tekrar tekrar öptü, bedeninin kokusunu, saçlarının bal kokulu sıcaklığını, küçük kırmızı meyvenin tadını taşıyan küçük tatlı ağzını hayranlıkla içine çekti.

Çevrelerinde sessizlikten başka bir şey yoktu. Sanki tüm dünya nefesini tutmuştu.

Balthamos dehşet içindeydi.

Tırmalayan, sokan, ısıran böcek cini tutarak dere yukarı, koruluktan uzağa yürüdü ve sendeleyerek peşlerinden gelen adamdan mümkün olduğunca saklanmaya çalıştı.

Onun yetişmesine izin vermemeliydi. Peder Gomez'in onu bir anda öldüreceğini biliyordu. Onun düzeyinde bir melek, adamla boy ölçüşemezdi; güçlü ve sağlıklı bir melek bile olsa bunu yapamazdı ve Balthamos ikisi de değildi. Dahası, Baruk için duyduğu acıyla ve Will'e sırtını dönmüş olmanın utancıyla yıkılmıştı. Artık uçacak kadar bile gücü yoktu.

"Dur, dur," dedi Peder Gomez. "Lütfen kıpırdama. Seni göremiyorum -konuşalım, lütfen- cinimi incitme, sana yalvarıyorum..."

Aslında, cini Balthamos'u incitiyordu. Melek yumruğunun içindeki minik, yeşil şeyi belirsizce görüyordu.

Böcek güçlü çenesini tekrar tekrar avuçlarına gömüyordu. Ellerini bir anlığını açacak olsa, cin uçup gidecekti. Balthamos ellerini kapalı tuttu.

"Bu taraftan," dedi, "beni izle. Koruluktan uzaklaş. Seninle konuşmak istiyorum ve burası yanlış yer."

"Ama sen kimsin? Seni göremiyorum. Yakına gel. Seni görmeden ne olduğunu nasıl anlayabilirim? Yerinde kal, o kadar çabuk hareket etme!"

Ama Balthamos'un tek savunması hızlı hareket etmekti. Sokan böceği duymazdan gelmeye çalışarak, taştan taşa atlayarak

küçük dere yatağından yukarı tırmandı.

Sonra bir hata yaptı: Arkasına bakmaya çalışırken kaydı ve ayağı suya girdi.

"Ah," diye tatminle fısıldadı Peder Gomez saçılan suları gördüğünde.

Balthamos hemen ayağını çekti ve telaşla ilerledi ama şimdi, ayağını yere her koyduğunda ıslak bir iz bırakıyordu. Rahip bunu gördü ve öne sıçradı, eline sürtünen tüyleri hissetti.

Hayret içinde durdu: Zihninde melek sözcüğü yankılandı. Balthamos anlık duraksamadan faydalanarak yine ilerlemeye başladı ve yüreği zalimce burkulan rahip onun peşinden sürüklendi.

Balthamos omzunun üzerinden seslendi: "Biraz daha ileride, sırtın tepesinde. Orada konuşacağız, söz veriyorum. "

"Burada konuş! Olduğun yerde kal. Yemin ederim, sana dokunmayacağım!"

Melek yanıt vermedi: Yoğunlaşmak çok zordu.. Dikkatini üç ayrı yöne vermek zorundaydı: adamdan kaçınmak için geriye, nereye gittiğini görmek için ileriye ve ellerine işkence eden öfkeli cine.

Rahibe gelince, onun zihni hızla çalışıyordu. Gerçekten tehlikeli olan bir rakip, cinini hemen öldürürdü ve meseleyi orada, o anda bitirirdi: Bu düşman vurmaya korkuyordu.

Aklında bu fikirle, bilinçli olarak sendeledi, acıyla hafif hafif inledi ve diğerine durması için bir iki kez yalvardı -bir yandan da dikkatle izliyor, yaklaşıyor, diğerinin ne kadar iri olduğunu, ne kadar hızlı hareket ettiğini, ne yöne baktığını tahmin etmeye çalışıyordu.

"Lütfen," dedi yıkılmış gibi, "bunun canımı ne kadar acıttığını tahmin bile edemezsin -sana zarar veremem, lütfen, durup konuşamaz mıyız?"

Koruluğu gözünün önünden ayırmak istemiyordu.

Şimdi, derenin başladığı yerdeydiler ve Balthamos'un çimenlere hafifçe basan ayaklarının şeklini görebiliyordu. Rahip yolun her santimini izlemişti ve şimdi meleğin nerede durduğundan emindi.

Balthamos ona döndü. Rahip, meleğin yüzünün olması gerektiğini düşündüğü yere kaldırdı bakışlarını ve onu ilk defa gördü: Havada bir ışıltıdan ibaretti, yanlış anlamak imkânsızdı.

Ama ona tek bir hamlede ulaşabilecek kadar yakında değildi ve cinin gayretleri gerçekten de acılı ve zayıflatıcıydı. Belki bir iki adım daha atsa...

"Otur," dedi Balthamos. "Olduğun yere otur. Bir adım bile yaklaşma."

"Ne istiyorsun?" dedi Peder Gomez yerinden kıpırdamadan .

"Ne mi istiyorum? Seni öldürmek istiyorum, ama gücüm yok."

"Ama sen bir meleksin, değil mi?"

"Ne fark eder ki?"

"Hata yapmış olabilirsin. Aynı tarafta olabiliriz."

"Hayır, değiliz. Seni izliyordum. Senin kimin tarafında olduğunu biliyorum -yo, yo, kıpırdama. Orada kal."

"Tövbe etmek için çok geç değil. Meleklerin bile tövbe etmesine izin vardır. İtirafını dinlerim."

"Ah, Baruk, yardım et bana!" diye haykırdı Balthamos ümitsizlik içinde sırtını dönerek.

O haykırırken, Peder Gomez üzerine atladı. Omzu meleğinkine çarptı ve Balthamos'un dengesini bozdu. Melek, kendini kurtarmak için elini uzatırken böcek cini salıverdi. Böcek hemen uçup gitti ve Peder Gomez rahatladığını, güçlendiğini hissetti. Aslında, şaşırarak fark ettiği gibi, onu öldüren de bu oldu. Kendini, fazla bir direnç bekleyerek, meleğin solgun şeklinin üzerine öyle kuvvetle fırlattı ki, dengesini koruyamadı. Ayağı kaydı ve sıçrayışının hızıyla dereye doğru uçtu. Baruk ne yapardı

diye düşünen Balthamos, rahibin destek bulmak için uzattığı eli tekmeledi.

Peder Gomez hızla düştü. Başını bir taşa çarptı; sersemleyerek, yüzüstü suya düştü. Soğuk onu hemen kendine getirdi, ama boğulur gibi sesler çıkararak, zayıfça doğrulmaya çalışırken, Balthamos yüzünü, gözlerini ve ağzını sokan böceği çaresizce görmezden gelerek, pek yetersiz ağırlığını adamın başına verdi ve yüzünü suya gömüp o şekilde tuttu, tuttu, tuttu.

Cin aniden yok olduğunda Balthamos adamı salıverdi. Peder Gomez ölmüştü. Bundan emin olur olmaz, Balthamos cesedi dereden çıkardı ve dikkatle çimenlerin üzerine serdi. Rahibin ellerini göğsünde kavuşturdu ve gözlerini kapadı.

Sonra, içi bulanarak, bitkinlik ve acılar içinde doğruldu.

"Baruk," dedi, "ah, Baruk, hayatım, daha fazlasını yapamam. Will ve kız güvende ve her şey yoluna girecek, ama benim için buraya kadar. Aslında sen öldüğünde öldüm sevgili Baruk."

Bir an sonra yok oldu.

Fasulye tarlasında, akşam sıcağında uykusu gelen Mary, Atal'ın sesini duydu ve onun heyecanlı mı, yoksa korkulu mu olduğunu seçemedi: Bir ağaç daha mı devrilmişti? Tüfekli adam geri mi dönmüştü?

Bak! Bak! Diyordu Atal hortumuyla Mary'nin cebini dürtükleyerek. Mary dürbünü çıkardı ve arkadaşının dediğini yapıp gökyüzüne doğrulttu.

Ne yaptığını söyle bana! dedi Atal. *Farklı olduğunu hissedebiliyorum, ama göremiyorum.*

Gökyüzündeki korkunç Toz seli durmuştu. Kıpırtısız değildi, hem de hiç değildi; Mary kehribar lensle tüm gökyüzünü taradı, orada bir akıntı, burada bir çalkantı, daha uzakta bir anafor gördü. Toz daima hareket halindeydi, ama artık akıp gitmiyordu. Aslında, tam tersine, kar taneleri gibi yağıyordu.

Tekerlek ağaçlarını düşündü, yukarı açılan çiçekler bu altın yağmuru içecekti. Mary, bu iş için kusursuz biçime sahip, uzun süredir Toz'dan yoksun kalmış, zavallı, kurumuş çiçeklerin ona kucak açtığını hissedebiliyordu sanki.

Çocuklar, dedi Atal.

Mary elinde dürbünle döndü ve Will ile Lyra'nın geri döndüğünü gördü. Biraz uzaktaydılar; acele etmiyorlardı. El ele tutuşmuş, kafa kafaya vermiş, gözleri başka hiçbir şeyi görmeden aralarında konuşuyorlardı. Mary bu mesafeden bile görebiliyordu.

Dürbünü gözüne götürecek oldu, ama vazgeçti ve onu cebine geri koydu. Dürbüne gerek yoktu. Ne göreceğini biliyordu. Canlı altından yapılmış gibi görüneceklerdi. İnsanların, miraslarına sahip çıktıklarında, hep olabilecekleri şeyin timsali gibi görüneceklerdi.

Yıldızlardan yağan Toz bir kez daha canlı bir yuva bulmuştu. Ve her şeyin sebebi bu aşka doymuş ve artık çocuk olmayan çocuklardı.

36

Kırık Ok

Ama kader demirden kamalar sokar ve
her seferinde araya sıkışır.

•Andrew Marvell•

Kedi şeklindeki iki cin sessiz köyde dolaştılar, gölgelere girip çıktılar ve ayın aydınlattığı zeminde yürüyüp Mary'nin evinin açık kapısında durdular.

İhtiyatla içeri baktılar ve yalnızca uyuyan kadını gördüler. Bu yüzden geri çekildiler ve yine ay ışığı altında yürüyerek sığınak ağacına yöneldiler.

Uzun dalları güzel kokulu, burgu şeklindeki yapraklarını neredeyse yere kadar sarkıtıyordu. İki şekil, yaprak hışırdatmamaya ve düşmüş bir dala basmamaya büyük özen göstererek, yaprak perdesinin içinden çok yavaşça geçtiler ve aradıkları şeyi buldular: Kız ve oğlan, birbirlerinin kollarında, derin derin uyuyorlardı.

Çimenlerin üzerinde yaklaştılar ve burunlarıyla, pençe ve bıyıklarıyla uyuyan gençlere hafifçe dokundular, yaydıkları yaşam veren sıcaklıkta yıkandılar, ama onları uyandırmamaya çok dikkat ettiler.

Onlar insanlarını kontrol ederken -Will'in hızla iyileşen yarasını nazikçe temizler, Lyra'nın bir buklesini yüzünden kaldırırken- arkalarından yumuşak bir ses geldi.

Hemen, mutlak sessizlik içinde, iki cin sıçrayarak arkalarına döndüler ve kurt oldular: delice ışıldayan gözler, çıkarılmış beyaz

dişler ve kötücül hatlar.

Orada, ay ışığı ile çerçevelenmiş bir kadın duruyordu. Mary değildi ve konuştuğu zaman, sesi hiç çıkmasa da, onu açık seçik duydular.

"Benimle gelin," dedi kadın.

Pantalaimon'un cin yüreği hopladı, ama uyuyan iki kişinin ağacından uzaklaşıp, kadını selamlayana dek hiçbir şey söylemedi.

"Serafina Pekkala!" dedi coşkuyla. "Nerelerdeydin? Neler olduğunu biliyor musun?"

"Şşş. Konuşabileceğimiz bir yere uçalım," dedi cadı uyuyan köylüleri hatırlayarak.

Bulut çamı dalı Mary'nin evinin kapısının yanındaydı.

Cadı onu alırken iki cin kuşa dönüştü -bir bülbül ile bir baykuş- ve cadıyla birlikte saz damların, otlakların, sırtın üzerinden uçup en yakındaki tekerlek ağacı koruluğuna yöneldiler. Koruluk bir şato kadar muazzam görünüyordu, dallar ay ışığı altında gümüş külçelere benziyordu.

Koruluğa vardıklarında Serafina Pekkala, Toz'u içine çeken açık çiçeklerin arasında, rahat edebileceği en yüksek dala kondu ve iki kuş yakma tünedi.

"Uzun süre kuş kalmayacaksınız," dedi. "Çok yakında şekilleriniz sabitlenecek. Çevrenize bakın ve bu manzarayı hafızanıza kazıyın."

"Ne olacağız?" dedi Pantalaimon.

"Sandığınızdan daha erken öğreneceksiniz. Dinleyin," dedi Serafina Pekkala. "Size, cadılardan başka hiç kimsenin bilmediği cadı irfanından bahsedeceğim. Bunu yapabiliyorum, çünkü siz burada, yanımdasınız ve insanlarınız aşağıda uyuyor. Bunun mümkün olduğu yegane halk hangisidir?"

"Cadılar," dedi Pantalaimon, "ve şamanlar. Yani..."

"İkinizi ölüler dünyasındaki kıyıda bırakırlarken, Lyra ve Will fark etmeden bir şey yaptılar; cadıların var olduğu ilk zamandan bu yana yaptıkları bir şey. Kuzeydeki topraklarımızda bir bölge vardır, ıssız ve iğrenç bir yer. Dünyanın çocukluğunda orada büyük bir felaket olmuştur ve o zamandan bu yana bu bölgede hiçbir şey yaşamaz. Oraya hiçbir cin giremez. Bir kız cadı olmak istiyorsa, cinini geride bırakıp oradan tek başına geçmelidir. Nasıl acılar çektiklerini biliyorsunuz. Ama bu işi başardıktan sonra, cinlerinin Bolvangar'da yapıldığı gibi koparılmadığını görürler. Cinleri hâlâ onlarla birdir, ama artık serbestçe gezebilir, uzak yerlere gidebilir, yabancı şeyler görebilir ve geriye bilgi getirebilirler.

"Siz de kopmadınız, değil mi?"

"Hayır," dedi Pantalaimon. "Hâlâ biriz. Ama çok açılıydı ve biz çok korktuk..."

"Eh," dedi Serafina, "o ikisi cadılar gibi uçmayacaklar, bizim kadar uzun da yaşamayacaklar. Ama yaptıkları şey sayesinde, onlar ve siz, bu iki konu dışında cadı oldunuz." İki cin bu bilginin tuhaflığını düşündüler.

"Bu, cadı cinleri gibi kuş olacağımız anlamına mı geliyor?" dedi Pantalaimon.

"Sabırlı olun."

"Peki, Will nasıl cadı olabilir? Bütün cadıların kadın olduğunu sanıyordum."

"O ikisi çok şeyi değiştirdi. Hepimiz yeni yeni âdetler öğreniyoruz; biz cadılar bile. Ama bir şey değişmedi: İnsanlarınıza engel değil, yardımcı olmalısınız. Onlara yardım etmeli, yol göstermeli, bilgelik yolunda teşvik etmelisiniz. Cinler bunun içindir."

Cinler sessiz kaldılar. Serafina bülbüle döndü ve sordu: "Adın ne?"

"Adım yok. Will'in yüreğinden yırtılana dek doğduğumu bile bilmiyordum."

"O zaman sana Kirjava adını veriyorum."

"Kirjava," dedi Pantalaimon adı deneyerek. "Anlamı ne?"

"Yakında anlamını öğreneceksiniz. Ama şimdi," diye devam etti Serafina, "dikkatlice dinleyin, çünkü size ne yapmanız gerektiğini söyleyeceğim."

"Olmaz," dedi Kirjava kararlılıkla.

Serafina nazikçe konuştu: "Ses tonuna bakarak, ne söyleyeceğimi bildiğini anlayabiliyorum."

"Duymak istemiyoruz!" dedi Pantalaimon.

"Henüz erken," dedi bülbül. "Çok erken."

Serafina sustu, çünkü onlarla aynı fikirdeydi ve üzülüyordu. Ama yine de, oradaki en bilge kişi oydu ve onları doğru yola yönlendirmesi gerekiyordu. Ama sözlerine devam etmeden önce, cinlerin heyecanı dinene dek bekledi.

"Gezinirken nerelere gittiniz?" dedi.

"Pek çok dünyaya gittik," dedi Pantalaimon. "Her bulduğumuz pencereden geçtik. Sandığımızdan daha fazla pencere var."

"Ve gördünüz ki..."

"Evet," dedi Kirjava, "yakından baktık ve neler olduğunu gördük."

"Pek çok başka şey de gördük," dedi Pantalaimon çabucak. "Melekler gördük ve onlarla konuştuk. Küçük kişilerin, Gallivespianların geldiği dünyayı gördük. Orada büyük insanlar da var, onları öldürmeye çalışıyorlar."

Cadıya gördüklerini anlattılar. Onun dikkatini dağıtmaya çalışıyorlardı ve cadı bunu biliyordu, ama iki cin birbirlerinin sesini işitmekten çok hoşlandığı için konuşmalarına izin verdi.

Ama sonunda anlatacak şeyleri kalmadı ve sustular. İşitilen tek ses yaprakların hafif, bitmek tükenmek bilmez fısıltısıydı. Sonunda Pekkala konuştu:

"Will ile Lyra'yı cezalandırmak için onlardan uzak duruyorsunuz. Bunu neden yaptığınızı biliyorum. Benim cinim Kaisa, ben ıssız kıraçlardan çıktığımda aynısını yaptı. Ama sonunda bana geri döndü, çünkü hâlâ birbirimizi seviyorduk. Ve yakında, yapılması gereken şeyi yaparken yardımınıza ihtiyaçları olacak. Çünkü bildiklerinizi onlara anlatmalısınız."

Pantalaimon yüksek sesle bağırdı: saf ve soğuk bir baykuş ötüşü, o dünyada hiç duyulmamış bir ses. Geniş bir alandaki yuvalarda ve inlerde, küçük gece yaratıklarının avlandığı, otladığı, arandığı yerlerde yeni ve unutulmaz bir korku var oldu.

Serafina dikkatle izliyordu ve tek hissettiği merhametti. Sonra Will'in cini olan bülbül Kirjava'ya baktı. Cadı Ruta Skadi ile konuşmasını hatırladı. Ruta Will'i bir kez gördükten sonra, Serafina'nın onun gözlerine bakıp bakmadığını sormuştu. Serafina bakmaya cesaret edemediğini söyleyerek yanıt vermişti. Bu küçük kahverengi kuş, sıcaklık kadar elle tutulur, amansız bir yırtıcılık saçıyordu. Serafina bülbülden korktuğunu hissetti.

Sonunda, Pantalaimon'un vahşi çığlığı dindi ve Kirjava konuştu:

"Ve onlara söylememiz gerekiyor."

"Evet, öyle," dedi cadı nazikçe.

Küçük kahverengi kuşun bakışlarındaki yırtıcılık yavaş yavaş kayboldu. Serafina ona yine bakabildi ve yırtıcılığının yerini perişan bir hüznün aldığını gördü.

"Bir gemi geliyor," dedi Serafina. "Buraya gelip sizi bulmak için bırakmıştım onu. Çingenlerle birlikte, ta bizim dünyamızdan buraya geldim. Yaklaşık bir gün içinde burada olurlar."

İki kuş yan yana oturdular ve bir anda şekil değiştirip güvercin oldular.

Serafina sözlerine devam etti:

"Son uçuşunuz bu olabilir. Biraz ilerisini görebiliyorum: Böylesi büyük ağaçlar bulduğunuzda, bu kadar yükseğe

tırmanabileceksiniz, ama biçimleriniz sabitlendiğinde kuş olacağınızı sanmıyorum. Görebildiğiniz kadarını görün ve iyi hatırlayın. Siz, Lyra ve Will'in uzun uzun ve acıyla düşüneceğinizi biliyorum. En iyi seçimi yapacağınızı da biliyorum. Ama seçmek size kalmış, başkasına değil."

Konuşmadılar. Serafina bulut çamı dalını alıp yüksek ağaç tepelerinden havalandı ve gökyüzünde halkalar çizerken serin esintiyi, yıldız ışıklarının ürpertisini, hiç görmediği Toz'un iyicil dokunuşunu teninde hissetti.

Serafina bir kez daha köye uçtu ve sessizce kadının evine girdi. Mary hakkında, Will'in dünyasından geldiği ve olaylarda oynayacağı rolün çok önemli olduğu dışında hiçbir şey bilmiyordu. Haşin mi, yoksa dost canlısı mı olduğunu anlamanın yolu yoktu, ama yine de onu ürkütmeden uyandırması gerekiyordu ve bu iş için kullanabileceği bir büyü biliyordu.

Kadının başucunda yere oturdu ve gözlerini yarı kapayarak, onunla aynı anda nefes alıp vermeye başladı.

Biraz sonra, Mary'nin rüyasında gördüğü solgun şekilleri belli belirsiz görüyordu ve bir telli çalgıyı akort ediyormuş gibi, zihnini onları yankılayacak şekilde ayarladı.

Biraz daha çaba göstererek rüyalara girdi. Oraya girdiğinde Mary'yle konuşabilirdi. Bunu, bazen düşlerimizde karşılaştığımız insanlara duyduğumuz ani, rahat sevecenlikle yaptı.

Biraz sonra, sazlıklardan ve elektrik transformatörlerinden oluşan aptalca bir manzarada yürüyerek, alçak sesle sohbet ediyorlardı ve Mary daha sonra bu sohbeti hiç hatırlamayacaktı. Serafina için ipleri ele alma zamanı gelmişti.

"Birkaç dakika sonra uyanacaksın," dedi. "Korkma. Beni yanında bulacaksın. Güvende olduğunu, hiçbir şeyin seni incitmeyeceğini bilesin diye seni bu şekilde uyandırıyorum. Sonra doğru düzgün konuşabiliriz."

Geri çekildi ve düşteki Mary'yi de yanında götürdü.

Kendini yine evde, toprak zeminde bağdaş kurmuş halde buldu. Mary'nin ışıl ışıl gözleri ona bakıyordu.

"Cadı sen olmalısın," diye fısıldadı Mary.

"Evet. Adım Serafina Pekkala. Senin adın ne?"

"Mary Malone. Hiç bu kadar sessizce uyanmamıştım. Uyanığım, değil mi?"

"Evet. Konuşmalıyız ve düş konuşmasını idare etmek zordur, hatırlamak daha da zordur. Uyanıkken konuşmak daha iyi. İçeride kalmayı mı tercih edersin, yoksa benimle birlikte ay ışığında yürümeyi mi?"

"Yürürüm," dedi Mary. Doğrulup oturdu ve gerindi "Lyra ile Will nerede?"

"Ağacın altında uyuyorlar."

Evden çıktılar ve yaprakları perde gibi sarkan ağacın yanından geçip ırmağa doğru indiler.

Mary, Serafina Pekkala'yı ihtiyat ve hayranlıkla izliyordu. Bu kadar ince ve zarif bir insan bedeni görmemişti. Lyra onun yüzyıllarca yaşadığını söylemişti, ama Mary'den daha genç görünüyordu. Tek yaşlılık işareti yüzündeki karmaşık hüzün ifadesiydi.

Gümüş-siyah suya bakan kıyıya oturdular ve Serafina ona, çocukların cinleriyle konuştuğunu anlattı.

"Bugün onları aramaya gittiler," dedi Mary, "ama başka bir şey olmuş. Will cinini doğru düzgün göremedi. Savaştan kaçarken gördü, ama yalnızca bir anlığına. Bir cini olduğundan emin değildi."

"Eh, var. Senin de var."

Mary ona bakakaldı.

"Onu görebilseydin," diye devam etti Serafina, "kırmızı bacakları ve hafifçe kıvrık, parlak sarı gagası olan siyah bir kuş görürdün. Bir dağ kuşu."

"Alp kargası... Sen onu nasıl görebilirsin ki?"

"Gözlerimi yan kapayarak görebiliyorum. Zamanımız olsaydı, senin dünyanda yaşayan insanların cinlerini görmeyi sana da öğretebilirdim. Cinlerinizi göremediğinizi düşünmek bize tuhaf geliyor."

Sonra Mary'ye, cinlere neler söylediğini ve bunların ne anlama geldiğini anlattı.

"Cinler onlara söylemek zorunda, öyle mi?" dedi Mary.

"Onları uyandırıp, bizzat söylemeyi düşündüm. Sana söylemeyi ve sorumluluğu üstlenmene izin vermeyi düşündüm. Ama cinlerini gördüm ve bu yöntemin en iyisi olacağını anladım."

"Birbirlerine âşık oldular."

"Biliyorum."

"Yeni keşfettiler..."

Mary, Serafina'nın anlattıklarının nelere yol açacağını düşünmeye çalıştı, ama çok zordu.

Yaklaşık bir dakika sonra sordu: "Toz'u görebiliyor musun?"

"Hayır, onu hiç görmedim. Savaşlar başlayana kadar onu duymamıştık bile."

Mary dürbünü cebinden çıkardı ve cadıya uzattı. Serafina dürbünü gözüne tuttu ve inledi.

"Demek Toz bu... Çok güzel!"

"Dön ve barınak ağacına bak."

Serafina denileni yaptı ve yine nida etti. "Bunu onlar mı yaptılar?" dedi.

"Bugün bir şey olmuş. Ya da dün, ama gece yarısından sonra," dedi Mary açıklayacak sözcükleri bulmaya çalışarak ve Mississippi büyüklüğünde bir ırmak gibi akan Toz selini gözlerinin önüne getirerek. "Küçük, ama çok önemli bir şey... Kudretli bir ırmağın yatağını değiştirmek istiyorsan ve elinde tek bir çakıl taşından başka şey yoksa çakıl taşını doğru yere

yerleştirip, ilk su sızıntısının bu yöne değil de şu yöne gitmesini sağlayarak başarabilirsin bunu. Dün böyle bir şey olmuş. Ne olduğunu bilmiyorum. Birbirlerini farklı bir biçimde gördüler, ya da öyle bir şey... O zamana dek böyle hissetmiyorlardı, ama sonra aniden hissetmeye başladılar. Ve Toz'u öyle kuvvetle çektiler ki, diğer yöne akmayı bıraktı."

"Demek bu şekilde olacaktı!" dedi Serafina hayretle.

"Ve o artık güvende, ya da melekler yeraltındaki büyük uçurumu doldurduğunda öyle olacak."

Mary'ye uçurumu ve onu nasıl keşfettiğini anlattı.

"Yüksekten uçuyordum," diye açıkladı, "inecek yer arıyordum. Bir melekle karşılaştım: dişi bir melek. Çok tuhaftı: Aynı anda hem yaşlı hem de gençti," diye devam etti, kendisinin de Mary'ye bu şekilde göründüğünü unutarak. "Adı Xaphania'ydı. Bana çok şey anlattı... İnsanlık tarihinin bilgelikle aptallık arasındaki mücadele ile geçtiğini söyledi. O ve asi melekler, bilgelik yolunu izleyenler her zaman açık fikirli olmaya çalışmış. Otorite ve onun kiliseleri her zaman zihinlerini kapalı tutmaya çalışmış. Benim dünyamdan pek çok örnek verdi."

"Ben de kendi dünyamdan pek çok örnek düşünebiliyorum. "

"Ve çoğu zaman, bilgeliğin gizlice çalışması, sözlerini fısıldaması, saraylar onun düşmanlarıyla doluyken onun dünyanın mütevazı yerlerinde casus gibi dolaşması gerekmiş."

"Evet," dedi Mary. "Bu da tanıdık geliyor."

"Ve krallık güçleri bir engelle karşılaşmış olsa da, mücadele sona ermedi. Yeni bir kumandan altında tekrardan toplanacaklar ve daha da kuvvetli dönecekler. Direnmeye hazır olmalıyız."

"Ama Lord Asriel'e ne oldu?" dedi Mary.

"Semanın Naip'i melek Metatron ile savaştı ve onunla birlikte uçuruma düştü. Metatron bir daha dönmemek üzere gitti. Lord Asriel de öyle."

Mary'nin soluğu kesildi. "Ya Mrs. Coulter?" dedi.

Cadı yanıt olarak sadağından bir ok çekti. Onu özenle seçmişti: en iyi, en düz, en dengeli ok.

Ve oku ikiye kırdı.

"Benim dünyamdayken, bir kez," dedi, "o kadını bir cadıya işkence ederken izledim ve kendi kendime, bu oku onun gırtlağına saplayacağıma dair yemin ettim. Bunu asla yapamayacağım. Melekle savaşırken Lord Asriel'le birlikte kendini feda etti ve bu şekilde, dünyayı Lyra için daha güvenli kıldı. Tek başlarına yapamazlardı, ama birlikte başardılar."

Huzursuz olan Mary sordu: "Lyra'ya nasıl açıklayabiliriz?"

"Kendisi sorana kadar bekle," dedi Serafina. "Sormayabilir de. Her durumda, sembol okuyucu onda. Bilmek istediği her şeyi ona söyler."

Yıldızlar gökyüzünde ağır ağır dönerken dostça bir hava içinde, sessizce oturdular.

"İleriye bakıp, ne yapmayı seçeceklerini görebiliyor musun?" dedi Mary.

"Hayır, ama Lyra kendi dünyasına dönerse, yaşadığı sürece onun ablası olacağım. Sen ne yapacaksın?"

"Ben..." diye başladı Mary ve bunu hiç düşünmediğini fark etti. "Sanırım ben de kendi dünyama aitim. Ama bu dünyadan ayrılmak beni üzecek. Burada çok mutluyum. Hayatım boyunca olmadığım kadar mutlu."

"Eh, evine dönersen, bir başka dünyada bir kız kardeşin olacak," dedi Serafina. "Benim de öyle. Yaklaşık bir gün içinde, gemi geldiğinde yine görüşeceğiz. Eve dönüşümüz hakkında daha fazla konuşacağız ve sonra sonsuza dek ayrılacağız. Sarıl bana kardeşim."

Mary cadıya sarıldı. Serafina Pekkala bulut çamı dalına binerek sazların, bataklıkların, çamurlu düzlüklerin, kumsalın ve denizin üzerinde uçtu. Mary onun uzaklaşmasını ve gözden kaybolmasını izledi.

Hemen hemen aynı anda, büyük mavi kertenkelelerden biri Peder Gomez'in cesedine rastladı. Will ve Lyra köye farklı bir yoldan dönmüştü ve cesedi görmemişlerdi. Rahip, Balthamos'un bıraktığı yerde yatıyordu. Kertenkeleler leş yiyicilerdi, ama ılımlı ve zararsızdılar. *Mulefa*yla yaptıkları eski bir anlaşma dolayısıyla, hava karardıktan sonra buldukları yaratıkları alma hakkına sahiptiler.

Kertenkele rahibin cesedini inine sürükledi ve çocuklarına ziyafet çekti. Tüfek ise, Peder Gomez'in bıraktığı yerde, çimenlikte kaldı ve sessizce pasa döndü.

37

Kum Tepeleri

Ruhum, ebedi hayat arama,
Muhtemel Diyarı'nı tara.

•Pindar•

Ertesi gün Will ile Lyra, yalnız kalma arzusuyla yine tek başlarına dolaşmaya çıktılar. Pek az konuşuyorlardı. Mutlu bir kazayla düşünme yetilerini yitirmişler gibi, sersemlemiş görünüyorlardı. Yavaş hareket ediyorlardı; gözleri baktıkları yere odaklanmıyordu.

Bütün günü yabanıl tepelerde geçirdiler ve akşam sıcağında altın-gümüş koruluklarını ziyaret ettiler. Konuştular, yıkandılar, yediler, öpüştüler, mutlulukla kendilerinden geçmiş bir halde uzanıp duyuları kadar karışık seslerle birbirlerine mırıldandılar ve aşkla eridiklerini hissettiler.

Akşam yemeğini Mary ve Atal'la paylaştılar, ama pek az konuştular. Sıcak bir akşam olduğundan, deniz kıyısına yürümeye karar verdiler. Orada esintinin daha serin olabileceğini düşünüyorlardı. Irmak boyunca gezine gezine, ay ışığında parlayan geniş kumsala indiler. Gelgit dalgaları dönüyordu.

Kum tepelerinin dibindeki yumuşak kumlara uzandılar ve sonra ilk kuş ötüşünü duydular.

Aynı anda başlarını çevirdiler, çünkü bu dünyaya ait bir yaratığın sesine benzemiyordu. Yukarıda bir yerden, karanlığın içinden, narin bir şakıma geliyordu. Sonra, bir başka yönden, bir

başka şakıma ona yanıt verdi. Will ile Lyra sevinçle ayağa fırladılar ve kuşları görmeye çalıştılar, ama tek seçebildikleri alçaktan süzülen, sonra yine yukarı fırlayan, bir yandan da son derece değişken bir şarkıyla, zengin, akışkan çınlamalarla şakıdıkça şakıyan iki karanlık şekildi.

Ve sonra, ilk kuş kanatlarıyla bir kum perdesi kaldırarak önlerine kondu.

"Pan?.." dedi Lyra.

Pan güvercin şeklindeydi, ama koyu renkliydi ve ay ışığında seçilmesi zordu. Yine de, beyaz kumların üzerinde açıkça görülebiliyordu. Diğer kuş şakımaya devam ederek yukarıda halkalar çiziyordu. Sonra o da yere doğru uçup diğerine katıldı: Bir güvercin daha, ama bu inci beyazıydı ve koyu kırmızı tüylerden bir sorgucu vardı.

Will kendi cinini görmenin nasıl bir şey olduğunu anladı. Kuş kumlara inerken yüreğinin sıkıştığını ve gevşediğini hissetmişti. Bu duyguyu hiç unutmayacaktı. Altmıştan fazla sene geçecekti ve yaşlı bir adamken, bazı duyguları eski parlaklığı ve tazeliği ile hissetmeye devam edecekti: altın-gümüş ağaçların altında Lyra'nın elindeki meyveyi onun dudaklarına götürmesini; dudaklarına bastırdığı sıcak dudaklarını; ölüler dünyasına girerken, onun haberi olmadan cininin yırtılıp alınmasını; ve ayın aydınlattığı kum tepelerinin kenarında, cini ona döndüğünde duyduğu tatlı doğruluk duygusunu.

Lyra onlara doğru gidecek oldu, ama Pantalaimon konuştu.

"Lyra," dedi, "dün gece Serafina Pekkala bizi ziyaret etti. Bize bir sürü şey anlattı. Çingenleri buraya getirmek üzere döndü. Farder Coram ve Lord Faa geliyor. Yakında burada olurlar..."

"Pan," dedi Lyra huzursuzluk içinde, "ah, Pan, sen mutlu değilsin -ne oldu? Ne oldu?"

Pan değişti ve kar beyazı bir ermin biçiminde kumların üzerinde Lyra'ya doğru süzüldü. Diğer cin de değişti -Will,

yüreğinde küçük bir sıkışma olarak hissetti bunu- ve kedi oldu.

Will'e doğru gelmeden konuştu. "Cadı bana bir ad verdi," dedi. "Daha önce bir ada ihtiyacım olmamıştı. Bana Kirjava dedi. Ama dinleyin, şimdi bizi dinleyin..."

"Evet, dinlemelisiniz," dedi Pantalaimon. "Bunu açıklamak zor."

Cinler birbirlerine yardımcı olarak, Serafina'nın anlattığı her şeyi açıkladılar. Çocukların kendi doğasıyla ilgili açıklamasıyla başladılar: hiç bilmeden, cinleriyle birliklerini bozmadan onlardan ayrılma gücü edinerek cadılara benzediklerini.

"Ama hepsi bu değil," dedi Kirjava.

Pantalaimon ise, "Ah, Lyra, bizi affet," dedi. "Ama sana neler öğrendiğimizi anlatmamız gerek..."

Lyra şaşırmıştı. Pan ne zaman affedilme ihtiyacı duymuştu ki? Will'e baktı ve onun da kendisi kadar şaşırdığını gördü.

"Anlatın bize," dedi Will. "Korkmayın."

"Toz hakkında," dedi kedi cin. Will kendi doğasının bir parçasının ona hiç bilmediği şeyler anlattığını duyunca şaşırdı. "Ne kadar Toz varsa, uçup gidiyor ve gördüğünüz uçurumda kayboluyordu. Bir şey Toz'un oraya akmasını engelledi, ama..."

"Will, o altın ışık!" dedi Lyra. "Uçurumun içine akıp kaybolan ışık... O Toz muydu? Gerçekten Toz muydu?"

"Evet. Ama sürekli daha fazlası sızıyor," diye devam etti Pantalaimon.

"Ve sızmaması gerek. Hepsinin sızıp gitmemesi çok Önemli. Dünyada kalmalı ve yok olmamalı, çünkü aksi halde iyi olan her şey solup ölecek."

"Ama geri kalanı nereden gidiyor?" dedi Lyra.

İki cin Will'e ve bıçağa baktılar.

"Her pencere açtığımızda," dedi Kirjava -ve Will yine o küçük heyecanı hissetti; o benim ve ben oyum- "ne zaman biri, biz ya da eski Lonca üyeleri, dünyalar arasında pencere açsa, bıçak dışarıdaki boşluğu kesiyordu. Uçurumun içindekiyle aynı

boşluğu. Hiç bilmiyorduk. Kimse bilmiyordu, çünkü kenarı görülemeyecek kadar ince. Ama Toz'un dışarı sızmasına yetecek kadar geniş. Pencereyi kapasalar çok sızıntı olmazdı, ama hiç kapatılmamış binlerce pencere var. Yani, bunca zamandır bir Toz dünyalardan dışarı, hiçliğe sızıyordu."

Will ile Lyra yavaş yavaş kavradılar. Bu kavrayışla savaştılar, onu ittirdiler, ama tıpkı gökyüzüne akan ve yıldızları söndüren gri ışık gibiydi: Araya koydukları her engeli aşıyor, her kapının altından, ona karşı çektikleri her perdenin kenarlarından sızıyordu.

"Her pencere," diye fısıldadı Lyra.

"Her biri -hepsi kapatılmalı, Öyle mi?" dedi Will.

"En son pencereye dek," dedi Pantalaimon, Lyra gibi fısıldayarak.

"Ah, olamaz," dedi Lyra. "Hayır, bu doğru olamaz..."

"Yani, kendi dünyamızdan ayrılıp Lyra'nınkinde kalmalıyız," dedi Kirjava, "ya da Pan ile Lyra kendi dünyalarından ayrılıp bizimkinde kalmalı. Başka seçenek yok." Sonra kasvetli gün ışığı tüm ağırlığıyla çöktü.

Lyra haykırdı. Pantalaimon'un gece attığı baykuş çığlığı onu işiten bütün küçük yaratıkları korkutmuştu, ama Lyra'nın şimdiki tutkulu feryadının yanında o hiçti. Cinler şok içindeydi. Onların tepkisini gören Will, nedenini anladı: Gerçeğin geri kalanını bilmiyorlardı, Will ile Lyra'nın öğrendiği şeyi bilmiyorlardı.

Lyra öfke ve ıstırapla titriyor, yumruklarını sıkarak ileri geri yürüyor ve gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü, bir yanıt arıyormuş gibi, bir o yana bir bu yana çeviriyordu. Will ayağa fırladı ve onun omuzlarını kavradı, Lyra'nin gerginliğini ve titremesini hissetti.

"Dinle," dedi, "Lyra, dinle. Babam ne demişti?"

"Ah," diye bağırdı Lyra başını iki yana sallayarak, "dedi ki -ne dediğini biliyorsun- oradaydın Will, sen de duydun!"

Will onun oracıkta, o anda acıdan öleceğini sandı.

Lyra kendini Will'in kollarına attı ve omuzlarına yapışıp tırnaklarını onun sırtına batırarak, yüzünü onun boynuna gömerek ağlamaya başladı. Will'in tek işittiği, "Hayır... hayır... hayır..." sözleri idi.

"Dinle," dedi yine, "Lyra, tam olarak hatırlamaya çalışalım. Bir çıkış yolu olabilir. Bir boşluk olabilir."

Lyra'nın kollarını nazikçe indirdi ve onu oturmaya zorladı. Korkan Pantalaimon hemen Lyra'nın kucağına süzüldü. Kedi cin çekinerek Will'e yaklaştı. Henüz birbirlerine dokunmamışlardı, ama Will elini onun üzerine koydu ve kedi yüzünü onun parmaklarına yasladı, sonra narince kucağına çıktı.

"Dedi ki..." diye başladı Lyra yutkunarak, "insanların diğer dünyalarda, etkilenmeden biraz zaman geçirebileceklerini söyledi. Bu mümkün. Biz de yaptık, değil mi? Ölüler dünyasına gitmek için yaptığımız şey dışında, hâlâ sağlıklıyız, değil mi?"

"Biraz zaman geçirebilirler, ama uzun zaman değil," dedi Will. "Babam kendi dünyasından, benim dünyamdan on sene boyunca uzak kaldı. Onu bulduğumda ölmek üzereydi. On senecik."

"Ama ya Lord Boreal? Sir Charles? O bayağı sağlıklıydı, değil mi?"

"Evet, ama unutma, o her dilediğinde kendi dünyasına dönüp, yine sağlıklı olabiliyordu. Sen onu ilk orada, senin dünyanda gördün. Kimsenin bilmediği gizli bir pencere bulmuş olmalı."

"Eh, bunu biz de yapabiliriz!"

"Yapabiliriz, ama..."

"Bütün pencereler kapatılmalı," dedi Pantalaimon.

"Hepsi."

"Ama nereden biliyorsun?" diye sordu Lyra.

"Bir melek söyledi," dedi Kirjava. "Bir melekle karşılaştık. Bütün bunları bize o anlattı. Başka şeyler de anlattı. Bu doğru Lyra."

"Nasıl bir melekmiş bu?" dedi Lyra tutkuyla, kuşkulanarak.

"Dişi bir melek," dedi Kirjava.

"Ben dişi melek diye bir şey duymadım. Belki yalan söylemiştir."

Will bir başka olasılığı düşünüyordu. "Tüm diğer pencereleri kapadığımızı düşün," dedi "ve ihtiyacımız olduğunda bir tane açtığımızı ve çabucak geçip hemen kapadığımızı -bu güvenli olurdu, değil mi? Toz'un kaçması için fazla zaman tanımasak?"

"Evet!"

"Kimsenin bulamayacağı bir yerde açardık," diye devam etti Will, "ve yalnızca ikimiz bilirdik..."

"Ah, bu işe yarayabilir! Eminim yarar!" dedi Lyra.

"Bir dünyadan diğerine geçebiliriz ve sağlıklı kalırız. . ."

Ama cinler huzursuzdu. Kirjava, "Hayır, hayır," diye mırıldanıyordu. "Heyulalar..." dedi Pantalaimon. "Melek bize Heyulalardan da bahsetti."

"Heyulalar mı?" dedi Will. "Savaşta ilk defa Heyula gördük. Onlara ne olmuş?"

"Şey, onların nereden geldiğini öğrendik," dedi Kirjava. "En kötüsü de bu: Onlar uçurumun çocukları gibi. Ne zaman bıçakla pencere açsan, bir Heyula yaratıyorsun. Sanki uçurumun küçük bir parçası dışarı süzülüp, dünyaya giriyormuş gibi. Cittâgazze dünyası onun için Heyulalarla doluydu; orada açık bıraktıkları onca pencere yüzünden."

"Ve Toz'la beslenerek büyüyorlar," dedi Pantalaimon. "Bir de, cinlerle. Çünkü Toz ve cinler benzer; en azından yetişkin cinler öyle. Ve Heyulalar beslendikçe büyüyüp güçleniyor..."

Will yüreğinde ağır bir dehşet hissetti. Aynı dehşeti hisseden ve Will'i rahatlatmak isteyen Kirjava onun göğsüne yaslandı.

"Yani bıçağı kullandığım her seferinde," dedi Will, "ama her seferinde, bir Heyula yarattım, öyle mi?" Mağarada bıçağı tekrar döverken Iorek Byrnison'un söylediklerini hatırladı: Bıçağın kendi başına ne yaptığını bilmiyorsun. Senin niyetin iyi olabilir. Bıçağın da kendi niyeti var.

Lyra'nın ıstırapla irileşmiş gözleri onu izliyordu.

"Ah, yapamayız Will." dedi. "İnsanlara bunu yapamayız -başka Heyulalar salıveremeyiz, neler yaptıklarını gördükten sonra olmaz!"

"Tamam," dedi Will cinini göğsüne bastırıp ayağa kalkarak. "O zaman yapmamız gereken -birimizin yapması gereken- ben senin dünyana gelirim ve..."

Lyra onun ne diyeceğini biliyordu. Onun, daha tanımaya bile başlamadığı güzel, sağlıklı cine sarılmasına baktı ve annesini düşündü. Will'in de onu düşündüğünü biliyordu. Onu terk edip, ne kadar zamanları kalmışsa, onu Lyra'yla geçirmek -bunu yapabilir miydi? Will Lyra'yla yaşayacaktı belki, ama Lyra onun kendi kendiyle yaşayamayacağını biliyordu.

"Hayır," diye bağırdı, ayağa fırlayıp Will'e yaklaşarak. Oğlanla kız çaresizlik içinde birbirlerine sarılırken, Kirjava ile Pantalaimon kumların üzerinde bir araya geldiler.

"Ben yapacağım Will! Biz senin dünyana geleceğiz ve orada yaşayacağız! Ben ve Pan, hastalansak da önemli değil -biz güçlüyüz, iddiaya girerim uzun zaman dayanırız- muhtemelen senin dünyanda iyi doktorlar da vardır -Dr. Malone bilir! Ah, böyle yapalım!"

Will başını iki yana sallıyordu. Will onun yanaklarında ışıldayan gözyaşlarını gördü.

"Sence buna dayanabilir miyim Lyra?" dedi. "Ben günbegün büyüyüp güçlenirken senin hastalanmanı, solup gitmeni ve sonunda ölmeni izleyerek mutlu olabilir miyim? On sene... Bu hiçbir şey demek. Çabucak gelip geçer. Yirmilerimizde oluruz. O

kadar da uzakta değil. Bir düşün Lyra, sen ve ben büyümüşüz, yapmak istediğimiz onca şeyi yapmaya yeni yeni hazırlanıyoruz... ve sonra... her şey sona eriyor. Sence, sen öldükten sonra yaşamaya dayanabilir miyim? Ah, Lyra, tıpkı senin Roger'ı takip etmen gibi, hiç düşünmeden senin peşinden ölüler dünyasına gelirim. Ve iki yaşam boş yere harcanmış olur, benim hayatım da seninki gibi boşa gider. Hayır, tüm hayatımızı birlikte geçirmeliyiz, güzel, uzun ve dolu dolu yaşamlarımız olmalı ve onları birlikte geçiremeyeceksek, biz... biz ayrı yaşamalıyız."

Lyra dudağını dişleyerek, Will'in dalgın bir ıstırap içinde ileri geri yürümesini izledi.

Will durdu ve dönerek devam etti: "Babamın söylediği bir şey daha vardı, hatırlıyor musun? Semavi cumhuriyeti olduğumuz yerde kurmamız gerektiğini söyledi. Bizim için başka yer olmadığını söyledi. Kastettiği buydu, şimdi anlayabiliyorum. Ah, çok acı. Lord Asriel'den ve onun yeni dünyasından bahsettiğini düşündüm, ama bizi kastediyordu, seni ve beni kastediyordu. Kendi dünyalarımızda yaşamak zorundayız..."

"Aletiyometreye soracağım," dedi Lyra. "O bilir. Neden daha önce aklıma gelmedi, bilmiyorum."

Bir eliyle yanaklarını silerek yere oturdu ve diğer eliyle sırt çantasına uzandı. Onu her yere götürüyordu: Sonraki senelerde, Will onu düşündüğünde, hep omzundaki küçük çantasıyla gözlerinin önüne getirecekti. Lyra, Will'in bayıldığı hızlı hareketiyle, saçlarını çabucak kulaklarının arkasına attı ve siyah kadife bohçayı çıkardı.

"Görebiliyor musun?" dedi Will. Ay parlaktı, ama aletin üstündeki simgeler çok küçüktü.

"Nerede olduklarını biliyorum," dedi Lyra. "Ezberledim. Şimdi sus..."

Bağdaş kurdu ve eteğini bacaklarının üzerine çekti.

Will tek dirseğine yaslanarak izledi. Beyaz kumlardan yansıyan parlak ay ışığı Lyra'nın yüzünü aydınlatıyor, sanki içindeki bir başka parlaklığı dışarı çekiyordu.

Lyra'nın gözleri ışıldıyordu ve yüzünde öyle ciddi, öyle dalgın bir ifade vardı ki, benliğinin her zerresi aşkla dolu olmasa, Will ona o anda yine âşık olabilirdi.

Lyra derin bir nefes aldı ve çarkları çevirmeye başladı. Ama birkaç saniye sonra durdu ve aleti çevirdi.

"Yanlış yer," dedi kısaca ve yine başladı.

Onu izleyen Will, âşık olduğu yüzü açıkça görebiliyordu. Ve onu çok iyi tanıdığından -mutluyken, çaresizken, umutluyken ve üzgünken onu incelediğinden- yolunda gitmeyen bir şey olduğunu görebiliyordu. Lyra'nın çabucak takınabildiği açık konsantrasyon ifadesinden eser yoktu. Bunun yerine, üzerine yavaş yavaş mutsuz bir şaşkınlık çöküyordu. Gözleri hızla ve kararlılıkla kaymak yerine, simgeler üzerinde neredeyse rast gele dolaşıyordu.

"Bilmiyorum," dedi başını iki yana sallayarak, "neler olduğunu bilmiyorum... Çok iyi biliyorum, ama ne demek istediğini anlayamıyorum..."

Derin, titrek bir nefes aldı ve aleti çevirdi. Ellerinde tuhaf ve hantal görünüyordu. Fare biçimindeki Pantalaimon onun kucağına çıktı ve siyah pençelerini kristale dayayarak teker teker simgelere baktı. Lyra bir çarkı, sonra bir başkasını çevirdi, aleti tepetaklak etti ve sonra perişan halde Will'e baktı.

"Ah, Will," diye bağırdı, "yapamıyorum! Beni terk etti!"

"Şşş," dedi Will, "endişelenme. Onca bilgi hâlâ içinde bir yerde. Sakin ol ve onu bul. Zorlama. Öylesine oraya süzül ve ona dokun..."

Lyra yutkundu, başını salladı ve gözlerini öfkeyle bileğine sildi. Sonra, tekrar tekrar derin nefes aldı, ama Will onun çok gergin olduğunu görebiliyordu. Ellerini Lyra'nın omuzlarına koydu ve

onun titrediğini hissedince sıkı sıkı sarıldı. Lyra geri çekildi ve yine denedi. Bir kez daha simgelere baktı, bir kez daha çarkları çevirdi, ama eskiden kolaylıkla ve özgüvenle tırmandığı o görünmez anlam basamakları orada değildi. Hiçbir simgenin anlamını bilmiyordu.

Dönüp Will'e sarıldı ve çaresizlik içinde konuştu.-

"İşe yaramıyor -bilemiyorum- sonsuza dek gitti -yapmam gereken onca şey için, ona ihtiyaç duyduğumda gelmişti- Roger'ı kurtarmak için, sonra ikimiz için -ve şimdi yok, artık her şey bitti, beni terk etti... bundan korkuyordum, çünkü çok zor olmuştu- onu doğru düzgün göremediğimi ya da parmaklarımın tutulduğunu falan düşünmüştüm, ama öyle değilmiş; güç beni terk ediyormuş, solup gidiyormuş... Ah, gitti Will! Onu kaybettim! Bir daha asla dönmeyecek!"

Çaresizlik içinde kendini bırakarak ağladı. Will'in elinden, ona sarılmaktan başka hiçbir şey gelmiyordu.

Onu nasıl teselli edeceğini bilmiyordu, çünkü haklı olduğu açıktı.

Sonra iki cin tüylerini kabartarak yukarı baktı. Will ile Lyra da bunu sezerek, onların bakışlarını izlediler ve gökyüzüne baktılar. Bir ışık onlara doğru geliyordu: kanatları olan bir ışık.

"Gördüğümüz melek," dedi Pantalaimon tahmin yürüterek.

Doğru tahmin etmişti. Oğlan, kız ve iki cin onun yaklaşmasını izlerken, Xaphania kanatlarını iyice açtı ve kumlara doğru süzüldü. Balthamos'la geçirdiği onca zamana rağmen, Will bu karşılaşmanın tuhaflığına hazırlıklı değildi. Melek bir başka dünyanın ışığıyla parlayarak onlara doğru gelirken, Will ve Lyra sıkıca el ele tutuştular. Giyinik değildi, ama bunun anlamı yoktu: Bir melek ne tür giysi giyebilir ki zaten? diye düşündü Lyra. Yaşlı mı, yoksa genç mi olduğunu anlamak güçtü, ama yüzünde ciddi ve sevecen bir ifade vardı. Hem Will hem de Lyra, melek onların

yüreklerinin içini biliyormuş gibi hissetti. "Will," dedi melek, "senden yardım istemeye geldim."

"Yardım mı? Ben sana nasıl yardım edebilirim?"

"Bıçağın açtığı pencereleri nasıl kapayacağımı göstermeni istiyorum."

Will yutkundu. "Sana gösteririm," dedi, "karşılığında, sen bize yardım eder misin?"

"İstediğin şekilde değil. Neden bahsettiğinizi görebiliyorum. Hüznünüz havada izler bırakmış. Bu teselli olmayacak, ama inanın bana, ikileminizden haberi olan her varlık işlerin başka türlü olabilmesini diliyor: Ama en güçlü olanların bile boyun eğmesi gereken kaderler vardır. Bunu değiştirmenize yardım etmek için yapabileceğim hiçbir şey yok."

"Neden..." diye başladı Lyra ve sesinin zayıf, titrek olduğunu fark etti, "neden artık aletiyometreyi okuyamıyorum? Neden bunu bile yapamıyorum? Gerçekten iyi yapabildiğim bir şeydi bu ve artık o da yok -hiç var olmamış gibi kayboluverdi..."

"İnayetle okuyordun," dedi Xaphania ona bakarak, "ve çalışarak bu yetiyi yine kazanabilirsin."

"Ne kadar sürer?"

"Bir ömür."

"O kadar uzun..."

"Ama bir ömür süren düşünce ve çabadan sonra, okumaların daha da iyi olacak, çünkü bilinçli anlayıştan gelecek anlamlar. Bu şekilde edinilen inayet, serbestçe gelen inayetten daha derin, daha eksiksiz olur. Dahası, bir kez onu kazanınca, bir daha asla kaybetmezsin."

"Tam bir ömür boyu diyorsun, değil mi?" diye fısıldadı Lyra. "Koskoca, uzun bir ömür? Yalnızca... yalnızca... birkaç sene değil..."

"Evet, öyle diyorum," dedi melek.

"Peki, tüm pencereler mi kapatılmak zorunda?" dedi Will. "En sonuncusuna kadar?"

"Şunu anlamalısınız," dedi Xaphania. "Toz sürekli değildir. Hep aynı olan sabit bir miktarda değildir. Toz'u bilinçli varlıklar yaratır -düşünerek, hissederek, ölçüp biçerek, bilgelik kazanıp başkalarına aktararak onu devamlı yenilerler.

"Dünyalarınızdaki herkesin bunu yapmasına yardım ederseniz, onların her şeyin nasıl işlediğini, kendilerini ve başkalarını bilmesine ve anlamasına yardım ederseniz, onlara zalim değil nazik, aceleci değil sabırlı, aksi değil neşeli olmanın yolunu gösterirseniz, ve her şeyden öte, zihinlerini açık, özgür ve meraklı tutmayı öğretirseniz... O zaman bir pencereden akıp gideni yenilemeye yetecek kadar fazla Toz üretirler. O zaman bir pencere açık kalabilir."

Will heyecanla titriyordu. Zihni tek bir konuya atladı: kendi dünyası ile Lyra'nın dünyası arasında açık kalacak yeni bir pencereye. Bu onların sırrı olacaktı, her dilediklerinde pencereden geçebilecekler, bir süre diğerinin dünyasında yaşayacaklar ve hiçbir dünyada sürekli yaşamadıklarından cinleri sağlıklı kalacaktı. Ve birlikte büyüyebileceklerdi ve belki, çok daha sonra, iki dünyanın da gizli vatandaşı olan çocukları olabilirdi. Bir dünyadaki bütün öğretileri diğerine taşıyabilirler, bir sürü iyilik yapabilirlerdi...

Ama Lyra başını iki yana sallıyordu.

"Hayır," dedi sessiz bir feryatla, "yapamayız Will..."

Will aniden onun ne düşündüğünü anladı ve aynı acılı sesle ekledi: "Hayır, ölüler..."

"Pencereyi onlar için açık tutmalıyız! Zorunluyuz!"

"Evet, aksi halde..."

"Ve onlara yetecek kadar Toz yaratmalıyız Will, ki pencere açık kalabilsin..."

Lyra titriyordu. Will ona sarılırken çok küçük hissetti.

"Ve eğer bunu yaparsak," dedi Will titreyerek, "hayatlarımızı doğru düzgün yaşayabilirsek ve bunu yaparken onları düşünürsek, harpilere anlatacak bir şeylerimiz olur. İnsanlara bunu anlatmalıyız Lyra."

"Gerçek hikâyeler, evet," dedi Lyra, "harpilerin dinlemek istediği gerçek hikâyeler. Evet. İnsanlar ömürlerini doldurduğunda, eğer onlara anlatacak bir şeyleri olmazsa, ölüler dünyasından asla ayrılamazlar. Onlara bunu açıklamalıyız Will."

"Ama yalnız..."

"Evet," dedi Lyra, "yalnız."

Yalnız sözcüğü üzerine, Will içinden bir yerden büyük bir öfke ve ümitsizlik dalgasının yükseldiğini hissetti. Sanki zihni bir okyanustu ve büyük bir sarsıntıyla çalkalanıyordu. Hayatı boyunca yalnızlık çekmişti ve şimdi yine yalnız kalmak zorundaydı, sahip olduğu bu son derece kıymetli nimet geri alınacaktı. Will dalganın büyüdükçe büyüdüğünü, yükseldiğini, gökyüzünü kararttığını; zirvenin titrediğini ve taşmaya başladığını; o muazzam kitlenin, arkasındaki okyanusun ağırlığıyla, demir destekli gelecek kıyısına çarptığını hissetti. Ve hayatı boyunca hiç tatmadığı türden bir öfke ve acıyla inler ve titrer, yüksek sesle ağlarken buldu kendini. Kollarındaki Lyra'nın da kendisi kadar çaresiz olduğunu gördü. Ama dalga gücünü harcadı ve sular çekildi, geride yalnızca kasvetli kayalar kaldı. Kaderle tartışmak imkânsızdı. Ne Will'in ne de Lyra'nın ümitsizliği onları tek bir santim oynatabilmişti.

Öfkesinin ne kadar sürdüğüne dair en ufak fikri yoktu. Ama sonunda dinmeye başladı, sarsıntıdan sonra okyanus biraz daha sakinleşti. Sular hâlâ çalkantılıydı, belki bir daha asla gerçekten dingin olmayacaklardı, ama o büyük kuvvet geçip gitmişti.

Meleğe döndüler ve onun anladığını, onlar kadar üzüldüğünü gördüler. Ama melek ileriyi onlardan daha iyi görebiliyordu ve yüzünde sakin bir umut da vardı.

Will sertçe yutkundu. "Tamam," dedi. "Pencerenin nasıl kapatılacağını sana göstereceğim. Ama ilk önce bir tane açmam ve bir Heyula daha yaratmam gerek. Onlardan hiç haberim yoktu, yoksa daha dikkatli olurdum."

"Biz Heyulaların icabına bakarız," dedi Xaphania.

Will bıçağı çıkardı ve denize döndü. Ellerinin titremediğini görerek şaşırdı. Kendi dünyasına bir pencere açtı ve kendilerini büyük bir imalathaneye ya da kimyasal fabrikaya bakarken buldular. Binalar arasında karmaşık borular uzanıyordu, depolama tankları vardı ve her köşede ışıklar parlıyor, havaya buhar bulutları saçılıyordu.

"Meleklerin bunu yapmayı bilmediğini düşünmek tuhaf geliyor," dedi Will.

"Bıçak bir insan icadı."

"Ve siz, bir tanesi dışında bütün pencereleri kapatacaksınız," dedi Will. "Ölüler dünyasına açılan pencere dışındakileri."

"Evet, söz veriyorum. Ama koşullu bir söz ve koşulu biliyorsunuz."

"Evet, biliyoruz. Kapatacak çok pencere var mı?"

"Binlerce. Bombanın açtığı korkunç uçurum var, sonra Lord Asriel'in kendi dünyasında açtığı büyük pencere var. İkisinin de kapatılması gerek ve kapatılacaklar da. Ama pek çok başka küçük pencere var. Başka şekillerde açılan, bazıları toprağın derinliklerinde, bazıları yükseklerde olan pencereler."

"Baruk ve Balthamos dünyalar arasında yolculuk etmek için bu tür pencereleri kullandıklarını söylemişti. Melekler artık bunu yapamayacak mı? Bizim gibi, tek bir dünyayla mı sınırlı kalacaksınız?"

"Hayır, bizim yolculuk etmek için başka yollarımız vardır."

"Sizin yolunuz," dedi Lyra, "onu bizim de öğrenmemiz mümkün mü?"

"Evet. Tıpkı Will'in babası gibi, siz de öğrenebilirsiniz. Sizin imgelem dediğiniz yetenekten faydalanıyor. Ama bu, bir şeyler uydurmak anlamına gelmiyor. Bu, bir görme biçimi."

"O zaman, gerçek bir yolculuk değil," dedi Lyra. "Yalnızca öyleymiş gibi yapma..."

"Hayır," dedi Xaphania, "öyleymiş gibi yapma değil. Rol yapmak kolaydır. Bu yol ise zor, ama çok daha hakiki."

"Aletiyometre gibi mi?" dedi Will. "Öğrenmek için koca bir ömür mü gerekiyor?"

"Uzun uzun çalışmak gerekiyor, evet. Çalışmadan olmaz. Parmaklarını şıklatınca, bir armağan gibi gelivereceğini mi sanmıştınız? Sahip olmaya değer olan, çalışmaya değer olandır. Ama ilk adımları atmış olan bir dostunuz var, o size yardım edebilir."

Will'in bu kişinin kim olduğuna dair en ufak fikri yoktu ve o anda sorma havasında değildi.

"Anlıyorum," dedi içini çekerek. "Peki, seni bir daha görebilecek miyiz? Kendi dünyalarımıza döndüğümüzde meleklerle konuşabilecek miyiz?"

"Bilmiyorum," dedi Xaphania. "Ama zamanınızı bunu bekleyerek harcamamaksınız."

"Ve bıçağı kırmalıyım," dedi Will.

"Evet."

Onlar konuşurken, pencere yanlarında açık duruyordu. Fabrikada ışıklar parlıyor, işler sürüyordu; makineler dönüyor, kimyasallar karışıyor, insanlar mal üretiyor, ekmeklerini kazanıyordu. Will'in ait olduğu dünya buydu.

"Eh, ne yapman gerektiğini göstereceğim," dedi Will.

Meleğe, tıpkı Giacomo Paradisi'nin ona gösterdiği gibi, pencerenin kenarlarını yoklamayı, parmak uçlarıyla hissetmeyi ve sıkıştırıp bir araya getirmeyi öğretti. Pencere yavaş yavaş kapandı ve fabrika görünmez oldu.

"Keskin bıçağın açmadığı pencereler," dedi Will. "Hepsini kapamak şart mı? Çünkü Toz yalnızca bıçağın açtığı pencerelerden kaçıyor kuşkusuz. Diğerleri binlerce senedir orada olmalı ve Toz hâlâ var."

"Hepsini kapamalıyız," dedi melek, "çünkü kalan pencere olduğunu düşünürsen, hayatını pencere arayarak geçirirsin ve sahip olduğun zamanı boşa harcamış olursun. Kendi dünyanda yapman gereken başka işler var, çok daha önemli ve kıymetli işler. Artık başka dünyalara yolculuk etmek yok."

"O zaman, ne iş yapmam gerekiyor?" dedi Will, ama hemen devam etti, "hayır, bir daha düşününce, söyleme. Ne yapacağıma ben karar vereceğim. Bana işimin savaşmak ya da şifa vermek ya da keşif yapmak ya da herhangi bir başka şey olduğunu söylersen, onun hakkında düşünüp duracağım. Sonunda o işi yaparsam, buna içerleyeceğim, çünkü başka seçeneğim olmamış gibi gelecek. Yapmazsam da, yapmam gerektiğini düşünerek vicdan azabı çekeceğim. Ne yaparsam yapayım, ben seçmeliyim, başkaları değil."

"Bilgelik yolunda ilk adımları atmışsın," dedi Xaphania. "Denizin üzerinde bir ışık var," dedi Lyra.

"Sizi evinize götürecek arkadaşlarınızı getiren gemi o. Yarın burada olacaklar."

Yarın sözcüğü ağır bir darbe gibi indi. Lyra Farder Coram'ı, Lord Faa'yı ve Serafina Pekkala'yı görmeye gönülsüz olacağını hiç düşünemezdi.

"Ben artık gidiyorum," dedi melek. "Öğrenmem gerekeni öğrendim."

Hafif, serin kollarıyla ikisine sarıldı ve alınlarından öptü. Sonra eğilip cinleri öptü. O kanatlarını açar, hızla yükselirken cinler de kuş olup onunla uçtular. Melek birkaç saniye sonra gözden kayboldu.

O gittikten biraz sonra Lyra hafifçe inledi.

"Ne oldu?" dedi Will.

"Annemle babama ne olduğunu sormadım —artık aletiyometreye de soramıyorum... acaba onu kullanmayı öğrenebilecek miyim?"

Yavaşça oturdu ve Will de onun yanına sokuldu.

"Ah, Will," dedi Lyra, "ne yapabiliriz? Elimizden ne gelir? Sonsuza dek seninle yaşamak istiyorum. Ölene dek her gün, seneler, seneler, seneler boyunca seni öpmek, seninle uzanmak ve seninle uyanmak istiyorum. Bir anı, basit bir anı istemiyorum..."

"Hayır," dedi Will, "anılar yetmiyor. Benim istediğim senin kendi saçın, dudakların, kolların, gözlerin ve ellerin. Bir şeyi bu kadar sevebileceğimi hiç bilmiyordum. Ah, Lyra, keşke bu gece hiç bitmeseydi! Keşke bu şekilde, burada kalabilseydik ve dünya dönmeyi bıraksaydı, herkes uykuya dalsaydı..."

"Bizden başka herkes! Sen ve ben sonsuza dek burada yaşasaydık ve sırf birbirimizi sevseydik."

"Ne olursa olsun, seni sonsuza dek seveceğim. Ölene dek ve öldükten sonra da. Ölüler diyarından çıktıktan sonra, seni bulana dek tüm atomlarımla süzüleceğim..."

"Ben de seni arayacağım Will, her anımı seni arayarak geçireceğim. Ve birbirimizi bulduğumuzda öyle sıkı sarılacağız ki, hiçbir şey, hiç kimse bizi ayıramayacak. Benim bütün atomlarım ve senin bütün atomların... Kuşlarda, çiçeklerde, yusufçuklarda, çam ağaçlarında, bulutlarda ve güneş ışınlarında yüzerken gördüğün o minik ışık zerrelerinde yaşayacağız... Ve atomlarımızla yeni yaşamlar yaratılırken, yalnızca bir tanesini alamayacaklar, iki tane almaları gerekecek; bir tane senden, bir tane benden, öylesine ayrılmaz olacağız işte..."

Yan yana, el ele yatıp gökyüzüne baktılar.

"Hatırlıyor musun," diye fısıldadı Lyra, "Ci'gazze'deki kafeye ilk kez gelmiştin ve hiç cin görmemiştin?"

"Ne olduğunu anlamamıştım. Ama seni gördüğümde, senden hemen hoşlanmıştım, çünkü cesurdun."

"Hayır, ilk önce ben senden hoşlandım."

"Hiç de değil! Benimle kavga ettin!"

"Şey," dedi Lyra, "evet. Ama sen bana saldırdın."

"Hiç de saldırmadım! Sen koşa koşa gelip bana saldırdın ."

"Evet, ama hemen durdum."

"Evet, ama" diye takıldı Will yumuşak bir sesle.

Onun titrediğini hissetti. Sonra, ellerinin altında Lyra'nın sırtındaki narin kemikler yükselip alçalmaya başladı ve Will onun sessiz sessiz ağladığını duydu.

Onun sıcak saçlarını, narin omuzlarını okşadı, yüzünü tekrar tekrar öptü ve bir süre sonra Lyra ürpererek derin derin içini çekti ve kıpırtısız kaldı.

Cinler yere inip şekil değiştirdiler. Yumuşak kumların üzerinde ikisine yaklaştılar. Lyra onları selamlamak için doğrulup oturdu ve Will onun, biçim değiştirmelerine rağmen, hangi cinin hangisi olduğunu hemen anlayabilmesine şaştı. Pantalaimon şimdi, adını çıkaramadığı bir hayvan olmuştu: Büyük, güçlü bir dağgelinciğine benziyordu, kürkü kızıl-altındı, kıvrak, yılankavi ve zarifti. Kirjava yine kedi olmuştu. Ama normal büyüklükte bir kedi değildi, kürkü gür ve parlaktı, bin farklı ışıltıya ve renk tonuna sahipti -mürekkep siyahı, gölge grisi, ay ışığıyla aydınlanan gökyüzü altındaki derin bir gölün mavisi, pus-lavanta-ay ışığı-sis... Çapraşık sözcüğünün anlamını kavramak için onun kürküne bakmanız yeterliydi.

"Ağaç sansarı," dedi Will, Pantalaimon'u anlatan sözcüğü bularak, "bir çam sansarı."

"Pan," dedi Lyra, cini kucağına süzülürken, "artık fazla değişmeyeceksin, değil mi?"

"Hayır," dedi Pan.

"Tuhaf," dedi Lyra, "küçükken, senin değişmeyi bırakmanı hiç istemiyordum... Eh, artık o kadar aldırmam. Ama yalnızca, bu şekilde kalırsan."

Will elini onunkinin üzerine koydu. Yeni bir ruh haline girmişti; kararlı ve huzurlu hissediyordu. Ne yaptığını, bunun ne anlama geldiğini çok iyi bilerek, Lyra'nın cininin kızıl-altın kürkünü okşadı.

Lyra'nın soluğu kesildi. Ama zevkle karışık şaşkınlığı, Will'in dudaklarına meyve verdiği zaman içinde akan coşkuya o kadar benziyordu ki, itiraz edemedi, çünkü nefes nefese kalmıştı. Hızla çarpan bir yürekle, aynı şekilde karşılık verdi: Elini Will'in cininin ipeksi sıcaklığına uzattı ve eli kürkü kavrarken, Will'in tıpkı kendisi gibi hissettiğini biliyordu.

Aynı zamanda, üstlerinde âşıklarının elini hissettikten sonra iki cinin de bir daha değişmeyeceğini biliyordu.

Hayat boyu bu şekilde kalacaklardı: Başka bir şekil istemeyeceklerdi.

Böylece, bu mutlu keşfi onlardan önce başka âşıkların yapıp yapmadığını merak ederek, dünya yavaşça döner ve ay ile yıldızlar üstlerinde yanarken birlikte uzandılar.

38

Botanik Bahçesi

Çingenler ertesi gün öğleden sonra geldiler. Liman olmadığı için, gemiyi biraz açıkta demirlemeleri gerekti.

John Faa, Farder Coram ve kaptan, Serafina Pekkala'nın rehberliğinde, kayıkla karaya çıktılar.

Mary *mulefa*ya bildiği her şeyi anlatmıştı. Çingenler geniş kumsala çıktıklarında, onları selamlamak üzere bekleyen meraklı bir kalabalık vardı. İki taraf da birbirlerine duydukları merakla yanıyordu elbette, ama John Faa uzun hayatı boyunca nezaketi ve sabrı çok iyi öğrenmişti ve bu tuhaf halkın batı Çingenlerinin Efendisi'nden yalnızca zarafet ve dostluk görecekleri konusunda kararlıydı.

Böylece, o sıcak güneş altında ayakta bekleyip ihtiyar *zalif* Sattamax'ın -Mary'nin elinden geldiğince tercüme ettiği- hoş geldin konuşmasını dinledi. John Faa konuşmaya karşılık verdi, anayurdunun Bataklıklarından ve su yollarından selam getirdiğini söyledi.

Bataklıklardan köye doğru ilerlerken, *mulefa* Farder Coram'ın ne kadar zor yürüdüğünü gördü ve hemen onu taşımayı önerdi. Farder Coram minnetle kabul etti ve toplanma yerine bu şekilde vardıklarında Will ile Lyra onları karşılamaya geldi.

Lyra bu sevgili insanları görmeyeli sanki bir çağ geçmişti! En son, çocukları Hamhumlardan kurtarmaya giderken, Arktik karları içinde görüşmüşlerdi. Neredeyse utanıyordu ve el sıkışmak için elini kararsızca uzattı. Ama John Faa ona sıkı sıkı sarıldı ve iki yanağından öptü. Farder Coram da aynısını yaptı, ona uzun uzun baktıktan sonra sıkıca göğsüne bastırdı.

"Çok büyümüş John," dedi Farder Coram. "Kuzey diyarlarına götürdüğümüz o küçük kızı hatırlıyor musun? Ona bir de şimdi bak. Lyra, tatlım, bir meleğin diline sahip olsaydım bile, seni gördüğüme ne kadar sevindiğimi anlatamazdım sana." Ama incinmiş görünüyor, diye düşündü, öylesine kırılgan ve bitkin görünüyor. Ve Will'in yanından ayrılmadığı, düz siyah kaşlı oğlanın onun her an nerede olduğunu bildiği ve fazla uzaklaşmasına asla fırsat vermediği ne Farder Coram'ın ne de John Faa'nın gözünden kaçtı.

Yaşlı adamlar Will'i saygıyla selamladılar, çünkü Serafina Pekkala onlara Will'in yaptıklarını biraz anlatmıştı. Will ise Lord Faa'nın varlığının muazzam gücüne, nezaketle yumuşayan gücüne hayran oldu ve büyüdüğünde böyle davranmanın harika olacağını düşündü. John Faa bir sığınak, güçlü bir barınaktı.

"Dr. Malone," dedi John Faa, "temiz su almamız gerekiyor. Bir de, dostlarınız ne tür yiyecekler satmaya razı olursa, onları. Dahası, adamlarımız uzun süredir gemide ve zaman zaman da savaştık. Kıyıya çıkıp bu toprakların havasını solumaları, ailelerine yaptıkları yolculuk hakkında anlatacak bir şeyler görmeleri bir nimet olurdu."

"Lord Faa," dedi Mary, "*mulefa*, ihtiyaç duyduğunuz her şeyi sağlayacağını söylememi istedi. Bu akşam gelip yemeklerini paylaşırsanız şeref duyacaklar."

"Zevkle kabul ederiz," dedi John Faa.

Böylece, üç dünyanın halkları o akşam birlikte oturup ekmek, et, meyve ve şarap paylaştılar. Çingenler ev sahiplerine kendi dünyalarının dört köşesinden armağanlar sundular: jenniver çömlekleri, mors dişinden oymalar, Türkistan'dan ipek halılar, İsveç madenlerinden gümüş kaplar, Kore'den mineli tabaklar.

Mulefa onları sevinçle aldı ve karşılığında kendi zanaatlarının eseri olan nesneler sundu: kadim düğüm ağacından nadir kaplar, en iyi sicim ve halatlarından yumaklar ve kangallar, lake kaplı

çanaklar, Bataklık'ta yaşayan Çingenlerin bile benzerini hiç görmediği kadar sağlam ve hafif balık ağları.

Ziyafeti paylaştıktan sonra kaptan ev sahiplerine teşekkür edip gereken erzakı ve suyu gemiye taşıyan mürettebata göz kulak olmaya gitti, çünkü sabah olur olmaz yelken açmayı planlıyorlardı. Onlar bunu yaparken, ihtiyar *zalif* konuklarına şöyle dedi:

Her şeyin üzerine büyük bir değişim çöktü. Ve bunun simgesi olarak, bize büyük bir sorumluluk bahşedildi. Bunun ne anlama geldiğini size göstermek istiyoruz.

Böylece, John Faa, Farder Coram, Mary ve Serafina onlarla birlikte ölüler diyarına açılan pencerenin olduğu yere gittiler. Pencereden hâlâ sonsuz bir hayalet kalabalığı çıkıyordu. *Mulefa* pencerenin çevresine bir koruluk ekiyordu, çünkü orası onlar için kutsal bir yerdi artık. Onu sonsuza dek koruyacaklardı, o bir sevinç kaynağıydı.

"Eh, bu tam bir esrar," dedi Farder Coram, "ve bunu görecek kadar uzun yaşadığım için memnunum. Ölümün karanlığına gitmek hepimizin korktuğu bir şey. Ne dersek diyelim, ondan korkuyoruz. Ama oraya inenlerimiz için bir çıkış yolu olması yüreğimi hafifletiyor."

"Haklısın Coram," dedi John Faa. "Pek çok insanın öldüğünü gördüm. Epey adamı karanlığa bizzat gönderdim, ama her seferinde, savaşın öfkesi içinde oldu bu. Karanlıkta bir süre geçirdikten sonra yine böyle tatlı topraklara çıkacağımızı bilmek, eh, insanın dileyebileceği en büyük umut."

"Bu konuda Lyra ile konuşmalıyız," dedi Farder Coram "ve nasıl olduğunu, ne anlama geldiğini öğrenmeliyiz."

Atal ile diğer *mulefa*ya veda etmek Mary'ye çok zor geldi. Gemiye binmeden önce ona bir armağan verdiler: biraz tekerlek ağacı yağı konmuş lake bir şişe ve en kıymetli olarak da, küçük bir torba dolusu tohum.

Senin dünyanda yetişmeyebilir. dedi Atal, *ama yetişmese bile, yağın olacak. Bizi unutma Mary.*

Asla. dedi Mary. *Asla. Cadılar kadar uzun yaşasam ve her şeyi unutsam bile, seni ve halkının iyiliğini asla unutmayacağım Atal.*

Böylece eve dönüş yolculuğu başladı. Rüzgar hafifti, denizler sakindi ve o kar beyazı büyük kanatların ışıltısını birden çok kez görseler de, kuşlar ihtiyatlı davranıp onlardan uzak durdular. Will ve Lyra her anlarını birlikte geçiriyordu. İki haftalık yolculuk onlar için göz açıp kapayana dek geçti.

Xaphania Serafina Pekkala'ya, tüm pencereler kapandığı zaman, dünyaların birbirlerine göre doğru konuma geri döneceğini söylemişti. Lyra'nın Oxford'u ile Will'inki yine üst üste binecekti. Tıpkı iki film tabakasındaki imgeler gibi birleşene kadar birbirlerine yanaşacaklardı, ama asla birbirlerine gerçekten dokunamayacaklardı.

Ama o anda birbirlerinden çok uzaktaydılar -Lyra'nın Oxford'tan Cittâgazze'ye aldığı yol kadar uzak. Will'in Oxford'u buracıkta, yalnızca bir bıçak kesiği ötedeydi. Vardıkları zaman akşam çökmüştü. Çapa suya çarptığında, akşam güneşi yeşil tepelerin, kiremit çatıların, o ufalanmaya yüz tutmuş zarif yalı boyunun, Will ile Lyra'nın karşılaştığı küçük kafenin üzerine sıcak sıcak yayılmıştı. Kaptan teleskopuyla uzun uzun aranmış, ama yaşam izi bulamamıştı, ama John Faa, ne olur ne olmaz diye, yanına yarım düzine silahlı adam almaya karar verdi. Ayaklarına dolanmazlardı, ama gerekirse yanlarında olurdu.

Son kez birlikte yemek yediler ve karanlığın çökmesini izlediler. Will kaptana ve subaylarına, John Faa ile Farder Coram'a veda etti. Yolculuk boyunca onların farkında değilmiş gibi davranmıştı ve onlar Will'i, Will'in onları gördüğünden daha açık seçik görmüştü: Genç, ama çok güçlü ve son derece üzgün birini görmüşlerdi.

Sonunda, Will, Lyra, cinler, Mary ve Serafina Pekkala boş şehirde yola koyuldular. Şehir gerçekten boştu; tek ayak sesleri, yegane gölgeler onlarınkiydi. Lyra ve Will ayrılacakları yere doğru el ele önden yürüyorlar, kadınlar biraz geriden gelerek, iki kız kardeş gibi sohbet ediyorlardı.

"Lyra benim Oxford'uma küçük bir ziyarette bulunmak istiyor," dedi Mary. "Aklında bir şey var. Sonra hemen geri dönecek."

"Sen ne yapacaksın Mary?"

"Ben mi? Will'le gideceğim elbette. Bu gece daireme -yani evime gideceğiz. Yarın ise gidip annesinin nerede olduğunu öğreneceğiz, onun iyileşmesi için ne yapabileceğimize bakacağız. Benim dünyamda bir sürü kanun ve kural var Serafina. Yetkilileri tatmin etmek, bin ayrı soruya yanıt vermek gerek. Yasal konularda, sosyal hizmetler, barınma gibi işlerde ona yardım edeceğim ve onun annesine yoğunlaşmasına izin vereceğim. O güçlü bir çocuk... Ama ben ona yardım edeceğim. Dahası, benim ona ihtiyacım var. Artık bir işim yok, bankada fazla param da yok, polis peşime düşmüşse şaşırmam... Dünyamda, bütün bunlardan konuşabileceğim tek kişi o olacak."

Sessiz sokaklarda yürüdüler, kapısı karanlığa açılan kare bir kulenin yanından, kaldırımda masaları olan küçük bir kafenin önünden geçtiler ve ortasına palmiye ağaçları dizilmiş geniş bir bulvara çıktılar.

"Ben buradan geldim," dedi Mary.

Will'in Oxford'taki sessiz banliyö yolunda gördüğü ilk pencere buraya açılıyordu. Pencerenin Oxford tarafı polis tarafından korunuyordu -ya da, Mary onları kandırıp geçtiğinde öyleydi. Will'in oraya uzandığını ve ellerini havada beceriyle oynattığını gördü. Pencere yok oldu.

"Bir daha baktıklarında şaşıracaklar," dedi Mary.

Lyra, Serafina ile birlikte geri dönmeden önce Mary'nin Oxford'una gitmeyi ve Will'e bir şey göstermeyi planlıyordu. Pencere açarken dikkatli olmaları gerekiyordu elbette. Böylece, çocuklar önde, kadınlar arkada Cittâgazze'nin ay ışığıyla aydınlanmış sokaklarından geçtiler. Sağda ağaçlarla dolu geniş, zarif bir arazi yükselerek, ay ışığı altında pudra şekeri gibi parlayan, klasik verandalı büyük bir eve uzanıyordu.

"Bana cinimin şeklini söylediğinde," dedi Mary, "zamanımız olsaydı, onu nasıl göreceğimi bana öğretebileceğim belirtmiştin... keşke buna zaman bulabilseydik."

"Eh, zamanımız var," dedi Serafina, "sohbet edip durmuyor muyuz? Sana biraz cadı irfanı öğrettim. Benim dünyamdaki eski âdetler bunu yasaklıyor. Ama sen kendi dünyana dönüyorsun ve eski âdetler değişiyor. Ben de senden çok şey öğrendim. Öyleyse dinle beni: Bilgisayarında Gölgelerle konuşurken, belli bir zihinsel durumda oluyordun, değil mi?"

"Evet... tıpkı Lyra aletiyometreyi kullanırken olduğu gibi. Demek istediğin, bunu denersem?.."

"Bu tek başına yeterli değil, aynı zamanda olağan görme yetini kullanmalısın. Şimdi bir dene."

Mary'nin dünyasında bir tür resim vardı: İlk bakışta gelişigüzel renkli noktalardan oluşmuş görünüyordu, ama ona belli bir şekilde baktığınızda, sanki resim üç boyutlu oluyordu, kâğıdın önünde, biraz önce orada olmayan bir ağaç, bir yüz ya da şaşırtıcı ölçüde gerçek bir başka şey görüyordunuz.

Serafina'nın Mary'ye öğrettiği şey de buna benziyordu. Normal şekilde görürken, aynı anda transa benzeyen bir ruh haline giriyor, adeta açık bir düş görmeye başlıyor ve o durumda Gölgeleri görebiliyordu. Ama bu sefer, noktaların arasında üç boyutlu bir resim görmek için nasıl aynı anda iki ayrı yöne bakılması gerekiyorsa, onun da hem gündelik görüşü hem transı

bir arada yakalaması gerekiyordu. Tıpkı nokta resimlerde olduğu gibi, aniden gördü.

"Ah!" diye bağırdı ve düşmemek için Serafina'nın koluna tutundu, çünkü ağaçlık parkı çeviren demir çitin üzerinde bir kuş oturuyordu: parlak siyah, kırmızı bacaklı, kıvrık sarı gagalı bir kuş, bir Alp kargası, tıpkı Serafina'nın tarif ettiği gibi. Kuş -bir erkek- az ötedeydi, eğleniyormuş gibi başını hafifçe yana eğmiş, Mary'yi izliyordu.

Ama Mary o kadar şaşırmıştı ki, konsantrasyonunu yitirdi ve kuş kayboldu.

"Bir kez yaptığına göre, bir dahaki sefer daha kolay olacak," dedi Serafina. "Kendi dünyandayken, aynı şekilde diğer insanların cinlerini de görmeyi öğreneceksin. Ama sana öğrettiğim gibi öğretmezsen, onlar senin ve Will'in cinlerini göremeyecek."

"Evet... Ah, bu olağanüstü. Evet!"

Mary düşündü: Lyra kendi çiniyle konuştu, değil mi?

Bu kuşu gördüğü gibi, işitebilir miydi? Beklentiyle ışıldayarak yürümeye devam etti.

İleride, Will bir pencere açıyordu. O ve Lyra kadınları bekledi, sonra pencereyi kapadılar.

"Nerede olduğumuzu biliyor musun?" dedi Will.

Mary çevresine bakındı. Şimdi bulundukları, Mary'nin dünyasındaki yol sessizdi ve kenarına ağaçlar dizilmişti.

Süs çalıları ile dolu bahçeleriyle, büyük Victoria dönemi tarzı evler vardı.

"Kuzey Oxford'ta bir yerde," dedi Mary. "Aslında, dairemden pek uzak değil, ama tam olarak hangi yol olduğunu bilmiyorum."

"Ben Botanik Bahçesi'ne gitmek istiyorum," dedi Lyra.

"Tamam. Sanırım on beş dakikalık yürüyüş mesafesinde. Bu taraftan..."

Mary çifte görmeyi yine denedi. Bu sefer daha kolay geldi. İşte, karga oradaydı, kendi dünyasında kaldırımın üzerine sarkan bir dala tünemişti. Mary ne olacağını görmek için elini uzattı ve karga duraksamadan eline sıçradı. Mary hafif ağırlığı, parmağını kavrayan pençelerin sıkışını hissetti ve nazikçe kargayı omzuna koydu. Karga, hayatı boyunca oradaymış gibi yerleşti.

Eh, oradaydı, diye düşündü Mary ve yürümeye devam etti.

High Street'te fazla trafik yoktu. Magdalen Koleji'nin karşısındaki basamaklardan inip Botanik Bahçesi'nin bahçe kapısına yöneldiklerinde tamamen yalnızdılar. Süslü bahçe kapısının içinde taş oturaklar vardı. Mary ile Serafina orada beklerken Will ile Lyra demir çitin üzerine tırmanıp bahçeye girdiler. Cinleri parmaklıkların arasından geçip bahçede, önden süzüldü.

"Bu taraftan," dedi Lyra, Will'in elini çekiştirerek.

Onu geniş bir ağacın altındaki çeşmeli havuzun yanından geçirdi. Sonra sola dönüp, bitki tarlalarının arasından dev, çok gövdeli çam ağacına yöneldi. Üzerinde bir kapı bulunan devasa bir taş duvar vardı. Bahçenin ilerisinde ağaçlar daha genç ve daha düzensizdi. Lyra Will'i bahçenin neredeyse sonuna götürüyordu. Küçük bir köprüden geçip alçak dallı ve geniş bir ağacın altındaki tahta sıraya vardılar.

"Evet!" dedi. "Ben de böyle olacağını ummuştum. İşte burada, tıpatıp aynı... Will, benim Oxford'umda, ne zaman yalnız kalmak istesem, Pan ve ben buraya gelip, bu sıranın üzerine otururduk. Düşündüm ki, eğer sen -belki yalnızca senede bir kez- bir saatliğine falan, aynı zamanda burada olursak, birbirimize yakınmışız gibi yapabiliriz -çünkü gerçekten yakın oluruz. Sen burada otursun, ben de benim dünyamda burada..."

"Evet," dedi Will, "yaşadığımız süre boyunca buraya geleceğim. Dünyamda nerede olursam olayım, buraya döneceğim..."

"Yazortası Günü," dedi Lyra. "Öğlen. Yaşadığım süre boyunca. Yaşadığım süre boyunca..."

Will göremiyordu, ama Lyra'nın sıcak gözyaşlarının akmasına izin vererek ona sıkı sıkı sarıldı.

"Ve eğer biz -daha sonra..." diye fısıldadı Lyra titreyerek, "eğer hoşlandığımız biriyle karşılaşıp evlenirsek, onlara iyi davranmalıyız, devamlı karşılaştırma yapmamalıyız, onlarla değil birbirimizle evlendiğimizi dilememeliyiz... Ama senede bir kez, yalnızca bir saatliğine, sırf bir arada olmak için buraya gelmeye devam etmeliyiz..."

Birbirlerine sıkı sıkı sarıldılar. Dakikalar geçti; yakında, ırmağın üzerindeki bir su kuşu kıpırdanarak öttü; zaman zaman Magdalen Köprüsü'nden araba geçiyordu.

Sonunda ayrıldılar.

"İşte böyle," dedi Lyra usulca.

O anda, onunla ilgili her şey yumuşaktı; daha sonra, Will'in en sevdiği anılarından biri bu oldu -loşluğun yumuşattığı gergin zarafeti, son derece yumuşak gözleri, elleri ve özellikle de dudakları. Onu tekrar tekrar öptü, her öpücük sonuncusuna daha da yaklaşıyordu.

Aşkla ağırlaşmış, yumuşamış halde kapıya geri yürüdüler. Mary ve Serafina bekliyordu.

"Lyra..." dedi Will ve Lyra, "Will," diye yanıt verdi.

Will Cittâgazze'ye bir pencere açtı. Büyük evi çeviren ağaçlığın derinliklerinde, ormanın yakınındaydılar. Son kez pencereden geçtiler ve sessiz şehre, ay ışığı altında parlayan kiremit çatılara, onların üzerinde yükselen kuleye, dingin denizde bekleyen aydınlık gemiye baktılar.

Will Serafina'ya döndü ve sesinin titremesini önlemeye çalışarak konuştu. "Yaz evinde bizi kurtardığın ve başka her şey için teşekkür ederim Serafina Pekkala. Lütfen, yaşadığı sürece Lyra'ya iyi bak. Benim onu sevdiğim kadar kimse sevilmemiştir."

Yanıt olarak, cadı kraliçesi onu iki yanağından öptü.

Lyra Mary'ye bir şeyler fısıldıyordu. Sonra onlar da kucaklaştılar ve son pencereden ilk önce Mary, sonra Will geçip Botanik Bahçesi'ndeki ağaçların gölgesine kendi dünyalarına döndüler.

İşte şimdi neşeli olmak lazım, diye düşündü Will, becerebildiğince kuvvetle, ama pençelerini yüzüne geçirmek, gırtlağım paralamak isteyen savaşkan bir kurdu kollarında kıpırtısız tutmaya çalışmaktan farksızdı. Yine de elinden geleni yaptı ve bunun gerektirdiği çabayı kimsenin görmediğini düşündü.

Lyra'nın da aynı şeyi yaptığını, gülümsemesindeki gerginliğin bunun işareti olduğunu biliyordu.

Lyra yine de gülümsüyordu.

Son öpücükleri telaşlı ve beceriksizce oldu, elmacık kemikleri çarpıştı, Lyra'nin gözyaşı Will'in yüzüne bulaştı. İki cin de öpüşerek veda ettiler. Pantaiaimon eşikten aşıp Lyra'nın kollarına sıçradı. Sonra Will pencereyi kapadı. İşi bittiğinde Lyra gitmişti.

"Şimdi..." dedi olağan davranmaya çalışarak, ama aynı zamanda Mary'ye sırtını dönmek zorunda kalarak, "bıçağı kırmalıyım."

Her zamanki şekilde havada arandı ve bir boşluk buldu, sonra daha önce olan şeyi hatırlamaya çalıştı. Mağarada bir pencere açmak üzereydi ve Mrs. Coulter aniden, anlaşılmaz bir biçimde, ona annesini hatırlatmıştı. Will, bıçağın kesemediği bir şeyle karşılaştığı için kırıldığını düşünüyordu. O şey, annesine duyduğu sevgiydi.

Bu yüzden, şimdi de bunu denedi, annesinin yüzünü son gördüğü haliyle hatırlamaya çalıştı, Mrs. Cooper'ın küçük holündeki korkulu, şaşkın halini.

Ama işe yaramadı. Bıçak havayı kolaylıkla kesti ve şiddetli bir yağmur fırtınasının olduğu bir dünyaya pencere açıldı: Büyük damlalar bu yana geçerek ikisini birden şaşırttı. Will pencereyi çabucak kapadı ve bir an şaşkınlık içinde durdu.

Cini onun ne yapması gerektiğini biliyordu. Basitçe, "Lyra," dedi.

Elbette. Will başını salladı. Bıçağı sağ elinde tutarak, sol elini Lyra'nın gözyaşının değdiği yere bastırdı.

Bu sefer, bıçak sert bir çatırtıyla kırıldı ve çeliği paramparça olarak yere düştü, bir başka evrendeki yağmurla ıslanmış taşların üzerinde ışıldadı.

Will diz çöküp parçaları dikkatle topladı. Kirjava, kedi gözleri sayesinde, hepsini bulmasına yardım etti.

Mary sırt çantasını omuzladı.

"Eh," dedi, "şimdi beni dinle Will. Sen ve ben pek az konuştuk... Yani, hâlâ yabancı sayılırız. Ama Serafina Pekkala ve ben birbirimize bir söz verdik. Biraz önce Lyra'ya da bir söz verdim. Başka söz vermiş olmasaydım bile, aynı konuda sana bir söz verirdim. Eğer izin verirsen, yaşamlarımızın geri kalanı boyunca dostun olurum. İkimiz de yalnızız ve sanırım ikimiz de bir tür... Demek istediğim, bu konuda konuşabileceğimiz, birbirimizden başka kimsemiz yok... hem, ikimiz de cinlerimizle yaşamaya alıştık... Ve ikimizin de başı dertte ve eğer bu bize ortak bir nokta vermiyorsa, ne verir bilmiyorum."

"Başın dertte mi?" dedi Will ona bakarak. Kadının açık, dost canlısı ve akıllı yüzü bakışlarına karşılık verdi.

"Şey, ayrılmadan önce laboratuvarda bazı eşyaları kırdım, sahte kimlik kartı yaptım ve... Başa çıkamayacağımız bir şey değil. Senin sorunun... onunla da başa çıkarız. Anneni bulur, doğru düzgün tedavi olmasını sağlarız. Ve yaşayacak bir yere ihtiyacın olursa, eh, benimle yaşamaya bir şey demezsen ve ayarlayabilirsek, onların yuva dediği yere gitmen gerekmez.

Demek istediğim, bir hikâye bulup, ona bağlı kalmamız gerekecek, ama bunu yapabiliriz, değil mi?"

Mary dostuydu. Will'in bir dostu vardı. Bu doğruydu. Bu hiç aklına gelmemişti.

"Evet!" dedi.

"Eh, yapalım o zaman. Dairem yaklaşık sekiz yüz metre uzakta. Her şeyden çok istediğim şey ne, biliyor musun? Bir fincan çay. Hadi gel, gidip çaydanlığı ocağa koyalım."

Lyra, Will'in elinin onun dünyasını sonsuza dek kapamasını izlediği andan üç hafta sonra, kendini bir kez daha Jordan Koleji'nde, Mrs. Coulter'ın sihrine kapıldığı yemek masasında oturur buldu.

Bu seferki daha küçük bir gruptu: yalnızca Lyra, Başkan ve kadın kolejlerinden biri olan Aziz Sophia'nın müdürü olan, Bayan Hannah Relf. Bayan Hannah ilk yemeğe de katılmıştı ve Lyra onu şimdi, burada gördüğüne şaşırmışsa da, nazikçe selamladı ve yanlış hatırladığını anladı: Çünkü Bayan Hannah, hatırladığı sönük ve gösterişsiz kişiden çok daha akıllı, çok daha ilginç ve nazikti.

Lyra yokken bir sürü şey olmuştu -Jordan Koleji'nde, İngiltere'de, tüm dünyada. Kilise'nin gücü çok artmış ve pek çok zalim kanun geçmiş gibi görünüyordu, ama güç arttığı gibi çabucak azalmıştı: Majisteryum'daki ayaklanmalar fanatikleri devirmiş, başa daha özgürlükçü hizipleri getirmişti. Genel Adak Meclisi dağılmıştı; Yüksek Disiplin Divanı karman çormandı ve başsız kalmıştı.

Ve Oxford Kolejleri, kısa ve çalkantılı bir aradan sonra, sakin ilimsel ve törensel düzenine geri dönüyordu. Bazı şeyler gitmişti: Başkan'ın kıymetli gümüş koleksiyonu yağmalanmıştı; bazı kolej hizmetkârları ortadan kaybolmuştu. Ama Başkan'ın uşağı Cousins hâlâ yerli yerindeydi ve Lyra adamın düşmanlığına meydan okumaya hazırlanarak gelmişti, çünkü hatırlayabildiği

en eski zamanlardan beri adamla düşmandılar. Cousins onu sıcak bir tavırla karşıladığı, elini iki eline alarak sıktığı zaman hayrete kapıldı: Sesindeki sevecenlik miydi? Eh, adam gerçekten değişmişti.

Yemek sırasında Başkan ve Bayan Hannah Lyra'nin yokluğunda olanlardan bahsettiler ve Lyra dehşet, üzüntü ve hayretle dinledi. Kahve için Başkan'ın oturma odasına çekildiklerinde Başkan konuştu:

"Şimdi, Lyra, senden pek az haber aldık. Ama pek çok şey gördüğünü biliyorum. Tecrübelerini bize biraz anlatabilecek misin?"

"Evet," dedi Lyra. "Ama hepsini birden değil. Bir kısmını anlamıyorum ve bazıları hâlâ ürpermeme, ağlamama sebep oluyor. Ama anlatabildiğim kadarını anlatacağım, söz veriyorum. Yalnız, sizin de bir söz vermenizi istiyorum. "

Başkan, kucağında marmoset maymunu cini ile oturan kır saçlı bayana baktı ve aralarında bir eğlenti hissi geçti.

"Nedir o?" dedi Bayan Hannah.

"Bana inanacağınıza söz vermelisiniz," dedi Lyra ciddiyetle. "Her zaman gerçeği söylemediğimi biliyorum. Bazı yerlerde, yalnızca yalan söyleyerek ve hikâye uydurarak hayatta kalabilirdim. Yani, böyle biri olduğumu biliyorum, sizin bildiğinizi de biliyorum, ama benim gerçek hikâyem o kadar önemli ki, yalnızca yarısına inanacaksanız anlatmaya değmez. Bu yüzden, siz inanacağınıza söz veriyorsanız, ben de gerçeği anlatacağıma söz veriyorum."

"Eh, ben söz veriyorum," dedi Bayan Hannah. Başkan da, "Ben de," diye ekledi.

"Ama en çok neyi dilediğimi biliyor musunuz," dedi Lyra, "neredeyse her şeyden çok dilediğim şeyi? Aletiyometreyi okuma yeteneğimi kaybetmemiş olmayı diliyorum. Ah, çok tuhaftı Başkan, en başta nasıl geldiği ve sonra öylesine gidivermesi! Bir

gün çok iyi biliyordum -simgelerin anlamları arasında ileri geri gezinebiliyordum, bir basamaktan diğerine tırmanıp bütün bağlantıları yapabiliyordum- sanki..." Gülümsedi ve devam etti,

"Eh, ağaçlardaki maymunlar gibiydim, o kadar hızlıydım. Sonra aniden hiçbir şey kalmadı. Hiçbir şey anlamlı gelmez oldu. Çapanın umut, kafatasının ölüm anlamına geldiği gibi temel anlamlar dışında hiçbir şey hatırlayamıyordum. Binlerce anlam... Gidiverdi."

"Ama onlar gitmedi Lyra," dedi Bayan Hannah. "Bodley Kütüphanesi'nde hâlâ kitaplar var. Onlarla çalışma olanağın hâlâ var."

Bayan Hannah şöminenin yanındaki iki koltuktan birinde, Başkan'ın karşısında oturuyordu ve Lyra aralarındaki divandaydı. Başkan'ın sandalyesinin yanındaki lambadan başka ışık kaynağı yoktu, ama iki yaşlı insanın yüzlerini açık seçik görmesine yetecek kadar ışık vardı.

Ve Lyra kendini Bayan Hannah'nın yüzünü incelerken buldu. İyilik dolu, diye düşündü Lyra, zeki ve bilge, ama aletiyometreyi okuyamadığı gibi, onu da okuyamıyordu.

"Pekala," diye devam etti Başkan. "Artık geleceğini düşünmeliyiz Lyra."

Adamın sözleri Lyra'yı ürpertti. Kendini toparladı ve dik oturdu.

"Uzakta olduğum süre boyunca," dedi Lyra, "bunu hiç düşünmedim. Tek düşündüğüm, içinde bulunduğum andı. Ve şimdi... Şey, yaşayacak koca bir ömrüm olduğunu aniden kavramak, ama... ama onunla ne yapacağıma dair en ufak fikre sahip olmamak, aletiyometreye sahip olup, onu okumayı bilmemekten farksız. Sanırım çalışmak zorundayım, ama ne konuda, bilmiyorum. Muhtemelen annemle babam zengin, ama iddiaya girerim benim için para biriktirmek hiç akıllarına gelmemiştir. Hem, bütün paralarını öyle ya da böyle harcayıp

bitirdiklerini düşünüyorum, yani, malvarlıkları üzerinde hak iddia edebilsem bile, para kalmamıştır. Bilmiyorum, Başkan. Jordan'a geri döndüm, çünkü eskiden burası yuvamdı ve gidecek başka yerim yoktu. Sanırım Kral Iorek Byrnison Svalbard'da yaşamama izin verir. Serafina Pekkala da cadı klanında yaşamama izin verebilir. Ama ben ne ayıyım ne de cadı, bu yüzden, ne kadar sevsem de, onlara uyum sağlayamam. Belki Çingenler beni kabul eder... Ama gerçekten de, ne yapacağını artık bilmiyorum. Gerçekten şaşkınım."

İki yetişkin ona baktı: Lyra'nın gözleri her zamankinden de parlaktı, farkında olmadan Will'den öğrendiği bir tavırla çenesini kaldırmıştı. Şaşkın olmaya ek olarak, meydan okur görünüyor, diye düşündü Bayan Hannah ve bunun için ona hayranlık duydu. Başkan başka bir şey gördü -çocuğun bilinçsiz zarafetinin kaybolmuş olduğunu, büyümekte olan vücudu içinde ne kadar hantal olduğunu gördü. Ama bu kızı çok seviyordu ve çok yakında güzel bir yetişkin olacağını bilmek onu hem gururlandırıyor hem de şaşırtıyordu.

"Bu kolej ayakta olduğu sürece yuvan burası Lyra," dedi. "Ona ihtiyaç duyduğun sürece. Paraya gelince -baban tüm ihtiyaçlarını karşılayacak bir bağışta bulundu ve paranı yönetmek için beni görevlendirdi. Yani, bu konuda endişelenmen gerekmez."

Aslında, Lord Asriel öyle bir şey yapmamıştı, ama Jordan Koleji zengindi ve Başkan'ın, son çalkantılardan sonra bile, kendi parası vardı.

"Hayır," diye devam etti, "ben eğitimini düşünüyordum. Hâlâ çok gençsin ve şimdiye kadarki eğitimin... Şey, dürüst olmak gerekirse, senden en az hangi alimlerin korktuğuna bağlıydı," dedi, ama gülümsüyordu. "Gelişigüzel bir eğitimdi. Şimdi öyle görünüyor ki, yeteneklerin zamanla seni bizim hiç öngöremediğimiz bir yöne götürebilir. Ama aletiyometreyi

çalışma konun yaparsan ve önceden sezgilerinle yaptığın şeyi bilinçli olarak yapmayı öğrenmek istersen..."

"Evet," dedi Lyra kararlılıkla.

"... kendini iyi dostum Bayan Hannah'nın ellerine bırakmaktan daha iyi bir yol seçemezsin. Onun bu konudaki bilgisinin eşi benzeri yoktur."

"Bir öneride bulunayım," dedi bayan, "hemen yanıt vermen gerekmiyor. Bir süre düşün. Benim kolejim Jordan kadar eski değil. Her durumda, sen öğrenci olamayacak kadar küçüksün, ama birkaç sene önce Oxford'un kuzeyinde büyük bir ev aldık ve orada bir yatılı okul kurmaya karar verdik. Gelip Müdire Hanım'la tanışmanı ve orada öğrenci olmayı isteyip istemediğine karar vermeni öneriyorum. Anlamalısın, bir an önce öğrenmen gereken bir şey de Lyra, yaşıtın kızların arkadaşlığı. Küçükken birbirimizden öğrendiğimiz şeyler vardır ve Jordan'ın bunların hepsini sana sağlayabileceğini sanmıyorum. Müdire Hanım akıllı, enerji dolu, hayal gücü kuvvetli, iyi bir genç kadındır. Onu bulduğumuz için şanslıyız. Onunla konuşabilirsin. Fikir hoşuna giderse oraya gelirsin ve nasıl Jordan senin yuvansa, Aziz Sophia da okulun olur. Ve aletiyometre üzerinde sistemli bir biçimde çalışmak istersen, sen ve ben özel dersler için bir araya gelebiliriz. Ama henüz zamanımız var hayatım, bol bol zamanımız var. Hemen yanıt verme. Sen hazır olana kadar bekle."

"Teşekkür ederim," dedi Lyra, "teşekkür ederim Bayan Hannah, öyle yapacağım."

Başkan Lyra'ya kendi bahçe kapısının anahtarını vermişti, böylece Lyra dilediği gibi gelip gidebilecekti. O gecenin ilerleyen saatlerinde, tam da kapıcı kulübesini kilitlerken, Lyra ve Pantalaimon dışarı çıktı ve gece yarısını vuran çanları dinleyerek karanlık sokaklarda yürüdüler.

Botanik Bahçesi'ne vardıklarında, Pan bir fareyi duvara doğru kovalayarak çimenlerin üzerinde koştu ve sonra onu bırakıp yakındaki dev çam ağacına tırmandı.

Onun ta uzaklarda, daldan dala atlamasını izlemek çok güzeldi, ama biri bakarken yapmamaya dikkat etmeleri gerekirdi. Acıyla edinilmiş, ayrılabilme becerileri sır olarak kalmalıydı. Eskiden olsa, Lyra sokaktaki tüm arkadaşlarına zevkle gösteriş yapar, onların gözlerinin korkuyla faltaşı gibi açılmasını sağlardı, ama Will ona sessizliğin ve gizliliğin değerini öğretmişti.

Sıranın üzerine oturdu ve Pan'ın yanına gelmesini bekledi. Pan onu şaşırtmaktan hoşlanıyordu, ama Lyra genelde daha o yanına gelmeden onu görmeyi başarıyordu. Pan'ın gölgeli biçimi ırmak kıyısında süzülüyordu. Diğer yöne baktı ve onu görmüyormuş gibi yaptı, sonra, sıranın üzerine sıçradığında aniden yakaladı onu. "Neredeyse başarıyordum," dedi Pan.

"Bundan daha iyisini yapman gerek. Kapıdan buraya gelişini duydum."

Pan sıranın arkasına oturdu ve pençelerini Lyra'nın omzuna dayadı.

"Kadına ne diyeceğiz?" dedi.

"Evet diyeceğiz," diye yanıt verdi Lyra. "En azından, bu Müdire Hanımla tanışmak konusunda. Okula gitmek konusunda değil."

"Ama gideceğiz, değil mi?"

"Evet," dedi Lyra, "muhtemelen."

"İyi olabilir."

Lyra diğer öğrencileri merak etti. Ondan daha akıllı, daha görgülü olabilirlerdi. Yaşıtı kızlar için önemli olan konularda çok daha bilgili olacakları kesindi. Ve Lyra onlara kendi bildiklerinin yüzde birini bile anlatamayacaktı. Onu aptal ve cahil sanacaklardı.

"Sence Bayan Hannah gerçekten de aletiyometreyi okuyabiliyor mudur?" dedi Pantalaimon.

"Kitapların yardımıyla okuyabildiğinden eminim. Acaba kaç kitap vardır? İddiaya girerim hepsini öğrenebiliriz ve onlarsız da yapabiliriz. Her yere bir yığın kitap taşımak zorunda kaldığımızı düşünebiliyor musun Pan?"

"Ne?"

"Bizden uzak dururken, Will'in ciniyle neler yaptığınızı bana anlatacak mısın?"

"Bir gün," dedi Pan. "O da bir gün Will'e anlatacak. Zamanının geldiğini bileceğimiz konusunda anlaştık, ama o zamana kadar ikimiz de anlatmayacağız."

"Tamam," dedi Lyra uysallıkla.

O Pantalaimon'a her şeyi anlatmıştı, ama Lyra onu bu şekilde terk ettikten sonra, onun bazı sırlar saklaması sorun değildi.

Will'le ortak bir şeyleri daha olduğunu düşünmek de rahatlatıcıydı. Hayatında, onu düşünmediği bir anın gelip gelmeyeceğini merak etti: onunla kafasının içinde konuşmadığı, birlikte geçirdikleri her saniyeyi tekrar tekrar yaşamadığı, sesini, ellerini ve aşkını özlemediği bir an. Birini bu kadar çok sevmenin nasıl bir şey olacağını hiç düşlememişti. Maceraları arasında, onu şaşırtan onca şey içinde, en çok hayrete düşüren bu olmuştu. Yüreğinde bıraktığı hassaslığın, asla yok olmayacak bir yara gibi olduğunu düşündü, ama sonsuza dek onun üzerine titreyecekti.

Pan sıraya indi ve Lyra'nın kucağına kıvrıldı. Karanlıkta, Lyra, cini ve sırları, birlikte güvendeydiler. Bu uyu yan şehirde bir yerde, ona aletiyometreyi okumayı gösterecek kitaplar, ona öğretecek iyi, eğitimli bir kadın ve ondan çok daha fazla şey bilen, okuldaki kızlar vardı.

Henüz bilmiyorlar, diye düşündü Lyra, ama onlar benim arkadaşlarım olacaklar.

Pantalaimon mırıldandı: "Will'in söylediği şu şey..."

"Ne zaman?"

"Kumsalda, sen aletiyometreyi denemeden hemen önce. Başka yer olmadığını söylemişti. Babasının sana söylediği şey. Ama başka bir şey daha söylemişti."

"Hatırlıyorum. Krallığın, semavi krallığın sona erdiğini, tamamen bittiğini kastetmişti. O, bu dünyada ki bu yaşamdan daha önemliymiş gibi yaşamamalıyız, çünkü her zaman, en önemli yer o anda olduğumuz yerdir."

"Bir şey inşa etmemiz gerektiğini söyledi..."

"İşte bu yüzden tüm ömrümüze ihtiyacımız var Pan. Will ve Kirjava ile giderdik, değil mi?"

"Evet. Elbette! Onlar da bizimle gelirdi. Ama..."

"Ama o zaman onu inşa edemezdik. İlk önce kendini düşünen kimse bunu yapamaz. Neşeli, nazik, meraklı, cesur ve sabırlı olmak gibi zor özellikler edinmeliyiz. Hepimiz kendi dünyalarımızda çalışmalı, düşünmeli, zahmet çekmeliyiz. İşte o zaman inşa edebiliriz..."

Elleri Pan'ın parlak kürkünde duruyordu. Bahçede bir yerde bir bülbül ötüyordu. Hafif bir esinti Lyra'nın saçlarına dokundu, yukarıdaki yaprakları dalgalandırdı. Şehirdeki onca farklı çan ayrı ayrı çınlıyordu: Bu tiz, bu pes, bazıları yakından, diğerleri uzaktan, biri çatlak ve aksi, diğeri ciddi ve gür, ve bazıları diğerlerinden daha geç ifade etse de, ayrı ayrı seslerle, saatin kaç olduğu konusunda hepsi hemfikirdi. Lyra ile Will'in öpüşerek veda ettikleri diğer Oxford'da da çanlar çınlıyor, bir bülbül şakıyor, hafif bir esinti Botanik Bahçesi'ndeki yaprakları sallıyor olmalıydı.

"O zaman ne?" dedi cini uykulu uykulu. "Neyi inşa edeceğiz?"

"Semavi cumhuriyeti," dedi Lyra.

ÜÇÜNCÜ KİTABIN ve SERİNİN SONU

YAZAR HAKKINDA

Philip Pullman 19 Ekim 1946'da İngiltere, Norwich'de doğdu. Hem babası hem üvey babası Kraliyet Havayolları'nda çalıştığından çocukluk yılları dünyayı dolaşarak geçti. Çocukluğunun bir bölümünü geçirdiği Avustralya'da çizgiroman dünyasıyla tanıştı. Özellikle *Superman* ve *Batman*'in tutkunu oldu. On bir yaşında tekrar İngiltere'ye döndü. Exeter Üniversitesi'nde İngiliz dili eğitimi aldı.

Bir süre değişik işlerde çalıştıktan sonra öğretmenlik yapmak için Oxford'a döndü. On iki yıl boyunca pek çok ortaokulda öğretmenlik yaptıktan sonra Westminster Üniversitesi'nde okutman olarak göreve başladı. Öğretmenlik yaptığı bu yıllarda kitap yazmaya başladı ancak yazarlık tüm zamanını almaya başlayınca öğretmenliği bıraktı.

İlk basılı romanı yetişkinler için olmasına rağmen Pullman ağırlıkla çocuklar için yazdı. Yirmiye yakın romanı olan Pullman'ın bazı romanlarının konusu okul çocukları için yazdığı piyeslere dayanmaktadır (*Sisteki Yakut* gibi). En bilinen çalışması *Karanlık Cevher Serisi*'dir. Seri, aralarında Carnegie Nişanı, Guardian Çocuk Kitapları Ödülü, Whitbread Yılın Kitabı Ödülü, Eleanor Farjeon Çocuk Edebiyatı Ödülü de dahil olmak üzere pek çok ödül kazanmıştır.

Pullman, eşi Jude, oğulları Jamie ve Tom ile birlikte halen Oxford'da yaşamaktadır.

Philip Pullman _ Karanlık Cevher Dizisi Cilt1 Altın Pusula Kuzey Işıkları

YAYINEVİ

Karanlık Cevher Dizisi 3. Kitap / Kehribar Dürbün -
Özgün Adı: His Dark Materials 3 - The Amber Spyglass
ISBN 9789752734128
1. Baskı Mart, 2008, İstanbul
© Türkçe Çeviri: Sevin Okyay, 2008
© İthaki, 2008
© , 1997
Yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir alıntı yapılamaz.
İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur. Mühürdar Cad. llter Ertüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy İstanbul Tel: (0216) 330 93 08 - 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr -
www.ilknokta.com

ÜÇÜNCÜ KİTAP